ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

Το έμβλημα «Κεφαλή Υγείας»
«Των Κλινικών και Εργαστηρίων της Ιατρικής Σχολής»
καθιερώθηκε στις 31-10-1945 επί κοσμητείας Γρηγορίου Χατζηβασιλείου.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

Οδηγός σπουδών
Ακαδημαϊκό έτος 2012-2013

ΠΡΟΕΔΡΙΑ
Καθηγητού Βασιλείου Ταρλατζή

Θεσσαλονίκη 2012

Την επιμέλεια είχε η Επιτροπή Εκδόσεως Οδηγού Σπουδών, που ορίσθηκε με το υπ' αριθμό Α19647/3-3-09 έγγραφο της Ιατρικής Σχολής, ως εξής:

Συντονιστής:
Γαρύφαλλος Αλέξανδρος, Καθηγητής
Αναπληρωτής Πρόεδρος Ιατρικής Σχολής

Υπεύθυνη:
Καϊδόγλου-Αναγνωστοπούλου Αικατερίνη, Καθηγήτρια

Μέλη:

- **Αλβανού-Αχπαράκη Αθανασία, Καθηγήτρια**
- **Καλλαράς Κωνσταντίνος, Καθηγητής**
- **Καρακιουλάκης Γεώργιος, Καθηγητής**
- **Εμμανουήλ-Νικολούση Ελπίδα-Νίκη, Καθηγήτρια**
- **Παπάζογλου Κωνσταντίνος, Επίκουρος Καθηγητής**
- **Τσάπας Απόστολος, Επίκουρος Καθηγητής**

Ο Οδηγός Σπουδών της Ιατρικής Σχολής του Α.Π.Θ. περιέχει, στο μέτρο του δυνατού, όλες τις απαραίτητες στους φοιτητές αλλά και στα μέλη του ΔΕΠ πληροφορίες σχετικά με το Πρόγραμμα Σπουδών, τις εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες της Σχολής και τη διοικητική οργάνωσή της.
Η έκδοσή του, ιδιαίτερα χρήσιμη για κάθε ενδιαφερόμενο, θα βελτιώνεται και θα ανανεώνεται κάθε χρόνο περιλαμβάνοντας τα νέα δεδομένα που θα προκύπτουν.

Προοίμιο

Είναι αυτονόητο ότι η ύπαρξη ενός ολοκληρωμένου Οδηγού Σπουδών αποτελεί ένα εργαλείο απαραίτητο για μία Σχολή. Ιδιαίτερα μία τόσο μεγάλη Σχολή, όπως η Ιατρική, με χιλιάδες φοιτητές και εκατοντάδες μέλη ΔΕΠ, έχει ανάγκη από έναν καλά ενημερωμένο, εύχρηστο και λειτουργικό Οδηγό Σπουδών. Συγκεκριμένα, στους στόχους ενός ιδανικού Οδηγού Σπουδών περιλαμβάνονται: η παροχή πληροφοριών για θέματα εκπαίδευσης, υποδομών, στελέχωσης, χωροταξίας και επικοινωνίας. Αναλυτικότερα οι απαραίτητες προϋποθέσεις για έναν λειτουργικό Οδηγό Σπουδών ορίζονται οι παρακάτω:

- Η θέσπιση του πλαισίου λειτουργίας των εργαστηρίων και των Κλινικών της Σχολής.
- Η ενημέρωση για την οργάνωση όλων των ακαδημαϊκών μονάδων.
- Η αναγραφή ενός σταθερού εξεταστικού προγράμματος.
- Η αναφορά στις διδακτικές και πιστωτικές μονάδες κάθε μαθήματος.
- Η παροχή χρήσιμων και πρακτικών πληροφοριών για κάθε ακαδημαϊκή μονάδα (τηλέφωνα, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, τηλεομοιοτυπίες κλπ) συμβάλλοντας έτσι στην ευχερέστερη επικοινωνία μεταξύ των φοιτητών με τα μέλη ΔΕΠ και τη Γραμματεία της Σχολής.

Πιστεύουμε ότι ο νέος Οδηγός Σπουδών θα συμβάλει στην ελάττωση της αβεβαιότητας που παρατηρούνταν παλαιότερα στη λειτουργία της Σχολής.

Για τη σύνταξή του εργάστηκαν με επιμονή και ευσυνειδησία η Επιτροπή Έκδοσης και η Γραμματεία της Σχολής, τους οποίους ευχαριστούμε θερμά. Λάθη και παραλείψεις ασφαλώς θα υπάρχουν.

Ζητούμε την ευαισθητοποίηση όλων των μελών ΔΕΠ, ώστε να βοηθήσουν στη διόρθωση των ατελειών αυτών συμμετέχοντας, με τον τρόπο αυτό, στην αρτιότερη παρουσίαση του Οδηγού Σπουδών της Σχολής μας.

Οι παρατηρήσεις παρακαλούμε να στέλνονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση: kkaido@med.auth.gr

Από το 2011 ο Οδηγός Σπουδών διατίθεται αποκλειστικά σε ηλεκτρονική μορφή.

Ο Πρόεδρος της Συντακτικής Επιτροπής
Γαρύφαλλος Αλέξανδρος, Καθηγητής
Αναπληρωτής Πρόεδρος Ιατρικής Σχολής

Ομότιμοι Καθηγητές

Αγκομαχαλελής Νέστωρ
Αγοραστός Ιωάννης
Αηδονόπουλος Αναστάσιος
Αθανασίου-Μεταξά Μιράντα
Αϊβάζης Βίκτωρ
Αλετράς Όμηρος
Αντωνιάδης Αντώνιος
Αντωνιάδης Αντώνιος
Αποστολάκης Μιχαήλ
Αρβανιτάκης Κωνσταντίνος
Αρναούτογλου Αθανάσιος
Αυγουστίδου-Σαββοπούλου Περσεφόνη
Βακάλης Δημήτριος
Βάμβαλης Χρήστος
Βαρλάμης Γεώργιος
Βλάσσης Γεώργιος
Βρίτσιος Αριστοτέλης
Βυζαντιάδης Αθανάσιος
Γαμβρός Ορέστης
Γεωργιάδης-Στεφανίδης Νικόλαος
Γιακουστίδης Ευθύμιος
Γιαννούλης Ελευθέριος
Γιγής Παναγιώτης
Γκιάλα Μαρία-Αμαλία
Γκίμπα-Τζιαμπίρη Ολυμπία
Γκιουλέκας Δημήτριος
Γκουτζιούλης Μιχαήλ
Γουλής Γεώργιος
Γραμματικός Φίλιππος
Δαδούκης Ιωάννης
Δαλαΐνας Βασίλειος
Δανιηλίδης Ιωάννης
Δεβλιώτου-Παναγιωτίδου Δέσποινα
Δερεκλής Δημήτριος
Δημητριάδου Αφροδίτη
Δημητρίου Ευάγγελος
Δουμπόγιας Ιωάννης
Ελευθεριάδης Ευθύμιος
Ευγενίδης Νικόλαος
Ευθυμιάδης Απόστολος
Ζαμπούλης Χρύσανθος
Ζιάκας Γεώργιος
Ηλιάδης Θεόφιλος
Ιεροδιακόνου Χαράλαμπος
Κάζης Αριστείδης
Καλογερόπουλος Αχιλλέας
Κανακούδη-Τσακαλίδου Φλωρεντία
Κανδρεβιώτης Νικόλαος
Καπρίνης Γεώργιος
Καράβατος Αθανάσιος
Καραγιάννης Βασίλειος
Καραμήτσος Δημήτριος-Σπυρίδων-Έριχ
Καρπούζας Ιωάννης
Κατζός Γεώργιος
Κατριού-Νικολακάκη Δωροθέα
Κατσουγιαννόπουλος Βασίλειος
Κεραμέως-Φόρογλου Χρυσή
Κεκές Γεώργιος

Κόκκας Βασίλειος
Κοντόπουλος Αθανάσιος
Κοντόπουλος Ελευθέριος
Κουλούλας Αθανάσιος
Κουρίλα-Καπρίνη Ελευθερία
Κούσκουρας Αθανάσιος
Κρεμενόπουλος Γεώργιος
Κυριαζοπούλου-Δαλαΐνα Βασιλική
Κώνστας Κωνσταντίνος
Κώτσης Αλέξανδρος
Λαζαρίδης Δημήτριος
Λευκός Νικόλαος
Λογοθέτης Ιωάννης
Λουρίδας Γεώργιος
Μαδένα-Πυργάκη Αικατερίνη
Μακρής Παντελής
Μαλακά-Ζαφειρίου Αικατερίνη
Μακέδος Γεώργιος
Μαμόπουλος Μιχαήλ
Μανταλενάκης Σέργιος
Μανωλίδης Λεωνίδας
Μαυρομιχάλης Ιωάννης
Μεντενόπουλος Γεώργιος
Μηνάς Αρίστιππος
Μήρτσου-Φιδάνη Βασιλική
Μικρού Ιωάννης
Μουρελάτος Διονύσιος
Μπάλλας Αντώνιος
Μπαλογιάννης Σταύρος
Μπέτσης Δημήτριος
Μπόντης Ιωάννης
Μπούτης Λάζαρος
Μυλωνάς Ιωάννης
Μώρος Ιωάννης
Νενοπούλου Ελένη
Νούσια-Αρβανιτάκη Σάντα
Ντόζη- Βασιλειάδου Ιωάννα
Ντόμπρος Νικόλαος
Ξαφένιας Δημήτριος
Ξεπουλιάς Πάρις
Οικονόμου Ιπολύτη
Παναγιωτόπουλος Σωτήριος
Παναγόπουλος Φώτιος
Πανίδης Δημήτριος
Παντελιάδης Χρήστος
Παπαγεωργίου Γεώργιος
Παπαδήμας Ιωάννης
Παπαδημητρίου Μενέλαος
Παπαδόπουλος Αθανάσιος
Παπαδόπουλος Κωνσταντίνος
Παπαζιώγας Θωμάς
Παπάζογλου Ορθόδοξος
Παπαθανασίου Κωνσταντίνος
Παπακωνσταντίνου Χρήστος
Παπαναγιώτου Ιωάννης
Παπανικολάου Νικόλαος
Παπασταύρου-Μαυρουδή Θεοδούλη
Παρχαρίδης Γεώργιος
Πατάκας Δημήτριος
Πουρνάρας Ιωάννης
Ραδόπουλος Δημήτριος
Ραπτοπούλου-Γιγή Μαρία

Ρεΐζογλου-Ζαβιτσανάκη Μαρία
Ρουτσώνης Κορνήλιος
Σέμογλου Χρήστος
Σιχλετίδης Λάζαρος
Σούλιου-Συμεωνίδου Ευφημία
Σπανός Παναγιώτης
Σπύρογλου Κλεομένης
Στάγκος Νικόλαος
Συμεωνίδης Παναγιώτης
Συράκος Θεόδωρος
Σωφρονιάδης Ιωάννης
Τζαφέττας Ιωάννης
Τούμπουρας Μιχαήλ
Τουρκαντώνης Αχιλλέας
Τρακατέλλης Αντώνιος
Τριαρίδης Κωνσταντίνος
Τσάνταλη Χάιδω
Τσάπας Γεώργιος
Τσικάρας Προκόπιος
Τσίκουλας Ιωάννης
Τσιούρης Ιωάννης
Τσιφοδήμος Δημήτριος
Φόρογλου Γεώργιος
Φραντζίδου-Αδαμοπούλου Φιλάνθη
Φωτίου Φώτιος
Χάμλατζης Πάρις
Χαρλαύτης Νικόλαος
Χαρσούλης Φαίδων
Χίτογλου-Χατζή Σουλτάνα
Χολέβας Μιχαήλ-Ιωάννης
Χριστοφορίδης Άνθιμος
Χρυσομάλλης Φώτιος
Ψαρράκος Κυριάκος
Ψαρούλης Δημήτριος

Διατελέσαντες Καθηγητές

Αρτέμης Νικόλαος
Βαβάτση-Χριστάκη Νόρμα
Βλαχάκης-Μηλιαράς Εμμανουήλ
Γαβριηλίδης Σταύρος
Γερασιμίδης Θωμάς
Γιαβρόγλου Κωνσταντίνος
Γιαννόπουλος Ζώης
Γκατζόλα-Καραβέλη Μαγδαληνή
Γκελερής Παράσχος
Γκεμιτζής Κωνσταντίνος
Παπαβασιλείου Βασίλειος
Παπαδημητρίου Κωνσταντίνος
Παπαδόπουλος Νικόλαος
Παπαλουκάς Αριστοφάνης
Παππάς Κωνσταντίνος
Πετρόπουλος Αναστάσιος
Πηδώνια-Μανίκα Ιφιγένεια
Σακαντάμης Γεώργιος
Σέττας Λουκάς
Σινάκος Ζαχαρίας

Γκιουζέπας Ιωάννης

Γρέκας Δημήτριος

Δερμεντζοπούλου-Θεοδωρίδου Μαρία

Ζαβιτσανάκης Αθανάσιος

Ζουρνατζή-Κόϊου Βασιλική

Ηλονίδης Γεώργιος

Καζαντζής Μάριος

Κελεπούρη-Παρλαπάνη Αγγελική

Κισκίνης Δημήτριος

Κλωνιζάκης Ιωάννης

Κοντόπουλος Βασίλειος

Μέμμος Δημήτριος

Μπουτζιούκας Σόλων

Ντοκμετζίογλου Ιωάννης

Οικονομίδης Δημήτριος

Σύρμος Χρήστος

Τάσκος Νικόλαος

Τσιτσόπουλος Φίλιππος

Χατζημπαλόγλου Ανανίας

Όργανα Διοίκησης Ιατρικής Σχολής

Όργανα Διοίκησης της Σχολής σύμφωνα με το Νόμο 4076/2012 είναι α) ο Πρόεδρος, β) η Συνέλευση γ)οι Δ/ντες των Τομέων και δ) η Γενική Συνέλευση του Τομέα.

Για το ακαδημαϊκό έτος 2012-2013 η σύνθεση των οργάνων Διοίκησης έχει ως εξής:

Πρόεδρος: Βασίλειος Ταρλατζής

Αναπληρωτής Πρόεδρος: Αλέξανδρος-Αναστάσιος Γαρύφαλλος

Η Συνέλευση αποτελείται από καθηγητές και υπηρετούντες λέκτορες, έναν εκπρόσωπο ανά κατηγορία των μελών ΕΕΠ, των μελών ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ και δύο εκπροσώπους των φοιτητών.

Διευθυντές Τομέων:

- Τομέας Ανατομικής και Παθολογικής Ανατομικής

Διευθυντής: Αναστάσιος Μάνθος καθηγητής

- Τομέας Φυσιολογίας - Φαρμακολογίας

Διευθυντής: Δημήτριος Κούβελας καθηγητής

- Τομέας Βιολογικών Επιστημών και Προληπτικής Ιατρικής

Διευθύντρια: Μαλαματένια Αρβανιτίδου - Βαγιωνά, καθηγήτρια

- Τομέας Ακτινολογίας, Ιατρικής Φυσικής και Πληροφορικής

Διευθυντής: Αντώνιος Δρεβελέγκας, καθηγητής

- Τομέας Αισθητηρίων Οργάνων

Διευθυντής: Βίκτωρ Βιτάλ, καθηγητής

- Τομέας Υγείας Παιδιού

Διευθυντής: Βασιλική Δρόσου Αγακίδου, καθηγήτρια

- Τομέας Νευροεπιστημών

Διευθυντής: Ιωάννης Νηματούδης, καθηγητής

- Τομέας Χειρουργικής

Διευθυντής: Ιωάννης Μακρής καθηγητής

- Τομέας Παθολογίας

Διευθυντής: Παύλος Νικολαΐδης καθηγητής

Τομείς της Ιατρικής Σχολής

Η Σχολή χωρίζεται σε Τομείς, οι οποίοι συντονίζουν τη διδασκαλία μέρους του γνωστικού αντικειμένου της Σχολής που αντιστοιχεί σε συγκεκριμένο πεδίο της επιστήμης.

Όργανα του Τομέα είναι η Γενική Συνέλευση και ο Διευθυντής.

Οι Τομείς της Σχολής είναι:

1. Ανατομικής και Παθολογικής Ανατομικής
2. Φυσιολογίας - Φαρμακολογίας
3. Βιολογικών Επιστημών και Προληπτικής Ιατρικής
4. Ακτινολογίας, Ιατρικής Φυσικής και Πληροφορικής
5. Αισθητηρίων Οργάνων
6. Υγείας Παιδιού
7. Νευροεπιστημών
8. Χειρουργικής
9. Παθολογίας

ΣΠΟΥΔΕΣ
ΣΤΗΝ ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

Ο νέος Οδηγός Σπουδών για το ακαδημαϊκό έτος 2012-2013, στον οποίο συμπεριλαμβάνεται και ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας των Προπτυχιακών Σπουδών, τελεί υπό διαμόρφωση και θα ολοκληρωθεί το φθινόπωρο του νέου ακαδημαϊκού έτους. Ο νέος Οδηγός Σπουδών θα λαμβάνει υπ' όψη τις διατάξεις του νέου νόμου 4009/2011 για τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, τις τροποποιήσεις που επήλθαν βάσει των νόμων 4076/2012 και 4115/2013, καθώς και τις ερμηνευτικές εγκυκλίους του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού.

Μέχρι την ολοκλήρωση του νέου Οδηγού Σπουδών παρατίθενται ορισμένα βασικά σημεία, τα οποία έχουν τεθεί σε εφαρμογή τα τελευταία χρόνια και αφορούν στη χορήγηση των πανεπιστημιακών συγγραμμάτων σύμφωνα με το πρόγραμμα «ΕΥΔΟΞΟΣ», στην εφαρμογή από τη Σχολή των Πιστωτικών Μονάδων (ECTS) και τη χορήγηση του Παραρτήματος Διπλώματος (DS), καθώς και στις υποχρεώσεις των φοιτητών για τις ηλεκτρονικές δηλώσεις των εξαμήνων και των μαθημάτων της Σχολής. Τα σημεία αυτά είναι τα βασικότερα που διαφοροποιούν το νέο ηλεκτρονικό Οδηγό Σπουδών από τους παλαιότερους έντυπους Οδηγούς.

Επίσης, στον παρόντα Οδηγό Σπουδών καταγράφονται τα Ενημερωτικά Φυλλάδια Μαθήματος (ΕΦΜ) όλων των υποχρεωτικών και των επιλεγομένων μαθημάτων της Ιατρικής Σχολής του Α.Π.Θ.

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ / ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΕΞΑΜΗΝΟΥ

Εισαγωγή

Η αναβάθμιση της μηχανοργάνωσης της Ιατρικής Σχολής αποσκοπεί στην ταχύτερη, ευκολότερη και πιο ολοκληρωμένη εξυπηρέτηση των φοιτητών, περιλαμβάνει την ενεργοποίηση νέων υπηρεσιών και αναβάθμιση των ήδη προσφερομένων, πολλές εκ των οποίων αναπτύσσονται κεντρικά από το Κέντρο Λειτουργίας Δικτύου (ΚΛΔ) και το Κέντρο Υποστήριξης Τεχνολογιών Πληροφορικής (ΚΥΤΠ) του ΑΠΘ.

Στο πλαίσιο αυτής της αναβάθμισης από το εαρινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2009-2010 άρχισαν να γίνονται ηλεκτρονικά δηλώσεις μαθημάτων. Οι ηλεκτρονικές δηλώσεις μαθημάτων συνεπάγονται πολλά οφέλη για τους φοιτητές, όπως την επιτάχυνση της διαδικασίας καταχώρησης βαθμολογιών, την ελαχιστοποίηση τυχών λαθών που μπορεί υπάρχουν στα βαθμολόγια και η διευκόλυνση της διαδικασίας των δηλώσεων στα εργαστήρια και τις κλινικές.

Οι δηλώσεις θα γίνονται μέσω της ιστοσελίδας της Ιατρικής Σχολής www.med.auth.gr -> Σπουδές -> Δηλώσεις Μαθημάτων / Έλεγχος Βαθμολογίας.

Οι δηλώσεις μαθημάτων είναι πλέον υποχρεωτικές και προαπαιτούνται για την καταχώρηση της βαθμολογίας των εξετάσεων.

Η ανανέωση εγγραφής σε κάθε εξάμηνο, σύμφωνα με το Νόμο 4009/2011, είναι υποχρεωτική και γίνεται μέσω της εφαρμογής m.auth.gr.

Για την δήλωση των μαθημάτων απαιτείται να υπάρχει ενεργός λογαριασμός χρήστη στο Κέντρο Λειτουργίας Δικτύου (ΚΛΔ). (Ο λογαριασμός χρήστη στο ΚΛΔ χαρακτηρίζεται από e-mail της μορφής username@auth.gr.) Για την πρόσβαση στις υπηρεσίες τις Γραμματείας οι φοιτητές πρέπει να χρησιμοποιήσουν το συγκεκριμένο όνομα χρήστη «username» (χωρίς το «@auth.gr») και τον κωδικό χρήστη (password) του συγκεκριμένου e-mail.

Οδηγίες

1) Οι δηλώσεις μαθημάτων είναι υποχρεωτικές και γίνονται στην αρχή κάθε εξαμήνου.

2) Δηλώσεις μαθημάτων γίνονται Οκτώβριο (δήλωση μαθημάτων Χειμερινού εξαμήνου) και Φεβρουάριο (δήλωση μαθημάτων Εαρινού εξαμήνου). Το Σεπτέμβριο δε γίνονται δηλώσεις διότι τα μαθήματα είναι ήδη δηλωμένα. Οι δηλώσεις μαθημάτων θα αρχίζουν πάντα την δεύτερη Δευτέρα του εξαμήνου, δηλαδή μία βδομάδα μετά τη λήξη της εξεταστικής και θα έχουν διάρκεια τρείς εβδομάδες.

3) Η δήλωση μαθημάτων αφορά το εξάμηνο στο οποίο γίνεται κάθε φορά. Η εξεταστική του Σεπτεμβρίου είναι επαναληπτική και ισχύουν οι δηλώσεις μαθημάτων των δύο (2) εξαμήνων του τελευταίου ακαδημαϊκού έτους.

4) Προκειμένου να καταχωρηθεί ένας βαθμός εξέτασης σε κάποιο μάθημα θα πρέπει πρώτα να έχει δηλωθεί το μάθημα στο εκάστοτε εξάμηνο. Οι δηλώσεις είναι άμεσα συνδεδεμένες με την καταχώρηση βαθμολογιών εξετάσεων, οπότε είναι πλέον υποχρεωτικές και απαραίτητες για να μπορέσει να καταχωρηθεί ο βαθμός των εξετάσεων.

5) Η δωρεάν παραλαβή κάποιου συγγράμματος μέσω της Ηλεκτρονικής Υπηρεσίας Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Συγγραμμάτων «**Εύδοξος**» του Υπουργείου ΠΔΒΜΘ προϋποθέτει να έχει δηλωθεί το αντίστοιχο μάθημα στη Σχολή.

6) Η δήλωση **μαθημάτων <u>ΔΕΝ</u> αποτελεί εγγραφή στο εξάμηνο. Η εγγραφή σε εξάμηνο γίνεται μέσω το m.auth.gr** και είναι υποχρεωτική καθώς μη εγγραφή για δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα συνεπάγεται τη διαγραφή του φοιτητή από το Πανεπιστήμιο.

7) Δηλώνετε όλα τα μαθήματα που υπάρχει περίπτωση είτε να παρακολουθήσετε είτε να δώσετε εξετάσεις. (χρωστούμενα, επιλεγόμενα, όλα). Δεν υπάρχει αριθμητικός περιορισμός δηλωθέντων μαθημάτων όπως σε άλλες σχολές.

8) Οι φοιτητές από 1ο έως 6ο έτος έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν μόνο μαθήματα Εαρινού εξαμήνου στις δηλώσεις του Φεβρουαρίου (ίδιου ή μικρότερου έτους από το δικό τους) και μαθήματα Χειμερινού εξαμήνου στις δηλώσεις Οκτωβρίου.

9) Οι επί πτυχίω (7ο έτος και άνω) μπορούν να επιλέξουν οποιοδήποτε μάθημα Χειμερινού/Εαρινού εξαμήνου. Το δικαίωμα αυτό των επί πτυχίω καταργείται από το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014 και μετά.

10) Κατά τη δήλωση κλινικών μαθημάτων, οι φοιτητές πρέπει να επιλέγουν - δηλώνουν και την κλινική στην οποία έχουν κληρωθεί να ασκηθούν.

11) Μετά την αποστολή της δήλωσης θα πρέπει να εκτυπώσετε και να αποθηκεύσετε σε .pdf το αποδεικτικό της δήλωσης.

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΆ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

Σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία οι Τομείς καταρτίζουν για κάθε μάθημα της αρμοδιότητάς τους κατάλογο προτεινόμενων διδακτικών συγγραμμάτων. Στη συνέχεια επικυρώνεται ο συνολικός κατάλογος προτεινόμενων διδακτικών συγγραμμάτων από την Γενική Συνέλευση της Ιατρικής Σχολής και καταχωρείται στην ηλεκτρονική υπηρεσία ολοκληρωμένης διαχείρισης συγγραμμάτων «ΕΥΔΟΞΟΣ». Η διαδικασία ολοκληρώνεται κάθε Ιούνιο για το επομένο ακαδημαϊκό έτος.

α) Για κάθε μάθημα ή ομάδες μαθημάτων, διανέμονται στους φοιτητές δωρεάν συγγράμματα (εξαιρούνται οι εισαχθέντες με κατάταξη).

Από το ακαδημαϊκό έτος 2012-2013 δεν χορηγούνται επιπλέον δωρεάν βοηθήματα ή άτλαντες, παρά μόνο σημειώσεις των διδασκόντων σε ηλεκτρονική μορφή

Η διανομή γίνεται έγκαιρα στην αρχή του κάθε εξαμήνου, εφόσον οι φοιτητές έχουν ολοκληρώσει την επιλογή των συγγραμμάτων τους στον «ΕΥΔΟΞΟ» για το τρέχον εξάμηνο. Οι <u>φοιτητές δικαιούνται συγγράμματα ΜΟΝΟ για τα μαθήματα τα οποία έχουν συμπεριλάβει στη δήλωση μαθημάτων του τρέχοντος εξαμήνου.</u>

Τα διδακτικά συγγράμματα έχουν εκπονηθεί από τους διδάσκοντες (ατομικά ή συλλογικά), με προσπάθεια να είναι προσανατολισμένα στο ΠΠΣ, ή να είναι έργο άλλων συγγραφέων εφόσοσν καλύπτουν την προπτυχιακή ύλη

Β) Τα νέα διδακτικά συγγράμματα που συγγράφονται ή επιλέγονται για την προπτυχιακή εκπαίδευση επιδιώκεται:

• Να είναι προπτυχιακού επιπέδου, με όλες τις αναγκαίες για το περιεχόμενο του μαθήματος γνώσεις και χωρίς επεκτάσεις σε γνώσεις επιπέδου ειδικότητας

• Να έχουν λογικό όγκο και έκταση (π.χ. 50 σελίδες κατ' ανώτατο όριο για κάθε διδακτική μονάδα μαθήματος)

• Να είναι εμπλουτισμένα με σχήματα, επεξηγήσεις και πίνακες

• Να καταγράφουν με σαφήνεια τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα από τη μελέτη τους

• Να μην έχουν επικαλύψεις με άλλα βοηθήματα και βιβλία

• Να είναι ενιαία για το ίδιο μάθημα, όταν αυτό διδάσκεται σε διαφορετικές Κλινικές Μονάδες

• Να συνοδεύονται από καθοδήγηση-παραπομπές σε προσιτή βιβλιογραφία - ψηφιακούς τόπους

γ) Το ηλεκτρονικό και ψηφιακό υλικό, ως βοήθημα εκπαίδευσης, είναι πολύτιμο με τη μορφή πρόσβασης σε ψηφιακούς τόπους, δημιουργία ηλεκτρονικής βιβλιοθήκης και παραγωγή και διανομή ψηφιακών δίσκων.

ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ (ECTS)

Εφαρμογή Ευρωπαϊκού Συστήματος Συσσώρευσης και Μεταφοράς Πιστωτικών Μονάδων (ECTS) και έκδοση Παραρτήματος Διπλώματος (DS).

Στην Ιατρική Σχολή του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης από τον Μάρτιο του 2011 εφαρμόζεται πλήρως το Ευρωπαϊκό Σύστημα Συσσώρευσης και Μεταφοράς Πιστωτικών Μονάδων, με αναδρομική ισχύ από το ακαδημαϊκό έτος 2007 - 2008, μετά από απόφαση της Γενικής Συνέλευσης της Σχολής στις αριθμ. 3/20-10-2011, 25/15-3-2011 συνεδριάσεις της.

Το Ευρωπαϊκό Σύστημα Συσσώρευσης και Μεταφοράς Πιστωτικών Μονάδων είναι ένα φοιτητοκεντρικό σύστημα που έχει σαν κύριο στόχο την ακαδημαϊκή αναγνώριση σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Κοινότητα. Θεσπίστηκε το 1989 στο πλαίσιο του Erasmus. Εφαρμόσθηκε για πρώτη φορά το ακαδημαϊκό έτος 1992-1993 και αποσκοπεί στην παροχή δυνατότητας των φοιτητών να μετακινηθούν σε άλλες χώρες – μέλη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας – όπου και μπορούν να παρακολουθήσουν τμήμα των σπουδών τους σε άλλα πανεπιστήμια (κινητικότητα). Εφαρμόζεται επιτυχώς σε ολόκληρη την Ευρώπη.

Το εν λόγω σύστημα προβλέπει ένα συγκεκριμένο τρόπο περιγραφής του Προγράμματος Σπουδών κάθε Σχολής, με την απόδοση συγκεκριμένων Πιστωτικών Μονάδων στα μαθήματα που το αποτελούν και βασίζεται στις εξής μεταβλητές:

1. Φόρτος εργασίας φοιτητή: Περιλαμβάνει τον απαιτούμενο χρόνο για την ολοκλήρωση ενός συγκεκριμένου μαθήματος, που αποτελείται από παρακολούθηση αμφιθεάτρων, διαλέξεων, σεμιναρίων, κλινική ή εργαστηριακή άσκηση, προετοιμασία εργασιών, εξετάσεων αλλά και την απαιτούμενο χρόνο μελέτης στο σπίτι [μία (1) Πιστωτική Μονάδα στην Ιατρική Σχολή του Α.Π.Θ. αντιστοιχεί σε είκοσι έξι (26) ώρες φόρτου εργασίας του φοιτητή].
2. Μαθησιακά αποτελέσματα: Το σύνολο των γνώσεων, ικανοτήτων και δεξιοτήτων που κατέχουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση μιας συγκεκριμένης εκπαιδευτικής διαδικασίας, και αξιολόγηση τους. Τα μαθησιακά αποτελέσματα καθορίζονται από τους οικείους διδάσκοντες.

Οι πιστωτικές μονάδες κατανέμονται σε όλα τα εκπαιδευτικά στοιχεία ενός προγράμματος σπουδών και κάθε μάθημα πρέπει να είναι ίση ή μεγαλύτερη των δύο (2) Πιστωτικών Μονάδων.

Συμπληρωματικά υπάρχει και η βαθμολόγηση ECTS. Σε κάθε μάθημα και για κάθε εξέταση όλοι οι εξεταζόμενοι θα παίρνουν και τη συμπληρωματική βαθμολογία ECTS. Η βαθμολογία αυτή δεν αποδίδεται σε αντιστοιχία με το δεκαδικό βαθμό αλλά σε συνάρτηση με τους βαθμούς όλων των φοιτητών, ώστε να είναι ένα συγκρίσιμο μέγεθος. Επίσης, βαθμολογία ECTS υπάρχει συνοδευτικά και στο βαθμό του πτυχίου ανά ακαδημαϊκό έτος ορκωμοσίας (μεταξύ όλων των φοιτητών που ορκίζονται το συγκεκριμένο ακαδημαϊκό έτος).

Η κατηγοριοποίηση για την ταξινόμηση των βαθμών ECTS έχει ως εξής:

- για τους προβιβάσιμους βαθμούς:

- οι πρώτοι 10% → A
- επόμενοι 25% → B
- επόμενοι 30% → C
- επόμενοι 25% → D
- τελευταίοι 10%→ E

- για τους απορριπτικούς βαθμούς:
  - όσοι έχουν κάποιες βασικές γνώσεις → F
  - όσοι δεν έχουν ούτε τις βασικές γνώσεις → Fx

Στην περίπτωση που δεν υπάρχει κανονική κατανομή των βαθμών για κάποια εξέταση μαθήματος όλοι οι βαθμοί αντιστοιχίζονται με το C.

Τονίζεται ότι η δεκαδική βαθμολογία δεν καταργείται, η βαθμολογία ECTS αποδίδεται παράλληλα και συμπληρωματικά προς αυτή.

Επιπρόσθετα, και μετά από απόφαση της Γενικής Συνέλευσης της Σχολής αριθμ. 14/8-3-2012, εκδίδεται και Παράρτημα Διπλώματος για τους πτυχιούχους της Σχολής. Το πιστοποιητικό αυτό εκδίδεται από τον Μάρτιο του 2012, στα ελληνικά και στα αγγλικά, και αφορά τους φοιτητές που εγγράφηκαν στη Σχολή από το ακαδημαϊκό έτος 2003 - 2004 και μετά. Για τους πτυχιούχους που εγγράφηκαν από το ακαδημαϊκό έτος 2003 - 2004 έως το ακαδημαϊκό έτος 2006 – 2007, το Παράρτημα Διπλώματος θα εκδίδεται με Διδακτικές Μονάδες, ενώ από το ακαδημαϊκό έτος 2007 – 2008 και μετά με Πιστωτικές Μονάδες.

Το Παράρτημα Διπλώματος είναι ένα έγγραφο που επισυνάπτεται σε έναν τίτλο σπουδών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, παρέχοντας μια τυποποιημένη περιγραφή της φύσης, του επιπέδου, του πλαισίου, του περιεχομένου και του κύρους των σπουδών που ακολουθήθηκαν και ολοκληρώθηκαν επιτυχώς από τον κάτοχό του. Δεν αντικαθιστά το πτυχίο αλλά είναι ένα συμπληρωματικό πιστοποιητικό. Παρέχει διαφάνεια και διευκολύνει την ακαδημαϊκή και επαγγελματική αναγνώριση και κατοχύρωση των τίτλων σπουδών.

Προτεινόμενες ιστοσελίδες για περαιτέρω περιήγηση:

- Τμήμα Ευρωπαϊκών Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων ΑΠΘ: www.eurep.auth.gr
- http://ec.europa.eu/education/programmes/socrates/ects/guide_en.html
- http://ec.europa.eu/education/policies/rec_qual/recognition/ds_en.pdf

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΟΥ ΑΠΘ ΠΡΟΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ

Όλοι οι φοιτητές του ΑΠΘ έχουν τη δυνατότητα να ζητήσουν τη συνδρομή, για συγκεκριμένο σκοπό κάθε φορά λόγο, ειδικών Υπηρεσιών του Πανεπιστημίου προκειμένου να τους συνδράμουν σε προβλήματα που αντιμετωπίζουν κατά την διάρκεια των σπουδών τους ή και ακόμη και να γίνουν οι ίδιοι εθελοντές προσφέροντας τις υπηρεσίες τους σε συναδέλφους / συμφοιτητές τους που της έχουν ανάγκη.

Επιτροπή Κοινωνικής Πολιτικής και Υγείας

Η Επιτροπή Κοινωνικής Πολιτικής και Υγείας, έχει ως στόχο να δημιουργήσει συνθήκες που θα καταστήσουν το Πανεπιστήμιο χώρο προσβάσιμο σε όλα τα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας με ιδιαίτερη έμφαση στην πρόσβαση ΑμεΑ, όπου η δυσκολία προσβασιμότητας στο χώρο καθίσταται δύσκολη και την προσβασιμότητα στη γνώση.

Για το λόγο αυτό φοιτητές με προβλήματα όρασης εκπαιδεύονται από ειδικευμένα μέλη ΔΕΠ στη χρήση ηλεκτρονικών μηχανημάτων σε ορισμένες βιβλιοθήκες του ΑΠΘ όπου υπάρχουν εκτυπωτές Braile. Επίσης φροντίζει –στο μέτρο του δυνατού- και για την διευκόλυνση χορήγησης σε αυτούς συγγραμμάτων με φωνητική απόδοση.

Παρέχει λεωφορείο ΑμεΑ, για την καλύτερη δυνατή εξυπηρέτηση των φοιτητών με αναπηρίες, ώστε να διευκολύνεται η μετακίνησή τους κατά τη διάρκεια της ακαδημαϊκής χρονιάς και κατά την διάρκεια της εξεταστικής περιόδου. Στο πλαίσιο αυτό εντάχθηκε και το πρόγραμμα Προαγωγής Αυτοβοήθειας ΑΠΘ, το οποίο διαθέτει ομάδα εθελοντών, που ως επί το πλείστον είναι φοιτητές. Email: selfhelp@auth.gr

Επίσης, η Επιτροπή Κοινωνικής Πολιτικής και Υγείας έχει εδώ και χρόνια καθιερώσει στο ΑΠΘ το θεσμό της **εθελοντικής αιμοδοσίας** και την ως εκτούτου δημιουργία Τράπεζας αίματος στο ΑΧΕΠΑ, ενώ από τον Μάιο του 2007 ιδρύθηκε και Τράπεζα αίματος στο ΤΕΦΑΑ Σερρών σε συνεργασία με την ΕΚΠΥ και το Γενικό Νοσοκομείο Σερρών. Η εθελοντική αιμοδοσία πραγματοποιείται δύο φορές το χρόνο, κατά τη διάρκεια των μηνών Νοεμβρίου και Απριλίου, στο χώρο της Αίθουσας Τελετών του ΑΠΘ με απώτερο στόχο –εφικτό και άμεσοι ανάγκες σε αίμα να καλύπτονται αποκλειστικά από την Εθελοντική Αιμοδοσία, η οποία σήμερα καλύπτει γύρω στο 40% των συνολικών αναγκών. Συμμετοχή στην αιμοδοσία, η οποία είναι μία ασφαλής διαδικασία χωρίς επιπλοκές μπορούν να έχουν όλοι και όλες πάνω από 18 ετών που δεν έχουν ειδικά προβλήματα υγείας.

Email: socialcom@ad.auth.gr
fititikiline@ad.auth.gr

Website: http://spc.web.auth.gr

Τηλ/Fax: 2310 995386, 2310 995360

Η Επιτροπή Εθελοντισμού

Η Επιτροπή Εθελοντισμού ως κύριο στόχο της έχει την προώθηση στα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας της ιδέας του εθελοντισμού και την καλλιέργεια αυτής ως συγχρόνου αιτήματος.

Με βάση το στόχο αυτό η Επιτροπή Εθελοντισμού έχοντας και ως κίνητρό της τη βελτίωση της καθημερινότητας όλων όσοι βρίσκονται στο ΑΠΘ –φοιτητές, καθηγητές και εργαζόμενοι- με μικρές αλλά ουσιαστικές ενέργειες σε τομείς όπως είναι τα φοιτητικά θέματα, το περιβάλλον και η κοινωνική προσφορά, ενθαρρύνει όλα τα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας να πάρουν πρωτοβουλίες, καταθέτοντας ιδέες και προτάσεις ξεκινώντας από τα απλά, μικρά και υλοποιήσιμα.

Για το σκοπό αυτό ήδη έχουν αρχίσει να δημιουργούνται Δίκτυα Εθελοντισμού ανά Τμήμα/Σχολή καταρχάς από ένα μέλος ΔΕΠ και ένα φοιτητή, προκειμένου μέσω ενημερωτικών εκδηλώσεων, να δημιουργηθεί σώμα εθελοντών στο κάθε Τμήμα/Σχολή του ΑΠΘ.

Email: vrect-ac-secretary@auth.gr

Τηλ: 2310 996713, 996708 Fax: 2310 996729

Παρατηρητήριο της Ακαδημαϊκής Πορείας Φοιτητών που ανήκουν σε Ευαίσθητες Κοινωνικές Ομάδες του ΑΠΘ.

Το Παρατηρητήριο της Ακαδημαϊκής Πορείας Φοιτητών που ανήκουν σε Ευαίσθητες Κοινωνικές Ομάδες του ΑΠΘ έχει ως κύριο στόχο του να συνδράμει στα προβλήματα που αντιμετωπίζουν κατά την διάρκεια των σπουδών τους:

- οι φοιτητές με αναπηρία,
- οι αλλοδαποί φοιτητές,
- οι μειονοτικοί και οι ομογενείς ή παλιννοστούντες φοιτητές
- αλλά και οποιαδήποτε άλλη κατηγορία φοιτητών, που κατά τη διάρκεια της φοίτησής του παρουσιάζουν κάποιο ανασταλτικό για την πρόοδο των σπουδών τους πρόβλημα.

Email: stud-observ@ad.auth.gr

Website: http://acobservatory.web.auth.gr

Τηλ/Fax: 2310 995360

Επιτροπή Συμβουλευτικής και Ψυχολογικής Υποστήριξης

Η επιτροπή Συμβουλευτικής και Ψυχολογικής Υποστήριξης έχει ως στόχο την καλύτερη οργάνωση και λειτουργία των δομών που προσφέρουν ψυχολογική βοήθεια και συμβουλευτική στήριξη στους φοιτητές του ΑΠΘ μέσω του Κέντρου Συμβουλευτικής και Ψυχολογικής Υποστήριξης (ΚΕ.ΣΥ.ΨΥ) που λειτουργεί στο Πανεπιστήμιο.

Οι υπηρεσίες του ΚΕ.ΣΥ.ΨΥ που παρέχονται όχι μόνο στους φοιτητές και φοιτήτριες του ΑΠΘ, αλλά και στο προσωπικό του Πανεπιστημίου.

Συνεργάζεται στενά με άλλες επιτροπές συναφούς αντικειμένου και διοργανώνει Ημερίδες για διάλογο με τους φοιτητές/φοιτήτριες, όπως και με το διοικητικό και λοιπό προσωπικό της πανεπιστημιακής κοινότητας.

Στους άμεσους στόχους του ΚΕ.ΣΥ.ΨΥ. είναι η δυνατότητα έναρξης λειτουργίας Ανοικτής τηλεφωνικής γραμμής στο Πανεπιστήμιο, με σκοπό την άμεση βοήθεια σε άτομα που βρίσκονται σε κρίση και σε άτομα με προσωπικές δυσκολίες, που σε πρώτη φάση αισθάνονται μεγαλύτερη ασφάλεια να μιλήσουν για τα προβλήματά τους όταν υπάρχει ανωνυμία και απουσιάζει η οπτική επαφή.

Το ΚΕ.ΣΥ.ΨΥ. βρίσκεται στο ισόγειο της Κάτω Πανεπιστημιακής Φοιτητικής Λέσχης, στο χώρο της Υγειονομικής Υπηρεσίας, στα γραφεία 5 & 8.

Email: vpapadot@ad.auth.gr

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

Γραμματεία

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Τηλ.: 2310 999227, Fax: 2310 999293
e-mail: info@med.auth.gr
Κτήριο Νέων Αμφιθεάτρων Ιατρικής Σχολής (έναντι ΑΧΕΠΑ)

Θεσσαλονίκη
17/7/2012

ΠΡΑΞΗ ΠΡΟΕΔΡΟΥ

Η Γενική Συνέλευση της Ιατρικής Σχολής στη συνεδρίασή της αριθμ. 25/17-07-2012, ενέκρινε το ακόλουθο πρόγραμμα προπτυχιακών σπουδών για το ακαδημαϊκό έτος **2012-2013.**

ΠΡΑΞΗ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

Πρόγραμμα Σπουδών της Ιατρικής Σχολής του ΑΠΘ.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

Έχοντας υπόψη:την απόφαση της συνεδρίασης της Γενικής Συνέλευσης της Ιατρικής Σχολής αριθμ. 25/17-07-2012.

Ορίζουμε τα υποχρεωτικά και τα επιλογής μαθήματα που θα διδαχθούν και θα εξεταστούν οι φοιτητές της Ιατρικής Σχολής κατά το Πανεπιστημιακό έτος **2012-2013**, ως εξής:

Μαθήματα Προγράμματος Σπουδών ακαδημαϊκού έτους 2012-13

module title in english

1ο Εξάμηνο (Υποχρεωτικά)	κωδικός μαθήματος	ώρες θεωρίας ανά βδομάδα	ώρες άσκησης ανά βδομάδα	σύνολο ανά βδομάδα	σύνολο ωρών ανά εξάμηνο	Διδακτικές Μονάδες	*ECTS Πιστωτικές μονάδες*	*compulsory module title in english*
ΙΑΤΡΙΚΗ ΒΙΟΛΟΓΙΑ	ΙΑ0273	4	2	6	78	6	*9*	*Medical Biology*
ΙΑΤΡΙΚΗ ΦΥΣΙΚΗ	ΙΑ0279	4	2	6	78	6	*5*	*Medical Physics*
ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ	ΙΑ0278	2	1	3	39	3	*2,5*	*Medical Statistics*
ΙΑΤΡΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ Ι	ΙΑ0276	2	1	3	39	3	*2,5*	*Medical Informatics I*
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΧΗΜΕΙΑ	ΙΑ0264	3	1	4	52	4	*6,5*	*Introduction to Biochemistry*
ΓΕΝΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ	ΙΑ0413	2	1	3	39	3	*2,5*	*General Anatomy*
Συνολο						25	*28*	

2ο Εξάμηνο (Υποχρεωτικά)	κωδικός μαθήματος	ώρες θεωρίας ανά βδομάδα	ώρες άσκησης ανά βδομάδα	σύνολο ανά βδομάδα	σύνολο ωρών ανά εξάμηνο	Διδακτικές Μονάδες	*ECTS Πιστωτικές μονάδες*	*compulsory module title in english*
ΙΑΤΡΙΚΗ ΓΕΝΕΤΙΚΗ	ΙΑ0255	4	2	6	78	6	*9*	*Genetics*
ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΧΗΜΕΙΑ 1	ΙΑ0249	4	1	5	65	5	*8,5*	*Biochemistry I*
ΓΕΝΙΚΗ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ	ΙΑ0256	2	2	4	52	4	*5*	*General Physiology*
ΙΣΤΟΡΙΑ ΙΑΤΡΙΚΗΣ	ΙΑ0284	2	0	2	26	2	*2*	*History of Medicine*
ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ 1	ΙΑ0245	1	2	3	39	3	*5*	*Descriptive Anatomy I*
Συνολο						20	*29,5*	

Σύνολο 1ου ετους *57,5*

3ο Εξάμηνο (Υποχρεωτικά)	κωδικός μαθήματος	ώρες θεωρίας ανά βδομάδα	ώρες άσκησης ανά βδομάδα	σύνολο ανά βδομάδα	σύνολο ωρών ανά εξάμηνο	Διδακτικές Μονάδες	*ECTS Πιστωτικές μονάδες*	*compulsory module title in english*
ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΧΗΜΕΙΑ 2	ΙΑ0250	4	1	5	65	5	*8,5*	*Biochemistry II*
ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ 2	ΙΑ0331	3	3	6	78	6	*7,5*	*Descriptive Anatomy II*
ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ Ι	ΙΑ0342	4	2	6	78	6	*9*	*Physiology I*
ΙΣΤΟΛΟΓΙΑ-ΕΜΒΡΥΟΛΟΓΙΑ 1	ΙΑ0282	2	2	4	52	4	*5*	*Histology-Embryology I*
ΑΓΓΛΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ 1	ΙΑ0306	3	0	3	39	3	*2*	*English Medical Terminology I*
Συνολο						24	*32*	

4ο Εξάμηνο (Υποχρεωτικά)	κωδικός μαθήματος	ώρες θεωρίας ανά βδομάδα	ώρες άσκησης ανά βδομάδα	σύνολο ανά βδομάδα	σύνολο ωρών ανά εξάμηνο	Διδακτικές Μονάδες	*ECTS Πιστωτικές μονάδες*	*compulsory module title in english*
ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΙΙ	ΙΑ0343	4	2	6	78	6	*9*	*Physiology II*
ΙΣΤΟΛΟΓΙΑ-ΕΜΒΡΥΟΛΟΓΙΑ 2	ΙΑ0283	3	2	5	65	5	*7*	*Histology-Embryology II*
ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ 3	ΙΑ0332	4	1	5	65	5	*8,5*	*Descriptive Anatomy III*
ΑΓΓΛΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ 2	ΙΑ0311	3	0	3	39	3	*2*	*English Medical Terminology II*
Συνολο						19	*26,5*	

Σύνολο 2ου έτους *58,5*

5ο Εξάμηνο (Υποχρεωτικά)	κωδικός μαθήματος	ώρες θεωρίας ανά βδομάδα	ώρες άσκησης ανά βδομάδα	σύνολο ανά βδομάδα	σύνολο ωρών ανά εξάμηνο	Διδακτικές Μονάδες	*ECTS Πιστωτικές μονάδες*	*compulsory module title in english*
ΓΕΝΙΚΗ ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ	ΙΑ0254	4	2	6	78	6	*7*	*General Pathology*
ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ 1	ΙΑ0297	3	2	5	65	5	*5,5*	*Microbiology I*
ΥΓΙΕΙΝΗ	ΙΑ0338	2	2	4	52	4	*3*	*Hygiene*
ΙΑΤΡΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ	ΙΑ0275	2	0	2	26	2	*2*	*Medical Law and Ethics*

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ	IA0366	2	0	2	26	2	*3*	*Introduction to Pathological Physiology*
Συνολο						19	*20,5*	

6ο Εξάμηνο (Υποχρεωτικά)	κωδικός μαθήματος	ώρες θεωρίας ανά βδομάδα	ώρες άσκησης ανά βδομάδα	σύνολο ανά βδομάδα	σύνολο ωρών ανά εξάμηνο	Διδακτικές Μονάδες	*ECTS Πιστωτικές μονάδες*	***compulsory module title in english***
ΕΙΔΙΚΗ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ	IA0384	4	3	7	91	7	*7,5*	*Specified Pathology*
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ	IA0294	2	2	4	52	4	*4*	*Social Medicine*
ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ 1	IA0345	4	4	8	104	8	*9*	*Surgery I*
ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ 2	IA0298	2	2	4	52	4	*4*	*Microbiology II*
ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ Ι	IA0339	1	2	3	39	3	*3,5*	*Pharmacology I*
ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ 1 (ΚΛΙΝΙΚΗ ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗ)	IA0320	4	4	8	104	8	*9*	*Internal Medicine I*
Συνολο						34	*37*	

Σύνολο 3ου έτους *57,5*

7ο Εξάμηνο (Υποχρεωτικά)	κωδικός μαθήματος	ώρες θεωρίας ανά βδομάδα	ώρες άσκησης ανά βδομάδα	σύνολο ανά βδομάδα	σύνολο ωρών ανά εξάμηνο	Διδακτικές Μονάδες	*ECTS Πιστωτικές μονάδες*	***compulsory module title in english***
ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ 2	IA0346	6	6	12	156	12	*15*	*Surgery II*
ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ	IA0317	2	2	4	52	4	*3*	*Urology*
ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ ΙΙ	IA0340	3	2	5	65	5	*5,5*	*Pharmacology II*
ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ	IA0244	1	1	2	26	2	*3*	*Anaesthesiology*
ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ	IA0316	2	2	4	52	4	*3*	*Orthopaedics*
Συνολο						27	*29,5*	

8ο Εξάμηνο (Υποχρεωτικά)	κωδικός μαθήματος	ώρες θεωρίας ανά βδομάδα	ώρες άσκησης ανά βδομάδα	σύνολο ανά βδομάδα	σύνολο ωρών ανά εξάμηνο	Διδακτικές Μονάδες	*ECTS Πιστωτικές μονάδες*	***compulsory module title in english***
ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ Η'	IA0349	3	2	5	65	5	*4*	*Psychiatry*
ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΤΙΚΗ ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗ Ι (16 ώρες γενικές αρχές ακτινοθεραπείας)	IA0247	2	4	6	78	6	*4*	*Diagnostic Imaging I*
ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΝΟΣΟΛΟΓΙΑ	IA0289	1	1	2	26	2	*2*	*Clinical Immunology*
ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑ Η	IA0302	3	2	5	65	5	*5,5*	*Neurology*
ΩΤΟΡΙΝΟΛΑΡΥΓΓΟΛΟΓΙΑ	IA0351	1	3	4	52	4	*3*	*ENT*
Συνολο						22	*18,5*	

Σύνολο 4ου έτους *48*

9ο Εξάμηνο (Υποχρεωτικά)	κωδικός μαθήματος	ώρες θεωρίας ανά βδομάδα	ώρες άσκησης ανά βδομάδα	σύνολο ανά βδομάδα	σύνολο ωρών ανά εξάμηνο	Διδακτικές Μονάδες	*ECTS Πιστωτικές μονάδες*	***compulsory module title in english***
ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΤΙΚΗ ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗ ΙΙ	IA0248	2	4	6	78	6	*4*	*Diagnostic Imaging II*
ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΑ	IA0334	3	2	5	65	5	*4*	*Pulmonary Medicine*
ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ	IA0287	1	2	3	39	3	*3*	*Cardiology*
ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	IA0318	2	2	4	52	4	*3*	*Ophthalmology*
ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ 2	IA0321	8	8	16	208	16	*16*	*Internal Medicine II*
ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	IA0260	1	1	2	26	2	*3*	*Dermatology*
Συνολο						36	*33*	

10ο Εξάμηνο (Υποχρεωτικά)	κωδικός μαθήματος	ώρες θεωρίας ανά βδομάδα	ώρες άσκησης ανά βδομάδα	σύνολο ανά βδομάδα	σύνολο ωρών ανά εξάμηνο	Διδακτικές Μονάδες	*ECTS Πιστωτικές μονάδες*	***compulsory module title in english***
ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ 1	IA0325	4	10	14	182	14	*13*	*Paediatrics I*
ΠΑΙΔΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	IA0328	1	1	2	26	2	*3*	*Paediatric Surgery*
ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ-ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ Ι'	IA0295	6	6	12	156	12	*9*	*Obstetrics-Gynaecology I*

ΙΑΤΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΤΟΞΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΙΑ0383	2	2	4	52	4	3	Forensic Medicine-Toxicology
ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΙΑΤΡΙΚΗ - ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ	ΙΑ0267	2	0,3	2,3	30	2,3	3	Emergency Medicine-First Aid
ΝΕΥΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΙΑ0305	1	1	2	26	2	3	Neurosurgery
Συνολο						36,3	34	

Συνολο 5ου έτους **67**

6ο έτος (Υποχρεωτικά)	κωδικός μαθήματος	ώρες θεωρίας ανά βδομάδα	ώρες άσκησης ανά βδομάδα	σύνολο ανά βδομάδα	σύνολο ωρών ανά εξάμηνο (10 βδομάδες)	Διδακτικές Μονάδες	ECTS Πιστωτικές μονάδες	compulsory module title in english
ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ 6ου έτους	ΙΑ0344	5	30 (10 βδ)	35	350	25	15,4	Surgery
ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ 6ου έτους	ΙΑ0319	5	30 (10 βδ)	35	350	25	15,4	Internal Medicine
ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ-ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ ΙΙ	ΙΑΟ296	5	30 (3 βδ)	35	105	7,5	6,1	Obstetrics - Gynaecology
ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ ΙΙ	ΙΑ0323	5	30 (6 βδ)	35	210	15	9,2	Paediatrics
ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΣΤΗΝ Α'ΒΑΘΜΙΑ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΥΓΕΙΑΣ	ΙΑ0409	5	30 (4 βδ)	35	140	10	6,1	Practical exercise in Primary Care Medicine & General Medicine
ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑ 6ου έτους	ΙΑ0301	5	30 (3 βδ)	35	105	7,5	4,6	Neurology OR
ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ 6ου έτους	ΙΑ0348							Psychiatry
Συνολο					1260	90	56,8	

Σύνολο 6ου έτους **56,8**

1ο Εξάμηνο (Επιλεγόμενα)	κωδικός μαθήματος	ώρες θεωρίας ανά βδομάδα	ώρες άσκησης ανά βδομάδα	σύνολο ανά βδομάδα	σύνολο ωρών ανά εξάμηνο	Διδακτικές Μονάδες	ECTS Πιστωτικές μονάδες	elective module title in english
Εισαγωγή στην Βιοϊατρική Τεχνολογία	ΙΑ0264	2	-	2	26	2	2	Introduction to Biomedical Technology
Ξένη γλώσσα Ι - Αγγλικά	ΙΑ0241	2	-	2	26	2	2	English Language I

2ο Εξάμηνο (Επιλεγόμενα)	κωδικός μαθήματος	ώρες θεωρίας ανά βδομάδα	ώρες άσκησης ανά βδομάδα	σύνολο ανά βδομάδα	σύνολο ωρών ανά εξάμηνο	Διδακτικές Μονάδες	ECTS Πιστωτικές μονάδες	elective module title in english
Ιατρική Πληροφορική ΙΙ	ΙΑ0277	2	-	2	26	2	2	Medical Informatics II
Ιατρική Ψυχολογία	ΙΑ0280	2	-	2	26	2	2	Medical Psychology
Ξένη Γλώσσα ΙΙ - Αγγλικά	ΙΑ0242	2	-	2	26	2	2	English Language II
Φύλο και υγεία	ΙΑ0357	2	-	2	26	2	2	Gender and Health

3ο Εξάμηνο (Επιλεγόμενα)	κωδικός μαθήματος	ώρες θεωρίας ανά βδομάδα	ώρες άσκησης ανά βδομάδα	σύνολο ανά βδομάδα	σύνολο ωρών ανά εξάμηνο	Διδακτικές Μονάδες	ECTS Πιστωτικές μονάδες	elective module title in english
Ιατρική Εκπαίδευση	ΙΑ0354	2	-	2	26	2	2	Medical Education
Ψυχοβιολογία Συμπεριφοράς	ΙΑ0350	2	-	2	26	2	2	Psychobiology of Behaviour
Θέματα Ιστορίας Ιατρικής	ΙΑ0270	2	-	2	26	2	2	Medicine History Subjects
Μεθοδολογία της Έρευνας	ΙΑ0364	2	-	2	26	2	2	Methodology of Research
Εργαστήριο Κλινικών Δεξιοτήτων	ΙΑ0377	2	-	2	26	2	2	Clinical Skills Laboratory
Κλινική Εμβρυολογία	ΙΑ0291	2	-	2	26	2	2	Clinical Embryology

4ο Εξάμηνο (Επιλεγόμενα)	κωδικός μαθήματος	ώρες θεωρίας ανά βδομάδα	ώρες άσκησης ανά βδομάδα	σύνολο ανά βδομάδα	σύνολο ωρών ανά εξάμηνο	Διδακτικές Μονάδες	ECTS Πιστωτικές μονάδες	elective module title in english
Κλινική Βιοχημεία	ΙΑ0290	2	-	2	26	2	2	Clinical Biochemistry

Τοπογραφική και Λειτουργική Ανατομική	IA0355	2	-	2	26	2	2	Regional and Functional Anatomy
Εισαγωγή στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας & τη Γενική Ιατρική	IA0365	1	1	2	26	2	2	Introduction to Primary Health Care and General Medicine
Ουσιοεξαρτήσεις	IA0353	2	-	2	26	2	2	Drug Dependencies

5ο Εξάμηνο (Επιλεγόμενα)	κωδικός μαθήματος	ώρες θεωρίας ανά βδομάδα	ώρες άσκησης ανά βδομάδα	σύνολο ανά βδομάδα	σύνολο ωρών ανά εξάμηνο	Διδακτικές Μονάδες	ECTS Πιστωτικές μονάδες	elective module title in english
Βιοχημεία και Φυσιολογία της Άσκησης	IA0251	2	-	2	26	2	2	The Biochemistry and Physiology of Physical Exercise
Εφαρμοσμένη Φυσιολογία	IA0269	2	-	2	26	2	2	Applied Physiology
Στοματολογία	IA0367	2	-	2	26	2	2	Stomatology
Τεχνικές Επικοινωνίας και Εκπαίδευσης	IA0368	2	-	2	26	2	2	Communication and education skills
Παιδοψυχιατρική	IA0329	2	-	2	26	2	2	Child Psychiatry
Νευροφυσιολογία των Αισθητηρίων Οργάνων	IA0378	2	-	2	26	2	2	Neurophysiology of Sensory Organs
Εισαγωγή στις Νευροεπιστήμες **	IA0404	2	-	2	26	2	2	Introduction to Neurosciences

6ο Εξάμηνο (Επιλεγόμενα)	κωδικός μαθήματος	ώρες θεωρίας ανά βδομάδα	ώρες άσκησης ανά βδομάδα	σύνολο ανά βδομάδα	σύνολο ωρών ανά εξάμηνο	Διδακτικές Μονάδες	ECTS Πιστωτικές μονάδες	elective module title in english
Ανθρώπινη Αναπαραγωγή	IA0246	2	-	2	26	2	2	Human Reproduction
Φυσική Ιατρική Αποκατάσταση	IA0341	2	-	2	26	2	2	Rehabilitation Medicine
Η Αθλητιατρική	IA0370	2	-	2	26	2	2	Sports Medicine
Ψυχιατρική Εφήβου - Νέου Ενηλίκου	IA0363	2	-	2	26	2	2	Psychiatry of adolescent - young - adult
Περιβάλλον και Υγεία	IA0379	2	-	2	26	2	2	Environment and Health
Αιμοδυναμική Παθοφυσιολογία των Αγγειακών Παθήσεων	IA0411	2	-	2	26	2	2	Haemodynamic Pathophysiology of Vascular Diseases

7ο Εξάμηνο (Επιλεγόμενα)	κωδικός μαθήματος	ώρες θεωρίας ανά βδομάδα	ώρες άσκησης ανά βδομάδα	σύνολο ανά βδομάδα	σύνολο ωρών ανά εξάμηνο	Διδακτικές Μονάδες	ECTS Πιστωτικές μονάδες	elective module title in english
Εντατική Θεραπεία - Ανάνηψη - Θεραπευτική του πόνου	IA0271	2	-	2	26	2	2	Intensive care medicine-Pain Therapeutics
Μοριακή Φαρμακολογία	IA0299	2	-	2	26	2	2	Molecular Pharmacology
Θρομβοεμβολικές Παθήσεις	IA0272	2	-	2	26	2	2	Thromboembolic Disorders
Επιχειρηματικότητα - Καινοτομία	IA0361	2	-	2	26	2	2	Entrepreneurship - Innovation
Νευροψυχολογία	IA0371	2	-	2	26	2	2	Neuropsychology
Διαταραχές επικοινωνίας	IA0261	2	-	2	26	2	2	Communication Disorders
Αρχές Κλινικής Διατροφής και Διατροφικής Θεραπευτικής	IA0400	2	-	2	26	2	2	Principles of Clinical Nutrition
Ανοσοαιματολογία	IA0402	2	-	2	26	2	2	Immunology (Blood)

8ο Εξάμηνο (Επιλεγόμενα)	κωδικός μαθήματος	ώρες θεωρίας ανά βδομάδα	ώρες άσκησης ανά βδομάδα	σύνολο ανά βδομάδα	σύνολο ωρών ανά εξάμηνο	Διδακτικές Μονάδες	ECTS Πιστωτικές μονάδες	elective module title in english
Ιατρική Εργασίας	IA0274	2	-	2	26	2	2	Labour Medicine
Κλινική Μικροβιολογία	IA0292	2	-	2	26	2	2	Clinical Microbiology
Κλινική Φαρμακολογία	IA0293	2	-	2	26	2	2	Clinical Pharmacology

Νευροφυσιολογία και Κλινικές Εφαρμογές	IA0304	2	-	2	26	2	2	*Neurophysiology and Clinical Applications*
Μεταβολικές Παθήσεις των Οστών	IA0407	2	-	2	26	2	2	*Metabolic Bone Diseases*
Ιατρική βασισμένη στην τεκμηρίωση	IA0410	2	-	2	26	2	2	*Evidence Based Medicine*
Στοματική - Γναθοπροσωπική Χειρουργική	IA0381	2	-	2	26	2	2	*Oral and Maxillofacial Surgery*
Πυρηνική Ιατρική	IA0335	2	-	2	26	2	2	*Nuclear Medicine*
Βασικές Αρχές της Πειραματικής Ιατρικής	IA0403	2	-	2	26	2	2	*Basic Principles of Experimental Medicine*

9ο Εξάμηνο (Επιλεγόμενα)	κωδικός μαθήματος	ώρες θεωρίας ανά βδομάδα	ώρες άσκησης ανά βδομάδα	σύνολο ανά βδομάδα	σύνολο ωρών ανά εξάμηνο	Διδακτικές Μονάδες	*ECTS Πιστωτικές μονάδες*	***elective module title in english***
Αγγειοχειρουργική	IA0240	2	-	2	26	2	2	*Vascular Surgery*
Ακτινοθεραπευτική Ογκολογία	IA0382	2	-	2	26	2	2	*Radiotherapeutic Oncology*
Πλαστική Χειρουργική	IA0333	2	-	2	26	2	2	*Plastic Surgery*
Τεκμηριωμένη Συνταγογράφηση - Θεραπευτική (*10)	IA0356	2	-	2	26	2	2	*Evidence Based Prescription - Therapeutics*
Γηριατρική	IA0259	2	-	2	26	2	2	*Geriatrics*
Παθήσεις του Κόγχου και των Παραμεθορίων	IA0372	2	-	2	26	2	2	*Diseases of the orbit and the surroundings*
Βασικές Αρχές της Χειρουργικής Ογκολογίας	IA0401	2	-	2	26	2	2	*Basic Principles of Oncology*
Θωρακοχειρουργική	IA0373	2	-	2	26	2	2	*Thorasic Surgery*

10ο Εξάμηνο (Επιλεγόμενα)	κωδικός μαθήματος	ώρες θεωρίας ανά βδομάδα	ώρες άσκησης ανά βδομάδα	σύνολο ανά βδομάδα	σύνολο ωρών ανά εξάμηνο	Διδακτικές Μονάδες	*ECTS Πιστωτικές μονάδες*	***elective module title in english***
Καρδιοχειρουργική	IA0288	2	-	2	26	2	2	*Cardiosurgery*
Νεογνολογία	IA0300	2	-	2	26	2	2	*Neonatology*
Παιδιατρική Καρδιολογία	IA0326	2	-	2	26	2	2	*Paediatric Cardiology*
Παιδιατρική Νευρολογία	IA0327	2	-	2	26	2	2	*Paediatric Neurology*
Συμβουλευτική Γενετική	IA0336	2	-	2	26	2	2	*Genetic Councelling*
Χειρουργική των Μεταμοσχεύσεων	IA0347	2	-	2	26	2	2	*Transplant Surgery*
Παιδική Αναπτυξιολογία και Κοινωνική Παιδιατρική	IA0324	2	-	2	26	2	2	*Applied Ophthalmology*
Εφαρμοσμένη Οφθαλμολογία	IA0268	2	-	2	26	2	2	*Paediatric Development and Social Paediatrics*
Παρεμβατική Ακτινολογία	IA0330	2	-	2	26	2	2	*Interventional Radiology*
Επαγγελματικός Προσανατολισμός - Επιλογή Ειδικότητας	IA0374	2	-	2	26	2	2	*Vocational Guidance/ Selection of Speciality*
Η Διασύνδεση της Νευροχειρουργικής με τις άλλες Ειδικότητες	IA0377	2	-	2	26	2	2	*Connection of Neurosurgery with other subspecialities*
Παθολογικη Ογκολογία	IA0376	2	-	2	26	2	2	*Medical Oncology*
Νευροπαθολογία	IA0303	2	-	2	26	2	2	*Neuropathology*
Τροπικά Νοσήματα - Νοσοκομειακές Λοιμώξεις	IA0412	2	-	2	26	2	2	*Tropical Diseases - Hospital Infections*
Επείγουσα Προνοσοκομειακή Ιατρική	IA0408	2	-	2	26	2	2	*Prehospital Medicine Emergency*

	ECTS Πιστωτικές μονάδες
Σύνολο Υποχρεωτικών	***345,3***
Επιλεγόμενα	***16***

ΣΥΝΟΛΟ ECTS	***361,3***

Aristotle University of Thessaloniki

Faculty of Medicine

Dean of the Faculty of Medicine
Basil C. Tarlatzis

Administration Building (opposite AHEPA Hospital)
University Campus * 54124 * Thessaloniki *

(+30) 2310 999 293

(+30) 2310 999 293

www.med.auth.gr

Εξάμηνο	*semester*
κωδικός μαθήματος	*Module or course code*
ώρες θεωρίας ανά βδομάδα	*hours of theory per week*
ώρες άσκησης ανά βδομάδα	*hours of practice per week*
σύνολο ανά βδομάδα	*total hours per week*
σύνολο ωρών ανά εξάμηνο	*total hours per semester*
υποχρεωτικό μάθημα	*compulsory course or module*
επιλεγόμενο μάθημα	*elective course or module*
Διδακτικές Μονάδες	*Local Credits*
ECTS Πιστωτικές μονάδες	*ECTS Credits*

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ Α.Π.Θ. ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2012-2013

1η ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ)

1η ΕΒΔΟΜΑΔΑ

ΜΕΡΑ / ΩΡΑ	ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
8:00 - 9:00	ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ ΙΙ (Α, Β, Ανατ)			ΙΑΤΡΙΚΗ ΒΙΟΛΟΓΙΑ (Α, Β)	ΙΑΤΡΙΚΗ ΒΙΟΛΟΓΙΑ (ΜΕΤΑΦΟΡΕΙΣ) (Α, Β)
9:00 - 10:00	ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ ΙΙ (Α, Β, Ανατ)	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΙΙ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ ΙΙ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)	ΙΑΤΡΙΚΗ ΒΙΟΛΟΓΙΑ (Α, Β)	ΙΑΤΡΙΚΗ ΒΙΟΛΟΓΙΑ (ΜΕΤΑΦΟΡΕΙΣ) (Α, Β)
10:00 - 11:00	ΕΙΣΑΓ?ΓΗ ΣΤΗΝ ΠΑΘΟΛ. ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ (Α, Β)	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΙΙ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ ΙΙ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)	ΙΑΤΡΙΚΗ ΒΙΟΛΟΓΙΑ (Α, Β)	ΙΑΤΡΙΚΗ ΒΙΟΛΟΓΙΑ (ΜΕΤΑΦΟΡΕΙΣ) (Α, Β)
11:00 - 12:00	ΕΙΣΑΓ?ΓΗ ΣΤΗΝ ΠΑΘΟΛ. ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ (Α, Β)	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΙΙ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ ΙΙ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)	ΙΑΤΡΙΚΗ ΒΙΟΛΟΓΙΑ (Α, Β)	ΙΑΤΡΙΚΗ ΒΙΟΛΟΓΙΑ (ΜΕΤΑΦΟΡΕΙΣ) (Α, Β)
12:00 - 13:00	ΕΙΣΑΓ?ΓΗ ΣΤΗΝ ΠΑΘΟΛ. ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ (Α, Β)			ΙΑΤΡΙΚΗ ΒΙΟΛΟΓΙΑ (Α, Β)	ΙΑΤΡΙΚΗ ΒΙΟΛΟΓΙΑ (ΜΕΤΑΦΟΡΕΙΣ) (Α, Β)
13:00 -14:00	ΕΙΣΑΓ?ΓΗ ΣΤΗΝ ΠΑΘΟΛ. ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ (Α, Β)			ΙΑΤΡΙΚΗ ΒΙΟΛΟΓΙΑ (Α, Β)	ΙΑΤΡΙΚΗ ΒΙΟΛΟΓΙΑ (ΜΕΤΑΦΟΡΕΙΣ) (Α, Β)
14:00 - 15:00	ΕΙΣΑΓ?ΓΗ ΣΤΗΝ ΠΑΘΟΛ. ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ (Α, Β)			ΙΑΤΡΙΚΗ ΒΙΟΛΟΓΙΑ (Α, Β)	
15:00 - 16:00				ΙΑΤΡΙΚΗ ΒΙΟΛΟΓΙΑ (Α, Β)	
16:00 - 17:00					
17:00 - 18:00					
18:00 - 19:00					
19:00 - 20:00					

1η ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ)

2η ΕΒΔΟΜΑΔΑ

ΜΕΡΑ / ΩΡΑ	ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
8:00 - 9:00	ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ ΙΙ (Α, Β, Ανατ)				
9:00 - 10:00	ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ ΙΙ (Α, Β, Ανατ)	ΙΣΤΟΛΟΓΙΑ - ΕΜΒΡΥΟΛΟΓΙΑ Ι (Α, Β)			ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΧΗΜΕΙΑ (Α, Β, Ανατ)
10:00 - 11:00	ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ ΙΙ (Α, Β, Ανατ)	ΙΣΤΟΛΟΓΙΑ - ΕΜΒΡΥΟΛΟΓΙΑ Ι (Α, Β)			ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΧΗΜΕΙΑ (Α, Β, Ανατ)
11:00 - 12:00	ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ ΙΙ (Α, Β, Ανατ)	ΙΣΤΟΛΟΓΙΑ - ΕΜΒΡΥΟΛΟΓΙΑ Ι (Α, Β)			ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΧΗΜΕΙΑ (Α, Β, Ανατ)
12:00 - 13:00	ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)				ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΧΗΜΕΙΑ (Α, Β, Ανατ)
13:00 -14:00	ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)				
14:00 - 15:00	ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)				ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ ΙΑΤΡΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ Ι (Α, Β)
15:00 - 16:00		ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ (Α, Β)			ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ ΙΑΤΡΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ Ι (Α, Β)
16:00 - 17:00		ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ (Α, Β)			ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ ΙΑΤΡΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ Ι (Α, Β)
17:00 - 18:00		ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ (Α, Β)			ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ ΙΑΤΡΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ Ι (Α, Β)
18:00 - 19:00		ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ (Α, Β)			ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ ΙΑΤΡΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ Ι (Α, Β)
19:00 - 20:00		ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ (Α, Β)			ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ ΙΑΤΡΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ Ι (Α, Β)

1η ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ)

3η ΕΒΔΟΜΑΔΑ

ΜΕΡΑ / ΩΡΑ	ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
8:00 - 9:00			ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ (Α, Β)		ΑΓΓΛΙΚΑ 1 (Α, Β)
9:00 - 10:00	ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ Ι (Α, Β)	ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)	ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ (Α, Β)		ΑΓΓΛΙΚΑ 1 (Α, Β)
10:00 - 11:00	ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ Ι (Α, Β)	ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)	ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ (Α, Β)		ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ ΙΙ (Α, Β, Ανατ)
11:00 - 12:00	ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ Ι (Α, Β)	ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)	ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ (Α, Β)		ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ ΙΙ (Α, Β, Ανατ)
12:00 - 13:00	ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ Ι (Α, Β)	ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)	ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ (Α, Β)		ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ ΙΙ (Α, Β, Ανατ)
13:00 -14:00	ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ Ι (Α, Β)	ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)	ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ (Α, Β)		
14:00 - 15:00	ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ Ι (Α, Β)		ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ (Α, Β)		
15:00 - 16:00		ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΑ (Α, Β)	ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ (Α, Β)		
16:00 - 17:00		ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΑ (Α, Β)	ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ (Α, Β)		
17:00 - 18:00		ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΑ (Α, Β)			
18:00 - 19:00		ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΑ (Α, Β)			
19:00 - 20:00		ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΑ (Α, Β)			

1η ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ)

4η ΕΒΔΟΜΑΔΑ

ΜΕΡΑ / ΩΡΑ	ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
8:00 - 9:00					
9:00 - 10:00	ΓΕΝΙΚΗ ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ & ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ (Α, Β)		ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ Ι (Α, Β, Ανατ)	ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ ΙΙ (Α, Β, Ανατ)	ΙΑΤΡΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ & ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ (Α, Β, Ανατ)
10:00 - 11:00	ΓΕΝΙΚΗ ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ & ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ (Α, Β)		ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ Ι (Α, Β, Ανατ)	ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ ΙΙ (Α, Β, Ανατ)	ΙΑΤΡΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ & ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ (Α, Β, Ανατ)
11:00 - 12:00	ΓΕΝΙΚΗ ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ & ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ (Α, Β)		ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ Ι (Α, Β, Ανατ)	ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ ΙΙ (Α, Β, Ανατ)	ΙΑΤΡΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ & ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ (Α, Β, Ανατ)
12:00 - 13:00	ΓΕΝΙΚΗ ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ & ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ (Α, Β)			ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ ΙΙ (Α, Β, Ανατ)	ΙΑΤΡΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ & ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ (Α, Β, Ανατ)
13:00 -14:00	ΓΕΝΙΚΗ ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ & ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ (Α, Β)				
14:00 - 15:00					ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)
15:00 - 16:00	ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)				ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)
16:00 - 17:00	ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)			ΙΑΤΡΙΚΗ ΦΥΣΙΚΗ (Α, Β, Ανατ)	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)
17:00 - 18:00				ΙΑΤΡΙΚΗ ΦΥΣΙΚΗ (Α, Β, Ανατ)	
18:00 - 19:00				ΙΑΤΡΙΚΗ ΦΥΣΙΚΗ (Α, Β, Ανατ)	
19:00 - 20:00					

1η ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ)

5η ΕΒΔΟΜΑΔΑ

ΜΕΡΑ / ΩΡΑ	ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
8:00 - 9:00				ΥΓΙΕΙΝΗ (Α, Β)	ΙΣΤΟΛΟΓΙΑ - ΕΜΒΡΥΟΛΟΓΙΑ Ι (Α, Β)
9:00 - 10:00		ΓΕΝΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ (Α, Β, Ανατ)		ΥΓΙΕΙΝΗ (Α, Β)	ΙΣΤΟΛΟΓΙΑ - ΕΜΒΡΥΟΛΟΓΙΑ Ι (Α, Β)
10:00 - 11:00	ΙΑΤΡΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ 1 (Α, Β, Ανατ)	ΓΕΝΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ (Α, Β, Ανατ)		ΥΓΙΕΙΝΗ (Α, Β)	ΙΣΤΟΛΟΓΙΑ - ΕΜΒΡΥΟΛΟΓΙΑ Ι (Α, Β)
11:00 - 12:00	ΙΑΤΡΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ 1 (Α, Β, Ανατ)	ΓΕΝΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ (Α, Β, Ανατ)		ΥΓΙΕΙΝΗ (Α, Β)	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)
12:00 - 13:00	ΙΑΤΡΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ 1 (Α, Β, Ανατ)			ΥΓΙΕΙΝΗ (Α, Β)	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)
13:00 -14:00	ΙΑΤΡΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ 1 (Α, Β, Ανατ)		ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΒΙΟΙΑΤΡΙΚΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ (Α, Β, Ανατ)	ΥΓΙΕΙΝΗ (Α, Β)	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)
14:00 - 15:00			ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΒΙΟΙΑΤΡΙΚΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ (Α, Β, Ανατ)	ΥΓΙΕΙΝΗ (Α, Β)	ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ Ι (Α, Β) (ΜΕΤΑΦΟΡΕΙΣ)
15:00 - 16:00				ΥΓΙΕΙΝΗ (Α, Β)	ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ 1 (Α, Β) (ΜΕΤΑΦΟΡΕΙΣ)
16:00 - 17:00					
17:00 - 18:00					
18:00 - 19:00					
19:00 - 20:00					
	ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΤΙΚΗ ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗ 2				

2η ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΙΟΥΝΙΟΣ) με μαθήματα Χειμερινών Εξαμήνων

1η ΕΒΔΟΜΑΔΑ

ΜΕΡΑ / ΩΡΑ	ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
8:00 - 9:00		ΙΣΤΟΛΟΓΙΑ - ΕΜΒΡΥΟΛΟΓΙΑ ΙΙ (Α, Β)		ΙΣΤΟΡΙΑ ΙΑΤΡΙΚΗΣ (Α, Β)	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ (Α, Β)
9:00 - 10:00	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ Ι (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)	ΙΣΤΟΛΟΓΙΑ - ΕΜΒΡΥΟΛΟΓΙΑ ΙΙ (Α, Β)	ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ Ι (Α, Β, Ανατ)	ΙΣΤΟΡΙΑ ΙΑΤΡΙΚΗΣ (Α, Β)	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ (Α, Β)
10:00 - 11:00	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ Ι (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ 1 (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)	ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ Ι (Α, Β, Ανατ)	ΙΣΤΟΡΙΑ ΙΑΤΡΙΚΗΣ (Α, Β)	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ (Α, Β)
11:00 - 12:00	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ Ι (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ 1 (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)	ΙΑΤΡΙΚΗ ΒΙΟΛΟΓΙΑ (Α, Β)	ΙΣΤΟΡΙΑ ΙΑΤΡΙΚΗΣ (Α, Β)	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ (Α, Β)
12:00 - 13:00	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΑΘΟΛ. ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ (Α, Β)	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ 1 (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)	ΙΑΤΡΙΚΗ ΒΙΟΛΟΓΙΑ (Α, Β)	ΙΣΤΟΡΙΑ ΙΑΤΡΙΚΗΣ (Α, Β)	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ (Α, Β)
13:00 -14:00	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΑΘΟΛ. ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ (Α, Β)	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΙΙ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)	ΙΑΤΡΙΚΗ ΒΙΟΛΟΓΙΑ (Α, Β)	ΙΣΤΟΡΙΑ ΙΑΤΡΙΚΗΣ (Α, Β)	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ (Α, Β)
14:00 - 15:00	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΑΘΟΛ. ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ (Α, Β)	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΙΙ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)	ΙΣΤΟΛΟΓΙΑ - ΕΜΒΡΥΟΛΟΓΙΑ Ι (Α, Β)	ΙΣΤΟΡΙΑ ΙΑΤΡΙΚΗΣ (Α, Β)	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ (Α, Β)
15:00 - 16:00		ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΙΙ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)	ΙΣΤΟΛΟΓΙΑ - ΕΜΒΡΥΟΛΟΓΙΑ Ι (Α, Β)	ΙΣΤΟΡΙΑ ΙΑΤΡΙΚΗΣ (Α, Β)	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ (Α, Β)
16:00 - 17:00			ΙΣΤΟΛΟΓΙΑ - ΕΜΒΡΥΟΛΟΓΙΑ Ι (Α, Β)		ΙΣΤΟΡΙΑ ΙΑΤΡΙΚΗΣ (Α, Β)
17:00 - 18:00					
18:00 - 19:00					
19:00 - 20:00					

2η ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΙΟΥΝΙΟΣ) με μαθήματα Χειμερινών Εξαμήνων

2η ΕΒΔΟΜΑΔΑ

ΜΕΡΑ / ΩΡΑ	ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
8:00 - 9:00	ΙΑΤΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗ & ΤΟΞΙΚΟΛΟΓΙΑ (Α, Β, Ανατ)	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΧΗΜΕΙΑ (Α, Β)	ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ ΙΙ (Α, Β)	ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ ΙΙ (Α, Β)	
9:00 - 10:00	ΙΑΤΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗ & ΤΟΞΙΚΟΛΟΓΙΑ (Α, Β, Ανατ)	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΧΗΜΕΙΑ (Α, Β)	ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ ΙΙ (Α, Β)	ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ ΙΙ (Α, Β)	ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ ΙΙΙ (Α, Β, Ανατ)
10:00 - 11:00	ΙΑΤΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗ & ΤΟΞΙΚΟΛΟΓΙΑ (Α, Β, Ανατ)	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΧΗΜΕΙΑ (Α, Β)	ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ Ι (Α, Β)	ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ ΙΙ (Α, Β)	ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ ΙΙΙ (Α, Β, Ανατ)
11:00 - 12:00	ΙΑΤΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗ & ΤΟΞΙΚΟΛΟΓΙΑ (Α, Β, Ανατ)		ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ Ι (Α, Β)	ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ ΙΑΤΡΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ Ι (Α, Β)	ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑ Η (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)
12:00 - 13:00	ΙΑΤΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗ & ΤΟΞΙΚΟΛΟΓΙΑ (Α, Β, Ανατ)	ΙΣΤΟΛΟΓΙΑ - ΕΜΒΡΥΟΛΟΓΙΑ ΙΙ (Α, Β)	ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ Ι (Α, Β)	ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ ΙΑΤΡΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ Ι (Α, Β)	ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑ Η (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)
13:00 -14:00	ΙΑΤΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗ & ΤΟΞΙΚΟΛΟΓΙΑ (Α, Β, Ανατ)	ΙΣΤΟΛΟΓΙΑ - ΕΜΒΡΥΟΛΟΓΙΑ ΙΙ (Α, Β)		ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ ΙΑΤΡΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ Ι (Α, Β)	ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑ Η (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)
14:00 - 15:00	ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)	ΙΣΤΟΛΟΓΙΑ - ΕΜΒΡΥΟΛΟΓΙΑ ΙΙ (Α, Β)			ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΑ (Α, Β)
15:00 - 16:00	ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)	ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ (Α, Β)			ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΑ (Α, Β)
16:00 - 17:00	ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)	ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ (Α, Β)			ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΑ (Α, Β)
17:00 - 18:00		ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ (Α, Β)			
18:00 - 19:00					
19:00 - 20:00					

2η ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΙΟΥΝΙΟΣ) με μαθήματα Χειμερινών Εξαμήνων

3η ΕΒΔΟΜΑΔΑ

ΜΕΡΑ / ΩΡΑ	ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
8:00 - 9:00		ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ - ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ 1 (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)			ΑΓΓΛΙΚΑ 1 (Α, Β)
9:00 - 10:00	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ Ι (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)	ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ - ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ 1 (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ ΙΙ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)	ΩΡΛ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)	ΑΓΓΛΙΚΑ 1 (Α, Β)
10:00 - 11:00	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ Ι (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)	ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ - ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ 1 (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ ΙΙ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)	ΩΡΛ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)	ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ ΙΙ (Α, Β)
11:00 - 12:00	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ Ι (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)	ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ ΙΙ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)	ΩΡΛ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)	ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ ΙΙ (Α, Β)
12:00 - 13:00		ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)	ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ (Α, Β)	ΩΡΛ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)	ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ ΙΙ (Α, Β)
13:00 -14:00		ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)	ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ (Α, Β)	ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ ΙΙ (Α, Β)	ΓΕΝΙΚΗ ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ & ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ (Α, Β)
14:00 - 15:00	ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ Ι (Α, Β, Ανατ)	ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ ΙΙ (Α, Β) (ΜΕΤΑΦΟΡΕΙΣ)	ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ (Α, Β)	ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ ΙΙ (Α, Β)	ΓΕΝΙΚΗ ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ & ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ (Α, Β)
15:00 - 16:00	ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ Ι (Α, Β, Ανατ)	ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ ΙΙ (Α, Β) (ΜΕΤΑΦΟΡΕΙΣ)	ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ Ι (Α, Β)	ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ ΙΙ (Α, Β)	ΓΕΝΙΚΗ ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ & ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ (Α, Β)
16:00 - 17:00	ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ Ι (Α, Β, Ανατ)		ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ Ι (Α, Β)	ΙΑΤΡΙΚΗ ΦΥΣΙΚΗ (Α, Β)	
17:00 - 18:00	ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ Ι (Α, Β, Ανατ)		ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ Ι (Α, Β)	ΙΑΤΡΙΚΗ ΦΥΣΙΚΗ (Α, Β)	
18:00 - 19:00				ΙΑΤΡΙΚΗ ΦΥΣΙΚΗ (Α, Β)	
19:00 - 20:00					

2η ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΙΟΥΝΙΟΣ) με μαθήματα Χειμερινών Εξαμήνων

4η ΕΒΔΟΜΑΔΑ

ΜΕΡΑ / ΩΡΑ	ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
8:00 - 9:00	ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ ΙΙ (Α, Β)	ΙΑΤΡΙΚΗ ΓΕΝΕΤΙΚΗ (Α, Β)		ΙΑΤΡΙΚΗ ΓΕΝΕΤΙΚΗ (Α, Β) (ΜΕΤΑΦΟΡΕΙΣ)	ΕΙΔΙΚΗ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ (Α, Β)
9:00 - 10:00	ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ ΙΙ (Α, Β)	ΙΑΤΡΙΚΗ ΓΕΝΕΤΙΚΗ (Α, Β)	ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΝΟΣΟΛΟΓΙΑ (Α, Β, Ανατ)	ΙΑΤΡΙΚΗ ΓΕΝΕΤΙΚΗ (Α, Β) (ΜΕΤΑΦΟΡΕΙΣ)	ΕΙΔΙΚΗ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ (Α, Β)
10:00 - 11:00	ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ ΙΙ (Α, Β)	ΙΑΤΡΙΚΗ ΓΕΝΕΤΙΚΗ (Α, Β)	ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΝΟΣΟΛΟΓΙΑ (Α, Β, Ανατ)	ΙΑΤΡΙΚΗ ΓΕΝΕΤΙΚΗ (Α, Β) (ΜΕΤΑΦΟΡΕΙΣ)	ΕΙΔΙΚΗ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ (Α, Β)
11:00 - 12:00	ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ ΙΙ (Α, Β)	ΙΑΤΡΙΚΗ ΓΕΝΕΤΙΚΗ (Α, Β)	ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΝΟΣΟΛΟΓΙΑ (Α, Β, Ανατ)	ΙΑΤΡΙΚΗ ΓΕΝΕΤΙΚΗ (Α, Β) (ΜΕΤΑΦΟΡΕΙΣ)	ΕΙΔΙΚΗ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ (Α, Β)
12:00 - 13:00	ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ ΙΙ (Α, Β)	ΙΑΤΡΙΚΗ ΓΕΝΕΤΙΚΗ (Α, Β)	ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΝΟΣΟΛΟΓΙΑ (Α, Β, Ανατ)	ΙΑΤΡΙΚΗ ΓΕΝΕΤΙΚΗ (Α, Β) (ΜΕΤΑΦΟΡΕΙΣ)	ΕΙΔΙΚΗ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ (Α, Β)
13:00 -14:00	ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ ΙΙ (Α, Β)	ΙΑΤΡΙΚΗ ΓΕΝΕΤΙΚΗ (Α, Β)	ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ 2 (Α, Β, Ανατ)	ΙΑΤΡΙΚΗ ΓΕΝΕΤΙΚΗ (Α, Β) (ΜΕΤΑΦΟΡΕΙΣ)	ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΙΑΤΡΙΚΗ Α΄ ΒΟΗΘΕΙΕΣ (Α, Β)
14:00 - 15:00	ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ ΙΙ (Α, Β)	ΙΑΤΡΙΚΗ ΓΕΝΕΤΙΚΗ (Α, Β)	ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ 2 (Α, Β, Ανατ)	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)	ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΙΑΤΡΙΚΗ Α΄ ΒΟΗΘΕΙΕΣ (Α, Β)
15:00 - 16:00	ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ ΙΙ (Α, Β)	ΙΑΤΡΙΚΗ ΓΕΝΕΤΙΚΗ (Α, Β)	ΙΑΤΡΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ & ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ (Α, Β)	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)	ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΙΑΤΡΙΚΗ Α΄ ΒΟΗΘΕΙΕΣ (Α, Β)
16:00 - 17:00	ΝΕΥΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)	ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)	ΙΑΤΡΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ & ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ (Α, Β)	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)	ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΙΑΤΡΙΚΗ Α΄ ΒΟΗΘΕΙΕΣ (Α, Β)
17:00 - 18:00	ΝΕΥΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)	ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)			ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΙΑΤΡΙΚΗ Α΄ ΒΟΗΘΕΙΕΣ (Α, Β)
18:00 - 19:00					ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΙΑΤΡΙΚΗ Α΄ ΒΟΗΘΕΙΕΣ (Α, Β)
19:00 - 20:00					

2η ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΙΟΥΝΙΟΣ) με μαθήματα Χειμερινών Εξαμήνων

5η ΕΒΔΟΜΑΔΑ

ΜΕΡΑ / ΩΡΑ	ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
8:00 - 9:00		ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ ΙΑΤΡΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΙΙ (Α, Β)		ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ ΙΙ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)	
9:00 - 10:00	ΙΑΤΡΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ 1 (Α, Β)	ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ ΙΑΤΡΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΙΙ (Α, Β)	ΓΕΝΙΚΗ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ (Α, Β)	ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ ΙΙ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)	ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ Ι (Α, Β, Ανατ)
10:00 - 11:00	ΙΑΤΡΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ 1 (Α, Β)	ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ ΙΑΤΡΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΙΙ (Α, Β)	ΓΕΝΙΚΗ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ (Α, Β)	ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ ΙΙ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)	ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ Ι (Α, Β, Ανατ)
11:00 - 12:00	ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΤΙΚΗ ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗ 2 (Α, Β)	ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ ΙΑΤΡΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΙΙ (Α, Β)	ΓΕΝΙΚΗ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ (Α, Β)	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)	ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ Ι (Α, Β, Ανατ)
12:00 - 13:00	ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΤΙΚΗ ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗ 2 (Α, Β)	ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ ΙΑΤΡΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΙΙ (Α, Β)	ΥΓΙΕΙΝΗ (Α, Β)	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)	ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ Ι (Α, Β, Ανατ)
13:00 -14:00	ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΤΙΚΗ ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗ 2 (Α, Β)	ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ ΙΑΤΡΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΙΙ (Α, Β)	ΥΓΙΕΙΝΗ (Α, Β)	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)	ΠΑΙΔΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)
14:00 - 15:00		ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ ΙΑΤΡΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΙΙ (Α, Β)	ΥΓΙΕΙΝΗ (Α, Β)		ΠΑΙΔΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)
15:00 - 16:00		ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ ΙΑΤΡΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΙΙ (Α, Β)	ΥΓΙΕΙΝΗ (Α, Β)		ΠΑΙΔΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)
16:00 - 17:00					
17:00 - 18:00					
18:00 - 19:00					
19:00 - 20:00					

3η ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ)

1η ΕΒΔΟΜΑΔΑ

ΜΕΡΑ / ΩΡΑ	ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
8:00 - 9:00		ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ 1 (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)		ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)	ΥΓΙΕΙΝΗ (Α) ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΙΑΤΡΙΚΗ Α΄ΒΟΗΘ. (Ανατ)
9:00 - 10:00	ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ ΙΙ (Α, Β, Ανατ)	ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ 1 (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)		ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)	ΥΓΙΕΙΝΗ (Α) ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΙΑΤΡΙΚΗ Α΄ΒΟΗΘ. (Ανατ)
10:00 - 11:00	ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ ΙΙ (Α, Β, Ανατ)	ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ Ι (Α, Β, Ανατ)		ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ ΙΑΤΡΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ 1 & 2 (Α, Β)	ΥΓΙΕΙΝΗ (Α) ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΙΑΤΡΙΚΗ Α΄ΒΟΗΘ. (Ανατ)
11:00 - 12:00	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ Ι (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)	ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ Ι (Α, Β, Ανατ)		ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ ΙΑΤΡΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ 1 & 2 (Α, Β)	ΥΓΙΕΙΝΗ (Α) ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΙΑΤΡΙΚΗ Α΄ΒΟΗΘ. (Ανατ)
12:00 - 13:00	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ Ι (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)	ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ Ι (Α, Β, Ανατ)		ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ ΙΑΤΡΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ 1 & 2 (Α, Β)	ΥΓΙΕΙΝΗ (Α) ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΙΑΤΡΙΚΗ Α΄ΒΟΗΘ. (Ανατ)
13:00 -14:00	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ Ι (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)			ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ ΙΑΤΡΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ 1 & 2 (Α, Β)	ΥΓΙΕΙΝΗ (Α) ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΙΑΤΡΙΚΗ Α΄ΒΟΗΘ. (Ανατ)
14:00 - 15:00				ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ ΙΑΤΡΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ 1 & 2 (Α, Β)	ΙΣΤΟΡΙΑ ΙΑΤΡΙΚΗΣ (Α, Β)
15:00 - 16:00				ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ ΙΑΤΡΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ 1 & 2 (Α, Β)	ΙΣΤΟΡΙΑ ΙΑΤΡΙΚΗΣ (Α, Β)
16:00 - 17:00				ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ ΙΑΤΡΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ 1 & 2 (Α, Β)	ΙΣΤΟΡΙΑ ΙΑΤΡΙΚΗΣ (Α, Β)
17:00 - 18:00					
18:00 - 19:00					
19:00 - 20:00					

3η ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ)

2η ΕΒΔΟΜΑΔΑ

ΜΕΡΑ / ΩΡΑ	ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
8:00 - 9:00		ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ Ι (Α, Β)		ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ (Α, Β)	
9:00 - 10:00		ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ Ι (Α, Β)		ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ (Α, Β)	ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ ΙΙΙ (Α, Β, Ανατ)
10:00 - 11:00	ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ (Α, Β)	ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ Ι (Α, Β)	ΙΣΤΟΛΟΓΙΑ - ΕΜΒΡΥΟΛΟΓΙΑ Ι Μεταγραφείς (Α, Β)	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ (Α, Β)	ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ ΙΙΙ (Α, Β, Ανατ)
11:00 - 12:00	ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ (Α, Β)	ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ Η (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)	ΙΣΤΟΛΟΓΙΑ - ΕΜΒΡΥΟΛΟΓΙΑ Ι Μεταγραφείς (Α, Β)	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ (Α, Β)	ΩΡΛ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)
12:00 - 13:00	ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ (Α, Β)	ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ Η (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)	ΙΣΤΟΛΟΓΙΑ - ΕΜΒΡΥΟΛΟΓΙΑ Ι Μεταγραφείς (Α, Β)	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ (Α, Β)	ΩΡΛ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)
13:00 -14:00	ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ (Α, Β)	ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ Η (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)		ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ (Α, Β)	ΩΡΛ (Μ, μ) (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)
14:00 - 15:00	ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ (Α, Β)				ΩΡΛ (Μ, μ) (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)
15:00 - 16:00					ΩΡΛ (Μ, μ) (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)
16:00 - 17:00				ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ (Α, Β)	ΩΡΛ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)
17:00 - 18:00				ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ (Α, Β)	
18:00 - 19:00				ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ (Α, Β)	
19:00 - 20:00				ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ (Α, Β)	

3η ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ)

3η ΕΒΔΟΜΑΔΑ

ΜΕΡΑ / ΩΡΑ	ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
8:00 - 9:00	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ Ι (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)		ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΙΙ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)	ΓΕΝΙΚΗ ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ & ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ (Α, Β)	ΙΣΤΟΛΟΓΙΑ - ΕΜΒΡΥΟΛΟΓΙΑ Ι (Α, Β)
9:00 - 10:00	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ Ι (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)		ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΙΙ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)	ΓΕΝΙΚΗ ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ & ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ (Α, Β)	ΙΣΤΟΛΟΓΙΑ - ΕΜΒΡΥΟΛΟΓΙΑ Ι (Α, Β)
10:00 - 11:00	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ Ι (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)	ΙΑΤΡΙΚΗ ΒΙΟΛΟΓΙΑ (Α, Β)	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΙΙ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)	ΓΕΝΙΚΗ ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ & ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ (Α, Β)	ΙΣΤΟΛΟΓΙΑ - ΕΜΒΡΥΟΛΟΓΙΑ Ι (Α, Β)
11:00 - 12:00		ΙΑΤΡΙΚΗ ΒΙΟΛΟΓΙΑ (Α, Β)		ΓΕΝΙΚΗ ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ & ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ (Α, Β)	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΧΗΜΕΙΑ (Α, Β, Ανατ)
12:00 - 13:00		ΙΑΤΡΙΚΗ ΒΙΟΛΟΓΙΑ (Α, Β)		ΓΕΝΙΚΗ ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ & ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ (Α, Β)	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΧΗΜΕΙΑ (Α, Β, Ανατ)
13:00 -14:00		ΙΑΤΡΙΚΗ ΒΙΟΛΟΓΙΑ (Α, Β)			ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΧΗΜΕΙΑ (Α, Β, Ανατ)
14:00 - 15:00	ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ ΙΙ (Α, Β, Ανατ)	ΙΑΤΡΙΚΗ ΒΙΟΛΟΓΙΑ (Α, Β)	ΙΑΤΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗ & ΤΟΞΙΚΟΛΟΓΙΑ (Α, Β)	ΓΕΝΕΤΙΚΗ (ΜΕΤΑΦΟΡΕΙΣ) (Α, Β)	ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)
15:00 - 16:00	ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ ΙΙ (Α, Β, Ανατ)	ΙΑΤΡΙΚΗ ΒΙΟΛΟΓΙΑ (Α, Β)	ΙΑΤΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗ & ΤΟΞΙΚΟΛΟΓΙΑ (Α, Β)	ΓΕΝΕΤΙΚΗ (ΜΕΤΑΦΟΡΕΙΣ) (Α, Β)	ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)
16:00 - 17:00	ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ ΙΙ (Α, Β, Ανατ)		ΙΑΤΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗ & ΤΟΞΙΚΟΛΟΓΙΑ (Α, Β)	ΓΕΝΕΤΙΚΗ (ΜΕΤΑΦΟΡΕΙΣ) (Α, Β)	ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)
17:00 - 18:00	ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ ΙΙ (Α, Β, Ανατ)		ΙΑΤΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗ & ΤΟΞΙΚΟΛΟΓΙΑ (Α, Β)	ΓΕΝΕΤΙΚΗ (ΜΕΤΑΦΟΡΕΙΣ) (Α, Β)	ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)
18:00 - 19:00			ΙΑΤΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗ & ΤΟΞΙΚΟΛΟΓΙΑ (Α, Β)	ΓΕΝΕΤΙΚΗ (ΜΕΤΑΦΟΡΕΙΣ) (Α, Β)	ΝΕΥΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)
19:00 - 20:00			ΙΑΤΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗ & ΤΟΞΙΚΟΛΟΓΙΑ (Α, Β)	ΓΕΝΕΤΙΚΗ (ΜΕΤΑΦΟΡΕΙΣ) (Α, Β)	ΝΕΥΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)

3η ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ)

4η ΕΒΔΟΜΑΔΑ

ΜΕΡΑ / ΩΡΑ	ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
8:00 - 9:00	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ ΙΙ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)			ΙΣΤΟΛΟΓΙΑ - ΕΜΒΡΥΟΛΟΓΙΑ ΙΙ (Α, Β)	ΕΙΔΙΚΗ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ (Α, Β)
9:00 - 10:00	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ ΙΙ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)			ΙΣΤΟΛΟΓΙΑ - ΕΜΒΡΥΟΛΟΓΙΑ ΙΙ (Α, Β)	ΕΙΔΙΚΗ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ (Α, Β)
10:00 - 11:00	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ ΙΙ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)	ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΝΟΣΟΛΟΓΙΑ (Α, Β, Ανατ)	ΓΕΝΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ (Α, Β, Ανατ)	ΙΣΤΟΛΟΓΙΑ - ΕΜΒΡΥΟΛΟΓΙΑ ΙΙ (Α, Β)	ΕΙΔΙΚΗ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ (Α, Β)
11:00 - 12:00	ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ Ι (Α, Β)	ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΝΟΣΟΛΟΓΙΑ (Α, Β, Ανατ)	ΓΕΝΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ (Α, Β, Ανατ)	ΙΣΤΟΛΟΓΙΑ - ΕΜΒΡΥΟΛΟΓΙΑ ΙΙ (Α, Β)	ΕΙΔΙΚΗ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ (Α, Β)
12:00 - 13:00	ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ Ι (Α, Β)	ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΝΟΣΟΛΟΓΙΑ (Α, Β, Ανατ)	ΓΕΝΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ (Α, Β, Ανατ)	ΙΑΤΡΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ & ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ (Α, Β)	ΕΙΔΙΚΗ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ (Α, Β)
13:00 -14:00	ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ Ι (Α, Β)	ΓΕΝΙΚΗ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ (Α, Β)	ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)	ΙΑΤΡΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ & ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ (Α, Β)	ΕΙΔΙΚΗ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ (Α, Β)
14:00 - 15:00	ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ Ι (Α, Β)	ΓΕΝΙΚΗ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ (Α, Β)	ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)	ΙΑΤΡΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ & ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ (Α, Β)	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)
15:00 - 16:00			ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)	ΙΑΤΡΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ & ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ (Α, Β)	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)
16:00 - 17:00					ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)
17:00 - 18:00					ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)
18:00 - 19:00	ΙΑΤΡΙΚΗ ΦΥΣΙΚΗ (Α, Β, Ανατ)				
19:00 - 20:00	ΙΑΤΡΙΚΗ ΦΥΣΙΚΗ (Α, Β, Ανατ)				

3η ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ)

5η ΕΒΔΟΜΑΔΑ

ΜΕΡΑ / ΩΡΑ	ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
8:00 - 9:00	ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ ΙΙ (Α, Β, Ανατ)	ΙΑΤΡΙΚΉ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ Ι (Α, Β)		ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΙΙ (Α, Β, Ανατ)	ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ Ι (Α, Β, Ανατ)
9:00 - 10:00	ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ ΙΙ (Α, Β, Ανατ)	ΙΑΤΡΙΚΉ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ Ι (Α, Β)		ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΙΙ (Α, Β, Ανατ)	ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ Ι (Α, Β, Ανατ)
10:00 - 11:00	ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΑ (Α, Β)	ΠΑΙΔΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)		ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΙΙ (Α, Β, Ανατ)	
11:00 - 12:00	ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΑ (Α, Β)	ΠΑΙΔΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)	ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ ΙΙ (Α, Β, Ανατ)	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ 1 (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)	ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ Ι (Α, Β, Ανατ)
12:00 - 13:00		ΠΑΙΔΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)	ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ ΙΙ (Α, Β, Ανατ)	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ 1 (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)	ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ Ι (Α, Β, Ανατ)
13:00 -14:00	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)	ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ ΙΙ (Α, Β)	ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ ΙΙ (Α, Β, Ανατ)	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ 1 (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)	ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ Ι (Α, Β, Ανατ)
14:00 - 15:00	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)	ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ ΙΙ (Α, Β)			ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ Ι (Α, Β, Ανατ)
15:00 - 16:00	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)	ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ ΙΙ (Α, Β)			ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑ Η (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)
16:00 - 17:00		ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ ΙΙ (Α, Β)			ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑ Η (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)
17:00 - 18:00					ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑ Η (Α, Β, Ανατ, Κλινικές)
18:00 - 19:00					
19:00 - 20:00					

- Στην Παθολογία και Χειρουργική του Στ' έτους, οι εξετάσεις ορίζονται την τελευταία μέρα του τριμήνου.
- Στη Γυναικολογία - Μαιευτική, Νευρολογία και Ψυχιατρική του Στ' έτους, οι εξετάσεις ορίζονται την τελευταία ημέρα του τριβδόμαδου.
- Στην Παιδιατρική του Στ' έτους, οι εξετάσεις ορίζονται κάθε δώδεκα (12) εβδομάδες.
- **Από το ακαδημαϊκό έτος 2012-2013 θα πραγματοποιούνται κοινές εξετάσεις για όλα τα μαθήματα και δεν θα υπάρχει ξεχωριστή εξέταση για κάθε κλινική.**

Ενημερωτικό Φύλλο Μαθήματος (ΕΦΜ)

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

1. Ιατρική Βιολογία (ΙΑ0273)

Εργαστήριο Γενικής Βιολογίας

Διευθύντρια: Ζαφειρούλα Ιακωβίδου-Κρίτση, καθηγήτρια.

- Συντονίστρια: Ζ. Ιακωβίδου-Κρίτση.

- Υπεύθυνοι εκπαίδευσης: α) προπτυχιακής εκπαίδευσης: Ζ. Ιακωβίδου-Κρίτση, καθηγήτρια, β) μεταπτυχιακής εκπαίδευσης: Α. Λαμπρόπουλος, αναπλ. καθηγητής.

- Συντονιστές μαθήματος: Ζ. Ιακωβίδου-Κρίτση, καθηγήτρια, Α. Λαμπρόπουλος, αναπλ. καθηγητής και Σ. Φιδάνη, επικ. καθηγήτρια.

- Σκοπός του μαθήματος: Η απόκτηση ολοκληρωμένων γνώσεων στη δομή και τη λειτουργία του ζωικού κυττάρου ως ακρογωνιαίου λίθου των φαινομένων της ζωής.

- Επιδιωκόμενοι στόχοι: Η απόκτηση από τους φοιτητές των αναγκαίων γνώσεων των σχετικών με τις εκσυγχρονισμένες βασικές αρχές της Βιολογίας και η δυνατότητα εξάσκησής τους σε θεωρητικό και πρακτικό επίπεδο στις μεθόδους που χρησιμοποιούνται από τη σύγχρονη βιολογική επιστήμη για την κατανόηση των βασικών αυτών αρχών. Αυτό επιτυγχάνεται τόσο με τη θεωρητική διδασκαλία στο αμφιθέατρο και στις φροντιστηριακές ασκήσεις, όσο και στις εργαστηριακές ασκήσεις με την εκμάθηση μεθόδων και χρήση οργάνων (μικροσκόπιο, φυγόκεντρο, απομόνωση κυτταρικών οργανιδίων, ηλεκτροφόρηση πρωτεϊνών και νουκλεϊκών οξέων, κ.λ.π.). Η εμπειρία που θα αποκτηθεί θα είναι χρήσιμη για την πληρέστερη κατανόηση των μαθημάτων που θα ακολουθήσουν στα επόμενα εξάμηνα των σπουδών της Ιατρικής και της Οδοντιατρικής Επιστήμης.

- Μορφή εκπαίδευσης: α) Θεωρητική διδασκαλία στο αμφιθέατρο, β) φροντιστηριακή άσκηση: επεξεργασία σε ολιγομελή τμήματα επιλεγμένων θεμάτων με υποχρεωτική εκπόνηση και παρουσίαση εργασίας από τους φοιτητές υπό την καθοδήγηση του διδάσκοντος, γ) εργαστηριακή άσκηση: εκπαίδευση στην πρακτική εφαρμογή βασικών γνώσεων της Βιολογίας, εκμάθηση εργαστηριακών ερευνητικών μεθόδων και χρήση επιστημονικών οργάνων στο εργαστήριο (υποχρεωτική) και δ) προσωπική συνεργασία ΔΕΠ/φοιτητή για την εκπόνηση εργασιών που παρουσιάζονται σε ευρύτερο ακροατήριο δηλαδή σεμινάρια και συνέδρια (προαιρετική).

- Διδάσκοντες-μέλη ΔΕΠ: Ζ. Ιακωβίδου-Κρίτση, καθηγητ., Α. Κουράκης, αναπλ. καθ., Α. Λαμπρόπουλος, αναπλ. καθ., Σ. Φιδάνη, επικ. καθ. και Θ. Κατωπόδη, λέκτορας. ΕΕΔΙΠ ΙΙ: Κ. Βασιλειάδου και Μ. Δημηκιώτου.

- Διδακτικές μονάδες: 6 (78 ώρες /εξάμηνο, 52 αμφιθέατρο, 26 φροντιστήριο/εργαστήριο). ECTS μονάδες: 7

- Περιεχόμενο μαθήματος: Εισαγωγή, Εξέλιξη, DNA, Από το DNA στις πρωτεΐνες, Τα χρωμοσώματα και η ρύθμιση των γονιδίων, Τα κύτταρα αποκτούν ενέργεια από τις τροφές, Δομή και λειτουργία των πρωτεϊνών, Ενδοκυττάρια διαμερίσματα και μεταφορά, Κυτταρική

επικοινωνία, Δομή των μεμβρανών, Μεμβρανική μεταφορά, Κυτταρική διαίρεση, Κυτταρικός κύκλος και κυτταρικός θάνατος, Παραγωγή ενέργειας στα μιτοχόνδρια, Κυτταροσκελετός, Ιστοί και συνδέσεις, Τεχνολογία DNA, Στελεχιαία (Βλαστικά) κύτταρα και Καρκινικό κύτταρο.

- Αίθουσες διδασκαλίας: α) Μεγάλο αμφιθέατρο (500 θέσεων) Ιατρικής Σχολής, β) αίθουσα φροντιστηρίου 40 θέσεων (Εργ.Γεν.Βιολογίας), γ) αίθουσα εργαστηρίου 40 θέσεων (Εργ.Γεν.Βιολογίας)

- Ώρες διδασκαλίας: α) Στο αμφιθέατρο 4 ώρες εβδομαδιαίως. (Δευτ.1100-1200, Τρ.1100-1200. Πέμπ.1100-1200, Παρ.1100-1200).

β) στο εργαστήριο ή φροντιστήριο εναλλάξ 2 ώρες εβδομαδιαίως σε ομάδες των 40 φοιτητών σύμφωνα με πρόγραμμα που ανακοινώνεται εκ των προτέρων. Ώρες εργαστηρίων/φροντιστηρίων: Δευτ.1300-1500, Τρ.8-100 και 1300-15οο, Τετ.1300-1500, Πέμ. 800-1000 και 1300-1500, Παρ.1300-1500.

- Ημερολόγιο Εκπαίδευσης: Διάρκεια διδασκαλίας:13εβδομάδες/εξάμηνο: έναρξη αμέσως μετά την περάτωση της εξεταστικής περιόδου του Σεπτεμβρίου μέχρι την έναρξη της εξεταστικής περιόδου του Φεβρουαρίου σύμφωνα με το ωρολόγιο πρόγραμμα της Σχολής.

- Πρόοδος-Εξετάσεις: Η αξιολόγηση της προόδου του φοιτητή προκύπτει από τη φυσική του παρουσία, το ενδιαφέρον και τη συμμετοχή του στην παρακολούθηση των φροντιστηριακών και εργαστηριακών ασκήσεων καθώς και την εκπόνηση εργασίας στα πλαίσια της φροντιστηριακής άσκησης. Οι εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου τόσο για τους κανονικούς, όσο και για τους εκ μεταφοράς φοιτητές, είναι γραπτές και διεξάγονται: την 1η εξεταστική περίοδο κατά τις μέρες Πέμπτη και Παρασκευή της 1ης εβδομάδος που ακολουθεί μετά το πέρας των μαθημάτων (20 Ιανουαρίου), την εξεταστική περίοδο Σεπτεμβρίου κατά την ημέρα Πέμπτη της 3ης εβδομάδος του ιδίου μηνός.

- Εκπαιδευτικό Υλικό-Προτεινόμενα βιβλία: α) Βασικές Αρχές Κυτταρικής Βιολογίας, Alberts & συνεργάτες, Εκδόσεις Π.Χ.Πασχαλίδης, 2006. β) Βιολογία κυττάρου-Μοριακή Προσέγγιση, Μαρμάρας Β, Λαμπροπούλου-Μαρμάρα Μ., 4η έκδ. εκδ. Τυπόραμα, Πάτρα 2005.

- Βιβλιοθήκη: Το Εργαστήριο διαθέτει ικανοποιητικό αριθμό βιβλίων και περιοδικών σχετικών με τη Βιολογία καθώς επίσης και λεξικών, τα οποία μπορούν να χρησιμοποιούν οι φοιτητές. Η αίθουσα φροντιστηρίων εκτός των ωρών διδασκαλίας διατίθεται στους φοιτητές για τη μελέτη. Υπεύθυνη βιβλιοθήκης: κ. Μ. Δημηκιώτου, ΕΕΔΙΠ ΙΙ

- Γραμματειακή υποστήριξη: Για τη γραμματειακή υποστήριξη του εργαστηρίου και για τα φοιτητικά ζητήματα, υπεύθυνη: κ. Κρινιώ Βασιλειάδου τηλ. 999028 και 999033.

Το εργαστήριο είναι ανοιχτό για ζητήματα που αφορούν στους φοιτητές καθημερινά 1000 - 1200.

Στην έναρξη του ακαδ. Έτους διανέμεται ενημερωτικό φυλλάδιο μαθήματος όπου αναφέρονται οι διδάσκοντες, το πρόγραμμα εκπαίδευσης και άλλες πληροφορίες που αφορούν στους φοιτητές.

-Εργαστήριο Γενικής Βιολογίας (πρώην έκτακτη αυτοτελής έδρα)

Οι διδάσκοντες, οι υπεύθυνοι εκπαίδευσης, ο σκοπός του μαθήματος, οι επιδιωκόμενοι στόχοι, η μορφή εκπαίδευσης, οι διδακτικές μονάδες, το περιεχόμενο του μαθήματος, οι αίθουσες διδασκαλίας, οι ώρες διδασκαλίας, το πρόγραμμα-ημερομηνίες εκπαίδευσης, οι εξετάσεις, το εκπαιδευτικό υλικό, τα προτεινόμενα βιβλία, η βιβλιοθήκη και η γραμματειακή υποστήριξη ταυτίζονται με αυτά του Εργαστηρίου Γεν. Βιολογίας από της ιδρύσεώς του μέχρι σήμερα.

2. Ιατρική Φυσική (ΙΑ0279)

Διευθύντρια του Εργαστηρίου: Ελισάβετ Μολυβδά-Αθανασοπούλου, αναπλ. καθηγήτρια, τηλ. 999223.

- **Συντονιστής:** Ελισάβετ Μολυβδά-Αθανασοπούλου

- **Υπεύθυνος Προπτυχιακής Εκπαίδευσης:** Αναστάσιος Σιούντας, αναπλ. καθηγητής, τηλ. 999253.

- **Σκοπός του μαθήματος:** Η διδασκαλία στους φοιτητές της Ιατρικής, αρχών και μεθόδων της Φυσικής που χρησιμοποιούνται στην διάγνωση και θεραπεία διαφόρων παθήσεων και στην έρευνα και ερμηνεία βιολογικών και φυσιολογικών διαδικασιών του ανθρωπίνου οργανισμού.

- **Επιδιωκόμενοι στόχοι:** α) Η σύνδεση της γνώσης και της διαδικασίας σκέψης μίας βασικής επιστήμης όπως είναι η Φυσική με μία βιολογική επιστήμη όπως η Ιατρική στην προσπάθεια ερμηνείας βιολογικών φαινομένων, β) Η κατανόηση των φυσικών αρχών επί των οποίων στηρίζονται πολλές ειδικότητες της Ιατρικής, γ) Η βασική γνώση της λειτουργίας οργάνων και συστημάτων που χρησιμοποιούνται στην Ιατρική, δ) Η εξοικείωση στη χρήση βασικών οργάνων που συναντώνται σαν βασικά μέρη στην ιατρική οργανολογία.

- **Μορφή Εκπαίδευσης:** Διδασκαλία στο 1ο Εξάμηνο Σπουδών 4 ώρες/εβδομάδα στο αμφιθέατρο και 2 ώρες/εβδομάδα Εργαστήριο.

- **Σύνολο ωρών εξαμήνου:** 6 x 13 εβδομάδες = 78.

- **Διδακτικές μονάδες:** 6.

- **Διδάσκοντες:** Ελισάβετ Μολυβδά-Αθανασοπούλου, αναπλ. καθηγήτρια, Αναστάσιος Σιούντας, αναπλ. καθηγητής.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Κλασσική Μηχανική, Σχετικότης, κβαντική θεωρία, Δομή Ατόμου, Δομή Πυρήνος, Ραδιενέργεια, Πυρηνικές αντιδράσεις, Ακτίνες Χ, Επιταχυνταί φορτισμένων σωματιδίων, Αλληλεπιδράσεις γ, Χ φωτονίων με την ύλη, Αλληλεπιδράσεις φορτισμένων σωματιδίων με την ύλη, Δοσιμετρία ιοντιζουσών ακτινοβολιών, Μέθοδοι και όργανα Δοσιμετρίας, Φυσικές αρχές Ακτινοδιαγνωστικής, Φυσικές αρχές Πυρηνικής Ιατρικής, Φυσικές αρχές Ακτινοθεραπείας, Στοιχεία Ραδιοβιολογίας, Στοιχεία Ακτινοπροστασίας, Κυματική, Ακουστική, Υπέρηχοι, Γεωμετρική Οπτική, Ακτινοβολία LASER, Φυσικές ιδιότητες των αερίων, Φυσικές ιδιότητες των υγρών, Θερμότητα, Βασικές φυσικές αρχές της ροής των υγρών-εφαρμογή στην αιμοδυναμική ,βασικές εφαρμογές της φυσικής στην ουροδυναμική, Μεταφορά ύλης μέσω μεμβρανών και βιολογικών τοιχωμάτων. Συστήματα διασποράς της ύλης Ηλεκτρικά πεδία-Ηλεκτροστατική, Ηλεκτρικό ρεύμα, Μαγνητισμός, Ηλεκτρομαγνητική

ακτινοβολία, Χρήσιμα βιοηλεκτρικά πρότυπα, Ημιαγωγοί, Ηλεκτρονική, Βιο-μηχανολογία, Πυρηνικός Μαγνητικός Συντονισμός - Απεικόνιση, Μέτρηση-Προστασία από τις μη ιοντίζουσες ακτινοβολίες. Ύλη των εργαστηριακών ασκήσεων.

- **Πρόγραμμα Εκπαίδευσης:** α) Η εκπαίδευση αρχίζει 1η Οκτωβρίου και τελειώνει στις 15 Ιανουαρίου, β) Τα μαθήματα στο αμφιθέατρο διεξάγονται Δευτέρα, Τρίτη , Πέμπτη και Παρασκευή 10:00-11:00, γ) Τα Εργαστήρια διεξάγονται με πρόγραμμα που ανακοινώνεται μετά την εγγραφή των φοιτητών στο Εργαστήριο.

- **Αίθουσες διδασκαλίας:** Το μάθημα διεξάγεται στο Αμφιθέατρο των 500 θέσεων της Ιατρικής Σχολής που ευρίσκεται στο αυτό κτήριο με τη Γραμματεία της Ιατρικής Σχολής. Οι εργαστηριακές ασκήσεις διεξάγονται στους χώρους του Εργαστηρίου Ιατρικής Φυσικής που ευρίσκεται στο Γ΄ όροφο του ονομαζόμενου «μικρού κτιρίου της Ιατρικής».

- **Εξετάσεις:** α) Διεξάγονται εξετάσεις στα Εργαστήρια προφορικές ή γραπτές. Η επίδοση στις εξετάσεις των Εργαστηρίων συμμετέχει με συντελεστή 0,3 στην τελική βαθμολογία β) Οι εξετάσεις στο μάθημα είναι τύπου πολλαπλής επιλογής και συμμετέχουν με συντελεστή 0,7 στην τελική βαθμολογία

- **Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία:** 1) «Ιατρική Φυσική Α΄ - Στοιχεία Ακτινοφυσικής και Εφαρμογές στην Ιατρική και Ραδιοβιολογία- Ακτινοπροστασία», Κ. Ψαρράκου, Ε. Μολυβδά-Αθανασοπούλου, Α. Σιούντα, Άννα Γκοτζαμάνη-Ψαρράκου, 2) «Ιατρική Φυσική Β΄ - Στοιχεία Γενικής Φυσικής και Εφαρμογές στην Ιατρική, Υπέρηχοι, Leser, MRI Βιομηχανολογία», Κ. Ψαρράκου, Ε. Μολυβδά-Αθανασοπούλου, Α, Σιούντα, Άννα Γκοτζαμάνη-Ψαρράκου, 3) Σημειώσεις Εργαστηρίου των μελών ΔΕΠ του Εργαστηρίου Ιατρικής Φυσικής.

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** Καμία

3. Ιατρική Στατιστική (ΙΑ0278)

- **Διευθύντρια Εργαστηρίου Υγιεινής: Μαλαματένια Αρβανιτίδου-Βαγιωνά, καθηγήτρια.**

- **Υπεύθυνος Εκπαίδευσης και Συντονιστής:** Μ. Αρβανιτίδου-Βαγιωνά.

- **Διδάσκοντες:** Μ. Αρβανιτίδου-Βαγιωνά, καθηγήτρια, Α. Μπένος, καθηγητής, Π. Τσουμπάρης, αναπλ. καθηγητής, Θ. Δαρδαβέσης, αναπλ. καθηγητής, Η. Τυροδήμος, λέκτορας, Εύχ. Παναγοπούλου, λέκτορας, Άννα-Μπετίνα Χάιδιτς, λέκτορας.

- **Σκοπός του μαθήματος:** Η εκπαίδευση των φοιτητών στις βασικές αρχές της Ιατρικής Στατιστικής μεθοδολογίας, οι οποίες είναι απαραίτητες για την διερεύνηση ιατρικών προβλημάτων. Σκοπός επίσης είναι να αφομοιωθούν οι γνώσεις για τη συλλογή, την επεξεργασία και την παρουσίαση των δεδομένων αλλά και για την εφαρμογή των διαφόρων στατιστικών δοκιμασιών και αναλύσεων και την κριτική αξιολόγηση των ευρημάτων στην ιατρική και στη βιολογική έρευνα.

- **Επιδιωκόμενοι στόχοι:** Η κατανόηση και εμπέδωση γενικών αρχών και βασικών θεωριών της Ιατρικής Στατιστικής και της μεθοδολογίας της, με επίκεντρο την αιτιολογική ερμηνεία των εφαρμοσμένων αρχών και μεθόδων στα διάφορα βιοστατιστικά προβλήματα και στην κριτική ανάλυση και ερμηνεία των αποτελεσμάτων.

- **Μορφή εκπαίδευσης:** Παρακολούθηση θεωρητικών μαθημάτων σε διδασκαλία από αμφιθεάτρου. Υποχρεωτική παρακολούθηση φροντιστηριακών ασκήσεων.

- **Διδακτικές μονάδες:** Τρείς (3).

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Συλλογή και Πινακοποίηση του στατιστικού υλικού, Παρουσίαση του στατιστικού υλικού (πίνακες, παραστάσεις), Κατανομές συχνοτήτων, Ανάλυση στατιστικών δεδομένων, Διαστήματα εμπιστοσύνης, Διαδικασία ελέγχου υποθέσεων, Ορισμοί και κανόνες πιθανοτήτων, Δοκιμασίες Z και t, Το κριτήριο x_2, Μη παραμετρικές δοκιμασίες, Στατιστική συσχέτιση και εξάρτηση, Ανάλυση της διακύμανσης, Εισαγωγή στους πίνακες επιβιώσεως, Επιδημιολογικοί δείκτες, Αποδοτικότητα, ευαισθησία και ειδικότητα εργαστηριακών τεχνικών, Οι προγνωστικές αξίες του θετικού και αρνητικού αποτελέσματος εργαστηριακής τεχνικής.

- **Αίθουσες διδασκαλίας:** Αμφιθέατρο 500 θέσεων Ιατρικής Σχολής.

- **Ώρες – Διάρκεια διδασκαλίας:** Α' εξάμηνο σπουδών - Χειμερινό εξάμηνο (Οκτώβριος-Δεκέμβριος): Τετάρτη 8:00-9:00 (άσκηση σε ομάδες), Τετάρτη 9:00-10:00 (άσκηση σε ομάδες), Τετάρτη 11:00-12:00 (θεωρία).

- **Αξιολόγηση – Πρόοδος – Εξετάσεις:** Τα φροντιστηριακά μαθήματα αποτελούν προϋπόθεση για τη συμμετοχή των φοιτητών στις εξετάσεις.

- **Συνολική αποτίμηση – Αξιολόγηση:** Γραπτές εξετάσεις, οι οποίες αφορούν σε κριτική απάντηση ερωτήσεων θεωρίας πολλαπλών επιλογών και επίλυση ασκήσεων.

- **Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία:** 1. Βασική Ιατρική Στατιστική, Βασ. Χρ. Κατσουγιαννόπουλος, Θεσσαλονίκη, Εκδόσεις Κυριακίδη, 2005. Τυπολόγιο Ιατρικής Στατιστικής, Θεσσαλονίκη: Έκδοση Εργαστήριο Υγιεινής, 1998.

2. Βιοστατιστική, Τριχόπουλος Δ., Τζώνου Α., Κατσουγιάννη Κ., Εκδόσεις Παρισιάνου Α.Ε., Αθήνα 2002. Τυπολόγιο Ιατρικής Στατιστικής, Θεσσαλονίκη: Έκδοση Εργαστήριο Υγιεινής, 1998.

- **Βιβλιοθήκη:** Το Εργαστήριο Υγιεινής διαθέτει βιβλιοθήκη, στο υλικό της οποίας συγκαταλέγονται ελληνικά και ξενόγλωσσα συγγράμματα ιατρικής στατιστικής μεθοδολογίας. Η βιβλιοθήκη λειτουργεί τις εργάσιμες ημέρες και ώρες και με προϋποθέσεις δανείζει βιβλία.

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** Ε. Κουρίδου-Τζεβελέκη, τηλ. 999143, Ώρες λειτουργίας Γραμματείας: 11:00-13:00 κάθε εργάσιμη ημέρα του ακαδημαϊκού έτους.

4. Ιατρική Πληροφορική Ι (ΙΑ0276)

- **Διευθυντής Εργαστηρίου:Νικόλαος Μαγκλαβέρας, καθηγητής.**

- **Υπεύθυνος** εκπαίδευσης: Προπτυχιακή εκπαίδευση: Νικόλαος Μαγκλαβέρας, καθηγητής. Μεταπτυχιακή εκπαίδευση: Νικόλαος Μαγκλαβέρας, καθηγητής.

- **Συντονιστής του μαθήματος:** Νικόλαος Μαγκλαβέρας, καθηγητής.

- **Σκοπός του μαθήματος:** Η χρήση της τεχνολογίας και της πληροφορικής είναι βασικό υπόβαθρο στην ιατρική εκπαίδευση, την περίθαλψη και την έρευνα. Στους σκοπούς του μα-

θήματος της Ιατρικής Πληροφορικής περιλαμβάνεται η εξοικείωση των φοιτητών στην αξιοποίηση των δυνατοτήτων των Η/Υ, των τηλεπικοινωνιών και του Internet για την εξόρυξη ιατρικών πληροφοριών και δεδομένων από βάσεις γνώσης, δεδομένων και ιατρικών πληροφοριών που είναι προσπελάσιμες στον παγκόσμιο ιστό. Δίνονται επίσης στοιχεία για τις εφαρμογές συστημάτων πληροφορικής που χρησιμοποιούνται σήμερα για τη διακίνηση της ιατρικής γνώσης, τη διαχείριση της ιατρικής πληροφορίας, τη χρήση ηλεκτρονικού φακέλου για τους ασθενείς και τη στήριξη της ιατρικής απόφασης.

- **Επιδιωκόμενο αποτέλεσμα:** Με την από έδρας διδασκαλία και τις εργαστηριακές ασκήσεις δίδεται η δυνατότητα στους φοιτητές:

• Να κατανοούν τις βασικές έννοιες που σχετίζονται με τη δομή, την αρχιτεκτονική, την λειτουργία και την χρήση του Η/Υ.

• Να αντιλαμβάνονται τις απαραίτητες ορολογίες και τη σημασία πάνω σε θέματα που άπτονται της επικοινωνίας των ηλεκτρονικών συστημάτων.

• Να περιγράφουν με αλγορίθμους και λογικά βήματα ιατρικές διαδικασίες και προβλήματα.

• Να αναζητούν έγκυρη ιατρική πληροφορία στο διαδίκτυο καθώς και σε εξειδικευμένες ιατρικές βάσεις γνώσης.

• Να αντιληφθούν την σπουδαιότητα του ηλεκτρονικού φακέλου υγείας και να κατανοήσουν την αξιοποίηση του.

• Να κατανοήσουν το ρόλο και την σπουδαιότητα της διακίνησης και της διαχείρισης της ιατρικής πληροφορίας στα συστήματα παροχής υπηρεσιών υγείας καθώς και στις δράσεις για την προαγωγή της υγείας και την προάσπιση της δημόσιας υγείας.

• Να αξιοποιούν και να χρησιμοποιούν δυναμικά τις νέες τεχνολογίες στην εκπαίδευσή τους.

• Να κατανοήσουν το περιεχόμενο και τη σημασία της βιοπληροφορικής.

- **Μορφή εκπαίδευσης:** Θεωρητική διδασκαλία 2 ωρών την εβδομάδα. Πρακτική άσκηση των φοιτητών 13 ώρες το εξάμηνο στη χρήση βασικών προγραμμάτων και τεχνολογιών.

- **Διδακτικές μονάδες:** 3.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Εισαγωγή. Βασικές έννοιες IT, h/w, s/w, βασικές έννοιες αρχιτεκτονικής Η/Υ, κύκλος επεξεργασίας στον Η/Υ, δυαδική αναπαράσταση δεδομένων, bits, bytes, κ.τ.λ. Η έννοια του προγράμματος, λογικά διαγράμματα, γλώσσες προγραμματισμού, σύγχρονα περιβάλλοντα, λειτουργικά συστήματα. Επικοινωνία και δικτύωση, εκπομπή και διάδοση δεδομένων (πρωτόκολλα, ταχύτητες, τρόποι), h/w και s/w για επικοινωνία, δίκτυα και τοπολογίες, χρήσεις διαδικτύου. Η ιατρική πληροφορία στο διαδίκτυο, αναζήτηση (Medline), εξόρυξη, θέματα ποιότητας της πληροφορίας, λεξικά, βάσεις γνώσεως (MesH, UMLS, οντολογίες). Ηλεκτρονικός φάκελος υγείας. Διαχείριση της πληροφορίας σε ολοκληρωμένα συστήματα υγείας. Δημόσια υγεία και προαγωγή υγείας, πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας και χρήσεις ιατρικής πληροφορίας. Συστήματα φροντίδας και παρακολούθησης ασθενή. Συστήματα στήριξης απόφασης. Τηλεματική στην ιατρική εκπαίδευση. Βιοπληροφορική.

- **Εργαστήρια:** Χρήση Η/Υ. Αναζήτηση Ιατρικής Πληροφορίας. Αξιοποίηση της Ιατρικής Πληροφορίας σε περιβάλλον Office. Εφαρμογές σε προβλήματα (ιατρικής) καθημερινότητας (Excel). Χρήση εργαλείων προγραμματισμού (Matlab). Δυνατότητες εφαρμογής ΙΤ στην Ιατρική.

- **Αίθουσες διδασκαλίας:** Αμφιθέατρο Ιατρικής - Εργαστήριο Ιατρικής Πληροφορικής για τις εργαστηριακές ασκήσεις χωρητικότητας 15 ατόμων.

- **Ώρες – Διάρκεια διδασκαλίας:** 26 ώρες από έδρας διδασκαλία, δύο (2) ώρες την εβδομάδα επί δεκατρείς (13) εβδομάδες και 13 ώρες πρακτική άσκηση σε εργαστήρια. Σύνολο ωρών εξαμήνου 39.

- **Πρόγραμμα – Ημερομηνίες εκπαίδευσης:** Θεωρητική διδασκαλία στο μεγάλο αμφιθέατρο (500 θέσεων) της Ιατρικής Σχολής κάθε Τρίτη 10:00-12:00 για τις 13 εβδομάδες του εξαμήνου. Πρακτική άσκηση δύο (2) ώρες την εβδομάδα επί έξι (6) εβδομάδες και μια (1) ώρα επανάληψη, σε ομάδες των 15 ατόμων. Η παρακολούθηση των εργαστηρίων δεν είναι υποχρεωτική. Απαιτείται εγγραφή.

- **Αξιολόγηση – Πρόοδος – Εξετάσεις:** Εργαστηριακές ασκήσεις. Η αξιολόγηση γίνεται στο τέλος κάθε εργαστηρίου. Ο τελικός βαθμός που προκύπτει συμμετέχει σε ποσοστό 20% στον τελικό βαθμό. Για όσους δεν παρακολουθήσουν τις εργαστηριακές ασκήσεις θα γίνει συνολική αξιολόγηση στην ύλη των εργαστηρίων. Ο βαθμός αυτός συμμετέχει σε ποσοστό 20% στον τελικό

βαθμό. Ο βαθμός εργαστηρίου ισχύει μόνο για τις εξετάσεις του ακαδημαϊκού έτους. Τελικές εξετάσεις. Γραπτές εξετάσεις στις εξεταστικές περιόδους. Ο βαθμός εξέτασης συμμετέχει σε ποσοστό 80% στον τελικό βαθμό. Για την συμμετοχή στις εξετάσεις δεν είναι απαραίτητη η συμμετοχή στα εργαστήρια και η εκπόνηση των εργαστηριακών ασκήσεων.

- **Εκπαιδευτικό υλικό:** Ιατρική Πληροφορική Ι. Σημειώσεις προπτυχιακού μαθήματος Ιατρικής και Οδοντιατρικής. Δημήτριος Κουφογιάννης, αναπλ. καθηγητής, Νικόλαος Μαγκλαβέρας καθηγητής, Παναγιώτης Μπαμίδης, λέκτορας, Κωνσταντίνος Παππάς καθηγητής. Επίσης το εργαστήριο Ιατρικής Πληροφορικής διαθέτει ιστοσελίδες με πολυμεσικό υλικό hhtp://lomiweb.med.auth.gr/education/iatrikipliroforiki1.htm και http://medlab.med.auth.gr/lomi από τις οποίες οι φοιτητές μπορούν να έχουν πρόσβαση στη διδακτέα ύλη των μαθημάτων και εργαστηρίων.

- **Επιτροπή Μαθήματος – Διδάσκοντες:** Νικόλαος Μαγκλαβέρας, καθηγητής, Παναγιώτης Μπαμίδης, επίκ. καθηγητής.

- **Βιβλιοθήκη:** • Handbook of Medical Informatics, JH van Bemmel and M. Musen, Edts, Springer, 1997.

• Medical Informatics: Computer Applications in Health Care and Biomedicine/by Edward H. Shortliffe (Editor), Lawrence M. Fagan, Gio Wiederhold, Leslie E., Perreault. Publisher: Springer Verlag; 2nd edition (November 2000)

• Information Technology for the health professionals, L Burke, B. Weill, Prentice Hall, 2000.

• Digital Logic & Digital Design, M. Mano, Prentice Hall.

Γραμματειακή υποστήριξη: Ευφροσύνη Γεωργιάδου, μέλος Ε.Ε.ΔΙ.Π. ΙΙ, τηλ. 999272, Μαρία Γιαγά, μέλος Ε.Τ.Ε.Π., τηλ. 999272. Το εργαστήριο λειτουργεί καθημερινά 9:00-14:00. Ώρες εξυπηρέτησης φοιτητών: Τρίτη - Τετάρτη - Παρασκευή 11:00-13:00. Αικατερίνη Λάζου, μέλος Ε.Τ.Ε.Π. (τεχνική υποστήριξη δικτύου), τηλ. 999273. Ώρες εξυπηρέτησης: Δευτέρα έως Πέμπτη 11:00-14:00.

5. Εισαγωγή στη Βιολογική Χημεία (ΙΑ0264)

- **Διευθύντρια του Εργαστηρίου Βιολογικής Χημείας:Σοφία Κουίδου-Ανδρέου, καθηγήτρια Βιοχημείας, τηλ. 999001, fax 999004.**

- **Υπεύθυνη Εκπαίδευσης: Σ.** Κουίδου-Ανδρέου, καθηγήτρια Βιοχημείας.

- **Συντονίστρια μαθήματος:** Ε. Καβουκόπουλος, Αναπλ. Καθηγητής Βιοχημείας.

- Σκοπός του μαθήματος: Σκοπός του μαθήματος είναι η διδασκαλία της βιοχημικής εξέλιξης, των βασικών εννοιών φυσικοχημείας, καθώς και της δομής και λειτουργίας των πρωτεϊνών και των ενζύμων. Επίσης διδάσκονται οι ενζυμικές αντιδράσεις, η δομή και η λειτουργία της αιμοσφαιρίνης, οι πρωτεΐνες πλάσματος και τέλος η δομή και ο ρόλος των υδατανθράκων, των λιπιδίων και των ενώσεων υψηλής ενέργειας.

- Μορφή Εκπαίδευσης: Το μάθημα διδάσκεται στο αμφιθέατρο, με εργαστηριακές ασκήσεις και φροντιστηριακά μαθήματα.

- ECTS μονάδες Ιατρικής: 6,5

- Περιεχόμενο μαθήματος: Χημικοί δεσμοί, εντροπία και νόμοι της θερμοδυναμικής. Δομή πρωτεϊνών: πρωτοταγής, δευτεροταγής, τριτοταγής, τεταρτοταγής. Λειτουργία, μέθοδοι μελέτης και απομόνωσης των πρωτεϊνών. Ένζυμα: βασικές αρχές και κινητική, στρατηγικές κατάλυσης, ρύθμιση ενζυμικής δραστικότητας. Δομή και λειτουργία αιμοσφαιρίνης, πρωτεΐνες πλάσματος. Υδατάνθρακες, λιπίδια, ενώσεις υψηλής ενέργειας: δομή και ρόλος τους.

- Διδάσκοντες: Τα μέλη ΔΕΠ: Μ. Νταουντάκη, Αναπλ. Καθηγήτρια, Ε. Καβουκόπουλος, Αναπλ. Καθηγητής, Ν. Παπανικολάου, Επικ. Καθηγητής

Στις εργαστηριακές ασκήσεις και στα φροντιστηριακά μαθήματα διδάσκουν τα μέλη ΔΕΠ του Εργαστηρίου Βιολογικής Χημείας: Μ. Καραμούζης, Καθηγητής, Γ. Κολιάκος, Καθηγητής, Ε. Καβουκόπουλος, Αναπλ. Καθηγητής, Κ. Χαΐτογλου, Αναπλ. Καθηγητής, Μ. Νταουντάκη, Αναπλ. Καθηγήτρια, Ι. Κοσμοπούλου, Επίκ. Καθηγήτρια, Γ. Τζημαγιώργης, Επίκ. Καθηγητής, Σ. Ηλιάδης, Επίκ. Καθηγητής, Ν. Παπανικολάου, Επίκ. Καθηγητής, Ε. Χατζηβασιλείου, Λέκτορας.

- Αίθουσες διδασκαλίας: Α΄ Αμφιθέατρο Ιατρικής, Αίθουσα Β΄ Εργαστηρίων Βιολογικής Χημείας.

- Ώρες –Διάρκεια διδασκαλίας: Η διδασκαλία του μαθήματος γίνεται κατά το Α΄ (χειμερινό) εξάμηνο και περιλαμβάνει: Διδασκαλία από αμφιθεάτρου 3 ώρες /εβδομάδα, Δευ-Τετ-Παρ. 12.00-13.00 μμ.

- Εργαστήριο/Φροντιστήριο: 1 ώρα/εβδομάδα

Σύνολο ωρών 4/εβδομάδα /13 εβδ.= 52 ώρες

- Πρόγραμμα και ημερομηνίες εκπαίδευσης: Όπως προβλέπονται από το αναλυτικό πρόγραμμα της Σχολής.

- Αξιολόγηση – Πρόοδος – Εξετάσεις: Η αξιολόγηση γίνεται με γραπτές εξετάσεις στη διδαχθείσα ύλη στο τέλος του εξαμήνου. Οι εργαστηριακές ασκήσεις είναι υποχρεωτικές και διενεργούνται σε μικρές ομάδες των 20 ατόμων, λαμβάνονται παρουσίες και δεν δικαιολογούνται απουσίες ώστε να δώσει ο φοιτητής γραπτές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου του μαθήματος. Ο φοιτητής αξιολογείται επίσης από το διδάσκοντα με γραπτές εξετάσεις στις ασκήσεις, μετά την ολοκλήρωση τους και το «άριστα» συνυπολογίζεται σε ποσοστό 10% της τελικής βαθμολογίας του. Ο συνυπολογισμός της εργαστηριακής επίδοσης στη συνολική βαθμολογία του ισχύει στο ίδιο και στο επόμενο εξάμηνο.

- Διδακτικό σύγγραμμα: «Βιοχημεία» (2012) JM Berg, JL Tymoczko, L Stryer (σε μετάφραση), Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** Εργ. Βιολογικής Χημείας, τηλ. 999118, Χ. Βακουφτσή, τηλ. 999002, Ι. Λάμπου, τηλ. 999132.

6. Γενική Ανατομική (ΙΑ 0413)

- Διευθυντής: Κωνσταντίνος Νάτσης, Αναπλ. Καθηγητής.

- Συντονιστής: Κωνσταντίνος Νάτσης, Αναπλ. Καθηγητής

- Σκοπός του μαθήματος: Η γνώση των βασικών μορφολογικών χαρακτηριστικών των διαφόρων οργανικών συστημάτων, που είναι απαραίτητη στο φοιτητή για την κατανόηση της φυσιολογίας και της παθολογίας. Δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην ανατομική ορολογία εν γένει, αλλά και στους διάφορους ανατομικούς όρους σχέσεων, θέσεων, κατευθύνσεων και σύγκρισης στα μέρη και τις χώρες του σώματος καθώς επίσης και στα διάφορα οδηγά σημεία του σώματος.

- Επιδιωκόμενοι στόχοι: Η γνώση της μορφολογίας των διαφόρων ιστών, οργάνων και συστημάτων καθώς και η γνώση της ανατομικής ορολογίας, του καταμερισμού του σώματος σε χώρες και η αναγνώριση των οδηγών σημείων του σώματος.

- Μορφή εκπαίδευσης: Η διδασκαλία του μαθήματος στο 1ο εξάμηνο. Διδάσκεται η Γενική Ανατομική ως θεωρητικό μάθημα στο αμφιθέατρο με τη μορφή διαλέξεων.

- Διδακτικές Μονάδες - Διδάσκοντες: Το θεωρητικό μάθημα διδάσκεται 2 ώρες/εβδομάδα Διδακτικές μονάδες:3. ECTS Πιστωτικές Μονάδες:2,5. Διδάσκοντες: Κ. Νάτσης Αν. Καθηγητής, Σ. Αποστολίδης Επ. Καθηγητής, Γ. Παρασκευάς Επ. Καθηγητής, Ν. Αναστασόπουλος Λέκτορας.

- Περιεχόμενο μαθήματος: Γενική Ανατομική.

- Αίθουσες, Πρόγραμμα - Ώρες διδασκαλίας: Τα μαθήματα γίνονται στο Αμφιθέατρο του Ανατομείου κάθε Τρίτη και Πέμπτη 12:00 - 13:00 μ.μ.

- Έλεγχος - Πρόοδος - Εξετάσεις: Στο τέλος του εξαμήνου οι φοιτητές υποβάλλονται σε γραπτές εξετάσεις στην ύλη της Γενικής Ανατομικής.

- Εκπαιδευτικό υλικό - Βιβλία: Τα συγγράμματα θα αναρτηθούν στην ιστοσελίδα του Εύδοξος

- Βιβλιοθήκη: Για πηγές μπορείτε να απευθυνθείτε στη βιβλιοθήκη του Εργαστηρίου και στην κεντρική βιβλιοθήκη.

- Γραμματειακή υποστήριξη: 1) κ. Παππά Ρωμαλέα, τηλ. 999305 υπεύθυνη για γενικά θέματα, το πρόγραμμα Σ?ΚΡΑΤΗΣ, βαθμολογίας, βεβαιώσεων και μετεγγραφών 2) κ. Καραθανάση Βασιλική, τηλ. 999347, υπεύθυνη για εγγραφές στο μάθημα και τις εξετάσεις.

Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

7. Ιατρική Γενετική (ΙΑ0255)

Εργαστήριο Γενικής Βιολογίας

Διευθύντρια: Ζαφειρούλα Ιακωβίδου-Κρίτση, καθηγήτρια.

- **Συντονιστής μαθήματος:** Ζ. Ιακωβίδου-Κρίτση

- **Υπεύθυνοι Εκπαίδευσης:** : α) προπτυχιακής εκπαίδευσης: Ζ. Ιακωβίδου-Κρίτση, καθηγήτρια, β) μεταπτυχιακής εκπαίδευσης: Α. Λαμπρόπουλος, αναπλ. καθηγητής.

- Συντονιστές μαθήματος: Ζ. Ιακωβίδου-Κρίτση, καθηγήτρια, Α. Λαμπρόπουλος, αναπλ. καθηγητής και Σ. Φιδάνη, επικ. καθηγήτρια.

- Σκοπός του μαθήματος: Η διδασκαλία των βασικών γνώσεων της μοριακής γενετικής με ιδιαίτερη έμφαση στη δομή και λειτουργία των νουκλεϊκών οξέων, τη μοριακή ανάλυση του DNA, τη μελέτη των χρωμοσωμάτων και των χρωμοσωμικών ατυπιών, τις μεθόδους χαρτογράφησης των γονιδίων, των νόμων της κληρονομικότητας και των διαφόρων τύπων αυτής (γενεαλογικά δέντρα). Επίσης η διδασκαλία των μεθόδων και των δυνατοτήτων του προγεννητικού ελέγχου, της συμβουλευτικής γενετικής και της γενετικής των πληθυσμών, η γενετική των σημαντικότερων και συνηθέστερων γενετικών και κληρονομικών ασθενειών στον άνθρωπο βάσει συγκεκριμένων παραδειγμάτων, συμπεριλαμβανομένου και του καρκίνου.

- Επιδιωκόμενοι στόχοι: Η εξοικείωση του φοιτητή με τις βασικές αρχές της γενετικής του ανθρώπου και η δυνατότητα εξάσκησης σε θεωρητικό και πρακτικό επίπεδο στις μεθόδους που εφαρμόζονται για την κατανόηση και τη διάγνωση γενετικών και κληρονομικών νοσημάτων στον άνθρωπο. Αυτό επιτυγχάνεται τόσο με τη θεωρητική διδασκαλία στο αμφιθέατρο και τα φροντιστηριακά μαθήματα, όσο και στις εργαστηριακές ασκήσεις. Η εμπειρία που θα αποκτηθεί είναι απαραίτητη για την πληρέστερη κατανόηση πολλών κλινικών μαθημάτων, τα οποία θα παρακολουθήσει ο φοιτητής στα επόμενα εξάμηνα.

- Μορφή εκπαίδευσης: α) Θεωρητική διδασκαλία στο αμφιθέατρο, β) φροντιστηριακή άσκηση: συζήτηση επιλεγμένων θεμάτων, εκπόνηση και προφορική παρουσίαση βιβλιογραφικής εργασίας από τους φοιτητές (υποχρεωτική), γ) εργαστηριακή άσκηση: εκπαίδευση στην εκμάθηση μεθόδων μοριακής γενετικής, μελέτης καρυοτύπου και μεταλλάξεων και χρήση επιστημονικών εργαστηριακών οργάνων (υποχρεωτική), δ) προσωπική συνεργασία ΔΕΠ/φοιτητή για την εκπόνηση εργασιών που θα παρουσιασθούν στα πλαίσια της φροντιστηριακής άσκησης (υποχρεωτική) ή σε ευρύτερο ακροατήριο σε σεμινάρια και συνέδρια (προαιρετική).

- Διδάσκοντες-μέλη ΔΕΠ: Ζ. Ιακωβίδου-Κρίτση, καθηγητ., Α. Λαμπρόπουλος, αναπλ. καθ., Σ. Φιδάνη, επικ. καθ. και Θ. Κατωπόδη, λέκτορας.

ΕΕΔΙΠ ΙΙ: Κ. Βασιλειάδου και Μ. Δημηκιώτου.

- Διδακτικές μονάδες: 6 (78 ώρες /εξάμηνο, 52 αμφιθέατρο, 26 φροντιστήριο/εργαστήριο). ECTS μονάδες: 7

- Περιεχόμενο μαθήματος: Θεωρίες Mendel, Δομή και λειτουργία των νουκλεϊνικων οξέων, Ανάλυση του DNA, Χρωμοσώματα, Γαμετογένεση, Μεταλλάξεις, Χρωμοσωμικές ατυπίες, Αυτοσωματική κληρονομικότητα, Φυλοσύνδετη κληρονομικότητα, Γονιδιωματική, Μεταγονιδιωματική εποχή, Μη Μενδέλεια κληρονομικότητα, Γενετική πληθυσμών, Γενετική εκτίμηση και συμβουλευτική, Χρωμοσωμικές ασθένειες, Μονογονιδιακές ασθένειες, Γενετική κοινών ασθενειών, Ανοσογενετική, Γενετική του καρκίνου, Συγγενείς δυσπλασίες, Προγεννητική διάγνωση, Έλεγχος πληθυσμών, Πρόληψη και θεραπεία, Υπολογισμός πιθανοτήτων (γενετικής νόσου) και εφαρμογές, Εφαρμογές θ.Baye, Υπολογισμός των συντελεστών συγγενείας και αιμομιξίας, Πληθυσμιακή γενετική των μονογονιδιακών παθήσεων.

- Αίθουσες διδασκαλίας: α) Μεγάλο αμφιθέατρο (500 θέσεων) Ιατρικής Σχολής

β) αίθουσα φροντιστηρίου 40 θέσεων (Εργ.Γεν.Βιολογίας), γ) αίθουσα εργαστηρίου 40 θέσεων (Εργ.Γεν.Βιολογίας)

- Ώρες διδασκαλίας: α) Στο αμφιθέατρο 4 ώρες εβδομαδιαίως (Δευτ.11οο-12οο, Τρ.1100-1200 , Πέμπ.11οο-12οο, Παρ.1100-1200), β) στο εργαστήριο ή φροντιστήριο εναλλάξ 2 ώρες εβδομαδιαίως σε ομάδες των 40 φοιτητών σύμφωνα με πρόγραμμα που ανακοινώνεται εκ των προτέρων. Ώρες εργαστηρίων/φροντιστηρίων: Δευτ.1300-1500, Τρ.800-1000 και 1300-1500, Τετ.1300-1500, Πέμ. 800-1000 και 1300-1500, Παρ. 1300-1500.

- Ημερολόγιο εκπαίδευσης: Διάρκεια διδασκαλίας:13 εβδομάδες/εξάμηνο: έναρξη 15.2 και τέλος 31.5.

- Πρόοδος-Εξετάσεις: Η αξιολόγηση της προόδου του φοιτητή προκύπτει από τη φυσική του παρουσία, το ενδιαφέρον και τη συμμετοχή του στην παρακολούθηση των φροντιστηριακών και εργαστηριακών ασκήσεων καθώς και την εκπόνηση εργασίας στα πλαίσια της φροντιστηριακής άσκησης. Οι εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου τόσο για τους κανονικούς, όσο και για τους εκ μεταφοράς φοιτητές, είναι γραπτές και διεξάγονται: τη 2η εξεταστική περίοδο κατά τις ημέρες Τρίτη και Πέμπτη της 4ης εβδομάδας του Ιουνίου και την εξεταστική περίοδο Σεπτεμβρίου κατά την ημέρα Τρίτη της 3ης εβδομάδος του ιδίου μηνός.

- Εκπαιδευτικό Υλικό-Προτεινόμενα βιβλία: 1. Ιατρική Γενετική, συγγραφείς: M.Thomson, R.R. McInnes, H.F.Willard, Ιατρικές Εκδόσεις Π. Χ. Πασχαλίδη, 8η έκδοση, Αθήνα 2010., 2. Μοριακή Ιατρική, R.J.Trend, μετάφραση επιμέλεια: Α.Κώτσης, 3η έκδοση Ιατρικές εκδόσεις: Π.Χ.Πασχαλίδη, Αθήνα 2012.

- Βιβλιοθήκη: Το Εργαστήριο διαθέτει ικανοποιητικό αριθμό βιβλίων και περιοδικών σχετικών με τη Ιατρική Γενετική, καθώς επίσης και λεξικών τα οποία μπορούν να χρησιμοποιούν οι φοιτητές. Η αίθουσα φροντιστηρίων εκτός των ωρών διδασκαλίας, διατίθεται στους φοιτητές για μελέτη. Υπεύθυνη βιβλιοθήκης: κ. Μ. Δημηκιώτου, ΕΕΔΙΠ ΙΙ

- Γραμματειακή υποστήριξη: Για τη γραμματειακή υποστήριξη του εργαστηρίου και για τα φοιτητικά ζητήματα, υπεύθυνη: κ. Κρινιώ Βασιλειάδου τηλ. 999028 και 999033.

Το εργαστήριο είναι ανοιχτό για ζητήματα που αφορούν στους φοιτητές καθημερινά: 1000 -1200.

-Διανέμεται ενημερωτικό φυλλάδιο μαθήματος όπου αναφέρονται οι διδάσκοντες, το πρόγραμμα εκπαίδευσης και άλλες πληροφορίες που αφορούν στους φοιτητές.

Εργαστήριο Γενικής Βιολογίας (πρώην έκτακτη αυτοτελής έδρα)

Οι διδάσκοντες, οι υπεύθυνοι εκπαίδευσης, ο σκοπός του μαθήματος, οι επιδιωκόμενοι στόχοι, η μορφή εκπαίδευσης, οι διδακτικές μονάδες, το περιεχόμενο του μαθήματος, οι αίθουσες διδασκαλίας, οι ώρες διδασκαλίας, το πρόγραμμα-ημερομηνίες εκπαίδευσης, οι εξετάσεις, το εκπαιδευτικό υλικό, τα προτεινόμενα βιβλία, η βιβλιοθήκη και η γραμματειακή υποστήριξη ταυτίζονται με αυτά του Εργαστηρίου Γεν. Βιολογίας από της ιδρύσεώς του μέχρι σήμερα.

8. Βιολογική Χημεία Ι (ΙΑ0249)

- **Διευθύντρια: Σοφία Κουίδου-Ανδρέου, καθηγήτρια Βιοχημείας, τηλ. 999001, fax 999004.**

- **Υπεύθυνη Εκπαίδευσης:** Σοφία Κουίδου-Ανδρέου**,** καθηγήτρια Βιοχημείας.

- **Συντονιστής μαθήματος:** Ι. Κοσμοπούλου, Επίκ. Καθηγήτρια Βιοχημείας.

- Σκοπός του μαθήματος: Σκοπός του μαθήματος είναι η εκμάθηση από τους φοιτητές της δομής και λειτουργίας των κυτταρικών μεμβρανών, αντλιών και μηχανισμών μεταγωγής σήματος. Κατανόηση του μεταβολισμού των μακρομορίων μέσα στο κύτταρο, με όλες τις βιοχημικές αντιδράσεις που λαμβάνουν μέρος για την εξασφάλιση ενέργειας.

- Μορφή Εκπαίδευσης: Το μάθημα διδάσκεται στο αμφιθέατρο και με εργαστηριακές ασκήσεις/φροντιστηριακά μαθήματα.

- ECTS μονάδες Ιατρικής: 8,5

- Περιεχόμενο μαθήματος: Δομή και λειτουργία βιολογικών μεμβρανών, διαύλων και αντλιών. Μεταγωγή σήματος. Γλυκόλυση και Γλυκονεογένεση. Κύκλος του κιτρικού οξέος και ρύθμισή του. Οξειδωτική φωσφορυλίωση. Μεταβολισμός του γλυκογόνου. Μεταβολισμός λιπαρών οξέων. Μεταβολισμός αμινοξέων και νουκλεοτιδίων. Ολοκλήρωση του μεταβολισμού

- Διδάσκοντες: Τα μέλη ΔΕΠ: Γ. Κολιάκος, Καθηγητής, Ε. Καβουκόπουλος, Αναπλ. Καθηγητής, Κ. Χαΐτογλου, Αναπλ. Καθηγητής, Στ. Ηλιάδης, Επικ. Καθηγητής, Ι. Κοσμοπούλου, Επικ. Καθηγήτρια

Στις εργαστηριακές ασκήσεις και τα φροντιστηριακά μαθήματα διδάσκουν τα μέλη ΔΕΠ του Εργαστηρίου Βιολογικής Χημείας: Μ. Καραμούζης, Καθηγητής, Γ.Κολιάκος, Καθηγητής, Ε. Καβουκόπουλος, Αναπλ. Καθηγητής, Κ. Χαΐτογλου, Αναπλ. Καθηγητής, Μ. Νταουντάκη, Αναπλ. Καθηγήτρια, Ι. Κοσμοπούλου, Επίκ. Καθηγήτρια, Γ. Τζημαγιώργης, Επίκ. Καθηγητής, Σ. Ηλιάδης, Επίκ. Καθηγητής, Ν. Παπανικολάου, Επίκ. Καθηγητής, Ε. Χατζηβασιλείου, Λέκτορας.

- Αίθουσες διδασκαλίας: Μεγάλο Αμφιθέατρο Ιατρικής. Αίθουσα Α΄ Εργαστηρίων Βιολογικής Χημείας.

- Ώρες –Διάρκεια διδασκαλίας: Η διδασκαλία του μαθήματος γίνεται κατά το Β΄ (εαρινό) εξάμηνο και περιλαμβάνει: Διδασκαλία από αμφιθεάτρου 4 ώρες /εβδομάδα, Δευ-Τρ-Τετ-Πεμπ., 12.00-13.00

- Εργαστήριο/Φροντιστήριο: 1 ώρα /εβδομάδα

- Σύνολο ωρών: 5/εβδομάδα /13 εβδ.= 65 ώρες

- Πρόγραμμα και ημερομηνίες εκπαίδευσης: Όπως προβλέπονται από το αναλυτικό πρόγραμμα της Σχολής

- Αξιολόγηση – Πρόοδος – Εξετάσεις: Η αξιολόγηση γίνεται με γραπτές εξετάσεις στη διδαχθείσα ύλη στο τέλος του εξαμήνου. Οι εργαστηριακές ασκήσεις είναι υποχρεωτικές και διενεργούνται σε μικρές ομάδες των 28 ατόμων, λαμβάνονται παρουσίες και δεν δικαιολογούνται απουσίες ώστε να δώσει ο φοιτητής γραπτές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου του μαθήματος. Ο φοιτητής αξιολογείται από το διδάσκοντα με γραπτές εξετάσεις στις ασκήσεις μετά την ολοκλήρωση τους και το «άριστα» συνυπολογίζεται σε ποσοστό 10% της γραπτής βαθμολογίας του, για την τελική βαθμολογία στο ίδιο και στο επόμενο εξάμηνο.

- Σύγγραμμα: «Ιατρική Βιοχημεία» Baynes JW, Dominiczak MH. 3η έκδοση (σε μετάφραση), Επιστημονικές Εκδόσεις Παρισιάνου, 2012.

- Γραμματειακή υποστήριξη: Εργ. Βιολογικής Χημείας (τηλ. 2310999118), Γ. Λάμπου (τηλ. 2310999032)

9. Γενική Φυσιολογία (ΙΑ0256)

Εργαστήριο Πειραματικής Φυσιολογίας

- Διευθυντής: Κωνσταντίνος Καλλαράς, καθηγητής τηλ. 2310 999065 bold

Εργαστήριο Φυσιολογίας

- Διευθύντρια: Μαρία Αλμπάνη, καθηγήτρια τηλ. 2310 999326

- Υπεύθυνοι εκπαίδευσης: Μ. Αλμπάνη, Γ. Ανωγειανάκις

- Συντονιστές μαθήματος: Μ. Αλμπάνη, Κ. Καλλαράς. Το μάθημα διδάσκεται 4 ώρες/ εβδομάδα: (αμφιθέατρο 2, εργαστήριο: 2).

- Σύνολο ωρών εξαμήνου: 4 ώρες x 13 εβδομάδες = 52 ώρες.

- Διδακτικές μονάδες: 4

- Μονάδες ECTS: 3

- ECTS Ιατρικής: 4

- Διδακτικά συγγράμματα: 1. Guyton A. C. & Hall J. E. Ιατρική Φυσιολογία, Επιστημονικές Εκδόσεις Γ. Παρισιάνου, Αθήνα 2008. «Κωδ. Ευδόξου» 42019 2. O.Petersen. Lecture Notes Φυσιολογία. Επιστημονικές εκδόσεις Γ.Παρισιάνου. Αθήνα 2010. «Κωδ. Ευδόξου»: 41733

- Διδάσκοντες: Αλμπάνη Μαρία, καθηγήτρια, Ανωγειανάκις Γεώργιος, καθηγητής, Καλλα-

ράς Κωνσταντίνος, καθηγητής, Κουτσονικόλας Δημήτριος, αν. καθηγητής, Συμεωνίδου Κωνσταντίνα, αν. καθηγήτρια, Καπουκρανίδου Δωροθέα, επίκ. καθηγήτρια, Κριτής Αριστείδης, επίκ. καθηγητής, Λιαγκούρης Ιωάννης, επίκ. καθηγητής, Σπάνδου Ευαγγελία, επίκ. καθηγήτρια, Στεργίου-Μιχαηλίδου Βασιλική, επίκ. καθηγήτρια, Κοσμίδης Ευστράτιος, λέκτορας.

- Σκοπός του μαθήματος: Η γνώση των γενικών αρχών της φυσιολογίας του ανθρώπου, της φυσιολογίας του αίματος, του ανοσιακού συστήματος, του μεταβολισμού και της θρέψης.
- Επιδιωκόμενοι στόχοι: Θεωρητικό μάθημα: Η εκμάθηση των λειτουργιών που διέπουν τον ανθρώπινο οργανισμό. Εργαστηριακές ασκήσεις: Η εξοικείωση των φοιτητών στη μεθοδολογία σε θέματα που περιλαμβάνονται στην ύλη του θεωρητικού μαθήματος.
- Μορφή εκπαίδευσης: Μάθημα από αμφιθεάτρου. Το σύνολο των βασικών αρχών της φυσιολογίας του ανθρώπου καθώς και όλων των στοιχείων του αίματος και του ανοσιακού συστήματος του ανθρώπινου οργανισμού, του μεταβολισμού,της θρέψης και της θερμορρύθμισης. Εργαστηριακές ασκήσεις: Το περιεχόμενο τους αφορά στην ανάλυση των βασικών αρχών και εννοιών της φυσιολογίας (στοιχειώδη νευρωνικά κυκλώματα, συνάψεις, δυναμικά δράσεις κ.α.) καθώς και τον προσδιορισμό μεγεθών που αφορούν τα κύτταρα και τα άλλα στοιχεία του αίματος (μέτρηση της αιμοσφαιρίνης, μέτρηση αιματοκρίτη Τ.Κ.Ε. κ.α). Χρησιμοποιούνται προβολή VIDEO καθώς και προγράμματα προσομοίωσης σε Η/Υ. Λεπτομερέστερη ανάλυση στους επί μέρους στόχους του μαθήματος αναφέρονται στις ιστοσελίδες: **http://**www.experimentalphysiology.gr και http://physiology.med.auth.gr. Στο τέλος των ασκήσεων γίνονται εξετάσεις με θέματα ανάπτυξης στην ύλη των ασκήσεων.
- Αίθουσες και ώρες διδασκαλίας: Τα θεωρητικά μαθήματα γίνονται στο μεγάλο αμφιθέατρο της Ιατρικής, κάθε Δευτέρα και Τρίτη, ώρες 10:00–11:00. Η εργαστηριακή άσκηση διαρκεί δύο (2) ώρες και γίνεται στις αίθουσες διδασκαλίας του εργαστηρίου (1ος και 2ος όροφος των Εργ. Φυσιολογίας) σε 2ωρο που επιλέγεται από τον φοιτητή. Τμήματα υπάρχουν κάθε μέρα 08:00–10:00 και 13:00–15:00. Η κατανομή των φοιτητών στα δύο Εργαστήρια γίνεται σύμφωνα με τον καταληκτικό αριθμό του αριθμού ειδικού μητρώου (ΑΕΜ) ως εξής: Εργαστήριο Πειραματικής Φυσιολογίας: φοιτητές με μονό ΑΕΜ, Εργαστήριο Φυσιολογίας: φοιτητές με ζυγό ΑΕΜ.
- Απουσίες: Οι φοιτητές δεν έχουν δικαίωμα απουσίας.
- Εξετάσεις: Οι εξετάσεις του μαθήματος είναι γραπτές (συνδυασμός ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής και θεμάτων ανάπτυξης) και διεξάγονται σύμφωνα με το εγκεκριμένο από τη Σχολή, πρόγραμμα. Στον τελικό βαθμό του μαθήματος συνυπολογίζεται και ο βαθμός των εργαστηριακών ασκήσεων από το ακαδημαϊκό έτος 2008/2009 και μετά.
- Γραμματειακή υποστήριξη: Υπεύθυνοι για φοιτητικά ζητήματα: Θεοδωρίδου Καλλιόπη (Εργαστήριο Πειραματικής Φυσιολογίας, τηλ. 2310999172 και Παπαδήμα Γεωργία (Εργαστήριο Φυσιολογίας, τηλ. 2310999239. Ώρες: 11:00-13:00

10. Ιστορία Ιατρικής (ΙΑ0284)

- **Υπεύθυνος εκπαίδευσης: Δημήτριος Χριστοδούλου, αναπλ. καθηγητής,**

- **Διδάσκοντες:** Δ. Χριστοδούλου

- **Σκοπός:** 1) Η άρτια προπτυχιακή διδασκαλία του μαθήματος της Ιστορίας της Ιατρικής και η προσπάθεια να εξασφαλισθεί η κατά το δυνατόν καλύτερη κατανόηση και εξοικείωση

των εννοιών του μαθήματος όπως και η εξοικείωση των φοιτητών με όλα τα στάδια της εξέλιξης της Ιστορίας της Ιατρικής 2) Η διδασκαλία εκπόνησης επιστημονικών εργασιών με την προσέγγιση των αρχαίων ελληνικών, λατινικών κειμένων ή μεταφράσεων των πηγών της Ιστορίας της Ιατρικής καθώς και η προσέγγιση της ελληνικής ιατρικής βιβλιογραφίας του 19ου αιώνα 3) Η εκπόνηση εργασιών με σκοπό τη μελέτη συγκεκριμένων θεμάτων της Ιστορίας της Ιατρικής και την ανακοίνωσή τους σε συνέδρια. Οι φοιτητές διδάσκονται α) τις μεθόδους αναζήτησης βιβλιογραφίας, β) τη μέθοδο αποδελτίωσης του υλικού, γ) την οργάνωση του υλικού, δ) τη συγγραφή μιας εργασίας και της βιβλιογραφίας της, ε) τον τρόπο της επιστημονικής παρουσίασής τους, με ηλεκτρονικά μέσα, στ) και την κατασκευή αναρτημένων ανακοινώσεων (Posters), ώστε, μετά τη διδακτική ολοκλήρωση του γνωστικού αντικειμένου του μαθήματος, οι φοιτητές να διαθέτουν όλες τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες που απαιτούνται, στα πλαίσια της εκτελέσεως του εφαρμοζόμενου προγράμματος σπουδών του Τμήματος Ιατρικής. 4) Η εκπόνηση διδακτορικών διατριβών.

- **Επιδιωκόμενοι στόχοι:** 1) Η συνεχώς βελτιούμενη και αναπτυσσόμενη ερευνητική δραστηριότητα των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών, η άρτια μεταπτυχιακή διδασκαλία και εκπαίδευση σε γνωστικούς τομείς δραστηριότητας και έρευνας, καλυπτόμενους από το πεδίο της Ιστορίας της Ιατρικής. 2) Η συμμετοχή των φοιτητών σε συνέδρια και άλλες εκδηλώσεις που αφορούν στην Ιστορία της Ιατρικής.

- **Μορφή εκπαίδευσης:** Διδασκαλία από αμφιθεάτρου των μαθημάτων: Όχι υποχρεωτική παρακολούθηση. Προαιρετική εκπόνηση εργασιών. Υποχρεωτική παρακολούθηση σεμιναρίων.

- **Διδακτικές** μονάδες: 2.

- **Αίθουσες – Ώρες διδασκαλίας:** Νέο μεγάλο αμφιθέατρο (500 θέσεων), Αίθουσες Ανατομείου για τα σεμινάρια εκπόνησης εργασιών. 1) Δύο ώρες εβδομαδιαίως: Τετάρτη 8:30-10:00 και Πέμπτη 8:30-10:00, 2) Μία ώρα (1) εβδομαδιαίως, σεμινάριο: Εκτός των παραπάνω μαθημάτων, διδάσκονται ειδικά θέματα σε ομάδες φοιτητών, και εκπονούνται εργασίες. Τα θέματα αυτά αφορούν κυρίως στην αρχαία ελληνική γραμματεία και στη νεώτερη ελληνική Ιστορία της Ιατρικής και ειδικότερα τη μελέτη της Ελληνικής Βιβλιογραφίας του 19ου και του πρώτου μισού του 20ού αιώνα.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Προϊστορική Ιατρική - Ιατρική αρχαίων λαών - Ομηρική Ιατρική - Προσωκρατικές φιλοσοφικές σχολές - Ιπποκρατική Ιατρική - Αλεξανδρινή περίοδος. Ηρόφιλος και Ερασίστρατος-Ελληνορωμαϊκή Ιατρική - Γαληνική Ιατρική - Βυζαντινή Ιατρική - Αραβική Ιατρική – Δυτικός Μεσαίωνας. Μοναστική και Λαϊκή Ιατρική - Αναγέννηση - 17ος αιώνας - 18ος αιώνας - 19ος αιώνας.

- **Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία:** 1. Σ. Μαρκέτος: «Ιστορία της Ιατρικής», εκδ. «Ζήτα», Αθήνα, 2006. 2. Γ. Αντωνακόπουλος μεταφρ.: «Ιστορία της Ιατρικής», συγγραφείς. P. Lewis, R. Margotta, εκδ. Παρισιάνου Μ., Αθήνα. Για την εκπόνηση των εργασιών το υλικό διατίθεται στους φοιτητές από τη διδάσκουσα κ. Ε. Χριστοπούλου-Αλετρά.

- **Αξιολόγηση φοιτητών – Εξετάσεις:** Οι φοιτητές εξετάζονται στο τέλος του εξαμήνου επί της διδακτέας ύλης και αξιολογούνται από το βαθμό των εξετάσεων. Για όσους φοιτητές έχουν εκπονήσει εργασία, αυτή συνυπολογίζεται στον τελικό τους βαθμό.

- **Βιβλιοθήκη:** Στη βιβλιοθήκη συμπεριλαμβάνονται βιβλία ελληνικά και ξενόγλωσσα καθώς και ξένα περιοδικά. Τα βιβλία ή περιοδικά δανείζονται με προϋποθέσεις, κυρίως στους φοιτητές που εκπονούν εργασίες.

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** Το μάθημα δεν διαθέτει γραμματειακή υποστήριξη. Με τη διεκπεραίωση διοικητικών θεμάτων ασχολείται η κ. Ε. Χριστοπούλου-Αλετρά. Ώρες λειτουργίας για τους φοιτητές: 12:00-13:00 καθημερινά.

- **Άμισθοι επιστημονικοί συνεργάτες:** Αλεξιάδου Σ., Μουχτιδιώτου Ε., Νταφούλης Π., Παπαβραμίδου Ν., Παππά Ρ.

11. Περιγραφική Ανατομική Ι (ΙΑ0245)

- **Διευθυντής: Κωνσταντίνος Νάτσης, αναπλ. καθηγητής.**

- **Συντονιστής:** Κωνσταντίνος Νάτσης, αναπλ. Καθηγητής.

- Σκοπός του μαθήματος: Απόκτηση των βασικών ανατομικών γνώσεων Οστεολογίας, Συνδεσμολογίας και Μυολογίας που θα διευκολύνει το φοιτητή στην κατανόηση της φυσιολογίας και της παθολογίας του μυοσκελετικού συστήματος. Δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην ανατομική ορολογία εν γένει, αλλά και στους διάφορους ανατομικούς όρους σχέσεων, θέσεων, κατευθύνσεων, σύγκρισης και κινησιολογίας.

- Επιδιωκόμενοι στόχοι: Θεωρητικό μάθημα: Γνώση της μορφολογίας και ανατομικών χαρακτηριστικών των οστών, των συνδέσμων, των μυών και των αρθρώσεων. Εργαστηριακό μάθημα: Επίδειξη και αναγνώριση των οργάνων και των μορφωμάτων τους σε προπλάσματα και φυσικά οστά.

- Μορφή εκπαίδευσης: Η διδασκαλία του μαθήματος γίνεται το 2ο εξάμηνο. Διδάσκεται το Κινητικό Σύστημα ως φροντιστηριακό μάθημα. Κάθε 15 ημέρες θα γίνεται πρακτική-εργαστηριακή άσκηση πάνω στα οστά για τη λεπτομερή εκμάθηση των στοιχείων του κινητικού συστήματος και ως βοηθητικά μέσα χρησιμοποιούνται φυσικά οστά από τη συλλογή του εργαστηρίου και προπλάσματα για την εκμάθηση των μυών και των συνδέσμων.

- Διδακτικές Μονάδες - Διδάσκοντες: Το μάθημα διδάσκεται στο 2ο εξάμηνο. Διδακτικές μονάδες:4. ECTS Πιστωτικές Μονάδες:5. Διδάσκοντες: Κ. Νάτσης Αν. Καθηγητής, Σ. Αποστολίδης Επ. Καθηγητής, Γ. Παρασκευάς Επ. Καθηγητής, Ν. Αναστασόπουλος Λέκτορας.

- Περιεχόμενο μαθήματος: Οστεολογία, Συνδεσμολογία, Μυολογία.

- Αίθουσες, Πρόγραμμα - Ώρες διδασκαλίας: Τα εργαστήρια γίνονται στις Αίθουσες Α΄ και Β΄ του Ανατομείου. Οι φοιτητές ασκούνται δύο 2/ωρα την εβδομάδα, τις ημέρες Δευτέρα έως Πέμπτη, σε τμήματα που επιλέγονται από τον φοιτητή στην αρχή του εξαμήνου ηλεκτρονικά, από λίστα ωρών που ανακοινώνεται στην σχετική ιστοσελίδα του Εργαστηρίου και από την Γραμματεία του Εργαστηρίου.

- Έλεγχος - Πρόοδος - Εξετάσεις: Υπάρχει η δυνατότητα τριών απουσιών στα εργαστηριακά μαθήματα. Στο τέλος του εξαμήνου οι φοιτητές εξετάζονται προφορικά ανά τμήμα και βαθμολογούνται «επιτυχώς» ή «ανεπιτυχώς». Μόνο όσοι φοιτητές βαθμολογηθούν «επιτυχώς» θα έχουν δικαίωμα συμμετοχής υποβάλλονται σε γραπτές εξετάσεις στην ύλη Οστεολογίας, Μυολογίας και Συνδεσμολογίας.

- Εκπαιδευτικό υλικό - Βιβλία: Τα συγγράμματα θα αναρτηθούν στην ιστοσελίδα του Εύδοξος

- Βιβλιοθήκη: Για πηγές μπορείτε να απευθυνθείτε στη βιβλιοθήκη του Εργαστηρίου και στην κεντρική βιβλιοθήκη.

- Γραμματειακή υποστήριξη: 1) κ. Παππά Ρωμαλέα, τηλ. 999305 υπεύθυνη για γενικά θέματα, το πρόγραμμα ΣΩΚΡΑΤΗΣ, βαθμολογίας, βεβαιώσεων και μετεγγραφών 2) κ. Καραθανάση Βασιλική, τηλ. 999347, υπεύθυνη για εγγραφές στο μάθημα και τις εξετάσεις.

Γ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

12. Βιολογική Χημεία ΙΙ (ΙΑ0250)

- **Διευθύντρια: Σοφία Κουίδου-Ανδρέου, καθηγήτρια Βιοχημείας, τηλ. 999001, fax 999004.**

- **Υπεύθυνη Εκπαίδευσης:** Σοφία Κουίδου-Ανδρέου, καθηγήτρια Βιοχημείας.

- **Συντονίστρια μαθήματος:** Σ. Κουΐδου-Ανδρέου, καθηγήτρια Βιοχημείας.

- Σκοπός του μαθήματος: Σκοπός του μαθήματος είναι η εκπαίδευση στη Βιοχημεία των νουκλεϊκών οξέων με έμφαση στους βιοχημικούς μηχανισμούς μέσω των οποίων η γενετική πληροφορία αναπαράγεται και εκφράζεται. Επίσης, συμπεριλαμβάνεται η διδασκαλία της βιοχημικής και μοριακής βάσης της λειτουργίας του ανοσοποιητικού συστήματος, των αισθητηρίων οργάνων και ορισμένων ιστών (π.χ. συνδετικός, μυϊκός ιστός κλπ.) καθώς επίσης και η διδασκαλία της βιοχημικής βάσης ορισμένων μεταβολικών νοσημάτων.

- Μορφή Εκπαίδευσης: Το μάθημα διδάσκεται στο αμφιθέατρο, με εργαστηριακές ασκήσεις και φροντιστηριακά μαθήματα.

- ECTS μονάδες Ιατρικής: 8,5

- Περιεχόμενο μαθήματος: Δομικά χαρακτηριστικά του DNA και τεχνολογία ανασυνδυασμένου DNA. Αντιγραφή, μεταλλαξιγένεση και επιδιόρθωση του DNA. Μεταγραφή, σύνθεση RNA και η επεξεργασία του. Σύνθεση πρωτεϊνών. Έλεγχος της γονιδιακής έκφρασης. Βιοχημεία ανοσοποιητικού συστήματος και αισθήσεων. Πρωτεϊνικοί κινητήρες. Ορμόνες.

- Διδάσκοντες: Τα μέλη ΔΕΠ: Σ. Κουΐδου, Καθηγήτρια, Γ. Τζημαγιώργης, Επικ. Καθηγητής, Ε. Χατζηβασιλείου, Λέκτορας, Ε. Καβουκόπουλος, Αναπλ. Καθηγητής, Ι. Κοσμοπούλου, Επικ. Καθηγήτρια, Μ. Καραμούζης, Καθηγητής,
Στις εργαστηριακές ασκήσεις και στα φροντιστηριακά μαθήματα διδάσκουν τα μέλη ΔΕΠ του Εργαστηρίου Βιολογικής Χημείας: Μ. Καραμούζης, Καθηγητής, Γ. Κολιάκος, Καθηγητής, Ε. Καβουκόπουλος, Αναπλ. Καθηγητής, Κ. Χαΐτογλου, Αναπλ. Καθηγητής, Μ. Νταουντάκη, Αναπλ. Καθηγήτρια, Ι. Κοσμοπούλου, Επίκ. Καθηγήτρια, Γ. Τζημαγιώργης, Επίκ. Καθηγητής, Σ. Ηλιάδης, Επίκ. Καθηγητής, Ν. Παπανικολάου, Επίκ. Καθηγητής, Ε. Χατζηβασιλείου, Λέκτορας.

- Αίθουσες διδασκαλίας: Αμφ. Ανατομείου, Αίθ. Α΄ Εργαστηρ. Βιολογικής Χημείας.

- Ώρες – Διάρκεια διδασκαλίας: Η διδασκαλία του μαθήματος γίνεται κατά το Γ΄ (χειμερινό) εξάμηνο και περιλαμβάνει: Διδασκαλία από αμφιθεάτρου 4 ώρες /εβδομάδα, Δευ-Τρ-Τετ-Πεμπ., 11.00-12.00 μ

- Εργαστήριο/Φροντιστήριο: 1 ώρα /εβδομάδα. Σύνολο ωρών 5/εβδομάδα /13 εβδ.= 65 ώρες

- Πρόγραμμα και ημερομηνίες εκπαίδευσης: Όπως προβλέπονται από το αναλυτικό πρόγραμμα της Σχολής

- Αξιολόγηση – Πρόοδος – Εξετάσεις: Η αξιολόγηση γίνεται με γραπτές εξετάσεις στη διδαχθείσα ύλη στο τέλος του εξαμήνου. Οι εργαστηριακές ασκήσεις είναι υποχρεωτικές και διενεργούνται σε μικρές ομάδες των 28 ατόμων, λαμβάνονται παρουσίες και δεν δικαιολογούνται απουσίες ώστε να δώσει ο φοιτητής γραπτές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου του μαθήματος. Ο φοιτητής αξιολογείται επίσης από το διδάσκοντα με γραπτές εξετάσεις στις ασκήσεις μετά την ολοκλήρωση τους και το «άριστα» συνυπολογίζεται σε ποσοστό 10% της γραπτής βαθμολογίας του. Ο συνυπολογισμός της εργαστηριακής επίδοσης στη συνολική βαθμολογία του ισχύει στο ίδιο και στο επόμενο εξάμηνο.

- Διδακτικό σύγγραμμα: Η ύλη του μαθήματος καλύπτεται από τα συγγράμματα «ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ» (Α΄ εξάμηνο χειμερινό, Κωδικός Μαθήματος: ΙΑ0264) και «ΙΑΤΡΙΚΗ ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ» (Β΄ εξάμηνο εαρινό, Κωδικός μαθήματος: ΙΑ0249)

- Γραμματειακή υποστήριξη: Εργ. Βιολογικής Χημείας τηλ. 2310 999118 Χ. Βακουφτσή (τηλ. 2310 999002)

13. Περιγραφική Ανατομική ΙΙ (ΙΑ0331)

- **Διευθυντής: Κωνσταντίνος Νάτσης, αναπλ. καθηγητής.**

- **Συντονιστής:** Κωνσταντίνος Νάτσης, αναπλ. καθηγητής.

- **Σκοπός του μαθήματος:** Η γνώση της ανατομίας των σπλάγχνων κατά συστήματα, των αγγείων και των νεύρων, ώστε ο φοιτητής να γνωρίσει λεπτομερώς την κατασκευή του ανθρωπίνου σώματος και παράλληλα να αποκτήσει βασικές γνώσεις της τοπογραφικής, της εφαρμοσμένης και της κλινικής ανατομικής, που είναι απαραίτητες για την κατανόηση της φυσιολογίας, της παθολογίας και της χειρουργικής.

- **Επιδιωκόμενοι στόχοι:** Θεωρητικό μάθημα: Η γνώση της μορφολογίας και των ανατομικών σχέσεων των σπλάγχνων κατά συστήματα. Φροντιστηριακό μάθημα: Γνώση της ορολογίας, της έκφυσης, της πορείας, των κλάδων και της κατανομής των αγγείων και των νεύρων του σώματος. Πρακτική άσκηση: Αναγνώριση των αγγείων, των νεύρων και των σπλάγχνων επί του σώματος.

- Μορφή εκπαίδευσης: Στο θεωρητικό μάθημα διδάσκονται τα σπλάγχνα κατά συστήματα στο αμφιθέατρο με τη μορφή διαλέξεων. Στο Εργαστηριακό μάθημα διδάσκονται τα αγγεία και τα νεύρα του σώματος με τη μορφή διαλέξεων. Στην πρακτική άσκηση διδάσκεται η αναγνώριση των αγγείων, των νεύρων και των σπλάγχνων επί του πτώματος.

- Διδακτικές μονάδες: Το Θεωρητικό μάθημα διδάσκεται 2 ώρες/εβδομάδα, το Εργαστηριακό μάθημα 1 ώρες/εβδομάδα, η Πρακτική άσκηση 1 ώρα/εβδομάδα και το Φροντιστηριακό μάθημα 1/ώρα/εβδομάδα.

- Διδακτικές μονάδες: 6. ECTS Πιστωτικές Μονάδες: 7,5.

- Διδάσκοντες: Κ. Νάτσης Αν. Καθηγητής, Σ. Αποστολίδης Επ. Καθηγητής, Γ. Παρασκευάς, Επ. Καθηγητής, Ν. Αναστασόπουλος Λέκτορας.

- Περιεχόμενο μαθήματος: Θεωρητικό Μάθημα: Σπλαγχνολογία. Εργαστηριακό μάθημα: Αγγεία - Νεύρα. Πρακτική άσκηση: Αγγεία - Νεύρα - Σπλάγχνα.

- Αίθουσες - Πρόγραμμα - Ώρες διδασκαλίας: Τα θεωρητικά μαθήματα γίνονται στο Αμφιθέατρο του Ανατομείου κάθε Δευτέρα και Τετάρτη 12:00 - 13:00 μ.μ. Την Παρασκευή θα γίνεται φροντιστηριακή άσκηση στο Αμφιθέατρο του Ανατομείου και ώρα 09:00 – 10:00 π.μ. Οι ασκήσεις στα εργαστήρια (πτώμα- αγγεία- νεύρα) έχουν διάρκεια 2 ώρες. Την πρώτη ώρα θα εξηγούνται οι ασκήσεις στις αίθουσες του Εργαστηρίου και τη δεύτερη ώρα θα γίνεται άσκηση επί του πτώματος. Την ημέρα Πέμπτη γίνεται επίδειξη των Ανατομών στην Αίθουσα πτωμάτων του Ανατομείου και είναι προαιρετική.

- Έλεγχος - Πρόοδος - Εξετάσεις: Υπάρχει η δυνατότητα τριών απουσιών στα Εργαστηριακά μαθήματα- Πρακτική άσκηση. Η παρακολούθηση μαθήματος σε άλλη εργαστηριακή ώρα, για αναπλήρωση απουσίας, επιτρέπεται μόνο για σοβαρούς λόγους, μετά από συνεννόηση με τους δύο αρμόδιους διδάσκοντες. Πριν το τέλος του εξαμήνου οι φοιτητές υποβάλλονται σε προφορικές εξετάσεις επί του πτώματος, που περιλαμβάνουν την αναγνώριση των ανατομικών στοιχείων επί του πτώματος. Η επιτυχία στις προφορικές εξετάσεις είναι απαραίτητη για τη συμμετοχή στις γραπτές. Οι γραπτές εξετάσεις γίνονται στο τέλος του εξαμήνου σε δύο διαφορετικές ημέρες: 1) Ανάπτυξη ερωτήσεων αγγείων και νεύρων 2) Ανάπτυξη ερωτήσεων σπλαγχνολογίας. Τελικός βαθμός είναι ο μέσος όρος των γραπτών εξετάσεων αγγείων - νεύρων και της σπλαγχνολογίας.

- Εκπαιδευτικό υλικό - Βιβλία: Τα συγγράμματα θα αναρτηθούν στην ιστοσελίδα του Εύδοξος

- Βιβλιοθήκη: Για βοηθητικά συγγράμματα και άλλες πηγές μπορείτε να απευθυνθείτε στη βιβλιοθήκη του Εργαστηρίου και στην Κεντρική βιβλιοθήκη.

- Γραμματειακή υποστήριξη: 1) κ. Παππά Ρωμαλέα, τηλ. 999305, υπεύθυνη για γενικά θέματα, το πρόγραμμα ΣΩΚΡΑΤΗΣ, βαθμολογίας, βεβαιώσεων και μετεγγραφών 2) κ. Καραθανάση Βασιλική, τηλ. 999347, υπεύθυνη για εγγραφές στο μάθημα και τις εξετάσεις.

14. Φυσιολογία Ι (ΙΑ0342)

Εργαστήριο Πειραματικής Φυσιολογίας

- **Διευθυντής**: Κωνσταντίνος Καλλαράς, καθηγητής

Εργαστήριο Φυσιολογίας

- **Διευθύντρια**: Μαρία Αλμπάνη καθηγήτρια

- **Υπεύθυνοι εκπαίδευσης**: Β. Στεργίου-Μιχαηλίδου, Κ. Συμεωνίδου

- **Συντονιστές μαθήματος**: Μ. Αλμπάνη, Κ. Καλλαράς. Το μάθημα διδάσκεται 6 ώρες/εβδομάδα: (αμφιθέατρο 4, εργαστήριο: 2).

- **Σύνολο ωρών εξαμήνου**: 6 ώρες x 13 εβδομάδες = 78 ώρες.

- **Διδακτικές μονάδες**: 6

- **Μονάδες ECTS**: 5

- **ECTS Ιατρικής**: 7

- **Διδακτικά συγγράμματα**: 1) Guyton A. C. & Hall J. E. Ιατρική Φυσιολογία, Επιστημονικές Εκδόσεις Γ. Παρισιάνου, Αθήνα 2008 «Κωδ. Ευδόξου»: 42019. **2)** Ο. Petersen "Lecture notes. Φυσιολογία", Επιστημονικές εκδόσεις Γ. Παρισιάνου, Αθήνα 2010 «Κωδ. Ευδόξου»: 41733.

- **Διδάσκοντες:** Αλμπάνη Μαρία, καθηγήτρια, Ανωγειανάκις Γεώργιος, καθηγητής, Καλλαράς Κωνσταντίνος, καθηγητής, Κουτσονικόλας Δημήτριος, αν. καθηγητής, Συμεωνίδου Κωνσταντίνα, αν. καθηγήτρια, Καπουκρανίδου Δωροθέα, επίκ. καθηγήτρια, Κριτής Αριστείδης, επίκ. καθηγητής, Λιαγκούρης Ιωάννης, επίκ. καθηγητής, Σπάνδου Ευαγγελία, επίκ. καθηγήτρια, Στεργίου-Μιχαηλίδου Βασιλική, επίκ. καθηγήτρια, Κοσμίδης Ευστράτιος, λέκτορας.

- Σκοπός του μαθήματος: Η γνώση της φυσιολογικής λειτουργίας του κυκλοφορικού, αναπνευστικού και - ουροποιητικού συστήματος του ανθρώπινου σώματος.

- Επιδιωκόμενοι στόχοι: Μάθημα από αμφιθεάτρου: Η εκμάθηση της λειτουργίας των ανωτέρω συστημάτων σε συνδυασμό με στοιχειώδεις ανατομικές έννοιες που συνδέονται με τις ανωτέρω λειτουργίες. Εργαστηριακές ασκήσεις: Η εξοικείωση των φοιτητών στη μεθοδολογία σε θέματα που περιλαμβάνονται στην ύλη του θεωρητικού μαθήματος.

- Μορφή εκπαίδευσης: Το σύνολο των μηχανισμών λειτουργίας των προαναφερθέντων συστημάτων σε συνδυασμό με στοιχειώδεις ανατομικές έννοιες που συνδέονται με τις ανωτέρω λειτουργίες. Εργαστηριακές ασκήσεις: Το περιεχόμενό τους αναφέρεται σε βασικές ενότητες των προαναφερθέντων συστημάτων. Χρησιμοποιούνται προβολή VIDEO καθώς και προγράμματα προσομοίωσης σε Η/Υ. Λεπτομερέστερη ανάλυση στους επί μέρους στόχους του μαθήματος αναφέρονται στις ιστοσελίδες: http://www.experimentalphysiology.gr και http://physiology.med.auth.gr. Στο τέλος των ασκήσεων γίνονται εξετάσεις με θέματα ανάπτυξης στην ύλη των ασκήσεων.

- Αίθουσες - Ώρες διδασκαλίας: Τα θεωρητικά μαθήματα γίνονται στο αμφιθέατρο του Ανατομείου, κάθε Δευτέρα, Τρίτη, Τετάρτη και Πέμπτη και ώρες 10:00-11:00. Η εργαστηριακή άσκηση διαρκεί δύο (2) ώρες και γίνεται στις αίθουσες διδασκαλίας του εργαστηρίου

(1ος και 2ος όροφος των Εργ. Φυσιολογίας) σε 2ωρο που επιλέγεται από το φοιτητή. Τμήματα υπάρχουν κάθε μέρα 08:00-10:00 και 13:00-15:00. Η κατανομή των φοιτητών στα δύο Εργαστήρια γίνεται σύμφωνα με τον καταληκτικό αριθμό του αριθμού ειδικού μητρώου (Α-ΕΜ) ως εξής: Εργαστήριο Πειραματικής Φυσιολογίας: φοιτητές με μονό ΑΕΜ, Εργαστήριο Φυσιολογίας: φοιτητές με ζυγό ΑΕΜ.

- Απουσίες: Οι φοιτητές δεν έχουν δικαίωμα απουσίας.

- Εξετάσεις: Οι εξετάσεις του μαθήματος είναι γραπτές (συνδυασμός ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής και θεμάτων ανάπτυξης) και διεξάγονται σύμφωνα με το εγκεκριμένο από τη Σχολή, πρόγραμμα. Στον τελικό βαθμό του μαθήματος συνυπολογίζεται και ο βαθμός των εργαστηριακών ασκήσεων από το ακαδ. έτος 2009/2010 και μετά.

- Γραμματειακή υποστήριξη: Υπεύθυνοι για φοιτητικά ζητήματα: Θεοδωρίδου Καλλιόπη (Εργαστήριο Πειραματικής Φυσιολογίας, τηλ. 2310999172 και Παπαδήμα Γεωργία (Εργαστήριο Φυσιολογίας, τηλ. 2310999239. Ώρες: 11:00-13:00

15. Ιστολογία – Εμβρυολογία Ι (ΙΑ0282)

Διευθύντρια: Λ. Ανδριοπούλου- Οικονόμου, καθηγήτρια

Υπεύθυνος εκπαίδευσης: Η επιτροπή μαθήματος που απαρτίζεται από τις κ.κ. Καϊδόγλου – Αναγνωστοπούλου Αικατερίνη, Σιόγκα- Ράπτη Αντωνία, Μηλιαρά Δημοσθένη, Μεδίτσκου Σουλτάνα.

Συντονιστής μαθήματος: κ. Σιόγκα Αντωνία. Δέχεται τους φοιτητές κάθε Τρίτη, Τετάρτη και Πέμπτη 11-12 π.μ.

Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση γνώσεων σχετικά με την υφή και τη σχετική με αυτήν λειτουργία των ιστών του οργανισμού καθώς και η γνώση και κατανόηση της ανάπτυξης του εμβρύου αρχίζοντας από τη γαμετογένεση μέχρι το $10^{ο}$ μήνα της κυήσεως. Δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στη συνολική ανάπτυξη κατά τους 2 πρώτους μήνες, την δημιουργία και τον ρόλο των εμβρυικών υμένων και του πλακούντα και τους παράγοντες που οδηγούν σε συγγενείς ανωμαλίες .

Επιδιωκόμενοι στόχοι. Θεωρητικό μάθημα: Η γνώση της υφής και της λειτουργίας των ιστών για την κατανόηση της υφής των οργάνων. Η γνώση της ανάπτυξης του εμβρύου και των υμένων και η ευαισθητοποίηση των φοιτητών στις παραμέτρους που οδηγούν στην εμφάνιση συγγενών ανωμαλιών.

Φροντιστηριακό μάθημα:. Η αναγνώριση των ιστών και των οργαννυλίων των κυττάρων, η κατανόηση της υφής των υμένων & του πλακούντα καθώς και η εξοικείωση των φοιτητών με το οπτικό μικροσκόπιο και τις φωτογραφίες του ηλεκτρονικού μικροσκοπίου.

Μορφή εκπαίδευσης. Η διδασκαλία του μαθήματος περιλαμβάνει την θεωρητική διδασκαλία και την φροντιστηριακή άσκηση. Η θεωρητική διδασκαλία, γίνεται διασυνδεδεμένη, το πρώτο και μόνο εργαστήριο που την εφαρμόζει, δηλαδή αναπτύσσεται η φυσιολογική διάπλαση, που είναι το κύριο αντικείμενο του μαθήματος. και παρουσιάζονται τα αντίστοιχα κλινικά προβλήματα από έναν ειδικό. Ο τρόπος αυτός της διδασκαλίας επιλέχθηκε για την

σύνδεση της βασικής επιστήμης με την κλινική πράξη, με μελλοντική κατεύθυνση την διδασκαλία με βάση το πρόβλημα.

Επίσης είναι δυνατή, κατόπιν συνεννοήσεως με μέλος ΔΕΠ , η εκπόνηση εργασίας για παρουσίαση στα φοιτητικά συνέδρια.

Διδακτικές μονάδες: Είναι 4. Το μάθημα διδάσκεται 4 ώρες/ εβδομάδα (αμφιθέατρο 2, εργαστήριο 2).

Σύνολο ωρών εξαμήνου: 4χ13 εβδ.=52 ώρες

Περιεχόμενο μαθήματος: Αμφιθέατρο.

Γενικώς περί κυττάρου, κυτταρικά οργαννύλια, πυρήνας, λειτουργίες κυττάρου, γαμετογένεση, καταμήνιες μεταβολές, γονιμοποίηση, $1^{η}$,$2^{η}$, $3^{η}$ και $4^{η}$ εβδομάδα ανάπτυξης, μεταβολές και παράγωγα των τριών βλαστικών δερμάτων, εξωτερική εμφάνιση του εμβρύου από τον $2^{ο}$ έως τον $10^{ο}$ μήνα της κυήσεως, εμβρυϊκοί υμένες, πλακούντας, πολλαπλή κύηση, παράγοντες πρόκλησης συγγενών ανωμαλιών, επιθηλιακός ιστός, συνδετικός ιστός, αίμα- αιμοποίηση, χονδρικός ιστός, οστίτης ιστός- οστεογένεση, μυϊκός ιστός, νευρικός ιστός- συνάψεις.

Φροντιστηριακά μαθήματα: Εργαστηριακοί μέθοδοι, καλυπτήριο επιθήλιο, αδενικό επιθήλιο, συνδετικός ιστός, χονδρικός- οστίτης ιστός, αίμα- αγγεία, μυϊκός ιστός, νευρικός ιστός, λεμφοκυττογόνα όργανα, μεσέγχυμα- ομφάλιος λώρος, αμνίο- πλακούντας

Αίθουσες & ώρες διδασκαλίας: Τα θεωρητικά μαθήματα γίνονται στο μεγάλο αμφιθέατρο, κάθε Τρίτη και Πέμπτη 12-13 π.μ. Τα φροντιστηριακά μαθήματα γίνονται στην αίθουσα διδασκαλίας του εργαστηρίου ($1^{ος}$ όροφος από την πίσω είσοδο, προς την Μικροβιολογία) σε 2ωρο που επιλέγεται από τον φοιτητή. Τμήματα γίνονται κάθε μέρα 8-10 π.μ. (πλην Δευτέρας) και 1-3 μ.μ. και Πέμπτη 3-5 μ.μ

Διδάσκοντες:. Όλα τα μέλη ΔΕΠ του εργαστηρίου, καθώς και κλινικοί γιατροί διαφόρων ειδικοτήτων, ανάλογα με τις ανάγκες του διασυνδεδεμένου μαθήματος. Ανδριοπούλου-Οικονόμου Λουϊζα, καθηγήτρια, Αλβανού-Αχπαράκη Αθανασία., καθηγήτρια, Εμμανουήλ - Νικολούση Ελπίδα, καθηγήτρια, Καϊδόγλου-Αναγνωστοπούλου Αικατερίνη, καθηγήτρια, Κουζή-Κολιάκου Κοκκώνα, καθηγήτρια, Μάνθος Αναστάσιος καθηγητής, Σιόγκα-Ράπτη Αντωνία, καθηγήτρια, Μηλιαράς Δημοσθένης, αναπλ. καθηγητής, Μεδίτσκου Σουλτάνα, επίκ. καθηγήτρια, Παπαμήτσου Θεοδώρα, επίκ. καθηγήτρια

Προτεινόμενα Διδακτικά συγγράμματα: NETTER's Ιστολογία, WILLIAM K. OVALLE, PATRICK C. NAHIRNEY. Εκδόσεις Π. Χ. Πασχαλίδη, 2011, Αθήνα. Κωδικός βιβλίου **44741**

Ηλεκτρονικός Άτλαντας στην ιστοσελίδα www.med.auth.gr/db/histology/gr

Λειτουργεί ανοικτή ηλεκτρονική πλατφόρμα μαθημάτων Ιστολογίας και Εμβρυολογίας στην διεύθυνση http:blackboard.lib.auth.gr (επιλογή μαθήματος – σχολή – μάθημα)

Αξιολόγηση- Εξετάσεις: Υπάρχει δυνατότητα μιας δίωρης απουσίας στα φροντιστηριακά μαθήματα. Η παρακολούθηση μαθήματος σε άλλη φροντιστηριακή ώρα, για αναπλήρωση απουσίας, επιτρέπεται μόνο για σοβαρούς λόγους, μετά από συνεννόηση με τους δύο αρμόδιους διδάσκοντες.

Μετά την ολοκλήρωση των φροντιστηριακών μαθημάτων ακολουθούν εργαστηριακές εξετάσεις στις οποίες οι φοιτητές καλούνται να αναγνωρίσουν αιτιολογημένα 5 παρασκευάσματα. Ο βαθμός της εργαστηριακής εξέτασης κατοχυρώνεται και αποτελεί το 20% της τελικής βαθμολογίας. Η εργαστηριακή εξέταση είναι υποχρεωτική.

Οι εξετάσεις του μαθήματος είναι γραπτές. Οι φοιτητές του Γ εξαμήνου Ιατρικής και Οδοντ/κής δίνουν την Πέμπτη και την Παρασκευή της 5ης εβδομάδας της εξεταστικής περιόδου Φεβρουαρίου και την Πέμπτη & Παρασκευή της 3ης εβδομάδας της εξεταστικής περιόδου Σεπτεμβρίου. Οι εξετάσεις για τους φοιτητές Ιατρικής των άλλων εξαμήνων (μεταφορείς) είναι την Τρίτη της 2ης εβδομάδας της εξεταστικής περιόδου Φεβρουαρίου και την Τετάρτη της 2ης εβδομάδας της εξεταστικής περιόδου Σεπτεμβρίου. Οι ημερομηνίες για τους μεταφορείς Οδ/κής καθορίζονται σε συνεννόηση με τη Σχολή τους.

Για τις ακριβείς ημερομηνίες και ώρες εκδίδονται ανακοινώσεις από το εργαστήριο.

Η γραπτή εξέταση περιλαμβάνει την ανάπτυξη 4 θεμάτων, 2 ιστολογικών και 2 εμβρυολογικών, με πολλές μικρές ερωτήσεις το καθένα. Προϋπόθεση για την επιτυχή εξέταση είναι ο βαθμός να είναι ισοζυγισμένος στα 2 σκέλη του μαθήματος (βάση στα ιστολογικά θέματα και βάση στα εμβρυολογικά θέματα).

Περίπου στο τέλος του εξαμήνου γίνεται αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου από τους φοιτητές.

Βιβλιοθήκη: Για πηγές μπορείτε να απευθυνθείτε στην βιβλιοθήκη του εργαστηρίου (κ. Κουζή-Κολιακού) και στην κεντρική βιβλιοθήκη

Γραμματειακή υποστήριξη.

1. Κ. Δρακούση, τηλ. 999066, Υπεύθυνη για γενικά θέματα .

2. κ. Σακκά Γ.. Τηλ. 2310999085, γραμματεία. Υπεύθυνη βαθμολογίας, βεβαιώσεων, σφραγίδων και μεταγραφών

Η γραμματεία δέχεται τους φοιτητές καθημερινά 12-1 μ.μ.

16. Ξενόγλωσση Ιατρική Ορολογία Ι (ΙΑ0306)

- Υπεύθυνος: Τσιάλης Απόστολος.

- **Το μάθημα διδάσκεται:** 3 ώρες/εβδομάδα.

- **Σύνολο ωρών εξαμήνου:** 3 x 13 = 26.

- **Διδακτικές μονάδες:** 3.

- **Εξετάσεις:** Γραπτές.

- **Διδακτικό σύγγραμμα:** 1) English in Medicine (units 1, 2, 3, 4) 2) Medicine Today (units 1 until 9) 3) The Science Show: Focus in Health.

- **Διδάσκοντες:** Τσιάλης Απόστολος.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Αγγλική Ιατρική Ορολογία.

Δ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

17. Φυσιολογία ΙΙ (ΙΑ0343)

Εργαστήριο Πειραματικής Φυσιολογίας

- Διευθυντής: Κωνσταντίνος Καλλαράς, Καθηγητής

Εργαστήριο Φυσιολογίας

- Διευθύντρια: Μαρία Αλμπάνη, Καθηγήτρια

- Υπεύθυνοι εκπαίδευσης: Αρ. Κριτής, Ε. Σπάνδου,

- Συντονιστές μαθήματος: Κ. Καλλαράς, Μ. Αλμπάνη. Το μάθημα διδάσκεται 6 ώρες/εβδομάδα: (αμφιθέατρο 4, εργαστήριο: 2).

- Σύνολο ωρών εξαμήνου: 6 ώρες x 13 εβδομάδες = 78 ώρες.

- Διδακτικές μονάδες: 6, Μονάδες ECTS: 5, ECTS Ιατρικής: 7

- Διδακτικά συγγράμματα: 1. Koeppen B.M, Stanton B.A. Berne & Levy Φυσιολογία, Εκδόσεις Παρισιάνου, Αθήνα 2012, «Κωδ.Ευδόξου» 12839507, 2. Despopoulos A., Silbernagl S. Εγχειρίδιο Φυσιολογίας, Εκδόσεις Π. Χ. Πασχαλίδης, Αθήνα, 2011. «Κωδ. Ευδόξου» 13256235, 3. Mulroney S., Myers A. Netter's Βασικές Αρχές Φυσιολογίας του Ανθρώπου, Εκδόσεις Π. Χ. Πασχαλίδης, Αθήνα, 2011. «Κωδ. Ευδόξου» 13256507.

- Διδάσκοντες: Αλμπάνη Μαρία, καθηγήτρια, Ανωγειανάκις Γεώργιος, καθηγητής, Καλλαράς Κωνσταντίνος, καθηγητής, Κουτσονικόλας Δημήτριος, αν. καθηγητής, Συμεωνίδου Κωνσταντίνα, αν. καθηγήτρια, Καπουκρανίδου Δωροθέα, επίκ. καθηγήτρια, Κριτής Αριστείδης, επίκ. καθηγητής, Λιαγκούρης Ιωάννης, επίκ. καθηγητής, Σπάνδου Ευαγγελία, επίκ. καθηγήτρια, Στεργίου-Μιχαηλίδου Βασιλική, επίκ. καθηγήτρια, Κοσμίδης Ευστράτιος, λέκτορας.

- Σκοπός του μαθήματος: Η γνώση της φυσιολογικής λειτουργίας του νευρικού, πεπτικού και ενδοκρινικού συστήματος του ανθρώπινου σώματος.

- Επιδιωκόμενοι στόχοι: Θεωρητικό μάθημα: Η εκμάθηση της λειτουργίας των ανωτέρων συστημάτων του ανθρώπινου οργανισμού. Εργαστηριακές ασκήσεις: Η εξοικείωση των φοιτητών στη μεθοδολογία σε θέματα που περιλαμβάνονται στη ύλη του θεωρητικού μαθήματος.

- Μορφή εκπαίδευσης: Μάθημα από αμφιθεάτρου: Το σύνολο των μηχανισμών λειτουργίας των προαναφερθέντων συστημάτων σε συνδυασμό με στοιχειώδεις ανατομικές έννοιες που συνδέονται με τις ανωτέρω λειτουργίες. Εργαστηριακές ασκήσεις: Το περιεχόμενο τους αναφέρεται σε βασικές ενότητες των προαναφερθέντων συστημάτων. Χρησιμοποιούνται προβολή VIDEO καθώς και προγράμματα προσομοίωσης σε Η/Υ. Λεπτομερέστερη ανάλυση στους επί μέρους στόχους του μαθήματος αναφέρονται στις ιστοσελίδες: http://www.experimentalphysiology.gr και http://physiology.med.auth.gr. Στο τέλος των ασκήσεων γίνονται εξετάσεις με θέματα ανάπτυξης.

- Αίθουσες και ώρες διδασκαλίας: Τα θεωρητικά μαθήματα γίνονται στο αμφιθέατρο του

Ανατομείου, κάθε Τρίτη, Τετάρτη, Πέμπτη και Παρασκευή και ώρες 10:00–11:00. Η εργαστηριακή άσκηση διαρκεί δύο (2) ώρες και γίνεται στις αίθουσες διδασκαλίας του εργαστηρίου (1ος και 2ος όροφος των Εργ. Φυσιολογίας) σε 2ωρο που επιλέγεται από τον φοιτητή. Τμήματα υπάρχουν κάθε μέρα 08:00–10:00 και 13:00–15:00. Η κατανομή των φοιτητών στα δύο Εργαστήρια γίνεται σύμφωνα με τον καταληκτικό αριθμό του αριθμού ειδικού μητρώου (ΑΕΜ) ως εξής: Εργαστήριο Πειραματικής Φυσιολογίας: φοιτητές με μονό ΑΕΜ, Εργαστήριο Φυσιολογίας: φοιτητές με ζυγό ΑΕΜ.

- Απουσίες: Οι φοιτητές δεν έχουν δικαίωμα απουσίας.

- Εξετάσεις: Οι εξετάσεις του μαθήματος είναι γραπτές (συνδυασμός ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής και θεμάτων ανάπτυξης) και διεξάγονται σύμφωνα με το εγκεκριμένο από τη Σχολή, πρόγραμμα. Στον τελικό βαθμό του μαθήματος συνυπολογίζεται και ο βαθμός των εργαστηριακών ασκήσεων από το ακαδ. έτος 2009/2010 και μετά.

- Γραμματειακή υποστήριξη: Υπεύθυνοι για φοιτητικά ζητήματα: Θεοδωρίδου Καλλιόπη (Εργαστήριο Πειραματικής Φυσιολογίας, τηλ. 2310999172 και Παπαδήμα Γεωργία (Εργαστήριο Φυσιολογίας, τηλ. 2310999239. Ώρες: 11:00-13:00

18. Ιστολογία – Εμβρυολογία ΙΙ (ΙΑ0283)

Διευθύντρια: Λ. Ανδριοπούλου - Οικονόμου, καθηγήτρια

Υπεύθυνος εκπαίδευσης: Η επιτροπή μαθήματος που απαρτίζεται από τις κ.κ. Καιδόγλου-Αναγνωστοπούλου Αικατερίνη, Σιόγκα- Ράπτη Αντωνία, Μηλιαρά Δημοσθένη & Μεδίτσκου Σουλτάνα.

Συντονιστής μαθήματος: κ. Σιόγκα Αντωνία. Δέχεται τους φοιτητές κάθε Τρίτη, Τετάρτη και Πέμπτη 10-12 π.μ.

Σκοπός του μαθήματος είναι η γνώση της υφής και της διάπλασης των οργάνων του ανθρωπίνου σώματος, κατά σύστημα, καθώς και των συγγενών ανωμαλιών που εμφανίζονται σε κάθε ένα απ' αυτά.

Επιδιωκόμενοι στόχοι. Θεωρητικό μάθημα: Η εκμάθηση της υφής, της διάπλασης και των συγγενών ανωμαλιών των οργάνων.

Φροντιστηριακό μάθημα: Η γνώση της υφής των οργάνων έτσι ώστε οι φοιτητές να αντιλαμβάνονται τις παθολογικές μεταβολές αυτών όταν τις συναντούν στη συνέχεια των σπουδών τους ή αργότερα και η δυνατότητά τους να μελετούν εικόνες οπτικού και ηλεκτρονικού μικροσκοπίου

Μορφή εκπαίδευσης. Η διδασκαλία του μαθήματος περιλαμβάνει την θεωρητική διδασκαλία και την φροντιστηριακή άσκηση. Η θεωρητική διδασκαλία, γίνεται διασυνδεδεμένη, το πρώτο και μόνο εργαστήριο που την εφαρμόζει, δηλαδή αναπτύσσεται η φυσιολογική διάπλαση, που είναι το κύριο αντικείμενο του μαθήματος. και παρουσιάζονται τα αντίστοιχα κλινικά προβλήματα από έναν ειδικό. Ο τρόπος αυτός της διδασκαλίας επιλέχθηκε για την σύνδεση της βασικής επιστήμης με την κλινική πράξη, με μελλοντική κατεύθυνση την διδασκαλία με βάση το πρόβλημα.

Επίσης είναι δυνατή, κατόπιν συνεννοήσεως με μέλος ΔΕΠ, η εκπόνηση εργασίας για παρουσίαση στα φοιτητικά συνέδρια καθώς και της Σχολής

Διδακτικές μονάδες: Είναι 5. Το μάθημα διδάσκεται 5 ώρες/ εβδομάδα (αμφιθέατρο 3, εργαστήριο 2).

Σύνολο ωρών εξαμήνου: 5χ13 εβδ.=65

Περιεχόμενο μαθήματος: Αμφιθέατρο

ΔΙΑΠΛΑΣΗ, ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ ΑΝΩΜΑΛΙΕΣ ΚΑΙ ΥΦΗ του εγκεφαλικού και σπλαχνικού κρανίου (2 ώρες), των αρθρώσεων, της σπονδυλικής στήλης, των πλευρών, των άκρων, των μυών και του διαφράγματος (3 ώρες), δημιουργία κοιλοτήτων (1 ώρα), ΔΙΑΠΛΑΣΗ, ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ ΑΝΩΜΑΛΙΕΣ ΚΑΙ ΥΦΗ της καρδιάς, του αρτηριακού κορμού και των εξωεμβυικών και εμβρυικών αγγείων (4 ώρες), κυκλοφορία του εμβρύου και των αλλαγών της μετά τον τοκετό(1 ώρα), ΔΙΑΠΛΑΣΗ, ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ ΑΝΩΜΑΛΙΕΣ ΚΑΙ ΥΦΗ πεπτικού και αναπνευστικού συστήματος (4 ώρες), ουροποιητικού συστήματος (3 ώρες), γεννητικού συστήματος (2 ώρες), νευρικού συστήματος (3 ώρες) και των αισθητηρίων οργάνων (3 ώρες).(Οι ημερομηνίες είναι ανηρτημένες στην ιστοσελίδα της Σχολής)

Φροντιστηριακά μαθήματα.

Πεπτικό σύστημα (3 μαθήματα) , Αναπνευστικό σύστημα , Ουροποιητικό σύστημα, Γεννητικό σύστημα άρρενος και θήλεος, Ενδοκρινείς αδένες,(από ένα μάθημα), Κεντρικό νευρικό σύστημα (2 μαθήματα), Αισθητήρια όργανα (2 μαθήματα)

Αίθουσες & ώρες διδασκαλίας: Τα θεωρητικά μαθήματα γίνονται στο αμφιθέατρο του Ανατομείου, Δευτέρα, Πέμπτη και Παρασκευή 11-12 π.μ.. Τα φροντιστηριακά μαθήματα γίνονται στην αίθουσα διδασκαλίας του εργαστηρίου (1^{ος} όροφος από την πίσω είσοδο, προς την Μικροβιολογία) σε 2ωρο που επιλέγεται από τον φοιτητή. Τμήματα γίνονται κάθε μέρα 8-10 (πλην Δευτέρας) & 1-3 μ.μ και ένα τμήμα 3-5 μ.μ.. Τα μαθήματα αρχίζουν αμέσως μετά το τέλος της εξεταστικής περιόδου Φεβρουαρίου(20-2--2012)

Διδάσκοντες:. Όλα τα μέλη ΔΕΠ του εργαστηρίου, καθώς και κλινικοί γιατροί διαφόρων ειδικοτήτων, ανάλογα με τις ανάγκες του διασυνδεδεμένου μαθήματος. Ανδριοπούλου-Οικονόμου Λουϊζα, καθηγήτρια, Αλβανού-Αχπαράκη Αθανασία., καθηγήτρια, Εμμανουήλ - Νικολούση Ελπίδα, καθηγήτρια, Καϊδόγλου-Αναγνωστοπούλου Αικατερίνη, καθηγήτρια, Μάνθος Αναστάσιος καθηγητής, Σιόγκα-Ράπτη Αντωνία, καθηγήτρια, Κουζή-Κολιάκου Κοκκώνα, καθηγήτρια, Μηλιαράς Δημοσθένης, αναπλ. καθηγητής, Μεδίτσκου Σουλτάνα, επίκ. καθηγήτρια, Παπαμήτσου Θεοδώρα, επίκ. καθηγήτρια

Προτεινόμενα Διδακτικά συγγράμματα: Η ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΔΙΑΠΛΑΣΗ -ΕΜΒΡΥΟΛΟΓΙΑ ΚΛΙΝΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ, KEITH L. MOORE, T.V.N. PERSAUD. Εκδόσεις Π.Χ. Πασχαλίδη, 2009 Αθήνα. Κωδικός βιβλίου **45060** ή ΑΤΛΑΣ ΙΣΤΟΛΟΓΙΑΣ, Α. Μάνθος, Εκδόσεις Πασχαλίδη 2005, Αθήνα.

Ηλεκτρονικός Άτλαντας στην ιστοσελίδα www.med.auth.gr/db/histology/gr .

Λειτουργεί ανοικτή ηλεκτρονική πλατφόρμα μαθημάτων Ιστολογίας και Εμβρυολογίας στην διεύθυνση http:blackboard.lib.auth.gr (επιλογή μαθήματος – σχολή – μάθημα)

Αξιολόγηση- Εξετάσεις: Η παρακολούθηση των φροντιστηριακών ασκήσεων είναι υποχρεωτική. Υπάρχει δυνατότητα μιας δίωρης απουσίας στα φροντιστηριακά μαθήματα. Η παρακολούθηση μαθήματος σε άλλη φροντιστηριακή ώρα, για αναπλήρωση απουσίας, επιτρέπεται μόνο για σοβαρούς λόγους, μετά από συνεννόηση με τους δύο αρμόδιους διδάσκοντες.

Μετά την ολοκλήρωση των φροντιστηριακών μαθημάτων ακολουθούν εργαστηριακές εξετάσεις στις οποίες οι φοιτητές καλούνται να αναγνωρίσουν αιτιολογημένα 5 παρασκευάσματα. Ο βαθμός της εργαστηριακής εξέτασης κατοχυρώνεται και αποτελεί το 20% της τελικής βαθμολογίας. Η εργαστηριακή εξέταση είναι υποχρεωτική.

Οι φοιτητές του Δ' εξαμήνου Ιατρικής και Οδον/κής δίνουν την Δευτέρα και Τρίτη της 1ης εβδομάδας της εξεταστικής περιόδου Ιουνίου και την Τετάρτη και Πέμπτη της 4ης εβδομάδας της εξεταστικής περιόδου Σεπτεμβρίου. Οι εξετάσεις για τους φοιτητές των άλλων εξαμήνων (μεταφορείς και επί πτυχίω) είναι την Τρίτη της 2ης εβδομάδας της εξεταστικής περιόδου Ιουνίου και την Τετάρτη και Πέμπτη της 4ης εβδομάδας της εξεταστικής περιόδου Σεπτεμβρίου. Οι ημερομηνίες για τους μεταφορείς Οδ/κής καθορίζονται σε συνεννόηση με τη Σχολή τους.

Για τις ακριβείς ημερομηνίες και ώρες εκδίδονται ανακοινώσεις από το εργαστήριο.

Η γραπτή εξέταση περιλαμβάνει την ανάπτυξη 4 θεμάτων, 2 ιστολογικών και 2 εμβρυολογικών, με πολλές μικρές ερωτήσεις το καθένα. Προϋπόθεση για την επιτυχή εξέταση είναι ο βαθμός να είναι ισοζυγισμένος στα 2 σκέλη του μαθήματος (βάση στα ιστολογικά θέματα και βάση στα εμβρυολογικά θέματα).

Περίπου στο τέλος του εξαμήνου γίνεται αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργουαπό τους φοιτητές.

Βιβλιοθήκη. Για πηγές μπορείτε να απευθυνθείτε στην βιβλιοθήκη του εργαστηρίου (κ. Κουζή-Κολιακού) και στην κεντρική βιβλιοθήκη

Γραμματειακή υποστήριξη.

κ Δρακούση, τηλ. 2310999066. Υπεύθυνη για γενικά θέματα .

κ. Σακκά Γεωργία τηλ. 2310999085, Υπεύθυνη για φοιτητικά θέματα βαθμολογίας, βεβαιώσεων, σφραγίδων και μεταγραφών

Η γραμματεία δέχεται τους φοιτητές καθημερινά 12-1 μ.μ.

19. Περιγραφική Ανατομική ΙΙΙ (ΙΑ0332)

- **Διευθυντής: Κωνσταντίνος Νάτσης, αναπλ. Καθηγητής.**

- **Συντονιστής:** Κωνσταντίνος Νάτσης, αναπλ. καθηγητής.

- **Σκοπός του μαθήματος:** Η γνώση της ανατομίας του Κεντρικού Νευρικού Συστήματος (ΚΝΣ), που περιλαμβάνει τον εγκέφαλο και το νωτιαίο μυελό καθώς και των αισθητήριων οργάνων, που είναι απαραίτητη για την κατανόηση της Κλινικής Νευρολογίας, της Νευροχειρουργικής, της Κλινικής Οφθαλμολογίας και Ωτορινολαρυγγολογίας.

- **Επιδιωκόμενοι στόχοι:** Θεωρητικό μάθημα: Λεπτομερής γνώση της ορολογίας, της μορφολογίας, των ανατομικών σχέσεων, των περιεχομένων και της λειτουργίας των ανατομικών μορφωμάτων του ΚΝΣ. Φροντιστηριακό μάθημα: Γνώση των βασικών μορφολογικών χαρακτηριστικών του ΚΝΣ και των αισθητηρίων οργάνων. Πρακτική άσκηση: Αναγνώριση των αγγείων, των νεύρων και των ανατομικών μορφωμάτων του ΚΝΣ και των αισθητήριων οργάνων επί του σώματος.

- **Μορφή εκπαίδευσης:** Στο θεωρητικό μάθημα διδάσκεται το ΚΝΣ και τα αισθητήρια όργανα στο αμφιθέατρο με τη μορφή διαλέξεων. Στο φροντιστηριακό μάθημα διδάσκονται το ΚΝΣ και τα αισθητήρια όργανα με τη μορφή διαλέξεων, με ιδιαίτερη έμφαση στην ορολογία και την αναγνώριση των μορφωμάτων. Στην πρακτική άσκηση διδάσκεται η αναγνώριση των ανατομικών μορφωμάτων του ΚΝΣ και των αισθητήριων οργάνων με τη βοήθεια διαφανειών και επί προπλασμάτων.

- Διδακτικές Μονάδες: Το θεωρητικό μάθημα διδάσκεται 2 ώρες/εβδομάδα, η φροντιστηριακή άσκηση 1 ώρα/εβδομάδα και η πρακτική άσκηση 1 ώρα/εβδομάδα. Διδακτικές μονάδες: 5. ECTS Πιστωτικές Μονάδες: 8,5

- Διδάσκοντες: Κ. Νάτσης Αν. Καθηγητής, Σ. Αποστολίδης Επ. Καθηγητής, Γ. Παρασκευάς Επ. Καθηγητής, Ν. Αναστασόπουλος Λέκτορας.

- Περιεχόμενο μαθήματος: Θεωρητικό μάθημα: ΚΝΣ - Αισθητήρια όργανα. Εργαστηριακό μάθημα: ΚΝΣ, αισθητήρια όργανα. Πρακτική άσκηση: ΚΝΣ, αισθητήρια όργανα.

- Αίθουσες - Πρόγραμμα - Ώρες διδασκαλίας: Τα θεωρητικά μαθήματα γίνονται στο Αμφιθέατρο του Ανατομείου κάθε Δευτέρα και Τρίτη 12:00 - 13:00 μ.μ. Τα Φροντιστηριακά μαθήματα και η Πρακτική άσκηση γίνονται στην Αίθουσα Α΄ και στην Αίθουσα Ανατομών του Ανατομείου καθημερινά στις 08:00-010:00 και στις 13:00-15:00 για 8 εβδομάδες όπου ο κάθε φοιτητής παρακολουθεί 2 ώρες την εβδομάδα. Οι ασκήσεις έχουν διάρκεια 2 ώρες. Την πρώτη ώρα θα γίνονται τα φροντιστηριακά μαθήματα στις αίθουσες του Εργαστηρίου και τη δεύτερη ώρα θα γίνεται πρακτική άσκηση σε προπλάσματα και νωπά παρασκευάσματα του Κεντρικού Νευρικού Συστήματος.

- Έλεγχος - Πρόοδος - Εξετάσεις: Υπάρχει η δυνατότητα μόνο μίας απουσίας στα εργαστηριακά μαθήματα-πρακτική άσκηση. Η παρακολούθηση μαθήματος σε άλλη εργαστηριακή ώρα, για αναπλήρωση απουσίας, επιτρέπεται μόνο για σοβαρούς λόγους, μετά από συνεννόηση με τους δύο αρμόδιους διδάσκοντες. Πριν το τέλος του εξαμήνου οι φοιτητές υποβάλλονται σε προφορικές εξετάσεις επί των προπλασμάτων, που περιλαμβάνουν την αναγνώριση των ανατομικών μορφωμάτων του ΚΝΣ και των αισθητήριων οργάνων. Η επιτυχία στις προφορικές εξετάσεις είναι απαραίτητη για τη συμμετοχή στις γραπτές. Οι γραπτές εξετάσεις γίνονται στο τέλος του εξαμήνου και περιλαμβάνουν ανάπτυξη ερωτήσεων ΚΝΣ και αισθητηρίων οργάνων. Τελικός βαθμός είναι ο βαθμός των γραπτών εξετάσεων.

- Εκπαιδευτικό υλικό - Βιβλία: Τα συγγράμματα θα αναρτηθούν στην ιστοσελίδα του Εύδοξος

- Βιβλιοθήκη: Για πηγές μπορείτε να απευθυνθείτε στη βιβλιοθήκη του Εργαστηρίου και στην κεντρική βιβλιοθήκη.

- Γραμματειακή υποστήριξη: 1) κ. Παππά Ρωμαλέα, τηλ. 999305, υπεύθυνη για γενικά θέματα, το πρόγραμμα ΣΩΚΡΑΤΗΣ, βαθμολογίας, βεβαιώσεων και μετεγγραφών 2) κ. Καραθανάση Βασιλική, τηλ. 999347, υπεύθυνη για εγγραφές στο μάθημα και τις εξετάσεις.

20. Ξενόγλωσση Ιατρική Ορολογία ΙΙ (ΙΑ0311)

- Υπεύθυνος: Τσιάλης Απόστολος.

- **Το μάθημα διδάσκεται:** 3 ώρες/εβδομάδα.

- **Σύνολο ωρών εξαμήνου:** 3 x 13 εβδ. = 39 ώρες.

- **Διδακτικές μονάδες:** 3.

- **Εξετάσεις:** Γραπτές.

- **Διδακτικό σύγγραμμα:** 1) English in Medicine (units 5, 6, 7). 2) Medicine Today (units 10 until 18).

- **Διδάσκοντες:** Τσιάλης Απόστολος.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Αγγλική Ιατρική Ορολογία.

Ε΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

21. Γενική Παθολογία και Παθολογική Ανατομική (ΙΑ0254)

- Διευθυντής μονάδος: Καθηγητής Γεώργιος Καρκαβέλας

- Υπεύθυνοι εκπαίδευσης:

Προπτυχιακή: Γεώργιος Καρκαβέλας, καθηγητής, Βαλεντίνη Τζιούφα-Ασημακοπούλου, καθηγήτρια

Μεταπτυχιακή: Γεώργιος Καρκαβέλας, καθηγητής, Βασιλική Κωτούλα-Δημητριάδου, επ καθηγήτρια

Ειδικευομένων: Ελένη Βρεττού, καθηγήτρια, Πρόδρομος Χυτίρογλου, καθηγητής

- Συντονιστής μαθήματος: Γεώργιος Καρκαβέλας, καθηγητής

- Μέλη Διδακτικού Επιστημονικού Προσωπικού: Γεώργιος Καρκαβέλας, καθηγητής, Διευθυντής Εργαστηρίου, Ελένη Βρεττού, καθηγήτρια, Βαλεντίνη Τζιούφα, καθηγήτρια, Ιωάννης Κωστόπουλος, καθηγητής, Πρόδρομος Χυτίρογλου, καθηγητής, Θωμάς Ζαραμπούκας, αν. καθηγητής, Βασιλική Καλούτση, αν. καθηγήτρια, Βασιλική Κωτούλα, επικ. καθηγήτρια,

- Σκοπός του μαθήματος: Η διδασκαλία στους φοιτητές του Ε΄εξαμήνου Ιατρικής και Οδοντιατρικής των γενικών μηχανισμών ανάπτυξης των διαφόρων παθολογικών καταστάσεων και των νεοπλασμάτων του ανθρώπου (Γενική Παθολογική Ανατομική) και στους φοιτητές του Στ΄εξαμήνου της Ιατρικής τις παθολογικές καταστάσεις και νεοπλάσματα που αναπτύσσονται στον άνθρωπο κατά συστήματα (Ειδική Παθολογική Ανατομική).

- Περιεχόμενο μαθήματος:

Α. Γενική Παθολογική Ανατομική (Ανατομική Παθολογία): Τι είναι νόσος (Αίτια και μηχανισμοί, Τι προκαλεί τη νόσο), Άμυνα στη νόσο (Ο ρόλος της επιδημιολογίας, η ανταπόκριση του σώματος στη λοίμωξημ η οξεία φλεγμονώδης ανταπόκριση, Χρόνια και κοκκιωματώδης φλεγμονή, ίαση και αποκατάσταση, Η ανοσολογική άμυνα στη λοίμωξη), Κυκλοφορικές διαταραχές (Χαρακτηριστικά γνωρίσματα των κυκλοφορικών διαταραχών, Αγγειακή απόφραξη και θρόμβωση, Αθηροσκλήρωση, Κυκλοφορική ανεπάρκεια), Κυτταρική αύξης και διαταραχές της (Καλοήθεις διαταραχές της αύξησης, Κακοήθη νεοπλάσματα, Τι προκαλεί τον καρκίνο, Μοριακή γενετική του καρκίνου, Η συμπεριφορά των όγκων, Κλινικές εκδηλώσεις των όγκων)

Β. Ειδική Παθολογική Ανατομική: Αιμοφόρα αγγεία, καρδιά, αιμοποιητικό και λεμφικό σύστημα, πνεύμονας και ανώτερη αναπνευστική οδός, νεφρός και αποχετευτική του μοίρα, στοματική κοιλότητα και γαστρεντερική οδός, ήπαρ και χοληφόρος οδός, πάγκρεας, γεννητικό σύστημα άρρενος, γεννητικό σύστημα θήλεος και μαστός, ενδοκρινικό σύστημα, μυοσκελετικό σύστημα, δέρμα, νευρικό σύστημα (Robbins).

- Επιδιωκόμενοι στόχοι: Η απόκτηση των απαραίτητων γνώσεων από τον προκλινικό φοιτητή που θα επιτρέψει αργότερα να κατανοήσει καλύτερα τα κλινικά μαθήματα της παθολογίας και χειρουργικής και των υποειδικοτήτων τους.

- Μορφή εκπαίδευσης: Παραδόσεις από αμφιθέατρο και πρακτική άσκηση σε μικροσκόπια επιλεγμένων περιστατικών παθολογικών καταστάσεων και νεοπλασμάτων κατά συστήματα.

- Διδακτικές μονάδες: Γενική Παθολογική Ανατομική 6, Ειδική Παθολογική Ανατομική 7

- Αίθουσες διδασκαλίας-΄Ωρες παραδόσεων: Οι παραδόσεις πραγματοποιούνται στο μικρό αμφιθέατρο της Ιατρικής Σχολής κάθε Δευτέρα, Τετάρτη, Πέμπτη και Παρασκευή 12-1 μ.μ. Τα εργαστήρια πραγματοποιούνται στις αίθουσες ασκήσεων του Εργαστηρίου στον 1ο όροφο σε ημέρες και ώρες σύμφωνα με το σταθερό ωρολόγιο πρόγραμμα

- Αξιολόγηση - Εξετάσεις: Η αξιολόγηση των φοιτητών πραγματοποιείται με γραπτές εξετάσεις στο τέλος κάθε εξαμήνου και τον Σεπτέμβριο. Οι εξετάσεις αποτελούν ένα συνδυασμό ερωτήσεων πολλαπλών επιλογών (30) και 4 μικρών θεμάτων προς ανάπτυξη. Αν και δεν υπάρχει αρνητική βαθμολογία ο φοιτητής θα πρέπει να επιτύχει τη βάση (50%) τόσο στις πολλαπλές ερωτήσεις όσο και στα θέματα ανάπτυξης.

- Εκπαιδευτικό υλικό-Βιβλία: Χορηγούνται τα συγγράμματα για το Ε΄ εξάμηνο Ιατρικής και Οδοντιατρικής (Γενική Παθολογική Ανατομική) η Βασική Παθολογική Ανατομική (Lakhani, Dilly, Finlayson) και για το Στ΄ εξάμηνο Ιατρικής (Ειδική Παθολογική Ανατομική) η Βασική Παθολογική Ανατομία του Robins (Kumar, Abbas, Fausto, Mitchell).

- Βιβλιοθήκη: Λειτουργεί βιβλιοθήκη στον τρίτο όροφο του Εργαστηρίου με μεγάλο αριθμό ξένων βιβλίων Παθολογικής Ανατομικής και ξενόγλωσσων περιοδικών.

- Γραμματειακή υποστήριξη: Αικατερίνη Μπακόλα, Ρούλα Αναστασίου Τηλ. 2310 99.92.28, FAX 2310 99.92.29

Ιστοσελίδα: www.auth.gr.pathology

22. Μικροβιολογία Ι (ΙΑ0297)

Α΄ και Β' Εργαστήριο Μικροβιολογίας

- **Διευθυντής: Ν. Μαλισιόβας, καθηγητής.**

- **Υπεύθυνοι Εκπαίδευσης:** Προπτυχιακά: Α' Εργ. Μικρ. Α. Παπά-Κονιδάρη, Μεταπτυχιακά: Τ. Βυζαντιάδης, Διδακτορικά: Ν. Μαλισιόβας.

- **Συντονιστής Μαθήματος:** Α' Εργ. Μικροβιολογίας Ν. Μαλισιόβας, διεθυντής-καθηγητής.

- **Συντονίστρια Μαθήματος:** Β' Εργ. Μικροβιολογίας Μ. Εξηντάρη, επικ. καθηγήτρια. Δέχονται τους φοιτητές κάθε Παρασκευή ώρα 12:00-14:00.

- **Σκοπός του μαθήματος:** Σκοπός του μαθήματος είναι η εκμάθηση από τους φοιτητές: 1. Της ανατομικής κατασκευής των βακτηρίων, των φυσικών και χημικών ιδιοτήτων αυτών, της γενετικής των μικροβίων, των φυσικών και χημικών παραγόντων που δρουν βλαπτικά επί των μικροβίων, των χημειοθεραπευτικών και αντιβιοτικών. 2. Των βασικών αρχών ανοσολογίας και της σχέσης μικροβίων και μεγαλο-οργανισμού. 3. Της μορφολογίας-καλλιέργειας-παθογένειας-κλινικής εικόνας- εργαστηριακής διάγνωσης των παθογόνων για τον άνθρωπο βακτηρίων, της προφύλαξης από αυτά και ακόμη σκοπός είναι η ανάπτυξη ικανότητας αξιολόγησης από τους φοιτητές των εργαστηριακών αποτελεσμάτων.

- **Επιδιωκόμενοι στόχοι:** Οι στόχοι του μαθήματος είναι η πλήρης κατανόηση των σπουδαιότερων βακτηρίων που προκαλούν λοιμώξεις στον άνθρωπο καθώς επίσης και η ειδική εργαστηριακή διάγνωση αυτών.

- **Μορφή Εκπαίδευσης:** Το μάθημα διδάσκεται στο αμφιθέατρο και με φροντιστηριακές και πρακτικές εργαστηριακές ασκήσεις. Επίσης δίδεται η δυνατότητα στους φοιτητές για εκπόνηση εργασιών.

- **Διδάσκοντες:** Όλα τα Μέλη ΔΕΠ του Α' & Β' Εργαστηρίου Μικροβιολογίας, και οι επιστημονικοί συνεργάτες.

- **Διδακτικές μονάδες:** Το μάθημα διδάσκεται 5 ώρες/εβδομάδα, 3 ώρες αμφιθέατρο και 2 ώρες εργαστήριο ή φροντιστήριο.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Ιστορία της Μικροβιολογίας, Ταξινόμηση των μικροοργανισμών, Μορφολογική μελέτη του μικροβιακού κυττάρου, Ανατομική κατασκευή του μικροβιακού σώματος, Πολλαπλασιασμός των σχιζομυκήτων, Φυσιολογία των μικροβίων, Γενετική των μικροβίων, Παράγοντες επιδρώντες βλαπτικώς επί των μικροοργανισμών, Χημειοθεραπευτικά-Αντιβιοτικά, Κριτήρια χρησιμεύοντα για την τυποποίηση των σχιζομυκήτων, Σχέσεις ξενιστού-μικροοργανισμού, Φυσιολογική μικροβιακή χλωρίδα του ανθρώπου, Ανοσία, Φυσική ανοσία - Επίκτητη ανοσία, Αντιγόνα, Αντισώματα-Ανοσοσφαιρίνες, Ανοσολογική απάντηση, Μείζον σύμπλεγμα ιστοσυμβατότητας, Σύστημα του συμπληρώματος, Ανοσοαιματολογία - Ομάδες αίματος, Υπερευαισθησία, Ανοσία στις λοιμώξεις, Αντιδράσεις αντιγόνου-αντισώματος, Τεχνητή ενεργητική ανοσία. Κόκκοι θετικοί κατά Gram, Κόκκοι αρνητικοί κατά Gram, Κορυνοβακτηρίδια - Γκαρντνερέλλα - Λιστέρια, Ακτινομύκητες - Νοκάρδιες - Στρεπτομύκητες, Μυκοβακτηρίδια, Αερόβια σπορογόνα βακτηρίδια, Αναερόβια σπορογόνα βακτηρίδια - Κλωστηρίδια, Αναερόβια Gram αρνητικά μη σπορογόνα βακτηρίδια, Εντεροβακτηριοειδή, Ψευδομονάς, Αιμόφιλοι-Μπορντετέλλες, Βρουκέλλες, Παστερέλλες - Φρανσισέλλες, Δονάκια - Καμπυλοβακτηρίδια, Λεγεωνέλλες, Διάφορα Gram αρνητικά βακτηρίδια, Σπειροχαιτιακά, Μυκοπλάσματα, L - μορφές, Ρικέτσιες, Χλαμύδια.

- **Αίθουσες διδασκαλίας:** Ν. Μικρό Αμφιθέατρο (300) θέσεων (διδασκαλία από αμφιθεάτρου), Αίθουσα ασκήσεων του Α' & Β' Εργαστηρίου Μικροβιολογίας (εργαστήριο).

- **Πρόγραμμα και ώρες διδασκαλίας:** Το μάθημα διδάσκεται κατά το Ε' εξάμηνο. Η διδασκαλία γίνεται από αμφιθεάτρου 3 φορές/εβδομάδα (10:00-11:00), το εργαστήριο 2 ώρες/εβδομάδα (8:00-10:00 ή 13:00-15:00 ή 14:00-16:00) και το φροντιστήριο 1 ώρα/εβδομάδα(10:00-11:00 ή 11:00-12:00), η ώρα και η ημέρα επιλέγονται από τους φοιτητές. Καθώς και 1 ωριαία επίσκεψη στο Πανεπιστημιακό Μικροβιολογικό του ΑΧΕΠΑ. Σύνολο ωρών εξαμήνου: 60 ώρες.

- **Αξιολόγηση – Πρόοδος – Εξετάσεις:** Οι εργαστηριακές και φροντιστηριακές ασκήσεις είναι υποχρεωτικές και λαμβάνονται παρουσίες. Οι φοιτητές αξιολογούνται από τα μέλη ΔΕΠ με γραπτές εξετάσεις επί 10 θεμάτων στο τέλος του εξαμήνου στην ανωτέρω αναφερθείσα ύλη. Οι ημερομηνίες των εξετάσεων είναι ήδη καθορισμένες από τη Σχολή.

- **Διδακτικά συγράμματα:** Τα συγγράμματα: α) «Εισαγωγή στην Ιατρική Μικροβιολογία Ιολογία και Ανοσολογία», Ι. Παπαπαναγιώτου Β. Κυριαζοπούλου-Δαλαΐνα, UNIVERSITY STUDIO PRESS, 2005 και «Ιατρική Μικροβιολο γία & Ιολογία», Ι. Παπαπαναγιώτου–Β. Κυριαζοπούλου-Δαλαΐνα, UNIVERSITY STUDIO PRESS, 2004. β) «Ιατρική Μικροβιολογία», των Murray PR., Rosenthal KS., Pfaller MA., μεταφρασμένο 5η έκδοση 2005, εκδόσεις ΠΑΡΙΣΙΑΝΟΥ Α.Ε.

- **Βιβλιοθήκη:** Στο εργαστήριο υπάρχουν μικροβιολογικά περιοδικά και βιβλία.

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** Α' Εργ. Μικροβιολογίας, Ελισάβετ Μαυρομιχάλη, τηλ. 999129.

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** Β' Εργ. Μικροβιολογίας, Ευαγγελία Βούλτσου, τηλ. 999101.

23. Υγιεινή (ΙΑ0338)

- Διευθύντρια: Μαλαματένια Αρβανιτίδου-Βαγιωνά, καθηγήτρια.

- Υπεύθυνος εκπαίδευσης και Συντονιστής: Μαλαματένια Αρβανιτίδου-Βαγιωνά, καθηγήτρια.

- **Διδάσκοντες:** Μ. Αρβανιτίδου-Βαγιωνά, καθηγήτρια, Α. Μπένος, καθηγητής, Ν. Παπαδάκης, αναπλ. καθηγητής, Π. Τσουμπάρης, αναπλ. καθηγητής, Θ. Δαρδαβέσης, αναπλ. καθηγητής, Α. Πηγαδάς, επίκ. καθηγητής, Η. Τυροδήμος, επίκ. καθηγητής, Εύχ. Παναγοπούλου, επίκ. καθηγήτρια, Άννα-Μπετίνα Χάιδιτς, λέκτορας.

- **Σκοπός του μαθήματος:** Η εκπαίδευση των φοιτητών της Ιατρικής ώστε να είναι σε θέση να πραγματεύονται θέματα ιατρικής πρόληψης και προαγωγής υγείας και να αντιμετωπίζουν προβλήματα δημόσιας υγείας.

- **Επιδιωκόμενοι στόχοι:** Η εμπέδωση γνωστικών αντικειμένων της υγιεινής και ασφάλειας των τροφίμων και της υγιεινής διατροφής, της υγιεινής του φυσικού περιβάλλοντος, του ύδατος των υδρεύσεων, των βασικών αρχών της ιατρικής οικολογίας και της υγιεινής του εργασιακού χώρου, της ταξιδιωτικής ιατρικής και των κλιματικών αλλαγών, της επιδημιολογίας και πρόληψης των νοσοκομειακών λοιμώξεων.

- **Μορφή Εκπαίδευσης:** Παρακολούθηση θεωρητικών μαθημάτων σε διδασκαλία από αμφιθεάτρου. Υποχρεωτική παρακολούθηση φροντιστηριακών εργαστηριακών ασκήσεων.

- **Διδακτικές Μονάδες:** Τέσσερεις (4).

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Διατροφή και Υγεία. Υγιεινή των τροφίμων. Υγιεινή του νερού και υδατογενείς λοιμώξεις. Επιδημικές εκρήξεις. Αναδυόμενοι περιβαλλοντικά μικροοργανισμοί. Ταξιδιωτική Ιατρική: Τα συχνότερα και τα σοβαρότερα προβλήματα υγείας. Μαζικές καταστροφές και προβλήματα δημόσιας υγείας. Υγιεινή της κατοικίας, των υδρεύσεων και των αποχετεύσεων. Υγιεινή της ατμόσφαιρας και του περιβάλλοντος. Κλιματικές αλλαγές, παγκόσμια περιβαλλοντικά προβλήματα και δημόσια υγεία. Επαγγελματική Υγιεινή και Ασφάλεια. Υγιεινή στο χώρο του νοσοκομείου, επιδημιολογία και πρόληψη νοσοκομειακών λοιμώξεων.

- **Αίθουσες διδασκαλίας:** Αμφιθέατρο 300 θέσεων. Αίθουσα φροντιστηριακών και εργαστηριακών ασκήσεων Εργαστηρίου Υγιεινής.

- **Ώρες – Διάρκεια διδασκαλίας:** Ε' εξάμηνο σπουδών - Χειμερινό εξάμηνο (Οκτώβριος-Δεκέμβριος). Δευτέρα: 11:00-12:00 (θεωρία), Τρίτη: 11:00-12:00 (θεωρία). Κύκλος ασκήσεων ύστερα από προγραμματισμό βάσει δηλώσεων.

- **Αξιολόγηση – Πρόοδος – Εξετάσεις:** Τα φροντιστηριακά – εργαστηριακά μαθήματα και ασκήσεις, αποτελούν προϋπόθεση για τη συμμετοχή των φοιτητών στις εξετάσεις.

- **Συνολική αποτίμηση – Αξιοποίηση:** Γραπτές εξετάσεις, οι οποίες αφορούν στη βραχεία απάντηση 10-12 ερωτήσεων.

- **Προτεινόμενο εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία:** 1. Υγιεινή, Μ. Αρβανιτίδου-Βαγιωνά, University Studio Press, Θεσσαλονίκη 2009, Σημειώσεις των Μελών ΔΕΠ του Εργαστηρίου Υγιεινής. 2. Υγιεινή, Β. Χ. Κατσουγιαννόπουλος, Εκδόσεις Κυριακίδη, Θεσσαλονίκη 2003 και Σημειώσεις των Μελών ΔΕΠ του Εργαστηρίου Υγιεινής.

- **Βιβλιοθήκη:** Το Εργαστήριο Υγιεινής διαθέτει Βιβλιοθήκη στο υλικό της οποίας συγκαταλέγονται ελληνικά και ξενόγλωσσα συγγράμματα Υγιεινής. Η βιβλιοθήκη λειτουργεί τις εργάσιμες ημέρες και ώρες και με προϋποθέσεις δανείζει βιβλία.

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** Ε. Κουρίδου - Τζεβελέκη, τηλ. 999143. Ώρες λειτουργίας Γραμματείας: 11:00-13:00 κάθε εργάσιμη ημέρα του ακαδημαϊκού έτους.

24. Ιατρική Νομολογία και Δεοντολογία (ΙΑ0275)

- Συντονιστής: (Μέχρι να οριστεί βάσει του νέου Νόμου περί ΑΕΙ 4009/2011) Ν. Βασιλειάδης

- Διδάσκοντες: Μ. Τσούγκας, Καθηγητής, Ν. Βασιλειάδης, Αν. Καθηγητής, Σ. Ντούγκου, Αν. Καθηγητής, Φ. Χατζηνικολάου, Λέκτορας, και Π. Βούλτσος

- Σκοπός του μαθήματος - Επιδιωκόμενοι στόχοι: Να αποκτήσει ο φοιτητής βασικές γνώσεις ώστε να αξιολογήσει τα νομικά δεοντολογικά και ηθικά προβλήματα που θα συνάντηση στη καριέρα του. Ακόμη η ανάπτυξη της μεθοδολογίας με στόχο να εξοικειωθεί στην

ανάλυση νομικών υποθέσεων στο πλαίσιο ανάπτυξης δεξιοτήτων που άπτονται την ιατρική αμέλεια στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται δικαστική αναπαράσταση δίκης για ιατρική αμέλεια.

- Μορφή εκπαίδευσης: Εισαγωγή στις βασικές θεωρητικές αρχές του μαθήματος. Αναφορά σε δικαστικές υποθέσεις, το σκεπτικό χωρίς επιτήρηση δικαστικών αποφάσεων. Στήσιμο και αναπαράσταση φανταστικής δίκης με συμμετοχή των διάδικων και Εισαγγελέως, Προεδρείου, Πολιτικής Αγωγής και Υπεράσπισης που θα επιλεγούν από φοιτητές. (114 ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΧΟΛΗ)

- Διδακτικές μονάδες – Διδάσκοντες: Το μάθημα διδάσκεται 2 ώρες/εβδομάδα 1 ώρα θεωρία από αμφιθεάτρο και 1 ώρα φροντιστηριακή (υποχρεωτική). Διδακτικές μονάδες 2. Διδάσκοντες είναι τα μέλη ΔΕΠ του Εργαστηρίου αλλά επίσης και κάθε δικαστικός που θα αποδεχθεί πρόσκληση μας.

- Περιεχόμενο μαθήματος αμφιθεάτρου: Το μάθημα του αμφιθεάτρου συμπεριλαμβάνει:

- Ιατρική ευθύνη:

α) Αστική,

β) Ποινική:

1) Ανθρωποκτονία η σωματική βλάβη από αμέλεια.

2) Άρνηση του ιατρού να επιτέλεση το έργο του.

3) Ψευδής ιατρική πιστοποίηση.

4) Παραβίαση του ιατρικού απορρήτου.

5) Άμβλωση.

6) Παράνομη άσκηση της ιατρικής.

7) Συγκατάθεση η συναίνεση.

8) Αυτονομία-δηλωμένη.

9) Νεκροψία νεκροτομή.

- Νομικά προβλήματα ιατρικών ειδικοτήτων:

1) Χειρουργική γενικά προβλήματα-ειδικά προβλήματα:

- α) χειρουργικός αναπαρθενισμός,
- β) τεχνητή γονιμοποίηση,
- γ) αντισύλληψη,
- δ) στειροποίηση,

2) Αναισθησιολογία

3) Ψυχιατρική (ευθύνη του ιατρού κατά τον εγκλεισμό παράφρονα σε ψυχιατρείο).

4) Ακτινολογία.

5) Λοιπές ιατρικές ειδικότητες.

- Ιατρική δεοντολογία: Κανονισμός ιατρικής δεοντολογίας: Γενικά καθήκοντα, καθήκοντα του ιατρού εν τη ασκήσει της κοινωνικής ιατρικής, συνεργασία μετά των Δημοτικών Αρχών προς προστασία της δημόσιας υγείας, καθήκοντα προς τους συναδέλφους περί ιατρικής αμοιβής. Καθήκοντα προς τον Ιατρικό Σύλλογο. Όρκος του Ιπποκράτη. Καθομολογήσεις διδάκτορος της Ιατρικής Σχολής.

Προβληματική:

1) Ευθανασία.

2) Αλλαγή φύλου.

3) Μεταμόσχευση οργάνων.

4) Ζωή που αρχίζει, άμβλωση.

5) Τεχνητή και εξωσωματική γονιμοποίηση:

- α) Εξωσωματική γονιμοποίηση ομόλογη,
- β) Εξωσωματική γονιμοποίηση ετερόλογη,
- γ) Λήψη, διατήρηση στοιχείων, ενημέρωση και
- δ) Ειδικές περιπτώσεις.

6) Η αλήθεια στον άρρωστο.

- Φροντιστηριακά μαθήματα (υποχρεωτικά): Το φροντιστηριακό μάθημα συμπεριλαμβάνει ανάλυση ιατρικών υποθέσεων που ήδη έχουν εκδικαστεί και έχει δοθεί δικαστική απόφαση.

- Αίθουσες – Ώρες διδασκαλίας: Τα μαθήματα μας είναι φροντιστηριακά (υποχρεωτικά) και γίνονται Δευτέρα ώρα: 18:00-19:00 στο Αμφιθέατρο Α΄ και Πέμπτη ώρα: 18:00-19:00 στο Αμφιθέατρο Β΄.

- Έλεγχος – Πρόοδος – Εξετάσεις: Έχει παρουσίες στα φροντιστηριακά . Εξετάσεις του μαθήματος είναι γραπτές. Είναι μάθημα του Ε΄ εξαμήνου, που είναι χειμερινό εξάμηνο και οι εξετάσεις γίνονται στην εξεταστική του Φεβρουαρίου, την 4η εβδομάδα ημέρα Παρασκευή, ώρες: 9:00-13:00 στα Αμφιθέατρα Α΄, Β΄ και του Ανατομείου. Η γραπτή εξέταση περιλαμβάνει την ανάπτυξη πέντε (5) θεμάτων Ιατρικό Δίκαιο Δεοντολογία και Προβληματική. Προϋπόθεση για την επιτυχία είναι η βάση επί του συνόλου των θεμάτων.

- Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία: Ιατρικό Δίκαιο – Στοιχεία Βιοηθικής Δ. Ψαρούλης – Π. Βούλτσος

- Βιβλιοθήκη: Απευθύνεστε στην κεντρική βιβλιοθήκη Α.Π.Θ.

- Γραμματειακή υποστήριξη: Ε. Ζαχαριάδου: τηλ. 2310999236 και φαξ 2310999246.

25. Εισαγωγή στην Παθολογική Φυσιολογία (ΙΑ0366)

Β΄ Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική: Ιπποκράτειο Νοσοκομείο

- Διευθυντής: Καθηγητής Αστέριος Καραγιάννης

- Συντονιστής: Αστέριος Καραγιάννης, καθηγητής, τηλ. 992845.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Εμφαση στους μηχανισμούς που προκαλούν τη νόσο και τα επί μέρους συμπτώματα. Ανασκοπούνται οι φυσιολογικές λειτουργίες και αναπτύσσονται οι αποκλίσεις των λειτουργιών. Το κύτταρο Ιστική βλάβη. ΄Αμυνα του οργανισμού – Ανοσία. Το σύστημα HLA, Συνδετικός ιστός. Δομή λειτουργία αρθρώσεων – Διαταραχές αρθρώσεων και συνδετικού ιστού. Αιμοποίηση και διαταραχές – Διαταραχές ερυθράς, μυελικής, λεμφικής και μεγακαρυοκυτταρικής σειράς, Αιμόσταση, Παθοφυσιολογία αναπνοής και νοσημάτων πνεύμονα. Νεφροί – Διαταραχές αιμάτωσης, σπειραματικής και σωληναριακής λειτουργίας. Διαταραχές ηλεκτρολυτών και οξεοβασικής ισορροπίας. Πεπτικό σύστημα – διαταραχές οισοφάγου, στομάχου, λεπτού και παχέος εντέρου – Πάγκρεας – χοληφόρα – ήπαρ. Κυκλοφορικό – Φυσιολογία – καρδιακό ερέθισμα ΗΚΓ, διαταραχές ρυθμού – Στεφανιαία κυκλοφορία – βαλβιδοπάθειες – Λοιμώδης ενδοκαρδίτιδα – Περικάρδιο – Καρδιακή ανεπάρκεια. Αρτηριακή υπέρταση. Ενδοκρινείς αδένες – Υπόφυση – Θυροειδής – Επινεφρίδια – Αναπαραγωγή – Οστά. Μεταβολικές παθήσεις – Σακχαρώδης διαβήτης – Παχυσαρκία..

- **Το μάθημα διδάσκεται:** 2 ώρες/εβδομάδα.

- **Σύνολο ωρών εξαμήνου:** 2 x 13 = 26.

- **Διδακτικές μονάδες:** 2.

- **Εξετάσεις:** Γραπτές.

- **Διδακτικό σύγγραμμα:** «Παθολογική Φυσιολογία», επιμελητές έκδοσης: Φ. Χαρσούλης, Δ. Βακάλης.

- Γραμματειακή υποστήριξη: Τριανταφυλλιά Σιαμάγκα-Παπαδοπούλου ΕΤΕΠ, τηλ.: 2310 992819, 2310 892071.

ΣΤ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

26. Ειδική Παθολογική Ανατομική Ι (ΙΑ0384)

- **Οργανωτής: Γεώργιος Καρκαβέλας, καθηγητής, διευθυντής.**

- **Συντονιστής:** Γ. Καρκαβέλας, καθηγητής. Δέχεται τους φοιτητές κάθε Τρίτη 13:00-14:00.

- **Σκοπός του μαθήματος:** Η διδασκαλία στους φοιτητές της Ιατρικής του Στ΄ εξαμήνου των παθολογικών καταστάσεων και νεοπλασμάτων κατά συστήματα.

- **Επιδιωκόμενοι στόχοι:** Θεωρητικό μάθημα. Η απόκτηση των απαραίτητων γνώσεων από τον προκλινικό φοιτητή που θα του επιτρέψει αργότερα να κατανοήσει καλύτερα τα κλινικά μαθήματα της παθολογίας και χειρουργικής και των υποειδικοτήτων τους. Πρακτική άσκηση. Η εξοικείωση των φοιτητών με τις αναγνωρίσιμες σε μικροσκοπικό επίπεδο ιστολογικές αλλοιώσεις και η συσχέτισή τους με τα απεικονιστικά και κλινικά ευρήματα.

- **Μορφή εκπαίδευσης:** Η εκπαίδευση των φοιτητών περιλαμβάνει θεωρητικές παραδόσεις από αμφιθεάτρου και πρακτική άσκηση στην αναγνώριση στο μικροσκόπιο επιλεγμένων περιστατικών παθολογικών καταστάσεων και νεοπλασμάτων. Οι φοιτητές που επιθυμούν μπορούν επίσης να παρακολουθούν την καθημερινή λειτουργία του εργαστηρίου παραλα-

βής και επεξεργασίας του προς διάγνωση παρασκευάσματος, τις κλινικοπαθολογικές συναντήσεις με κλινικούς γιατρούς άλλων ειδικοτήτων, τα σεμινάρια, εβδομαδιαία μαθήματα, διαλέξεις και συνέδρια που συμμετέχουν μέλη του εργαστηρίου Γενικής Παθολογίας και Παθολογικής Ανατομικής.

- **Διδακτικές μονάδες – Διδάσκοντες:** Η Ειδική Παθολογική Ανατομική έχει 7 διδακτικές μονάδες. Διδάσκοντες είναι όλα τα μέλη ΔΕΠ του εργαστηρίου Γενικής Παθολογίας και Παθολογικής Ανατομικής.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Αμφιθέατρο: Παθήσεις ανώτερου και κατώτερου αναπνευστικού, καρδιαγγειακού, γαστρεντερικού οστών και αρθρώσεων, μυϊκού συστήματος, όγκοι συνδετικού ιστού, νεοπλάσματα μαλακών μορίων, παθήσεις θύμου αδένα, σπληνός, λεμφοαιμοποιητικού συστήματος, ενδοκρινών αδένων, μαστού, ουροποιητικού συστήματος, γεννητικού συστήματος άρρενος και θήλεος, δέρματος, κεντρικού και περιφερικού νευρικού συστήματος, οφθαλμών. Εργαστηριακή άσκηση: Κατά την εργαστηριακή άσκηση οι φοιτητές ασκούνται σε ομάδες των 40 στην αναγνώριση συγκεκριμένων παθολογικών καταστάσεων σε ιστολογικό επίπεδο. Ο κάθε φοιτητής διαθέτει το δικό του μικροσκόπιο.

- **Αίθουσες – Πρόγραμμα – Ώρες διδασκαλίας:** Οι παραδόσεις του μαθήματος της Γενικής Παθολογίας και Παθολογικής Ανατομικής πραγματοποιούνται στο μικρό αμφιθέατρο της Ιατρικής Σχολής κατά τη μεσημβρινή ζώνη 13:00-14:00 κάθε Δευτέρα, Τετάρτη, Πέμπτη και Παρασκευή. Η εργαστηριακή άσκηση των φοιτητών πραγματοποιείται στις αίθουσες ασκήσεων του εργαστηρίου στον πρώτο όροφο. Οι φοιτητές επιλέγουν την ημέρα και ώρα άσκησής του σε συνεννόηση με την γραμματεία του εργαστηρίου και την επιτροπή του έτους τους.

- **Αξιολόγηση – Εξετάσεις:** Η αξιολόγηση των φοιτητών πραγματοποιείται με γραπτές εξετάσεις στο τέλος κάθε εξαμήνου και τον Σεπτέμβριο. Οι εξετάσεις αποτελούν ένα συνδυασμό ερωτήσεων πολλαπλών επιλογών (30) και 4 μικρών θεμάτων προς ανάπτυξη. Αν και δεν υπάρχει αρνητική βαθμολογία ο φοιτητής θα πρέπει να επιτύχει τη βάση (50%) τόσο στις πολλαπλές ερωτήσεις όσο και στα θέματα ανάπτυξης.

- **Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία:** Στους φοιτητές τους Ιατρικού και Οδοντιατρικού Τμήματος που εγγράφονται στα εξάμηνα που διδάσκεται η Γενική Παθολογία και Παθολογική Ανατομική χορηγούνται τα συγγράμματα της Ανατομικής Παθολογίας (Γενικό Μέρος) και της Ειδικής Παθολογικής Ανατομικής (Συστηματική Παθολογία). Το εργαστήριο διαθέτει ιστοσελίδα www.auth.gr/pathology από την οποία οι φοιτητές μπορούν να πληροφορούνται για τη λειτουργία του εργαστηρίου αλλά και να έχουν πρόσβαση στη διδακτέα ύλη των μαθημάτων και εργαστηρίων.

- **Βιβλιοθήκη:** Στο εργαστήριο Γενικής Παθολογίας και Παθολογικής Ανατομικής λειτουργεί βιβλιοθήκη με μεγάλο αριθμό ξενόγλωσσων βιβλίων Παθολογικής Ανατομικής και σημαντικό αριθμό ξενόγλωσσων περιοδικών. Υπάρχει η δυνατότητα φωτοτύπησης άρθρων μετά από συνεννόηση με τη γραμματεία του εργαστηρίου.

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** Η γραμματειακή υποστήριξη για τα φοιτητικά ζητήματα καλύπτεται από δύο άτομα: Αικατερίνη Μπακόλα, Ρούλα Αναστασίου, τηλ. 999228, fax 999229). Οι φοιτητές μπορούν να επικοινωνήσουν με την γραμματεία από τις 12:00 έως τις 14:00.

27. Κοινωνική Ιατρική (ΙΑ0294)

- Διευθύντρια Εργαστηρίου Υγιεινής: Μαλαματένια Αρβανιτίδου-Βαγιωνά, καθηγήτρια.

- **Υπεύθυνος Εκπαίδευσης και Συντονιστής: Μαλαματένια Αρβανιτίδου-Βαγιωνά, καθηγήτρια.**

- **Διδάσκοντες:** Μ. Αρβανιτίδου-Βαγιωνά, καθηγήτρια, Α. Μπένος, καθηγητής, Ν. Παπαδάκης, αναπλ. Καθηγητής, Θ. Δαρδαβέσης, αναπλ. καθηγητής, Α. Πηγαδάς, επίκ. καθηγητής, Η. Τυροδήμος, επίκ. καθηγητής, Εύχ. Παναγοπούλου, επίκ. καθηγήτρια, Άννα-Μπετίνα Χάιδιτς, λέκτορας.

- **Σκοπός του μαθήματος:** Η Κοινωνική και Προληπτική Ιατρική επικεντρώνεται στην προαγωγή της υγείας και την πρόληψη των νοσημάτων στην κοινότητα, αφορά δηλαδή σε όλο τον πληθυσμό και υπερτερεί έναντι της ατομικής υγείας. Επιπλέον το φάσμα της είναι ευρύ και μεταβαλλόμενο με τα γενικά επιστημονικά-τεχνολογικά επιτεύγματα και με τα δημογραφικά δεδομένα.

- **Επιδιωκόμενοι στόχοι:** Η πρόληψη και στα τρία επίπεδά της αποτελεί το βασικό στόχο της Κοινωνικής και Προληπτικής Ιατρικής. Αυτός ο στόχος επιτυγχάνεται με τη διερεύνηση των παραγόντων οι οποίοι διαμορφώνουν τη νοσολογική εικόνα του πληθυσμού, μέσω της επιδημιολογίας. Συγχρόνως όμως υποδεικνύονται τα προληπτικά μέτρα για τον περιορισμό ή την εξάλειψη των νοσογόνων παραγόντων. Στο τέλος του εξαμήνου οι φοιτητές θα γνωρίζουν για τα επίπεδα πρόληψης, την προαγωγή υγείας και την ποιότητα ζωής, το σχεδιασμό και τα είδη της επιδημιολογικής έρευνας, την αξιολόγηση των παρεμβάσεων και δευτερογενή πρόληψη και την επιδημιολογία των λοιμωδών και χρόνιων νοσημάτων, των ατυχημάτων και των κακώσεων, την επιδημιολογία των καρδιαγγειακών νοσημάτων, των καρκίνων. Επίσης θα γνωρίζουν βασικές αρχές της δημογραφίας και των δεικτών της.

- **Μορφή εκπαίδευσης:** Παρακολούθηση θεωρητικών μαθημάτων σε διδασκαλία από αμφιθεάτρου. Υποχρεωτική παρακολούθηση φροντιστηριακών ασκήσεων σε ομάδες.

- **Διδακτικές μονάδες:** Τέσσερις (4).

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Ορισμοί και στόχοι της Κοινωνικής και Προληπτικής Ιατρικής. Στόχοι του Π.Ο.Υ. για τον 21ο αιώνα. Σχεδιασμός και μεθοδολογία της έρευνας. Προαγωγή υγείας και ποιότητα ζωής: Σχεδιασμός και αξιολόγηση παρεμβάσεων. Γενική και ειδική επιδημιολογία του καρκίνου. Γενική και ειδική επιδημιολογία και πρόληψη λοιμωδών νόσων. Πρόληψη στεφανιαίας νόσου. Επιδημιολογία και πρόληψη ατυχημάτων. Αλκοολισμός και κάπνισμα. Δημογραφία. Οικογενειακός προγραμματισμός και αντισύλληψη.

- **Αίθουσες διδασκαλίας:** Αμφιθέατρο 500 θέσεων. Αίθουσα φροντιστηριακών και εργαστηριακών ασκήσεων Εργαστηρίου Υγιεινής.

- **Ώρες – Διάρκεια διδασκαλίας:** Στ' εξάμηνο σπουδών. Εαρινό εξάμηνο (Φεβρουάριος-Μάιος) Δευτέρα: 14:00-15:00 (θεωρία), Τετάρτη: 14:00-15:00 (θεωρία). Κύκλος ασκήσεων ύστερα από προγραμματισμό, βάσει δηλώσεων.

- **Αξιολόγηση – Πρόοδος – Εξετάσεις:** Λαμβάνονται παρουσίες στις φροντιστηριακές ασκήσεις, οι οποίες αποτελούν προϋπόθεση για τη συμμετοχή στις εξετάσεις.

- **Συνολική αποτίμηση – αξιολόγηση:** Γραπτές εξετάσεις, οι οποίες αφορούν στη βραχεία απάντηση 10-12 ερωτήσεων.

- **Προτεινόμενο εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία:** 1. Κοινωνική και Προληπτική Ιατρική Μ. Αρβανιτίδου-Βαγιωνά, University Studio Press, Θεσσαλονίκη 2009. Σημειώσεις ασκήσεων μελών ΔΕΠ, οι οποίες διανέμονται στους φοιτητές που παρακολουθούν τις αντίστοιχες φροντιστηριακές ασκήσεις. 2. Προληπτική Ιατρική και Δημόσια Υγεία, Δ. Τριχόπουλος, Β. Καλαποθάκη, Ε. Πετρίδου, Εκδόσεις «ΖΗΤΑ», Αθήνα 2000. Σημειώσεις ασκήσεων μελών ΔΕΠ, οι οποίες διανέμονται στους φοιτητές που παρακολουθούν τις αντίστοιχες φροντιστηριακές ασκήσεις.

- **Βιβλιοθήκη:** Το Εργαστήριο Υγιεινής διαθέτει βιβλιοθήκη στο υλικό της οποίας συγκαταλέγονται ελληνικά και ξενόγλωσσα συγγράμματα Κοινωνικής Ιατρικής. Η βιβλιοθήκη λειτουργεί τις εργάσιμες ημέρες και ώρες και με προϋποθέσεις δανείζει βιβλία.

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** Ε. Κουρίδου-Τζεβελέκη, τηλ: 999143. Ώρες λειτουργίας Γραμματείας: 11:00-13:00 κάθε εργάσιμη ημέρα του ακαδημαϊκού έτους.

28. Χειρουργική Ι (ΙΑ0345)

Α΄ Χειρουργική Κλινική, Νοσοκομείο Παπαγεωργίου

Διευθυντής: Μαράκης Γεώργιος, καθηγητής

- **Οργανωτής:** Α΄ Χειρουργική Κλινική του Α.Π.Θ.

- **Συντονιστής:** Μαράκης Γεώργιος, καθηγητής.

- **Σκοπός του μαθήματος:** Βασικές γνώσεις Παθολογίας Χειρουργικών Παθήσεων.

- **Επιδιωκόμενοι στόχοι:** Απόκτηση γνώσεων Λήψης Ιστορικού, Κλινικής Εξέτασης, Ανάγνωσης Παρακλινικών Εξετάσεων, Διαφορικής Διάγνωσης.

- **Μορφή Εκπαίδευσης:** Θεωρία - Κλινική άσκηση.

- **Διδάσκοντες – Διδακτικές μονάδες:** Τα μέλη ΔΕΠ της Κλινικής - 104 ώρες (8 ώρες εβδομαδαίως επί 13 εβδομάδες).

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Κλινικός ιατρός-ασθενής. Ασηψία-αντισηψία, Υγρά-ηλεκτρολύτες, Καταπληξία, Πρώτες βοήθειες, Φλεγμονές, Νεοπλάσματα, Τραύμα, Μεταβολική αντίδραση στο τραύμα, Κήλες, Εγκαύματα, Εχινόκοκκος ήπατος, Νεοπλάσματα πνεύμονος, Νεοπλάσματα δέρματος, Παθήσεις μαστού, Μελανώματα, Ολική παρεντερική διατροφή. Κακώσεις κοιλίας, Κακώσεις θώρακος, Αιμόσταση-Μετάγγιση, Στοιχεία Εγχειρητικής.

- **Πρόγραμμα – Ημερομηνίες Εκπαίδευσης:** Θεωρία: Δευτέρα - Τρίτη 8:00-10:00, Κλινική άσκηση: Δευτέρα-Τρίτη 10:00-12:00. Εαρινό εξάμηνο.

- **Αίθουσα Διδασκαλίας:** Αμφιθέατρο Νοσοκομείο «Παπαγεωργίου» και θάλαμοι κλινικής.

- **Έλεγχος – Πρόοδος – Εξετάσεις:** Γραπτές εξετάσεις στο τέλος του Εξαμήνου.

- **Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία:** Βιβλίο Χειρουργικής του Τομέα Χειρουργικής.

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** ΕΤΕΠ Κλινικής.

Β΄ Χειρουργική Κλινική, Νοσοκομείο Γ. Γεννηματσς

Διεθυντής: Μακρής Ιωάννης, καθηγητής

- **Υπεύθυνοι Εκπαίδευσης:** Προπτυχιακή εκπαίδευση: Αλεξανδράκης Αθανάσιος, αναπλ. καθηγητής, Ειδικότητα: Σούπαρης Αναστάσιος, αναπλ. καθηγητής, Συνεχιζόμενη εκπαίδευση: Μακρής Ιωάννης, καθηγητής.

- **Συντονιστής του μαθήματος:** Παυλίδης Θεόδωρος, επίκ. καθηγητής.

- **Διδάσκοντες:** Ατματζίδης Κωνσταντίνος, καθηγητής, Μακρής Ιωάννης, καθηγητής, Παπαδημητρίου Δημήτριος, καθηγητής, Χριστόπουλος Δημήτριος, αναπλ. καθηγητής, Γαλάνης Ιωάννης επίκ. καθηγητής, Παπαζιώγας Βασίλειος, επίκ. καθηγητής, Κουτελιδάκης Ιωάννης, λέκτορας, Πιτούλιας Γεώργιος, λέκτορας.

- **Σκοπός του μαθήματος – Επιδιωκόμενοι στόχοι:** Απόκτηση βασικών γνώσεων σταδιακά που καλύπτουν όλο το φάσμα της Χειρουργικής και περιλαμβάνουν την κλινική εξέταση (συμπτώματα και αντικειμενικά ευρήματα) και την παθολογία των χειρουργικών παθήσεων, τη σύγχρονη διαγνωστική προσέγγιση, την προεγχειρητική εκτίμηση, στοιχεία εγχειρητικής και τη μετεγχειρητική παρακολούθηση των ασθενών. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις επείγουσες καταστάσεις που χρειάζονται χειρουργική αντιμετώπιση (τραύματα, αιμορραγίες, οξεία κοιλία) για την απόκτηση δυνατοτήτων έγκαιρης και ορθής διάγνωσης και σωστής εφαρμογής πρώτων μέτρων σωστής αντιμετώπισης.

- **Μορφή εκπαίδευσης:** Θεωρητική κατάρτιση (μαθήματα στο αμφιθέατρο, φροντιστηριακά μαθήματα, παρακολούθηση μετεκπαιδευτικών μαθημάτων, συμμετοχή σε συνέδρια, εκπόνηση επιστημονικών εργασιών). Πρακτική εξάσκηση (Θάλαμοι ασθενών και παρακολούθηση εκπαιδευτικών επισκέψεων, λειτουργίες εξωτερικών ιατρείων τακτικών και επειγόντων και εκπαιδευτικών χειρουργείων).

- **Διδακτικές μονάδες:** 8.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Μαθήματα αμφιθεάτρου: Προσέγγιση του χειρουργικού ασθενούς α) Ιστορικό, β) Κλινική εξέταση, γ) Παρακλινική διερεύνηση, Προεγχειρητική ετοιμασία ασθενών, μετεγχειρητική φροντίδα ασθενών, επούλωση τραύματος, Ασηψία - Αντισηψία - Απολύμανση - Αποστείρωση, Δείγματα ζώων και εντόμων, Χειρουργικές λοιμώξεις (γενικές αρχές - λοιμώξεις μαλακών μορίων-λοιμώξεις σώματος), Διαταραχές ύδατος και ηλεκτρολυτών, Μετεγχειρητικές επιπλοκές, Αιμόσταση - Διαταραχές πήξης - μεταγγίσεις, Εγκαύματα, Χειρουργικές παθήσεις δέρματος και υποδορίου, Κακώσεις θώρακα, Εκτίμηση και θεραπευτική αντιμετώπιση του πολυτραυματία, Καταπληξία, Χειρουργική Ογκολογία - Γενικά περί νεοπλασιών, Κήλες του κοιλιακού τοιχώματος, Σημειολογία παθήσεων γαστρεντερικού σωλήνα, Σημειολογία Παθήσεων ήπατος - Χοληφόρων - Παγκρέατος - Σπληνός, Κλινική εξέταση και Διαγνωστική διερεύνηση αποφρ. Αρτηριακής νόσου και χρόνιας φλεβικής ανεπάρκειας κάτω άκρων, Σημειολογία παθήσεων Θυρεοειδούς - Παραθυρεοειδών αδένων - Μαστού, Οξεία κοιλία.

- **Αίθουσες διδασκαλίας:** Αμφιθέατρο και Βιβλιοθήκη Νοσοκομείου «Γ. Γεννηματάς».

- **Ώρες – Διάρκεια διδασκαλίας:** Επί 13 εβδομάδες κάθε Δευτέρα και Τρίτη 8:00-10:00 μάθημα στο αμφιθέατρο και 10:00-14:00 πρακτική εξάσκηση. Σύνολο 13 x 8 = 104 ώρες.

- **Αξιολόγηση – Πρόοδος – Εξετάσεις:** Γραπτές εξετάσεις εξαμήνων (Χειρουργική Ι και ΙΙ), Πτυχιακές εξετάσεις, κυρίως προφορικές από τριμελή επιτροπή και γραπτές. Υποχρεωτική παρουσία στην κλινική, Μικρής διάρκειας εξετάσεις προόδου στο τέλος της άσκησης.

- **Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία:** Βιβλίο Χειρουργικής του Τομέα, καθώς και άλλα επιμέρους βοηθήματα εγκεκριμένα από τον Τομέα Χειρουργικής.

- **Βιβλιοθήκη:** Β΄ Χειρουργικής Κλινικής και Νοσοκομείου «Γ. Γεννηματάς».

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** Ώρες 8:30-14:00, Φούντας Βασίλειος, Γαϊτάνη Βασιλική, Κουρκλίδου Μαρία. Φοιτητικά ζητήματα: κ. Γαϊτάνη Βασιλική, τηλ. 992569, 211221 εσωτ. 241.

Γ΄ Χειρουργική Κλινική, Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ

Διευθυντής: Σπύρος Παπαβραμίδης, καθηγητής, τηλ. 994647.

- **Οργανωτής:** Σπύρος Παπαβραμίδης, καθηγητής.

- **Συντονιστής:** Σπύρος Παπαβραμίδης.

- **Υπεύθυνος εκπαίδευσης:** Νικόλαος Τζιρής, αναπλ. καθηγητής.

- **Σκοπός του μαθήματος:** Η προσφορά στους φοιτητές γνώσεων χειρουργικής παθολογίας και βασικών αρχών εγχειρητικής θεραπείας. Πιο συγκεκριμένα με τα μαθήματα και την κλινική άσκηση, ο φοιτητής εξοικειώνεται και μπορεί να αναγνωρίσει τις συχνότερες χειρουργικές παθήσεις, να αντιμετωπίσει επείγουσες καταστάσεις ή να τις παραπέμψει αφού λάβει τα στοιχειώδη και απαραίτητα μέτρα, να γνωρίζει την εγχειρητική ορολογία και τον μηχανισμό παρέμβασης της εγχείρησης στην παθοφυσιολογία της νόσου και να μπορεί να καθορίσει την απαραίτητη διαγνωστική διαδικασία για την αποκάλυψη ή τον αποκλεισμό κακοήθους νόσου.

- **Μορφή εκπαίδευσης:** Μαθήματα αμφιθεάτρου - Μαθήματα θαλάμων, Φροντιστηριακή άσκηση.

- **Διδακτικές μονάδες:** Οκτώ (8).

- **Διάρκεια:** Στους φοιτητές του Στ΄ εξαμήνου το μάθημα διδάσκεται επί 13 εβδομάδες (4 + 4 x 13 = 104 διδακτ. ώρες).

- **Διδάσκοντες:** Σπ. Παπαβραμίδης, καθηγητής, Ν. Κουλούρης, αναπλ. καθηγητής, Ν. Τζιρής, αναπλ. καθηγητής, Ι. Κεσίσογλου, επίκ. καθηγητής, Ν. Δεληγιαννίδης, αναπλ. Δ/ντής ΕΣΥ, Γ. Γκου τζαμάνης, αναπλ. Δ/ντής ΕΣΥ, Κ. Σαπαλίδης, επιμελητής Β΄ ΕΣΥ (ΠΔ 407/80),

Ι. Μπισχινιώτης, αναπλ. Δ/ντής ΕΣΥ, Κ. Μηλιάς, ΠΔ 407/80, Β. Παπανικολάου, αναπλ. καθηγητής Μεταμοσχεύσεων, Γ. Κανάκης, μέλος ΕΤΕΠ ΤΕ-ηλεκτρονικός.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Από αμφιθεάτρου: Ιστορία της Χειρουργικής, Οξεία σκωληκοειδίτιδα, Ασηψία-Αντισηψία-Απολύμανση Αποστήρωση, Διαταραχές ύδατος και Ηλεκτρολυτών, Προεγχειρητική εκτίμηση και προετοιμασία, Μετεγ/κή φροντίδα χειρ/μένου ασθενούς, Καταπληξία, Αντιμετώπιση πολυτραυματία, Α΄ Βοήθειες (1), Αντιμετώπιση πολυ-

τραυματία - Α΄ Βοήθειες (2), Αντιμικροβιακή χημειο- θεραπεία, Γενικά περι κακώσεων και τραυμάτων, Κακώσεις θώρακος, Αιμορραγία - Αιμόσταση - Μετάγγιση, Οξείες και χρόνιες φλεγμονές (τέτανος, αερ. γάγγραινα, λύσσα, φυματίωση), Μεταβολισμός,θρέψη και διαιτητική υποστήριξη του χειρ. ασθενή (1), Μεταβολισμός,θρέψη και διαιτητική υποστήριξη του χειρ. ασθενή (2), Κοινές φλεγμονές δέρματος και υποδορίου ιστού (δοθήνας, ψευδάνθραξ, άνθραξ, κυτταρίτις), Κακώσεις κοιλίας, Μετεγχειρητικές επιπλοκές, Γενικά περί φλεγμονής, Εχινοκοκκίαση (γενικά, κύκλος παρασίτου), Κήλες κοιλιακών τοιχωμάτων, Γενικά περί νεοπλασμάτων, Εγκαύματα-Κρυοπαγήματα, Επούλωση τραύματος, Λοιμώξεις μυοσκελετικού, Εισαγωγή στις μεταμοσχεύσεις οργάνων, το παρόν και το μέλλον στη Χειρουργική, Μικροεπεμβάσεις στη Χειρουργική.

- **Αίθουσα – Ώρες διδασκαλίας:** Τα μαθήματα Αμφιθεάτρου γίνονται στην αίθουσα διδασκαλίας της Γ΄ Χειρουργικής Κλινικής. Δευτέρα - Τρίτη: 8:00-10:00 Αμφιθέατρο, Δευτέρα - Τρίτη: 10:00-12:00 Θάλαμοι Κλινικής.

- **Έλεγχος – Πρόοδος – Εξετάσεις:** Οι εξετάσεις γίνονται σύμφωνα με το Ενιαίο Πρόγραμμα Εξετάσεων της Ιατρικής Σχολής, προφορικά.

- **Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία:** Ως κύριο σύγγραμμα χρησιμοποιείται το βιβλίο «Γενικής Χειρουργικής» (2 τόμοι) του Χειρουργικού Τομέα καθώς και τα όποια βοηθήματα εγκρίνονται κάθε χρόνο από τον Τομέα.

- **Ενημερωτικό Φυλλάδιο Μαθήματος** (ΕΦΜ) διανέμεται στους φοιτητές στην αρχή κάθε εξαμήνου (από το Φεβρουάριο του 2002).

- **Γραμματειακή Υποστήριξη:** Γραμματειακή υποστήριξη (μόνο) για φοιτητικά θέματα παρέχεται από τον κ. Γ. Κανάκη μέλος ΕΤΕΠ - ΤΕ-ηλεκτρονικό της Ιατρικής Σχολής, καθημερινά από 10:00-12:00. Ο κ. Κανάκης προσφέρει εξειδικευμένο διδακτικό εργαστηριακό έργο, συνεπικουρώντας και συμμετέχοντας στο διδακτικό, εκπαιδευτικό και ερευνητικό έργο που παρουσιάζει η Κλινική (Ν. 2817/2000, άρθρ 13), τηλ. 994642, fax 994791.

Η Γραμματεία της Κλινικής δέχεται τους φοιτητές κάθε εργάσιμη ημέρα από 11:00-12:00. Επίσης, εκπρόσωποι του κάθε εξαμήνου ή ακόμη και μεμονω μένοι φοιτητές, μπορούν να απευθύνονται, δια της Γραμματείας της Κλινικής, στους υπεύθυνους του προγράμματος (Στ΄ εξάμηνου κ. Ν. Τζιρή, αναπλ. καθηγητή, Ζ΄ εξαμήνου κ. Ν. Κουλούρη, αναπλ. καθηγητή, ΙΑ΄ εξαμήνου κ. Ι. Κεσίσογλου, επίκ. καθηγητή) ή στο Διευθυντή της Κλινικής καθηγητή κ. Σπύρο Παπαβραμίδη, για οποιοδήποτε θέμα που αφορά στην εκπαίδευσή τους.

Δ΄ Χειρουργική Κλινική, Νοσοκομείο Παπανικολάου

Διευθυντής: Χαράλαμπος Λαζαρίδης, καθηγητής.

- **Οργανωτής:** Λαζαρίδης Χαράλαμπος, καθηγητής.

- **Συντονιστής:** Λαζαρίδης Χαράλαμπος.

- **Υπεύθυνος εκπαίδευσης:**

- **Συντονιστές μαθήματος:** κ.κ. Τσαλής, Αγγελόπουλος.

- **Σκοπός μαθήματος:** Η θεωρητική και πρακτική προσέγγιση θεμάτων της Γενικής Χειρουργικής με ιδιαίτερη έμφαση στη χειρουργική κλινική σημειολογία.

- **Επιδιωκόμενοι στόχοι:** Η κατανόηση βασικών εννοιών χειρουργικής παθολογίας και η εξοικείωση με τις κλινικές μεθόδους φυσικής εξέτασης. Επίσης η αξιολόγηση των κλινικών συμπτωμάτων στο πλαίσιο της αναλυτικής παρουσίασης των διαφόρων χειρουργικών νοσημάτων.

- **Μορφή εκπαίδευσης:** Μαθήματα από αμφιθεάτρου, φροντιστήρια – κλινική άσκηση στους θαλάμους.

- **Διδακτικές ώρες:** Το μάθημα διδάσκεται δύο φορές την εβδομάδα (Δευτέρα και Τρίτη), 8 ώρες εβδομαδιαίως (4 ώρες από αμφιθεάτρου παρουσίαση - συζήτηση και 4 ώρες κλινική άσκηση στο θάλαμο των ασθενών), για 13 εβδομάδες.

- **Διδακτικές μονάδες:** 8.

- **Περιεχόμενο** μαθήματος: Ιστορική εξέλιξη της Χειρουργικής, Προσέγγιση του χειρουργικού ασθενούς (Ιστορικό - κλινική εικόνα), Ύδωρ - Ηλεκτρολύτες, Οξεοβασική ισορροπία, Αποστείρωση - Ασηψία - Αντισηψία, Παρεντερική διατροφή, Εντερική διατροφή, Τραύμα, Προεγχειρητική – μετεγχειρητική αγωγή, Καταπληξία, Απεικονιστικές μέθοδοι στη Χειρουργική, Ενδοσκοπήσεις, Μετεγχειρητικές επιπλοκές, Χειρουργικές λοιμώξεις, Αντιβιοτικά στη Χειρουργική, Επούλωση τραύματος, Χειρουργική ογκολογία, Μεταμοσχεύσεις, Διαταραχές πήξης - Μεταγγίσεις, Εγκαύματα - Κρυοπηγήματα.

- **Διδάσκοντες:** Χαράλαμπος Λαζαρίδης, καθηγητής, Ιωάννης Κανέλλος, καθηγητής, Κωνσταντίνος Τσαλής, καθηγητής, Χαράλαμπος Δημητριάδης,αναπλ. καθηγητής, Εμμαν. Χριστοφορίδης, αναπλ. καθηγητής, Σταμάτης Αγγελόπουλος, επίκ. καθηγητής, . Μαντζώρος Ιωάννης, λέκτορας, Παπαδοπούλου Γλυκερία, επιμελήτρια Β΄ Πλαστικής Χειρουργικής.

- **Πρόγραμμα – Έλεγχος – Πρόοδος – Εξετάσεις:** Δευτέρα - Τρίτη x 13 εβδομάδες. Οι εξετάσεις σε κάθε εξεταστική περίοδο γίνονται γραπτά σύμφωνα με το Ημερολογιακό Πρόγραμμα της Ιατρικής Σχολής. Τα μαθήματα γίνονται στην αίθουσα διδασκαλίας της Δ΄ Χειρουργικής Κλινικής στο Νοσοκομείο «Γ. Παπανικολάου» για τα θεωρητικά μαθήματα από 8:00-10:00 (διάρκεια 2 ώρες) και για τα πρακτικά στους θαλάμους 10:00-12:00 (διάρκεια 2 ώρες).

- **Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία:** Βασικό σύγγραμμα θεωρείται το βιβλίο «Γενικής Χειρουργικής» τόμοι Α΄ και Β΄ του Χειρουργικού Τομέα και επικουρικά όλα τα βοηθητικά συγγράμματα που εγκρίνονται κάθε χρόνο από τον Τομέα.

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** Γραμματέας της Δ΄ Χειρουργικής Κλινικής είναι η κ. Κανδυλάκη Αγγέλα μέλος ΕΤΕΠ της Ιατρικής Σχολής. Η Γραμματεία λειτουργεί τις εργάσιμες ημέρες στις ώρες 8:30-14:00 και το τηλέφωνα επικοινωνίας είναι 350282 και 992410, ενώ ο αριθμός ομοιοτυπίας είναι ο 358000.

Ενημερωτικό Φύλλο Μαθήματος διανέμεται στους φοιτητές στην αρχή κάθε εξαμήνου. Οι φοιτητές μέσω της γραμματείας στις εργάσιμες ημέρες και ώρες μπορεί να απευθύνονται στους υπεύθυνους του προγράμματος σπουδών ή στο Διευθυντή της Κλινικής για θέματα που αφορούν την εκπαίδευσή τους.

Ε΄ Χειρουργική Κλινική, Νοσοκομείο Ιπποκρατειο

Διευθυντής: Χαράλαμπος Σπυρίδης, καθηγητής.

- **Σκοπός του μαθήματος:** Η μύηση των φοιτητών στις βασικές αρχές και γνώσεις της Χειρουργικής και στη προσέγγιση του χειρουργικού ασθενή. Δηλαδή θα επιδιωχθεί σ' αυτό το εξάμηνο να τους δοθούν και να γίνουν κτήμα τους: 1) Τα απαραίτητα και βασικά θεωρητικά στοιχεία για τη σωστή προσέγγιση του χειρουργικού ασθενή. 2) Τα απαραίτητα και βασικά πρακτικά στοιχεία για τη σωστή και λεπτομερή χειρουργική κλινική εξέταση του ασθενή. 3) Ο τρόπος σύνθεσης των συμπτωμάτων και των κλινικών σημείων για την διεξαγωγή της σωστής διαφοροδιαγνωστικής σκέψης. 4) Η γνώση των συχνότερα χρησιμοποιούμενων υλικών σε απλές χειρουργικές πράξεις και επεμβάσεις και ο λόγος χρησιμοποίησης κάθε υλικού. 5) Το θεωρητικό υπόβαθρο των συχνότερων ασθενειών και καταστάσεων και την απαραίτητη θεραπευτική προσέγγισή τους και τέλος, η ικανότητα αυτοδύναμης αναζήτησης της γνώσης και των δεξιοτήτων πάνω στα διδασκόμενα θέματα.

- **Μορφή εκπαίδευσης:** Το μάθημα διδάσκεται στο εαρινό εξάμηνο (Φεβρουάριος - Ιούνιος), δύο ημέρες την εβδομάδα, κάθε Δευτέρα και Τρίτη, τέσσερις ώρες την ημέρα και διακρίνεται:

α) Στην από αμφιθεάτρου διάλεξη και συζήτηση και

β) Στην πρακτική εξάσκηση στους θαλάμους των ασθενών.

Οι από αμφιθεάτρου διαλέξεις - συζητήσεις γίνονται κατά τις ώρες 8:00-10:00 στο Αμφιθέατρο «Πάνος Μεταξάς» του Ιπποκρατείου Νοσοκομείου. Η πρακτική εξάσκηση γίνεται κατά τις ώρες 10:00-12:00 στους θαλάμους των ασθενών της Ε΄ Χειρουργικής Κλινικής, στο κτίριο Α΄ «Αγία Σοφία», και της Α΄ Χειρουργικής Κλινικής, στο κτίριο Γ΄ του Ιπποκρατείου Νοσοκομείου. Για την πρακτική άσκηση είναι απαραίτητα η ιατρική ποδιά και τα ακουστικά.

Η διδασκαλία διαρκεί δεκατρείς εβδομάδες με 104 ώρες εκπαίδευσης (52 ώρες διδασκαλία στο αμφιθέατρο και 52 ώρες κλινική άσκηση).

- **Διδακτικές μονάδες:** 8.

- **Διδάσκοντες:** Χαράλαμπος Σπυρίδης καθηγητής, Δημήτριος Τσαντήλας, καθηγητής, Κωνσταντίνος Παπάζογλου, επίκ. καθηγητής, Απόστολος Καμπαρούδης, επίκ. καθηγητής, Γεώργιος Φραγκανδρέας, επιμελητής Α΄ Ε.Σ.Υ και Κάρκος Χρήστος, επιμελητής Β΄ Ε.Σ.Υ.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Προσέγγιση ασθενούς - Ιστορικό Κλινική εξέταση - Σχέση χειρουργού και αρρώστου (Ιστορικό, Κλινική εξέταση, Παρακλινική διερεύνηση, Απόφαση για εγχείρηση), Απεικονιστικές μέθοδοι στη Χειρουργική (Ακτινολογικός - υπερηχογραφικός έλεγχος, Αξονική και μαγνητική τομογραφία, πυρηνική ιατρική), Ενδοσκοπήσεις στη χειρουργική, Ύδωρ και ηλεκτρολύτες (κατανομή του νερού του σώματος, διαταραχές του όγκου, διαταραχές ηλεκτρολυτών), Οξεοβασική ισορροπία. Διαταραχές οξεοβασικής ισορροπίας, Τεχνητή Διατροφή (Σύνθεση του ανθρωπίνου σώματος, ενεργειακά αποθέματα του οργανισμού, κακή θρέψη, εκτίμηση θρέψεως, μέθοδοι υποστήριξης της θρέψης), Αιμόσταση- Διαταραχές πήξης - Μεταγγίσεις, Προεγχειρητική και Μετεγχειρητική αγωγή (Η σημασία της προσωπικής επικοινωνίας, εγχειρητικοί κίνδυνοι, προεγχειρητική προετοιμασία), Προεγχειρητική και Μετεγχειρητική αγωγή (Μετεγχειρητική πορεία, φροντίδα των ασθενών, έξοδος από το νοσοκομείο), Ασηψία, Αντισηψία, Χειρουργικές λοιμώξεις (Ασηψία, Α-

ντισηψία, Απολύνανση, Αποστείρωση, Μικροβιολογία χειρουργικών λοιμώξεων, Αντιμικροβιακή χημειοπροφύλαξη, Αντιμικροβιακή θεραπεία), Ασηψία, Αντισηψία, Χειρουργικές λοιμώξεις (Χειρουργικές λοιμώξεις - Γενικές αρχές, Λοιμώξεις μαλακών μορίων, Λοιμώξεις σωματικών κοιλοτήτων, Λοιμώξεις προσθετικών υλικών, Νοσοκομειακές Λοιμώξεις, Λοίμωξη τραύματος, Άλλες νοσοκομειακές λοιμώξεις), Μετεγχειρητικές Επιπλοκές (Μετεγχειρητικός πυρετός, Επιπλοκές από το αναπνευστικό, το ουροποιητικό, την καρδιά, το ήπαρ, το χειρουργικό τραύμα, Μετεγχειρητικός παραλυτικός ειλεός, Μετεγχειρητική οξεία χολοκυστίτιδα, Μετεγχειρητική οξεία παγκρεατίτιδα, Ψυχικές μετεγχειρητικές διαταραχές), Τραύμα (Συστηματική απάντηση στο τραύμα, Σύνδρομο συστηματικής φλεγμονώδους αντί δρασης, επούλωση τραύματος, Δήγματα ζώων και εντόμων), Τραύμα (Πολυτραυματίας - Αρχική εκτίμηση και ανάνηψη, εκτίμηση κατά περιοχή και ειδικές διαγνωστικές εξετάσεις, θεραπευτική αντιμετώπιση), Τραύμα (Σύνδρομο κοιλιακού και θωρακικού διαμερίσματος, Κακώσεις θώρακα, Κακώσεις κοιλίας, Κακώσεις πυέλου και άκρων), Καταπληξία, Εγκαύματα, Χειρουργική Ογκολογία (επιδημιολογία, σταδιοποίηση, διάγνωση νεοπλασμάτων, χειρουργική θεραπεία πρωτοπαθών όγκων, ακτινοθεραπεία, χημειοθεραπεία), Χειρουργική Ογκολογία (Διάγνωση και αντιμετώπιση απομακρυσμένων μεταστάσεων, Σαρκώματα μαλακών μορίων), Μεταμοσχεύσεις, Αιμορραγία από το ανώτερο και κατώτερο Πεπτικό Σύστημα, Ειλεός (Αποφρακτικός ειλεός, Παραλυτικό ειλεός), Ειλεός (Ειδικές μορφές εντερικής απόφραξης), Οξεία Κοιλία (Ιστορικό - Κλινική εικόνα, Κλινική εξέταση), Οξεία Κοιλία (Παρακλινική διερεύνηση, διαφορική διάγνωση, προεγχειρητική αντιμετώπιση, ειδικές μορφές οξείας κοιλίας, ενδείξεις εγχείρησης), Παθήσεις αρτηριών (αιμοδυναμική και παθοφυσιολογία της αρτηριακής κυκλοφορίας, διάγνωση της αποφρακτικής αρτηριακής νόσου), Παθήσεις φλεβών και λεμφαγγείων, Περιτονίτιδα και ενδοκοιλιακές λοιμώξεις. Η παρουσία των φοιτητών στην κλινική άσκηση είναι υποχρεωτική και δεν δικαιολογείται απουσία.

- **Εξετάσεις:** Στην αντίστοιχη εξεταστική περίοδο του εξαμήνου υπάρχουν γραπτές εξετάσεις επί των διδαχθέντων θεμάτων σύμφωνα με το ενιαίο ωρολόγιο πρόγραμμα σπουδών της Ιατρικής Σχολής.

- **Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία:** Βασικό εκπαιδευτικό σύγγραμμα αποτελεί το βιβλίο Γενικής Χειρουργικής του Χειρουργικού Τομέα (Τόμοι 2) και βοηθητικά οι «Βασικές Γνώσεις Χειρουργικής» και «Χειρουργική Ανατομία – Κλινική Εξέταση».

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** Η Γραμματεία λειτουργεί τις εργάσιμες ημέρες στις ώρες 8:30-14:00 και το τηλέφωνο επικοινωνίας είναι το 2313312162, ενώ ο αριθμός fax ο 992886. Ενημερωτικό Φύλλο Μαθήματος διανέμεται στους Φοιτητές στην αρχή κάθε εξαμήνου. Οι φοιτητές μέσω της γραμματείας στις εργάσιμες ημέρες και ώρες μπορούν να απευθύνονται στους υπεύθυνους του προγράμματος σπουδών ή στο Διευθυντή της Κλινικής για θέματα που αφορούν την εκπαίδευσή τους.

Α΄ Προπαιδευτική Κλινική Χειρουργική, Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ

Διευθυντής: Γεώργιος Μπασδάνης, καθηγητής.

- Σκοπός/Στόχοι: Η εκπαίδευση του φοιτητή στις βασικές γνώσεις της χειρουργικής, στην προσέγγιση του χειρουργικού ασθενή, στην κλινική εξέταση και στο ιστορικό του, στην προεγχειρητική ετοιμασία και στην μετεγχειρητική φροντίδα, την θρέψη και τις διαταραχές ύδατος και ηλεκτρολυτών χειρουργικών ασθενών.

- Επιδιωκόμενα αποτελέσματα: Προετοιμασία των φοιτητών για την είσοδο στις κύριες χειρουργικές παθήσεις και σε απλές χειρουργικές πράξεις στα επόμενα εξάμηνα.

- Το μάθημα διδάσκεται: 8 ώρες/εβδομάδα (4 ώρες μαθήματα αμφιθέατρου/φροντιστηριακά μαθήματα, 4 ώρες κλινική άσκηση).

- Σύνολο ωρών εξαμήνου : 8 Χ 13 εβδ = 104

- Διδακτικές Μονάδες: 8

- Μονάδες ECTS: 9

- Ωρολόγιο πρόγραμμα/Χώροι διδασκαλίας: Η κλινική άσκηση θα πραγματοποιείται στους θαλάμους νοσηλείας ασθενών της Α΄ Προπ. Χειρουργικής Κλινικής, του Νοσ. Α.Χ.Ε.Π.Α. κάθε Δευτέρα και Πέμπτη 8-10 π.μ. και τα μαθήματα αμφιθεάτρου/ φροντιστηριακά θα πραγματοποιούνται στην αίθουσα διδασκαλίας της Α΄ Προπ. Χειρ. Κλινικής, Νοσ. Α.Χ.Ε.Π.Α. κάθε Δευτέρα και Πέμπτη 10-12 π.μ.

- Διδακτικό σύγγραμμα : «Γενική Χειρουργική» – Εγχειρίδιο του Χειρουργικού τομέα.

- Διδάσκοντες: Γεώργιος Μπασδάνης Καθηγητής, Ιωάννης Προυσαλίδης Καθηγητής, Αστέριος Κατσαμούρης Καθηγητής, Κωνσταντίνος Παπαπολυχρονιάδης Αναπληρωτής Καθηγητής, Αντώνιος Μιχαλόπουλος Αναπληρωτής Καθηγητής, Βασίλειος Παπαδόπουλος Αναπληρωτής Καθηγητής, Αθανάσιος Παπαγεωργίου Επίκουρος Καθηγητής, Αικατερίνη Κοτζάμπαση Διευθύντρια ΕΣΥ, Ελευθέριος Καραμανλής Επιμ. Α΄ ΕΣΥ, Δανιήλ Παραμυθιώτης Επιμ. Β΄ ΕΣΥ.

- Υπεύθυνος: Αναπληρωτής Καθηγητής Βασίλειος Ν. Παπαδόπουλος Τηλ. 2310994924, e-mail: bnpap@med.auth.gr

- Γραμματεία: Σοφία Τραπεζανλίδου, Γραφείο εκπαίδευσης Α΄ Πρ.Χ., Νοσ. ΑΧΕΠΑ. Τηλ. 2310994793, Fax 2310994910

- Μορφή διδασκαλίας: Διάλεξη (μάθημα αμφιθεάτρου), φροντιστηριακό μάθημα (ενεργός συμμετοχή/καθοδηγούμενη αυτομάθηση), κλινική άσκηση στους θαλάμους νοσηλείας ασθενών, παρακολούθηση εξωτερικών ιατρείων, γενικής εφημερίας καθώς και χειρουργείων.

- Μορφή αξιολόγησης: Συνεχής αξιολόγηση: (παρακολούθηση, συμμετοχή στην κλινική άσκηση).

- Εξετάσεις: Τελική αξιολόγηση: Γραπτή δοκιμασία με απαντήσεις σε ερωτήσεις πολλαπλών

Προηγείται, τις παραμονές των εξετάσεων το Προεξεταστικό Φροντιστηριακό Μάθημα (Π.Φ.Μ.) με σκοπό την διευκρίνιση και απάντηση από τα μέλη Δ.Ε.Π. τυχόν ερωτημάτων των φοιτητών μετά την τελική μελέτη του μαθήματος, καθώς επίσης και την λεπτομερή ενημέρωση για την μέθοδο αξιολόγησής τους, όπως και την ψυχολογική υποστήριξη.

- Βοηθήματα: Μετεκπαιδευτικά μαθήματα Α' Προπ. Χειρουργικής Κλινικής κάθε Δευτέρα και Παρασκευή 08:00-09:00 π.μ..

Βιβλιογραφικές ενημερώσεις. Συζήτηση με εκπαιδευτές μέλη ΔΕΠ.

Δημοσιεύσεις Ιατρικών περιοδικών (Ιατρική, Ελληνική Ιατρική, Ελληνική Χειρουργική, Χειρουργικά Χρονικά, Επιστημονική Επετηρίδα του Τμήματος Ιατρικής, Surgical Clinics of North America, World Journal Of Surgery, British Journal of Surgery).

Διεθνή Έγκριτα εγχειρίδια χειρουργικής [Current Surgical Diagnosis and Treatment (Lawrence & Way eds), Short Practice of Surgery (H. Bailey ed), Principles of Surgery (Seymour I. Schwartz ed), Textbook of Surgery (David C. Sabiston ed)].

Αναζήτηση: στο Internet (παροχή δικτυακών τόπων).

Αναζήτηση: σε Βιβλιοθήκη της Α' ΠΡΧ Κλινικής, του νοσοκομείου ΑΧΕΠΑ, και του Α.Π.Θ.

- Αξιολόγηση εκπαιδευτών, προγράμματος και μέσων: Ερωτηματολόγιο συμπληρώνεται ηλεκτρονικά στο τέλος της εκπαίδευσης.

- Ύλη εξαμήνου: Προσέγγιση χειρουργικού ασθενή**.** Απεικονιστικές μέθοδοι στην Χειρουργική**.** Ενδοσκοπήσεις στην Χειρουργική**.** Βασική Ανοσολογία στη Χειρουργική**.** Ύδωρ και ηλεκτρολύτες. Οξεοβασική ισορροπία**.** Τεχνητή Διατροφή**.** Αιμόσταση. Διαταραχές πήξης. Μεταγγίσεις**.** Προεγχειρητική και μετεγχειρητική αγωγή**.** Μετεγχειρητικές επιπλοκές**.** Τραύμα. Ασηψία. Αντισηψία. Χειρουργικές λοιμώξεις. Καταπληξία**.** Εγκαύματα**.** Μεταμοσχεύσεις**.** Χειρουργική Ογκολογία**.** Οξεία κοιλία**.** Περιτονίτιδα και ενδοκοιλιακές λοιμώξεις**.** Ειλεός**.** Αιμορραγία ανωτέρου - κατωτέρου πεπτικού**.** Παθήσεις αρτηριών, φλεβών και λεμφαγγείων.

Β΄ Χειρουργική Προπαιδευτική Κλινική, Νοσοκομείο ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ

Διευθυντής: Αθανάσιος Σακαντάμης, καθηγητής.

Αριθμός πιστωτικών μονάδων: 8

Διδάσκοντες: Αθανάσιος Σακαντάμης, Δημήτριος Καρβουνάρης, Θεόδωρος Παυλίδης, Κων/νος Μπαλλάς

Αντικειμενικοί στόχοι του μαθήματος: Απόκτηση βασικών γνώσεων που σταδιακά καλύπτουν όλο το φάσμα της Χειρουργικής και περιλαμβάνουν την κλινική εξέταση (συμπτώματα και αντικειμενικά ευρήματα) και την παθολογία των χειρουργικών παθήσεων, τη σύγχρονη διαγνωστική προσέγγιση, την προεγχειρητική εκτίμηση, στοιχεία εγχειρητικής και τη μετεγχειρητική παρακολούθηση των ασθενών. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις επείγουσες καταστάσεις που χρειάζονται χειρουργική αντιμετώπιση (τραύματα, αιμορραγίες, οξεία κοιλία) για την απόκτηση δυνατοτήτων έγκαιρης και ορθής διάγνωσης και σωστής εφαρμογής πρώτων μέτρων σωστής αντιμετώπισης.

Προαπαιτήσεις: Όχι

Περιεχόμενο του μαθήματος: Προσέγγιση του χειρουργικού ασθενούς α) Ιστορικό, β) Κλινική εξέταση, γ) Παρακλινική διερεύνηση, Προεγχειρητική ετοιμασία ασθενών, μετεγχειρητική φροντίδα ασθενών, επούλωση τραύματος, Ασηψία - Αντισηψία - Απολύμανση - Αποστείρωση, Δείγματα ζώων και εντόμων, Χειρουργικές λοιμώξεις (γενικές αρχές - λοιμώξεις μαλακών μορίων-λοιμώξεις σώματος), Διαταραχές ύδατος και ηλεκτρολυτών, Μετεγχειρητικές επιπλοκές, Αιμόσταση - Διαταραχές πήξης - μεταγγίσεις, Εγκαύματα, Χειρουργικές παθήσεις δέρματος και υποδορίου, Κακώσεις θώρακα, Εκτίμηση και θεραπευτική αντιμετώπιση του πολυτραυματία, Καταπληξία, Χειρουργική Ογκολογία - Γενικά περί νεοπλασιών,

Κήλες του κοιλιακού τοιχώματος, Σημειολογία παθήσεων γαστρεντερικού σωλήνα, Σημειολογία Παθήσεων ήπατος - Χοληφόρων - Παγκρέατος - Σπληνός, Κλινική εξέταση και Διαγνωστική διερεύνηση αποφρ. Αρτηριακής νόσου καιρόνιας φλεβικής ανεπάρκειας κάτω άκρων, Σημειολογία παθήσεων Θυρεοειδούς - Παραθυρεοειδών αδένων - Μαστού, Οξεία κοιλία.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη: Τα εγκεκριμένα από τον Τομέα Χειρουργικής

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι: Θεωρητική κατάρτιση (μαθήματα στο αμφιθέατρο, φροντιστηριακά μαθήματα, παρακολούθηση μετεκπαιδευτικών μαθημάτων, συμμετοχή σε συνέδρια, εκπόνηση επιστημονικών εργασιών). Πρακτική εξάσκηση (Θάλαμοι ασθενών και παρακολούθηση εκπαιδευτικών επισκέψεων, λειτουργίες εξωτερικών ιατρείων τακτικών και επειγόντων και εκπαιδευτικών χειρουργείων).

Μέθοδοι αξιολόγησης/βαθμολόγησης: Γραπτές εξετάσεις

29. Μικροβιολογία ΙΙ (ΙΑ0298)

Α΄ και Β' Εργαστήριο Μικροβιολογίας

Διευθυντής: Νικόλαος Μαλισιόβας, καθηγητής.

- **Υπεύθυνοι Εκπαίδευσης:** Προπτυχιακά: Α' Εργ. Μικρ. Λ. Σκούρα, Μεταπτυχιακά: Τ. Βυζαντιάδης, Διδακτορικά: Ν. Μαλισιόβας.

- **Συντονιστής Μαθήματος:** Α' Εργ. Μικροβιολογίας Ν. Μαλισιόβας, διευθυντής-καθηγητής.

- **Συντονίστρια Μαθήματος:** Β' Εργ. Μικροβιολογίας Μ. Εξηντάρη, επίκ. καθηγήτρια. Δέχονται τους Φοιτητές κάθε Παρασκευή ώρα 12:00-14:00.

- **Σκοπός του μαθήματος:** Σκοπός του μαθήματος είναι η εκμάθηση από τους φοιτητές: 1. Των γενικών ιδιοτήτων των ιών, της κατασκευής του σωματιδίου του ιού, της αναπαραγωγής αυτών, της επίδρασης φυσικών και χημικών παραγόντων επί των ιών, των αντιϊικών φαρμάκων και της εργαστηριακής διάγνωσης αυτών. 2. Των γενικών ιδιοτήτων, καλλιέργειας, παθογένειας, κλινικής εικόνας και εργαστηριακής διάγνωσης και προφύλαξης των παθογόνων για τον άνθρωπο ιών. 3. Της μορφολογίας, κύκλου ζωής, παθογένειας, κλινικής εικόνας και εργαστηριακής διάγνωσης των σπουδαιότερων παθογόνων παρασίτων που μπορεί να προκαλέσουν νόσο στην Ελλάδα.

4. Των γενικών χαρακτηριστικών και της μορφολογίας των μυκήτων, του τρόπου δράσης τους και της παθογένειας τους, της εργαστηριακής διάγνωσης και των αντιμυκητιακών φαρμάκων με έμφαση στις συστηματικές και εντων βάθει μυκητιάσεις.

- **Επιδιωκόμενοι στόχοι:** Οι στόχοι του μαθήματος είναι η πλήρης κατανόηση των σπουδαιότερων ιών, παρασίτων και μυκήτων που προκαλούν λοιμώξεις στον άνθρωπο καθώς επίσης και η ειδική εργαστηριακή διάγνωση αυτών.

- **Μορφή Εκπαίδευσης:** Το μάθημα διδάσκεται στο αμφιθέατρο και με φροντιστηριακές και πρακτικές εργαστηριακές ασκήσεις. Επίσης δίδεται η δυνατότητα στους Φοιτητές για εκπόνηση εργασιών.

- **Διδάσκοντες:** Όλα τα Μέλη ΔΕΠ του Α' & Β' Εργαστηρίου Μικροβιολογίας, και οι επιστημονικοί συνεργάτες.

- **Διδακτικές μονάδες:** Το μάθημα διδάσκεται 4 ώρες/εβδομάδα, 2 ώρες αμφιθέατρο και 2 ώρα εργαστήριο ή φροντιστήριο.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** 1. Γενικές ιδιότητες των ιών, Κατασκευή του σωματιδίου του ιού, Ταξινόμηση των ιών, Καλλιέργεια των ιών, Αναπαραγωγή των ιών σε ζώντα κύτταρα, Επίδραση φυσικών και χημικών παραγόντων στους ιούς, Δράση αντιβιοτικών και χημειοθεραπευτικών στους ιούς, Ανοσία στις λοιμώξεις από ιούς, Εργαστηριακή Διάγνωση Ιώσεων, Ιοί Picorna, Οικογένεια Reoviridae, Οικογένεια των ιών Toga-Flavi-Arena-Benya-Filo, Βλεννοϊοί, Παραβλεννοϊοί, Ιοί Corona, Ραβδοϊοί, Ρετροϊοί, Ιοί Ηπατίτιδας, Παρβοϊοί, Αδενοϊοί, Ερπητοϊοί, Ιοί Ευλογιάς, Ογκογόνοι ιοί, Βακτηριοφάγοι, Prions, Σπογγιόμορφες εγκεφαλοπάθειες. 2. Χαρακτηριστικά των πρωτοζώων, Πολυκυτταρικά παράσιτα, Αρθρόποδα, Σποróζωα (Πλασμώδια, Τοξόπλασμα, Κρυπτοσπορίδιο), Αμοιβάδες, Μαστιγοφόρα και Βλεφαριδοφόρα του εντέρου και του κόλπου, Μαστιγοφόρα του αίματος και των ιστών, Νηματώδεις του εντέρου, Νηματώδεις των ιστών, Κεστώδεις, Τρηματώδεις. 3. Γενικά περί μυκήτων, Ταξινομική και μορφολογική κατάταξη, Τρόπος αναπαραγωγής και προσβολής του ανθρώπινου οργανισμού. Κάντιντα, Ασπέργιλλος, Κρυπτόκοκκος, άλλα αναδυόμενα αίτια ευκαιριακών μυκητιακών λοιμώξεων. Πρωτοπαθώς παθογόνοι μύκητες. Γενικά χαρακτηριστικά δερματομυκητιάσεων. Εργαστηριακή διάγνωση και αντιμυκητιακή θεραπεία, ιδίως των συστηματικών και των εν βάθει μυκητιάσεων.

- **Αιθουσες διδασκαλίας:** Ν. Μικρό Αμφιθέατρο (300) θέσεων (διδασκαλία από αμφιθεάτρου), Αίθουσα Δ' (φροντιστήριο), Αίθουσα ασκήσεων του Α' Εργαστηρίου Μικροβιολογίας (εργαστήριο).

- **Πρόγραμμα και ώρες διδασκαλίας:** Το μάθημα διδάσκεται κατά το ΣΤ' εξάμηνο. Η διδασκαλία από αμφιθεάτρου γίνεται 2 φορές / εβδομάδα (13:00-14:00), το εργαστήριο γίνεται 2 ώρα/εβδομάδα (14:00-16:00, 15:00-17:00 ή 16:00-18:00) και το φροντιστήριο 1 ώρα/εβδομάδα (13:00-14:000) η ημέρα επιλέγεται από τους φοιτητές. Σύνολο ωρών εξαμήνου: 4 x 13 εβδ. = 52 ώρες.

- **Αξιολόγηση – Πρόοδος – Εξετάσεις:** Οι εργαστηριακές και φροντιστηριακές ασκήσεις είναι υποχρεωτικές και λαμβάνονται παρουσίες. Οι φοιτητές αξιολογούνται από τα μέλη ΔΕΠ με γραπτές εξετάσεις επί 10 θεμάτων στο τέλος του εξαμήνου στην ανωτέρω αναφερθείσα ύλη. Οι ημερομηνίες των εξετάσεων είναι είδη καθορισμένες από τη Σχολή.

- **Διδακτικό σύγραμμα:** Τα συγγράμματα: α) «Εισαγωγή στην Ιατρική Μικροβιολογία Ιολογία και Ανοσολογία», Ι. Παπαπαναγιώτου–Β. Κυριαζοπούλου-Δαλαΐνα, UNIVERSITY STUDIO PRESS, 2005 και «Ιατρική Μικροβιολογία & Ιολογία», Ι. Παπαπαναγιώτου–Β. Κυριαζοπούλου-Δαλαΐνα, UNIVERSITY STUDIO PRESS, 2004, β) «Ιατρική Μικροβιολογία», των Murray PR., Rosenthal KS., Pfaller MA., μεταφρασμένο 5η έκδοση 2005, εκδόσεις ΠΑΡΙΣΙΑΝΟΥ Α.Ε.

- **Βιβλιοθήκη:** Στο εργαστήριο υπάρχουν μικροβιολογικά περιοδικά και βιβλία.

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** Α' Εργ. Μικροβιολογίας Ελισάβετ Μαυρομιχάλη, τηλ. 999129.

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** Β' Εργ. Μικροβιολογίας Ευαγγελία Βούλτσου, τηλ. 999101.

30. Φαρμακολογία Ι (ΙΑ0339)

Α΄ Εργαστήριο Φαρμακολογίας,

- Διευθυντής: Γεώργιος Καρακιουλάκης, καθηγητής.

- Υπεύθυνος εκπαίδευσης: Γεώργιος Καρακιουλάκης, καθηγητής.

- Συντονιστής του μαθήματος: Μαρία Μυρωνίδου, καθηγήτρια

Β΄ Εργαστήριο Φαρμακολογίας

- Διευθυντής: Δημήτριος Κούβελας, καθηγητής.

- Υπεύθυνος εκπαίδευσης: Δημήτριος Κούβελας, καθηγητής

- Συντονιστής του μαθήματος: Γεώργιος Παπαζήσης, λέκτορας

- Σκοπός του μαθήματος: Σκοπός του μαθήματος είναι η παροχή γνώσεων που σχετίζονται με τις βασικές αρχές δράσης των φαρμάκων στον οργανισμό του ανθρώπου.

- Επιδιωκόμενοι στόχοι: Η κατανόηση των αρχών της φαρμακοκινητικής και φαρμακοδυναμικής. Κατανόηση της φαρμακοκινητικής, του μηχανισμού δράσης, της θεραπευτικής χρησιμότητας, της αποτελεσματικότητας, των ανεπιθύμητων ενεργειών, των αντενδείξεων, της τοξικότητας και των αλληλεπιδράσεων των φαρμάκων που δρουν στο κεντρικό νευρικό σύστημα (ΚΝΣ), στο αυτόνομο νευρικό σύστημα (ΑΝΣ), στο καρδιαγγειακό σύστημα και στο αίμα.

- Μορφή εκπαίδευσης: Διαλέξεις στο αμφιθέατρο, φροντιστηριακές ασκήσεις, εργασίες και καθοδηγούμενη αυτομάθηση.

- Διδακτικές μονάδες: 3. ECTS: 3,5 units

- Περιεχόμενο μαθήματος: Εισαγωγή στη Φαρμακολογία: Ορισμοί. Αρχές Φαρμακοκινητικής (Απορρόφηση, Κατανομή, Μεταβολισμός, Απέκκριση). Φαρμακοδυναμική - Υποδοχείς. Φάρμακα που δρουν στο Αυτόνομο Νευρικό Σύστημα: Χολινεργικοί Αγωνιστές - Ανταγωνιστές - Αδρενεργικοί Αγωνιστές - Ανταγωνιστές. Φάρμακα που δρουν στο Κεντρικό Νευρικό Σύστημα: Αντιπαρκινσονικά - Αγχολυτικά - Υπνωτικά - Αντιεπιληπτικά - Διεγερτικά - Αναισθητικά - Αντικαταθλιπτικά - Νευροληπτικά - Οπιοειδή. Καρδιαγγειακό Σύστημα: Φάρμακα για την καρδιακή ανεπάρκεια - Αντιαρρυθμικά - Αντιστηθαγχικά - Αντιϋπερτασικά - Φάρμακα για το αίμα - Αντιϋπερλιπιδαιμικά.

- Αίθουσες διδασκαλίας: 1) Μικρό αμφιθέατρο Ιατρικής Σχολής. **2)** Αίθουσα διδασκαλίας Φαρμακολογίας, 3ος όροφος, κτίριο Ιατρικής Σχολής.

- Ώρες - Διάρκεια Διδασκαλίας: Η διδασκαλία του μαθήματος γίνεται στο Στ΄ εξάμηνο σπουδών και περιλαμβάνει (σε εβδομαδιαία βάση) 1) διαλέξεις στο αμφιθέατρο (2 ώρες) και 2) φροντιστηριακές ασκήσεις σε ομάδες των 25 ατόμων. Η άσκηση είναι ωριαία και κάθε ομάδα ασκείται 13 ώρες συνολικά.

- Σύνολο ωρών διδασκαλίας ανά φοιτητή: 3/εβδομάδα x 13 εβδομάδες = 39 ώρες.

- Πρόγραμμα - Ημερομηνίες εκπαίδευσης: Όπως προβλέπονται από το αναλυτικό πρόγραμμα της Σχολής.

- Αξιολόγηση- Πρόοδος - Εξετάσεις: Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται με γραπτή ή/και προφορική εξέταση στο τέλος κάθε εξαμήνου σπουδών.

- Διδάσκοντες: Αντώνιος Γούλας, επίκ. καθηγητής, τηλ.: 2310-999342, goulas@med.auth.gr, Γεώργιος Καρακιουλάκης, καθηγητής, τηλ.: 2310-999304, gkaraki@med.auth.gr, Δημήτριος Κούβελας, καθηγητής, τηλ.: 2310-999335, kouvelas@med.auth.gr, Μαρία Μυρωνίδου-Τζουβελέκη, καθηγήτρια, τηλ.: 2310-999345, mmyronid@auth.gr, Νικόλαος Παπαδημητρίου, λέκτορας, τηλ.: 2310-999301, Γεώργιος Παπαζήσης, λέκτορας, τηλ.: 2310-999365, gpapaz@med.auth.gr Παρασκευή Παπαϊωαννίδου, καθηγήτρια, τηλ.: 2310-999314, ppap@med.auth.gr, Ελένη Παπακωνσταντίνου, αναπλ. καθηγήτρια, τηλ.: 2310-999367, epap@med.auth.gr, Χρυσάνθη Σαρδέλη, επικ. καθηγήτρια, τηλ.: 2310 999353, sardeli@med.auth.gr. FAX Εργαστηρίου: 2310-999303

- Εκπαιδευτικό υλικό - Βιβλία: Προτεινόμενα συγγράμματα: 1ο α το σύγγραμμα των H. P Rang, M. M. Dale, J. M. Ritter, P. K. Moore. σε ελληνική μετάφραση με τίτλο «Φαρμακολογία», Ιατρικές εκδόσεις Παρισιάνου Α.Ε., 5η έκδοση, 2007. **β.** «Φαρμακολογία με μια ματιά» του Neal. Εκδόσεις Παρισιάνου 2009 καθώς και **2ο** «Βασική Κλινική Φαρμακολογία» Τόμοι 1 του Bertnam G. Katzung Εκδόσεις Πασχαλίδη 2009.

- Γραμματειακή υποστήριξη: 2ος όροφος, τηλ. 2310 999357 κατά τις ώρες 09:00 π.μ. - 13:00 μ.μ. κάθε Δευτέρα. FAX Εργαστηρίου: 2310-999303.

31. Παθολογία Ι (ΙΑ0320)

Α΄ Παθολογική Κλινική: Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ

Διευθυντής: Παύλος Νικολαΐδης, καθηγητής.

- **Οργανωτής:** Παύλος Νικολαΐδης, καθηγητής.

- **Υπεύθυνος εκπαίδευσης:** Παύλος Νικολαΐδης, καθηγητής.

- **Συντονιστής:** Χριστόδουλος Πλιάκος, καθηγητής.

- **Σκοπός του μαθήματος:** Η σωστή πρώτη γνωριμία του φοιτητού με το Νοσοκομειακό περιβάλλον και η άμεση επαφή με τον πάσχοντα άνθρωπο. Η διδασκαλία εισαγωγικών, αλλά βασικών γνώσεων παθολογίας, η κατανόηση των οποίων θα βοηθήσει το φοιτητή στη μεθοδολογία της εξέτασης και της διερεύνησης του ασθενούς. Η περιγραφή γενικών συμπτωμάτων που εμφανίζονται σε παθήσεις διαφόρων συστημάτων (αναπνευστικό, γαστρεντερικό, κυκλοφορικό κ.λπ.) μαζί με τις εισαγωγικές γνώσεις της κλινικής εικόνας των σημαντικότερων παθήσεων, θα βοηθήσει το φοιτητή να αναπτύξει την κλινική και διαφοροδιαγνωστική του σκέψη με σκοπό να φθάσει στη διάγνωση. Στην κλινική άσκηση στους θαλάμους της Κλινικής γίνεται η εφαρμογή των παραπάνω γνώσεων με τη λήψη του ιστορικού και τη φυσική εξέταση κατά συστήματα σε ασθενείς που νοσηλεύονται για διάφορες παθήσεις.

- **Επιδιωκόμενοι στόχοι:** Είναι η θεωρητική και πρακτική κατάρτιση των φοιτητών στην απόκτηση δεξιότητας στη λήψη του ιστορικού, στη φυσική εξέταση των ασθενών και στη συσχέτιση των κλινικών ευρημάτων από τη φυσική εξέταση και το ιστορικό με στόχο τη διάγνωση της νόσου.

- **Μορφή εκπαίδευσης:** Το μάθημα διδάσκεται 8 ώρες/εβδομάδα 4 ώρες αμφιθέατρο, 4 ώρες εργαστηριακή - κλινική άσκηση στους θαλάμους και στα εξωτερικά ιατρεία (κανονικά και επείγοντα).

- **Σύνολο ωρών εξαμήνου:** 8 x 13 εβδομάδες = 104 ώρες.

- **Διδακτικές μονάδες:** 8.

- **Εξετάσεις:** Γραπτές και προφορικές.

- **Διδακτικά συγγράμματα:** 1) «Εσωτερική Παθολογία», των μελών ΔΕΠ του Τομέα Παθολογίας, τόμος Α΄ και Β΄. 2) «Εισαγωγή στην Παθολογία», Γ. Ζιάκα. 3) Σημειώσεις «Μαθήματα Εσωτερικής Παθολογίας», Κ. Παλέτα, Δ. Οικονομίδη.

- **Διδάσκοντες:** Νικολαΐδης Παύλος, καθηγητής, Γιώβος Ιωάννης, καθηγητής, Δανιηλίδης Μιχάλης, καθηγητής, Πλιάκος Χριστόδουλος, καθηγητής, Λαζαρίδης Αναστάσιος, καθηγητής, , Καπούλας Στέργιος, αναπλ. καθηγητής, Νικόπουλος Αθανάσιος, αναπλ. καθηγητής, Βασιλείου Στυλιανός, επίκ. καθηγητής, Ζεμπεκάκης Παντελής, επίκ. καθηγητής, Παπαϊωάννου Μαρία, επίκ. καθηγήτρια, Λιακόπουλος Βασίλειος, λέκτορας, Θεοχαρίδης Αθανάσιος, επιστ. συνεργάτης.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Η λήψη και το γράψιμο του ιστορικού, Προσέγγιση της παρούσης νόσου, Επισκόπηση του ασθενούς, ΑΠ, Σφύξεις, Θερμοκρασία, Σημειολογία Αναπνευστικού συστήματος, (Επισκόπηση, Ψηλάφηση, Επίκρουση, Ακρόαση), Πλευρίτιδα, Πνευμονία, Σημειολογία Κυκλοφορικού συστήματος (Επισκόπηση, Ψηλάφηση, Επίκρουση, Ακρόαση καρδιάς), Σφαγίτιδες - Σφυγμός - Φυσήματα, Σημειολογία πεπτικού Συστήματος (Στοματική κοιλότης, οισοφάγος, Επισκόπηση, Επίκρουση, Ψηλάφηση, Ακρόαση ήπατος-σπληνός), Σημειολογία ουροποιητικού (κωλικός νεφρού, αιματουρία), ψηλάφηση νεφρού - Επώδυνα σημεία, Σημειολογία Αιμοποιητικού (ωχρότης, πετέχειες), μέθοδοι εξέτασης μαστού και μασχάλης, ψηλάφηση λεμφαδένων, Σημειολογία Ενδοκρινικού συστήματος, Επισκόπηση, Ψηλάφηση Θυρεοειδούς, Μυοσκελετικό σύστημα - Μέθοδοι εξέτασης αρθρώσεων, Νευρικό σύστημα - Αντανακλαστικά - Κώμα, Συζήτηση περιπτώσεων με σημειολογικό ενδιαφέρον, Αξιολόγηση ασθενών με βάση την κλινική σημειολογία, Ιστορικό και πλήρης εξέταση του ασθενούς.

- **Αίθουσες – Ώρες διδασκαλίας – Διάρκεια:** α) Μαθήματα αμφιθεάτρου: Τρίτη 11:00-13:00, Αμφιθέατρο Νοσοκομείου ΑΧΕΠΑ, Παρασκευή 10:00-12:00, Αμφιθέατρο Νοσοκομείου ΑΧΕΠΑ β) Κλινική άσκηση στους θαλάμους: Πέμπτη 10:00-12:00, Θάλαμοι Α΄ Παθολογικής Κλινικής, Παρασκευή 8:00-10:00, Θάλαμοι Α΄ Παθολογικής Κλινικής.

- **Έλεγχος – Πρόοδος – Εξετάσεις:** Εξετάσεις γραπτές και προφορικές σύμφωνα με το ενιαίο πρόγραμμα εξετάσεων της Ιατρικής Σχολής. Βιβλιοθήκες: Προσφέρεται η βιβλιοθήκη του Νοσοκομείου ΑΧΕΠΑ. Ώρες λειτουργίας 9:00-14:00.

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** 1) Βόκοτα Ελένη, τηλ. 994657, 8:00-14:00. 2) Τσαούση Κατερίνα, τηλ. 994657, 8:00-14:00, 3) Κουρτέσης Λουκάς, τηλ. 994657, 8:00-14:00.

Β΄ Παθολογική Κλινική: Ιπποκρατειο

Διευθυντής: Παναγιώτα Μπούρα, καθηγήτρια.

- **Υπεύθυνος εκπαίδευσης:** Παναγιώτα Μπούρα, καθηγήτρια**.**

- **Συντονιστής μαθήματος:** Ιφιγένεια Μαγούλα-Παπαδοπούλου. καθηγήτρια.

- **Σκοπός του μαθήματος:** Η εισαγωγή του φοιτητή στην κλινική Ιατρική, την προσέγγιση του ασθενή, και την φυσική εξέταση, και η απόκτηση βασικών γνώσεων Εσωτερικής Παθολογίας και πρακτικών εξεταστικών δυνατοτήτων.

- **Επιδιωκόμενοι στόχοι:** Τα μαθήματα και η κλινική άσκηση στοχεύουν ώστε ο φοιτητής: Να αποκτήσει εμπειρίες που θα τον διευκολύνουν ώστε να μπορεί να προσεγγίζει εύκολα τον ασθενή. Να αποκτήσει εμπειρίες που θα τον διευκολύνουν στη θεμελίωση καλής σχέσης γιατρού - ασθενή. Να αποκτήσει βασικές γνώσεις στα συχνότερα νοσήματα της Εσωτερικής παθολογίας, ώστε να διευκολυνθεί στη λήψη ιστορικού. Να γνωρίζει και να αποκτήσει εμπειρίες στις μεθόδους κλινικής εξέτασης. Να γνωρίζει την ανάλυση συμπτωμάτων και σημείων, και τη συσχέτισή τους με νοσήματα.

- **Μορφή εκπαίδευσης:** Η εκπαίδευση γίνεται με θεωρητικά μαθήματα στο αμφιθέατρο και με πρακτική άσκηση στο θάλαμο ασθενών.

- **Διδακτικές μονάδες:** 8.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Αμφιθέατρο: Οι φοιτητές διδάσκονται τη λήψη ιστορικού, την ανάλυση των συμπτωμάτων και σημείων, τη φυσική εξέταση και βασικές γνώσεις γύρω από τα συχνότερα νοσήματα της Παθολογίας. Κλινική άσκηση: Οι φοιτητές παρακολουθούν ασθενείς στους θαλάμους με τη λήψη ιστορικού, φυσική εξέταση και διάγνωση.

- **Αίθουσες διδασκαλίας:** Γ΄ και Δ΄ αμφιθέατρο Ιπποκράτειου Νοσοκομείου, και θάλαμοι ασθενών Β΄ Παθολογικής Κλινικής, Ιπποκράτειου Νοσοκομείου.

- **Ώρες – Διάρκεια διδασκαλίας:** 8 ώρες / εβδομάδα, 104 ώρες εξάμηνο και ειδικότερα: Πρόγραμμα - Ημερομηνίες εκπαίδευσης: Θάλαμοι ασθενών Τετ. - Παρ. 8:00-10:00, Αμφιθέατρο Τετ. - Παρ. 10:00-12:00.

- **Αξιολόγηση – Πρόοδος – Εξετάσεις:** Συνολική αποτίμηση - Αξιολόγηση: Γραπτές και προφορικές εξετάσεις στο τέλος του μαθήματος.

- **Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία:** Εισαγωγή στην Παθολογία, Γ. Ζιάκα και συνεργ., Μαθήματα Προπαιδευτικής Εσωτερικής Παθολογίας, ΔΕΠ Β΄ Παθολογικής Κλινικής.

- **Βιβλιοθήκη:** Βιβλιοθήκη Β΄ Παθολογικής Κλινικής στην αίθουσα διδασκαλίας της Β΄ Παθολογικής Κλινικής, Ιπποκράτειο Νοσοκομείο.

Γ΄ Παθολογική Κλινική: Νοσοκομείο Παπαγεωργιου

Διευθυντής: Κωνσταντίνος Παλέτας, καθηγητής.

- **Συντονιστής:** Κωνσταντίνος Παλέτας, καθηγητής.

- **Σκοπός του μαθήματος:** Η εκπαίδευση του φοιτητή στην προσέγγιση του ασθενούς, τη λήψη ιστορικού και την φυσική εξέταση με παράλληλη απόκτηση βασικών γνώσεων Εσωτερικής Παθολογίας.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Η λήψη του ιστορικού, η επισκόπηση του ασθενούς και η μέτρηση και καταγραφή της αρτηριακής πιέσεως, των σφύξεων και της θερμοκρασίας. Σημειολογία (επισκόπηση, ψηλάφηση, επίκρουση, ακρόαση) του Αναπνευστικού, Κυκλοφορικού,

Πεπτικού, Ουροποιητικού συστήματος. Διαγνωστική προσέγγιση με βάση το ιστορικό και τα ευρήματα από την κλινική εξέταση του ασθενούς.

- **Επιδιωκόμενοι στόχοι:** Η θεωρητική και πρακτική κατάρτιση των φοιτητών στη λήψη ιστορικού και στη φυσική εξέταση των ασθενών. Διαγνωστική προσέγγιση με βάση το ιστορικό τα συμπτώματα και τα κλινικά ευρήματα.

- **Μορφή εκπαίδευσης:** Άσκηση των φοιτητών στους θαλάμους και θεωρητική ανάπτυξη συμπτωμάτων και σημείων κατά συστήματα, στην αίθουσα διδασκαλίας.

- **Διδακτικές μονάδες:** 8.

- **Αίθουσες – Ώρες διδασκαλίας – Διάρκεια:** Κλινική άσκηση στους θαλάμους της Γ΄ Παθολογικής κλινικής του Νοσοκομείου Παπαγεωργίου και φροντιστηριακά μαθήματα στην αίθουσα συσκέψεων Δ 116. Τετάρτη και Παρασκευή, δύο ώρες πρακτική άσκηση στους θαλάμους και δύο ώρες θεωρητικής διδασκαλίας. Συνολικά 8 ώρες/εβδομάδα.

- **Έλεγχος – Πρόοδος – Εξετάσεις:** Έλεγχος προόδου περιοδικά και γραπτές εξετάσεις στο τέλος του μαθήματος.

- **Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλίο:** Του τομέα Παθολογίας.

- **Βιβλιοθήκη:** Του Νοσοκομείου Παπαγεωργίου.

Δ΄ Παθολογική Κλινική: Νοσοκομείο Ιπποκράτειο

Διευθυντής: Αλέξανδρος Γαρύφαλλος, καθηγητής.

Οργανωτής: Δ΄ Παθολογική Κλινική.

Συντονιστής: Καθηγητής Αλέξανδρος Γαρύφαλλος

Σκοπός του μαθήματος: Πρώτη επαφή του φοιτητή με τον ασθενή, εισαγωγή στην Παθολογία, περιγραφή των φυσικών εξεταστικών μεθόδων και κλινική διαγνωστική προσέγγιση, εξέταση κατά συστήματα, ανάλυση συμπτωμάτων και σημείων

Επιδιωκόμενοι στόχοι: Να κατανοήσει ο φοιτητής τη σημασία της επικοινωνίας με τον ασθενή, την μεθοδική κλινική εξέταση και να εμπεδώσει την αξία της κλινικής παρατήρησης σε ολιστική προσέγγιση

Μορφή Εκπαίδευσης: 1. Άσκηση των φοιτητών κατά ομάδες στο θάλαμο με μέλος του ΔΕΠ. 2. Ανάπτυξη της κλινικής συμπτωματολογίας και διαγνωστική προσέγγιση των νοσημάτων κατά συστήματα στο αμφιθέατρο με τη μορφή φροντιστηριακού μαθήματος

Διδάσκοντες – Διδακτικές μονάδες: ΔΕΠ Δ' Παθολογικής Κλινικής: Γαρύφαλλος Αλέξανδρος, Καθηγητής – Διευθυντής, Ακριβιάδης Ευάγγελος, Καθηγητής, Γουλής Ιωάννης, Επικ. Καθηγητής, Μανδαλά Ευδοκία, Επικ. Καθηγήτρια, Χολόγκιτας Ευάγγελος, Λέκτορας. Επίσης, στη διδασκαλία συμμετέχουν με επικουρικό διδακτικό έργο οι: Μπουντούρης Γεώργιος, Επιμελητής Ιατρός ΕΣΥ, Σερετόπουλος Δημήτριος, Αποσπασμένος Υπουργείου Παιδείας, καθώς και οι άμισθοι επιστημονικοί συνεργάτες Παπαλαυρέντιος Λαυρέντιος, Σινάκος Εμμανουήλ, Κοκκώνης Γεώργιος, Κωνσταντίνα Τσιώνη, Δέσποινα Δημοπούλου, Φαίη Λαδά, Αθηνά Θεοδωρίδου.

ΔΕΠ Νεφρολογικής Κλινικής: Γ. Ευστρατιάδης, Καθηγητής και Α. Παπαγιάννη, Αναπλ. Καθηγήτρια. Επίσης, στη διδασκαλία συμμετέχει με επικουρικό διδακτικό έργο η κ. Μ. Στάγκου, Επιμελήτρια ΕΣΥ.

ΔΕΠ Β΄ Καρδιολογικής Κλινικής: Ι. Κανονίδης, Καθηγητής – Διευθυντής και Γ. Δαδούς, Λέκτορας. Επίσης, στη διδασκαλία συμμετέχει με επικουρικό διδακτικό έργο ο κ. Ι. Παπαγιάννης, επιστημονικός συνεργάτης.

ΔΕΠ Γ΄ Καρδιολογικής Κλινικής: Β. Βασιλικός, Αναπλ. Καθηγητής – Διευθυντής και Ν. Φραγκάκης, Λέκτορας.

ΔΕΠ Β΄ Νευρολογικής Κλινικής: κ. Καραπαναγιωτίδης, εκλεγμένος Λέκτορας..

Διδακτικές μονάδες: 8

Πιστωτικές μονάδες (ECTS): 9

Τόπος διδασκαλίας: 1. Οι 6 θάλαμοι και 2. Η αίθουσα διδασκαλίας της Δ΄ Παθολογικής Κλινικής στο Ιπποκράτειο Νοσοκομείο

Διδασκαλία / Άσκηση: 4 ώρες διαλέξεις και 4 ώρες κλινικής άσκησης / εβδομάδα

Διάρκεια: 13 εβδομάδες

Περιεχόμενο μαθήματος: Ιστορικό, Τύποι πυρετού-Λοιμώξεις, Φυσική εξέταση πεπτικού, Συμπτωματολογία πεπτικού συστήματος, Αιμορραγίες πεπτικού συστήματος, Κοιλιακό άλγος, Συμπτωματολογία ηπατικών νοσημάτων και εκτίμηση ηπατικής λειτουργίας, Συμπτωματολογία φλεγμονωδών νόσων πεπτικού, Κλινικές εκδηλώσεις νοσημάτων αναπνευστικού, Αναπνευστική ανεπάρκεια, Συμπτωματολογία κυκλοφορικού - Εκτίμηση καρδιακής λειτουργίας, Βαλβιδοπάθειες, Συμπτωματολογία και διαγνωστική προσέγγιση νοσημάτων αιμοποιητικού συστήματος, Αναιμίες, Αιμορραγικές διαταραχές-Θρομβοφιλία και κλινικές εκδηλώσεις τους, Νεοπλασματικά νοσήματα αίματος, Αντιδράσεις υπερευαισθησίας, Συμπτωματολογία-εκτίμηση παθήσεων ουροποιητικού συστήματος, Συμπτωματολογία-εκτίμηση ρευματικών παθήσεων, Συμπτωματολογία-εκτίμηση ενδοκρινικών παθήσεων, Διαταραχές ηλεκτρολυτών, Σημειολογία νεφρικής ανεπάρκειας, Μεταβολική οξέωση – Μεταβολική αλκάλωση, Σύνδρομο δυσαπορρόφησης, Παρουσίαση περιστατικών.

Αξιολόγηση-Πρόοδος-Εξετάσεις: Αξιολόγηση από τα μέλη ΔΕΠ στο θάλαμο κατά ομάδες με παρουσίες.

Εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου

α) Γραπτές με ερωτήσεις με το σύστημα των πολλαπλών επιλογών

β) Προφορικές πάνω στον ασθενή.

-λήψη ιστορικού

-κλινική εξέταση του ασθενούς

-αξιολόγηση της διαγνωστικής προσέγγισης της συμπτωματολογίας

Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία: 1. Κλινική Εξέταση και Διάγνωση. Δ. Καραμήτσος, Μ. Σιών, Γ. Γιαννόγλου (2007) **2. Τομέας Παθολογίας. Εσωτερική Παθολογία Ιατρικής Σχολής ΑΠΘ,** (2 τόμοι), (3^{η} έκδοση), 2004

Γραμματειακή υποστήριξη: Η Δ΄ Παθολογική Κλινική στερείται γραμματειακής υποδομής από το 1997. Η γραμματειακή υποστήριξη παρέχεται χωρίς την συμβολή της Ιατρικής Σχολής και του ΑΠΘ.

Α΄ Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική: Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ

Διευθυντής: Απόστολος Χατζητόλιος, καθηγητής.

- **Υπεύθυνος μαθήματος:** Α.Χατζητόλιος, καθηγητής.

- **Συντονιστής μαθήματος:** Τ. Διδάγγελος, επίκ. καθηγητής.

- **Διδάσκοντες:** Α. Χατζητόλιος καθηγητής, Χ.Σαββόπουλος επικ. καθηγητής, Θ. Βασιλειάδης επικ. καθηγητής, Τ. Διδάγγελος επικ. καθηγητής, Α. Αδαμίδου λέκτορας, Ο. Γιουλεμέ λέκτορας, Γ. Καϊάφα λέκτορας, Φ. Ηλιάδης λέκτορας, Κ. Τζιόμαλος λέκτορας, Β. Περιφάνης λέκτορας.

- **Μορφή εκπαίδευσης: Α.** Θεωρητικά μαθήματα που γίνονται στο αμφιθέατρο του Νοσοκομείου ΑΧΕΠΑ δύο φορές την εβδομάδα, Τετάρτη 10:00-12:00, Παρασκευή 8:00-10:00. Σύνολο 4 διδακτικές μονάδες. **Β.** Κλινική άσκηση στους θαλάμους ασθενών της Α' Προπαιδευτικής Παθολογικής Κλινικής στο νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ δύο φορές την εβδομάδα Πέμπτη 10:00-12:00, Παρασκευή 10:00-12:00. Σύνολο 4 διδακτικές μονάδες.

- **Διάρκεια διδασκαλίας:** 8 ώρες/εβδομάδα, 104 ώρες ανά εξάμηνο κατανεμημένες εξ ίσου σε θεωρητικά μαθήματα και κλινική άσκηση.

- **Σκοπός του μαθήματος:** Τα θεωρητικά μαθήματα και η κλινική άσκηση στο 6ο εξάμηνο σκοπό έχουν να εισάγουν τον φοιτητή στην κλινική διαγνωστική μεθοδολογία. Η προσέγγιση του ασθενούς, η εκμάθηση του τρόπου λήψης του ιστορικού και η ανάπτυξη ικανότητας εξέτασης δια των φυσικών μεθόδων (επισκόπηση - επίκρουση - ψηλάφηση - ακρόαση) αποτελούν τη βάση του εν λόγω μαθήματος. Επί πλέον σκοπό του μαθήματος αποτελεί η ανάπτυξη ικανότητας από τον φοιτητή να διακρίνει τα παθολογικά ευρήματα του ασθενούς και να τα συσχετίζει με στοιχεία του ιστορικού (ικανότητα ανάλυσης συμπτωμάτων και σημείων). Χρησιμοποιώντας δε και τις βασικές γνώσεις που του παρέχονται για τα συχνότερα νοσήματα της Εσωτερικής Παθολογίας, δυνατόν ο φοιτητής να αποκτήσει μια δυνατότητα διαγνωστικής προσέγγισης του προβλήματος του ασθενούς.

- **Περιεχόμενο του μαθήματος: Α.** Κλινική άσκηση. Προσέγγιση ασθενών στους θαλάμους με λήψη ιστορικού και πρακτική εκμάθηση φυσικής εξέτασης (επισκόπηση-επίκρουση-ψηλάφηση ακρόαση). **Β.** Θεωρητικά μαθήματα. Λήψη ιστορικού - φύλλο νοσηλείας, Μέθοδοι κλινικής εξέτασης (επισκόπηση-επίκρουση-ψηλάφηση-ακρόαση). Γενική επισκόπηση, Περί πυρετού, Κλινική εξέταση αναπνευστικού συστήματος - Πλευριτική παρακέντηση, Σημειολογία αναπνευστικού συστήματος, Κλινική εξέταση κυκλοφορικού συστήματος. Σημειολογία κυκλοφορικού συστήματος/καρδιακή ανεπάρκεια.

Λιποθυμία-καταπληξία-κώμα (σημειολογία). Εξέταση περιφερικών αγγείων, Αρτηριακή πίεση, φλεβική πίεση, σφυγμός. Κλινική εξέταση αιμοποιητικού συστήματος - μυελόγραμμα, βιοψία οστού, Σημειολογία αιμοποιητικού συστήματος, Κλινικοεργαστηριακή διερεύνηση αιματολογικών παθήσεων. Κλινική εξέταση πεπτικού συστήματος. Σημειολογία πεπτικού συστήματος Σημειολογία παθήσεων γαστρεντερικού σωλήνα. Σημειολογία παθήσεων ήπατος. Κλινική εξέταση - σημειολογία ουροποιητικού συστήματος. Κλινική εξέταση - σημειο-

λογία ενδοκρινικών και μεταβολικών παθήσεων. Κλινική εξέταση μυοσκελετικού συστήματος. Σημειολογία - εργαστηριακή διερεύνηση ρευματικών νοσημάτων. Αιμοληψίες - τοποθέτηση καθετήρων (ουροκαθετήρας, Levin, σφαγιτιδικός) - οσφυονωτιαία παρακέντηση. Προσέγγιση ασθενούς με λοιμώδες νόσημα.

- **Διδακτικό βιβλίο:** «Κλινική εξέταση και διάγνωση» Δ. Καραμήτσος - Μ. Σιών - Γ. Γιαννόγλου.

- **Αξιολόγηση – Εξετάσεις:** Γραπτές και προφορικές.

- **Γραμματεία:** Ιωάννα Σμυρλή, τηλ. 994770, fax: 994773.

Β΄ Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική: Νοσοκομείο Ιπποκρατειο

Διευθυντής: Αστέριος Καραγιάννης, καθηγητής.

- **Οργανωτής:** Β' Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική.

- **Συντονιστής:** Παρασκευή Μαργάρη, Αναπλ. Καθηγήτρια.

- Υπεύθυνος μαθήματος: Μιχάλης Δούμας, Λέκτορας Παθολογίας

- **Σκοπός εξαμήνου:** Λήψη ιστορικού, πρώτη προσέγγιση του ασθενή, επισκόπηση, κλινική εξέταση κατά συστήματα, διδασκαλία εισαγωγικών γνώσεων παθολογίας, μεθοδολογία εξέτασης και διερεύνησης του ασθενούς.

- **Επιδιωκόμενοι στόχοι:** Η θεωρητική διδασκαλία, η εφαρμογή των αποκτούμενων γνώσεων στην κλινική πράξη. Ανάπτυξη των δεξιοτήτων των φοιτητών στη λήψη ιστορικού και στην κλινική εξέταση. Πρώτη προσέγγιση με τα βασικά εργαστηριακά ευρήματα.

- **Μορφή εκπαίδευσης:** Θεωρητική και πρακτική.

- **Διδάσκοντες:** Όλα τα μέλη ΔΕΠ της Β' ΠΠΚ και της Νεφρολογικής Κλινικής.

- **Διδακτικές μονάδες:** 8

- **Αίθουσα διδασκαλίας:** Αμφιθέατρο Πάνου Μεταξά.

- **Διάρκεια:** 13 εβδομάδες.

- **Πρόγραμμα-Ώρες διδασκαλίας:** Τετάρτη και Πέμπτη 8:30-10:00 θεωρητικό μάθημα, 10:30-12:00 κλινική άσκηση.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Κλινική προσέγγιση παθολογικού αρρώστου, Ιστορικό - κλινική εξέταση, Κλινική εξέταση καρδιολογικού αρρώστου, Στεφανιαία νόσος, Οξεία και χρόνια καρδιακή ανεπάρκεια, Βαλβιδοπάθειες, Αναπνευστικό, Αρτηριακή υπέρταση, Σακχαρώδης διαβήτης, Κλινική προσέγγιση σε νοσήματα ουροποιητικού, Οξεία νεφρική ανεπάρκεια, Χρόνια νεφρική ανεπάρκεια, Σπειραματικά σύνδρομα, Αλλεργικά νοσήματα, Προσέγγιση ασθενών με λοιμώξεις, Αναιμίες, Διαταραχές της αιμόστασης, Λεμφαδενοπάθειες, Κλινική εξέταση και διαφορική διαγνωστική δυσλιπιδαιμιών, Νοσήματα πεπτικού – Κλινική προσέγγιση και παρακλινικές εξετάσεις, Νοσήματα ήπατος και εντέρου, Μυοσκελετικό σύστημα.

- **Έλεγχος-Πρόοδος-Εξετάσεις:** Αξιολόγηση από μέλη ΔΕΠ στο θάλαμο κατά την άσκηση σε ομάδες. Εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου.

- **Εκπαιδευτικό υλικό-Βιβλία:** Κλινική Εξέταση και Διάγνωση του Τομέα Παθολογίας.

- Βιβλιοθήκη: Πρόσβαση στη βιβλιοθήκη της Β΄Προπαιδευτικής Παθολογικής Κλινικής.

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** Τριανταφυλλιά Σιαμάγκα-Παπαδοπούλου ΕΤΕΠ, τηλ. 992819, 2313 312071.

Ζ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

32. Χειρουργική ΙΙ (IA0346)

Α΄ Χειρουργική Κλινική, Νοσοκομείο ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

Διευθυντής: Γεώργιος Μαράκης, καθηγητής.

- **Οργανωτής:** Α΄ Χειρουργική Κλινική του Α.Π.Θ.

- **Συντονιστής: Γεώργιος Μαράκης,** καθηγητής.

- **Σκοπός του μαθήματος:** Παθοφυσιολογία Διαφορική Διάγνωση – Μελέτη Παρακλινικών Εξετάσεων - Θεραπεία Χειρουργικών παθήσεων.

- **Επιδιωκόμενοι στόχοι:** Θεωρητική και κλινική προσέγγιση ασθενών και Εξοικείωση με τις Εγχειρητικές Τεχνικές.

- **Μορφή εκπαίδευσης:** Θεωρία - Κλινική άσκηση.

- **Διδάσκοντες – Διδακτικές μονάδες:** Τα μέλη ΔΕΠ της Κλινικής 156 ώρες

(12 ώρες εβδομαδιαίως επί 13 εβδομάδες).

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Παθήσεις, οισοφάγου, θυρεοειδούς, φλεβών, σπληνός, αρτηριών, λεπτού εντέρου-σκωλι/τις, φλεγμονώδεις παχέος εντέρου, πρωκτικές, καρωτίδων, επινεφριδίων, καλοήθεις στομάχου, Χολοκυστοπάθειες, Πολυενδοκρινικό σύνδρομο, Εμβολή-θρόμβωση, Σύνδρομο άνω θωρακικού στομίου, Νεφραγγειακή υπέρταση, Ανευρύσματα κοιλιακής αορτής, Οξεία κοιλία, Ενδοκοιλιακά αποστήματα, Τραχηλικές διογκώσεις, Έλκος 12/λου, Νεοπλάσματα στομάχου, παγκρέατος, ήπατος, Παγκρεατίτιδες, Μεταμοσχεύσεις οργάνων, Πυλαία υπέρταση, Λαπαροσκοπική χειρουργική, Οπισθοπεριτοναϊκοί όγκοι.

- **Αίθουσες:** Αμφιθέατρο Νοσοκομείο Παπαγεωργίου ΩΡΑ: 2 ώρες (x 3) Διάρκεια: 6 ώρες Εβδομαδιαίως, Θάλαμοι Κλινικής ΩΡΑ: 2 ώρες (x 3) Διάρκεια: 6 ώρες Εβδομαδιαίως.

- **Πρόγραμμα – Ημερομηνίες Εκπαίδευσης:** Θεωρία: Τρίτη - Τετάρτη - Πέμπτη 8:00-10:00, Κλινική άσκηση: Τρίτη - Τετάρτη - Πέμπτη 10:00-12:00 ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ.

- **Έλεγχος – Πρόοδος – Εξετάσεις:** Γραπτές εξετάσεις στο τέλος του Εξαμήνου.

- **Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία:** Βιβλίο Χειρουργικής του Τομέα Χειρουργικής.

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** ΕΤΕΠ Κλινικής.

Β΄ Χειρουργική Κλινική, Νοσοκομείο Γ. Γεννηματας

Διευθυντής: Ιωάννης Μακρής, καθηγητής.

- **Υπεύθυνοι Εκπαίδευσης:** Προπτυχιακή εκπαίδευση: Αλεξανδράκης Αθανάσιος, αναπλ. καθηγητής. Ειδικότητα: Σούπαρης Αναστάσιος, αναπλ. καθηγητής. Συνεχιζόμενη εκπαίδευση: Μακρής Ιωάννης, αναπλ. καθηγητής.

- **Συντονιστής του μαθήματος: Ιωάννης Μακρής,** καθηγητής.

- **Διδάσκοντες:** Ατματζίδης Κωνσταντίνος, καθηγητής, Μακρής Ιωάννης, καθηγητής, Παπαδημητρίου Δημήτριος, καθηγητής, Χριστόπουλος Δημήτριος, αναπλ. καθηγητής, Γαλάνης Ιωάννης, επίκ. καθηγητής Παπαζιώγας Βασίλειος, επίκ. καθηγητής, Κουτελιδάκης Ιωάννης, λέκτορας, Πιτούλιας Γεώργιος, λέκτορας.

- **Σκοπός του μαθήματος – Επιδιωκόμενοι στόχοι:** Απόκτηση βασικών γνώσεων σταδιακά που καλύπτουν όλο το φάσμα της Χειρουργικής και περιλαμβάνουν την κλινική εξέταση (συμπτώματα και αντικειμενικά ευρήματα) και την παθολογία των χειρουργικών παθήσεων, την σύγχρονη διαγνωστική προσέγγιση, την προεγχειρητική εκτίμηση, στοιχεία εγχειρητικής και την μετεγχειρητική παρακολούθηση των ασθενών. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις επείγουσες καταστάσεις που χρειάζονται χειρουργική αντιμετώπιση (τραύματα, αιμορραγίες, οξεία κοιλία) για την απόκτηση δυνατοτήτων έγκαιρης και ορθής διάγνωσης και σωστής εφαρμογής πρώτων μέτρων σωστής αντιμετώπισης.

- **Μορφή εκπαίδευσης:** Θεωρητική κατάρτιση (μαθήματα στο αμφιθέατρο, φροντιστηριακά μαθήματα, παρακολούθηση μετεκπαιδευτικών μαθημάτων, συμμετοχή σε συνέδρια, εκπόνηση επιστημονικών εργασιών). Πρακτική εξάσκηση (Θάλαμοι ασθενών και παρακολούθηση εκπαιδευτικών επισκέψεων, λειτουργίες εξωτερικών ιατρείων τακτικών και επειγόντων) και εκπαιδευτικών χειρουργείων).

- **Διδακτικές μονάδες:** 12.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Εισαγωγή παθήσεων στομάχου - Γαστροδωδεκαδακτυλικό έλκος - Επιπλοκές γαστροδωδεκαδακτυλικού έλκους - Όγκοι και άλλες παθήσεις στομάχου-Δωδεκαδακτύλου - Περιτονίτιδα και ενδοκοιλιακές λοιμώξεις - Οξεοβασική ισορροπία - Ανευρύσματα (αορτής και άλλων αρτηριών) - Εξωκρανιακή αγγειακή εγκεφαλική νόσος - Αιμορραγία από το πεπτικό σύστημα (ανώτερο - κατώτερο) - Παθήσεις λεπτού εντέρου - Σαρκώματα μαλακών μορίων - Παθήσεις χοληφόρων (εισαγωγή-κακώσεις-αποφρ. ίκτερος-χολολιθίαση-φλεγμ. παθήσεις-νεοπλάσματα) - Εν τω βάθει φλεβική θρόμβωση - Πνευμονική εμβολή - Καλοήθεις παθήσεις οισοφάγου - Όγκοι οισοφάγου - Παθήσεις διαφράγματος - Παθήσεις σκωληκοειδούς απόφυσης - Ειλεός (αποφρακτικός - παραλυτικός) - Παθήσεις κοιλιακού τοιχώματος- Μείζονος επιπλόου - μεσεντερίου και οπισθοπεριτοναϊκού χώρου - Τεχνητή διατροφή - Φλεγμονώδεις παθήσεις παχέος εντέρου - Εκκολπωματική νόσος παχέος εντέρου - Πολύποδες παχέος εντέρου - Καρκίνος παχέος εντέρου - Οξεία παγκρεατίτιδα - Χρόνια παγκρεατίτιδα - Ενδοκρινικοί όγκοι Παγκρέατος - Παθήσεις σπληνός - Οξεία αρτηριακή απόφραξη άκρων – Παθήσεις θυρεοειδούς αδένα - Περιληκυθικά νεοπλάσματα - Παθήσεις παραθυρεοειδών αδένων - Παθήσεις ήπατος - Κακοήθη νεοπλάσματα μαστού - Παθήσεις πρωκτού - περινέου - Παθήσεις επινεφριδίων.

- **Αίθουσες διδασκαλίας:** Αμφιθέατρο και Βιβλιοθήκη Νοσοκομείου «Γ. Γεννηματάς».

- **Ώρες – Διάρκεια διδασκαλίας:** Επί 13 εβδομάδες κάθε και Τρίτη, Τετάρτη και Πέμπτη 8:00-10:00 μάθημα στο αμφιθέατρο και 10:00-14:00 πρακτική εξάσκηση. Σύνολο 13 x 12 = 156 ώρες.

- **Αξιολόγηση – Πρόοδος – Εξετάσεις:** Γραπτές εξετάσεις εξαμήνων (Χειρουργική Ι και ΙΙ), Πτυχιακές εξετάσεις, κυρίως προφορικές από τριμελή επιτροπή και γραπτές. Υποχρεωτική παρουσία στην κλινική, μικρής διάρκειας εξετάσεις προόδου στο τέλος της άσκησης.

- **Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία:** Βιβλίο Χειρουργικής του Τομέα, καθώς και άλλα επιμέρους βοηθήματα εγκεκριμένα από τον Τομέα Χειρουργικής.

- **Βιβλιοθήκη:** Β΄ Χειρουργικής Κλινικής και Νοσοκομείου «Γ. Γεννηματάς».

- **Γραμματειακή** υποστήριξη: (ώρες 8:30-14:00): Φούντας Βασίλειος, Γαϊτάνη Βασιλική, Κουρκλίδου Μαρία. Φοιτητικά ζητήματα: κ. Γαϊτάνη Βασιλική, τηλ. 992569, 211221 εσωτ. 241.

Γ΄ Χειρουργική Κλινική, Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ

Διευθυντής: Σπύρος Παπαβραμίδης, καθηγητής, τηλ. 994647.

- **Οργανωτής:** Σπύρος Παπαβραμίδης, καθηγητής.

- **Συντονιστής:** Σπύρος Παπαβραμίδης.

- **Υπεύθυνος εκπαίδευσης:** Νικόλαος Κουλούρης, αναπλ. καθηγητής.

- **Σκοπός του μαθήματος:** Η προσφορά στους φοιτητές γνώσεων χειρουργικής παθολογίας και βασικών αρχών εγχειρητικής θεραπείας. Πιο συγκεκριμένα με τα μαθήματα και την κλινική άσκηση, ο φοιτητής εξοικειώνεται και μπορεί να αναγνωρίσει τις συχνότερες χειρουργικές παθήσεις, να αντιμετωπίσει επείγουσες καταστάσεις ή να τις παραπέμψει αφού λάβει τα στοιχειώδη και απαραίτητα μέτρα, να γνωρίζει την εγχειρητική ορολογία και τον μηχανισμό παρέμβασης της εγχείρησης στην παθοφυσιολογία της νόσου και να μπορεί να καθορίσει την απαραίτητη διαγνωστική διαδικασία για την αποκάλυψη ή τον αποκλεισμό κακοήθους νόσου.

- **Μορφή εκπαίδευσης:** Μαθήματα αμφιθεάτρου - Μαθήματα θαλάμων, φροντιστηριακή άσκηση.

- **Διδακτικές μονάδες:** Δώδεκα (12).

- **Διάρκεια:** Στους φοιτητές του Ζ΄ εξαμήνου το μάθημα διδάσκεται επί 13 εβδομάδες (6 + 6 x 13 = 156 διδακτ. ώρες).

- **Διδάσκοντες:** Σπ. Παπαβραμίδης. καθηγητής, Ν. Κουλούρης, αναπλ. καθηγητής, Γ. Φίλος, αναπλ. καθηγητής, Ν. Τζιρής, αναπλ. καθηγητής, Ι. Κεσίσογλου, επίκουρος καθηγητής, Ν. Δεληγιαννίδης, αναπλ. Δ/ντής ΕΣΥ, Γ. Γκουτζαμάνης, αναπλ. Δ/ντής ΕΣΥ, Κ. Σαπαλίδης, επιμελητής Β΄ ΕΣΥ (ΠΔ 407/80), Ι. Μπισχινιώτης, αναπλ. Δ/ντής ΕΣΥ, Κ. Μηλιάς, ΠΔ 407/80, Β. Παπανικολάου, αναπλ. καθηγητής Μεταμοσχεύσεων, Γ. Κανάκης, μέλος ΕΤΕΠ ΤΕ-ηλεκτρονικός.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Από αμφιθεάτρου: Τραύμα, Καλοήθεις παθήσεις στομάχου - 12/δακτύλου, Παθήσεις θυρεοειδούς, Όγκοι - κύστεις τραχηλικής χώρας, Νεοπλάσματα ήπατος, Παθήσεις φλεβών και λεμφαγγείων, Χειρ/κές παθήσεις οισοφάγου, Φλεβοθρόμβωση - Πνευμονική εμβολή, Παθήσ. πρωκτού και δακτυλίου, Νεοπλάσματα δέρματος και μαλακών μορίων, Αντιμετώπιση πολυτραυματία, Χειρ/κές παθήσεις επινεφριδίων, Φλεγμονώδεις παθήσεις εντέρου, Κυστικές παθήσεις ήπατος, Χειρ. παθήσεις λεπτού εντέρου

παθησ. άνω μεσεντερίων αγγείων, Διατ/χές οξεοβασικής ισορροπία, Νεοπλάσματα παγκρέατος, Παθήσεις παραθυρεοειδών, Οξεία κοιλία, Αιμορραγία από ανώτερο και κατωτ. πεπτικό σύστημα, Νεοπλάσματα στομάχου, 12/δακτύλου, Ορθοκολικό καρκίνωμα, Καταπληξία, Παθήσεις χοληφόρων, Διαφραγματοκήλες, Παθήσεις περιφερικών αρτηριών, Παθήσεις σπληνός, Παγκρεατίτιδες Ανευρύσματα κοιλ. αορτής, Πυλαία υπέρταση, Παθήσεις μαστού, Ειλεός, Περιτονίτις (γενικά) ενδοκοιλιακά αποστήματα, Κακώσεις θώρακος, Καλοήθεις παθήσεις μαστού, Εκκολπωματική νόσος, Αιμορραγία πεπτικού, Οργάνωση και Σχεδιασμός Πειραματικού Χειρουργείου (2), Μεταμοσχεύσεις παγκρέατος.

- **Αίθουσα – Ώρες διδασκαλίας:** Τα μαθήματα Αμφιθεάτρου γίνονται στην αίθουσα διδασκαλίας της Γ΄ Χειρουργικής Κλινικής. Τρίτη- Τετάρτη - Πέμπτη: 8:00-10:00 Αμφιθέατρο, Τρίτη-Τετάρτη-Πέμπτη: 10:00-12:00 Θάλαμοι Κλινικής.

- **Έλεγχος – Πρόοδος – Εξετάσεις:** Οι εξετάσεις γίνονται σύμφωνα με το Ενιαίο Πρόγραμμα Εξετάσεων της Ιατρικής Σχολής, προφορικά.

- **Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία:** Ως κύριο σύγγραμμα χρησιμοποιείται το βιβλίο «Γενικής Χειρουργικής» (2 τόμοι) του Χειρουργικού Τομέα καθώς και τα όποια βοηθήματα εγκρίνονται κάθε χρόνο από τον Τομέα.

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** Γραμματειακή υποστήριξη (μόνο) για φοιτητικά θέματα παρέχεται από τον κ. Γ. Κανάκη Μέλος ΕΤΕΠ ΤΕ-ηλεκτρονικό της Ιατρικής Σχολής, καθημερινά από 10:00-12:00. Ο κ. Κανάκης προσφέρει εξειδικευμένο διδακτικό εργαστηριακό έργο, συνεπικουρώντας και συμμετέχοντας στο διδακτικό, εκπαιδευτικό και ερευνητικό έργο που παρουσιάζει η Κλινική (Ν. 2817/2000, άρθρ. 13).

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** Τηλ. 994642, fax 994791.

- **Ενημερωτικό Φυλλάδιο Μαθήματος** (ΕΦΜ) διανέμεται στους φοιτητές στην αρχή κάθε εξαμήνου (από το Φεβρουάριο του 2002).

Η Γραμματεία της Κλινικής δέχεται τους φοιτητές κάθε εργάσιμη ημέρα από 11:00-12:00. Επίσης, εκπρόσωποι του κάθε εξαμήνου ή ακόμη και μεμονωμένοι φοιτητές, μπορούν να απευθύνονται, δια της Γραμματείας της Κλινικής, στους υπεύθυνους του προγράμματος (Στ΄ εξάμηνου κ. Ν. Τζιρή, αναπλ. καθηγητή, Ζ΄ εξαμήνου κ. Ν. Κουλούρη, αναπλ. καθηγητή, ΙΑ΄ εξαμήνου κ. Ι. Κεσίσογλου, επίκ. καθηγητή) ή στο Διευθυντή της Κλινικής καθηγητή κ. Σπύρο Παπαβραμίδη, για οποιοδήποτε θέμα που αφορά στην εκπαίδευσή τους.

Δ΄ Χειρουργική Κλινική, Νοσοκομείο Γ. Παπανικολαου

Διευθυντής: Χαράλαμπος Λαζαρίδης, καθηγητής.

- **Οργανωτής:** Χαράλαμπος Λαζαρίδης, καθηγητής.

- **Συντονιστής:** Χαράλαμπος Λαζαρίδης.

- **Υπεύθυνος εκπαίδευσης:**

- **Συντονιστές μαθήματος:** Δημητριάδης, Χριστοφορίδης.

- **Σκοπός μαθήματος:** Η θεωρητική και πρακτική προσέγγιση θεμάτων της Γεν. Χειρουργικής με ιδιαίτερη έμφαση στη χειρουργική παθολογία και στην κλινική διαφορική διάγνωση.

- **Επιδιωκόμενοι στόχοι:** Η παρουσίαση με αναλυτική μέθοδο επεξεργασίας των κλινικών εκδηλώσεων, παρακλινικών εξετάσεων και θεραπευτικών δυνατοτήτων στα διάφορα νοσήματα που αφορούν τη χειρουργική ειδικότητα. Επίσης γίνεται προσπάθεια άσκησης αρχικής συνθετικής ικανότητας εκ μέρους των φοιτητών για τη συνολική εμπέδωση και αφομοίωση της παρεχόμενης γνώσης.

- **Μορφή εκπαίδευσης:** Μαθήματα από αμφιθεάτρου, φροντιστήρια - κλινική άσκηση στους θαλάμους και δυνατότητα άσκησης δεξιοτήτων στα Εξωτερικά Ιατρεία της Κλινικής (τακτικά και Εφημερίες).

- **Διδακτικές ώρες:** Το μάθημα διδάσκεται τρεις φορές την εβδομάδα (Τρίτη, Τετάρτη και Πέμπτη), 12 ώρες εβδομαδιαίως (6 ώρες από αμφιθεάτρου παρουσίαση - συζήτηση και 6 ώρες κλινική άσκηση στο θάλαμο των ασθενών), για 13 εβδομάδες.

- **Διδακτικές μονάδες:** 12.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Οξεία κοιλία - Οξεία σκωληκοειδίτιδα, Παθήσεις χοληφόρων, Νεοπλάσματα παχέος εντέρου, Κήλες, Παθήσεις σπληνός, Παθήσεις οισοφάγου, Ειλεός, Γαστροδωδεκαδακτυλικό έλκος, Παθήσεις πρωκτού, Παθήσεις μαστού, Παθήσεις επινεφριδίων, Παθήσεις ήπατος, Νεοπλάσματα στομάχου, Όγκοι βρόγχων - πνεύμονας, Εκκολπωματική νόσος, Χρονία αρτηριακή απόφραξη, Φλεγμονώδεις παθήσεις εντέρου, Παθήσεις θυρεοειδούς, Παθήσεις παραθυρεοειδών, Κακώσεις θώρακα, Κακώσεις κοιλίας, Καρκίνος παγκρέατος, Παγκρεατίτιδα, Παθήσεις φλεβών - λεμφαγγείων, Παθήσεις διαφράγματος, Ανευρύσματα, Πυλαία υπέρταση, Περιτονίτιδα - Ενδοκοιλιακές λοιμώξεις.

- **Διδάσκοντες:** Χαράλαμπος Λαζαρίδης, καθηγητής, Ιωάννης Κανέλλος, καθηγητής, Κωνσταντίνος Τσαλής, καθηγητής, Χαράλαμπος Δημητριάδης, αναπλ. καθηγητής, Εμμαν. Χριστοφορίδης, αναπλ. καθηγητής, Σταμάτης Αγγελόπουλος, επίκ. καθηγητής, Θεόδωρος Κοντακιώτης, επίκ. καθηγητής Πνευμονολογίας.

- **Πρόγραμμα:** Τρίτη, Τετάρτη, Πέμπτη x 13 εβδομάδες.

- **Έλεγχος – Πρόοδος – Εξετάσεις:** Οι εξετάσεις σε κάθε εξεταστική περίοδο γίνονται γραπτά σύμφωνα με το Ημερολογιακό Πρόγραμμα της Ιατρικής Σχολής. Τα μαθήματα γίνονται στην αίθουσα διδασκαλίας της Δ΄ Χειρουργικής Κλινικής στο Νοσοκομείο «Γ. Παπανικολάου» για τα θεωρητικά μαθήματα από 8:00-10:00 (διάρκεια 2 ώρες) και για τα πρακτικά στους θαλάμους 10:00-12:00 (διάρκεια 2 ώρες).

- **Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία:** Βασικό σύγγραμμα θεωρείται το βιβλίο «Γενικής Χειρουργικής» τόμοι Α΄ και Β΄ του Χειρουργικού Τομέα και επικουρικά όλα τα βοηθητικά συγγράμματα που εγκρίνονται κάθε χρόνο από τον Τομέα.

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** Γραμματέας της Δ΄ Χειρουργικής Κλινικής είναι η κ. Κανδυλάκη Αγγέλα μέλος ΕΤΕΠ της Ιατρικής Σχολής. Η Γραμματεία λειτουργεί τις εργάσιμες ημέρες στις ώρες 8:30-14:00 και τα τηλέφωνα επικοινωνίας είναι 350282 και 992410, ενώ ο αριθμός ομοιοτυπίας είναι το 358000. Ενημερωτικό Φύλλο Μαθήματος διανέμεται στους Φοιτητές στην αρχή κάθε εξαμήνου. Οι Φοιτητές μέσω της γραμματείας στις εργάσιμες ημέρες και ώρες μπορεί να απευθύνονται στους υπεύθυνους του προγράμματος σπουδών ή στο Διευθυντή της Κλινικής για θέματα που αφορούν την εκπαίδευσή τους.

Ε΄ Χειρουργική Κλινική, Νοσοκομείο Ιπποκράτειο

Διευθυντής: Χαράλαμπος Σπυρίδης, καθηγητής.

- **Σκοπός του μαθήματος:** 1) Η συζήτηση και ανάλυση των θεωρητικών στοιχείων των συνηθέστερων χειρουργικών παθήσεων και καταστάσεων. 2) Η συνέχιση της απόκτησης γνώσεων από τον Φοιτητή στη σωστή και λεπτομερή λήψη του ιστορικού και η εξάσκηση σ' εκείνα τα πρακτικά στοιχεία που είναι απαραίτητα για την σωστή και λεπτομερή χειρουργική προσέγγιση και κλινική εξέταση του ασθενή. 3) Ο τρόπος σύνθεσης των συμπτωμάτων και των κλινικών σημείων για τη διεξαγωγή της σωστής διαφοροδιαγνωστικής σκέψης. 4) Η σωστή ανάγνωση των αποτελεσμάτων των συνηθέστερων και ευρέως χρησιμοποιουμένων παρακλινικών εξετάσεων και 5) Η εισαγωγή στην ικανότητα αυτοδύναμης αναζήτησης της γνώσης και των δεξιοτήτων πάνω στα διδασκόμενα θέματα. Για την επίτευξη του σκοπού, το μάθημα της χειρουργικής σ' αυτό το εξάμηνο χωρίζεται σε δύο μέρη:

α) Στην από αμφιθεάτρου διάλεξη και συζήτηση και

β) Στην πρακτική εξάσκηση στους θαλάμους των ασθενών.

Οι από αμφιθεάτρου διαλέξεις - συζητήσεις γίνονται τρεις φορές την εβδομάδα, κάθε Τρίτη, Τετάρτη, Πέμπτη, κατά τις ώρες 8:00-10:00 στο Αμφιθέατρο «Πάνος Μεταξάς» του Ιπποκρατείου Νοσοκομείου. Η πρακτική εξάσκηση γίνεται κατά τις ώρες 10:00-12:00 στους θαλάμους των ασθενών της Ε΄ Χειρουργικής Κλινικής, στο κτίριο Α΄ «Αγία Σοφία», και της Α΄ Χειρουργικής Κλινικής, στο κτίριο Γ΄ του Ιπποκρατείου Νοσοκομείου. Για την πρακτική άσκηση είναι απαραίτητα η ιατρική ποδιά και τα ακουστικά. Το μάθημα διδάσκεται για 13 εβδομάδες.

- **Διδακτικές μονάδες:** 12.

- **Διδάσκοντες:** Χαράλαμπος Σπυρίδης, καθηγητής, Δημήτριος Τσαντήλας, καθηγητής, Κωνσταντίνος Παπάζογλου, επίκ. καθηγητής, Απόστολος Καμπαρούδης, επίκ. καθηγητής, Γεώργιος Φραγκανδρέας, επιμελητής Α΄ Ε.Σ.Υ και Κάρκος Χρήστος, επιμελητής Β΄ Ε.Σ.Υ.

- **Περιεχόμενο Μαθήματος:** Χειρουργικές Παθήσεις Δέρματος - Υποδορίου (Καλοήθεις παθήσεις, Επιθηλιώματα, Κακόηθες μελάνωμα του δέρματος), Παθήσεις Οισοφάγου Διαφράγματος (Διαγνωστική προσέγγιση, Καλοήθεις παθήσεις οισοφάγου-εκκολπώματα, εγκαύματα, ξένα σώματα, ρήξη οισοφάγου, Διαταραχές κινητικότητας οισοφάγου), Παθήσεις Οισοφάγου Διαφράγματος (Γαστροοισοφαγική παλινδρόμηση, όγκοι οισοφάγου-καλοήθεις, κακοήθεις), Παθήσεις Οισοφάγου Διαφράγματος (Παθήσεις διαφράγματος-διαφραγματοκήλες, όγκοι και κύστεις διαφράγματος), Παθήσεις Στομάχου και Δωδεκαδακτύλου (Ανατομία, φυσιολογία, Γαστροδωδεκαδακτυλικό έλκος), Παθήσεις Στομάχου και Δωδεκαδακτύλου (Όγκοι - καλοήθεις, καρκίνος στομάχου), Παθήσεις Στομάχου και Δωδεκαδακτύλου (Λεμφώματα, Λειομυοσαρκώματα στομάχου, Στρωματικοί όγκοι στομάχου, άλλες παθήσεις στομάχου - πιλήματα, ξένα σώματα, συστροφή στομάχου, υπερτροφική γαστρίτιδα, εκκολπώματα του στομάχου και του Δωδεκαδακτύλου, σύνδρομο των άνω μεσεντερίων αγγείων), Παθήσεις Λεπτού εντέρου, Παθήσεις Σκωληκοειδούς απόφυσης (σκωληκοειδίτιδα Νεοπλάσματα σκωληκοειδούς απόφυσης), Παθήσεις παχέος εντέρου (Κλινικοεργαστηριακή διερεύνηση, Φλεγμονώδεις παθήσεις, Εκκολπωματική νόσος), Παθήσεις παχέος εντέρου (Νεοπλάσματα παχέος εντέρου), Παθήσεις παχέος εντέρου (Συστροφή εντέρου, πρόπτωση ορθού, εντεροστομίες), Παθήσεις πρωκτού και περινέου, Κήλες - Παθήσεις κοιλιακού τοιχώματος και οπισθοπεριτοναϊκού χώρου (Εισαγωγή, Κήλες βουβωνικής περιοχής, Ομφαλοκήλη, Κήλη λευκής γραμμής), Κήλες - Παθήσεις κοιλιακού τοιχώματος και

οπισθοπεριτοναϊκού χώρου (Σπιγγέλειος κήλη, Οσφυοκήλη, Κήλες πυέλου, παρακολοστομική κήλη, Μετεγχειρητική κήλη, Παθήσεις κοιλιακού τοιχώματος, μείζονος επιπλόου, μεσεντερίου και οπισθοπεριτοναϊκού χώρου), Παθήσεις ήπατος (Ανατομία, φυσιολογία, εγχειρητική, κακώσεις, κυστικές παθήσεις, αποστήματα ήπατος), Παθήσεις ήπατος (Νεοπλάσματα - πρωτοπαθή, μεταστατικά), Παθήσεις ήπατος (Πυλαία υπέρταση, αιμορραγία κιρσών οισοφάγου), Παθήσεις χοληφόρων (ανατομία, φυσιολογία, σκληρυντική χολαγγειίτιδα, κύστεις χοληφόρου δέντρου, κακώσεις χοληφόρων, υπερπλαστικές χολοκυστοπάθειες), Παθήσεις χοληφόρων (Χολολιθίαση, Φλεγμονώδεις παθήσεις χοληφόρων - Οξεία χολοκυστίτιδα και επιπλοκές της, χρόνια χολοκυστίτιδα, αλιθιασική χολοκυστίτιδα, Χοληδοχολιθίαση - Οξεία χολαγγειίτιδα), Παθήσεις χοληφόρων (Αποφρακτικός ίκτερος, Νεοπλάσματα χοληφόρων), Παθήσεις παγκρέατος (συγγενείς ανωμαλίες παγκρέατος, κακώσεις παγκρέατος - δωδεκαδακτύλου, χρόνια παγκρεατίτιδα), Παθήσεις παγκρέατος (οξεία παγκρεατίτιδα), Παθήσεις παγκρέατος (περιληκυθικά νεοπλάσματα), Παθήσεις παγκρέατος (ενδοκρινικοί όγκοι παγκρέατος), Παθήσεις χοληφόρων και παγκρέατος (εγχειρητική χοληφόρων και παγκρέατος), Παθήσεις σπληνός, Παθήσεις Θυρεοειδούς και Παραθυρεοειδών (εισαγωγή, εργαστηριακός έλεγχος, βρογχοκήλη, θυρεοτοξίκωση, υποθυρεοειδισμός, θυρεοειδίτιδες), Παθήσεις Θυρεοειδούς και Παραθυρεοειδών (Νεοπλάσματα θυρεοειδούς, επιπλοκές θυρεοειδεκτομής, παθήσεις Παραθυρεοειδών), Παθήσεις Επινεφριδίων, Παθήσεις μαστού (διάγνωση παθήσεων μαστού, καλοήθεις παθήσεις μαστού), Παθήσεις μαστού (Κακοήθη νεοπλάσματα μαστού), Παθήσεις μεσοθωρακίου, πνεύμονα, τραχείας, Παθήσεις αρτηριών (Οξεία αρτηριακή απόφραξη των άκρων, κακώσεις αρτηριών, μεσεντέρια ισχαιμία), Παθήσεις αρτηριών (Χρόνια αρτηριακή αποφρακτική νόσος των κάτω άκρων, νεφραγγειακή υπέρταση, αγγειοσπαστικά νοσήματα, Φλεγμονώδεις αρτηρίΐτιδες), Παθήσεις αρτηριών (Εξωκρανιακή αγγειακή εγκεφαλική νόσος, σύνδρομο άνω θωρακικού στομίου), Παθήσεις αρτηριών (Ανευρύσματα), Παθήσεις φλεβών και λεμφαγγείων, Πνευμονική εμβολή. Η παρουσία στην κλινική άσκηση είναι υποχρεωτική και δεν δικαιολογείται απουσία.

- **Αίθουσες – Πρόγραμμα εκπαίδευσης – Ώρες διδασκαλίας:** Μαθήματα αμφιθεάτρου, Ιπποκράτειο Νοσοκομείο, αμφιθέατρο Δ΄ κτιρίου «Π. Μεταξάς». Τρίτη 8:00-10:00, Τετάρτη 8:00-10:00, Πέμπτη 8:00-10:00 Φροντιστήρια Κλινική άσκηση θαλάμων Ιπποκράτειο Νοσοκομείο, Ε΄ Χειρουργική Κλινική κτίριο Γ΄, Τρίτη 10:00-12:00, Τετάρτη 10:00-12:00, Πέμπτη 10:00-12:00.

- **Εξετάσεις:** Στην αντίστοιχη εξεταστική περίοδο του εξαμήνου υπάρχουν γραπτές εξετάσεις επί των διδαχθέντων θεμάτων σύμφωνα με το ενιαίο ωρολόγιο πρόγραμμα σπουδών της Ιατρικής Σχολής.

- **Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία:** Βασικό εκπαιδευτικό σύγγραμμα αποτελεί το βιβλίο Γενικής Χειρουργικής του Χειρουργικού Τομέα (Τόμοι 2) και βοηθητικά τα «Βασικές Γνώσεις Χειρουργικής» και «Χειρουργική Ανατομία - Κλινική Εξέταση».

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** Η Γραμματεία λειτουργεί τις εργάσιμες ημέρες στις ώρες 8:30-14:00 και το τηλέφωνο επικοινωνίας είναι το 2313 312162, ενώ ο αριθμός fax το 992886. Ενημερωτικό Φύλλο Μαθήματος διανέμεται στους Φοιτητές στην αρχή κάθε εξαμήνου. Οι φοιτητές μέσω της γραμματείας στις εργάσιμες ημέρες και ώρες μπορούν να απευθύνονται στους υπεύθυνους του προγράμματος σπουδών ή στο Διευθυντή της Κλινικής για θέματα που αφορούν την εκπαίδευσή τους.

Α΄ Χειρουργική Προπαιδευτική Κλινική, Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ

Διευθυντής:Γεώργιος Μπασδάνης, καθηγητής.

- Σκοπός-Στόχοι: Συνέχιση της εκπαίδευσης του φοιτητή και η περαιτέρω εμβάθυνση στις βασικές γνώσεις της χειρουργικής και της χειρουργικής παθολογίας.

- Επιδιωκόμενα αποτελέσματα: Προετοιμασία των φοιτητών για την είσοδο στις κύριες χειρουργικές παθήσεις της τρίμηνης και τελικής τους άσκησης.

-Το μάθημα διδάσκεται 12 ώρες/εβδομάδα (6 ώρες μαθήματα αμφιθέατρου/φροντιστηριακά μαθήματα, 6 ώρες κλινική άσκηση).

- Σύνολο ωρών εξαμήνου: 12 Χ 13εβδ = 156

- Διδακτικές μονάδες: 12

- Μονάδες ECTS: 15

-Ωρολόγιο πρόγραμμα-Χώροι διδασκαλίας: Τα μαθήματα αμφιθεάτρου θα πραγματοποιούνται στην αίθουσα διδασκαλίας της Α΄ Πρ. Χ. Κλινικής κάθε Τρίτη, Τετάρτη και Πέμπτη 08-10 π.μ. Στη συνέχεια θα ακολουθεί 10-12 π.μ. η κλινική άσκηση, η οποία θα πραγματοποιείται στους θαλάμους νοσηλείας ασθενών της Α΄ Προπαιδευτικής Χειρουργικής Κλινικής, του Νοσ. Α.Χ.Ε.Π.Α..

- Εξετάσεις: Γραπτές, προφορικές. Προηγείται, τις παραμονές των εξετάσεων το Προεξεταστικό Φροντιστηριακό Μάθημα (Π.Φ.Μ.) με σκοπό την διευκρίνιση και απάντηση από τα μέλη Δ.Ε.Π., τυχόν ερωτημάτων των φοιτητών μετά την τελική μελέτη του μαθήματος, καθώς επίσης λεπτομερή ενημέρωση για την μέθοδο αξιολόγησής τους, όπως και ψυχολογική υποστήριξη να προσέλθουν στις εξετάσεις με ακμαίο ηθικό.

- Διδακτικό σύγγραμμα: «Γενική Χειρουργική» – Εγχειρίδιο του Χειρουργικού τομέα.

- **Διδάσκοντες:** Γεώργιος Μπασδάνης Καθηγητής, Ιωάννης Προυσαλίδης Καθηγητής, Αστέριος Κατσαμούρης Καθηγητής, Κωνσταντίνος Παπαπολυχρονιάδης Αναπληρωτής Καθηγητής, Αντώνιος Μιχαλόπουλος Αναπληρωτής Καθηγητής, Βασίλειος Παπαδόπουλος Αναπληρωτής Καθηγητής, Αθανάσιος Παπαγεωργίου Επίκουρος Καθηγητής, Αικατερίνη Κοτζάμπαση Διευθύντρια ΕΣΥ, Ελευθέριος Καραμανλής Επιμ. Α΄ ΕΣΥ, Δανιήλ Παραμυθιώτης Επιμ. Β΄ ΕΣΥ.

- Υπεύθυνος: Αν. Καθηγητής Βασίλειος Ν. Παπαδόπουλος Τηλ. 2310994924, e-mail: bnpap@med.auth.gr.

- Γραμματεία: Σοφία Τραπεζανλίδου, Γραφείο εκπαίδευσης Α΄ ΠΡ.Χ., Νοσ. ΑΧΕΠΑ. Τηλ. 2310994793, Fax 2310994910 .

- Μορφή διδασκαλίας: Διάλεξη (μάθημα αμφιθεάτρου), φροντιστηριακό μάθημα (ενεργός συμμετοχή/καθοδηγούμενη αυτομάθηση), κλινική άσκηση στους θαλάμους νοσηλείας ασθενών, παρακολούθηση εξωτερικών ιατρείων, γενικής εφημερίας, χειρουργείων καθώς και φοιτητικών συνεδρίων.

- Μορφή αξιολόγησης: Συνεχής αξιολόγηση: παρακολούθηση, συμμετοχή στην κλινική άσκηση. Τελική αξιολόγηση: Γραπτή δοκιμασία με απαντήσεις σε ερωτήσεις πολλαπλών

- Βοηθήματα: Μετεκπαιδευτικά μαθήματα Α' Προπ. Χειρουργικής Κλινικής κάθε Δευτέρα και Παρασκευή 08:00-09:00 π.μ..

Βιβλιογραφικές ενημερώσεις. Συζήτηση με εκπαιδευτές μέλη ΔΕΠ.

Δημοσιεύσεις Ιατρικών περιοδικών (Ιατρική, Ελληνική Ιατρική, Ελληνική Χειρουργική, Χειρουργικά Χρονικά, Επιστημονική Επετηρίδα του Τμήματος Ιατρικής, Surgical Clinics of North America, World Journal Of Surgery, British Journal of Surgery).

Διεθνή Έγκριτα εγχειρίδια χειρουργικής [Current Surgical Diagnosis and Treatment (Lawrence & Way eds), Short Practice of Surgery (H. Bailey ed), Principles of Surgery (Seymour I. Schwartz ed), Textbook of Surgery (David C. Sabiston ed)].

Αναζήτηση: στο Internet (παροχή δικτυακών τόπων).

Αναζήτηση: σε Βιβλιοθήκη της Α' ΠΡΧ Κλινικής, του νοσοκομείου ΑΧΕΠΑ, και του Α.Π.Θ.

- Αξιολόγηση εκπαιδευτών: Ερωτηματολόγιο συμπληρώνεται στο τέλος της εκπαίδευσης.

-Ύλη εξαμήνου: Όγκοι και κύστεις τραχηλικής χώρας, Παθήσεις θυρεοειδούς αδένος, Παθήσεις παραθυρεοειδών αδένων, Παθήσεις μαστού, Παθήσεις πνεύμονος και μεσοθωρακίου, Διαφραγματοκήλες, Χειρουργικές παθήσεις οισοφάγου, Καλοήθεις και κακοήθεις παθήσεις στομάχου-12δακτύλου, Χειρουργικές παθήσεις λεπτού εντέρου, Ειλεός, Παθήσεις πρωκτού-περινέου, Παθήσεις χοληφόρων, Νεοπλάσματα και άλλες χειρουργικές παθήσεις ήπατος, Παθήσεις σπληνός, Παγκρεατίτιδες, Νεοπλάσματα παγκρέατος, Αιμορραγία από το ανώτερο και κατώτερο πεπτικό σύστημα, Χειρουργικές παθήσεις επινεφριδίων, Πολυενδοκρινικά και νευροενδοκρινικά σύνδρομα, Περιτονίτις, Ενδοκοιλιακά αποστήματα, Οξεία χειρουργική κοιλία, Καταπληξία, Διαταραχές οξεοβασικής ισορροπίας, Παθήσεις περιφερικών αγγείων, Ανευρύσματα κοιλιακής αορτής, Παθήσεις άνω μεσεντέριων αγγείων, Φλεβοθρόμβωση-πνευμονική εμβολή, Νεφραγγειακή υπέρταση, Μεταμοσχεύσεις, Αντιμετώπιση πολυτραυματία, Νεοπλάσματα δέρματος και μαλακών μορίων..

Β΄ Χειρουργική Προπαιδευτική Κλινική, Νοσοκομείο ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ

Διευθυντής: Αθανάσιος Σακαντάμης, καθηγητής.

Αριθμός πιστωτικών μονάδων: 12

Διδάσκοντες: Αθανάσιος Σακαντάμης, Δημήτριος Καρβουνάρης, Θεόδωρος Παυλίδης, Κων/νος Μπαλλάς

Αντικειμενικοί στόχοι του μαθήματος: Απόκτηση βασικών γνώσεων σταδιακά που καλύπτουν όλο το φάσμα της Χειρουργικής και περιλαμβάνουν την κλινική εξέταση (συμπτώματα και αντικειμενικά ευρήματα) και την παθολογία των χειρουργικών παθήσεων, την σύγχρονη διαγνωστική προσέγγιση, την προεγχειρητική εκτίμηση, στοιχεία εγχειρητικής και την μετεγχειρητική παρακολούθηση των ασθενών. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις επείγουσες καταστάσεις που χρειάζονται χειρουργική αντιμετώπιση (τραύματα, αιμορραγίες, οξεία κοιλία) για την απόκτηση δυνατοτήτων έγκαιρης και ορθής διάγνωσης και σωστής εφαρμογής πρώτων μέτρων σωστής αντιμετώπισης

Προαπαιτήσεις: Όχι

Περιεχόμενο του μαθήματος: Εισαγωγή παθήσεων στομάχου - Γαστροδωδεκαδακτυλικό έλκος - Επιπλοκές γαστροδωδεκαδακτυλικού έκους - Όγκοι και άλλες παθήσεις στομάχου-Δωδεκαδακτύλου - Περιτονίτιδα και ενδοκοιλιακές λοιμώξεις - Οξεοβασική ισορροπία - Ανευρύσματα (αορτής και άλλων αρτηριών) - Εξωκρανιακή αγγειακή εγκεφαλική νόσος - Αιμορραγία από το πεπτικό σύστημα (ανώτερο - κατώτερο) - Παθήσεις λεπτού εντέρου - Σαρκώματα μαλακών μορίων - Παθήσεις χοληφόρων (εισαγωγή-κακώσεις-αποφρ. ίκτερος-χολολιθίαση-φλεγμ. παθήσεις-νεοπλάσματα) - Εν τω βάθει φλεβική θρόμβωση - Πνευμονική εμβολή - Καλοήθεις παθήσεις οισοφάγου - Όγκοι οισοφάγου - Παθήσεις διαφράγματος - Παθήσεις σκωληκοειδούς απόφυσης - Ειλεός (αποφρακτικός - παραλυτικός) - Παθήσεις κοιλιακού τοιχώματοςΜείζονος επιπλόου - μεσεντερίου και οπισθοπεριτοναϊκού χώρου - Τεχνητή διατροφή - Φλεγμονώδεις παθήσεις παχέος εντέρου - Εκκολπωματική νόσος παχέος εντέρου - Πολύποδες παχέος εντέρου - Καρκίνος παχέος εντέρου - Οξεία παγκρεατίτιδα - Χρόνια παγκρεατίτιδα - Ενδοκρινικοί όγκοι Παγκρέατος - Παθήσεις σπληνός - Οξεία αρτηριακή απόφραξη άκρων - Παθήσεις θυρεοειδούς αδένα - Περιληκυθικά νεοπλάσματα - Παθήσεις παραθυρεοειδών αδένων - Παθήσεις ήπατος - Κακοήθη νεοπλάσματα μαστού - Παθήσεις πρωκτού - περίνεου - Παθήσεις επινεφριδίων.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη: Τα εγκεκριμένα από τον Τομέα Χειρουργικής

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι: Θεωρητική κατάρτιση (μαθήματα στο αμφιθέατρο, φροντιστηριακά μαθήματα, παρακολούθηση μετεκπαιδευτικών μαθημάτων, συμμετοχή σε συνέδρια, εκπόνηση επιστημονικών εργασιών). Πρακτική εξάσκηση (Θάλαμοι ασθενών και παρακολούθηση εκπαιδευτικών επισκέψεων, λειτουργίες εξωτερικών ιατρείων τακτικών και επειγόντων) και εκπαιδευτικών χειρουργείων).

Μέθοδοι αξιολόγησης/βαθμολόγησης: Γραπτές εξετάσεις

33. Αναισθησιολογία (IA0244)

- **Οργανωτής: Δημήτριος Βασιλάκος, καθηγητής, διευθυντής.**

- **Υπεύθυνος:** Κωνσταντίνος Καρακούλας, επίκ. καθηγητής.

- **Συντονιστής:** Ολυμπία Θωμαρέις, επίκ. καθηγήτρια.

- **Σκοπός του μαθήματος:** Η κατανόηση τρόπων, τεχνικών, εξοπλισμού και φαρμάκων που χρησιμοποιούνται στην αντιμετώπιση του χειρουργικού ασθενούς κατά την περιεγχειρητική περίοδο.

- **Επιδιωκόμενοι στόχοι:** Εξοικείωση με την εφαρμοσμένη φυσιολογία, φυσιοπαθολογία και φαρμακολογία του χειρουργικού ασθενή, τις βασικές αρχές χορήγησης αναισθησίας, μεταναισθητικής φροντίδας και αντιμετώπισης του μετεγχειρητικού πόνου, τους τρόπους αξιολόγησης και παρακολούθησης των ζωτικών λειτουργιών.

- **Μορφή εκπαίδευσης:** Από Αμφιθεάτρου (Α), Φροντιστήρια (Φ), Κλινική (Κ).

- **Διδάσκοντες – Διδακτικές Μονάδες:** Καθηγητές (1) αναπλ. καθηγητές (1), επίκ. καθηγητές (3), λέκτορες (1), ΕΕΔΙΠ ΙΙ (1). Α (13), Φ (4), Κ (10).

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Εισαγωγή στην αναισθησιολογία. Φροντίδα- διατήρηση- βατότητα αεροφόρων οδών ενήλικος και παιδιού. Βασικός έλεγχος ζωτικών λειτουργιών-

monitoring. Βασική και εξειδικευμένη υποστήριξη της ζωής. Εφαρμοσμένη φυσιολογία του αναπνευστικού συστήματος. Εφαρμοσμένη φυσιολογία του κυκλοφορικού συστήματος. Προεγχειρητική επίσκεψη - προετοιμασία – προνάρκωση. Χορήγηση γενικής αναισθησίας. Νευρομυικός αποκλεισμός - μυοχαλαρωτικά φάρμακα. Περιοχική αναισθησία. Συμβάματα αναισθησίας – επιπλοκές – αντιμετώπιση. Περιεγχειρητική χορήγηση υγρών. Περιεγχειρητική χορήγηση αίματος και παραγώγων.

- **Αίθουσα διδασκαλίας:** Αμφιθέατρο 500 θέσεων Ιατρικής Σχολής 13:00-14:00.

- **Διάρκεια:** 1 ώρα.

- **Πρόγραμμα – Ημερομηνίες εκπαίδευσης:** Αμφιθέατρο: 1 Οκτωβρίου έως 15 Ιανουαρίου. Φροντιστήριο: 1 Οκτωβρίου έως 15 Ιανουαρίου. Κλινική: 1 Οκτωβρίου έως 15 Ιανουαρίου.

- **Έλεγχος, Πρόοδος, Εξετάσεις:** 1) Εξεταστικές περίοδοι Φεβρουαρίου Σεπτεμβρίου (γραπτές εξετάσεις) 2) Οι Στ΄ετείς και οι επί πτυχίω φοιτητές (γραπτές ή προφορικές εξετάσεις).

- **Εξεταστικές περίοδοι** (Φεβρουαρίου, Ιουνίου, Σεπτεμβρίου).

- Διδάσκοντες: Δ.Βασιλάκος, Καθηγητής-Διευθυντής, Χ. Σκούρτης, Αν. Καθηγητής, Ολυμπία Θωμαρέις, Επ. Καθηγήτρια, Κ. Καρακούλας, Επ. Καθηγητής, Β. Γροσομανίδης, Επ. Καθηγητής, Αικ. Αμανίτη Λέκτορας, Ε. Βαγάνωφ, Ε.Ε.ΔΙ.Π.ΙΙ.

- **Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία:**

1. ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΕΝΤΑΤΙΚΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ : Δ. Βασιλάκος. (Εκδόσεις Ροτόντα, Θεσσαλονίκη 2012) Κωδικός Eudoxus:

2. ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ – ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΚΑΙ ΕΝΤΑΤΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ - ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥ ΠΟΝΟΥ: Μ.Α. Γκιάλα. (Εκδόσεις University Studio Press 2006 Θεσσαλονίκη. Κωδικός Eudoxus: 17107

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** Ζαφειρή Πασχαλίδου – Σάκκου (ΕΕΔΙΠ ΙΙ) ΤΗΛ.: 994862 FAX: 994860.

34. Ουρολογία (IA0317)

Α΄ Ουρολογική Κλινική Νοσοκομείο Γ. Γεννηματας

Διευθυντής: Βασίλειος Κατσίκας, καθηγητής

- Υπεύθυνοι εκπαίδευσης: Προπτυχιακής: Γεώργιος Δημητριάδης, επίκ. καθηγητής. Μεταπτυχιακής: Κωνσταντίνος Τζάκας, αναπλ. καθηγητής. Οι φοιτητές είναι ευπρόσδεκτοι να επικοινωνούν με τον Διευθυντή, τα μέλη Δ.Ε.Π. και το ιατρικό προσωπικό της Κλινικής για οποιοδήποτε πρόβλημα ακαδημαϊκό αλλά και προσωπικό ή οικογενειακό που αφορά την ειδικότητα της Ουρολογίας.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Η Ανατομική δομή, η Εμβρυολογική διάπλαση και η Λειτουργική αποστολή του Ουροποιογεννητικού Συστήματος. - Εργαστηριακές εξετάσεις Ουροποιογεννητικού - Ειδικές Ουρολογικές εξετάσεις - Ποιοτικές και ποσοτικές μεταβολές ούρων, Ουρολοιμώξεις, Η απόφραξη στο ουροποιητικό, Συγγενείς ανωμαλίες ουροποιογεννητικού, Τραυματικές κακώσεις του ουροποιογεννητικού, Νευρογενής κύστη - Κυστεοουρητηρική παλινδρόμηση, Λιθίαση ουροποιητικού, Όγκοι νεφρών και ουροδόχου κύστης, Καλοήθης υπερπλασία προστάτη, Καρκίνος προστάτη, Όγκοι όρχεων, καρκινώματα πέους και ουρή-

θρας, Ανδρική αναπαραγωγική δυσλειτουργία (υπογονιμότητα), Επίκτητες παθήσεις-εκτροπές και ακράτεια ούρων, Ανδρική σεξουαλική δυσλειτουργία.

- **Μορφή Εκπαίδευσης – Ώρες διδασκαλίας: Α.** Φροντιστηριακά μαθήματα: Τα 15 ωριαία φροντιστηριακά μαθήματα γίνονται στο αμφιθέατρο του Νοσοκομείου «Γ. Γεννηματάς», στο χώρο των ιατρείων επειγόντων. Οι ημέρες και ώρες των μαθημάτων είναι: Τετάρτη 12:00-14:00, Πέμπτη 13:00-14:00, Παρασκευή 8:00-10:00. **Β.** Κλινική άσκηση: Η Κλινική άσκηση των φοιτητών γίνεται σε μικρές υπο-ομάδες με παρακολούθηση των Τακτικών και Ειδικών ιατρείων, των Χειρουργείων και των Εξωτερικών εφημεριών της Κλινικής καθώς και της επίσκεψης στους θαλάμους των ασθενών σε μέρες και ώρες που επιτρέπουν οι υπόλοιπες εκπαιδευτικές υποχρεώσεις των φοιτητών. Πρόγραμμα των εξωτερικών εφημεριών θα ανακοινώνεται στην αρχή κάθε μήνα στον πίνακα ανακοινώσεων.

- **Αξιολόγηση – Εξετάσεις:** Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται με γραπτές εξετάσεις στην ημερομηνία που ορίζεται από το πρόγραμμα της Ιατρικής Σχολής.

- **Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία:** Σύγγραμμα του μαθήματος και βοηθητικές πηγές. Το σύγγραμμα του μαθήματος είναι το βιβλίο του καθηγητή Δ. Ραδόπουλου «Η απαραίτητη για φοιτητές και γενικούς ιατρούς Γενική Ουρολογία» έκδοσης 2004. Στην πορεία των μαθημάτων οι ηλεκτρονικές παρουσιάσεις των μαθημάτων θα είναι διαθέσιμες μέσω της ιστοσελίδας της σχολής. Στον πίνακα ανακοινώσεων της κλινικής θα αναρτηθεί κατάλογος συνιστώμενων βοηθημάτων για περαιτέρω μελέτη και πρόσθετες πηγές όπως δικτυακοί τόποι (sites).

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** Η γραμματεία της Κλινικής λειτουργεί τις εργάσιμες ημέρες από 9:00 μέχρι 13:00, τηλ. 992542, 963102, fax 992543, e-mail: ulolauth@med.auth.gr Σύντομα θα είναι διαθέσιμος ο δικτυακός τόπος (site) όπου θα υπάρχουν όλες οι ανακοινώσεις, εκπαιδευτικό υλικό και το πρόγραμμα λειτουργίας της Κλινικής ενώ ήδη οι ανακοινώσεις θα προωθούνται στο δικτυακό τόπο (site) της Γραμματείας της Ιατρικής Σχολής.

Β΄ Ουρολογική Κλινική Νοσοκομείο Παπαγεωργίου

Διευθυντής: Ισαάκ-Ευάγγελος Ιωαννίδης, καθηγητής.

- **Διδάσκοντες:** Ιωαννίδης Ισαάκ-Ευάγγελος, καθηγητής, Χατζηχρήστου Δημήτριος, καθηγητής, Χατζημουρατίδης Κωνσταντίνος, λέκτορας, Αποστολίδης Απόστολος, λέκτορας.

- **Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία:** 1) Παθήσεις του ουροποιογεννητικού συστήματος (διάγνωση-θεραπεία) Βασιλείου Κατσίκα 2) Η απαραίτητη Γενική Ουρολογία Δημητρίου Ραδόπουλου.

- **Τηλέφωνο επικοινωνίας:** 991540 (γραφείο κ. Κατσίκα).

35. Φαρμακολογία ΙΙ (ΙΑ0340)

Α΄ Εργαστήριο Φαρμακολογίας

- Διευθυντής: Γεώργιος Καρακιουλάκης, καθηγητής.

- Υπεύθυνοι εκπαίδευσης: Γεώργιος Καρακιουλάκης, καθηγητής

- Συντονιστής του μαθήματος: Μαρία Μυρωνίδου-Τζουβελέκη, καθηγήτρια

Β΄ Εργαστήριο Φαρμακολογίας

- Διευθυντής: Δημήτριος Κούβελας, καθηγητής.

- Υπεύθυνος εκπαίδευσης: Δημήτριος Κούβελας, καθηγητής

- Συντονιστής του μαθήματος: Χρυσάνθη Σαρδέλη, επικ. καθηγήτρια

- Σκοπός του μαθήματος: Σκοπός του μαθήματος είναι η παροχή γνώσεων που σχετίζονται με τις βασικές αρχές δράσης των φαρμάκων στον οργανισμό του ανθρώπου.

- Επιδιωκόμενοι στόχοι: Κατανόηση της φαρμακοκινητικής, του μηχανισμού δράσης, της θεραπευτικής χρησιμότητας, της αποτελεσματικότητας, των ανεπιθύμητων ενεργειών, των αντενδείξεων, της τοξικότητας και των αλληλεπιδράσεων των φαρμάκων που δρουν στο αναπνευστικό, ενδοκρινικό, γεννητικό, μυοσκελετικό, ανοσοποιητικό, ουροποιητικό και γαστρεντερικό σύστημα, των χημειοθεραπευτικών φαρμάκων και της φαρμακολογίας ειδικών κατηγοριών φαρμάκων όπως τα αντίδοτα, οι βιταμίνες και τα ιχνοστοιχεία.

- Μορφή εκπαίδευσης: Διαλέξεις στο αμφιθέατρο, φροντιστηριακές ασκήσεις, εργασίες και καθοδηγούμενη αυτομάθηση.

- Διδακτικές μονάδες: 5.ECTS: 5,5 units

- Περιεχόμενο μαθήματος: Φαρμακολογία αναπνευστικού, ενδοκρινικού, γεννητικού, μυοσκελετικού, ουροποιητικού και γαστρεντερικού συστήματος - Φαρμακολογία του δέρματος - Χημειοθεραπευτικά φάρμακα των βακτηριακών, ιογενών, μυκητιασικών και παρασιτικών λοιμώξεων - Φαρμακολογία του ανοσοποιητικού συστήματος, Βιταμίνες/Ιχνοστοιχεία - Χημειοθεραπευτικά φάρμακα των νεοπλασματικών νόσων - Τοξίνες/Δηλητήρια - Φαρμακολογία της εξάρτησης. Φαρμακογεννετική, Φαρμακογενομική

- Αίθουσες διδασκαλίας: Αμφιθέατρο Ανατομείου της Ιατρικής Σχολής και. Αίθουσα διδασκαλίας Φαρμακολογίας, 3ος όροφος, κτίριο Ιατρικής Σχολής.

- Ώρες - Διάρκεια Διδασκαλίας: Η διδασκαλία του μαθήματος γίνεται στο Ζ΄ εξάμηνο σπουδών και περιλαμβάνει (σε εβδομαδιαία βάση) 1) διαλέξεις στο αμφιθέατρο (3 ώρες) και 2) φροντιστηριακές ασκήσεις σε ομάδες των 25 ατόμων (2 ώρες). Η κάθε ομάδα ασκείται 26 ώρες συνολικά.

- Σύνολο ωρών διδασκαλίας ανά φοιτητή: 5/εβδομάδα x 13 εβδομάδες = 65 ώρες.

- Πρόγραμμα - Ημερομηνίες εκπαίδευσης: Όπως προβλέπονται από το αναλυτικό πρόγραμμα της Σχολής.

- Αξιολόγηση - Πρόοδος - Εξετάσεις: Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται με γραπτή ή/και προφορική εξέταση στο τέλος κάθε εξαμήνου σπουδών.

- Εκπαιδευτικό υλικό - Βιβλία: Προτεινόμενα συγγράμματα: 1 Φαρμακολογία με μια ματιά, Neal, Εκδόσεις Παρισιάνου, **2**. Φαρμακολογία, R. Harvey, P. Champe, Εκδόσεις Παρισιάνου, **3**. Κλινική Τοξικολογία, C.R. Harris, Εκδόσεις Παρισιάνου, **4**. Φαρμακολογία, Page Curtis, Εκδόσεις Πασχαλίδη, **5**. Ιατρική Φαρμακολογία, Μ. Μαρσέλος, Εκδόσεις Gudenberg, **6**. Βασική Κλινική Φαρμακολογία, Bertnam G. Katzung, τόμος 1, Εκδόσεις Πασχαλίδη, **7**. Βασική Κλινική Φαρμακολογία, Bertnam G. Katzung, τόμος 2 Εκδόσεις Πασχαλίδη.

- Γραμματειακή υποστήριξη: 2ος όροφος, τηλ. 2310 999357 κατά τις ώρες 09:00 π.μ. - 13:00 μ.μ. κάθε Δευτέρα. FAX Εργαστηρίου: 2310-999303.

36. Ορθοπαιδική (IA0316)

Α΄ Ορθοπαιδική Κλινική, Νοσοκομείο Παπανικολάου

Διευθυντής: Αναστάσιος Χριστοδούλου, καθηγητής.

- Υπεύθυνος Διδασκαλίας: Αναστάσιος Χριστοδούλου, καθηγητής.

- Επιδιωκόμενοι στόχοι: Τα μαθήματα από αμφιθεάτρου και η κλινική άσκηση έχουν ως στόχο την εξοικείωση του φοιτητού με την παθολογία, την διάγνωση και τους τρόπους αντιμετώπισης των παθήσεων και των κακώσεων του μυοσκελετικού συστήματος. Επίσης, να δίνεται βαρύτητα ώστε να μπορεί ο φοιτητής να παράσχει πρώτες βοήθειες σε απλές ορθοπαιδικές κακώσεις και παθήσεις, όπως ακόμη να μπορεί να συνδέει τις γνώσεις της ορθοπαιδικής με τις άλλες γνώσεις του τις ιατρικής

- Περιγραφή μαθήματος Πρόγραμμα εκπαίδευσης:

Θεωρητική διδασκαλία στο αμφιθέατρο Ιατρικής κάθε Δευτέρα ώρα 15.00μμ-17.00μμ για τις 13 εβδομάδες του εξαμήνου (σύνολο: 26 ώρες)

Πρακτική άσκηση 2 ώρες εβδομαδιαίως Χ 13 εβδομάδες = 26 ώρες

Οι φοιτητές κατανέμονται σε ολιγομελείς ομάδες για την καθημερινή πρακτική άσκηση: Δευτέρα και Παρασκευή 8.30 - 10.00, Τρίτη – Τετάρτη – Πέμπτη 12.30 - 14.00

- Σύνολο ωρών εξαμήνου: 13 εβδομάδες x 4 ώρες = 52 ώρες**.**

- Διδακτικές μονάδες: 4.

- Αίθουσες Διδασκαλίας. Τα θεωρητικά μαθήματα διεξάγονται στο Αμφιθέατρο 500 θέσεων της Ιατρικής Σχολής του ΑΠΘ . Για τις ανάγκες της κλινικής άσκησης εκτός από τους θαλάμους της Α'Ορθοπαιδικής Κλινικής χρησιμοποιείται το αμφιθέατρο του Νοσοκομείου «Γ.Παπανικολάου», οι χώροι των εξωτερικών ιατρείων, τα χειρουργεία και οι χώροι του τμήματος επειγόντων περιστατικών.

- Περιεχόμενο μαθήματος: Εισαγωγή στην Ορθοπαιδική (Εισαγωγή – Οστά-Βασικές γνώσεις - Γενικά περί καταγμάτων - πώρωση καταγμάτων - Θεραπεία καταγμάτων - Διαταραχές πώρωσης), Οστεοαρθρίτιδα ισχίου και γόνατος - Κακώσεις γόνατος, Κατάγματα σπονδυλικής στήλης - Κάταγμα λεκάνης, Δισκοπάθεια - Στένωση σπονδυλικού σωλήνα - Σπονδυλολίσθηση, Κατάγματα κάτω άκρου, Όγκοι των οστών: Καλοήθεις - Κακοήθεις, Εξωτερική οστεοσύνθεση - Διατατική οστεογένεση - Κακώσεις ώμου, βραχιονίου - Περιαρθρικά κατάγματα ώμου - Οστεομυελίτιδα - Σηπτική αρθρίτιδα - Μετεγχειρητικές λοιμώξεις, Σκολίωση - Κύφωση - Λοιμώξεις σπονδυλικής στήλης, Μεταβολικά νοσήματα - Μεταστατικοί οστικοί όγκοι - Όγκοι μαλακών μορίων, Ισχαιμικές νεκρώσεις οστών - Νόσος του Perthes - Επιφυσιολίσθηση μηριαίας κεφαλής - Ραιβοϊπποποδία - Πλατυποδία - Συγγενές εξάρθρημα ισχίου - Ραιβόκρανο, Παθήσεις καρπού, άκρας χειρός - Μαιευτική παράλυση - Εγκεφαλική παράλυση.

- Διδάσκοντες: Αναστάσιος Χριστοδούλου, καθηγητής, Γεώργιος Πετσατώδης, καθηγητής, Ιπποκράτης Χατζώκος, καθηγητής, Παναγιώτης Γκιβίσης, Επίκ. Καθηγητής, Περικλής Παπαδόπουλος, Επίκ. Καθηγητής, Κωνσταντίνος Λίτσιος, Λέκτορας.

- Εξετάσεις: Γραπτές στο τέλος τους εξαμήνου. Προϋπόθεση για τη συμμετοχή στις εξετάσεις είναι η παρακολούθηση 26 ωρών πρακτικής άσκησης.

- Προτεινόμενα συγγράμματα: 1. «Ορθοπαιδική Χειρουργική» Ι. Δ. Πουρνάρας, εκδόσεις Πασχαλίδη 2009. 2. «ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ», ΓΕΩΡΓΙΟΥ Α. ΚΑΠΕΤΑΝΟΥ, εκδόσεις University Studio Press, 2008.

- Βιβλιοθήκη: 1) Βιβλιοθήκη Α'Ορθοπαιδικής Κλινικής εμπλουτισμένη με ορθοπαιδικά βιβλία και περιοδικά 2) Βιβλιοθήκη Νοσοκομείου «Γ. Παπανικολάου» διαθέτουσα γραμματειακή υποστήριξη, εμπλουτισμένη με βιβλία και περιοδικά όλων των ειδικοτήτων. Υπάρχει δυνατότητα φωτοτυπημένων ανατύπων.

- Γραμματειακή υποστήριξη: Σοφία Παζαρλόγλου, τηλ. 2313307681, 992381 ώρες 8:30-14:00.

Β΄ Ορθοπαιδική Κλινική, Νοσοκομείο Γ. Γεννηματάς

Διευθυντής: Ιωάννης Χριστοφορίδης, καθηγητής.

- Υπεύθυνοι Εκπαίδευσης: Προπτυχιακής Εκπαίδευσης: Ι. Ε. Χριστοφορίδης, καθηγητής, Θ. Μπεσλίκας, επίκ. καθηγητής. Ειδικότητας: Ι. Ε. Χριστοφορίδης, καθηγητής.

- Συντονιστής του μαθήματος: Ιωάννης Χριστοφορίδης, αναπλ. καθηγητής**.**

- Σκοπός του μαθήματος: Είναι, πέρα από την εντριβή των φοιτητών σε θέματα που σχετίζονται με παθήσεις και κακώσεις του ανεπτυγμένου κι αναπτυσσόμενου σκελετού και η κατανόηση των αναγκών του αρρώστου και ο τρόπος αντιμετώπισης των ψυχικών πέρα των σωματικών διαστάσεων της νόσου του.

- Επιδιωκόμενοι στόχοι: Η παροχή βασικών - εισαγωγικών γνώσεων Ορθοπαιδικής που σχετίζονται με παθήσεις και κακώσεις του ανεπτυγμένου κι αναπτυσσόμενου σκελετού. Η εκπαίδευση των φοιτητών στους θαλάμους προκειμένου να γίνει κατανοητή και η πρακτική, πέρα της θεωρητικής διάστασης, της Ορθοπαιδικής. Τρόποι και μέσα διάγνωσης και αντιμετώπισης των ορθοπαιδικών ασθενών.

- Μορφή εκπαίδευσης: Μαθήματα αμφιθεάτρου (προαιρετικά), Κλινική άσκηση σε ομάδες (υποχρεωτική).

- Διδακτικές μονάδες: 4.

- Περιεχόμενο: Τα θεωρητικά μαθήματα που διδάσκονται είναι τα ακόλουθα: 1) Εισαγωγή - Οστά, Βασικές γνώσεις - Γενικά περί καταγμάτων - Πώρωση καταγμάτων - Θεραπεία καταγμάτων - Διαταραχές πωρώσεως. 2) Κατάγματα - εξαρθρήματα άνω άκρου. 3) Κατάγματα λεκάνης - Κατάγματα κοτύλης. 4) Κατάγματα - εξαρθρήματα κάτω άκρου. 5) Σπονδυλοαρθρίτιδα, αυχενικό σύνδρομο, αυχενική δισκοπάθεια. 6) Κακώσεις και παθήσεις γόνατος. 7) Οστεοαρθρίτιδα γόνατος. 8) Ρευματοειδής αρθρίτιδα. 9) Κατάγματα σπονδυλικής στήλης. 10) Μεταβολικές παθήσεις οστών. 11) Φλεγμονές σπονδυλικής στήλης - Αρθρίτιδες (αγκυλοποιητική - σύνδρομο Retler). Σύνδρομο άνω θωρακικού στομίου - Σπονδυλόλυση - Σπονδυλολίσθηση. 12) Επιπλοκές καταγμάτων. 13) Στενωτικά σύνδρομα - περιαρθρικά σύνδρο-

μα - βλαισός δάκτυλος. 14) Κακώσεις καρπού και χειρός - Ρήξεις τενόντων - Κακώσεις νεύρων. 15) Σ.Ε.Ι, Ρ.Ι.Π., ραιβό ισχίο πλατυποδία. 16) Οστεομυελίτιδα, σηπτική αρθρίτιδα. 17) Ισχαιμικές νεκρώσεις οστών, εγκεφαλική παράλυση πολιομυελίτιδα - μηνιγγομυελοκήλη. 18) Οστικές κακώσεις στην παιδική ηλικία. 19) Οστεοχονδρίτιδα ισχίου - επιφυσιολίσθηση άνω μηριαίας επίφυσης. 20) Μαιευτική παράλυση - ραιβόκρανο. 21) ΤΒC ισχίου. 22) Δισκοπάθεια (αυχενική, οσφυϊκή). 23) Σκολίωση - Κύφωση. 24) Οστεοπόρωση. 25) Νεοπλάσματα (καλοήθη, κακοήθη). Η κλινική άσκηση περιλαμβάνει: 1) Κλινική εξέταση γόνατος. 2) Κλινική εξέταση ασθενούς που πάσχει από οσφυαλγία. 3) Πολυκαταγματίες. 4) Κάταγμα ισχίου. 5) Οστεοαρθρίτιδα ισχίου και οσφυαλγία. 6) Κατάγματα περιφερικού άκρου κερκίδος - εξαρθρήματα καρπού. 7) Σκολίωση. 8) Κατάγματα σπονδυλικής στήλης. 9) Εφαρμογή γυψεπιδέσμων. 10) Κατάγματα κνήμης και ποδοκνημικής. 11) Κλινική εξέταση ώμου. 12) Κάταγμα μηριαίου. 13) Υλικά οστεοσύνθεσης καταγμάτων. 14) Κλινική εξέταση τραυματισμένου χεριού.

- Αίθουσες διδασκαλίας: Αμφιθέατρο Διδασκαλίας ΓΝΘ «Γ. ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ», 200 θέσεων, Αίθουσα διδασκαλίας 10 περίπου ατόμων, με slide projector και power point, της Β΄ Ορθοπαιδικής Κλινικής Α.Π.Θ., Θάλαμοι νοσηλείας Β΄ Ορθοπαιδικής Κλινικής Α.Π.Θ.

- Ώρες – Διάρκεια διδασκαλίας: Θεωρητικά μαθήματα (Αμφιθέατρο Νοσοκομείου «Γ. ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ)»: Κάθε Δευτέρα 14:30-16:30, Κλινική άσκηση: Δευτέρα και Παρασκευή 8:30-10:00, Τρίτη έως Πέμπτη: 12:30-14:00. Σύνολο ωρών διδασκαλίας θεωρητικών μαθημάτων εβδομαδιαίως: 14. Σύνολο ωρών κλινικής άσκησης στους θαλάμους εβδομαδιαίως: 10.

- Πρόγραμμα – Ημερομηνίες Εκπαίδευσης: Το πρόγραμμα με τα θεωρητικά μαθήματα ανακοινώνεται στην αρχή κάθε εξαμήνου και αναρτάται στον πίνακα ανακοινώσεων των φοιτητών. Το πρόγραμμα της κλινικής άσκησης αναρτάται ανά τριβδόμαδα για κάθε σειρά φοιτητών.

- Αξιολόγηση – Συνολική αποτίμηση: Παρουσίες στους θαλάμους (15%), προφορική συμμετοχή (15%), τελικές εξετάσεις (70%).

- Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία: Διανέμεται το βιβλίο του Καθηγητή κ. Π. Συμεωνίδη, με τίτλο «Ορθοπαιδική - Κακώσεις και παθήσεις του μυοσκελετικού συστήματος».

- Βιβλιοθήκη: Στο χώρο της Κλινικής υπάρχει βιβλιοθήκη, η οποία, εάν και οι φοιτητές μπορούν να έχουν πρόσβαση, δεν είναι δανειστική. Στο χώρο του Νοσοκομείου λειτουργεί επίσης μη δανειστική βιβλιοθήκη.

- Γραμματειακή υποστήριξη: Υπεύθυνοι για θέματα φοιτητών είναι η κ. Θεοδώρα Μαραπίδου και ο κ. Θεόδωρος Δημόπουλος. Πληροφορίες στο τηλέφωνο 992522. Η γραμματεία της Ορθοπαιδικής δέχεται κάθε Δευτέρα 9:0011:00 και κάθε Πέμπτη 11:00-13:00.

Γ΄ Ορθοπαιδική Κλινική, Νοσοκομείο Παπαγεωργίου

Διευθυντής: Γεώργιος Καπετάνος, καθηγητής.

- Οργανωτής: Καπετάνος Γεώργιος, καθηγητής.

- Σκοπός του μαθήματος: Η διδασκαλία των κακώσεων και παθήσεων, επίκτητων και συγγενών, του μυοσκελετικού συστήματος (οστών, αρθρώσεων, μυών, τενόντων, περιφερικών νεύρων) τόσο στον ώριμο όσο και στον αναπτυσσόμενο σκελετό.

- Επιδιωκόμενοι στόχοι: Η εξοικείωση των φοιτητών στην προσέγγιση, τόσο του τραυματία του μυοσκελετικού συστήματος, όσο και των αρρώστων με συγγενείς παθήσεις, παραμορφώσεις, εκφυλιστικές και μεταβολικές παθήσεις των οστών, φλεγμονές και νεοπλασματικές καταστάσεις. Συγκεκριμένα, η γνώση της αρχικής αντιμετώπισης του τραυματία, η διάγνωση των καταγμάτων και η ακινητοποίησή του με γύψινους επιδέσμους, νάρθηκες κλπ.), η επισήμανση του επείγοντος ή μη. Επίσης η γνώση και διαγνωστική προσέγγιση των χρόνιων παθήσεων και η ενημέρωση για τις σύγχρονες χειρουργικές τεχνικές και δυνατότητες (οστεοσυνθέσεις, αρθροπλαστικές κ.λπ.). Η εξοικείωση με τα πιο πάνω αντικείμενα και η διέγερση του ενδιαφέροντος των φοιτητών για την έρευνα στο χώρο της Ορθοπαιδικής αλλά και της Ιατρικής γενικότερα.

- Μορφή εκπαίδευσης: Εκτός από τα μαθήματα αμφιθεάτρου και τα μαθήματα στους θαλάμους (φροντιστηριακές ασκήσεις) οι φοιτητές συμμετέχουν στα εξωτερικά ιατρεία, στις εφημερίες της Κλινικής και παρακολουθούν περιοδικά κάποιες επιλεγμένες εγχειρήσεις. Επίσης μπορούν να συμμετέχουν και να παρακολουθούν το εβδομαδιαίο μεταπτυχιακό πρόγραμμα της Κλινικής (βιβλιογραφικές συζητήσεις, ενδοκλινικές συναντήσεις, πρόγραμμα ειδικευομένων, προσκεκλημένοι ομιλητές) καθώς και τις ενδονοσοκομειακές ημερίδες και τα συνέδρια και άλλες επιστημονικές εκδηλώσεις της Κλινικής όπως αυτές προγραμματίζονται κάθε χρόνο.

- Διδάσκοντες – Μέλη ΔΕΠ: Γεώργιος Καπετάνος καθηγητής, Ιωάννης Κύρκος καθηγητής, Φάρες Σάιεχ επίκ. καθηγητής, Μιχαήλ Ποτούπνης επίκ. καθηγητής, Ιωάννης Σαρρής επίκ. καθηγητής, Νικόλαος Λαλιώτης επίκ. καθηγητής, Νικηφόρος Γαλάνης επίκ. καθηγητής.

- Διδακτικές μονάδες: 4.

- Περιεχόμενο μαθήματος: Εισαγωγή - Οστά, Βασικές γνώσεις - Γενικά περί καταγμάτων - πώρωση καταγμάτων - θεραπεία καταγμάτων - διαταραχές πώρωσης. Κατάγματα - εξαρθρήματα άνω άκρου, κατάγματα λεκάνης, κατάγματα κοτύλης, κατάγματα - εξαρθρήματα κάτω άκρου, επιπλοκές καταγμάτων, κακώσεις και παθήσεις του γόνατος, οστεοαρθρίτιδα γόνατος, κατάγματα σπονδυλικής στήλης, μεταβολικές παθήσεις των οστών, φλεγμονές της σπονδυλικής στήλης, αρθρίτιδες (αγκυλοποιητική), σπονδυλόλυση, σπονδυλολίσθηση, στενωτικά σύνδρομα, περιαρθρικά σύνδρομα, βλαισός δάκτυλος, κακώσεις καρπού και χειρός, ρήξεις τενόντων, κακώσεις νεύρων, αναπτυξιακή διαταραχή ισχίου, ραιβοϊπποποδία, ραιβό ισχίο, πλατυποδία, οστεομυελίτιδα, σηπτική αρθρίτιδα, ισχαιμικές νεκρώσεις, οστών, εγκεφαλική παράλυση, οστικές κακώσεις στην παιδική ηλικία, οστεοχονδρίτιδα ισχίου, επιφυσιολίσθηση άνω μηριαίας επίφυσης, μαιευτική παράλυση, δισκοπάθεια (αυχενική, οσφυϊκή), σκολίωση, κύφωση, οστεοπόρωση, νεοπλάσματα (καλοήθη, κακοήθη).

- Αίθουσα: Αμφιθέατρο 300 θέσεων Ιατρικής Σχολής. Θάλαμοι Ορθοπαιδικής Κλινικής Α.Π.Θ. Νοσοκομείου «Παπαγεωργίου» (3ος όροφος).

- Πρόγραμμα Εκπαίδευσης: Μάθημα Αμφιθεάτρου - 2 ώρες εβδομαδιαίως (Δευτέρα 15:00-17:00) x 13 εβδομάδες: 26 ώρες. Θάλαμοι-Πρακτική Άσκηση Δευτέρα και Παρασκευή 8:00-10:00, Τρίτη, Τετάρτη και Πέμπτη: 12:0014:00. Σύνολο ωρών πρακτικής άσκησης 26. Γενικό σύνολο: 52 ώρες.

- Έλεγχος, πρόοδος, εξετάσεις: Η από αμφιθεάτρου, παρακολούθηση είναι προαιρετική. Η φροντιστηριακή είναι υποχρεωτική (παρουσίες). Οι φοιτητές εξετάζονται καθημερινά στους θαλάμους της Κλινικής. Οι τελικές εξετάσεις είναι γραπτές στο τέλος του εξαμήνου.

- Διδακτικό σύγγραμμα: "ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ" Γεωργίου Καπετάνου, University Studio Press.

- Γραμματειακή υποστήριξη: κ. Μαριάνθη Καμίδου. Καθημερινά από 8:30 - 14:00.

Τηλέφωνα για την εξυπηρέτηση των φοιτητών: 2313323702, fax 2310991564 e-mail: mkamidou@gmail.com, g-ortho@otenet.gr http: www.ortho-auth.gr

Η΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

37. Ψυχιατρική (ΙΑ0349)

- **Το μάθημα διδάσκεται:** 5 ώρες/εβδομάδα (3 ώρες αμφιθέατρο/2 ώρες άσκηση).

- **Σύνολο ωρών εξαμήνου:** 5 x 13 εβδ. = 65 ώρες.

- **Διδακτικές μονάδες:** 5.

- **Εξετάσεις:** Γραπτές ή προφορικές.

- **Διδακτικό σύγγραμμα:** 1) Ψυχιατρική, Χ. Ιεροδιακόνου - Χ. Φωτιάδης Ε. Δημητρίου 2) Οι Ψυχικές διαταραχές στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα, Γ. Ν. Χριστοδούλου - Β. Αλεβίζος, Β. Μαυρέας 3) Ψυχιατρικές Γνώσεις για εφαρμογή από κάθε γιατρό, Χ. Σ. Ιεροδιακόνου.

- **Διδάσκοντες:** Μέλη ΔΕΠ του Τομέα Νευροεπιστημών.

- **Υπεύθυνοι κατά Κλινικές:** Α΄ Ψυχιατρική Κλινική, Νοσοκομείο Παπαγεωργίου: Φωκάς Κωνσταντίνος, καθηγητής, τηλ. 693905, Β΄ Ψυχιατρική Κλινική, Δημόσιο Ψυχιατρείο: Γαρύφαλλος Γεώργιος, αναπλ. καθηγητής. Γ΄ Ψυχιατρική Κλινική, Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ: Ιακωβίδης Απόστολος, καθηγητής, τηλ. 994634.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Εισαγωγή - Ιστορική εξέλιξη Ψυχιατρικής, Ανάπτυξη προσωπικότητας, Ψυχικοί μηχανισμοί άμυνας, Ψυχιατρική εξέταση - Σημειολογία, Διαταραχές προσωπικότητας, Γενική συμπτωματολογία των νευρώσεων, Υστερική Νεύρωση, Αγχώδης και Φοβική Νεύρωση, Ψυχαναγκαστική και Καταθλιπτική Νεύρωση, Ψυχοσεξουαλικές διαταραχές, Συναισθηματικές Ψυχώσεις - Σχιζοφρένεια, Παρανοϊκές καταστάσεις, Οργανικά Ψυχοσύνδρομα, Αυτοκτονία και απόπειρες, Εξαρτήσεις - Αλκοολισμός, Ψυχοσωματική ιατρική, Ψυχιατρικά προβλήματα με σωματικές παθήσεις, Ψυχιατρική παιδιού, Ψυχιατρική εφήβου, Ψυχογηριατρική, Βιολογικές θεραπείες, Ψυχοθεραπείες, Επείγουσα Ψυχιατρική, Κοινωνική Ψυχιατρική.

Β΄ Ψυχιατρική Κλινική, Δημόσιο Ψυχιατρείο

Διευθυντής:Γαρύφαλλος Γεώργιος, αναπλ. καθηγητής.

- **Συντονιστής:** Γρ. Κ. Λαυρεντιάδης, επίκ. καθηγητής Ψυχιατρικής.

- **Σκοπός του μαθήματος:** Ευαισθητοποίηση σε ψυχιατρική συμπτωματολογία, γνώση στην ψυχιατρική διάγνωση, καθώς και στις θεραπευτικές παρεμβάσεις.

- **Επιδιωκόμενοι στόχοι:** Αναγνώριση ψυχιατρικής ψυχοπαθολογίας, Διαγνωστική ψυχιατρικών διαταραχών, Θεραπεία ψυχιατρικών διαταραχών (Φαρμακευτική - Ψυχοθεραπεία).

- **Μορφή εκπαίδευσης:** Μάθημα με τη μορφή διάλεξης και Ασκήσεις σε μικρές ομάδες.

- **Διδάσκοντες – Διδακτικές μονάδες:** Ι. Γκιουζέπας, Γρ. Λαυρεντιάδης, Γ. Γαρύφαλλος, Ν. Νικολαΐδης. Διδακτικές μονάδες 5.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Ψυχιατρική συνέντευξη - Ψυχικές λειτουργίες Σχιζοφρένεια - Διπολική Διαταραχή - Διαταραχές της διάθεσης - Αγχώδεις διαταραχές. Η ψυχιατρική στην Ιατρική - Σεξουαλικές διαταραχές. Φαρμακευτικές θεραπείες. Ψυχοθεραπευτικές παρεμβάσεις.

- **Αίθουσες διδασκαλίας:** Ψ.Ν.Θ. Ώρα 15:00-18:00. Διάρκεια: 3 ώρες (1 φορά την εβδομάδα), Ψ.Ν.Θ. Ώρα 10:30-12:30. Διάρκεια: 2 ώρες (2 φορές την εβδομάδα).

- **Πρόγραμμα – Ημερομηνίες εκπαίδευσης:** Από 28.2.2005 μέχρι 8.6.2005. Μάθημα κάθε Τετάρτη απόγευμα. Ασκήσεις κάθε Δευτέρα ή Πέμπτη πρωί στο ΨΝΘ και ΚΚΨΥ Κεντρικού Τομέα.

- **Έλεγχος – Πρόοδος – Εξετάσεις:** Προφορικές εξετάσεις κατά τις εξεταστικές περιόδους.

- **Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία:** 1) Χ. Ιεροδιακόνου, Χ. Φωτιάδης, Ε. Δημητρίου (Επιμ.): Ψυχιατρική. 2) Χ. Ιεροδιακόνου. Ψυχιατρικές γνώσεις για εφαρμογή από κάθε γιατρό.

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** Λέττα Στεφανοπούλου-Αναστασιάδου, τηλ. 324149.

38. Απεικονιστική Διαγνωστική Ι (ΙΑ0247)

- **Διευθυντής: Αντώνιος Δρεβελέγκας, καθηγητής.**

- **Υπεύθυνοι εκπαίδευσης:** Προπτυχιακή εκπαίδευση: Α. Χαριτάντη-Κουρίδου, Α. Καλογερά-Φούντζηλα, Μεταπτυχιακή εκπαίδευση-Ειδικότητα:Ι.Χρυσογονίδης, Συνεχιζόμενη εκπαίδευση: Α. Δρεβελέγκας.

- **Συντονιστής του μαθήματος:** Κ. Κούσκουρας.

- **Διάρκεια εκπαίδευσης:** Το μάθημα με τίτλο «Απεικονιστική διαγνωστική «διδάσκεται από το έτος 2003-2004 σε δύο εξάμηνα στο 8ο και 9ο εξάμηνο.

- **Σκοπός του μαθήματος:** Σκοπός του μαθήματος είναι η ενημέρωση των φοιτητών και η απόκτηση γνώσεων από την εφαρμογή των διαφόρων απεικονιστικών μεθόδων στην καθημερινή κλινική πράξη.

- **Επιδιωκόμενος στόχος:** είναι η θεωρητική και εργαστηριακή επαφή των φοιτητών με τις απεικονιστικές μεθόδους, η εξοικείωση τους με τις εικόνες των διαφόρων απεικονιστικών μεθόδων, με την ανάλυση των βασικών κανόνων λειτουργίας των διαφόρων ακτινολογικών και απεικονιστικών μηχανημάτων, το τρόπο ανάλυσης των ακτινογραφιών και την διαδικασία διαφοροδιάγνωσης με την βοήθεια των ακτινογραφημάτων.

- **Μορφή** εκπαίδευσης: Γίνεται θεωρητική διδασκαλία 3 ωρών από αμφιθεάτρου και 3 ωρών υποχρεωτική εργαστηριακή άσκηση. Ενθαρρύνεται η συμμετοχή των φοιτητών στις επιστημονικές δραστηριότητες του Εργαστηρίου όπως η καθημερινή ανάγνωση των ακτινογραφημάτων, η συμμετοχή των φοιτητών στην αρχειοθέτηση και επεξεργασία εικόνων, στην χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών, στην συμμετοχή των φοιτητών στα φοιτητικά συνέδρια υπό την εποπτεία μελών ΔΕΠ του Εργαστηρίου.

- **Διδακτικές μονάδες:** 6.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Το μάθημα της Απεικονιστικής Διαγνωστικής περιλαμβάνει επιγραμματικά 12 ενότητες θεμάτων που άπτονται της απεικονιστικής διαγνωστικής. Ειδικότερα σε κάθε ενότητα γίνεται ανάλυση των απεικονιστικών ευρημάτων. Στην 1η ενότητα αναλύονται οι φυσικές αρχές των απεικονιστικών μεθόδων, όπως η παραγωγή των ακτινών Χ από τις ακτινολογικές λυχνίες και οι ιδιότητες των ακτινών Χ στη χρήση τους για την δημιουργία ακτινογραφημάτων. Στην ίδια ενότητα αναλύονται διεξοδικά η χρήση των ηλεκτρονικών υπολογιστών για τις απεικονιστικές μεθόδους και η εφαρμογή λογισμικών στη δημιουργία εικόνων στους υπερήχους, την αξονική τομογραφία και στο μαγνητικό συντονισμό. Στην 2η και 3η ενότητα γίνεται ανάλυση των ευρημάτων της διερεύνησης του γαστρεντερικού σωλήνα με τον ακτινογραφικό και ακτινοσκοπικό έλεγχο. Στην 4η ενότητα αναλύεται η ακτινολογική διερεύνηση του πνευμονικού παρεγχύματος, των τοιχωμάτων του θώρακος με την απλή ακτινογραφία, τομογραφία, αξονική τομογραφία, μαγνητικό συντονισμό. Στην 5η ενότητα αναλύονται τα απεικονιστικά ευρήματα της διερεύνησης των μεγάλων αγγείων και των παθολογικών εξεργασιών του μεσοθωρακίου με αναφορά και στις συγγενείς καρδιοπάθειες. Η 6η ενότητα περιλαμβάνει την απεικονιστική διερεύνηση του ήπατος, παγκρέατος, σπληνός και γενικά των οργάνων της άνω κοιλίας και του οπισθοπεριτοναϊκού χώρου. Η 7η ενότητα περιλαμβάνει την διερεύνηση του ουροποιογεννητικού συστήματος με όλες τις απεικονιστικές μεθόδους. Η 8η ενότητα περιλαμβάνει τη διερεύνηση της εγκύμονος μήτρας, την απεικονιστική διερεύνηση της ελάσσονος πυέλου της γυναίκας και τη μαστογραφία. Η 9η ενότητα αναλύει την εφαρμογή των διαφόρων απεικονιστικών μεθόδων στη διερεύνηση των παθήσεων του μυοσκελετικού συστήματος. Η 10η ενότητα περιλαμβάνει την διερεύνηση του ΚΝΣ με όλες τις ακτινολογικές μεθόδους. Στην 11η ενότητα γίνεται αναφορά στην εφαρμογή των διαφόρων απεικονιστικών μεθόδων στην επεμβατική ακτινολογία. Περιγράφεται η μεθόδος της αγγειογραφίας, της φλεβογραφίας και περιγράφονται οι επεμβατικές μέθοδοι με διαγνωστικό και θεραπευτικό σκοπό. Στην 12η ενότητα περιγράφεται η εφαρμογή των διαφόρων απεικονιστικών μεθόδων στην παιδιατρική. Ο διαχωρισμός του μαθήματος σε ενότητες βοηθάει στο να γίνει εύκολη η κατανόηση από τους φοιτητές τόσο της χρήσης των διαφόρων απεικονιστικών μεθόδων όσο και της επιλογής της καταλληλότερης διαγνωστικής μεθόδου.

- **Αίθουσες διδασκαλίας:** Οι εργαστηριακές ώρες πραγματοποιούνται στην αίθουσα του Ακτινολογικού Εργαστηρίου και οι θεωρητικές ώρες στο παλαιό αμφιθέατρο του Νοσοκομείου ΑΧΕΠΑ.

- **Ώρες διδασκαλίας:** 3 ώρες εργαστηριακές και 3 θεωρητικές εβδομαδιαίως.

- **Ημερήσιο πρόγραμμα:** 9:00-12:00 και 12:00-15:00 στην αίθουσα του εργαστηρίου καθημερινά (Δευτέρα - Παρασκευή), 18:00-21:00 Τρίτη αμφιθέατρο ΑΧΕΠΑ, 18:00-21:00 Πέμπτη αμφιθέατρο ΑΧΕΠΑ.

- **Αξιολόγηση – Συνολική αποτίμηση – Εξετάσεις:** Οι φοιτητές εφόσον έχουν παρακολουθήσει τα 26 ωρών εργαστηριακά μαθήματα προσέρχονται σε προφορικές εξετάσεις.

- **Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία:** Ο τίτλος του βιβλίου που διδάσκεται είναι «Απεικονιστική Διαγνωστική, τα βασικά και τα θεμελιώδη «Α.Σ. Δημητριάδη, εκδόσεις Σιώκη, Θεσσαλονίκη, 2003.

- **Βιβλιοθήκη:** Η βιβλιοθήκη του Εργαστηρίου, Η βιβλιοθήκη του Νοσοκομείου.

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** Μέλος Ε.ΤΕ.Π Μαρίνα Λεοντίδου, τηλ. 994730.

39. Κλινική Ανοσολογία (ΙΑ0289)

- **Συντονιστής μαθήματος: Παναγιώτα Μπούρα, καθηγήτρια.**

- **Διδάσκοντες:** Α. Γαρύφαλλος, Μ. Δανιηλίδης, Γ. Κυριαζής, Π. Μαργάρη, Π. Μπούρα, Ε. Ορφανού-Κουμερκερίδου.

- **Σκοπός – Στόχοι:** Η εισαγωγή του φοιτητή στις βασικές γνώσεις της Κλινικής Ανοσολογίας.

- **Στόχοι μαθήματος:** 1) Να εισάγει το φοιτητή σε γνώσεις Ανοσολογίας με γνώμονα την κλινική προέκταση αυτών των γνώσεων σε διάφορα νοσήματα. 2) Να αναδείξει τη σπουδαιότητα της Ανοσολογίας ως τομέα γνώσεων που δεν περιορίζεται σε μία μόνο ειδικότητα αλλά άπτεται όλων των ειδικοτήτων. 3) Να κατανοήσει ο φοιτητής ότι το Εργαστήριο και η βασική έρευνα αποτελούν σήμερα απαραίτητο εφόδιο για έναν σύγχρονο και ενημερωμένο κλινικό γιατρό.

- **Αίθουσες – Ώρες διδασκαλίας:** Οι φοιτητές, λόγω του αυξημένου αριθμού τους, θα χωρισθούν σε 3 ομάδες (Α, Β και Γ) σύμφωνα με την ανά νοσοκομείο κατανομή τους για κλινική άσκηση. Το μάθημα διδάσκεται στη Μεσημεριανή Ζώνη Εκπαίδευσης (2-4), 3 δίωρα την εβδομάδα στο αμφιθέατρο Γ΄ του Ιπποκρατείου Νοσοκομείου. Την ημέρα Δευτέρα θα προσέρχονται οι φοιτητές του πόλου Παπαγεωργίου, την Τετάρτη οι φοιτητές του πόλου Ιπποκρατείου και την Πέμπτη οι φοιτητές του πόλου ΑΧΕΠΑ.

- **Μορφή διδασκαλίας:** Το όλο εκπαιδευτικό πρόγραμμα περιλαμβάνει 14 δίωρες παρακολουθήσεις υπό τη μορφή διαλέξεων και φροντιστηριακών μαθημάτων. Την $1_η$ ώρα θα πραγματοποιείται διάλεξη και τη $2_η$ ώρα φροντιστηριακό μάθημα με τη μορφή επίδειξης περιστατικών και/ή παρουσίασης ενδιαφερόντων περιστατικών. Στη διάρκεια του φροντιστηριακού μαθήματος θα παροτρύνεται η συμμετοχή των φοιτητών υπό τη μορφή συζήτησης. Στο χώρο υπάρχει η δυνατότητα χρήσης διαφόρων εποπτικών μέσων (επιδιασκόπιο, συσκευή προβολής διαφανειών, μηχάνημα πολυμέσων). Επίσης, υπάρχει διαφανοσκόπιο για επίδειξη ακτινογραφιών.

- **Μορφή αξιολόγησης:** Γραπτή αξιολόγηση στο τέλος του εξαμήνου με τη μορφή εξετάσεων (πολλαπλές ερωτήσεις και σύντομη ανάπτυξη θεμάτων).

- **Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία:** Βιβλίο Κλινικής Ανοσολογίας που έχει γραφεί από την ομάδα των διδασκόντων.

- **Περιεχόμενο – Ύλη:** Φυσική και ειδική ανοσία - Ειδική ανοσιακή απάντηση - Αντιδράσεις υπερευαισθησίας - Ανοσολογία μεταμοσχεύσεων - Μυελική μεταμόσχευση - Αυτοάνοσα νοσήματα - Ανοσοαιματολογία - Ανοσολογία των όγκων - HIV λοίμωξη και AIDS - Άμεσου τύπου υπερευαισθησία (αλλεργία) - Ανοσολογία της λοίμωξης - Μέθοδοι του Ανοσολογικού Εργαστηρίου, βασικές αρχές και εφαρμογές - Ανοσολογική διερεύνηση αυτοανόσων νοσημάτων - Ανοσολογικές Θεραπευτικές Παρεμβάσεις.

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** Ε. Χριστοπούλου Β΄ Παθολογική Κλινική ΓΝΘ Ιπποκράτειο, τηλ. 992824, 992795, fax 992824, e-mail: mrapto@med.auth.gr

40. Νευρολογία (ΙΑ0302)

Α΄ Νευρολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ

Διευθυντής: Αναστάσιος Ωρολογάς, καθηγητής, τηλ. 994661, 994712.

- **Υπεύθυνοι Εκπαίδευσης:** Αθανάσιος Αρναούτογλου, καθηγητής υπεύθυνος για τα σύνδρομα του φλοιού των εγκεφαλικών ημισφαιρίων και για τα Εξωπυραμιδικά νοσήματα. Μαριάνθη Αρναούτογλου, λέκτορας, Θωμάς Τέγος, λέκτορας, υπεύθυνοι για τη Νευροαπεικόνιση και τον τομέα της Κεφαλαλγίας. Αριστείδης Ζαφειρόπουλος, αναπλ. καθηγητής υπεύθυνος για την Πολλαπλή Σκλήρυνση και τα Απομυελινωτικά Νοσήματα και τον τομέα της Νευροχημείας. Άννα Καρλοβασίτου-Κόνιαρη, αναπλ. καθηγήτρια (κατ' ανάθεσιν) υπεύθυνη για την Ηλεκτροεγκεφαλογραφία, την Επιληψία και τις Διατραχές του Ύπνου. Βασιλική Κώστα, αναπλ. καθηγήτρια υπεύθυνη για την Άνοια, τις Παθήσεις των Μυών και τον τομέα της Νευροπαθολογίας. Περσεφόνη Παππά, αναπλ. καθηγήτρια, Μαριάνθη Αρναούτογλου, λέκτορες υπεύθυνες για την Ηλεκτρομυογραφία και τις Παθήσεις του Περιφερικού Νευρικού Συστήματος. Μαριάνθη Αρναούτογλου, λέκτορας υπεύθυνη για την Ηλεκτρομυογραφία, τις Διαταραχές της Οφθαλμοκίνησης και τη Μυασθένεια. Ευφροσύνη Κουτσουράκη, λέκτορας υπεύθυνη για την Πολλαπλή Σκλήρυνση και τα Απομυελινωτικά Νοσήματα και τον τομέα της Νευροανοσοβιολογίας. Θωμάς Τέγος, λέκτορας υπεύθυνος για τα αγγειακά εγκεφαλικά συμβάματα και τον υπερηχογραφικό έλεγχο των αγγείων.

- **Συντονιστές του μαθήματος:** Αθανάσιος Αρναούτογλου, καθηγητής, Αριστείδης Ζαφειρόπουλος, αναπλ. καθηγητής, Βασιλική Κώστα, αναπλ. καθηγήτρια, Περσεφόνη Παππά, αναπλ. καθηγήτρια.

- **Σκοπός του μαθήματος:** Η συγκρότηση των φοιτητών επί της Κλινικής Νευρολογίας, της Νευροφυσιολογίας, της Νευροπαθολογίας, της Νευροανοσοβιολογίας, της Νευροψυχολογίας, της Νευροχημείας και των παθήσεων της εσωτερικής παθολογίας μετά επιπτώσεων επί του Κεντρικού Νευρικού Συστήματος.

- **Επιδιωκόμενοι στόχοι:** Το μάθημα της Νευρολογίας περιλαμβάνει την οργάνωση του Κεντρικού Νευρικού Συστήματος, την προσέγγιση της λειτουργικής έκφρασης και μορφολογικής υποδομής των ανωτέρων ψυχικών και νοητικών λειτουργιών, τη μελέτη του παθολογικού υποβάθρου των Νευρολογικών παθήσεων, τη μελέτη της επιδημιολογικής κατανομής των ΝευροΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ - ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2010-2011 157 λογικών παθήσεων, τη μελέτη της διαγνωστικής διερεύνησης των Νευρολογικών παθήσεων και την επίπτωση αυτών στην ευρύτερη οικονομία του οργανισμού και στην ψυχική σφαίρα.

- **Μορφές εκπαίδευσης:** 1) Μαθήματα από αμφιθεάτρου επί των κυρίων αντικειμένων της Νευρολογίας. 2) Μαθήματα παρά την κλίνη του ασθενούς αναφερόμενα στη λεπτομερή ανάλυση κάθε Νευρολογικής πάθησης. 3) Μαθήματα Νευροπαθολογίας εντός του Εργαστηρίου της Νευροπαθολογίας και εφαρμογή ειδικών χρώσεων του Κεντρικού Νευρικού Συστήματος. 4) Μαθήματα Νευροανατομίας. 5) Μαθήματα Ηλεκτροεγκεφαλογραφίας στο Εργαστήριο Ηλεκτροεγκεφαλογραφίας. 6) Μαθήματα Ηλεκτρομυογραφίας στο Εργαστήριο Ηλεκτρομυογραφίας. 7) Μαθήματα Ηλεκτροφυσιολογία. 8) Μαθήματα Ηλεκτρονικής Μικροσκοπήσεως εντός του Εργαστηρίου Νευροπαθολογίας. 9) Μαθήματα Διαγνωστικής Προσεγγίσεως των Παθήσεων του Κεντρικού Νευρικού Συστήματος δια των υπερήχων εις το Εργαστήριο Υπερηχογραφίας. 10) Μαθήματα Νευροακτινολογίας και Πυρηνικής Ιατρικής εφηρμοσμένης επί της διαγνωστικής προσεγγίσεως των Νευρολογικών Παθήσεων. Όλα εί-

ναι υποχρεωτικά εκτός της Νευροπαθολογίας, Ηλεκτροφυσιολογίας και της Ηλεκτρονικής Μικροσκοπήσεως. Η εφηρμοσμένη διδασκαλία ασκείται α) στους θαλάμους των ασθενών, β) υπό το μικροσκόπιο, γ) στη μελέτη της Ηλεκτροεγκεφαλογραφίας, δ) στη μελέτη της Ηλεκτρομυογραφίας και των γραφικών παραστάσεων των προκλητών δυναμικών, ε) στη μελέτη των ευρημάτων της Ανοσοβιολογίας και Νευροχημείας και στ) στη μελέτη βιοψιών περιφερικών νεύρων και μυών.

- Διδακτικές μονάδες**:**

-**Διδάσκοντες:** Αναστάσιος Ωρολογάς,καθηγητής Διευθυντής της Κλινικής, Αθανάσιος Αρναούτογλου,καθηγητής, Περσεφόνη Παππά- Οικονομίδου,καθηγήτρια, Αριστείδης Ζαφειρόπουλος, αναπλ. καθηγητής, Άννα Καρλοβασίτου-Κόνιαρη, καθηγήτρια, Βασιλική Κώστα, αναπλ. καθηγήτρια, Ευφροσύνη Κουτσουράκη, λέκτορας, Μαριάνθη Αρναούτογλου, λέκτορας,

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** 1) Εισαγωγή εις την Νευρολογία (η κυτταρική δομή του Νευρικού Συστήματος, η λειτουργία των συνάψεων του Κεντρικού Νευρικού Συστήματος, οι νευροδιαβιβασταί, οι υποδοχείς των Νευροδιαβιβαστών, ιοντικοί δίαυλοι και οι Νευροτρόφοι παράγοντες). 2) Αι Παθήσεις των Κρανιακών Νεύρων (παθήσεις και σύνδρομα 1ης έως 12ης κρανιακής συζυγίας). 3) Διαταραχαί της Κινητικότητος (νόσοι του κινητικού νευρώνος, νόσος του Parkinson και συναφείς εξωπυραμιδικές παθήσεις, χορείαι, δυστονία, σύνδρομο του καθηλωμένου Ανθρώπου). 4) Απομυελυνωτικά Νοσήματα (πολλαπλή σκλήρυνσις, νόσος του Devis, νόσος του Balo, λευκοδυστροφίαι, παθήσεις των υπεροξυσωματίων). 5) Παρεγκεφαλιδικά Νοσήματα (παρεγκεφαλιδικαί ατροφίαι, νοτιοπαρεγκεφαλιδικαί εκφυλίσεις, παθήσεις του νωτιαίου μυελού, παθήσεις του διεγκεφάλου, παθήσεις του αυτονόμου νευρικού συστήματος). 6) Αγγειακαί Παθήσεις του Νευρικού Συστήματος (ισχαιμικά και αιμορραγικά σύνδρομα του καρωτιδικού συστήματος και του συστήματος της σπονδυλοβασικής αρτηρίας, υπαραχνοειδής αιμορραγία). 7) Παθήσεις των Περιφερικών Νεύρων και Μυών. 8) Μυασθένεια και έτεραι παθήσεις της Νευρομυϊκής Συνάψεως.

- **Αίθουσες διδασκαλίας:** 1) Αμφιθέατρο Νευροεπιστημών (1ος όροφος, 7ορόφου κτιρίου ΑΧΕΠΑ). 2) Αίθουσα Διδασκαλίας Α΄ Νευρολογικής Κλινικής (7ος όροφος, 7ορόφου κτιρίου ΑΧΕΠΑ). 3) Θάλαμοι Α΄ Νευρολογικής Κλινικής (7ος όροφος, 7ορόφου κτιρίου ΑΧΕΠΑ).

- **Πρόγραμμα – Ημερομηνίες εκπαίδευσης:** Η΄ εξάμηνο (εαρινό). Αμφιθέατρο: 4 ώρες εβδομαδιαίως x 15 εβδομάδες = 60 ώρες. Θάλαμοι - Πρακτική - άσκηση: Δευτέρα - Τετάρτη - Παρασκευή: ώρα 8:00-10:00. Σύνολο ωρών: 6 την εβδομάδα x 3 = 18 x 4 = 72. Γενικό σύνολο ωρών: 132.

- **Έλεγχος – Πρόοδος – Εξετάσεις:** Η από αμφιθεάτρου παρακολούθηση είναι προαιρετική. Η φροντιστηριακή άσκηση είναι υποχρεωτική (παρουσίες). Τελικές εξετάσεις (τέλος εξαμήνου): 1) Πρακτικές εξετάσεις υπό του ΔΕΠ της Κλινικής. 2) Προφορικές εξετάσεις υπό του Διευθυντού της Κλινικής.

- **Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία:** Συγγράμματα: «ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑ» 1ος, 2ος, 3ος, 4ος και 5ος τόμος (υποχρεωτικό). Συγγραφέας: Καθηγητής ΣΤΑΥΡΟΣ Ι. ΜΠΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ. Κατά προαίρεσιν: α) Παθήσεις των Μυών. Συγγραφέας: Καθηγητής ΣΤΑΥΡΟΣ Ι. ΜΠΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ, β) Κλινική Νευρολογία. Συγγραφείς: David A. Greenberg, Michael J. Aminoff, Roger P. Simon. Επιμέλεια Ελληνικής Έκδοσης: Καθηγητής ΦΩΤΙΟΣ ΦΩΤΙΟΥ.

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** Βάγια Κατσαμπέρη (ΕΤΕΠ), Γραμματεύς, τηλ. 994712, fax 994711.

Β΄ Νευρολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ

Διευθυντής: Δημήτριος Καρακώστας-Μανουσάκης, Καθηγητής, τηλ. 994682-3

- Συντονιστής: Καρακώστας-Μανουσάκης Δημήτριος, Καθηγητής

- Υπεύθυνος εκπαίδευσης: Μαυρομάτης Ιωάννης, Καθηγητής

- Επιδιωκόμενοι στόχοι: Η απόκτηση της βασικής γνώσης για την αξιολόγηση του νευρολογικού ασθενή και την εξοικείωση με τα συμπτώματα, τα σημεία, την παθοφυσιολογία και τη θεραπεία των νευρολογικών διαταραχών.

- Μορφή εκπαίδευσης: α) Κλινικό μάθημα και άσκηση (αίθουσα διδασκαλίας), β) Κλινικά μαθήματα αμφιθεάτρου, γ) Κλινική φροντιστηριακή άσκηση (στους θαλάμους των ασθενών)

- Διδάσκοντες: Καρακώστας Δημήτριος, καθηγητής, Μαυρομάτης Ιωάννης, καθηγητης, Γρηγοριάδης Νικόλαος, αναπλ. καθηγητής, Ιωαννίδης Παναγιώτης, λέκτορας, Παρίσης Δημήτριος, λέκτορας.

- Διδακτικές μονάδες: 5,5

- Περιεχόμενο μαθήματος: α) Κλινικό μάθημα και άσκηση (αίθουσα διδασκαλίας): επεισόδια απώλειας συνειδήσεως (επιληπτικά, λιποθυμικά κ.τ.λ.), κεφαλαλγίες, νευραλγίες, ισχιαλγία, χαλαρή και σπαστική παράλυση, αταξία, διαταραχές ισορροπίας, αφασία, απραξία, αγνωσία, διαγνωστικές απεικονιστικές εξετάσεις

β) Κλινικά μαθήματα αμφιθεάτρου: 1. Νευροανατομία 2. Μέθοδος νευρολογικής εξέτασης – Εντοπιστική διαγνωστική Ι 3. Ερμηνεία της νευρολογικής εξέτασης – εντοπιστική διαγνωστική ΙΙ 4. Άνοιες, συγχυτικές καταστάσεις 5. Αγγειακά εγκεφαλικά επεισόδια 6. Απομυελινωτικά νοσήματα, Νευροανοσολογία 7. Επιληψία 8. Αταξία, ίλιγγος 9. Όγκοι εγκεφάλου 10. Γενετική νευρολογικών παθήσεων 11. Εκφυλιστικά νοσήματα 12. Εξωπυραμιδικές παθήσεις 13. Νευροπάθειες, πολυριζονευροπάθειες, μυοπάθειες, μυασθένειες, παθήσεις κρανιακών νεύρων

γ) Κλινική φροντιστηριακή άσκηση (στους θαλάμους των ασθενών): εξέταση κρανιακών νεύρων (Ι-ΧΙΙ) και οπτικού συστήματος, εξέταση πυραμιδικού συστήματος, εξέταση περιφερικού κινητικού νευρώνα και παρεγκεφαλιδικών λειτουργιών, εξέταση επιπολής και εν τω βάθει αισθητικότητας, εξέταση εξωπυραμιδικού συστήματος και ανωτέρων φλοϊκών λειτουργιών.

- Αίθουσες διδασκαλίας: Κτίριο Νευροεπιστημών Π.Γ.Ν.Θ. ΑΧΕΠΑ (7όροφο κτίριο) 1) Αμφιθέατρο 1ου ορόφου 2) Αίθουσα διδασκαλίας 3ου ορόφου

- Πρόγραμμα – Ώρες διδασκαλίας: Τετάρτη 8.00-10.00 α) κλινική φροντιστηριακή άσκηση στους θαλάμους β) κλινικό μάθημα και άσκηση στην αίθουσα διδασκαλίας, Παρασκευή 8.00-10.00 α) κλινική φροντιστηριακή άσκηση στους θαλάμους β) κλινικό μάθημα και άσκηση στην αίθουσα διδασκαλίας, 12.00-14.00 κλινικό μάθημα αμφιθεάτρου

- Αξιολόγηση – Πρόοδος – Εξετάσεις: Προφορικές εξετάσεις και αξιολόγηση του φοιτητή στην προσέγγιση του αρρώστου. Επιπρόσθετα γραπτές εξετάσεις με το σύστημα των πολλαπλών επιλογών.

- Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία: Χρησιμοποιούνται διαφάνειες, εκμαγεία, πίνακες, προβολέας με Η/Υ. Τα κυρίως βιβλία είναι τα συγγράμματα "Νευρολογία" του Ν. Τάσκου και "Νευρολογία" των Ι. Λογοθέτη - Ι. Μυλωνά. Οι φοιτητές ενθαρρύνονται επίσης να χρησιμοποιούν συνοπτικά ξενόγλωσσα εγχειρίδια.

- Βιβλιοθήκη: Λειτουργεί δανειστική βιβλιοθήκη στο χώρο της Κλινικής, καθώς επίσης διαθέσιμη είναι και η βιβλιοθήκη του Νοσοκομείου ΑΧΕΠΑ.

- Γραμματειακή Υποστήριξη: Δημητριάδου Ελένη (συμβ. έργου Α.Π.Θ.), ώρες 8.00-14.00, τηλ. 994683

Γ΄ Νευρολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ

Διευθυντής: Νικόλαος Βλαϊκίδης, καθηγητής, τηλ. 350330.

- **Συντονιστής:** Νικόλαος Βλαϊκίδης, καθηγητής.

- **Σκοπός του μαθήματος:** Η διδασκαλία της λειτουργίας του νευρικού συστήματος του ανθρώπου, των νοσημάτων και των δυσλειτουργιών του, καθώς και της αντιμετώπισης των παθολογικών καταστάσεων που προκύπτουν.

- **Επιδιωκόμενοι στόχοι:** Η διδασκαλία στους φοιτητές της κλινικής εικόνας των νευρολογικών νοσημάτων, των προβλημάτων της διαφορικής διάγνωσής τους και της θεραπευτικής αντιμετώπισής τους, ώστε να είναι δυνατή από αυτούς η πρωτοβάθμια αντιμετώπιση των ασθενών με νευρολογική νόσο στο αγροτικό ιατρείο ή στο εξωτερικό ιατρείο του εφημερεύοντος νοσοκομείου.

- **Μορφή εκπαίδευσης:** Το εκπαιδευτικό σχήμα περιλαμβάνει: 1) Μαθήματα αμφιθεάτρου 2) Φροντιστηριακές ασκήσεις στους θαλάμους των ασθενών 3) Συμμετοχή των φοιτητών στη λειτουργία των τακτικών και ειδικών εξωτερικών ιατρείων και στις εφημερίες, ειδικές και γενικές, της Γ΄ Νευρολογικής Κλινικής 4) Συμμετοχή των φοιτητών στη λειτουργία των ειδικών εργαστηρίων της Κλινικής 5) Συμμετοχή των φοιτητών σε εργασίες, ημερίδες και συνέδρια που διοργανώνονται από την Κλινική.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Νευροανατομία, μέθοδος και ερμηνεία της νευρολογικής εξέτασης, εντοπισμός της βλάβης στο κεντρικό και περιφερικό νευρικό σύστημα, εγκεφαλικά νεύρα, χαλαρά και σπαστική πάρεση ή παράλυση και στάδια κατά τη διαδρομή τους, απομυελινωτικά νοσήματα, αγγειακά εγκεφαλικά επεισόδια, επιληψία, όγκοι εγκεφάλου, αφασία, απραξία, αγνωσία, εξωπυραμιδικές παθήσεις, χορεία, εκφυλιστικά νοσήματα, ανοϊκά σύνδρομα και συγχυτικές καταστάσεις, επεισόδια απώλειας συνείδησης, αταξία, διαταραχές ισορροπίας, ίλιγγος, νευροπάθειες, μυοπάθειες, μυασθένεια και μυασθενικά σύνδρομα, κεφαλαλγίες, νευραλγίες, νευροακτινολογία, νευροφυσιολογία (εγκεφαλογράφημα, σωματοαισθητικά, οπτικά και ακουστικά προκλητά δυναμικά), διερεύνηση αγγειακών σχηματισμών με Doppler και Triplex.

- **Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία:** Χρησιμοποιούνται διαφάνειες, εκμαγεία, πίνακες. Το κυρίως βιβλίο είναι το σύγγραμμα «Νευρολογία» των καθηγητών Μυλωνά-Λογοθέτη και «Κλινική Νευροφυσιολογία» του καθηγητή Α. Δ. Κάζη.

- **Διδάσκοντες:** Νικόλαος Δ. Βλαϊκίδης, καθηγητής Διευθυντής της Κλινικής, Μαγδαληνή Τσολάκη-Κώστα, καθηγήτρια, Σεβαστή Μποσταντζοπούλου αναπλ. καθηγήτρια, Ουρανία Αργυροπούλου-Ράκα, επίκ. καθηγήτρια, Βασίλειος Κιμισκίδης, επίκ. καθηγητής.

- **Αίθουσες διδασκαλίας:** 1) Θάλαμοι Γ΄ Νευρολογικής Κλινικής νοσοκομείου «Γ. Παπανικολάου». 2) Αμφιθέατρο του νέου κτιρίου του νοσοκομείου «Γ. Παπανικολάου». 3) Γραφείο διευθυντή της Γ΄ Νευρολογικής Κλινικής.

- **Πρόγραμμα – Ημερομηνίες εκπαίδευσης:** Η΄ εξάμηνο (εαρινό). Τετάρτη και Παρασκευή 9:00-11:00 πρακτική διδασκαλία και άσκηση στους θαλάμους των ασθενών και 11:00-13:00 διδακτικό μάθημα στο αμφιθέατρο.

- **Αξιολόγηση – Πρόοδος – Εξετάσεις:** Η παρακολούθηση στο αμφιθέατρο, σύμφωνα με τους εκπαιδευτικούς κανόνες του Α.Π.Θ., είναι προαιρετική. Η κλινική άσκηση όμως είναι υποχρεωτική. Τελικές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου: 1) Προφορικές - πρακτικές εξετάσεις από τα μέλη ΔΕΠ της Κλινικής και 2) Γραπτές - γενικές εξετάσεις από τον διευθυντή της Κλινικής.

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** Παπαδοπούλου Νικολέττα (μέλος ΕΤΕΠ), τηλ. 992420, 350330, fax 350331.

Εργαστήριο Κλινικής Νευροφυσιολογίας, Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ

Διευθύντρια: Άννα Καρλοβασίτου-Κόνιαρη, καθηγήτρια.

41. Ωτορινολαρυγγολογία (ΙΑ0351)

Α΄ Ωτορινολαρυγγολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ

Διευθυντής: Βίκτωρ Βιτάλ, καθηγητής τηλ. 2310 994761

- **Οργανωτής:** Βίκτωρ Βιτάλ. καθηγητής.

- **Συντονιστής:** Βίκτωρ Βιτάλ Καθηγητής, Μιλτιάδης Τσαλιγόπουλος, Αναπλ.Καθηγητής. Δέχεται τους φοιτητές κάθε Τρίτη και Πέμπτη ώρα 10.00 π.μ. – 11.00 π.μ.

- **Σκοπός του μαθήματος** είναι η εκπαίδευση των φοιτητών Ιατρικής του Η΄ Εξαμήνου στις Ωτορινολαρυγγολογικές παθήσεις χειρουργικής κεφαλής και τραχήλου.

- **Επιδιωκόμενοι στόχοι:**

1. Η εκμάθηση των βασικών καθημερινών παθήσεων, από Ωτορινολαρυγγολογική άποψη, της περιοχής Κεφαλής και Τραχήλου.

2. Η σύνδεση των γνώσεων με παθήσεις που αφορούν άλλες ειδικότητες της Ιατρικής, όπως: Νευρολογίας, Νευροχειρουργικής, Οφθαλμολογίας, Παθολογίας, Δερματολογίας, Παιδιατρικής και άλλες.

3. Η δυνατότητα να πραγματοποιεί ο φοιτητής, Πτυχιούχος της Ιατρικής αργότερα, μια βασική Ωτορινολαρυγγολογική εξέταση.

4. Η μετάδοση πρακτικών ενεργειών και απόκτηση δεξιοτήτων από φοιτητές στην αντιμετώπιση των καθημερινών παθήσεων και στις άμεσες ενέργειες στα επείγοντα της Ωτορινολαρυγγολογίας.

5. Η ευαισθητοποίηση των φοιτητών σε ιατρικά θέματα, όπως ο καρκίνος της Κεφαλής και του Τραχήλου, η παιδική βαρηκοϊα και άλλα, που έχουν μεγάλες κοινωνικές προεκτάσεις, με σκοπό την έγκαιρη διάγνωση και τη σωστή κατεύθυνση των πασχόντων.

6. Η μετάδοση και απόκτηση εγκυκλοπαιδικών γνώσεων σε ολόκληρο το πεδίο των Ω.Ρ.Λ παθήσεων και των δυνατοτήτων της ειδικότητας με τις σύγχρονες μεθόδους αντιμετώπισης τους.

- **Μορφή εκπαίδευσης:** Η διδασκαλία περιλαμβάνει θεωρητική διδασκαλία και φροντιστηριακή άσκηση.

- **Διδακτικές μονάδες:** Το μάθημα της Ω.Ρ.Λ – Χειρουργική Κεφαλής και Τραχήλου αντιστοιχεί σε 4 (τέσσερεις) διδακτικές μονάδες. Διδάσκεται από αμφιθεάτρου για όλο το ακαδημαϊκό έτος, στη διάρκεια του Η΄ εξαμήνου, κάθε Τετάρτη 12:00-14:00. Οι φροντιστηριακές ασκήσεις γίνονται στο Η΄ Εξάμηνο σε 6 μαθήματα των 2 ωρών, κάθε Τετάρτη και Παρασκευή σε ομάδες των 10 φοιτητών, 8:00-10:00 και 10:00-12:00.

– Διδάσκοντες: Β.Βιτάλ καθηγητής, Μ.Τσαλιγόπουλος αναπληρωτής καθηγητής, Κ. Μάρκου επίκ. καθηγητής, Σ. Τριαρίδης επίκ. καθηγητής, Γ. Ψύλλας λέκτορας και οι επιμελητές Β΄ Ε.Σ.Υ Γ.Κυριαφίνης, και Γ. Τσιρόπουλος.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Θεωρητικά: Εισαγωγή στην Ω.Ρ.Λ/γία και τις υποειδικότητες, στοιχεία ανατομίας-φυσιολογίας περιοχής κεφαλής και τραχήλου, παθήσεις στην Ω.Ρ.Λ/γία και αντιμετώπισή τους. Προβλήματα κοινωνικής ένταξης κωφών-βαρηκόων, καρκινοπαθών. Φροντιστηριακά: Ανάλυση Ιατρικής σκέψης από το σύμπτωμα στην διάγνωση - πρακτική άσκηση - απόκτηση δεξιοτήτων σε βασικές πράξεις της Ω.Ρ.Λ (αντιμετώπιση ρινορραγίας τραυματία-τραχειοτομή-κλινική εξέταση στην Ω.Ρ.Λ).

- **Αίθουσες διδασκαλίας:** Τα θεωρητικά μαθήματα γίνονται κάθε Τετάρτη, 12:00-14:00 στο αμφιθέατρο του Νοσοκομείου ΑΧΕΠΑ. Τα φροντιστηριακά μαθήματα σε 2 αίθουσες διδασκαλίας της κλινικής στο Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ, στα Τακτικά εξωτερικά Ιατρεία και στους θαλάμους ασθενών της κλινικής, κάθε Τετάρτη και Παρασκευή 8:00-10:00 και 10:00-12:00.

- **Έλεγχος – Πρόοδος – Εξετάσεις:** Δεν δικαιολογείται ουδεμία απουσία στις φροντιστηριακές ασκήσεις - πρακτική άσκηση. Τα μαθήματα από αμφιθεάτρου δεν είναι υποχρεωτικά. Στο τέλος των φροντιστηριακών ασκήσεων οι ασκηθέντες φοιτητές θα δίνουν προφορικές εξετάσεις στον διδάσκοντα της ομάδος. Η τελική αξιολόγηση γίνεται με γραπτές εξετάσεις στις θεσμοθετημένες εξεταστικές περιόδους κάθε Ακαδημαϊκού έτους.

- **Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία:** Το βιβλίο αναφοράς του μαθήματος είναι το σύγγραμμα με τίτλο «Ωτορινολαρυγγολογία - Χειρουργική Κεφαλής και Τραχήλου» του ΔΕΠ της Α΄ και Β΄ Ω.Ρ.Λ. Κλινικής του Α.Π.Θ. Εκδόσεις Copy City ΕΠΕ 2008. Ως βοηθητικό βιβλίο, το βιβλίο «Μαθήματα Ωτορινολαρυγγολογίας» του καθηγητή Β. Βιτάλ. Εκδόσεις ΖΑΝΔΕΣ 1999.

- **Επικοινωνία με το ΔΕΠ** και τη γραμματεία της Α΄ Ω.Ρ.Λ Κλινικής του Α.Π.Θ, τηλέφωνα Γραμματείας 994761-2, 993451-4, 994915, fax 994916, e-mail Α΄ Ω.Ρ.Λ Κλινικής Α.Π.Θ. orlcln@med.auth.gr. Η Γραμματεία δέχεται τους φοιτητές 12:00-13:00 καθημερινά.

Β΄ Ωτολαρυγγολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

Διευθυντής: Κωνσταντινίδης Ιωάννης, καθηγητής, τηλ. 991555.

Θ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

42. Απεικονιστική Διαγνωστική ΙΙ (ΙΑ0248)

- **Διευθυντής:Αντώνιος Δρεβελέγκας, καθηγητής.**

- **Υπεύθυνοι εκπαίδευσης:** Προπτυχιακή εκπαίδευση: Α. Χαριτάντη-Κουρίδου, Α. Καλογερά-Φούντζηλα, Μεταπτυχιακή εκπαίδευση-Ειδικότητα: Ι. Χρυσογονίδης, Συνεχιζόμενη εκπαίδευση: Α. Δρεβελέγκας.

- **Συντονιστής του μαθήματος:** Κ. Κούσκουρας.

- **Διάρκεια εκπαίδευσης:** Το μάθημα με τίτλο «Απεικονιστική διαγνωστική «διδάσκεται από το έτος 2003-2004 σε δύο εξάμηνα στο 8ο και 9ο εξάμηνο.

- **Σκοπός του μαθήματος:** Σκοπός του μαθήματος είναι η ενημέρωση των φοιτητών και η απόκτηση γνώσεων από την εφαρμογή των διαφόρων απεικονιστικών μεθόδων στην καθημερινή κλινική πράξη.

- **Επιδιωκόμενος στόχος:** είναι η θεωρητική και εργαστηριακή επαφή των φοιτητών με τις απεικονιστικές μεθόδους, η εξοικείωση τους με τις εικόνες των διαφόρων απεικονιστικών μεθόδων, με την ανάλυση των βασικών κανόνων λειτουργίας των διαφόρων ακτινολογικών και απεικονιστικών μηχανημάτων, το τρόπο ανάλυσης των ακτινογραφιών και την διαδικασία διαφοροδιάγνωσης με την βοήθεια των ακτινογραφημάτων.

- **Μορφή εκπαίδευσης:** Γίνεται θεωρητική διδασκαλία 3 ωρών από αμφιθεάτρου και 3 ωρών υποχρεωτική εργαστηριακή άσκηση. Ενθαρρύνεται η συμμετοχή των φοιτητών στις επιστημονικές δραστηριότητες του Εργαστηρίου όπως η καθημερινή ανάγνωση των ακτινογραφημάτων, η συμμετοχή των φοιτητών στην αρχειοθέτηση και επεξεργασία εικόνων, στην χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών, στην συμμετοχή των φοιτητών στα φοιτητικά συνέδρια υπό την εποπτεία μελών ΔΕΠ του Εργαστηρίου.

- **Διδακτικές μονάδες:** 6.

- **Περιεχόμενο Μαθήματος:** Το μάθημα της Απεικονιστικής Διαγνωστικής περιλαμβάνει επιγραμματικά 12 ενότητες θεμάτων που άπτονται της απεικονιστικής διαγνωστικής. Ειδικότερα σε κάθε ενότητα γίνεται ανάλυση των απεικονιστικών ευρημάτων. Στην 1η ενότητα αναλύονται οι φυσικές αρχές των απεικονιστικών μεθόδων, όπως η παραγωγή των ακτίνων Χ από τις ακτινολογικές λυχνίες και οι ιδιότητες των ακτινών Χ στην χρήση τους για την δημιουργία ακτινογραφημάτων. Στην ίδια ενότητα αναλύονται διεξοδικά η χρήση των ηλεκτρονικών υπολογιστών για τις απεικονιστικές μεθόδους και η εφαρμογή λογισμικών στη δημιουργία εικόνων στους υπερήχους, την αξονική τομογραφία και στο μαγνητικό συντονισμό. Στη 2η και 3η ενότητα γίνεται ανάλυση των ευρημάτων της διερεύνησης του γαστρεντερικού σωλήνα με τον ακτινογραφικό και ακτινοσκοπικό έλεγχο. Στην 4η ενότητα αναλύεται η ακτινολογική διερεύνηση του πνευμονικού παρεγχύματος, των τοιχωμάτων του θώρακος με την απλή ακτινογραφία, τομογραφία, αξονική τομογραφία, μαγνητικό συντονισμό. Στην 5η ενότητα αναλύονται τα απεικονιστικά ευρήματα της διερεύνησης των μεγάλων

αγγείων και των παθολογικών εξεργασιών του μεσοθωρακίου με αναφορά και στις συγγενείς καρδιοπάθειες. Η 6η ενότητα περιλαμβάνει την απεικονιστική διερεύνηση του ήπατος, παγκρέατος, σπληνός και γενικά των οργάνων της άνω κοιλίας και του οπισθοπεριτοναϊκού χώρου. Η 7η ενότητα περιλαμβάνει την διερεύνηση του ουροποιογεννητικού συστήματος με όλες τις απεικονιστικές μεθόδους. Η 8η ενότητα περιλαμβάνει τη διερεύνηση της εγκύμονος μήτρας, την απεικονιστική διερεύνηση της ελάσσονος πυέλου της γυναίκας και τη μαστογραφία. Η 9η ενότητα αναλύει την εφαρμογή των διαφόρων απεικονιστικών μεθόδων στη διερεύνηση των παθήσεων του μυοσκελετικού συστήματος. Η 10η ενότητα περιλαμβάνει την διερεύνηση του ΚΝΣ με όλες τις ακτινολογικές μεθόδους. Στην 11η ενότητα γίνεται αναφορά στην εφαρμογή των διαφόρων απεικονιστικών μεθόδων στην επεμβατική ακτινολογία. Περιγράφεται η μέθοδος της αγγειογραφίας, της φλεβογραφίας και περιγράφονται οι επεμβατικές μέθοδοι με διαγνωστικό και θεραπευτικό σκοπό. Στην 12η ενότητα περιγράφεται η εφαρμογή των διαφόρων απεικονιστικών μεθόδων στην παιδιατρική. Ο διαχωρισμός του μαθήματος σε ενότητες βοηθάει στο να γίνει εύκολη η κατανόηση από τους φοιτητές τόσο της χρήσης των διαφόρων απεικονιστικών μεθόδων όσο και της επιλογής της καταλληλότερης διαγνωστικής μεθόδου.

- **Αίθουσες διδασκαλίας:** Οι εργαστηριακές ώρες πραγματοποιούνται στην αίθουσα του Ακτινολογικού Εργαστηρίου και οι θεωρητικές ώρες στο παλαιό αμφιθέατρο του Νοσοκομείου ΑΧΕΠΑ.

- **Ώρες διδασκαλίας:** 3 ώρες εργαστηριακές και 3 θεωρητικές εβδομαδιαίως.

- **Ημερήσιο πρόγραμμα:** 9:00-13:00 και 12:00-15:00 στην αίθουσα του εργαστηρίου καθημερινά (Δευτέρα - Παρασκευή), 18:00-21:00 Τρίτη αμφιθέατρο ΑΧΕΠΑ, 18:00-21:00 Πέμπτη αμφιθέατρο ΑΧΕΠΑ.

- **Αξιολόγηση – Συνολική αποτίμηση – Εξετάσεις:** Οι φοιτητές εφόσον έχουν παρακολουθήσει τα 26 ωρών εργαστηριακά μαθήματα προσέρχονται σε προφορικές εξετάσεις.

- **Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία:** Ο τίτλος του βιβλίου που διδάσκεται είναι «Απεικονιστική Διαγνωστική, τα βασικά και τα θεμελιώδη «Α.Σ. Δημητριάδη, εκδόσεις Σιώκη, Θεσσαλονίκη, 2003.

- **Βιβλιοθήκη:** Η βιβλιοθήκη του Εργαστηρίου. Η βιβλιοθήκη του Νοσοκομείου.

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** Μαρίνα Λεοντίδου Μέλος ΕΤΕΠ, τηλ. 994730.

43. Πνευμονολογία (ΙΑ0334)

- Διευθυντής: Κωνσταντίνος Ζαρογουλίδης, καθηγητής, τηλ. 992433.

- Υπεύθυνοι εκπαίδευσης: Προπτυχιακού: Κ. Ζαρογουλίδης

Ειδικότητα: Κ. Ζαρογουλίδης, Π. Αργυροπούλου

Μεταπτυχιακού: Κ. Ζαρογουλίδης.

- Συντονιστές του μαθήματος: Κ. Ζαρογουλίδης, καθηγητής, Π. Αργυροπούλου, καθηγήτρια.

- Διδάσκοντες: Τα μέλη ΔΕΠ της Πνευμονολογικής Κλινικής ΑΠΘ και της Μονάδας Αναπνευστικής Ανεπάρκειας σύμφωνα με το Ωρολόγιο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα. Κ. Ζαρογουλίδης, Π. Αργυροπούλου, Γ. Κυριαζής, Β. Βαμβακοπούλου, Δ. Παπακώστα, Ι. Κιουμής, Θ. Κοντακιώτης, Ι. Στανόπουλος, Γ. Πίτσιου. Α. Μανίκα, Δ. Σπυράτος και Α. Πατάκα.

- Σκοπός του μαθήματος: Είναι η συνοπτική και ενημερωμένη επισκόπηση των παθήσεων που προσβάλλουν το αναπνευστικό σύστημα. Έμφαση δίδεται στην παρουσίαση θεμάτων που είναι χρήσιμα στην άσκηση της καθημερινής κλινικής ιατρικής. Στο διαγνωστικό πεδίο αναπτύσσονται. νέες μέθοδοι που βασίζονται σε νέες απεικονιστικές τεχνικές, σε ανοσολογία, στη μοριακή βιολογία και σε λειτουργικές δοκιμασίες. Περιγράφονται με λεπτομέρειες θεραπευτικοί τρόποι αντιμετώπισης των συχνότερων πνευμονοπαθειών.

Η πρακτική άσκηση των φοιτητών, ως στόχο έχει να τους εξοικειώσει με την προσέγγιση αναπνευστικών ασθενών και να του εκπαιδεύσει σε βασικές δεξιότητες και τεχνικές.

- Μορφή διδασκαλίας: Προφορικές εισηγήσεις με συζήτηση σύμφωνα με το υποβαλλόμενο ωρολόγιο πρόγραμμα (13 x 2ώρες = 32,5 ώρες) - Πρακτική άσκηση σε ασθενείς με μικρές ομάδες φοιτητών στην κλινική (7 x 4 =28 ώρες) - Άσκηση δεξιοτήτων σε ασθενείς και τεχνικές –Καθοδηγούμενη αυτομάθηση - Χορήγηση διδακτικού εγχειριδίου - Αξιολόγηση φοιτητών και προγράμματος.

44. Καρδιολογία (ΙΑ0287)

Α΄ Καρδιολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ

Διευθυντής: Ιωάννης Στυλιάδης, καθηγητής, τηλ. 994830, 994831.

- Υπεύθυνοι εκπαίδευσης: Ιωάννης Στυλιάδης

- Συντονιστής του μαθήματος: Ιωάννης Στυλιάδης

- Σκοπός του μαθήματος: Η θεωρητική και πρακτική κατάρτιση των φοιτητών στην Καρδιολογία**.**

- Επιδιωκόμενοι στόχοι: Η εκπαίδευση των φοιτητών στα καρδιαγγειακά νοσήματα, η εξοικείωσή τους με τις κλινικές και παρακλινικές διαγνωστικές μεθόδους, τις εφαρμοζόμενες θεραπείες και η εισαγωγή τους στην έρευνα**.**

- Μορφή εκπαίδευσης: Κλινική και φροντιστηριακή άσκηση. Θεωρητική διδασκαλία**.**

- Διδακτικές μονάδες: 3**.**

- Αίθουσες διδασκαλίας: Αμφιθέατρο Γενικού Νοσοκομείου ΑΧΕΠΑ Θεσσαλονίκης, Θάλαμοι και Εργαστήρια της Α΄ Καρδιολογικής Κλινικής**.**

- Περιεχόμενο του μαθήματος: Θεωρητική διδασκαλία από αμφιθεάτρου. Ιστορικό-κλινική εξέταση, διαφορική διάγνωση στην Καρδιολογία. Ηλεκτροκαρδιογράφημα. Καρδιακή ανεπάρκεια. Ασταθής στηθάγχη και οξύ έμφραγμα του μυοκαρδίου. Σταθερή στηθάγχη, Ενδείξεις Στεφανιογραφίας – Αγγειοπλαστικής. Αθηροσκλήρωση. Αρτηριακή υπέρταση. Αρρυθμίες και αντιαρρυθμικά φάρμακα. Καρδιακή ανακοπή - Αιφνίδιος θάνατος. Νόσος φλεβοκόμβου - Διαταραχές κολποκοιλιακής αγωγής. Περικαρδίτιδες, Μυοκαρδίτιδες, Ενδοκαρδίτιδες. Μυοκαρδιοπάθειες. Παθήσεις μιτροειδούς και αορτής. Συγγενείς Καρδιοπάθειες

- Πρακτική άσκηση: α) Λήψη ιστορικού-κλινική εξέταση-σημειολογία. β) Κλινική προσέγγιση-διάγνωση-αντιμετώπιση στηθάγχης γ)Λειτουργία Στεφανιαίας Μονάδος- Αντιμετώπιση οξέος εμφράγματος και οξέων Καρδιολογικών Συμβάντων - Θρομβόλυση, δ) Βαλβιδοπάθειες, ε) διάγνωση αντιμετώπιση αρρυθμιών στ) ενδοκαρδίτιδες-μυοκαρδίτιδες-μυοκαρδιοπάθειες ζ) Κλινική προσέγγιση-διάγνωση-αντιμετώπιση καρδιακής ανεπάρκειας η) Εισαγωγή στις αναίμακτες διαγνωστικές μεθόδους στην θ) Εισαγωγή στην Στεφανιογραφία

- Ώρες - Διάρκεια διδασκαλίας: 39**.**

- Πρόγραμμα - Ημερομηνίες εκπαίδευσης: Θεωρητική διδασκαλία: Πέμπτη 12:00 . - 14:00 . Κλινική Άσκηση: Εβδομάδα 1-6. Τμήματα : Δευτέρα 12.00 π.μ. - 14:00: Τρίτη 12.00 π.μ. - 14:00 : Τετάρτη 12.00 . - 14:00: Πέμπτη 12.00 - 14:00: Παρασκευή 12.00-14-00 Εβδομάδα 7-12. Τμήματα : Δευτέρα 12.00 π.μ. - 14:00: Τρίτη 12.00 π.μ. - 14:00 : Τετάρτη 12.00 . - 14:00: Πέμπτη 12.00 - 14:00: Παρασκευή 12.00-14-00

- Αξιολόγηση - Πρόοδος - Εξετάσεις: Παρουσίες, Τελικές Γραπτές Εξετάσεις**.**

- - Συνολική αποτίμηση - Αξιολόγηση: Παρουσίες, Κλινική δοκιμασία, Γραπτές εξετάσεις**.**

- Εκπαιδευτικό υλικό - Βιβλία: Βιβλίο Καρδιολογίας της Α Καρδιολογικής Κλινικής

- Βιβλιοθήκη: Δεν υπάρχει.

- Γραμματειακή υποστήριξη: Μαρία Λαλούντα, τηλ 2310994830

Β΄ Καρδιολογική Κλινική, Νοσοκομείο Ιπποκράτειου

Διευθυντής: Ιωάννης Κανονίδης, καθηγητής, τηλ. 992959.

- **Υπεύθυνοι εκπαίδευσης:** Ιωάννης Κανονίδης, καθηγητής.

- **Συντονιστής του μαθήματος:** Ιωάννης Παπαγιάννης, επιστημ. συνεργάτης.

- **Σκοπός του μαθήματος:** Η θεωρητική και πρακτική κατάρτιση των φοιτητών στην Καρδιολογία.

- **Επιδιωκόμενοι στόχοι:** Η εκπαίδευση των φοιτητών στα καρδιαγγειακά νοσήματα, η εξοικείωσή τους με τις κλινικές και παρακλινικές διαγνωστικές και θεραπευτικές μεθόδους, και οι τεχνολογικές εξελίξεις και η εισαγωγή των εις την έρευνα.

- **Μορφή εκπαίδευσης:** Κλινική και φροντιστηριακή άσκηση. Θεωρητική διδασκαλία.

- **Διδακτικές μονάδες:** 3.

- **Αίθουσες διδασκαλίας:** Αμφιθέατρο κτιρίου Γ΄ του Ιπποκρατείου Γενικού Νοσοκομείου Θεσσαλονίκης, Θάλαμοι και Εργαστήριο της Β΄ Καρδιολογικής Κλινικής.

- **Περιεχόμενο του μαθήματος: Θεωρητική διδασκαλία.** α) Εισαγωγή στην Καρδιολογία, Φαρμακοθεραπεία, β) Φυσιοπαθολογία και θεραπεία καρδιακής ανεπάρκειας, γ) Ηλεκτροκαρδιογράφημα, δ) Αρτηριακή Υπέρταση, ε) Καρδιακή ανακοπή - Αιφνίδιος θάνατος - Νόσος φλεβοκόμβου - Διαταραχές κολποκοιλιακής αγωγής, στ) Αρρυθμίες και αντιαρρυθμικά φάρμακα, ζ) Ασταθής Στηθάγχη και Οξύ Έμφραγμα του μυοκαρδίου - Ενδείξεις στεφανιογραφίας - Αγγειοπλαστική, η) Μυοκαρδιοπάθειες - Περικαρδίτιδες, θ) Παθήσεις μιτροειδούς και αορτής, ι) Γενικές Χειρουργικές επεμβάσεις σε καρδιοπαθείς. **Πρακτική άσκηση:**

α) Λειτουργία Στεφανιαίας Μονάδος - Αντιμετώπιση Οξέων Καρδιολογικών Συμβάντων - Θρομβόλυση, β) Περιπατητική Ηλεκτροκαρδιογραφία (Holter) - Απινίδωση - Καρδιακή Βηματοδότητση - κατάλυση Αρρυθμιογόνων Εστιών - Αντιαρρυθμικοί Απινιδωτές/Βηματοδότες, γ) Εισαγωγή στη Στεφανιογραφία, δ) Εισαγωγή στην Υπερηχοκαρδιογραφία.

- **Ώρες – Διάρκεια διδασκαλίας:** 39.

- **Πρόγραμμα – Ημερομηνίες εκπαίδευσης:** Θεωρητική διδασκαλία: D2 Παρασκευή 13:00-15:00, Κλινική Άσκηση: Τμήμα Κ21: Δευτέρα 8:00-10:00, Τμήμα Κ22: Τρίτη 8:00-10:00, Τμήμα Κ23: Τετάρτη 8:00-10:00, Τμήμα Κ24: Πέμπτη 8:00-10:00.

- **Αξιολόγηση – Πρόοδος – Εξετάσεις:** Παρουσίες, Τελικές Γραπτές Εξετάσεις.

- **Συνολική αποτίμηση – Αξιολόγηση:** Παρουσίες, Κλινική δοκιμασία, Γραπτές εξετάσεις.

- **Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία:** Βιβλίο του Τομέα παθολογίας, της Ιατρικής Σχολής Α.Π.Θ. με τίτλο «Εσωτερική Παθολογία».

- **Βιβλιοθήκη:** Δεν υπάρχει.

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** Δεν υπάρχει.

Γ΄Καρδιολογική Κλινική, Νοσοκομείο Ιπποκράτειο

Διευθυντής: Βασίλειος Βασιλικός, αναπλ.καθηγητής, τηλ. 2313 312075.

45. Οφθαλμολογία (ΙΑ0318)

- **Υπεύθυνοι κατά κλινικές:** Α΄ Οφθαλμολογική Κλινική Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ Διευθυντής: Παναγιώτης Οικονομίδης καθηγητής, τηλ. 994742. Β΄ Οφθαλμολογική Κλινική Νοσοκομείο ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ Διευθυντής: Σταύρος Δημητράκος, καθηγητής, τηλ. 693974. Γ΄ Οφθαλμολογική Κλινική Νοσοκομείο ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ Διευθυντής: Συμεών Λάκε, καθηγητής, τηλ. 994740. Εργαστήριο Πειραματικής Οφθαλμολογίας, Κτίριο Βασικών Επιστημών Διευθυντής: Βασίλειος Καραμπατάκης, αναπλ. καθηγητής, τηλ. 999115.

- **Συντονιστής:** Α' Κλινική Παναγιώτης Οικονομίδης, καθηγητής, τηλ. 994749, Β' Κλινική Ιωάννης Τσινόπουλος, επίκ. καθηγητής, τηλ. 991551.

- **Σκοπός:** Η συμπαγής, μικρού πλάτους γνώση και εξοικείωση με τα συνήθη οφθαλμολογικά προβλήματα, που αντιμετωπίζει ο μη ειδικός γιατρός, αλλά και οι αφ' υψηλού γνωριμία με εκείνα που απασχολούν καθημερινά τον οφθαλμίατρο, καθώς και με τα μέσα που διαθέτει ο τελευταίος για την αντιμετώπισή τους.

- **Επιδιωκόμενοι στόχοι:** Η αφομοίωση των ελαχίστων δεξιοτήτων στην οφθαλμολογία, για την κατανόηση και στοιχειώδη αντιμετώπιση απλών οφθαλμολογικών προβλημάτων.

- **Μορφή εκπαίδευσης:** α) Φροντιστήριο 144 θεωρητικών δεξιοτήτων, β) Πρακτική άσκηση 30 πρακτικών δεξιοτήτων: Στις υποκειμενικές εξεταστικές μεθόδους και την ερευνητική μεθοδολογία, στο οφθαλμολογικό ιστορικό και την οφθαλμοσκόπηση, στην οφθαλμολογική νοσηλευτική και επιδεσμολογία, στις αντικειμενικές εξεταστικές μεθόδους και τη μικροχειρουργική του οφθαλμού, στην καθημερινή οφθαλμολογική πράξη, στις παρακλινικές οφ-

θαλμολογικές μεθόδους, και σε διαγνωστικές εμβαθύνσεις, γ) Συμμετοχή στις εφημερίες δ) Καθοδηγούμενη μελέτη και προετοιμασία για τις εξετάσεις.

- **Διδακτικές μονάδες – Διδάσκοντες:** Το μάθημα αντιστοιχεί σε 4 διδακτικές μονάδες, διδάσκεται σε 26 ώρες πρακτικής εργασίας με τη μορφή των παραπάνω παραγράφων από Α έως Γ και σε 26 ώρες κατά την παραπάνω παράγραφο Δ. Διδάσκοντες είναι τα μέλη ΔΕΠ, που είναι αποσπασμένα στην Α΄ και Β΄ Οφθαλμολογική Κλινική και εντεταλμένοι με διδασκαλία επιστημονικοί συνεργάτες.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** α) Φροντιστήριο: Εισαγωγή στην Οφθαλμολογία, ενδιαφέρουσες πτυχές λειτουργικής ανατομίας και ιστολογίας, ενδιαφέροντες φυσιολογικοί μηχανισμοί του οργάνου της όρασης. Απαραίτητες διαγνωστικές και θεραπευτικές δεξιότητες που σχετίζονται με τα βλέφαρα και τον κόγχο, τη δακρυϊκή συσκευή, τη φυσική και φυσιολογική οπτική, τη διάθλαση, την οπτική αντίληψη και τη διόφθαλμη όραση, τον επιπεφυκότα, κερατοειδή, κρυσταλοειδή φακό, ραγοειδή, το γλαύκωμα, τη θηλή και το οπτικό νεύρο, την οπτική οδό, την κόρη, τη παθοφυσιολογία της όρασης, τον αμφιβληστροειδή και το υαλοειδές, τα οφθαλμολογικά τραύματα, και τα συστηματικά νοσήματα με οφθαλμολογική συμμετοχή, β) Άσκηση: βλ. Μορφή εκπαίδευσης.

- **Αίθουσες – Πρόγραμμα – Ώρες διδασκαλίας:** Α΄ Κλινική: Αμφιθέατρο ΑΧΕΠΑ κάθε Τετάρτη 18:00-20:00 Άσκηση κάθε Τρίτη, Τετάρτη, Πέμπτη και Παρασκευή 12:00-14:00 στο Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ. Β΄ Κλινική: Αμφιθέατρο, Οφθαλμολογική Κλινική και Εξωτερικά Ιατρεία στο Νοσοκομείο Παπαγεωργίου. Τα φροντιστήρια και η άσκηση διενεργούνται, ημέρα Τετάρτη 12:15-16:00 και οι εφημερίες κατά τις αντίστοιχες γενικής εφημερίας του νοσοκομείου κατά το πρόγραμμα που αναρτάται με την έναρξη του εξαμήνου στο δικτυακό τόπο της Γραμματείας της Σχολής/Ανακοινώσεις Κλινικών/Β' Οφθαλμολογική.

- **Έλεγχος – Πρόοδος – Εξετάσεις:** Η παρουσία στις Α-Γ μορφές εκπαίδευσης είναι υποχρεωτική. Μία απουσία μπορεί να αναπληρωθεί, άλλως οι μορφές αυτές εκπαίδευσης πρέπει να αναπληρωθούν κατά το επόμενο ακαδημαϊκό έτος. Κατά την άσκησή τους οι φοιτητές αξιολογούνται από τους διδάσκοντες ενώ στο τέλος του εξαμήνου καλούνται να αξιολογήσουν τη διδασκαλία του μαθήματος. Οι εξετάσεις του μαθήματος είναι πρακτικές και γραπτές. Τα θέματα προκύπτουν από τον κατάλογο δεξιοτήτων αναρτημένο στον δικτυακό τόπο της Γαμματείας της Σχολής. Διενεργούνται κατά το τέλος της Γ΄ εβδομάδας της εξεταστικής περιόδου. Οι φοιτητές δηλώνουν συμμετοχή στη γραμματεία της Α΄ και της Β΄ Οφθαλμολογικής Κλινικής, μέχρι και 1 εβδομάδα πριν από τις εξετάσεις.

- **Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία:** 1) Κατάλογος στοιχειωδών δεξιοτήτων στην Οφθαλμολογία με παραπομπές στο σύγγραμμα. 2) Σημειώσεις σε παρουσίαση Powerpoint από το Φροντιστήριο θεωρητικών δεξιοτήτων. 3) Διδακτικό σύγγραμμα για αναδρομή: «Κλινική Οφθαλμολογία» Ν. Στάγκου.

- **Βιβλιοθήκες:** Α΄ και Β΄ Οφθαλμολογικής Κλινικής Α.Π.Θ. σε συνεννόηση με το συντονιστή του μαθήματος.

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** Α΄ Κλινική: κ. Άγλα Χατζηκωνσταντίνου, τηλ. 994742, δέχεται τους φοιτητές πλην Δευτέρας 11:30-12:00. Β΄ Κλινική: κ. Τάνια Μανουσαρίδου, τηλ. 693974, δέχεται τους φοιτητές κάθε Τετάρτη 14:00-14:15.

- **Πληροφορίες:** Α΄ Οφθαλμολογική Κλινική: http://www.med.auth.gr/depts/ opthalm/gr/

Β΄ Οφθαλμολογική Κλινική: http://web.auth.gr/ophthalmology/ Διαρκής ενημέρωση - ανακοινώσεις on line στην ιστοσελίδα της Γραμματείας της Ιατρικής Σχολής, http://gram.med.auth.gr/ Ανακοινώσεις Κλινικών/Β' Οφθαλμολογική.

46. Παθολογία ΙΙ (ΙΑ0321)

Α΄ Παθολογική Κλινική: Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ

Διευθυντής: Παύλος Νικολαΐδης, καθηγητής, τηλ. 994657, 993202.

- **Οργανωτής:** Παύλος Νικολαΐδης, καθηγητής.

- **Υπεύθυνος Εκπαίδευσης:** Π. Νικολαΐδης, καθηγητής.

- **Συντονιστές:** Παντελής Ζεμπεκάκης, επίκουρος καθηγητής, Μαρία Παπαϊωάννου, επίκουρη καθηγήτρια.

- **Σκοπός του μαθήματος:** Σκοπός του μαθήματος είναι να εκπαιδευτούν οι φοιτητές στη σημειολογία και τη διαφορική διάγνωση των νοσημάτων της παθολογίας όπως του αιμοποιητικού, του καρδιαγγειακού, του πεπτικού, του αναπνευστικού, του ουροποιητικού και ενδοκρινικού συστήματος κ.λπ. Στην κλινική άσκηση στους θαλάμους της Κλινικής γίνεται η εφαρμογή των παραπάνω γνώσεων σε περιπτώσεις ασθενών που νοσηλεύονται για διάφορες παθήσεις. Έτσι γίνεται η λήψη του ιστορικού, η φυσική εξέταση κατά σύστημα και η διαφορική διάγνωση των πιθανών νοσημάτων που παρουσιάζουν οι νοσηλευόμενοι ασθενείς.

- **Επιδιωκόμενοι στόχοι:** Είναι η θεωρητική και πρακτική κατάρτιση των φοιτητών στην κλινική, εξέταση ασθενών με νοσήματα της παθολογίας, η απόκτηση δεξιότητος στη λήψη του ιστορικού της φυσικής εξέτασης των ασθενών, η συσχέτιση των κλινικών ευρημάτων από τη φυσική εξέταση και το ιστορικό όπως και η διαφορική διάγνωση με τελικό στόχο την οριστική διάγνωση και θεραπεία.

- **Μορφή εκπαίδευσης:** Το μάθημα διδάσκεται 16 ώρες/εβδομάδα (8 ώρες αμφιθέατρο - 8 ώρες εργαστηριακή-κλινική άσκηση στους θαλάμους και στα εξωτερικά ιατρεία (κανονικά και επείγοντα).

- **Σύνολο ωρών εξαμήνου:** 16 x 13 εβδομάδες = 208 ώρες.

- **Διδακτικές μονάδες:** 16.

- **Εξετάσεις:** Γραπτές και προφορικές.

- **Διδακτικό σύγγραμμα:** «Εσωτερική Παθολογία» των μελών ΔΕΠ του Τομέα Παθολογίας.

- **Διδάσκοντες:** Μέλη ΔΕΠ της Α΄ Παθολογικής Κλινικής: Νικολαΐδης Παύλος, καθηγητής, Γιώβος Ιωάννης, καθηγητής, Δανιηλίδης Μιχάλης, καθηγητής, Λαζαρίδης Αναστάσιος, καθηγητής, Πλιάκος Χριστόδουλος, καθηγητής, Καπούλας Στέργιος, αναπλ. καθηγητής, Ζεμπεκάκης Παντελής, επίκ. καθηγητής, Παπαϊωάννου Μαρία, επίκ. καθηγήτρια, Λιακόπουλος Βασίλειος, λέκτορας, Θεοχαρίδης Αθανάσιος, επιστ. συνεργάτης.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Αιμοποιητικό (σημειολογία παθήσεων αιμοποιητικού, διαγνωστική διερεύνηση αναιμίας, κληρονομικές αναιμίες, μεγαλοβλαστική αναιμία, σιδηροπενι-

κή αναιμία, λέμφωμα, λευχαιμία, αιμορραγικές διαταραχές, μυελοϋπερπλαστικά σύνδρομα, γαμμοπάθειες), καρδιοαγγειακό σύστημα (σημειολογία παθήσεων κυκλοφορικού, καρδιακή ανεπάρκεια, στεφανιαία νόσος, βαλβιδοπάθειες, περικαρδίτιδα, μυοκαρδίτιδα, καρδιομυοπάθειες, αρτηριακή υπέρταση), πεπτικό (σημειολογία παθήσεων πεπτικού, νεοπλάσματα του πεπτικού, νοσήματα των χοληφόρων, ηπατίτιδα, κίρρωση, παγκρεατίτιδα, φλεγμονώδης νόσος του εντέρου) αναπνευστικό (σημειολογία παθήσεων αναπνευστικού, πνευμονία, νεοπλάσματα πνεύμονα, βρογχικό άσθμα, χρόνια αποφρακτική πνευμονοπάθεια), ανοσιακό (ανοσιακή απόκριση, ανοσορύθμιση, διαταραχές ανοσορύθμισης, ανοσοανεπάρκειες), ρευματικά νοσήματα (οροθετικές αυτοάνοσες παθήσεις, οροαρνητικές σπονδυλοαρθροπάθειες, αγγειϊτιδες), ουροποιητικό (σημειολογία παθήσεων ουροποιητικού, οξεία και χρόνια νεφρική ανεπάρκεια, οξείες και χρόνιες διάμεσες νεφροπάθειες, σπειραματονεφρίτιδες, διαταραχές ισοζυγίου K^+ και Na^+, διαταραχές οξεοβασικής ισορροπίας) και ενδοκρινείς (ασθένειες της υπόφυσης, του θυρεοειδή, των επινεφριδίων, ταξινόμηση - παθογένεια - επιπλοκές - θεραπευτική αντιμετώπιση σακχαρώδη διαβήτη, μεταβολικό σύνδρομο. Οι φοιτητές παρακολουθούν ασθενείς στους θαλάμους με τη λήψη ιστορικού, φυσική εξέταση και διάγνωση, ομάδες εργασίας, interactive learining.

- **Αίθουσες – Ώρες διδασκαλίας – Διάρκεια:** Α. Μαθήματα αμφιθεάτρου: Τρίτη 8:00-10:00 αμφιθέατρο Νοσοκ. ΑΧΕΠΑ, Τετάρτη 10:00-12:00 αμφιθέατρο Νευροεπιστημών, Πέμπτη 8:00-10:00 αμφιθέατρο Νευροεπιστημών, Παρασκευή 10:00-12:00 αμφιθέατρο Νοσοκ. ΑΧΕΠΑ, Β. Κλινική άσκηση στους θαλάμους: Τρίτη 10:00-12:00 θάλαμοι Α΄ Παθολογικής, Τετάρτη 8:00-10:00 θάλαμοι Α΄ Παθολογικής, Πέμπτη 10:00-12:00 θάλαμοι Α΄ Παθολογικής, Παρασκευή 8:00-10:00 θάλαμοι Α΄ Παθολογικής.

- **Έλεγχος – Πρόοδος – Εξετάσεις:** Εξετάσεις γραπτές και προφορικές σύμφωνα με το ενιαίο πρόγραμμα εξετάσεων της Ιατρικής Σχολής.

- **Βιβλιοθήκες:** Προσφέρεται η βιβλιοθήκη του Νοσοκομείου ΑΧΕΠΑ, Ώρες λειτουργίας 9:00-14:00.

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** 1) Βόκοτα Ελένη, τηλ. 994657, 8:00-14:00, 2) Τσαούση Κατερίνα, τηλ. 994657, 8:00-14:00, 3) Κουρτέσης Λουκάς, τηλ. 994657, 8:00-14:00.

Β΄ Παθολογική Κλινική: Νοσοκομείο Ιπποκράτειο

Διευθυντής: : Παναγιώτα Μπούρα, καθηγήτρια.

- **Υπεύθυνος εκπαίδευσης:** Παναγιώτα Μπούρα, καθηγήτρια**.**

- **Συντονιστής μαθήματος:** Ιφιγένεια Μαγούλα-Παπαδοπούλου, καθηγήτρια.

- **Σκοπός του μαθήματος:** Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση θεωρητικών γνώσεων και πρακτικών εξεταστικών δυνατοτήτων και η ευαισθητοποίηση στις στάσεις και συμπεριφορές στην Εσωτερική Παθολογία.

- **Επιδιωκόμενοι στόχοι:** Τα μαθήματα και η κλινική άσκηση στοχεύουν ώστε ο φοιτητής 1) Να έχει συνολική και σαφή εικόνα της ύλης της Εσωτερικής Παθολογίας 2) Να γνωρίζει τα ισχύοντα δεδομένα για την επιδημιολογία, την παθογένεια, την κλινική εικόνα, τα διαγνωστικά κριτήρια και τους θεραπευτικούς στόχους των νοσημάτων της Εσωτερικής Παθολογίας 3) Να μπορεί να συνδέει τις γνώσεις του από την Παθολογία με τις άλλες γνώσεις του

από βασικά μαθήματα της Ιατρικής. 4) Εισαγωγή και εξάσκηση στη διαγνωστική σκέψη και τη διαφορική διάγνωση.

- **Μορφή εκπαίδευσης:** Η εκπαίδευση γίνεται με θεωρητικά μαθήματα στο αμφιθέατρο και με πρακτική άσκηση στο θάλαμο ασθενών.

- **Διδακτικές μονάδες:** 16.

- **Διδάσκοντες:** Κουντουράς Ιωάννης, καθηγητής, Μαγούλα-Παπαδοπούλου Ιφιγένεια, καθηγήτρια, Μπούρα Παναγιώτα, καθηγήτρια, Ιωαννίδου-Παπαγιαννάκη Ελισάβετ, καθηγήτρια, Οικονομίδης Δημήτριος, καθηγητής, Ορφανού-Κουμερκερίδου Ελένη, καθηγήτρια, Τσάπας Απόστολος, επίκ. καθηγητής.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Αμφιθέατρο. Οι φοιτητές διδάσκονται τα ακόλουθα συστήματα: Αιμοποιητικό (σημειολογία παθήσεων αιμοποιητικού, διαγνωστική διερεύνηση αναιμίας, κληρονομικές αναιμίες, μεγαλοβλαστική αναιμία, σιδηροπενική αναιμία, λέμφωμα, λευχαιμία, αιμορραγικές διαταραχές, μυελοϋπερπλαστικά σύνδρομα, γαμμαπάθειες), καρδιαγγειακό σύστημα (σημειολογία παθήσεων κυκλοφορικού, καρδιακή ανεπάρκεια, στεφανιαία νόσος, βαλβιδοπάθειες, περικαρδίτιδα, μυοκαρδίτιδα, καρδιομυοπάθειες, αρτηριακή υπέρταση), πεπτικό (σημειολογία παθήσεων πεπτικού, νεοπλάσματα του πεπτικού, νοσήματα των χοληφόρων, ηπατίτιδα, κίρρωση, παγκρεατίτιδα, φλεγμονώδης νόσος του εντέρου), αναπνευστικό (σημειολογία παθήσεων αναπνευστικού, πνευμονία, νεοπλάσματα πνεύμονα, βρογχικό άσθμα, χρόνια αποφρακτική πνευμονοπάθεια), ανοσιακό (ανοσιακή απόκριση, ανοσορύθμιση, διαταραχές ανοσορύθμισης, ανασοανεπάρκειες), ρευματικά νοσήματα (οροθετικές αυτοάνοσες παθήσεις, οροαρνητικές σπονδυλοαρθροπάθειες, αγγειίτιδες), ουροποιητικό (σημειολογία παθήσεων ουροποιητικού, οξεία και χρόνια νεφρική ανεπάρκεια, οξείες και χρόνιες διάμεσες νεφροπάθειες, σπειραματονεφρίτιδες, διαταραχές ισοζυγίου Κ και Να, διαταραχές οξεοβασικής ισορροπίας) και ενδοκρινείς (ασθένειες της υπόφυσης, του θυρεοειδή, των επινεφριδίων, ταξινόμηση - παθογένεια - επιπλοκές - θεραπευτική αντιμετώπιση σακχαρώδη διαβήτη, μεταβολικό σύνδρομο). Κλινική άσκηση: Οι φοιτητές παρακολουθούν ασθενείς στους θαλάμους με τη λήψη ιστορικού, φυσική εξέταση και διάγνωση, ομάδες εργασίας, interactive learning.

- **Αίθουσες διδασκαλίας:** Γ΄ και Δ΄ αμφιθέατρα Ιπποκρατείου Νοσοκομείου και θάλαμοι ασθενών Β΄ Παθολογικής Κλινικής, Ιπποκράτειο Νοσοκομείο.

- **Ώρες – Διάρκεια διδασκαλίας:** 16 ώρες/εβδομάδα, 208 ώρες/εξάμηνο.

- **Πρόγραμμα – Ημερομηνίες εκπαίδευσης:** Θάλαμοι ασθενών 4 ημέρες από 2 ώρες/εβδομάδα. Αμφιθέατρο 4 ημέρες από 2 ώρες/εβδομάδα.

- **Αξιολόγηση – Πρόοδος – Εξετάσεις:** Γραπτές και προφορικές εξετάσεις στο τέλος του μαθήματος.

- **Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία:** Εσωτερική Παθολογία μελών ΔΕΠ Τομέα Παθολογίας Α.Π.Θ.

- **Βιβλιοθήκη:** Βιβλιοθήκη Β΄ Παθολογικής Κλινικής στην αίθουσα διδασκαλίας Β΄ Παθολογικής Κλινικής Ιπποκρατείου Νοσοκομείου.

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** Τηλ. 992793, fax 992794.

Γ΄ Παθολογική Κλινική: Νοσοκομείο Παπαγεωργίου

Διευθυντής:Κωνσταντίνος Παλέτας, καθηγητής, τηλ. 991533.

- **Συντονιστής:** Κωνσταντίνος Παλέτας, καθηγητής.

- **Σκοπός του μαθήματος:** Είναι η απόκτηση θεωρητικών γνώσεων και η εξάσκηση στην φυσική εξέταση των ασθενών. Στη συνέχεια ο συσχετισμός των ευρημάτων από τα συμπτώματα, από την κλινική εξέταση και το ιστορικό καθώς και η διαφορική διάγνωση του κάθε περιστατικού.

- **Επιδιωκόμενοι στόχοι:** Αναλυτική παρουσίαση.

- **Μορφή εκπαίδευσης:** Άσκηση των φοιτητών στους θαλάμους με καθημερινή επίσκεψη των μελών ΔΕΠ και συζήτηση του κάθε περιστατικού ξεχωριστά σε συνδυασμό με τα θεωρητικά μαθήματα στην αίθουσα διδασκαλίας.

- **Διδακτικές μονάδες:** 16.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Διαγνωστική προσέγγιση των αρρώστων με προοδευτική εκπαίδευση στη διάγνωση, στη διαφορική διάγνωση, στην αξιολόγηση των βασικών εργαστηριακών και στη θεραπεία.

- **Αίθουσες – Ώρες διδασκαλίας – Διάρκεια:** Κλινική άσκηση στους θαλάμους της Γ΄ Παθολογικής κλινικής του Νοσοκομείου Παπαγεωργίου και φροντιστηριακά μαθήματα στην αίθουσα συσκέψεων Δ 116. Τα μαθήματα γίνονται 4 φορές την εβδομάδα (Δευτέρα, Τετάρτη, Πέμπτη και Παρασκευή) δύο ώρες πρακτική άσκηση στους θαλάμους και δύο ώρες ανάπτυξη επιλεγμένων θεωρητικών διαλέξεων από τα μέλη ΔΕΠ της Κλινικής και από προσκεκλημένους ειδικούς από άλλες κλινικές του τομέα Παθολογίας. Συνολικά 16ώρες/εβδομάδα.

- **Έλεγχος – Πρόοδος – Εξετάσεις:** Καθημερινή εξέταση προόδου και γραπτές εξετάσεις στο τέλος του μαθήματος.

- **Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλίο:** «Εσωτερική Παθολογία» των μελών ΔΕΠ του Τομέα Παθολογίας.

- **Βιβλιοθήκη:** Του Νοσοκομείου Παπαγεωργίου.

Δ΄ Παθολογική Κλινική: Νοσοκομείο Ιπποκράτειου

Διευθυντής: Αλέξανδρος Γαρύφαλλος, καθηγητής, τηλ. 992825.

- **Οργανωτής:** Δ΄ Παθολογική Κλινική.

- Συντονιστής: Καθηγητής Ευάγγελος Ακριβιάδης

- **Σκοπός:** Ανάλυση και παρουσίαση των βασικών νοσημάτων της παθολογίας κατά συστήματα και κλινική άσκηση μέσα στο θάλαμο σε ασθενείς.

- **Επιδιωκόμενοι στόχοι:** Αναλυτική παρουσίαση των νοσημάτων από πλευράς αιτιολογίας, παθογένειας, κλινικής εικόνας και εργαστηριακής διερεύνησης.

- **Μορφή εκπαίδευσης:** Άσκηση κατά ομάδες με παρουσία μέλους ΔΕΠ, εντός του θαλάμου σε περιστατικά της κλινικής κατά την οποία γίνεται παρουσίαση και αναλυτική συζήτηση

των περιστατικών. Ανάπτυξη και παρουσίαση βασικών νοσημάτων της εσωτερικής παθολογίας στην αίθουσα διδασκαλίας.

- **Διδάσκοντες:** ΔΕΠ Δ' Παθολογικής Κλινικής: Γαρύφαλλος Αλέξανδρος, Καθηγητής – Διευθυντής, Ακριβιάδης Ευάγγελος, Καθηγητής, Γουλής Ιωάννης, Επικ. Καθηγητής, Μανδαλά Ευδοκία, Επικ. Καθηγήτρια, Χολόγκιτας Ευάγγελος, Λέκτορας. Επίσης, στη διδασκαλία συμμετέχουν με επικουρικό διδακτικό έργο οι: Μπουντούρης Γεώργιος, Επιμελητής Ιατρός ΕΣΥ, Σερετόπουλος Δημήτριος, Αποσπασμένος Υπουργείου Παιδείας, καθώς και οι άμισθοι επιστημονικοί συνεργάτες Παπαλαυρέντιος Λαυρέντιος, Σινάκος Εμμανουήλ, Κοκκώνης Γεώργιος, Κωνσταντίνα Τσιώνη, Δέσποινα Δημοπούλου, Φαίη Λαδά, Αθηνά Θεοδωρίδου.

ΔΕΠ Νεφρολογικής Κλινικής: Γ. Ευστρατιάδης, Καθηγητής και Α. Παπαγιάννη, Αναπλ. Καθηγήτρια. Επίσης, στη διδασκαλία συμμετέχει με επικουρικό διδακτικό έργο η κ. Μ. Στάγκου, Επιμελήτρια ΕΣΥ.

ΔΕΠ Β΄ Καρδιολογικής Κλινικής: Ι. Κανονίδης, Καθηγητής – Διευθυντής και Γ. Δαδούς, Λέκτορας. Επίσης, στη διδασκαλία συμμετέχει με επικουρικό διδακτικό έργο ο κ. Ι. Παπαγιάννης, επιστημονικός συνεργάτης.

ΔΕΠ Γ΄ Καρδιολογικής Κλινικής: Β. Βασιλικός, Αναπλ. Καθηγητής – Διευθυντής και Ν. Φραγκάκης, Λέκτορας.

ΔΕΠ Β΄ Νευρολογικής Κλινικής: κ. Καραπαναγιωτίδης, εκλεγμένος Λέκτορας.

- Διδακτικές μονάδες: 16

- Πιστωτικές μονάδες (ECTS): 16

- **Αίθουσες διδασκαλίας:** α) Θάλαμοι Δ΄ Παθολογικής Κλινικής β) Αίθουσα διδασκαλίας Δ΄ Παθολογικής Κλινικής.

- Διδασκαλία / Άσκηση: 8 ώρες διαλέξεις και 8 ώρες κλινικής άσκησης / εβδομάδα

- Διάρκεια: 13 εβδομάδες

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** α) Αιτιολογία, παθογένεια, κλινική παρουσίαση, εργαστηριακή διερεύνηση και αντιμετώπιση νοσημάτων: Αιμοποιητικού Αναπνευστικού, Κυκλοφορικού, Γαστρεντερολογικού, Λοιμωδών νοσημάτων, Ενδοκρινών αδένων, Ουροποιητικού, Ανοσολογικών νοσημάτων, β) Παρουσίαση περιστατικών στο θάλαμο και συζήτηση με μέλος ΔΕΠ, γ) Φροντιστηριακό μάθημα με παρουσίαση ενδιαφερόντων περιστατικών.

- **Πρόγραμμα – Ώρες διδασκαλίας:** Δευτέρα 8.30 π.μ. – 10.00 π.μ. κλινική άσκηση, 10.00 π.μ. – 12.00 μ.μ. αίθουσα διδασκαλίας. Τετάρτη 8.30 π.μ. – 10.00 π.μ. αίθουσα διδασκαλίας, 10.00 π.μ. – 12.00 μ.μ. φροντιστηριακό μάθημα. Πέμπτη 8.30 π.μ. – 10.00 π.μ. κλινική άσκηση, 10.00 π.μ. – 12.00 μ.μ. αίθουσα διδασκαλίας. Παρασκευή 8.30 π.μ. – 10.00 π.μ. κλινική άσκηση, 10.00 π.μ. – 12.00 μ.μ. αίθουσα διδασκαλίας.

- **Αξιολόγηση – Πρόοδος – Εξετάσεις:** Αξιολόγηση από τα μέλη ΔΕΠ στο θάλαμο κατά την άσκηση κατά ομάδες. Εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου: α) Γραπτές με ερωτήσεις πολλαπλών επιλογών, β) Προφορικές στο θάλαμο σε ασθενή: λήψη ιστορικού, κλινική εξέταση, διαγνωστική προσέγγιση, διαφορική διάγνωση.

- **Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία:** Τομέας Παθολογίας Ιατρικής Σχολής ΑΠΘ, (2 τόμοι), (3η έκδοση), 2004.

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** Η Δ΄ Παθολογική Κλινική στερείται γραμματέα από το 1997. Η γραμματειακή υποστήριξη παρέχεται χωρίς τη συμβολή της Ιατρικής Σχολής και του Α.Π.Θ.

Α΄ Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική: Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ

Διευθυντής: Απόστολος Χατζητόλιος, καθηγητής

- Υπεύθυνος μαθήματος: Α. Χατζητόλιος, αν. καθηγητής

- Συντονιστής μαθήματος: Α. Αδαμίδου, λέκτορας

- Σκοπός του μαθήματος: Σκοπός των θεωρητικών μαθημάτων για τον φοιτητή είναι κυρίως η απόκτηση γνώσεων για τα νοσήματα της Εσωτερικής Παθολογίας, διδασκόμενος για κάθε ένα από αυτά την επιδημιολογία, παθογένεια, παθοφυσιολογία, κλινική εικόνα, διάγνωση - διαφορική διάγνωση και θεραπευτική αντιμετώπιση τους. Παράλληλα η άσκηση των φοιτητών στους θαλάμους των ασθενών αποτελεί τον τρόπο εμπέδωσης των γνώσεων αυτών. Ο φοιτητής που γνωρίζει πλέον Κλινική Διαγνωστική εισάγεται στην άσκηση της διαγνωστικής του σκέψης. Χρησιμοποιώντας τα δεδομένα από το ιστορικό και τα ευρήματα από την κλινική εξέταση, με την παράλληλη γνώση των νοσημάτων που αποκτά, οδηγείται μεθοδικά και σταδιακά από τον εκπαιδευτή του, στην ανάπτυξη ικανότητας να προβαίνει σε διαφορική διάγνωση. Η σχεδόν δε καθημερινή παρουσία του στους θαλάμους του δίδει την ευκαιρία να γνωρίσει πολλούς ασθενείς και να αντιμετωπίσει πληθώρα περιστατικών.

- Επιδιωκόμενοι στόχοι: Είναι η θεωρητική και πρακτική κατάρτιση των φοιτητών στην Κλινική εξέταση ασθενών με νοσήματα της Παθολογίας, η απόκτηση δεξιότητος στη λήψη του ιστορικού της φυσικής εξέτασης των ασθενών, η συσχέτιση των κλινικών ευρημάτων από τη φυσική εξέταση και το ιστορικό, όπως και διαφορική διάγνωση με τελικό στόχο την οριστική διάγνωση και θεραπεία.

-Διδάσκοντες: Α. Χατζητόλιος αν.καθηγητής, Χ.Σαββόπουλος επικ. καθηγητής, Θ. Βασιλειάδης επικ. καθηγητής, Τ. Διδάγγελος επικ. καθηγητής, Α. Αδαμίδου λέκτορας, Ο. Γιουλεμέ λέκτορας, Γ. Καϊάφα λέκτορας, Φ. Ηλιάδης λέκτορας, Κ. Τζιόμαλος λέκτορας, Β. Περιφάνης λέκτορας.

- Μορφή εκπαίδευσης: Η εκπαίδευση περιλαμβάνει

Α.Θεωρητικά μαθήματα που γίνονται στο αμφιθέατρο του νοσοκομείου ΑΧΕΠΑ τέσσερις (4) φορές την εβδομάδα Τρίτη 10-12 π. μ**,** Τετάρτη 10-12 π.μ Πέμπτη 8-10 π.μ, Παρασκευή 8-10 π.μ

- Σύνολο ωρών 8Χ 13 εβδομάδες = 104 ώρες

- Διδακτικές Μονάδες: 8 διδακτικές μονάδες

Β.Κλινική άσκηση στους θαλάμους ασθενών της Α΄ Προπαιδευτικής Παθολογικής Κλινικής στο νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ τέσσερις φορές (4)την εβδομάδα Τρίτη 8-10 πμ, Τετάρτη 8-10 πμ, Πέμπτη 10-12 μ, Παρασκευή 10-12 μ.

- Σύνολο 8 διδακτικές μονάδες

- Διάρκεια διδασκαλίας: 16 ώρες ανά εβδομάδα, 208 ώρες ανά εξάμηνο. Κατανεμημένες εξ ίσου σε θεωρητικά μαθήματα και κλινική άσκηση

- Περιεχόμενο του μαθήματος

Α. Κλινική άσκηση

Προσέγγιση ασθενών στους θαλάμους όπου μετά την λήψη του ιστορικού και την πλήρη φυσική εξέταση των ασθενών επιχειρείται η διαδικασία της διαφορικής διάγνωσης και της διάγνωσης με την βοήθεια του εκπαιδευτή.

Β. Θεωρητικά μαθήματα κατά το εξής πρόγραμμα

Σπειραματονεφρίτιδες, Οξεία Νεφρική Ανεπάρκεια, ΧΝΑ-Παθοφυσιολογία, Διαταραχή K-Na-Ca, Διαταραχές Οξεοβασικής Ισορροπίας, Ελονοσία-Λεϊσμανίαση Λεπτοσπειρώσεις - αιμμοραγικός πυρετός, Μηνιγγίτιδες, Ιογενείς Λοιμώξεις, Οξείες Λοιμώξεις Αναπνευστικού, Λοιμώξεις Καρδιάς, Λοιμώξεις Ουροποιητικού, Δυσλιπιδαιμίες, Παθήσεις οισοφάγου, Αιμορραγίες πεπτικού, Οξείες και Χρόνιες Ηπατίτιδες Β+D, Οξεία και Χρόνια Ηπατίτιδα C, Χημειοθεραπεία μικροβιακών λοιμώξεων, Αυτοάνοσες ηπατίτιδες-πρωτοπαθής χολική κίρρωση-πρωτοπαθής σκληρυντική χολαγγειίτιδα, Ηπατοκυτταρικό καρκίνωμα, Νόσος πεπτικού έλκους-ελικοβακτηρίδια, Γαστροοισοφαγική παλινδρόμηση, Μυελουπερπλαστικά σύνδρομα, Λεμφώματα, Ρευματοειδής αρθρίτιδα, Σκληροδερμία-Μυοσίτιδες, Αιμολυτικές-Μεγαλοβλαστικές αναιμίες, Υπόχρωμες σιδηροπενικές αναιμίες, Διαταραχές πηκτικού μηχανισμού, Σακχαρώδης Διαβήτης, Παθήσεις υπόφυσης, Παθήσεις Θυρεοειδούς, Παθήσεις παραθυρεοειδών, Παθήσεις επινεφριδίων, Καρδιακή ανεπάρκεια-Πνευμονικό οίδημα, Στεφανιαία, Οστεοαρθρίτιδα-Οστεοπόρωση, Αγγειίτιδες, Ουρική αρθρίτις-Λοιμώδεις αρθρίτιδες, Χημειοθεραπεία μικροβιακών λοιμώξεων, Αρτηριακή υπέρταση

- Αίθουσες-Ώρες διδασκαλίας-Διάρκεια: α) Μαθήματα αμφιθεάτρου γίνονται στο αμφιθέατρο του ΑΧΕΠΑ. Τρίτη και Τετάρτη ώρα 10-12 π.μ. Πέμπτη και Παρασκευή 8-10 π.μ. **β) Κλινική άσκηση στους θαλάμους**: Τρίτη και Τετάρτη στους Θαλάμους 8-10 π.μ. και Πέμπτη και Παρασκευή 10-12 π.μ.

- Διδακτικό βιβλίο: Εσωτερική Παθολογία μελών ΔΕΠ Τομέα Παθολογίας ΑΠΘ.

- Αξιολόγηση-εξετάσεις: Γραπτές και προφορικές εξετάσεις σύμφωνα με το ενιαίο πρόγραμμα εξετάσεων της Ιατρικής Σχολής.

- Βιβλιοθήκες: Προσφέρεται η βιβλιοθήκη του Νοσοκομείου ΑΧΕΠΑ.

- Γραμματεία: Ιωάννα Σμυρλή , ΕΤΕΠ, ΤΗΛ. 2310 994770, FAX: 2310 994773

Β΄ Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική: Νοσοκομείο «Ιπποκράτειο»

Διευθυντής: Αστέριος Καραγιάννης, καθηγητής, τηλ. 992845.

- **Οργανωτής:** Β' Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική.

- **Συντονίστρια μαθήματος:** Παρασκευή Μαργάρη, Αναπλ. Καθηγήτρια

- Υπεύθυνος Μαθήματος: Πετίδης Κων/νος, Επίκ. Καθηγητής

- **Διδάσκοντες:** Όλα τα μέλη ΔΕΠ της Β' ΠΠΚ και της Νεφρολογικής Κλινικής.

- **Σκοπός:** Ανάλυση και παρουσίαση των βασικών νοσημάτων της παθολογίας κατά συστήματα και κλινική άσκηση στο θάλαμο σε ασθενείς.

- **Επιδιωκόμενοι στόχοι:** Αναλυτική παρουσίαση των νοσημάτων από πλευράς αιτιολογίας, παθογένειας, κλινικής εικόνας, εργαστηριακής διερεύνησης και θεραπευτικής αντιμετώπισης. Εξάσκηση των φοιτητών στη διαφορική διάγνωση των παθήσεων της παθολογίας.

- **Μορφή εκπαίδευσης:** α) Ανάπτυξη και παρουσίαση βασικών νοσημάτων της Εσωτερικής Παθολογίας στο αμφιθέατρο και β) Άσκηση φοιτητών σε ομάδες στο θάλαμο.

- **Διδακτικές μονάδες:** 16

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Προσέγγιση ασθενούς υψηλού καρδιαγγειακού κινδύνου, Διαταραχές ρυθμού Ι και ΙΙ, Καρδιακή ανεπάρκεια, Βαλβιδοπάθειες, Στεφανιαία νόσος, Παθοφυσιολογία-Κλινικές εκδηλώσεις, Οξέα στεφανιαία σύνδρομα, Λοιμώδης ενδοκαρδίτις, Νοσήματα Οισοφάγου και Στομάχου, Ηπατίτιδες Β,Α,C,D, Πυλαία υπέρταση, Νοσήματα λεπτού-παχέος εντέρου, Νοσήματα χοληφόρων-παγκρέατος, Υπέρταση, Διερεύνηση υπερτασικού ασθενούς, Λοιμώξεις ΚΝΣ, Μη ειδικές λοιμώξεις, Πυρετός-προσέγγιση λοιμώξεων, Λοιμώξεις αναπνευστικού-ουροποιητικού, Δευτεροπαθής υπέρταση, Παθήσεις θυρεοειδούς, Παθήσεις επινεφριδίων, Νεφρικά νοσήματα-προσέγγιση στη διάγνωση-κλινικά σύνδρομα, Σπειραματονεφροπάθειες, Νεφριτιδικό σύνδρομο, Νεφρωσικό σύνδρομο, Διάμεσες νεφροπάθειες, Κληρονομικές νεφροπάθειες, Οξεία και Χρόνια Νεφρική Ανεπάρκεια, Οξείες και Χρόνιες Λευχαιμίες, Αναιμίες-γενικά-Μικροκυτταρικές αναιμίες νορμο και μακροκυτταρικές, Μυελοϋπερπλαστικά και Μυελοδυσπλαστικά σύνδρομα, Εισαγωγή στην αιμόσταση-διαταραχές αιμοπεταλίων, Διαταραχές παραγόντων πήξης, Λεμφώματα, Πολλαπλούν Μυέλωμα, Αλλεργικά Νοσήματα Ι και ΙΙ, Δυσλιπιδαιμίες, Σ.Δ. –εισαγωγή-διάγνωση-κλινική εικόνα-επιπλοκές, Αρθρίτιδες, Ρευματικά νοσήματα, Εμπύρετο αγνώστου αιτιολογίας, Διαβητική κετοξέωση, υπογλυκαιμική κατάσταση.

- **Αίθουσες διδασκαλίας:** Αμφιθέατρο Πάνου Μεταξά, Ιπποκράτειο Νοσοκομείο.

- Κλινική άσκηση: Θάλαμοι ασθενών Β΄ Προπαιδευτικής Παθολογικής Κλινικής, Ιπποκράτειο Νοσοκομείο

- **Πρόγραμμα – Ώρες διδασκαλίας:** Δευτέρα, Τετάρτη, Πέμπτη και Παρασκευή ώρα 8.30 π.μ. -10.00 π.μ. αμφιθέατρο, 10.30-12.00 κλινική άσκηση.

- **Διάρκεια:** 13 εβδομάδες.

- **Αξιολόγηση – Πρόοδος – Εξετάσεις:** Αξιολόγηση από μέλη ΔΕΠ στο θάλαμο κατά την άσκηση σε ομάδες. Εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου.

- **Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία:** «Εσωτερική Παθολογία του Τομέα Παθολογίας».

- Βιβλιοθήκη: Πρόσβαση στη Βιβλιοθήκη της Β΄ Προπαιδευτικής Παθολογικής Κλινικής

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** Τριανταφυλλιά Σιαμάγκα-Παπαδοπούλου ΕΤΕΠ, τηλ. 992819, 2313 312071.

Εργαστήριο Παθολογικής Ογκολογίας: Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ

Διευθυντής: Γεώργιος Φούτζηλας, καθηγητής, τηλ. 994617.

47. Δερματολογία (ΙΑ0260)

Α' Δερματολογική Κλινική, Νοσοκομείο Δερματικών και Αφροδισίων Νόσων

Διευθυντής: Δημήτριος Ιωαννίδης, αναπλ. καθηγητής

Β' Δερματολογική Κλινική, Νοσοκομείο Παπαγεωργίου

Διευθυντής: Δημήτριος Σωτηριάδης, καθηγητής

- Αριθμός διδακτικών μονάδων: 2

- Όνομα διδάσκοντος/ των διδασκόντων : Τα μέλη Δ.Ε.Π. και οι επιστημονικοί συνεργάτες της Κλινικής. Δ. Σωτηριάδης, Δ. Καλαμπαλίκης, Μ-Γ Τρακατέλλη, Α. Πατσατσή, Σ. Χαραλαμπίδης, Μ. Νασρ, Κ. Καλοκασίδης, Α. Μαντάς.

- Αντικειμενικοί στόχοι του μαθήματος: Η θεωρητική αλλά και πρακτική εκπαίδευση των φοιτητών αρχικά στην ορολογία και στις στοιχειώδεις βλάβες του δέρματος ώστε να αποκτήσουν βασικές γνώσεις περιγραφής της κλινικής εικόνας των δερματοπαθειών. Στη συνέχεια με την παρουσίαση μεγάλου αριθμού διαφανειών στα θεωρητικά μαθήματα αλλά και ικανού αριθμού ασθενών στα εξωτερικά ιατρεία με ταυτόχρονη ανάλυση και συζήτηση των περιστατικών επιδιώκεται η κατανόηση των δερματικών παθήσεων. Η στοιχειώδης γνώση δερματολογίας είναι απαραίτητη για την αναγνώριση άλλων παθήσεων και για την άσκηση - παροχή πρωτοβάθμιας περίθαλψης.

- Περιεχόμενο του μαθήματος Θεωρητικό: Εισαγωγή - Στοιχειώδεις βλάβες του δέρματος - Ιογενείς λοιμώξεις του δέρματος, Λοιμώξεις του δέρματος από βακτηρίδια – Ονυχίες - Νόσοι αδένων - Νόσοι τριχών, Όγκοι δέρματος – Έκζεμα – Δερματίτιδα - Κνίδωση, Μυκητιάσεις δέρματος και βλεννογόνων- Πομφολυγώδη νοσήματα- Νόσοι συνδετικού ιστού, Δερματοπάθειες που οφείλονται σε παράσιτα-Σεξουαλικώς μεταδιδόμενα νοσήματα, Φλεγμονώδη νοσήματα(ψωρίαση, ροδόχρους πιτυρίαση, λειχήνας)- Κληρονομικά νοσήματα (ιχθύαση).

- Άσκηση στα εξωτερικά ιατρεία: Λήψη ιστορικού δερματολογικού ασθενούς, κλινική εξέταση (αναγνώριση στοιχειωδών βλαβών, ανάλυση εξανθήματος – ενανθήματος, διαφορική διάγνωση, διάγνωση, επιβεβαίωση διάγνωσης (εργαστηριακές μέθοδοι). Συνταγογραφία. Επεμβατική δερματολογία (βιοψία, αφαίρεση βλαβών πλαστική χειρουργική αποκατάσταση, διαθερμοπηξία, κρυοπηξία, ακτινοθεραπευτική.

- Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη: «Δερματολογία –Αφροδισιολογία» Φ. Χρυσομάλλης και συνεργάτες καθώς και «Έγχρωμος Άτλας Δερματολογίας» Robin Graham- Brown και Johnny Bourke.

- Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι: Τα θεωρητικά μαθήματα γίνονται όπως προβλέπονται από το αναλυτικό πρόγραμμα του Τμήματος, στο Αμφιθέατρο του Γ. Ν «Παπαγεωργίου» κάθε Τρίτη 1030-1230. Η άσκηση γίνεται κάθε Τρίτη 830-1030 για τη μία ομάδα και 1230-1430 για τη δεύτερη ομάδα στα εξωτερικά ιατρεία του Νοσοκομείου «Παπαγεωργίου» και είναι υποχρεωτική.

Τα μαθήματα αρχίζουν αμέσως μετά το τέλος της 3ης εξεταστικής περιόδου.

Απουσία στην άσκηση του εξωτερικού ιατρείου αναπληρώνεται υποχρεωτικά σε επόμενο ιατρείο της Πανεπιστημιακής Κλινικής τις ημέρες Δευτέρα –Τρίτη ή Πέμπτη. Οι φοιτητές εγγράφονται υποχρεωτικά στο φοιτητολόγιο παρακολούθησης – ασκήσεων – απουσιών στην αρχή του εξαμήνου.

- Μέθοδοι αξιολόγησης/ βαθμολόγησης: Οι φοιτητές αξιολογούνται με γραπτές που γίνονται στο αμφιθέατρο του Νοσοκομείου «Παπαγεωργίου» σύμφωνα με το πρόγραμμα εξετάσεων που καθορίζεται από την Γ.Σ. του Τμήματος για κάθε εξεταστική περίοδο. Δίνεται για τις εξετάσεις, επιλογή της διδακτέας ύλης. Υπό ορισμένες συνθήκες οι εξετάσεις μπορεί να γίνουν προφορικά.

Ι΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

48. Παιδιατρική Ι (ΙΑ0325)

Α' Παιδιατρική Κλινική, Νοσοκομείο Ιπποκράτειο

- Διευθυντής: Φώτιος Παπαχρήστου Καθηγητής, τηλ. 2310 992962

- Υπεύθυνοι: Δ. Ζαφειρίου, Μ. Τραχανά, Μ. Οικονόμου

- e-mail: apedklin@med.auth.gr

- Ιστοσελίδα: www.ped1.gr

- Σκοπός: 1) Να αποκτήσουν οι φοιτητές εμπειρία στις ιδιαιτερότητες της λήψης ιστορικού και της κλινικής εξέτασης ενός νεογνού, βρέφους, νηπίου, παιδιού, εφήβου 2) Να κατανοήσουν τη σημασία της συνθετικής και αφαιρετικής ιατρικής σκέψης που θα τους κατευθύνει στη σωστή διάγνωση 3) Να μυηθούν στην τέχνη της προσέγγισης του μικρού αρρώστου και των γονιών του ώστε να εξασφαλίσουν τη συνεργασία τους 4) Να γνωρίσουν και να αγαπήσουν το κεφάλαιο της Κοινωνικής Παιδιατρικής που αποτελεί ένα σημαντικό κεφάλαιο της σύγχρονης Παιδιατρικής.

- Επιδιωκόμενοι στόχοι: 1) Να αποκτήσουν ευαισθησία στο χειρισμό του μικρού ασθενούς 2) Να αποκτήσουν γνώσεις που θα τους χρησιμεύσουν αφενός στην άμεση άσκηση της γενικής Ιατρικής αλλά και σε οποιαδήποτε ειδικότητα επιλέξουν στη συνέχεια και αφετέρου στο να γίνουν σωστοί γονείς στο μέλλον.

- Μορφή εκπαίδευσης-Αίθουσες διδασκαλίας – Ωρες διδασκαλίας: Το μάθημα διδάσκεται από όλα τα μέλη ΔΕΠ και συνεπικουρούν οι ειδικοί του ΕΣΥ που υπηρετούν στην κλινική ή στη νεογνολογική κλινική ή στη ΜΕΘ του Ιπποκρατείου Νοσοκομείου: 1) Σε μικρή αίθουσα διδασκαλίας (υπάρχουν δύο τέτοιες αίθουσες) που είναι εξοπλισμένες με τη σύγχρονη τεχνολογία (Η.Υ, video projector, τηλεόραση, οθόνες) 2) Στους θαλάμους επί των αρρώστων 3) Εσωτερικές εφημερίες 6-8 μ.μ. (επίσκεψη στην Κλινική). Συνοπτικά το πρόγραμμα εκπαίδευσης του Ι εξαμήνου έχει ως εξής: οι φοιτητές χωρίζονται δύο ομάδες (Δευτέρα-Πέμπτη οι μισοί και Τρίτη - Τετάρτη οι άλλοι μισοί). Από τις 08:00π.μ. –11:00 π.μ. (3 διδακτικές ώρες) τέσσερις ημέρες της εβδομάδας (Δευτέρα-Πέμπτη) μάθημα στην αίθουσα διδασκαλίας. 11:00 – 11:30 π.μ. διάλειμμα. Από τις 11:30π.μ. έως τις 13 π.μ. πρακτική άσκηση στο θάλαμο που περιλαμβάνει λήψη ιστορικού, κλινική εξέταση, διδασκαλία επί του αρρώστου δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στις κλινικές δεξιότητες. Η διδακτέα ύλη διανέμεται στην αρχή

του εξαμήνου. Στις γενικές εφημερίες γίνεται απογευματινή διδακτική επίσκεψη 3 ωρών επί των νεοεισαχθέντων αρρώστων από μέλος ΔΕΠ της Κλινικής σε μικρές ομάδες φοιτητών που κατανέμονται στο σύνολο των εφημεριών. Οι φοιτητές κατά ομάδες παρακολουθούν εξειδικευμένα εξωτερικά ιατρεία, το τελευταίο δεκαήμερο της εξάσκησής τους μετά το τέλος της θεωρητικής τους εκπαίδευσης. Επίσης λαμβάνουν ειδικό αγγλόφωνο CD επιπλέον του συγγράμματος της Παιδιατρικής, το οποίο περιλαμβάνει παιδιατρική εξέταση κατά συστήματα για όλες τις ηλικίες. Η συνολική διάρκεια διδασκαλίας είναι 10 ώρες/εβδομάδα x όσες εβδομάδες διαρκέσει το εξάμηνο (10-12 περίπου). Από τις 10 ώρες οι 4 είναι στο θάλαμο και επιπλέον 6 ώρες διδακτικής επίσκεψης στην εσωτερική εφημερία της Κλινικής.

- Διδακτικές μονάδες: 14

- Περιεχόμενο μαθήματος: Ιστορικό-Κλινική εξέταση, αύξηση και ανάπτυξη, παιδί και περιβάλλον, γενετική, περιγεννητική ιατρική, διατροφή και διαταραχές θρέψης, ανοσιακό σύστημα, ανοσοανεπάρκειες, εμβόλια-εμβολιασμοί, κληρονομικά, μεταβολικά νοσήματα, διαταραχές συναισθήματος και συμπεριφοράς, το παιδί με ειδικές ανάγκες, ατυχήματα, δηλητηριάσεις, επείγουσα παιδιατρική, φυσιολογικές τιμές εργαστηριακών εξετάσεων.

- Διδάσκοντες: Φ. Παπαχρήστου, Ν. Γομπάκης, Δ. Ζαφειρίου, Μ. Τραχανά, Ε. Φαρμάκη, Μ. Οικονόμου Β. Δρόσου, Β. Σούμπαση, Ε. Διαμαντή, Κ. Σαραφίδης.

- Αίθουσες διδασκαλίας: Η αίθουσα διδασκαλίας (50 ατόμων) της Α΄ Παιδιατρικής Κλινικής του Α.Π.Θ. στον 4^{ο} όροφο της παιδιατρικής πτέρυγας «Χ. Κασίμος» του «Ιπποκρατείου» Νοσοκομείου και η αίθουσα διδασκαλίας (30 ατόμων) του Κέντρου Αναπτυξιακής Παιδιατρικής «Απόστολος Φωκάς» της Α΄ Παιδιατρικής Κλινικής.

- Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία: 1) «Βασική Παιδιατρική» 2^{η} έκδοση (2007), εκδότες Φ. Κανακούδη-Τσακαλίδου, Γ. Κατζός, συγγραφείς μέλη ΔΕΠ κυρίως του Τομέα Υγείας Παιδιού, Εκδ. Οίκος University Studio Press, έτος έκδοσης 2005, σελ. 691. 2) «Παιδιατρική», 2^{η} έκδοση (2003), εκδότες: Καίτη Μαλακά , Γ. Κατζός, συγγραφείς:μέλη ΔΕΠ κυρίως του Τομέα Υγείας Παιδιού, Εκδ. Οίκος: University Studio Press, έτος έκδοσης 2003 ,σελ. 982

- Γραμματειακή υποστήριξη: Δήμητρα Γούγου, Ε.Τ.Ε.Π, τηλ. 2310 892461, FAX 2310 992784.

Β’ Παιδιατρική Κλινική, Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ

Διευθύντρια: Φανή Αθανασιάδου-Πιπεροπούλου, καθηγήτρια.

- **Οργανωτής:** Φανή Αθανασιάδου-Πιπεροπούλου, καθηγήτρια.

- **Συντονιστής:** Ε. Παύλου, λέκτορας.

- **Σκοπός:** Η εκπαίδευση των φοιτητών της Ιατρικής Σχολής του Α.Π.Θ. σε βασικά θέματα Παιδιατρικής.

- **Επιδιωκόμενοι στόχοι:** Η απόκτηση εκ μέρους των φοιτητών της Ιατρικής των βασικών γνώσεων που απαιτούνται για κάθε ιατρό στα θέματα Παιδιατρικής έτσι ώστε να είναι ικανοί να αναγνωρίσουν, διαγνώσουν και θεραπεύσουν παιδιά πάσχοντα από αντίστοιχες παθήσεις και να προβούν στις ενδεδειγμένες ενέργειες προς αντιμετώπιση των προβλημάτων.

- **Μορφή εκπαίδευσης:** α) Παρακολούθηση θεωρητικών μαθημάτων στην αίθουσα διδασκαλίας της Κλινικής, β) υποχρεωτική παρακολούθηση φροντιστηριακών ασκήσεων στους θαλάμους των ασθενών της Κλινικής.

- **Το μάθημα διδάσκεται:** 14 ώρες/εβδομάδα (4 ώρες θεωρία/10 ώρες άσκηση).

- **Σύνολο ωρών εξαμήνου:** 14 x 13 εβδ. = 182.

- **Διδακτικές Μονάδες:** 14.

- **Εξετάσεις:** Γραπτές εξετάσεις που αφορούν στην ανάπτυξη θεμάτων της εξεταστέας ύλης.

- **Διδακτικό σύγγραμμα:** Βασική Παιδιατρική, Φ.Κανακούδη-Τσακαλίδου, University Studio Press, 2006.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Παιδιατρικό ιστορικό, κλινική εξέταση νεογνού, βρέφους και παιδιού, αύξηση και ανάπτυξη νεογνού, βρέφους και παιδιού, περιγεννητική ιατρική, γενετική, κληρονομικά και μεταβολικά νοσήματα, διατροφή νεογνού, βρέφους και παιδιού, διαταραχές θρέψης, ενυδάτωση νεογνού, βρέφους και παιδιού, ανοσιακό σύστημα, εμβόλια, διαταραχές λευκών αιμοσφαιρίων, κλινική-εργαστηριακή διάγνωση αναιμιών, καρδιολογική εξέταση νεογνού, βρέφους και παιδιού, φυσήματα καρδιακά, επείγουσα παιδιατρική, αιματουρία-λευκωματουρία, σακχαρώδης διαβήτης, διαταραχές συναισθήματος και συμπεριφοράς, ατυχήματα-δηλητηριάσεις, το παιδί με ειδικές ανάγκες, φυσιολογικές τιμές εργαστηριακών εξετάσεων σε νεογνά, βρέφη και παιδιά.

- **Αίθουσες διδασκαλίας:** α) Αίθουσα διδασκαλίας Β΄ Πανεπιστημιακής Παιδιατρικής Κλινικής (60 θέσεων) στο Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ, β) θάλαμοι ασθενών Κλινικής.

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** Μαρίνα Γαλανοπούλου, τηλ. 994801 fax : 2310- 994803.

Γ' Παιδιατρική Κλινική, Νοσοκομείο Ιπποκράτειο

Διευθυντής: Ιωάννης Τσανάκας, καθηγητής, τηλ. 992987.

- **Οργανωτής:** Ιωάννης Τσανάκας.

- **Συντονιστές:** Ε. Ροηλίδης, καθηγητής, Χ. Ανταχόπουλος, λέκτορας.

- **Σκοπός:** Η εκπαίδευση των φοιτητών της Ιατρικής Σχολής του ΑΠΘ σε θέματα Παιδιατρικής και η εξοικείωσή τους με τις ιδιαιτερότητες του παιδιατρικού ασθενή.

- **Επιδιωκόμενοι στόχοι:** Η απόκτηση εκ μέρους των φοιτητών της Ιατρικής τις απαιτούμενες γνώσεις σε θέματα Παιδιατρικής ώστε να είναι ικανοί να αναγνωρίσουν, διαγνώσουν και να θεραπεύσουν τα πάσχοντα παιδιά.

- **Μορφή εκπαίδευσης:** 1) Παρακολούθηση θεωρητικών μαθημάτων στην αίθουσα διδασκαλίας της Κλινικής. 2) Το εξάμηνο αρχίζει μέσα Φεβρουαρίου με αρχές Μαρτίου και τελειώνει τέλος Μαΐου περίπου. Οι φοιτητές χωρίζονται σε δύο ομάδες Α και Β. Η Α ομάδα παρακολουθεί το εκπαιδευτικό πρόγραμμα Δευτέρα και Τρίτη και η Β ομάδα Τετάρτη και Πέμπτη. Τους χορηγείται: α) Ονομαστικά κλειδί για το ερμάριο που θα τοποθετούν τα προσωπικά τους είδη, β) καρτέλα με τα στοιχεία τους για την ιατρική μπλούζα τους, γ) πρόγραμμα διδακτέας ύλης τόσο στην αίθουσα διδασκαλίας όσο και στους θαλάμους. Κάθε ομάδα χωρίζεται σε 6 υποομάδες στους θαλάμους 501, 502-503, 506-507, 508-509, 510-

511, 512-513 με υπεύθυνους αντίστοιχα τους κ. Τσανάκα, Παπαδοπούλου, Παπασταύρου, Καρατζά, Ροηλίδη και Κολλιό.

- **Διαδακτικές μονάδες:** 14.

- **Διδάσκοντες:** Ι. Τσανάκας, Ε. Ροηλίδης, Π. Καρδαράς, Μ. Παπαδοπούλου, Κ. Κολλιός, Φ. Κυρβασίλης, Χ. Ανταχόπουλος.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Παιδιατρικό Ιστορικό, Κλινική εξέταση, ΑύξησηΑνάπτυξη, Αναπτυξιακή εξέταση, Δοκιμάσιες νοημοσύνης, Ανάνηψη-μεταφορά νεογνού, Ιστορικό - κλινική εξέταση νεογνού, Περιγεννητική ασφυξίασπασμοί νεογνών, Αναπνευστικά προβλήματα νεογνών, Χαμηλού βάρους γέννησης νεογνά, Νεογνικός ίκτερος, Διατροφή, Διαταραχές θρέψης, Γαστρεντερολογικά θέματα (ΔΔ υπερχολερυθριναιμίας), Νοσήματα οστώναρθρώσεων, Λοιμώξεις, Νοσήματα αίματος, Νοσήματα αναπνευστικού, Γαστρεντερολογικά Νοσήματα, Ηλεκτρολύτες-ΟΒΙ, Αιματουρία-Πρωτεϊνουρία, ΔΔ πολυουρίας, Ουρολοιμώξεις, Αμυντικό σύστημα, Εμβόλια, Νοσήματα ουροποιητικού, Ραχίτιδες, Νοσήματα δέρματος, Υπογλυκαιμία, Διαταραχές στην αύξηση της σωματικής ανάπτυξης, ΔΔ ενδοκρινολογικών νοσημάτων, Μεταβολικά νοσήματα, Προγεννητική διάγνωση-Γενετική καθοδήγηση, ΗΕΓ, Σπασμοί- Επιληψίες. Ρευματικά νοσήματα, Ατυχήματα-δηλητηριάσεις.

- **Αίθουσες διδασκαλίας:** 1) Αίθουσα διδασκαλίας Γ΄ Παιδιατρικής Κλινικής (60 θέσεων) στο Ιπποκράτειο Νοσοκομείο Θεσσαλονίκη. 2) Θάλαμοι ασθενών Κλινικής.

- **Ώρες διδασκαλίας:** Εαρινό εξάμηνο: Τα μαθήματα στην αίθουσα περιλαμβάνουν 3 (τρεις) διδακτικές ώρες (8:00-11:00) και μετά κλινική άσκηση στους θαλάμους 11:30-13:00.

- **Αξιολόγηση – Πρόοδος – Εξετάσεις:** Λήψη παρουσιών στις φροντιστηριακές και κλινικές ασκήσεις οι οποίες αποτελούν προϋπόθεση για τη συμμετοχή στις εξετάσεις. 1) Στο τέλος του εξαμήνου όλοι οι φοιτητές εξετάζονται στο θάλαμο σε θέματα πρακτικά και ο βαθμός θα συνεκτιμάται στην τελική βαθμολογία του Ε΄ έτους. 2) Οι γραπτές εξετάσεις του Ι εξαμήνου γίνονται με βάση το πρόγραμμα του Τμήματος Ιατρικής.

- **Εκπαιδευτικό** υλικό – Βιβλία: Βιβλίο «Παιδιατρική» του Τομέα Υγεία Παιδιού.

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** Ουραήλογλου Ολυμπία, τηλέφωνο 992981, 992982.

Δ' Παιδιατρική Κλινική, Νοσοκομείο ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

Διευθυντής: Μαρία Εμποριάδου-Πετικοπούλου, καθηγήτρια, τηλ. 991531.

- **Υπεύθυνοι – Συντονιστές:** Μ. Εμποριάδου –Πετικοπούλου, Κ. Χαϊδοπούλου, Δ. Τράμμα

- **Σκοπός:** Η θεωρητική κατάρτιση και η πρακτική κλινική άσκηση των φοιτητών της Ιατρικής σε θέματα Παιδιατρικής καθώς και η εξοικείωσή τους με τις ιδιαιτερότητες του παιδιατρικού ασθενούς.

- **Επιδιωκόμενοι στόχοι:** Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση του φοιτητή με τον παιδιατρικό ασθενή. Ο στόχος αυτός πραγματοποιείται με τις παρακάτω γνώσεις και δεξιότητες: 1. Λήψη ιστορικού παιδιατρικού ασθενούς 2. Κλινική εξέταση νεογνού 3. Κλινική εξέταση βρέφους, νηπίου 4. Σωματική Ανάπτυξη βρέφους-παιδιού (καμπύλες σωματικού βάρους, μήκους, περιμέτρου κεφαλής) 5. Φυσιολογικές τιμές και σημασία κοινών εργαστηριακών εξετάσεων 6. Κοινά αντιβιοτικά 7. Εμβόλια - Σχήμα εμβολιασμού βρέφους, νηπίου 8. Σημασία κοινών κλινικών εκδηλώσεων και ευρημάτων (βήχας, δύσπνοια, εμετός, διάρροια,

πόνος, κλάμα, σπασμοί, αιματουρία, οίδημα ,αναιμία, ίκτερος) 9. Διατροφή βρέφους 10. Ψυχοκινητική ανάπτυξη βρέφους-νηπίου 11. Νοσηλευτική φροντίδα νεογνού, βρέφους παιδιού-κοινωνική παιδιατρική-πρακτική άσκηση.

- **Μορφή εκπαίδευσης:** 1) Παρακολούθηση θεωρητικών μαθημάτων από αμφιθεάτρου σε θέματα που περιλαμβάνονται στη διδακτέα ύλη.

2) Πρακτική κλινική άσκηση: οι φοιτητές χωρίζονται πρώτα σε 2 μεγάλες ομάδες, κάθε μία από αυτές θα ασκηθεί για 6 εβδομάδες και στη συνέχεια αυτές χωρίζονται σε μικρότερες ομάδες που εναλλάσσονται σε διάφορους θαλάμους της κλινικής ή τα εξωτερικά ιατρεία (με σκοπό να έρθουν σε επαφή με όσο γίνεται μεγαλύτερο αριθμό ασθενών διαφορετικών ηλικιακών ομάδων).

Τόσο η θεωρητική διδασκαλία όσο και η κλινική άσκηση είναι υποχρεωτικά. Η εκπαίδευση διαρκεί 13 εβδομάδες. Οι φοιτητές του Ι΄ εξαμήνου αρχίζουν την εκπαίδευση αρχές Φεβρουαρίου και τελειώνουν στα τέλη Μαΐου και ασκούνται -μετά το διαχωρισμό τους σε ομάδες- βάσει προγράμματος. Πριν την έναρξη του μαθήματος λαμβάνουν στο ηλεκτρονικό τους ταχυδρομείο: το Ενημερωτικό Φυλλάδιο Μαθήματος (ΕΦΜ) και το ωρολόγιο πρόγραμμα μαθημάτων.

- **Διδακτικές μονάδες:** 14.

- **ECTS μονάδες**: 13

- **Διδάσκοντες:** Μ. Εμποριάδου, Α. Ευαγγελίου, Α. Γαλλή, Μ. Φωτουλάκη, Κ. Χαϊδοπούλου, Ε. Παπαδοπούλου, Δ. Τράμμα. Κ. Παπαδοπούλου, Π. Καραγιάννη, Χ. Τσακαλίδης, Γ. Μητσιάκος, Ν. Νικολαϊδης.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** 1. Παιδιατρική εκπαίδευση (ιστορικό- κλινική εξέταση) 2. Επείγοντα παιδιατρικά προβλήματα – χορήγηση αδρεναλίνης 3. Αύξηση και ανάπτυξη του παιδιού 4. Διαταραχές στο ανάστημα 5. Διαταραχές εφηβείας 6. Ατυχήματα – Δηλητηριάσεις 7. Νευρολογική εξέταση του παιδιού – ΨΚ ανάπτυξη 8. Αναπτυξιακά τεστ-νοητική υστέρηση 9. Κληρονομικά μεταβολικά νοσήματα 10. Διαταραχές συμπεριφοράς – παιδί με «ειδικές» ανάγκες 11. Περιγεννητική ασφυξία – νεογνικοί σπασμοί – ίκτερος 12. Ανάνηψη και μεταφορά νεογνού 13. Ιστορικό – κλινική εξέταση – διατροφή νεογνού 14. Πρόωρα και χαμηλού βάρους γέννησης νεογνά 15. Διαταραχές λευκών αιμοσφαιρίων – αιμοπεταλίων 16. Κλινική και εργαστηριακή διάγνωση αναιμίας 17. Ανοσιακό σύστημα 18. Ανοσοποίηση – Εμβόλια 19. Αλλεργικές αντιδράσεις 20. Αξιολόγηση ανοσολογικών εξετάσεων 21. Δ.Δ σημείων και συμπτωμάτων αναπνευστικού συστήματος 22. Λοιμώξεις ανώτερου αναπνευστικού, 23. Λοιμώξεις κατώτερου αναπνευστικού 24. Διαφορική διάγνωση εξανθημάτων 25. Γενετική καθοδήγηση – κληρονομικά νοσήματα 26. Κλινική εξέταση κυκλοφορικού-καρδιακά φυσήματα 27. ΗΚΓ, ΕCHO καρδιάς σε παιδιά 28. Θωρακικό άλγος 29. Λιποθυμικό επεισόδιο 30. Ουρολοίμωξη – Αιματουρία – Λευκωματουρία – 31. Νεφρωσικό σύνδρομο 32. Οξεοβασική ισορροπία – ηλεκτρολυτικές διαταραχές 33. Συγγενείς δυσπλασίες ουροποιητικού – προγεννητική διάγνωση 34. Διατροφή-Διαταραχές στη θρέψη 35. Δ.Δ συνήθων προβλημάτων ΓΕΣ – οξύ και χρόνιο κοιλιακό άλγος 36. Σύνδρομα δυσαπορρόφησης 37. Ηπατίτιδες, ίκτερος, χολόσταση 38. Νοσήματα οστών και αρθρώσεων 39. Συνήθη ορθοπεδικά προβλήματα στα παιδιά 40. Συνήθεις δερματολογικές παθήσεις στα παιδιά..

- **Αίθουσες διδασκαλίας:** Αμφιθέατρο 350 θέσεων στο Νοσοκομείο Παπαγεωργίου, Αίθουσα Διδασκαλίας της Κλινικής περίπου 50 ατόμων στο Νοσοκομείο Παπαγεωργίου.

- **Ώρες διδασκαλίας:** Θεωρητική διδασκαλία: 13.00 – 15.00 = 2.5 ώρες Χ 4 ημέρες Χ 6 εβδομάδες Χ 4 = 240 ώρες (φόρτος εργασίας), όπου 4= φόρτος εργασίας για το μάθημα της Παιδιατρικής Πρακτική άσκηση στο θάλαμο: 10.30-13.00 = 2.5 ώρες Χ 4 ημέρες Χ 6 εβδομάδες = 60 ώρες (φόρτος εργασίας) Πρακτικά θέματα στην αίθουσα: 2 ώρες Χ1 ημέρα Χ 6 εβδομάδες = 12 ώρες Αυτόνομο διάβασμα + διάβασμα για εξετάσεις= 26 ώρες (φόρτος εργασίας).

- **Αξιολόγηση – Πρόοδος – Εξετάσεις:** Οι φοιτητές μπορούν να δικαιολογήσουν 3 ημέρες απουσίας κατά την άσκησή τους, αν οι απουσίες είναι περισσότερες τότε η άσκηση θεωρείται ανεπαρκής και επαναλαμβάνεται. Η βαθμολογική αξιολόγηση των φοιτητών για το μάθημα της Παιδιατρικής πραγματοποιείται με γραπτές εξετάσεις. Οι γραπτές εξετάσεις πραγματοποιούνται με βάση το Πρόγραμμα Σπουδών της Ιατρικής Σχολής, σε καθορισμένη ημέρα και ώρα, κατά την Εξεταστική Περίοδο του Ιουνίου και Σεπτεμβρίου, αφού προηγηθεί ανακοίνωση. Οι γραπτές εξετάσεις περιλαμβάνουν ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, και ερωτήσεις μικρής ανάπτυξης. Η βαθμολογία είναι της κλίμακας 0 μέχρι 10.

- **Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία:** Τα βιβλία που προτείνονται μέσω του συστήματος ΕΥΔΟΞΟΣ είναι:

• Βασική παιδιατρική. Κωδικός Βιβλίου στον Εύδοξο: 17138 Έκδοση: 2η έκδ./2007 Συγγραφείς: Κανακούδη - Τσακαλίδου Φλωρεντία, Κατζός Γεώργιος. ISBN: 978-960-12-1598-3 Τύπος: Σύγγραμμα Διαθέτης (Εκδότης): University Studio Press Α.Ε.

• Παιδιατρική Κωδικός Βιβλίου στον Εύδοξο: 17469 Έκδοση: 2η έκδ./2003 Συγγραφείς: Μαλακά - Ζαφειρίου Καίτη, Κατζός Γεώργιος ISBN: 978-960-12-0756-8 Τύπος: Σύγγραμμα Διαθέτης (Εκδότης): University Studio Press Α.Ε.

• Παιδιατρική και Εφηβική Πρωτοβάθμια Φροντίδα Κωδικός βιβλίου στον Εύδοξο: ISBN : 9789606894343 Έκδοση:2012 Συγγραφέας: Χρυσανθόπουλος Χρύσανθος Τύπος:Σύγγραμμα Διαθέτης (Εκδότης):Ροτόντα

- **Γραμματειακή υποστήριξη: Ι**ωάννης Χριστίδης , τηλ.2310 999712, φαξ 2310 991535, e-mail: info@pediatrics.edu.gr.

Α' Νεογνολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ

Διευθύντρια: Βασιλική Δρόσου-Αγακίδου, καθηγήτρια, τηλ. 992993.

Β' Νεογνολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

Διευθυντής: Νικόλαος Νικολαΐδης, καθηγητής, τηλ. 693350.

49. Παιδοχειρουργική (ΙΑ0328)

- **Το μάθημα διδάσκεται** 2 ώρες/εβδομάδα (1 ώρα θεωρία/1 ώρα άσκηση).

- **Σύνολο ωρών εξαμήνου:** 2 x 13 εβδ. = 26.

- **Διδακτικές μονάδες:** 2.

- **Εξετάσεις:** Γραπτές.

- **Διδακτικό σύγγραμμα:** «Επίτομη Χειρουργική Παίδων», M. Bettex, F. Kuffer, A. Schari, Μετάφραση και επιμέλεια, μέλη του ΔΕΠ της Χειρουργικής Παίδων και Ορθοπαιδικής του Α.Π.Θ.

- **Διδάσκοντες:** Μέλη ΔΕΠ του Τομέα Υγείας του Παιδιού.

- **Υπεύθυνοι κατά Κλινικές:** Α' Παιδοχειρουργική Κλινική, Νοσοκομείο «Γ.Γεννηματάς»: Κωνσταντίνος Καλλέργης, καθηγητής, τηλ. 992512, Β' Παιδοχειρουργική Κλινική, Νοσοκομείο «Παπαγεωργίου», Διευθυντής Μιχαλόπουλος-Φιλιππόπουλος Αντώνιος, αναπλ. καθηγητής, τηλ. 991562.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Γενικό μέρος φυσιολογίας του παιδιού και του νεογνού, Χειρουργικές παθήσεις κεφαλής και τραχήλου, Χειρουργικές παθήσεις του προσώπου και του στόματος, Χειρουργικές παθήσεις του θώρακος και του διαφράγματος, Χειρουργικές παθήσεις της κοιλιάς, Χειρουργικές παθήσεις του ουροποιογεννητικού συστήματος, Χειρουργικές παθήσεις της σπονδυλικής στήλης και του νωτιαίου μυελού, Χειρουργικές παθήσεις του δέρματος και των μαλακών μορίων, Χειρουργική Ογκολογία παιδικής ηλικίας.

Β' Κλινική Χειρουργικής Παίδων, Νοσοκομείο ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

Διευθυντής: Αντώνιος Μιχαλόπουλος-Φιλιππόπουλος, αναπλ. καθηγητής.

- Οργανωτής: Αντώνιος Μιχαλόπουλος-Φιλιππόπουλος, αναπλ. καθηγητής.

- Συντονιστές: Πέτρος Μυρίλλας, λέκτορας, Δημήτρης Σφουγγάρης, λέκτορας, Ιωάννης Σπυριδάκης, λέκτορας.

- **Υπεύθυνος Εκπαίδευσης:** Αντώνιος Μιχαλόπουλος-Φιλιππόπουλος, αναπλ. καθηγητής.

- Σκοπός του μαθήματος: Η θεωρητική και πρακτική εκπαίδευση των φοιτητών της Ιατρικής Σχολής του Α.Π.Θ., στο Ι' Εαρινό εξάμηνο, στις βασικές παθήσεις, προβληματισμούς και τη θεραπευτική αντιμετώπιση των συγγενών διαμαρτιών και επίκτητων χειρουργικών παθήσεων της νεογνικής, βρεφικής και παιδικής ηλικίας, για όλα τα συστήματα, μέχρι την ηλικία των 14 ετών.

- Επιδιωκόμενος Στόχος: Αυτός εστιάζεται στην απόκτηση των φοιτητών των βασικών γνώσεων της Γενικής Χειρουργικής των Παίδων, αλλά και στοιχεία των εξειδικεύσεων αυτής, όπως Νεογνική Χειρουργική, Λαπαροσκοπική Χειρουργική, Εμβρυϊκή Χειρουργική, Μικροπαιδοχειρουργική κ.ά. Με τις γνώσεις αυτές, οι φοιτητής θα είναι σε θέση να αναγνωρίσει μια συγγενή διαμαρτία, ή μια άλλη επίκτητη χειρουργική πάθηση, να την καθοδηγήσει, προκειμένου να γίνει η δέουσα θεραπευτική αντιμετώπιση, στο καλύτερο χρόνο και στο ειδικό κέντρο.

- Περιεχόμενο μαθήματος: Α. Γενικό μέρος: Φυσιολογικοί και Παθολογοφυσιολογικοί Παράμετροι των Νεογνών, Βρεφών και Παίδων - Αιτιολογία, Εμβρυογένεση και Γενετική των Συγγενών Διαμαρτιών - Χειρουργικά Γενετικά Σύνδρομα - Προγεννητική Διάγνωση Παιδοχειρουργικών Συγγενών Διαμαρτιών - Επείγουσα Διακομιδή Νεογνών - Διαταραχές του Νερού των Ηλεκτρολυτών και της Οξεοβασικής Ισορροπίας - Εντερική Διατροφή και Ολική Παρεντερική Διατροφή - Προγεννητικές Κακώσεις - Εμβρυϊκή Παιδοχειρουργική και Ελάχιστη Επεμβατική Εμβρυϊκή Παιδοχειρουργική - Λαπαροσκοπική και Ρομποτική Παιδοχειρουργι-

κή - Μικροπαιδοχειρουργική. **Β.** Ειδικό μέρος: Συγγενείς και Επίκτητες Χειρουργικές Παθήσεις Νεογνικής, Βρεφικής και Παιδικής Χειρουργικής. Συστήματα: Κεφαλής, Κρανίου και Σπονδυλικής Στήλης - Προσώπου - Στόματος - Τραχήλου - Θώρακα - Κοιλίας - Ουροποιητικού και Γεννητικού Συστήματος - Επιφάνειας Σώματος - Κινητικού Συστήματος - Όγκοι της Νεογνικής, Βρεφικής και Παιδικής Ηλικίας.

- Μορφή εκπαίδευσης: 1. Φροντιστηριακά Μαθήματα (2 x 5 = 10 ώρες μαθημάτων), στο μεγάλο αμφιθέατρο του Γ.Ν. «ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ», 450 θέσεων, σε μικρές ομάδες 50 - 60 φοιτητών, για τη παρουσίαση, ανάλυση και συζήτηση ομάδας παθήσεων της Χειρουργικής των Παίδων και των εξειδικεύσεων αυτής, όπως Νεογνική Χειρουργική, Εμβρυϊκή Χειρουργική, Λαπαροσκοπική Χειρουργική, Ρομποτική Χειρουργική, Μικροχειρουργική κ.ά. 2. Εργαστηριακά Μαθήματα (1 x 5 = 5 ώρες διδασκαλίας). Αυτά πραγματοποιούνται σε μικρότερες αίθουσες του Γ.Ν. «ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ», 40 - 50 θέσεων, όπου αναλύονται τα φυσιολογικά και παθολογικά δεδομένα των ηλεκτρολυτών και της οξεοβασικής ισορροπίας, η εντερική και η ολική παρεντερικής διατροφή. Τα εργαστηριακά μαθήματα πραγματοποιούνται με μικρές ομάδες 50 ατόμων. 3. Κλινική Άσκηση (1 x 11 = 11 ώρες διδασκαλίας). Αυτή θα περιλαμβάνει την ανάλυση, παρουσίαση και συζήτηση των νοσηλευομένων ασθενών, που πάσχουν από διάφορες παθήσεις της Παιδοχειρουργικής, σε μικρές ομάδες των φοιτητών των 20 ατόμων. 4. Οργάνωση σε ετήσια βάση 1 - 2 φοιτητικών σεμιναρίων της Κλινικής, όπου 3 - 5 φοιτητές παρουσιάζουν 1 ενδιαφέρον θέμα της Παιδοχειρουργικής.

- Διδακτικές Μονάδες: Αυτές ανέρχονται σε 2, δηλαδή 2 x 13 = 26 ώρες διδασκαλίας και άσκησης.

- Εξετάσεις Αξιολόγησης: Όλες οι εξετάσεις γίνονται γραπτές, με 60 ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής (Multiple Choice Questions), όπου δεν υπάρχει αρνητική βαθμολογία και απαιτούνται 30 σωστές απαντήσεις, για να λάβει ο φοιτητής τη βάση της βαθμολογίας. Η διόρθωση όλων των γραπτών γίνεται αυτόματα, με το ειδικό ηλεκτρονικό σύστημα Quick Testing. Οι ερωτήσεις προέρχονται από καθορισμένη ύλη 500 σελίδων περίπου, μολονότι τα συγγράμματα που χορηγούνται έχουν πολύ περισσότερο όγκο σε σελίδες.

- Διδακτικά συγγράμματα: 1. «ΤΟ ΝΕΡΟ ΚΑΙ ΟΙ ΗΛΕΚΤΡΟΛΥΤΕΣ ΣΤΑ ΝΕΟΓΝΑ, ΒΡΕΦΗ ΚΑΙ ΠΑΙΔΙΑ (ΙΣΟΖΥΓΙΟ-ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ-ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ», Αν. Σ. Πετρόπουλος, Ιατρικές Εκδόσεις «ΣΙΩΚΗΣ», Θεσσαλονίκη 1997, σελ. 430. 2. «ΝΕΟΓΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ – ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ», Αν. Σ. Πετρόπουλος και συνεργάτες, Θεσσαλονίκη 2007, Ιατρικές Εκδόσεις «ΛΙΤΣΑΣ», σελ. 730. 3. «ΝΕΟΓΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ – ΕΙΔΙΚΟ ΜΕΡΟΣ», Αν. Σ. Πετρόπουλος και συνεργάτες, υπό έκδοση, Θεσσαλονίκη, 2008, Ιατρικές Εκδόσεις «ΛΙΤΣΑΣ», πιθανές σελ. 750.

- Διδάσκοντες: Όλα τα μέλη του ΔΕΠ της Β' Κλινικής Χειρουργικής Παίδων του Α.Π.Θ. Επίσης επικουρικά διδάσκουν και οι επιμελητές της Κλινικής, όπως οι κ.κ. Ανδρέας Νεοφύτου, Βασίλης Λαμπρόπουλος, Βασίλης Μουράβας, όπως ο διορισμένος με το Νόμο 407/80 κ. Χρυσόστομος Κεπερτής.

- Γραμματειακή υποστήριξη: Δεν υπάρχει.

- Βιβλιοθήκη: Υπάρχει οργανωμένη ειδική βιβλιοθήκη της Β' Κλινικής Χειρουργικής των Παίδων του Α.Π.Θ., με παλαιά, αλλά κυρίως σύγχρονα συγγράμματα Χειρουργικής των Παίδων και των εξειδικεύσεων της ειδικότητας, από το Νοσοκομείο «ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ» και το Πανεπιστήμιο. Επίσης υπάρχει μεγάλο προσωπικό αρχείο ειδικών Διδακτορικών Διατρι-

βών με θέματα Παιδοχειρουργικής και ανάτυπα δημοσιευμένων Ελληνικών Επιστημονικών Εργασιών.

50. Μαιευτική – Γυναικολογία Ι (ΙΑ0295)

Α' Μαιευτική – Γυναικολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

Διευθυντής: Βασίλειος Ταρλατζής, καθηγητής, τηλ. 991515.

- **Οργανωτής:** Β. Ταρλατζής, καθηγητής.

- **Συντονιστής:** Β. Ταρλατζής, καθηγητής.

- **Σκοπός:** Η εκπαίδευση των φοιτητών της Ιατρικής Σχολής του Α.Π.Θ. σε βασικά θέματα Γενικής Μαιευτικής και Γυναικολογίας, Εμβρυομητρικής Ιατρικής, Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής, Γυναικολογικής Ογκολογίας και Ουρογυναικολογίας.

- **Επιδιωκόμενοι στόχοι:** Η απόκτηση εκ μέρους των φοιτητών της Ιατρικής των γνώσεων των απαιτούμενων για κάθε ιατρό στα θέματα Γενικής Μαιευτικής και Γυναικολογίας, Εμβρυομητρικής Ιατρικής, Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής, Γυναικολογικής Ογκολογίας και Ουρογυναικολογίας, έτσι ώστε να είναι αυτοί ικανοί σε επείγουσες ή μη καταστάσεις να αναγνωρίσουν, διαγνώσουν και θεραπεύσουν πάσχουσες από αντίστοιχες παθήσεις γυναίκες, καθώς και να προβούν στις ενδεδειγμένες ενέργειες σε έγκυες γυναίκες, ως προς την αντιμετώπιση προβλημάτων της κύησης ή της λοχείας τους.

- **Μορφή εκπαίδευσης:** α) Παρακολούθηση θεωρητικών μαθημάτων από αμφιθεάτρου β) Υποχρεωτική παρακολούθηση φροντιστηριακών ασκήσεων σε αίθουσες διδασκαλίας και στα Τμήματα της Κλινικής γ) Υποχρεωτική παρακολούθηση γενικών εφημεριών της Κλινικής.

- **Διδακτικές μονάδες:** 12.

- **Διδάσκοντες:** Βασίλειος Ταρλατζής, καθηγητής, Ευστράτιος Ασημακόπουλος, καθηγητής, Βασίλειος Παπαμελετίου, καθηγητής, Παναγιώτης Σταματόπουλος, καθηγητής, Απόστολος Αθανασιάδης, αναπλ. καθηγητής, Δημήτριος Βαβίλης, αναπλ. καθηγητής, Διαμαντής Κελλαρτζής, αναπλ. καθηγητής, Φίλιππος Τζεβελέκης, αναπλ. καθηγητής, Γρηγόριος Γκριμπίζης, επίκ. καθηγητής, Δημήτριος Γουλής, επίκ. καθηγητής, Ελένη Μπίλη, επίκ. καθηγήτρια, Γεώργιος Πάντος, επίκ. καθηγητής, Αλέξιος Παπανικολάου, επίκ. καθηγητής, Λεωνίδας Ζεπειρίδης, επίκ. καθηγητής, Θεόδωρος Θεοδωρίδης, επίκ. καθηγητής, Ευστράτιος Κολυμπιανάκης, επίκ. καθηγητής, Αικατερίνη Χατζημελετίου, λέκτορας.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** 1) Ανατομία και εμβρυολογία του γυναικείου αναπαραγωγικού συστήματος. 2) Μαιευτικό ιστορικό και εξέταση. 3) Φυσιολογία του εμμηνορρυσιακού κύκλου - Γονιμοποίηση και εμφύτευση. 4) Ανάπτυξη του πλακούντα και του εμβρύου. 5) Φυσιολογικές μεταβολές στην κύηση. 6) Παρακολούθηση της κύησης. 7) Επιπλοκές της αρχόμενης κύησης (έκτρωση, έκτοπη κύηση, τροφοβλαστική νόσος). 8) Συγγενείς ανωμαλίες και λοιμώξεις στην κύηση. 9) Γυναικολογικό ιστορικό και εξέταση. 10) Μεταβολές του εμμηνορρυσιακού κύκλου (εφηβεία, διαταραχές της ήβης, εμμηνόπαυση). 11) Διαταραχές του κύκλου και εμμηνορρυσία. 12) Σεξουαλική συμπεριφορά της γυναίκας και τα προβλήματα της. 13) Αντισύλληψη. 14) Υπογονιμότητα. 15) Μαστός.

- **Αίθουσες διδασκαλίας:** Αμφιθέατρο 350 θέσεων στο Νοσοκομείο Παπαγεωργίου. Αίθουσα Σεμιναρίων στο Νοσοκομείο Παπαγεωργίου. Αίθουσα φροντιστηριακών ασκήσεων στο Νοσοκομείο Παπαγεωργίου. Αίθουσα διδασκαλίας - Βιβλιοθήκη Α' Μαιευτικής - Γυναικολογικής Κλινικής Α.Π.Θ.

- **Ώρες – Διάρκεια διδασκαλίας:** Εαρινό εξάμηνο: Δευτέρα και Τετάρτη. Δευτέρα: 8:00-12:00 φροντιστηριακή άσκηση, 12:00-14:00 μάθημα από αμφιθεάτρου, Τετάρτη: 8:00-12:00 φροντιστηριακή άσκηση, 12:00-14:00 μάθημα από αμφιθεάτρου.

- **Αξιολόγηση – Πρόοδος – Εξετάσεις:** Λήψη παρουσιών στις φροντιστηριακές και κλινικές ασκήσεις, οι οποίες αποτελούν προϋπόθεση για τη συμμετοχή στις εξετάσεις. Προφορική αποτίμηση κατά τη διάρκεια των μαθημάτων. Εκπόνηση εκπαιδευτικών εργασιών από φοιτητές, σε θέματα από την εξεταστέα ύλη.

- **Συνολική αποτίμηση – Αξιολόγηση:** Γραπτές εξετάσεις, οι οποίες αφορούν στην ανάπτυξη θεμάτων της εξεταστέας ύλης. Προφορικές εξετάσεις, ανά ομάδες φοιτητών, από τα μέλη ΔΕΠ της Κλινικής.

- **Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία:** «Βασικές γνώσεις Μαιευτικής και Γυναικολογίας» Ι.Ν. Μπόντης, Θεσσαλονίκη University Studio Press 2007.

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** Ζαχαρούλα Βαδίνα-Δεμερτζίδου ΕΕΔΙΠ ΙΙ, τηλ. 991507, Βασιλική Ρατίδου ΕΤΕΠ, τηλ. 991508, Σοφία Λασκούδη-Αθανασάκη κλητήρας, τηλ. 991510. Ώρες λειτουργίας Γραμματείας 9:00-13:00 κάθε εργάσιμη ημέρα του ακαδημαϊκού έτους.

Β' Μαιευτική – Γυναικολογική Κλινική Νοσοκομείο ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ

Διευθυντής: Αριστοτέλης Λουφόπουλος, καθηγητής, τηλ. 2313 312130, 992880.

- Υπεύθυνος εκπαίδευσης: Για την προπτυχιακή εκπαίδευση όλα τα μέλη της Κλινικής

- Συντονιστής: Χ.Γιαννούλης, Καθηγητής, Β. Ζουρνατζή, Καθηγήτρια, Κ. Δίνας, Λέκτορας

- Σκοπός του μαθήματος: Η θεωρητική και επί των ασθενών εκπαίδευση των φοιτητών για την απόκτηση γνώσεων της Μαιευτικής – Γυναικολογίας

- Επιδιωκόμενοι στόχοι: Η εξοικείωση των φοιτητών με την έγκυο – επίτοκο και γυναικολογική ασθενή, η παρακολούθηση κάποιων χειρισμών και επεμβάσεων και η απόκτηση βασικών γνώσεων που είναι απαραίτητες για τη σφαιρική εκπαίδευση του φοιτητή.

- Μορφή εκπαίδευσης: Διάρκεια εκπαίδευσης 3 εβδομάδες με θεωρητική και πρακτική διδασκαλία. Επίσης, υπάρχει η δυνατότητα παρακολούθησης των μετεκπαιδευτικών μαθημάτων της Κλινικής σε θέματα που άπτονται του ενδιαφέροντος εκάστου φοιτητή.

- Διδάσκοντες: Α.Δ..Λουφόπουλος, Καθηγητής, Διευθυντής, Χ. Γιαννούλης, Καθηγητής, Μαιευτήρας – Γυναικολόγος, Θ. Ταντανάσης, Αν.Καθηγητής, Μαιευτήρας – Γυναικολόγος, Κ. Δίνας, Επ.Καθηγητής, Μαιευτήρας – Γυναικολόγος, Α.Σωτηριάδης, Λέκτορας, Μαιευτήρας – Γυναικολόγος

- Περιεχόμενο μαθήματος: Ύλη ΙΑ' εξαμήνου ακαδημαϊκού έτους 2012-2013

- Αίθουσα: Αίθουσα διδασκαλίας και βιβλιοθήκη Β' Μ-Γ Κλινικής στον 4ο όροφο του κτιρίου Α΄ του Ι.Γ.Ν.Θ

- Ώρα: 12.00-13.00 καθ' εκάστη

- Έλεγχος – Πρόοδος - Εξετάσεις: Θα λαμβάνονται παρουσίες κατά την προσέλευση και αποχώρηση των φοιτητών καθώς και στα επιμέρους τμήματα. Εξετάσεις γραπτές και προφορικές κατά τις ημερομηνίες που αναφέρονται στο πρόγραμμα σπουδών της Σχολής.

- Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία: «Βασικές γνώσεις Μαιευτικής – Γυναικολογίας, 2η Έκδοση» του Καθηγητού κ. Ι.Μπόντη

- Τηλ. 2310992880, 2310992887, 2313 31 2130-31 e-mail: aloufo@med.auth.gr

Γ' Μαιευτική – Γυναικολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ

Διευθυντής: Δαυίδ Ρούσσο, καθηγητής.

- **Οργανωτής:** Δαυίδ Ρούσσο, καθηγητής.

- **Συντονιστής:** Δ. Ρούσσο. Δέχεται τους φοιτητές, κάθε Τρίτη και Τετάρτη 12:00-13:00.

- **Σκοπός του μαθήματος:** Η θεωρητική και πρακτική εκπαίδευση των φοιτητών για την απόκτηση γνώσεων της Μαιευτικής - Γυναικολογίας.

- **Επιδιωκόμενοι στόχοι:** Η εξοικείωση των φοιτητών με την έγκυο - επίτοκο και γυναικολογική ασθενή, η παρακολούθηση κάποιων χειρισμών και επεμβάσεων και η απόκτηση βασικών γνώσεων που είναι απαραίτητες για τη σφαιρική εκπαίδευση του φοιτητή.

- **Μορφή εκπαίδευσης:** Διάρκεια εκπαίδευσης από 1.3.05 έως 25.5.05. Το σύνολο των φοιτητών χωρίζονται σε δύο ομάδες ισάριθμα και ασκούνται 1 φορά την εβδομάδα (Τρίτη ή Τετάρτη), 2 ώρες μάθημα αμφιθεάτρου (9:0011:00) και 2 ώρες άσκηση στους θαλάμους (11:00-13:00 υποχρεωτικό). Στη διάρκεια της εκπαίδευσής τους παρακολουθούν υποχρεωτικά έξι εφημερίες τετράωρες σε μέρες γενικής εφημερίας της Κλινικής. Δικαίωμα έχουν μόνο δύο απουσιών στη διάρκεια του εξαμήνου οι οποίες δεν αναπληρώνονται.

- **Διδακτικές μονάδες:** 12.

- **Διδάσκοντες:** Δ. Ρούσσο, καθηγητής, Β. Παλαπέλας, επίκ. καθηγητής, Α. Μαμόπουλος, επίκ. καθηγητής, Γ. Μαυροματίδης, λέκτορας.

- **Αίθουσα:** Αίθουσα Διδασκαλίας Γ' Μαιευτικής - Γυναικολογικής Κλινικής, 4ος όροφος Γ. Ν. Θ. «Ιπποκράτειο». Ώρα: 9:00-11:00 αμφιθέατρο, 11:00-13:00 πρακτική άσκηση στους θαλάμους κάθε Τρίτη και Τετάρτη.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Ιστορικό και μαιευτική εξέταση - Ιστορικό και γυναικολογική εξέταση - Αμνιακό υγρό - Φυσιολογικός τοκετός (παρακολούθηση επιτόκου και εμβρύου, στάδια και διεξαγωγή τοκετού) - Αιμορραγίες στο τελευταίο 3μηνο της εγκυμοσύνης - Φυσιολογικές μεταβολές στην κύηση - Κλιμακτήριο - Εμμηνόπαυση (επιπλοκές- αντιμετώπιση)- Εξωσωματική γονιμοποίηση και άλλες μέθοδοι υποβοηθούμενης αναπαραγωγής - Ινομυώματα της μήτρας - Επιπλοκές της αρχόμενης εγκυμοσύνης - Επιπλοκές της λοχείας - Μαιευτικές επεμβάσεις κατά τον τοκετό - Κακοήθεις παθήσεις των ωοθηκών - Προεκλαμψία - Εκλαμψία - Καλοήθεις παθήσεις του τραχήλου και ενδοεπιθηλιακή νεοπλασία - Καλοήθεις παθήσεις του κόλπου - Μέθοδοι αντισύλληψης - Φυσιολογία εμμηνορρυσιακού κύκλου - Προωρότητα και επιβράδυνση ενδομήτριας ανάπτυξης εμβρύου - Ανατομία του

γυναικείου αναπαραγωγικού συστήματος - Καρκίνος του σώματος της μήτρας - Οι ωοθήκες από τη σύλληψη στην μετακλιμακτηριακή ηλικία.

- **Έλεγχος – Πρόοδος – Εξετάσεις:** Λαμβάνονται παρουσίες κατά την προσέλευση των φοιτητών στους θαλάμους. Εξετάσεις γραπτές κατά τις ημερομηνίες που αναφέρονται στο πρόγραμμα σπουδών της Σχολής.

- **Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία:** 1. «Βασικές γνώσεις Μαιευτικής - Γυναικολογίας» Ι. Ν. Μπόντη. 2) «Πυελικός πόνος» Β. Καραγιάννη (διδακτικό εγχειρίδιο). Βιβλίο καθηγητού Ι. Μπόντη -Μαιευτική- Κεφάλαια 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8. Γυναικολογία- Κεφάλαια 22, 23, 24, 25, 26, 27. Βιβλίο καθηγητού Β. Καραγιάννη - Κεφάλαια 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8.

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** Ώρες γραμματείας: 11:00-12:00 καθημερινά κ. Τσαμπά Μάγδα, τηλ. 2313 312120, 992950, e-mail: magdacab@med.auth.gr και karagian@med.auth.gr

Δ' Μαιευτική – Γυναικολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ

Διευθυντής: Θεόδωρος Αγοραστός, καθηγητής, τηλ. 2313 312140, 992870.

- **Οργανωτής:** Θ. Αγοραστός, καθηγητής.

- **Συντονιστής:** Θ. Αγοραστός, καθηγητής.

- **Σκοπός του μαθήματος:** Η θεωρητική εκπαίδευση των φοιτητών Ιατρικής του Ι' εξαμήνου σπουδών στο γνωστικό αντικείμενο της Μαιευτικής-Γυναικολογίας, τόσο μέσω μαθημάτων στο αμφιθέατρο όσο και μέσω διδασκαλίας στους θαλάμους εγκύων, επιτόκων, λεχωίδων και ασθενών με γυναικολογικά προβλήματα.

- **Επιδιωκόμενοι στόχοι:** Η εξοικείωση των φοιτητών με την ιατρική φροντίδα και αντιμετώπιση τυχόν αναφυόμενων προβλημάτων κατά την κύηση, τοκετό και λοχεία, την υποβοηθούμενη αναπαραγωγή, την πρόληψη διάγνωση και αντιμετώπιση γυναικολογικών ογκολογικών παθήσεων καθώς και ουρογυναικολογικών προβλημάτων.

- Μορφή εκπαίδευσης: Τα μαθήματα κατανέμονται σε δύο ημέρες της εβδομάδας και οι φοιτητές κατανέμονται σε δύο ομάδες, μια ανά ημέρα. Τα μαθήματα συμπεριλαμβάνουν θεωρητικά μαθήματα από αμφιθεάτρου, διδασκαλία στους θαλάμους των εγκύων, επιτόκων, λεχωίδων και ασθενών με γυναικολογικά προβλήματα, διδασκαλία από αμφιθεάτρου στα χειρουργεία, παρακολούθηση τοκετών και καισαρικών τομών, παρακολούθηση videoπροβολών, συμμετοχή κατά περίπτωση στα εξωτερικά ιατρεία και στις εφημερίες της Κλινικής.

- **Διάρκεια εκπαίδευσης:** Εαρινό εξάμηνο, Δευτέρα και Τρίτη. Κάθε Δευτέρα, 1η ομάδα φοιτητών: 8:00-10:00 μάθημα από αμφιθεάτρου, 10:00-14:00 διδασκαλία και ασκήσεις στα τμήματα της Κλινικής. Κάθε Τρίτη, 2η ομάδα φοιτητών: 8:00-10:00 μάθημα από αμφιθεάτρου, 10:00-14:00 διδασκαλία και ασκήσεις στα τμήματα της Κλινικής.

- **Διδακτικές μονάδες:** 12.

- Διδάσκοντες: Θ. Αγοραστός, καθηγητής, Ν. Πράπας, καθηγητής, Ι. Πράπας, αναπλ. καθηγητής.

- Περιεχόμενο μαθήματος: Ανατομία και εμβρυολογία του γυναικείου αναπαραγωγικού συστήματος, Μαιευτικό ιστορικό και εξέταση, Φυσιολογία του εμμηνορρυσιακού κύκλου,

Γονιμοποίηση και εμφύτευση, Ανάπτυξη του πλακούντα και του εμβρύου, Φυσιολογικές μεταβολές στην κύηση, Παρακολούθηση της κύησης, Επιπλοκές αρχόμενης κύησης, Συγγενείς ανωμαλίες και λοιμώξεις στην κύηση, Παθήσεις κατά τη διάρκεια της κύησης, Αιμορραγίες 3ου τριμήνου, Πολύδυμη κύηση, Φυσιολογικός τοκετός, Πρόωρος τοκετός, Πρόωρη ρήξη των εμβρυϊκών υμένων, Δυστοκία και μαιευτικές επιπλοκές κατά τον τοκετό, Επεμβατικός τοκετός, Λοχεία, Ψυχιατρικά προβλήματα κατά την διάρκεια της κύησης και της λοχείας, Υπερηχογραφία στην Μαιευτική και Γυναικολογία.

- Αίθουσες διδασκαλίας: Αίθουσα διδασκαλίας 3ου ορόφου Κτιρίου Α' Ιπποκρατείου Γ.Ν.Θ., 8:00-10:00, & Αίθουσα Συνεδριάσεων της Κλινικής 8:0012:00.

- Έλεγχος – Πρόοδος – Εξετάσεις: Καταγραφή παρουσιών κατά την προσέλευση των φοιτητών, κατά την διάρκεια των μαθημάτων και ασκήσεων καθώς και κατά την αποχώρηση. Η παρουσία των φοιτητών είναι απαραίτητη (με 1 απουσία δικαιολογημένη και αναπληρούμενη με 4ωρη συμμετοχή σε εφημερία της Κλινικής) και αποτελεί προϋπόθεση για την συμμετοχή στις εξετάσεις. Εξετάσεις προφορικές και γραπτές διεξαγόμενες από τα μέλη ΔΕΠ της Κλινικής στις ημερομηνίες που αντιστοιχούν στο πρόγραμμα σπουδών της Σχολής καθώς και μετά από συνεννόηση με τον Διευθυντή της Κλινικής. Οι ημερομηνίες ανακοινώνονται για την εκάστοτε περίοδο από την Γραμματεία της Κλινικής.

- Εκπαιδευτικό Υλικό – Βιβλίο: «Βασικές γνώσεις Μαιευτικής-Γυναικολογίας», εκδ. Ι. Ν. Μπόντης, Θεσσαλονίκη, University Studio Press, 2007.

- Γραμματειακή Υποστήριξη: Πληροφορίες: 11:00-12:00 καθημερινά. Γραμματέας: Αναστασία Κίτσου, τηλ. 2313312140, e-mail: agorast@med.auth.gr

51. Ιατροδικαστική και Τοξικολογία (ΙΑ0383)

Διευθυντής: Νικόλαος Βασιλειάδης, αναπλ. Καθηγητής τηλ. 2310 999201

- Συντονιστής: (εν αναμονή του Εσωτερικού Κανονισμού βάσει του Νόμου 4009/2011) Ν. Ραϊκος, Επικ. Καθηγητής

- Διδάσκοντες: Μ. Τσούγκας, Καθηγητής, Ν. Βασιλειάδης, Αν. Καθηγητής, Ν. Ράικος, Επικ. Καθηγητής, Λ. Κοβάτση, Επικ. Καθηγήτρια, Φ. Χατζηνικολάου, Λέκτορας

- Γραμματειακή υποστήριξη: Ε. Ζαχαριάδου, τηλ. 2310999236 και φαξ 2310999246

- Σκοπός – Επιδιωκόμενοι στόχοι: Ο σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση του φοιτητή της Ιατρικής με τις βασικές αρχές της Ιατροδικαστικής και της Τοξικολογίας του ανθρώπου.

- Με στόχο: 1) Η απόκτηση και η αξιολόγηση από το φοιτητή των θεμελιωδών γνώσεων της Ιατροδικαστικής και της Τοξικολογίας στο πλαίσιο της ανάπτυξης των δεξιοτήτων του.

2) Η εξοικείωση του φοιτητή με τη μεθοδολογία της εξωτερικής εξέτασης του πτώματος, συμπεριλαμβανόμενου του καθορισμού του χρόνου παρέλευσης από τη στιγμή του θανάτου, με την τεχνική της νεκροτομής και τη μεθοδολογία διερεύνησης της αιτίας θανάτου.

3) Η επίδειξη στους φοιτητές στην διενέργεια διδακτικών νεκροτομών, υπό την επίβλεψη του ειδικού Ιατροδικαστή – διδάσκοντος και η υπό ιδία ευθύνη συμμετοχή του φοιτητή στη διενέργεια νεκροτομών.

4) Η ενημέρωση του φοιτητή σχετικά με τις παλαιότερες και νεότερες ουσίες χημικής κατάχρησης, τις ουσίες dopping και τις σύγχρονες εφαρμογές της Τοξικολογίας στο πλαίσιο των γενικότερων γνώσεων της Τοξικολογίας.

- Μορφή εκπαίδευσης: 1) Θεωρητικές διαλέξεις από Αμφιθεάτρου.

2) Η επίδειξη στους φοιτητές, υπό την επίβλεψη του διδάσκοντος μέλους ΔΕΠ του Εργαστηρίου με την ειδικότητα του Ιατροδικαστή, Ιατροδικαστικών θεμάτων.

3) Φροντιστηριακά μαθήματα Ιατροδικαστικής και Τοξικολογίας στην αίθουσα διδασκαλίας του Εργαστηρίου και στο αμφιθέατρο.

4) Επίδειξη τοξικολογικών αναλύσεων στο χώρο του Εργαστηρίου της Τοξικολογίας.

- Περιεχόμενο του μαθήματος: Θανατολογία σημεία θανάτου, νομικά προβλήματα θανάτου, μεταμοσχεύσεις οργάνων, πιστοποιητικό θανάτου, αιφνίδιος θάνατος, βίαιος θάνατος. Κακώσεις, επιπλοκές από κατάγματα και εξαρθρήματα, τραύματα με τέμνοντα και νύσσοντα όργανα, πυροβόλα όπλα, κρανιοεγκεφαλικές κακώσεις, κακώσεις θώρακος και κοιλίας, ζωικές αντιδράσεις, βρεφοκτονία, παιδοκτονία, βία στην οικογένεια, διακόρευση, εξαναγκασμός σε ασέλγεια, διαταραχές της σεξουαλικής συμπεριφοράς. Ιατροδικαστική οδοντολογία. Μαζικές καταστροφές. Εισαγωγή στην Τοξικολογία, τοξικοκινητική, Κλινική Τοξικολογία, Ιατροδικαστική - Δικαστική Τοξικολογία, Σύγχρονες εφαρμογές της Τοξικολογίας του ανθρώπου, Γονιδιακό Doping, Συμβολή του Τοξικολογικού Εργαστηρίου, Τοξικά μέταλλα στο επαγγελματικό περιβάλλον, Γεωργικά φάρμακα και Κοινωνικά δηλητήρια.

- Διδακτικές μονάδες: Τέσσερα (4).

- Αίθουσες – Ώρες – Διάρκεια διδασκαλίας – Πρόγραμμα εκπαίδευσης: Τα φροντιστήρια μαθήματα διδάσκονται 24 ώρες σε μία εβδομάδα (πλέον του αμφιθεάτρου) ανά τμήμα φοιτητών. Τα θεωρητικά μαθήματα γίνονται κάθε Δευτέρα και ώρα: 9:00-10:00 και κάθε Τετάρτη και ώρα: 12:00 - 13:00 στο Α΄ Αμφιθέατρο της Ιατρικής Σχολής. Τα φροντιστηριακά μαθήματα και η άσκηση των φοιτητών γίνονται στην αίθουσα διδασκαλίας του Εργαστηρίου Ιατροδικαστικής και Τοξικολογίας στο νεκροτομείο του Εργαστηρίου και στο Αμφιθέατρο της Ιατρικής Σχολής σε εβδομάδα που μας αποστέλλει κατάσταση η γραμματεία της Ιατρικής Σχολής. Η άσκηση γίνεται από Δευτέρα έως Παρασκευή ανά τμήμα σε ώρες που προκαθορίζονται από τον διδάσκοντα μέσα στο πλαίσιο των δυνατοτήτων του. Καμία απουσία δεν επιτρέπεται. Δίδεται όμως στο φοιτητή η δυνατότητα να παρακολουθήσει την άσκηση-φροντιστηριακό μάθημα σε άλλο δίωρο για αναπλήρωση της απουσίας την τελευταία εβδομάδα μετά τη λήξη των ασκήσεων. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι η έγκυρη συνεννόηση μεταξύ των δύο διδασκόντων για την αναπλήρωση του συγκεκριμένου μαθήματος.

- Μορφή αξιολόγησης: Οι εξετάσεις του μαθήματος είναι γραπτές. Οι εξετάσεις πραγματοποιούνται στην εξεταστική περίοδο του Ιουνίου, τη 2η εβδομάδα αυτού και ημέρα Δεύτερα, στα Α΄ και Β΄ Αμφιθέατρα της Ιατρικής Σχολής και το Αμφιθέατρο του Ανατομείου κατά τις ώρες 8:00-14:00. Η γραπτή εξέταση περιλαμβάνει την ανάπτυξη πέντε θεμάτων. Προϋπόθεση για την επιτυχία είναι η βάση επί του συνόλου των θεμάτων. Οι φοιτητές που έχουν δηλώσει συμμετοχή στις εξετάσεις, χωρίζονται ανά τμήματα, κάθε ένας δίνει εξετάσεις μόνο με το τμήμα του και όχι σε άλλο τμήμα. Κατ' εξαίρεση και προτού βγουν οι κατα-

στάσεις μας μπορεί να δώσει εξετάσεις σε ένα άλλο τμήμα εφόσον προσκομίσει τα απαραίτητα δικαιολογητικά.

- Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία: «Ιατροδικαστική. Από τη θεωρία στην πράξη» Δ. Ψαρούλης,

52. Επείγουσα Ιατρική – Πρώτες Βοήθειες (ΙΑ0267)

Μάθημα διατομεακό υποχρεωτικό 10ου εξαμήνου

- Οργανωτής: **Παρασκευή Αργυροπούλου-Πατάκα, Καθηγήτρια**

- Διδάσκοντες: Μέλη ΔΕΠ διαφόρων Τομέων Ιατρικού Τμήματος όπως αναφέρονται στο Ωρολόγιο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα

Π. Αργυροπούλου Πατάκα, Ι. Στανόπουλος, Ι. Κιουμής, Δ. Λαζαρίδης, Ν. Βλαϊκίδης, Α. Πρίντζα, Ε. Διαμαντή, Μ. Εμπριάδου, Π. Σιλβιαρίδης, Γ. Μπασδάνης, Θ. Κοντακιώτης, Γ. Πετσατώδης, Γ. Πίτσιου, Β. Παπαδόπουλος, Δ. Βασιλάκος, Δ. Σπυράτος, Δ. Χατζημιλτιάδης, Α. Πατάκα, Τ. Διδάγγελος, Ε. Ακριβιάδης, Κ. Πετίδης, Γ. Πετσατώδης, Α. Μανίκα, Β. Γροσομανίδης, Κ. Πετίδης.

- Συντονιστές: Π. Αργυροπούλου

- Σκοπός: Στόχος του μαθήματος είναι να προετοιμάσει τον φοιτητή Ιατρικής στο να αναγνωρίζει τις επείγουσες καταστάσεις, να εξετάζει και να συντονίζει θεραπευτικές προσπάθειες που αρχίζουν από τη στιγμή της νόσησης ή του τραυματισμού και συνεχίζονται και ολοκληρώνονται με τη μεταφορά και νοσηλεία του στο νοσοκομείο. Η Επείγουσα Ιατρική είναι ο Τομέας εκείνος που ασχολείται με την αντιμετώπιση επικίνδυνων για τη ζωή καταστάσεων σε περιορισμένο χρόνο και με τα υπάρχοντα Ιατρικά μέσα αλλά και με την ασφαλή μεταφορά των ασθενών στο νοσοκομείο. Κακώσεις και τραύματα έπειτα από τροχαία ατυχήματα απαιτούν Επείγουσα Ιατρική αντιμετώπιση και άριστες συνθήκες μεταφοράς.

- Μορφή διδασκαλίας: Προφορικές εισηγήσεις με συζήτηση σύμφωνα με το υποβαλλόμενο ωρολόγιο πρόγραμμα, Εθελοντική άσκηση στην καρδιοαναπνευστική αναζωογόνηση στο ΕΚΑΒ και στα ΤΕΠ, Καθοδηγούμενη αυτομάθηση, Χορήγηση βιβλίου, Αξιολόγηση φοιτητών

- Περιεχόμενα μαθήματος: Αναλυτικά αναπτύσσονται τα παρακάτω κεφάλαια: Καρδιοαναπνευστική αναζωογόνηση, Δύσπνοια – βήχας, Θωρακικός πόνος, Οξύ κοιλιακός πόνος, Κεφαλαλγία, Κώμα, Επείγοντα ΩΡΛ προβλήματα, Επείγοντα προβλήματα νεογνών, Επείγοντα παιδιατρικά προβλήματα, Αντιμετώπιση κρανιοεγκεφαλικών παθήσεων, Τραύμα θώρακο - κοιλιάς, Μυοσκελετικές Κακώσεις, Καταπληξία, Οξεία απόφραξη αεροφόρων οδών, Οξεία αναπνευστική ανεπάρκεια, Θρομβοεμβολική νόσος, Αιμορραγία πεπτικού συστήματος, Οξείες φλεγμονώδεις, ισχαιμικές και λοιμώδεις εντερικές παθήσεις, Υπερτασική κρίση, Οξεία Στεφανιαία ανεπάρκεια, Αγγειακά εγκεφαλικά επεισόδια, Οξεία νεφρική ανεπάρκεια ασθενών ΜΕΘ, Οξείες διαταραχές μεταβολισμού σακχάρου, Δηλητηριάσεις Υπερδοσολογία φαρμάκων, Κακώσεις από φυσικά αίτια, Περιεχόμενο Ιατρική Τσάντας

- Εκπαιδευτικό Υλικό Βιβλία: Επείγουσα Ιατρική University Studio Press, Univ. Studio Press, 2004

- Αίθουσα Μαθήματος: Μεγάλο Αμφιθέατρο Ιατρικής Σχολής, Τετάρτη 5-7 μ.μ.

- **Πρόγραμμα-Ημερομηνίες Εκπαίδευσης:** Επισυνάπτεται κάθε έτος

- Τρόπος Αξιολόγησης: Αξιολόγηση γνώσεων και δεξιοτήτων Γραπτές εξετάσεις με ανάπτυξη συγκεκριμένων κεφαλαίων από τη διδαχθείσα ύλη.

53. Νευροχειρουργική (ΙΑ0305)

Α' Νευροχειρουργική Κλινική, Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ

Διευθυντής: Κωνσταντίνος Πολυζωίδης, καθηγητής, τηλ. 994704, 994692.

- Υπεύθυνοι εκπαίδευσης: Προπτυχιακής εκπαίδευσης: Ι. Μάγρας, επίκ. καθηγητής. Μεταπτυχιακής εκπαίδευσης: Ν. Φόρογλου, επίκ. καθηγητής. Ειδικότητας Ι. Πατσαλάς, επίκ. καθηγητής.

- Διδάσκοντες: Τα μέλη Δ.Ε.Π. της Κλινικής κ.κ.: Πολυζωΐδης Κωνσταντίνος, καθηγητής, Παναγιώτης Σελβιαρίδης, καθηγητής, Χρήστος Αντωνιάδης, επίκ. καθηγητής, Ιωάννης Μάγρας, επίκ. καθηγητής, Πατσαλάς Ιωάννης, επίκ. καθηγητής, Νικόλαος Φόρογλου, επίκ. καθηγητής, Σπηλιωτόπουλος Αθανάσιος επιμελητής Α΄ ΕΣΥ, Μπαλογιάννης Ιωάννης, επιμελητής Β΄ ΕΣΥ.

- Συντονιστής του μαθήματος: Κ. Πολυζωίδης, καθηγητής.

- Σκοπός του μαθήματος: Η άσκηση των φοιτητών στις βασικές αρχές της σύγχρονης Νευροχειρουργικής. Οι φοιτητές εκπαιδεύονται στη σημειολογία των παθήσεων στη σύνδεση θεωρητικής γνώσης - εφαρμογής και στις θεραπευτικές μεθόδους της Νευροχειρουργικής. Γίνεται αναφορά στις σύγχρονες χειρουργικές τεχνικές. Αναφέρονται τα αποτελέσματα και οι προβληματισμοί της θεραπευτικής εφαρμογής στα βασικά κεφάλαια της Νευροχειρουργικής που είναι αγγειακά εγκεφαλικά επεισόδια, κρανιοεγκεφαλικές κακώσεις, κακώσεις σπονδυλικής στήλης, εκφυλιστικές παθήσεις σπονδυλικής στήλης, όγκοι εγκεφάλου, υδροκεφαλία, όγκοι νωτιαίου μυελού, παθήσεις περιφερικών νεύρων, λειτουργική Νευροχειρουργική, παιδονευροχειρουργική.

- Επιδιωκόμενοι στόχοι: Στόχος του μαθήματος είναι οι φοιτητές τελειώνοντας να μπορούν να εκτιμήσουν και να αντιμετωπίσουν κατ' αρχήν ασθενή με κρανιοεγκεφαλική κάκωση, με ενδοκρανιακή αιμορραγία, να αναγνωρίζουν την κλινική εικόνα των παθήσεων της σπονδυλικής στήλης και των περιφερικών νεύρων, καθώς επίσης την κλινική σημειολογία των κυριοτέρων παθήσεων του εγκεφάλου.

- Περιεχόμενο μαθήματος: Εισαγωγή στη Νευροχειρουργική, Συγγενής Διαμαρτία - Υδροκεφαλία, Αντιμετώπιση Κρανιοεγκεφαλικών Κακώσεων, Κακώσεις Σπονδυλικής Στήλης - Νωτιαίου Μυελού, Οσφυοϊσχιαλγία - Δισκοκήλη Ο.Μ.Σ.Σ., Βλάβες περιφερικών νεύρων - Αυχενική δισκοκήλη, Υπαραχνοειδής αιμορραγία, Όγκοι εγκεφάλου, Όγκοι Νωτιαίου Μυελού, Ενδοκρανιακή Υπέρταση.

- Μορφή εκπαίδευσης: α) Θεωρητικό μάθημα από αμφιθεάτρου από τα μέλη Δ.Ε.Π., κάθε Δευτέρα 15:00-16:00 και 16:00-17:00 (Αμφιθέατρο Νευροεπιστημών Νέο κτίριο Α.Χ.Ε.Π.Α.). Χρησιμοποιούνται σύγχρονα ηλεκτρονικά μέσα (φορητός Η/Υ, Power point, projector) και σε όσους φοιτητές το επιθυμούν είναι δυνατή η χορήγηση του μαθήματος σε CD, β) Κλινική άσκηση φοιτητών στους θαλάμους από τα μέλη Δ.Ε.Π., κάθε Δευτέρα 8:00-9:00 και Παρα-

σκευή 8:00-9:00, 10:00-11:00, 12:00-13:00, χωρισμένοι σε μικρές ομάδες (7-10 ατόμων). Οι φοιτητές εκπαιδεύονται στην κλινική εξέταση του ασθενούς, στην ανάλυση και συζήτηση των απεικονιστικών εξετάσεων, στις εναλλακτικές μορφές θεραπείας, έχουν δε, τη δυνατότητα να παρακολουθήσουν από video και από κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης χειρουργικές επεμβάσεις. Συγχρόνως ενθαρρύνεται η εκπαίδευση σε τρόπους αναζήτησης της νέας γνώσης, με την προτροπή των φοιτητών στη συγγραφή μιας εργασίας με συγκεκριμένο θέμα. Με τον τρόπο αυτό, γίνεται εκμάθηση ή και αύξηση της ικανότητας του φοιτητή στη διερεύνηση της βιβλιογραφίας, της συγγραφής επιστημονικών συγγραμμάτων και στη χρήση της πληροφορικής υπό την καθοδήγηση των εμπειροτέρων μελών Δ.Ε.Π. Για την καλύτερη κατανόηση του μαθήματος θεωρούμε σκόπιμη τη γνώση βασικών στοιχείων Ανατομικής του κεντρικού νευρικού συστήματος και της Νευρολογίας.

- Αξιολόγηση – Πρόοδος – Εξετάσεις: Σημειώνουμε ότι η κλινική άσκηση είναι υποχρεωτική, η θεωρητική παράδοση από αμφιθεάτρου δεν είναι υποχρεωτική συμπληρώνει όμως καθοριστικά τη διδασκαλία του μαθήματος. Είναι παράκληση της Κλινικής, λόγω φόρτου εργασίας η πιστή τήρηση του ωραρίου από τους φοιτητές και από τους διδάσκοντες. Σε εξαιρετική ανάγκη μπορούν να απουσιάσουν και να αναπληρώσουν την απουσία, σε άλλο τμήμα της ίδιας εβδομάδας, μετά από συνεννόηση με τον υπεύθυνο των φοιτητών, επίκ. καθηγητή Μάγρα Ιωάννη. Οι εξετάσεις γίνονται με προφορική διαδικασία από τα μέλη Δ.Ε.Π. και ελέγχουν την αποτελεσματικότητα του μαθήματος στην εκμάθηση των φοιτητών, την επίδοση τους και αποδίδουν την τελική βαθμολογία.

- Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία: Η διδασκαλία του μαθήματος και η εξεταστέα ύλη βασίζεται στο σύγγραμμα «Νευροχειρουργική Κριτική και Πρακτική Προσέγγιση» Φ. Τσιτσόπουλος, εκδόσεις Παρισιάνου, Αθήνα 2009 και στο συνοδευτικό εγχειρίδιο «Αξιολόγηση του Νευροεπιστήμονα. Από το Εργαστήριο και την Κλινική στη Νευροχειρουργική και την Έρευνα», εκδόσεις Παρισιάνου 2008. Επικουρικά συγγράμματα: 1) «Νευροχειρουργική» Γ. Φόρογλου, βιβλιοπωλείο «Επίκεντρο» Καμβουνίων 9, από όπου οι φοιτητές και το προμηθεύονται. 2) Hand Book of Neurosurgery fourth ed. M. Greenberg, 2006. 3) «Neurosurgery» R. Willkins, S. Regachary, Mr. Graw Hill Book company 2000. Οι ημερομηνίες των εξετάσεων ανακοινώνονται στον πίνακα ανακοινώσεων της Κλινικής μας, τα βιβλιάρια σπουδών σφραγίζονται τις παραμονές των εξετάσεων και η βαθμολογία ανακοινώνεται μόνο από το Ιατρικό Τμήμα.

- Γραμματειακή υποστήριξη: Για οποιαδήποτε πληροφορία οι φοιτητές μπορούν να επικοινωνήσουν με τη γραμματεία της Κλινικής κ. Δούσκα Άννα και Σερασίδου Άννα στο τηλέφωνο 994692 και ώρες 11:00-13:00, fax 994708, e-mail: nsapera@med.auth.gr

Β' Νευροχειρουργική Κλινική, Νοσοκομείο Ιπποκράτειου

Διευθυντής: Χρήστος Τσονίδης, καθηγητής, τηλ. 992944, 992942.

- Υπεύθυνος Προπτυχιακής Εκπαίδευσης – Συντονιστής μαθήματος: Ι. Αναγνωστόπουλος, αναπλ. καθηγητής.

- Διδάσκοντες: Μέλη ΔΕΠ της κλινικής: Χ. Τσονίδης, καθηγητής, Κ. Νανάσης, αναπλ. καθηγητής, Ι. Αναγνωστόπουλος, αναπλ.. καθηγητής, Π. Τσιτσόπουλος εκλεγμένος, λέκτορας, Σ. Γρηγοριάδης, εκλεγμένος, λέκτορας, Δ. Μαρινόπουλος, άμισθα επιστημονικά συνεργαζόμενος, Ν. Σκούλιος, άμισθα επιστημονικά συνεργαζόμενος.

- Σκοπός του μαθήματος: Η εισαγωγή του φοιτητή στο αντικείμενο της Νευροχειρουργικής, εξοικείωσή του με τον νευροχειρουργικό ασθενή και η απόκτηση γνώσεων πάνω στην διαγνωστική προσέγγιση, στις βασικές θεραπευτικές ενδείξεις και στην αντιμετώπιση των νευροχειρουργικών παθήσεων, καθώς και στην παρακολούθηση των ασθενών. Το μάθημα επικεντρώνεται τόσον στην τρέχουσα, σύγχρονη νευροχειρουργική, όσον και στις νεότερες εξελίξεις και τις προοπτικές που διαφαίνονται.

- Επιδιωκόμενοι στόχοι: Θεωρητικό μάθημα: ανάπτυξη των νευροχειρουργικών παθήσεων, διαγνωστικά και θεραπευτικά πρωτόκολλα, συντηρητική και χειρουργική θεραπεία.

- Φροντιστηριακό μάθημα: Κλινική εξέταση ασθενών, διαγνωστικές μέθοδοι, διαφορική διάγνωση, ενδείξεις θεραπείας, επίδειξη χειρουργικών επεμβάσεων, μετεγχειρητική εκτίμηση και παρακολούθηση.

- Μορφή εκπαίδευσης: Το μάθημα της Νευροχειρουργικής περιλαμβάνει θεωρητική διδασκαλία του αμφιθεάτρου με ανάπτυξη των κυρίων θεμάτων νευροχειρουργικού ενδιαφέροντος, θεωρητικές αναπτύξεις σε μικρές ομάδες επί μέρους νευροχειρουργικών αντικειμένων.

- Κλινική άσκηση: Εκτίμηση νευροχειρουργικών ασθενών, ανάλυση της διαγνωστικής σκέψης, παρακλινικές εξετάσεις, ενδείξεις θεραπείας, χειρουργικές επεμβάσεις, παρακολούθηση ασθενών. Δίνεται έμφαση στην πρακτική επίλυση των προβλημάτων των ασθενών μέσω κλινο-παθο-φυσιολογικών συσχετισμών. Η εκπαίδευση απαρτιώνεται στο αμφιθέατρο με τη χρήση πολυμέσων, στα εξωτερικά ιατρεία και στους θαλάμους της κλινικής, στα νευροακτινολογικά εργαστήρια και στις αίθουσες χειρουργείου είτε σε αίθουσες επίδειξης χειρουργικών επεμβάσεων μέσω κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης.

- Διδακτικές μονάδες: Το μάθημα διδάσκεται 2 ώρες εβδομαδιαίως (1 ώρα θεωρητικό μάθημα, 1 ώρα κλινική άσκηση).

- Σύνολο υποχρεωτικών ωρών εξαμήνου: 26.

- Περιεχόμενο μαθήματος: Αμφιθέατρο: ανάπτυξη κυρίων θεμάτων Νευροχειρουργικής. Κλινική άσκηση στους θαλάμους της κλινικής, την ΜΕΑΝΑ, τα εξωτερικά ιατρεία, το Νευροακτινολογικό εργαστήριο και χειρουργεία (βιντεοσκοπημένα και ζωντανά). Ερευνητικό έργο: Στα πλαίσια του Ομώνυμου Εργαστηρίου της κλινικής συμμετοχή στις δραστηριότητες: 1) της ΜΕΑΝΑ (Μονάδα Εντατικής Αντιμετωπίσεως Νευροχειρουργικών Ασθενών) και των εργαστηρίων. 2) «Μικρονευροχειρουργική . και Ελάχιστα Επεμβατικής Νευροχειρουργικής - ΜΝΧ & ΕΕΝ. 3) «Σπονδυλικής Στήλης». 4) «Νευροενδοσκοπίας» και 5) «Στερεοταξίας» που βρίσκονται στο χώρο που στεγάζεται η Κλινική. Στα πλαίσια της προπτυχιακής, μεταπτυχιακής και συνεχιζόμενης εκπαίδευσης διοργανώνονται εφαρμοσμένα σεμινάρια σε ετήσια βάση: 1) «Διερευνητικές και μη κρανιοανατρήσεις». 2) «Δισκεκτομή και οστεοφυτεκτομή με πρόσθια προσπέλαση της Α.Μ.Σ.Σ.». 3) «Νευροεγχειρητική». Κάθε Παρασκευή γίνονται τα μετεκπαιδευτικά μαθήματα στη Κλινική στο γραφείο των γιατρών (ειδικευόμενοι). Υπεύθυνος προπτυχιακής εκπαίδευσης: κ. Ι. Αναγνωστόπουλος, υπεύθυνος ειδικευομένων κ. Φ. Τσιτσόπουλος, υπεύθυνοι μεταπτυχιακής εκπαίδευσης όλο το ΔΕΠ της κλινικής.

- Αίθουσες – Ώρες διδασκαλίας: Αμφιθέατρο Γ΄ Κτιρίου ΙΠΓΝΘ. Χώροι Β΄ Νευροχειρουργικής Κλινικής Α.Π.Θ. στο Ιπποκράτειο Νοσοκομείο, Ακτινολογικό Εργαστήριο Ιπποκράτειου Νοσοκομείου. Εργαστήριο ΜΝΧ & ΕΕΝ, Εργαστήριο Σπονδυλικής Στήλης, ΜΕΑΝΑ Β΄ Νευρο-

χειρουργικής Κλινικής Α.Π.Θ., Χειρουργεία Γ΄ Κτιρίου Ιπποκράτειου Νοσοκομείου. Το μάθημα γίνεται κάθε Τρίτη - Πέμπτη κατά τις ώρες 10:00-13:00 και προσαρμόζεται με το υπόλοιπο πρόγραμμα των φοιτητών.

- Ημερομηνίες εκπαίδευσης: Η εκπαίδευση των φοιτητών αρχίζει με την έναρξη του εαρινού εξαμήνου (τέλη Φεβρουαρίου) λήγει με το τέλος του εαρινού εξαμήνου. Τα μαθήματα γίνονται Τρίτη ή Πέμπτη ανάλογα με το πρόγραμμα των φοιτητών.

- Αξιολόγηση – Εξετάσεις: Υπάρχει δυνατότητα 1 απουσίας στα φροντιστηριακά μαθήματα, η οποία αναπληρώνεται με παρακολούθηση των δραστηριοτήτων της κλινικής στο Νοσοκομείο, σε ημέρα γενικής εφημερίας. Οι εξετάσεις του μαθήματος δινεργούνται δύο φορές τον χρόνο. Την περίοδο του Ιουνίου είναι γραπτές (20 ερωτήσεις πολλαπλών επιλογών) γίνονται στα αμφιθέατρα των 300 και 500 θέσεων του Ιατρικού Τμήματος και την περίοδο του Σεπτεμβρίου είναι προφορικές και γίνονται σε ημέρες και ώρες που ανακοινώνονται. Η περίοδος εξετάσεων του Φεβρουαρίου είναι για τους επι πτυχίω φοιτητές (προφορικές).

- Εκπαιδευτικό υλικό – Συγγράμματα: 1α. «Νευροχειρουργική Κριτική και Πρακτική Προσέγγιση» Φ. Τσιτσόπουλος Εκδόσεις Παρισιάνου Αθήνα 2009 και συνοδευτικό εγχειρίδιο 1β. «Αξιολόγηση του νευροεπιστήμοντα. Από το εργαστήριο και τη κλινική στη νευροεγχειρητική και την έρευνα» Εκδόσεις Παρισιάνου, Αθήνα 2008. Προτεινόμενα επικουρικά συγγράμματα: «Greenberg M.S. Handbook of Neurosurgery» Greenberg Graphics, Inc. Lakeland, Florida, 6th Edition 2010. - Βιβλιοθήκη: 1) Καθηγητού Γ. Ταυρίδη. 2) Β΄ Νευροχειρουργικής Κλινικής (έντυπο και ψηφιακό υλικό, on-line σύνδεση βιβλιοθηκών). Οι βιβλιοθήκες είναι εγκατεστημένες στο χώρο που στεγάζεται η Κλινική (Υπεύθυνη: η γραμματέας της Κλινικής).

- Γραμματειακή υποστήριξη: Β. Χρηστίδου (ΕΕΔΙΠ ΙΙ), τηλ. 992942. Η γραμματεία δέχεται τους φοιτητές καθημερινά κατά τις ώρες 11:00-12:00.

ΙΑ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

54. Χειρουργική (ΙΑ0344)

Α΄ Χειρουργική Κλινική, Νοσοκομείο ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

Διευθυντής: Γεώργιος Μαράκης, καθηγητής, τηλ. 991580.

- **Οργανωτής:** Α΄ Χειρουργική Κλινική του Α.Π.Θ.

- **Συντονιστής:** Γεώργιος Μαράκης, καθηγητής.

- **Σκοπός του μαθήματος:** Κλινική άσκηση.

- **Επιδιωκόμενοι στόχοι:** Πλήρης συμμετοχή στην κλινική και Ερευνητική, Δραστηριότητα της Κλινικής.

- **Μορφή Εκπαίδευσης:** Κλινική άσκηση.

- **Διδάσκοντες – Διδακτικές μονάδες:** Όλα τα μέλη ΔΕΠ της Κλινικής 390 ώρες (5 ώρες ημερησίως επί 13 εβδομάδες).

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Εγκαύματα, Ολική παρεντερική διατροφή, Πυλαία υπέρταση, Παθήσεις καρωτίδων, Παθήσεις σπληνός, Μελανώματα, Χολοκυστοπάθειες, Πρωκτικές παθήσεις, Παθήσεις φλεβών, Ca μαστού, Ανευρύσματα κοιλιακής αορτής, Ca στομάχου, Παθήσεις θυρεοειδούς, Ca πνεύμονος, Παγκρεατίτιδες, Καταπληξία, Υγρά ηλεκτρολύτες Ca ορθού, Έλκος 12/λου, Παθήσεις σπληνός, Φλεγμονώδεις παθ. παχ. εντέρου, Παραφατέρεια νεοπλάσματα, Μεταμοσχεύσεις οργάνων, Ενδοκοιλιακά αποστήματα, Παθήσεις επινεφριδίων, Λαπαροσκοπική χειρουργική, Εμβολή θρόμβωση, Κήλες, Σαρκώματα Μαλακών μορίων, Διαγνωστική αγγειακών παθήσεων, Εντεροστομίες, Παθήσεις οισοφάγου.

- **Αίθουσα διδασκαλίας:** Σεμιναρίων Κλινικής. Ώρα: 6 ώρες εβδομαδιαίως. Διάρκεια: 390 ώρες (13 εβδομαδιαίως).

- **Θάλαμοι Κλινικής (Νοσοκομείου ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ) Πρόγραμμα – Ημερομηνίες Εκπαίδευσης:** 3 Εξάμηνα Ετησίως. Καθημερινά 8:00-14:00, Καθημερινώς 1 ώρα θεωρητικό μάθημα, 1 ώρα συζήτηση περιστατικών και 4 ώρες απασχόληση στους Θαλάμους, Χειρουργεία, Εξωτερικά Ιατρεία, Γενικές Εφημερίες - Συγγραφή Εργασιών.

- **Έλεγχος – Πρόοδος – Εξετάσεις:** Γραπτές εξετάσεις Τριμήνου. Προφορικές Εξετάσεις σε μέλη ΔΕΠ και προφορικές εξετάσεις στο Διευθυντή της Κλινικής.

- **Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία:** Βιβλίο Χειρουργικής του Τομέα Χειρουργικής, Ξενόγλωσσα βιβλία χειρουργικής.

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** ΕΤΕΠ Κλινικής.

Β΄ Χειρουργική Κλινική, Νοσοκομείο Γ. Γεννηματάς

Διευθυντής: Ιωάννης Μακρής, καθηγητής.

- **Ώρες – Διάρκεια διδασκαλίας:** Επί 12 εβδομάδες καθημερινά 8:00-12:00 κλινική άσκηση και 12:00-14:00 φροντιστηριακό μάθημα. Σύνολο 12 x 5 x 6 = 360 ώρες.

- **Πρόγραμμα – Ημερομηνίες εκπαίδευσης:** 3 κύκλοι από 18/8-31/5.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Καλοήθεις παθήσεις οισοφάγου - Εγχειρήσεις χοληφόρων - Χρόνια αποφρακτική αρτηριοπάθεια - Χρόνια παγκρεατίτις, εγχειρήσεις παγκρέατος - Έγκαυμα - Χειρουργικές παθήσεις δέρματος και υποδορίου - Οξεία παγκρεατίτις, ψευδοκύστεις παγκρέατος - Ανεύρυσμα κοιλιακής αορτής - Μετεγχειρητικές επιπλοκές - Χειρουργικές παθήσεις σπληνός - Διαταραχές ύδατος, ηλεκτρολυτών και οξεοβασικής ισορροπίας - Πολυτραυματίας - Παρεντερική χορήγηση υγρών και ηλεκτρολυτών - Παθήσεις στομάχου - Εγχειρήσεις στομάχου, επιπλοκές - Ανοσολογικό σύστημα, ανοσολογική απάντηση στο τραύμα - Ασηψία, αντισηψία, απολύμανση, αποστείρωση - Παθήσεις καρωτίδας - Παθήσεις παχέος εντέρου, εγχειρήσεις - Παθήσεις πρωκτούκαι δακτυλίου - Χολολιθίαση, επιπλοκές - Παθήσεις θυρεοειδούς και παραθυρεοειδών - Οξεία αρτηριακή απόφραξη - Προεγχειρητική εκτίμηση, μετεγχειρητική παρακολούθηση - Κήλες, εγχειρήσεις - Αιμόσταση και διαταραχές αυτής στον χειρουργικό ασθενή - Επούλωση τραύματος - Φλεγμανώδεις παθήσεις εντέρου - Χειρουργική ογκολογία - Λοιμώξεις μαλακών μορίων - Γενικά περί μεταμοσχεύσεων - Περιτονίτιδα, ενδοκοιλιακές συλλογές, σήψη - Οξεία χειρουργική κοιλία - Κιρσοί κάτω άκρων - Καρκίνος οισοφάγου - Νεοπλάσματα χοληφόρων - Καλοήθεις παθήσεις και καρκίνος μαστού - Παθήσεις σκωληκοειδούς - Παθήσεις κοιλιακού τοιχώματος, μείζονος επιπλόου, μεσεντερίου Νεοπλάσματα μαλακών μορίων - Διαφραγματοκήλες - Εχινόκοκκος

ήπατος και πνεύμονα - Αθηροσκλήρωση - Παθήσεις οπισθοπεριτοναϊκού χώρου - Αιμορραγία ανωτέρου και κατωτέρου πεπτικού - Χειρουργικές παθήσεις επινεφριδίων, ενδοκρινείς - Όγκοι παγκρέατος - Αιμοθώραξ, πνευμοθώραξ, κατάγματα πλευρών - Νεοπλάσματα ήπατος - Παρεντερική διατροφή - Οξεία εντερική ισχαιμία - Αποφρακτικός ειλεός - Καρκίνος παγκρέατος - Πυλαία υπέρταση - Καρκίνος δέρματος, μελάνωμα - Πνευμονική εμβολή - Καταπληξία.

- **Αξιολόγηση – Πρόοδος – Εξετάσεις:** Πτυχιακές εξετάσεις κυρίως προφορικές από τριμελή επιτροπή και γραπτές. Η τελική αξιολόγηση προκύπτει από εξετάσεις στο τέλος του τριμήνου, την παρουσία στα κλινικά μαθήματα και την πτυχιακή προφορική και γραπτή δοκιμασία.

- **Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία:** Βιβλίο Χειρουργικής του Τομέα, καθώς και άλλα επιμέρους βοηθήματα εγκεκριμένα από τον Τομέα Χειρουργικής.

- **Βιβλιοθήκη:** Β΄ Χειρουργικής Κλινικής και Νοσοκομείου «Γ. Γεννηματάς».

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** ώρες 8:30-14:00: Φούντας Βασίλειος, Γαϊτάνη Βασιλική, Κουρκλίδου Μαρία. Φοιτητικά ζητήματα: κ. Γαϊτάνη Βασιλική, τηλ. 992569, 211221 εσωτ. 241.

Γ΄ Χειρουργική Κλινική, Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ

Διευθυντής: Σπύρος Παπαβραμίδης, καθηγητής, τηλ. 994647, fax 994791.

- **Οργανωτής:** Σπύρος Παπαβραμίδης, καθηγητής.

- **Συντονιστής:** Σπύρος Παπαβραμίδης.

- **Υπεύθυνος εκπαίδευσης:** Ισαάκ Κεσίσογλου, επίκ. καθηγητής.

- **Σκοπός του μαθήματος:** Πλήρης συμμετοχή στην κλινική και ερευνητική δραστηριότητα της Κλινικής. Η κλινική, πέρα από την πρακτική άσκηση των φοιτητών προσφέρει έναν ολόκληρο κύκλο μαθημάτων (επανάληψη διδασκαλίας του μαθήματος της χειρουργικής) στους φοιτητές του εξαμήνου αυτού. Στα καθήκοντα των φοιτητών, του ΙΑ΄ εξαμήνου, κατά τη διάρκεια της άσκησης, περιλαμβάνεται η παρακολούθηση και συμμετοχή όλων των επιστημονικών δραστηριοτήτων της κλινικής. Αναλυτικότερα περιλαμβάνονται: α) η παρακολούθηση της όλης πορείας των ασθενών στους θαλάμους, β) η πρακτική άσκηση στα εξωτερικά Ιατρεία, κανονικά και επείγοντα, γ) η συμμετοχή στη συζήτηση περιστατικών, δ) η συμμετοχή ή και η παρακολούθηση εγχειρήσεων, ε) η παρακολούθηση μαθημάτων στην αίθουσα κάθε Δευτέρα, Τετάρτη και Παρασκευή σύμφωνα με κατάλογο επιλεγμένων διαλέξεω, στ) η παρακολούθηση των Μετεκπαιδευτικών Μαθημάτων της Κλινικής κάθε Τρίτη 12:15-14:00, ζ) η συμμετοχή στην καθημερινή επίσκεψη των υπευθύνων των τμημάτων και την εβδομαδιαία διδακτική επίσκεψη του Διευθυντού της Κλινικής καθώς επίσης και στη συζήτηση των ενδιαφερόντων περιστατικών μετά το πέρας της επίσκεψης, η) η εκπόνηση εργασίας με τη μορφή πτυχιακής διατριβής και παρουσίασή της στο τέλος της άσκησής τους, θ) η συμμετοχή στην εκπόνηση, παρουσίαση και δημοσίευση κλινικών και ερευνητικών εργασιών είναι επιθυμητή και αρκετοί φοιτητές συμμετέχουν στη διαδικασία αυτή. Οι φοιτητές συμμετέχουν σε όλα τα στάδια της διαδικασίας αντιμετώπισης του ασθενούς (εξέταση στα εξωτερικά ιατρεία, υποδοχή στην κλινική, λεπτομερής λήψη ιστορικού και φυσική εξέταση, ανάλυση συμπτωμάτων, σημείων και εργαστηριακών εξετάσεων, διαφορική

διάγνωση και θεραπευτική αντιμετώπιση). Προσέρχονται καθημερινά εκτός Σαββάτου και Κυριακής από τις 8:00 έως 14:00, αλλά και κατά τη διάρκεια των γενικών εφημεριών της Κλινικής.

- **Μορφή εκπαίδευσης:** Μαθήματα αμφιθεάτρου - Μαθήματα θαλάμων, Φροντιστηριακή άσκηση.

- **Διδακτικές μονάδες:** Τριάντα (30).

- **Διάρκεια:** Στους φοιτητές του ΙΑ΄ εξαμήνου το μάθημα διδάσκεται επί 12 εβδομάδες (5 + 30 x 12 = 420 διδακτ. ώρες).

- **Διδάσκοντες:** Σπ. Παπαβραμίδης, καθηγητής, Ν. Κουλούρης, αναπλ. καθηγητής, Ν. Τζιρής, αναπλ. καθηγητής, Ι. Κεσίσογλου, επίκ. καθηγητής, Ν. Δεληγιαννίδης, αναπλ. Δ/ντής ΕΣΥ, Γ. Γκουτζαμάνης, αναπλ. Δ/ντής ΕΣΥ, Κ. Σαπαλίδης, επιμελητής Β΄ ΕΣΥ (ΠΔ 407/80), Ι. Μπισχινιώτης, αναπλ. Δ/ντής ΕΣΥ, Κ. Μηλιάς ΠΔ 407/80, Β. Παπανικολάου, αναπλ. καθηγητής Μεταμοσχεύσεων.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Μαθήματα ΙΑ΄ εξαμήνου. Από αμφιθεάτρου: Σύγχρονα υλικά στη Χειρουργική, Κακώσεις κοιλίας, Φλεγμονώδεις παθήσεις εντέρου, Παθήσεις αρτηριών-φλεβών, Γαστροοισοφαγική παλινδρόμιση, Καρκίνος θυρεοειδούς, Κακώσεις θώρακα, Περί κηλών, Παθήσεις οισοφάγου, Εγκαύματα, Παθήσεις χοληφόρων, Γαστρο12δακτυλικό έλκος, Οξεία κοιλία (1), Οξεία κοιλία (2), Καρκίνος π. εντέρου, Απόφραξη μεσεντερίων αγγείων, Σύνδρομο βραχέος εντέρου, Παθήσεις μαστού, Όγκοι οστών - μαλακών μορίων, Αιμορραγία από το πεπτικό, Περιληκυθικά νεοπλάσματα, Φλεγμ. και παρασιτικές παθήσεις ήπατος, Παθήσεις πρωκτικού σωλήνα, Κακώσεις ήπατος - παγκρέατος χοληφόρων, Παθήσεις επιμεφριδίων, Παθήσεις ήπατος, Πολυτραυματίας, Παθήσεις παραθυρεοειδών, Παθήσεις θυρεοειδούς, Αποφρακτικός ειλεός, Παγκρεατίτιδες, Πυλαία υπέρταση, Νεοπλάσματα στομάχου, Μεταμοσχεύσεις ήπατος, Τεχνητή διατροφή, Κακώσεις σπονδυλικής στήλης, Οργάνωση πειραματικού χειρουργείου, Κατακλίσεις και άλλα χρόνια έλκη, Περιεγχειρητική φροντίδα.

- **Αίθουσα – Ώρες διδασκαλίας:** Τα μαθήματα Αμφιθεάτρου γίνονται στην αίθουσα διδασκαλίας της Γ΄ Χειρουργικής Κλινικής.

- **Έλεγχος – Πρόοδος – Εξετάσεις:** Οι εξετάσεις γίνονται σύμφωνα με το Ενιαίο Πρόγραμμα Εξετάσεων της Ιατρικής Σχολής, προφορικά και γραπτά. Στις εξετάσεις του ΙΑ΄ εξαμήνου συμψηφίζεται η βαθμολογία της γραπτής και προφορικής εξέτασης και ο μέσος όρος αποτελεί τον τελικό βαθμό.

- **Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία:** Ως κύριο σύγγραμμα χρησιμοποιείται το βιβλίο «Γενικής Χειρουργικής» (2 τόμοι) του Χειρουργικού Τομέα καθώς και τα όποια βοηθήματα εγκρίνονται κάθε χρόνο από τον Τομέα.

- **Ενημερωτικό Φυλλάδιο Μαθήματος** (ΕΦΜ) διανέμεται στους φοιτητές στην αρχή κάθε εξαμήνου (από το Φεβρουάριο του 2002).

- **Γραμματειακή Υποστήριξη:** Γραμματειακή υποστήριξη (μόνο) για φοιτητικά θέματα παρέχεται από τον κ. Γ. Κανάκη Μέλος ΕΤΕΠ ΤΕ-ηλεκτρονικό της Ιατρικής Σχολής, καθημερινά από 10:00-12:00. Ο κ. Κανάκης ως Μέλος ΕΤΕΠ προσφέρει εξειδικευμένο διδακτικό εργαστηριακό έργο, συνεπικουρώντας και συμμετέχοντας στο διδακτικό, εκπαιδευτικό και ε-

ρευνητικό έργο που παρουσιάζει η Κλινική (Ν. 2817/2000, άρθρ. 13), τηλ. 994642. Η Γραμματεία της Κλινικής δέχεται τους φοιτητές κάθε εργάσιμη ημέρα από 11:00-12:00. Επίσης, εκπρόσωποι του κάθε εξαμήνου ή ακόμη και μεμονωμένοι φοιτητές, μπορούν να απευθύνονται, δια της Γραμματείας της Κλινικής, στους υπεύθυνους του προγράμματος (Στ΄ εξάμηνου κ. Ν. Τζιρή, αναπλ. καθηγητή - Ζ΄ εξαμήνου κ. Ν. Κουλούρη, αναπλ. καθηγητή - ΙΑ΄ εξαμήνου κ. Ι. Κεσίσογλου, επίκ. καθηγητή) ή στο Διευθυντή της Κλινικής καθηγητή κ. Σπύρο Παπαβραμίδη, για οποιοδήποτε θέμα που αφορά στην εκπαίδευσή τους.

Δ΄ Χειρουργική Κλινική, Νοσοκομείο Γ. Παπανικολάου

Διευθυντής: Χαράλαμπος Λαζαρίδης, καθηγητής, τηλ. 350282.

- **Οργανωτής:** Λαζαρίδης Χαράλαμπος**,** καθηγητής Χειρουργικής.

- **Συντονιστής:** Λαζαρίδης Χαράλαμπος.

- **Υπεύθυνος εκπαίδευσης:**

- **Συντονιστές μαθήματος:** Ι. Κανέλλος.

- **Σκοπός του μαθήματος:** Η πρακτική κλινική άσκηση στα νοσήματα που αφορούν τη Γενική Χειρουργική και η εξοικείωση με την αίθουσα χειρουργείου και την εγχειρητική πρακτική.

- **Επιδιωκόμενοι στόχοι:** α) Η άσκηση στη συνθετική ικανότητα κατανόησης που αφορούν στη χειρουργική ειδικότητα και β) Η ανάπτυξη δεξιοτήτων της Γενικής Χειρουργικής.

- **Μορφή εκπαίδευσης:** Μαθήματα από αμφιθεάτρου, φροντιστήρια - κλινική άσκηση στους θαλάμους και δυνατότητα άσκησης δεξιοτήτων στα Εξωτερικά Ιατρεία της Κλινικής (τακτικά και Εφημερίες), συμμετοχή στο χειρουργείο, συγγραφή και παρουσίαση της διπλωματικής εργασίας.

- **Διδακτικές ώρες:** Καθημερινά Δευτέρα έως Παρασκευή για 12 εβδομάδες.

- **Διδακτικές μονάδες:** 30.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Ca στομάχου, Οξεία εντερική απόφραξη, Μεταστατικά νεοπλάσματα ήπατος, Αιμορραγίες κατωτέρου πεπτικού, Ca παγκρέατος, Ενδοσκοπικές εικόνες πεπτικού, Καταπληξία, Παθήσεις οισοφάγου, Παθήσεις σπληνός, Κακώσεις κοιλίας, Παθήσεις μαστού, Εκκολπωματίτιδα, Παγκρεατίτιδα. Γενικά πρόκειται για διάφορα θέματα Γενικής Χειρουργικής και ενδιαφέροντα εξειδικευμένα θέματα για διπλωματικές εργασίες.

- **Διδάσκοντες:** Χαράλαμπος Λαζαρίδης, καθηγητής, Ιωάννης Κανέλλος, καθηγητής, καθηγητής, Κωνσταντίνος Τσαλής, καθηγητής, Χαράλαμπος Δημητριάδης, αναπλ. καθηγητής, Εμμαν. Χριστοφορίδης, επίκ. καθηγητής, . Μαντζώρος Ιωάννης, λέκτορας Σταμάτης Αγγελόπουλος, λέκτορας.

- **Πρόγραμμα:** Καθημερινά, Δευτέρα - Παρασκευή για 12 εβδομάδες.

- **Έλεγχος – Πρόοδος – Εξετάσεις:** Οι εξετάσεις σε κάθε εξεταστική περίοδο γίνονται με γραπτή δοκιμασία, προφορική δοκιμασία, συγγραφή και παρουσίαση διπλωματικής εργασίας και αξιολόγηση της συνηθισμένης καθημερινής παρουσίασης όλης της Κλινικής. Το μάθημα γίνεται στους θαλάμους ασθενών της Κλινικής, 8:30-9:30 διάρκειας 1 ώρας τα θεωρητικά και 9:3014:00 διάρκειας 5 ώρες.

- **Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία:** Βασικό σύγγραμμα θεωρείται το βιβλίο «Γενικής Χειρουργικής» τόμοι Α΄ και Β΄ του Χειρουργικού Τομέα και επικουρικά όλα τα βοηθητικά συγγράμματα που εγκρίνονται κάθε χρόνο από τον Τομέα.

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** Γραμματέας της Δ΄ Χειρουργικής Κλινικής είναι η κ. Κανδυλάκη Αγγέλα, μέλος ΕΤΕΠ της Ιατρικής Σχολής. Η Γραμματεία λειτουργεί τις εργάσιμες ημέρες στις ώρες 8:30-14:00 και τα τηλέφωνα επικοινωνίας είναι 350282 και 992410, ενώ ο αριθμός ομοιοτυπίας είναι ο 358000 Ενημερωτικό Φύλλο Μαθήματος διανέμεται στους Φοιτητές στην αρχή κάθε εξαμήνου. Οι φοιτητές μέσω της γραμματείας στις εργάσιμες ημέρες και ώρες μπορεί να απευθύνονται στους υπεύθυνους του προγράμματος σπουδών ή στον Διευθυντή της Κλινικής για θέματα που αφορούν την εκπαίδευσή τους.

Ε΄ Χειρουργική Κλινική, Νοσοκομείο Ιπποκράτειο

Διευθυντής: Χαράλαμπος Σπυρίδης, καθηγητής, τηλ. 826527.

- **Οργανωτής:** Χαράλαμπος Σπυρίδης, καθηγητής,

- **Συντονιστής:** Χαράλαμπος Σπυρίδης, καθηγητής,

- **Υπεύθυνος εκπαίδευσης:** Χαράλαμπος Σπυρίδης, καθηγητής.

- **Σκοπός της τρίμηνης άσκησης:** 1) Η αύξηση της εμπειρίας στη σωστή και λεπτομερή λήψη του ιστορικού, στο τρόπο σύνθεσης των συμπτωμάτων, στην κλινική εξέταση του χειρουργικού ασθενή, στην συνεκτίμηση συμπτωμάτων και κλινικών σημείων για την διεξαγωγή σωστής διαφοροδιαγνωστικής σκέψης, στα συχνότερα χρησιμοποιούμενα υλικά σε απλές χειρουργικές πράξεις ή επεμβάσεις και η πρακτική προσέγγιση επί ασθενών των συχνότερα αντιμετωπιζόμενων χειρουργικών παθήσεων κατά την διάρκεια της εξάσκησης στους θαλάμους των ασθενών. 2) Η δυνατότητα σωστής προσέγγισης ή προώθησης του χειρουργικού ασθενή στην πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας. 3) Η δυνατότητα σωστής πρωτογενούς διαγνωστικής προσέγγισης και αντιμετώπισης πολυτραυματιών. 4) Η επαφή με την έρευνα και η ενημέρωση στον τρόπο δημιουργίας ενός ερευνητικού πρωτοκόλλου και στον τρόπο συγγραφής μιας μελέτης. 5) Η ανάπτυξη αυτοδύναμης αναζήτησης της γνώσης και των δεξιοτήτων πάνω στα διδασκόμενα και σε ενδιαφέροντα ιατρικά θέματα.

- **Μορφή εκπαίδευσης:** Κατά την διάρκεια της άσκησης οι φοιτητές κατανέμονται στους θαλάμους, στα τακτικά εξωτερικά ιατρεία και στα επείγοντα εξωτερικά ιατρεία με σύστημα κυκλικής εναλλαγής. Η καθημερινή απασχόληση στους θαλάμους κατανέμεται ως εξής: 8:30-9:00 με την παρουσία των ειδικευομένων κάθε θαλάμου κλινική εξέταση των ασθενών, αιμοληψίες, αλλαγές τραυμάτων και έλεγχος της πορείας των ασθενών. 9:00-10:00 παρακολούθηση και συμμετοχή στην επίσκεψη του Επιμελητού και των ειδικευομένων της εφημερίας. 10:00-11:00 επίσκεψη των ασθενών με τον εκάστοτε επιβλέποντα διδάσκοντα, παρουσίαση των ασθενών από τους υπεύθυνους φοιτητές και καταγραφή στο φύλλο ιστορικού της πορείας των ασθενών. 11:00-11:30 διάλειμμα. 11:30-12:30 λήψη του ιστορικού, κλινική εξέταση, κλινική προετοιμασία των νεοεισαχθέντων ασθενών και συζήτηση των παρακλινικών εξετάσεων στις οποίες πρέπει να υποβληθούν. Τις ημέρες χειρουργείου της Κλινικής (Τρίτη, Τετάρτη και Παρασκευή) ο φοιτητής υποχρεούται να ακολουθήσει τον ασθενή του στο χειρουργείο όπου θα παρακολουθήσει την χειρουργική επέμβαση ή αν θέλει θα συμμετάσχει σ' αυτή ως επιπλέον βοηθός. Στα τακτικά εξωτερικά ιατρεία ο φοιτητής από τις 9:00 έως τις 12:30 εξετάζει με τον υπεύθυνο ιατρό των ιατρείων τους ασθενείς, ελέγχει

τα τραύματα και την κατάσταση αυτών που προσέρχονται για επανεκτίμηση και γενικά συμμετέχει σ' όλη την λειτουργία των ιατρείων. 12:30-13:30. Δευτέρα - Πέμπτη: Παρακολούθηση της επίσκεψης του Διευθυντού της Κλινικής. Δευτέρα - Τρίτη - Τετάρτη - Πέμπτη - Παρασκευή: Παρουσίαση από φοιτητή και συζήτηση με τον υπεύθυνο ειδικό ενδιαφερόντων περιστατικών ή θεμάτων γενικής χειρουργικής ή αγγειοχειρουργικής. 18:00-20:00 Καθημερινή υποχρεωτική παρακολούθηση και συμμετοχή από ομάδα τριών φοιτητών στην απογευματινή επίσκεψη των εφημερευόντων ειδικού και ειδικευομένων ιατρών της Κλινικής. Γενική Εφημερία: Κάθε φοιτητής υποχρεούται να είναι παρών σε μια πλήρη 24ωρη γενική εφημερία και σε δύο τετράωρα γενικής εφημερίας. Παρακολουθεί και συμμετέχει σ' όλες τις δραστηριότητες της γενικής εφημερίας (εξωτερικό ιατρείο, θάλαμοι κλινικής, επείγοντα χειρουργεία, διακομιδές). Πτυχιακή εργασία: Οι φοιτητές κατά την διάρκεια της τρίμηνης εκπαίδευσής τους χωρίζονται σε ομάδες των τριών ατόμων και υπό την επίβλεψη και καθοδήγηση ενός ειδικού και ενός ειδικευομένου υποχρεούνται να εκπονήσουν εργασία σε θέμα της επιλογής τους. Σκοπός της εκπόνησης της εργασίας είναι η ανάπτυξη πνεύματος συνεργασίας και ομαδικότητας, η αυτοδύναμη αναζήτηση και επιλογή πηγών γνώσης και η γνώση συγγραφής και παρουσίασης μιας επιστημονικής μελέτης. Τις τρεις τελευταίες εβδομάδες της τρίμηνης περιόδου εκπαίδευσης, ημέρα Πέμπτη και στις ώρες 12:00-14:00 γίνεται παρουσίαση των εργασιών στους συμφοιτητές τους και στο διδακτικό προσωπικό της κλινικής. Οι εν λόγω εργασίες βαθμολογούνται λαμβανομένων υπόψη της πληρότητάς τους και του τρόπου προσέγγισης και παρουσίασης του θέματος. Διάρκεια Κλινικής άσκησης Γενικής Χειρουργικής: Η κλινική άσκηση διαρκεί 12 εβδομάδες, με πεντάωρη καθημερινή παρουσία (8:30-13:30) του φοιτητή εντός της Κλινικής. Σύνολο 420 εκπαιδευτικές ώρες.

- **Διδακτικές μονάδες:** 30.

- **Διδάσκοντες:** Χαράλαμπος Σπυρίδης, καθηγητής, Δημήτριος Τσαντήλας, καθηγητής, Κωνσταντίνος Παπάζογλου, επίκ. καθηγητής, Απόστολος Καμπαρούδης, επίκ. καθηγητής, Γεώργιος Φραγκανδρέας Επιμελητής Α΄ Ε.Σ.Υ και Κάρκος Χρήστος, Επιμελητής Β΄ Ε.Σ.Υ.

- **Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία:** Βασικό εκπαιδευτικό σύγγραμμα αποτελεί το βιβλίο Γενικής Χειρουργικής του Χειρουργικού Τομέα (Τόμοι 2) και τα βοηθητικά συγγράμματα «Βασικές Γνώσεις Χειρουργικής» και «Χειρουργική Ανατομία - Κλινική Εξέταση».

- **Εξετάσεις:** Στο τέλος της τρίμηνης εκπαίδευσης παρέχεται η δυνατότητα εξετάσεων οι οποίες είναι: Γραπτές, επί όλων των θεμάτων που αναπτύσσονται στο βιβλίο Γενικής Χειρουργικής του Χειρουργικού Τομέα της Ιατρικής Σχολής του Α.Π.Θ. Πρακτικές στους θαλάμους των ασθενών και προφορικές στον Διευθυντή της Κλινικής. Η παρουσία στην κλινική άσκηση είναι υποχρεωτική χωρίς δικαίωμα απουσίας.

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** Η Γραμματεία λειτουργεί τις εργάσιμες ημέρες στις ώρες 8:30-14:00. Το τηλέφωνο επικοινωνίας είναι 2313 312162 ενώ ο αριθμός ομοιοτυπίας 0. Ενημερωτικό φύλλο Μαθήματος διανέμεται στους φοιτητές στην αρχή κάθε εξαμήνου. Οι φοιτητές μέσω της Γραμματείας στις εργάσιμες ημέρες και ώρες μπορεί να απευθύνονται στους υπεύθυνους του προγράμματος σπουδών ή στον Διευθυντή της Κλινικής για θέματα που αφορούν την εκπαίδευσή τους.

Α΄ Χειρουργική Προπαιδευτική Κλινική, Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ

Διευθυντής: Γεώργιος Μπασδάνης, καθηγητής, τηλ. 993481, 994793.

- Σκοπός-Στόχοι: Η εκπαίδευση του φοιτητή στην διάγνωση και αντιμετώπιση των κυριοτέρων χειρουργικών παθήσεων και στην αντιμετώπιση του πολυτραυματία. Εξοικείωση στους χώρους του χειρουργείου και συμμετοχή σε εγχειρήσεις όπως και στην μετεγχειρητική φροντίδα των ασθενών.

- Επιδιωκόμενα αποτελέσματα: Ικανότητα του φοιτητή για λήψη και καταγραφή ιστορικού, Υπόδειξη και ερμηνεία του κατάλληλου παρακλινικού ελέγχου, Μύηση στην ιατρική σκέψη για την διάγνωση, Κατάλληλη καθοδήγηση για την θεραπεία -πρώτες βοήθειες, Καλή θεωρητική γνώση των συνήθων χειρουργικών παθήσεων, Ικανότητα εκτέλεσης απλών χειρουργικών πράξεων, Κατανόηση χειρουργικών επεμβάσεων, Μετεγχειρητική αντιμετώπιση ασθενούς, Να έχει την δυνατότητα της συγγραφής και παρουσίασης μιας απλής εργασίας, Συνειδητοποίηση των βασικών κανόνων της Ιατρικής δεοντολογίας, Συμμετοχή σε Επιστημονική εργασία, Συμμετοχή σε Ιατρικό Συνέδριο.

- Το μάθημα διδάσκεται: 35 ώρες/εβδομάδα (5 ώρες μαθήματα αμφιθέατρου/φροντιστηριακά μαθήματα, 30 ώρες κλινική άσκηση).

- Σύνολο ωρών εξαμήνου: 35 Χ 12εβδ = 420

- Διδακτικές μονάδες: 35

- Μονάδες ECTS: 15.4

- Ωρολόγιο πρόγραμμα /Χώροι διδασκαλίας: Τα μαθήματα αμφιθεάτρου / φροντιστηριακά θα πραγματοποιούνται στην αίθουσα διδασκαλίας της Α΄ ΠΡΧ Κλινικής, Νοσ. Α.Χ.Ε.Π.Α. καθημερινά 12-13 μμ και η κλινική άσκηση στους θαλάμους νοσηλείας ασθενών της Α΄ ΠΡΧ Κλινικής, Νοσ. Α.Χ.Ε.Π.Α., τις αίθουσες χειρουργείου, και τα τακτικά και επείγοντα εξωτερικά ιατρεία επίσης καθημερινά 08-14 μμ. Δυνατότητα παρακολούθησης της γενικής εφημερίας και απόκτησης διδακτικών ωρών θα προσφέρεται με συγκεκριμένο ωρολόγιο πρόγραμμα. Οι απουσίες από την άσκηση ρυθμίζονται ως εξής: Επιτρέπονται 2 δικαιολογημένες απουσίες και 2 αδικαιολόγητες, οι τελευταίες όμως εξαλείφονται με εβδομαδιαία κλινική άσκηση ή ενεργό συμμετοχή σε μια πλήρη γενική εφημερία. Η μη εξασφάλιση των παραπάνω συνεπάγεται ΕΛΛΙΠΗ παρακολούθηση της άσκησης. Κάθε άλλη περίπτωση απουσιών υποβάλλεται προς κρίση στον Καθηγητή και το ΔΕΠ της κλινικής με το ερώτημα για την επανάληψη της ασκήσεως.

Οι γενικές εφημερίες που αναλογούν στην Α΄ ΠΡΧ είναι 4 κάθε μήνα. Η συμμετοχή των φοιτητών στη γενική εφημερία καθορίζεται με ειδικό πρόγραμμα.

Οι ασκούμενοι φοιτητές κάθε σειράς κατανέμονται σε 6 ομάδες και κυκλικά ανά μήνα, διέρχονται από τα περισσότερα τμήματα της κλινικής. Κάθε φοιτητής παρακολουθεί υπεύθυνα συγκεκριμένους ασθενείς σε όλη τη διαγνωστική και θεραπευτική διαδικασία και συμμετέχει στην εγχείρηση των ασθενών αυτών. Ανά 15νθήμερο ένας φοιτητής από κάθε ομάδα παρακολουθεί το θάλαμο εντατικής θεραπείας της Α΄ ΠΡΧ Κλινικής.

Εκ περιτροπής, οι φοιτητές κάθε ομάδας παρακολουθούν τα διάφορα εξωτερικά ιατρεία της κλινικής, κάθε Δευτέρα-Τρίτη και Πέμπτη 10.00-12.00 πμ, τα οποία είναι: Μαστού και Ογκολογίας, Παχέος εντέρου, Ήπατος - Χοληφόρων.

- Εξετάσεις: Γραπτές, προφορικές, κλινικών δεξιοτήτων.

- Διδακτικό σύγγραμμα: «Γενική Χειρουργική» – Εγχειρίδιο του Χειρουργικού τομέα.

- Διδάσκοντες: Γεώργιος Μπασδάνης Καθηγητής, Ιωάννης Προυσαλίδης Καθηγητής, Αστέριος Κατσαμούρης Καθηγητής, Κωνσταντίνος Παπαπολυχρονιάδης Αναπληρωτής Καθηγητής, Αντώνιος Μιχαλόπουλος Αναπληρωτής Καθηγητής, Βασίλειος Παπαδόπουλος Αναπληρωτής Καθηγητής, Αθανάσιος Παπαγεωργίου Επίκουρος Καθηγητής, Αικατερίνη Κοτζάμπαση Διευθύντρια ΕΣΥ, Ελευθέριος Καραμανλής Επιμ. Α΄ ΕΣΥ, Δανιήλ Παραμυθιώτης Επιμ. Β΄ ΕΣΥ.

- Υπεύθυνος: Αναπληρωτής Καθηγητής Βασίλειος Ν. Παπαδόπουλος Τηλ. 2310994924, e-mail: bnpap@med.auth.gr

- Γραμματεία: Σοφία Τραπεζανλίδου, Γραφείο εκπαίδευσης Α΄ ΠΡ.Χ., Νοσ. ΑΧΕΠΑ. Τηλ. 2310994793, Fax 2310994910.

- Περιεχόμενο Μαθήματος: Στα καθήκοντα των φοιτητών περιλαμβάνεται: η παρακολούθηση των ασθενών στους θαλάμους, η πρακτική εξάσκηση στα εξωτερικά ιατρεία, η συμμετοχή στη συζήτηση περιπτώσεων, η παρακολούθηση χειρουργικών επεμβάσεων, η παρακολούθηση των Μετεκπαιδευτικών μαθημάτων της κλινικής, η εκπόνηση εργασίας ανασκοπικού χαρακτήρος κατά ομάδες 2-3 φοιτητών.

- Μορφή διδασκαλίας: Διάλεξη (μάθημα αμφιθεάτρου), φροντιστηριακό μάθημα (ενεργός συμμετοχή/καθοδηγούμενη αυτομάθηση), κλινική άσκηση, παρακολούθηση εξωτερικών ιατρείων, εφημερίας, χειρουργείων, συγγραφή εργασίας.

- Μορφή αξιολόγησης: Συνεχής αξιολόγηση: παρακολούθηση, συμμετοχή στην κλινική άσκηση.

Πρόοδος: με σύντομες απαντήσεις σε ερωτήσεις πολλαπλών επιλογών.

Ενδιάμεση: Εξέταση κλινικών δεξιοτήτων.

Προτελική: Εκπόνηση εργασιών (παρουσίαση κλινικής περίπτωσης, ανασκόπηση χειρουργικών θεμάτων) σε ειδική ημερίδα που θα πραγματοποιηθεί με την λήξη της τρίμηνης άσκησης, συμμετοχή στο Φοιτητικό Συνέδριο και στο Συνέδριο της Ιατρικής Σχολής.

Τελική αξιολόγηση: γραπτή εξέταση (σύστημα πολλαπλών επιλογών) και προφορική εξέταση (επί κλινικών περιπτώσεων). Η τελική βαθμολογία θα προκύπτει από το άθροισμα Α. Προπτυχιακή εργασία: 0-1-2 Μονάδες, Β. Προφορική δοκιμασία: 0-1-2-3-4 Μονάδες, και Γ. Πενήντα ερωτήσεις πολλαπλών επιλογών (47-50 σωστές απαντήσεις 4 μονάδες, 41-46 σωστές 3 μονάδες, 35-40 σωστές 2 μονάδες, 10-30 σωστές 1 μονάδα, και λιγότερες από 10 σωστές απαντήσεις 0 μονάδες). Τελική βαθμολογία= Α + Β + Γ.

- Βοηθήματα: Μετεκπαιδευτικά μαθήματα Α' Προπ. Χειρουργικής Κλινικής κάθε Δευτέρα και Παρασκευή 08:00-09:00 π.μ..

Βιβλιογραφικές ενημερώσεις. Συζήτηση με εκπαιδευτές μέλη ΔΕΠ.

Δημοσιεύσεις Ιατρικών περιοδικών (Ιατρική, Ελληνική Ιατρική, Ελληνική Χειρουργική, Χειρουργικά Χρονικά, Επιστημονική Επετηρίδα του Τμήματος Ιατρικής, Surgical Clinics of North America, World Journal Of Surgery, British Journal of Surgery).

Διεθνή Έγκριτα εγχειρίδια χειρουργικής [Current Surgical Diagnosis and Treatment (Lawrence & Way eds), Short Practice of Surgery (H. Bailey ed), Principles of Surgery (Seymour I. Schwartz ed), Textbook of Surgery (David C. Sabiston ed)].

Αναζήτηση: στο Internet (παροχή δικτυακών τόπων).

Αναζήτηση: σε Βιβλιοθήκη της Α' ΠΡΧ Κλινικής, του νοσοκομείου ΑΧΕΠΑ, και του Α.Π.Θ.

-Αξιολόγηση εκπαιδευτών, προγράμματος και μέσων: Ερωτηματολόγιο συμπληρώνεται στο τέλος της εκπαίδευσης κάθε τριμήνου.

-Ύλη εξαμήνου: Η συνολική ύλη της γενικής χειρουργικής που περιλαμβάνεται στα προηγούμενα εξάμηνα Στ΄και Ζ΄.

Β΄ Χειρουργική Προπαιδευτική Κλινική, Νοσοκομείο Ιπποκράτειο

Διευθυντής: Αθανάσιος Σακαντάμης, καθηγητής, τηλ. 845700.

Αριθμός πιστωτικών μονάδων: 25

Διδάσκοντες: Αθανάσιος Σακαντάμης, Δημήτριος Καρβουνάρης, Θεόδωρος Παυλίδης, Κων/νος Μπαλλάς

Αντικειμενικοί στόχοι του μαθήματος: Η πρακτική κλινική άσκηση στα νοσήματα που αφορούν τη Γενική Χειρουργική και η εξοικείωση των φοιτητών με την καθημερινή λειτουργία της Χειρουργικής Κλινικής, την αίθουσα χειρουργείου και την εγχειρητική πρακτική.

Προαπαιτήσεις: Όχι

Περιεχόμενο του μαθήματος: Καλοήθεις παθήσεις οισοφάγου - Εγχειρήσεις χοληφόρων - Χρόνια αποφρακτική αρτηριοπάθεια - Χρόνια παγκρεατίτις, εγχειρήσεις παγκρέατος - Έγκαυμα - Χειρουργικές παθήσεις δέρματος και υποδορίου - Οξεία παγκρεατίτις, ψευδοκύστεις παγκρέατος - Ανεύρυσμα κοιλιακής αορτής - Μετεγχειρητικές επιπλοκές - Χειρουργικές παθήσεις σπληνός - Διαταραχές ύδατος, ηλεκτρολυτών και οξεοβασικής ισορροπίας - Πολυτραυματίας - Παρεντερική χορήγηση υγρών και ηλεκτρολυτών - Παθήσεις στομάχου - Εγχειρήσεις στομάχου, επιπλοκές - Ανοσολογικό σύστημα, ανοσολογική απάντηση στο τραύμα - Ασηψία, αντισηψία, απολύμανση, αποστείρωση - Παθήσεις καρωτίδας - Παθήσεις παχέος εντέρου, εγχειρήσεις - Παθήσεις πρωκτούκαι δακτυλίου - Χολολιθίαση, επιπλοκές - Παθήσεις θυρεοειδούς και παραθυρεοειδών - Οξεία αρτηριακή απόφραξη - Προεγχειρητική εκτίμηση, μετεγχειρητική παρακολούθηση - Κήλες, εγχειρήσεις - Αιμόσταση και διαταραχές αυτής στον χειρουργικό ασθενή - Επούλωση τραύματος - Φλεγμανώδεις παθήσεις εντέρου - Χειρουργική ογκολογία - Λοιμώξεις μαλακών μορίων - Γενικά περί μεταμοσχεύσεων - Περιτονίτιδα, ενδοκοιλιακές συλλογές, σήψη - Οξεία χειρουργική κοιλία - Κιρσοί κάτω άκρων - Καρκίνος οισοφάγου - Νεοπλάσματα χοληφόρων - Καλοήθεις παθήσεις και καρκίνος μαστού - Παθήσεις σκωληκοειδούς - Παθήσεις κοιλιακού τοιχώματος, μείζονος επιπλόου, μεσεντερίου - Νεοπλάσματα μαλακών μορίων - Διαφραγματοκήλες - Εχινόκοκκος ήπατος και πνεύμονα - Αθηροσκλήρωση - Παθήσεις οπισθοπεριτοναϊκού χώρου - Αιμορραγία ανωτέρου και κατωτέρου πεπτικού - Χειρουργικές παθήσεις επινεφριδίων, ενδοκρινείς - Όγκοι παγκρέατος - Αιμοθώραξ, πνευμοθώραξ, κατάγματα πλευρών - Νεοπλάσματα ήπατος - Παρεντερική διατροφή - Οξεία εντερική ισχαιμία - Αποφρακτικός ειλεός - Καρκίνος παγκρέατος - Πυλαία υπέρταση - Καρκίνος δέρματος, μελάνωμα - Πνευμονική εμβολή - Καταπληξία.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη: Τα εγκεκριμένα από τον Τομέα Χειρουργικής

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι: Πλήρης συμμετοχή στην κλινική και ερευνητική δραστηριότητα της κλινικής για 5 ώρες καθημερινά από τις 08.30 έως τις 13.30 επί 12 εβδομάδες.

Μέθοδοι αξιολόγησης/βαθμολόγησης: Γραπτή δοκιμασία στην επίλυση κλινικών προβλημάτων, γραπτές και προφορικές εξετάσεις σε θέματα χειρουργικής

55. Παθολογία (ΙΑ0319)

Α΄ Παθολογική Κλινική: Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ

Διευθυντής: Παύλος Νικολαΐδης, καθηγητής, τηλ. 994657, 993202.

- **Οργανωτής:** Παύλος Νικολαΐδης, καθηγητής.

- **Υπεύθυνος Εκπαίδευσης:** Π. Νικολαΐδης, καθηγητής.

- **Συντονιστές:** 1) Αν. Λαζαρίδης, καθηγητής, 2) Μ. Δανιηλίδης, καθηγητής.

- **Σκοπός του μαθήματος:** Η πρακτική εφαρμογή των αντικειμένων των μαθημάτων στης Σημειολογίας, Νοσολογίας και Παθολογίας με ιδιαίτερη έμφαση κατά κύριο λόγο στη διάγνωση, αλλά και θεραπεία των νόσων. Επίσης, η συμμετοχή των φοιτητών στην παρουσίαση των περιστατικών, την ανάλυση της κλινικής πορείας, την αξιολόγηση των εργαστηριακών εξετάσεων, τη διάγνωση και τη θεραπεία.

- **Επιδιωκόμενοι στόχοι:** Η αύξηση των δεξιοτήτων των φοιτητών για την ολοκληρωμένη λήψη και αξιολόγηση του ιστορικού των ασθενών, την κλινική εξέταση, τη διάγνωση και την αντιμετώπιση παθήσεων της παθολογίας.

- **Μορφή εκπαίδευσης:** Οι φοιτητές αναλαμβάνουν συγκεκριμένους ασθενείς στους θαλάμους, τους οποίους επιβλέπουν και φροντίζουν για την διεκπεραίωση των διαφόρων διαγνωστικών εξετάσεων και θεραπευτικών μονάδων. Το πρόγραμμα εκπαίδευσης, εκτός από τη λήψη ιστορικού και την φυσική εξέταση των ασθενών, περιλαμβάνει αιμοληψίες, μικροεπεμβάσεις, παρακολούθηση και συμμετοχή στην επίσκεψη των ειδικών και εξοικείωση με τη χρήση διαφόρων βασικών φαρμάκων και την εφαρμογή διαφόρων θεραπευτικών μεθόδων και τεχνικών.

- **Διδάσκοντες:** Νικολαΐδης Παύλος, καθηγητής, Γιώβος Ιωάννης, καθηγητής, Δανιηλίδης Μιχάλης, καθηγητής, Λαζαρίδης Αναστάσιος, καθηγητής, Πλιάκος Χριστόδουλος, καθηγητής, Καπούλας Στέργιος, αναπλ. καθηγητής Ζεμπεκάκης Παντελής, επίκ. καθηγητής, Παπαϊωάννου Μαρία, επίκ. καθηγήτρια, Λιακόπουλος Βασίλειος, λέκτορας, Θεοχαρίδης Αθανάσιος, επιστ. συνεργάτης.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Πρακτική εφαρμογή των αντικειμένων των μαθημάτων της Σημειολογίας, Νοσολογίας και Παθολογίας με ιδιαίτερη έμφαση στη διάγνωση και τη θεραπεία των νόσων. Διεκπεραίωση των διαφόρων διαγνωστικών εξετάσεων και θεραπευτικών μεθόδων. Συμμετοχή στην παρουσίαση των περιστατικών, την ανάλυση της κλινικής πορείας, την αξιολόγηση των εργαστηριακών εξετάσεων, τη διάγνωση και τη θεραπεία.

- **Αίθουσες – Ώρες διδασκαλίας – Διάρκεια:** 1) Μαθήματα αμφιθεάτρου: Δευτέρα, Τρίτη, Πέμπτη και Παρασκευή 13:00-14:00, Αίθουσα Διδασκαλίας Α΄ Παθολογικής Κλινικής x 12

εβδομάδες για κάθε τρίμηνη άσκηση. (Το ΙΒ΄ εξάμηνο αποτελείται από 3 τρίμηνα). 2) Κλινική άσκηση στους θαλάμους: Δευτέρα, Τρίτη, Τετάρτη, Πέμπτη, Παρασκευή 8:00-13:00 x 12 εβδομάδες για κάθε τρίμηνη άσκηση. (Το ΙΒ΄ εξάμηνο αποτελείται από 3 τρίμηνα).

- **Διδακτικό σύγγραμμα:** Βιβλίο Παθολογίας ΤΟΜΕΑ ΠΑΘΟΛΟΓΙΑΣ, ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ Α.Π.Θ.

- **Έλεγχος – Πρόοδος – Εξετάσεις:** Εξετάσεις γραπτές και προφορικές.

- **Βιβλιοθήκες:** Προσφέρεται η βιβλιοθήκη του Νοσοκομείου ΑΧΕΠΑ. ώρες λειτουργίας 9:00-14:00.

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** 1) Βόκοτα Ελένη, τηλ. 994657, 8:00-14:00. 2) Τσαούση Κατερίνα, τηλ. 994657, 8:00-14:00. 3) Κουρτέσης Λουκάς, τηλ. 994657, 8:00-14:00.

Β΄ Παθολογική Κλινική: Νοσοκομείο Ιπποκράτειο

Διευθυντής: Παναγιώτα Μπούρα, καθηγήτρια.

- **Υπεύθυνος εκπαίδευσης:** Παναγιώτα Μπούρα, καθηγήτρια.

- **Συντονιστής μαθήματος:** Ιφιγένεια Μαγούλα-Παπαδοπούλου, καθηγήτρια.

- **Σκοπός του μαθήματος:** Η απόκτηση θεωρητικών γνώσεων και πρακτικών εξεταστικών δυνατοτήτων και η ευαισθητοποίηση στις στάσεις και συμπεριφορές στην Εσωτερική Παθολογία.

- **Επιδιωκόμενοι στόχοι:** Τα μαθήματα και η κλινική άσκηση στοχεύουν ώστε ο φοιτητής: 1) Να ολοκληρώσει τις εμπειρίες του στις μεθόδους κλινικής εξέτασης. 2) Να αποκτήσει εμπειρίες στις κύριες ιατρικές πράξεις της Εσωτερικής Παθολογίας. 3) Να αποκτήσει εμπειρίες στην αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των κύριων παρακλινικών εξετάσεων. 4) Να έχει συνολική και σαφή εικόνα της ύλης της Παθολογίας. 5) Να γνωρίζει τα ισχύοντα δεδομένα για την επιδημιολογία, την παθογένεια, την κλινική εικόνα, τα διαγνωστικά κριτήρια και τη θεραπεία των νοσημάτων της Παθολογίας. 6) Να μπορεί να συνδέει τις γνώσεις του από την Παθολογία με τις άλλες γνώσεις του από βασικά μαθήματα της Ιατρικής. 7) Να γνωρίζει την ανάλυση συμπτωμάτων και σημείων και τη συσχέτισή τους με νοσήματα, ώστε να μπορεί ξεκινώντας από την κλινική εικόνα να ζητά τις κατάλληλες εργαστηριακές εξετάσεις και με τη διαφορική διάγνωση να καταλήγει στην οριστική διάγνωση. 8) Να μπορεί να αντιμετωπίσει άμεσα ή παραπέμποντας μετά τις πρώτες ενέργειες, τα επείγοντα παθολογικά περιστατικά. 9) Να έχει τη δυνατότητα να παρουσιάσει ένα ενδιαφέρον, σπάνιο περιστατικό ή ένα συνηθισμένο περιστατικό να παρουσιάζεται ως ενδιαφέρον για τη μοναδικότητα και τις ιδιαιτερότητες που έχει. 10) Να μπορεί να ετοιμάσει μια παρουσίαση πάνω σε ένα θέμα από το γνωστικό αντικείμενο της Παθολογίας, ανασκοπώντας κλασσικά συγγράμματα αλλά και σύγχρονες δημοσιεύσεις μέσα από ηλεκτρονικές βιβλιοθήκες.

- **Μορφή εκπαίδευσης:** Η εκπαίδευση γίνεται με θεωρητικά μαθήματα στο αμφιθέατρο και με πρακτική άσκηση στο θάλαμο ασθενών.

- **Διδακτικές μονάδες:** 30.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Αμφιθέατρο: Οι φοιτητές διδάσκονται την επιδημιολογία, την παθογένεια, την κλινική εικόνα, τα παρακλινικά ευρήματα, τα διαγνωστικά κριτήρια και τη θεραπεία των νοσημάτων της Παθολογίας. Κλινική άσκηση: Είναι κλινική εκπαίδευση 13 εβδομάδων στην Παθολογία που παρέχει στους φοιτητές ένα ευρύ φάσμα εμπειρίας στην

πρωτοβάθμια φροντίδα και στις υποειδικότητες της Παθολογίας. Οι φοιτητές συμμετέχουν στην εξέταση και αξιολόγηση των ασθενών στα επείγοντα εξωτερικά ιατρεία, στην επίσκεψη και νοσηλεία στους θαλάμους, στη διαδικασία της διαφορικής διάγνωσης, στην ανάλυση της κλινικής πορείας, στη θεραπευτική αντιμετώπιση και στην παρουσίαση των περιστατικών. Η εκπαίδευση περιλαμβάνει άσκηση σε ασθενείς της Παθολογίας και των κυριοτέρων υποειδικοτήτων της.

- **Αίθουσες διδασκαλίας:** Αίθουσα διδασκαλίας και θάλαμοι ασθενών Β΄ Παθολογικής κλινικής, Ιπποκράτειο Νοσοκομείο.

- **Ώρες – Διάρκεια διδασκαλίας:** 35 ώρες/εβδομάδα, 455 ώρες στο εξάμηνο.

- **Πρόγραμμα – Ημερομηνίες εκπαίδευσης:** Θάλαμοι ασθενών Δευτέρα Παρασκευή, 8:00-12:00 και 13:00-15:00 Αμφιθέατρο Δευτέρα - Παρασκευή, 12:00-13:00.

- **Αξιολόγηση – Πρόοδος – Εξετάσεις:** Συμμετοχή σε θαλάμους. Εκπόνηση εργασίας σε ένα θέμα από το γνωστικό αντικείμενο της Παθολογίας, ανασκοπώντας κλασσικά συγγράμματα αλλά και σύγχρονες δημοσιεύσεις μέσα από ηλεκτρονικές βιβλιοθήκες. Εξετάσεις γραπτές και προφορικές, εργασία και αξιολόγηση κατά τη διάρκεια της άσκησης.

- **Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία:** Εσωτερική Παθολογία μελών ΔΕΠ Τομέα Παθολογίας Α.Π.Θ. Ανασκοπικά άρθρα και ενδιαφέρουσες μελέτες σε ενδιαφέροντα θέματα Παθολογίας από έγκυρα διεθνή περιοδικά.

- **Βιβλιοθήκη:** Βιβλιοθήκη Β΄ Παθολογικής Κλινικής στην αίθουσα διδασκαλίας Β΄ Παθολογικής Κλινικής Ιπποκρατείου Νοσοκομείου.

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** Τηλ. 992793, fax 992794.

Γ΄ Παθολογική Κλινική: Νοσοκομείο Παπαγεωργίου

Διευθυντής: Κωνσταντίνος Παλέτας, καθηγητής, τηλ. 991533.

- **Συντονιστής:** Κωνσταντίνος Παλέτας, καθηγητής.

- **Σκοπός του μαθήματος:** Η πρακτική κυρίως άσκηση των φοιτητών στα προβλήματα της Παθολογίας.

- **Επιδιωκόμενοι στόχοι:** Η προετοιμασία των φοιτητών ώστε να είναι έτοιμοι για την πρωτοβάθμια ιατρική φροντίδα.

- **Μορφή εκπαίδευσης:** 1) Καθημερινά 8:30 με 11:30 απασχόληση στους θαλάμους. 2) Κάθε Τρίτη διδακτική επίσκεψη από τον καθηγητή. 3) Κάθε Τετάρτη συζήτηση ελεύθερου θέματος με τους φοιτητές και τον καθηγητή στην αίθουσα διδασκαλίας. 4) Κάθε Πέμπτη εκ περιτροπής παρουσίαση περιστατικών της κλινικής και ανάπτυξη πτυχιακής εργασίας από ομάδα φοιτητών με παράλληλη κατάθεση γραπτού κειμένου. 5) Δευτέρα και Παρασκευή διάλεξη από τα μέλη ΔΕΠ της Κλινικής και από προσκεκλημένους ειδικούς από άλλες κλινικές του τομέα Παθολογίας.

- **Διδακτικές μονάδες:** 30.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Ανάλυση όλων των περιστατικών που νοσηλεύονται στην κλινική, με παρακολούθηση της κλινικής πορείας των αρρώστων, την αξιολόγηση των εργαστηριακών εξετάσεων, τη διάγνωση και τη θεραπεία.

- **Αίθουσες – Ώρες διδασκαλίας – Διάρκεια:** Κλινική άσκηση στους θαλάμους της Γ΄ Παθολογικής κλινικής του Νοσοκομείου Παπαγεωργίου και φροντιστηριακά μαθήματα στην αίθουσα συσκέψεων Δ 116 όπως αναπτύσσεται στη μορφή εκπαίδευσης. Συνολικά 35 ώρες/εβδομάδα.

- **Έλεγχος – Πρόοδος – Εξετάσεις:** Εκπόνηση εργασίας σε ένα θέμα από το γνωστικό αντικείμενο της Παθολογίας, με βάση τη βιβλιογραφία και τις σύγχρονες δημοσιεύσεις από το Internet. Γραπτές εξετάσεις στο τέλος του μαθήματος.

- **Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλίο:** «Εσωτερική Παθολογία» των μελών ΔΕΠ του Τομέα Παθολογίας.

- **Βιβλιοθήκη:** Του Νοσοκομείου Παπαγεωργίου.

Δ΄ Παθολογική Κλινική: Νοσοκομείο Ιπποκράτειο

Διευθυντής: Αλέξανδρος Γαρύφαλλος, καθηγητής, τηλ. 992825.

- **Οργανωτής:** Δ΄ Παθολογική Κλινική.

- **Σκοπός 12ου Εξαμήνου:** Κλινική άσκηση στους θαλάμους των ασθενών. Παρακολούθηση ασθενών με λήψη ιστορικού, κλινική εξέταση, εργαστηριακή διερεύνηση, θεραπευτική αντιμετώπιση και παρακολούθηση της πορείας του ασθενούς. Σκοπός αυτού του εξαμήνου είναι ο φοιτητής να αναλάβει υπεύθυνα την πλήρη παρακολούθηση του ασθενούς.

- **Επιδιωκόμενοι στόχοι:** Η ενεργός συμμετοχή των φοιτητών στην επίλυση του κλινικού προβλήματος, στην διαγνωστική προσέγγιση και στην θεραπευτική αντιμετώπιση.

- **Μορφή εκπαίδευσης:** Άσκηση στους θαλάμους όλες τις ημέρες της εβδομάδας με ανάληψη παρακολούθησης ασθενών της κλινικής. Παρακολούθηση των επισκέψεων των υπευθύνων των θαλάμων. Παρακολούθηση διδακτικής επίσκεψης μέλους ΔΕΠ κάθε μέρα με παρουσίαση και συζήτηση ομαδικά των περιστατικών τους. Παρουσίαση και συζήτηση επιλεγμένου περιστατικού από μέλους ΔΕΠ. Παρακολούθηση των μετεκπαιδευτικών δραστηριοτήτων της Κλινικής.

- **Διδάσκοντες – Διδακτικές μονάδες:** Όλα τα μέλη ΔΕΠ. 30 ΔΜ.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Ανάλυση όλων των περιστατικών που καλύπτουν το ευρύ φάσμα της Παθολογίας - Επείγοντα περιστατικά - Παρακολούθηση εφημεριών στα Ε.Ι.

- **Αίθουσες διδασκαλίας:** 1) Διδασκαλίας Δ΄ Παθολογικής Κλινικής, Ιπποκράτειο Νοσοκομείο 2) Θάλαμοι Κλινικής 30 ώρες ανά εβδομάδα.

- **Διάρκεια:** 13 εβδομάδες.

- **Πρόγραμμα – Ημερομηνίες εκπαίδευσης:** Κατανομή των φοιτητών στους 7 θαλάμους της Κλινικής και εκ περιτροπής άσκηση στην Καρδιολογία στην Β΄ Καρδιολογική Κλινική Α.Π.Θ.

- **Αξιολόγηση – Πρόοδος – Εξετάσεις:** Γραπτές εξετάσεις με ερωτήσεις πολλαπλών επιλογών και διαγνωστική προσέγγιση σε ιστορικά. Προφορικές εξετάσεις στο θάλαμο σε ασθενή. Ιστορικό. Κλινική εξέταση. Διαγνωστική προσέγγιση. Θεραπευτική αντιμετώπιση.

- **Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία:** Τομέας Παθολογίας Ιατρικής Σχολής Α.Π.Θ., Εσωτερική Παθολογία (2 τόμοι), (3η έκδοση), 2004.

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** Η Δ΄ Παθολογική Κλινική στερείται γραμματέα από το 1997. Η γραμματειακή υποστήριξη παρέχεται χωρίς τη συμβολή της Ιατρικής Σχολής και του Α.Π.Θ.

Α΄ Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ

Διευθυντής: Απόστολος Χατζητόλιος, καθηγητής, τηλ. 994771, 994773.

Υπεύθυνος μαθήματος: Α.Χατζητόλιος , καθηγητής

Συντονιστής μαθήματος: Χ.Σαββόπουλος , επίκ. καθηγητής

Διδάσκοντες: Α.Χατζητόλιος, καθηγητής, Χ.Σαββόπουλος επικ.καθηγητής, Θ.Βασιλειάδης, επικ.καθηγητής Τ. Διδάγγελος επικ.καθηγητής, Α. Αδαμίδου, λέκτορας, Ο. Γιουλεμέ λέκτορας, Γ. Καϊάφα λέκτορας,Φ. Ηλιάδης λέκτορας, Κ. Τζιόμαλος λέκτορας, Β. Περιφάνης λέκτορας

Σκοπός του μαθήματος: Τα θεωρητικά μαθήματα αποσκοπούν στο να αποκτήσει ο φοιτητής σαφή εικόνα της Εσωτερικής Παθολογίας , να κατανοήσει πλήρως τις κλασσικές γνώσεις , αλλά και τις νεώτερες , που αφορούν κάθε νόσημα η ομάδα νοσημάτων , ακόμη και αυτών που άπτονται των διαφόρων υποειδικοτήτων . Ταυτόχρονα η μακροχρόνια καθημερινή παρουσία των φοιτητών στους θαλάμους των ασθενών και η καθημερινή διδακτική επίσκεψη , σκοπό έχουν να καταστήσουν τον φοιτητή ικανό να αποκτήσει ευχέρεια στην προσέγγιση και την κλινική εξέταση των ασθενών , στην αξιολόγηση των κλινικών και εργαστηριακών ευρημάτων , με αποτέλεσμα την ενεργό συμμετοχή τους στον σχεδιασμό της διερεύνησης των περιστατικών ,την διαφορική διάγνωση και την διάγνωση . Περαιτέρω δε να αποκτήσουν εμπειρίες και δεξιότητες σε ιατρικούς χειρισμούς και παρεμβατικές πράξεις ,όπως επίσης να καταστούν ικανοί να κατανοούν και να οργανώνουν τις θεραπευτικές μεθόδους στον ασθενή.

Εκτός αυτών ο φοιτητής καθοδηγείται στην αναζήτηση και αξιολόγηση πληροφοριών από διάφορες πηγές , στην οργάνωση παρουσίασης θέματος που άπτεται του γνωστικού αντικειμένου της Εσωτερικής Παθολογίας , όπως επίσης στην σύνταξη κατατοπιστικού πληροφοριακού σημειώματος για την κατάσταση του ασθενούς του .

Μορφή εκπαίδευσης: Α. **Θεωρητικά μαθήματα** που γίνονται στην αίθουσα διδασκαλίας της Α΄ ΠροπαιδευτικήςΠαθολογικής Κλινικής τέσσερις φορές την εβδομάδα Δευτέρα 13.00-14 .00 μ.μ, Τρίτη 13.00-14.00 μ.μ, Πέμπτη 13.00-14.00 μ.μ και Παρασκευή 13.00-14.00 μ.μ

Κάθε Τετάρτη 13.00-14.00 μ.μ γίνεται παρουσίαση ενδιαφέροντος περιστατικού με συμμετοχή των φοιτητών.

Β. Κλινική άσκηση στους θαλάμους ασθενών της Α΄ Προπαιδευτικής Παθολογικής Κλινικής στο νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ και καθημερινή διδακτική επίσκεψη με τα υπεύθυνα για κάθε τμήμα μέλη ΔΕΠ. Μία φορά την εβδομάδα γίνεται σε κάθε τμήμα της κλινικής διδακτική επίσκεψη με τον Καθηγητή.

Διάρκεια διδασκαλίας: 30 ώρες ανά εβδομάδα 360 ώρες το δίμηνο (12εβδομάδες)

Περιεχόμενο του μαθήματος

Α. Κλινική άσκηση

Καθημερινή επαφή με τον ασθενή (ιστορικό – κλινική εξέταση),συμμετοχή στην διερεύνηση των περιστατικών ,την διαφορική διάγνωση , την διάγνωση και την θεραπευτική αντιμετώπιση των ασθενών με διδακτικές επισκέψεις του Καθηγητή και των άλλων μελών ΔΕΠ.

Β. Θεωρητικά μαθήματα κατά το εξής πρόγραμμα: Ασκίτης, Μικροαγγειοπαθητικές επιπλοκές , Διαβητικό πόδι-Υπογλυκαιμία, Αυτοάνοσες ηπατοπάθειες, Αιμοσφαιρινοπάθειες, Κίρρωση ήπατος, Φλεγμονώδη νοσήματα του εντέρου, Δ.Δ. Κοιλιακού άλγους, Συγκοπτικό επεισόδιο, Θεραπευτικές εξελίξεις στην Αιματολογία, Μικροαγγειοπαθητικό αιμολυτικό σύνδρομο, Λοιμώξεις και αρχές αντιβιοτικής θεραπείας, Χρόνια Νεφρική Ανεπάρκεια, Α.Ε.Ε., Θεραπεία Σ.Δ., Οξεία Παγκρεατίτιδα, Δρεπανοκυτταρική κρίση, Διαγνωστική προσέγγιση αναιμιών, Αντιμετώπιση δυσλιπιδαιμιών, Αναζήτηση βιβλιογραφία στο Internet-Μεθοδολογία, Πρόληψη καρδιαγγειακών νοσημάτων, Βιοστατιστική, Θεραπεία με στεροειδή, Σπειραματονεφρίτιδες, Θεραπεία με μη στεροειδή Α.Φ., Διαφορική διάγνωση αρθροπαθειών, ΟΝΑ, Οξεία Παγκρεατίτιδα, Θρομβοπενία-Θρομβοκυττάρωση, Δ. Δ. Θωρακικού άλγους, Δ.Δ. Δύσπνοιας, Ασθενής με δύσπνοια, Αιμοσφαιρινοπάθειες, Παρουσίαση περιστατικού Κλινικής, Λεμφώματα, Ηλεκτρολυτικά διαλύματα-Οροί- Ενδείξεις χορήγησης, Οξείες υπεργλυκαιμικές καταστάσεις, Αντιμετώπιση αιμορραγιών πεπτικού, Λεμφώματα – Μυελώματα, Μετεκπαιδευτικό μάθημα Κλινικής, Παρουσίαση περιστατικού Κλινικής, Διάγνωση φυσική ιστορία- θεραπεία Χρονίας Ηπατίτιδας Β και C.

Διδακτικό βιβλίο: « Εσωτερική Παθολογία» τόμοι 2 , μελών ΔΕΠ Τομέα Παθολογίας ΑΠΘ.

Αξιολόγηση-εξετάσεις: Γραπτές και προφορικές εξετάσεις

Γραμματεία: Ιωάννα Σμυρλή, ΕΤΕΠ, ΤΗΛ. 2310994770 FAX 2310994773

Β΄ Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική, Νοσοκομείο Ιπποκράτειο

Διευθυντής:Αστέριος Καραγιάννης, καθηγητής, τηλ. 992845.

- **Οργανωτής:** Β' Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική.

- Συντονίστρια: Παρασκευή Μαργάρη, Αναπλ. Καθηγήτρια

- **Υπεύθυνος μαθήματος:** Βασίλειος Άθυρος, Επίκουρος Καθηγητής Παθολογίας.

- **Διδάσκοντες:** Όλα τα μέλη ΔΕΠ της Β' ΠΠΚ και της Νεφρολογικής Κλινικής, συνεπικουρούμενα από τους ειδικούς ιατρούς του ΕΣΥ.

- **Σκοπός του μαθήματος:** Η απόκτηση θεωρητικών γνώσεων και η εφαρμογή τους στην καθημερινή κλινική πρακτική. Διδάσκεται η διαγνωστική προσέγγιση του ασθενή, η κλινική εξέταση, η αξιολόγηση των παρακλινικών εξετάσεων, η διαφορική διάγνωση και η επιλογή της κατάλληλης θεραπείας. Οι φοιτητές ανά ομάδες αναλύουν περιστατικά και εμβαθύνουν στη θεωρητική υποστήριξη της διάγνωσης και της θεραπευτικής αντιμετώπισης.

- **Εκπαιδευτικό πρόγραμμα:** 08.30π.μ. έως 13.00μ.μ. απασχόληση των φοιτητών σε θαλάμους – διδακτική επίσκεψη. 13.30μ.μ. – 14.30μ.μ. θεωρητικό μάθημα. Κάθε Δευτέρα 12.30-13.30 παρουσίαση ενδιαφερόντων περιπτώσεων ασθενών, κάθε Τρίτη 12.30-13.30 συνάντηση με ειδικούς διαφόρων ειδικοτήτων (Καρδιολόγους, Νεφρολόγους, Ενδοκρινολόγους, Ακτινολόγους), Τετάρτη 12.30 μ.μ.-13.30 μ.μ.: Βιβλιογραφική ενημέρωση, κάθε Παρασκευή 12.30 μ.μ.-13.30 μ.μ.παρουσίαση περιστατικών από φοιτητές.

- **Μορφή εκπαίδευσης:** Οι φοιτητές αναλαμβάνουν συγκεκριμένους ασθενείς στους θαλάμους. Γνωρίζουν το ιστορικό τους, εξετάζουν κλινικά τους ασθενείς, αξιολογούν τις παρακλινικές εξετάσεις και προτείνουν την ενδεικνυόμενη θεραπεία. Επίσης, εκπαιδεύονται σε πρακτικά θέματα της καθημερινής κλινικής πράξης, όπως αιμοληψίες, τοποθέτηση ορών, ενδομυϊκές ή ενδοφλέβιες ενέσεις, τοποθέτηση ρινογαστρικών καθετήρων και καθετήρων κύστεως και άλλα. Έμφαση, ακόμη, δίνεται στην καλή γνώση των ενδείξεων και αντενδείξεων των φαρμάκων, των σωστών δόσεων, αλλά και των ανεπιθύμητων ενεργειών τους. Παρακολούθηση γενικών εφημεριών στα Εξωτερικά Ιατρεία.

- **Διδακτικές μονάδες:** 30.

- **Ώρες – Διάρκεια διδασκαλίας:** 35 ώρες/εβδομάδα.

- **Αίθουσες:** Μαθήματα αμφιθεάτρου: Δευτέρα, Τρίτη, Τετάρτη, Πέμπτη, Παρασκευή αίθουσα διδασκαλίας της Β΄ Προπαιδευτικής Παθολογικής Κλινικής και αμφιθέατρο Πάνου Μεταξά, Ιπποκράτειο Νοσοκομείο.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Ασθενής υψηλού καρδιαγγειακού κινδύνου, Κολπική μαρμαρυγή, Αρρυθμίες, Βαλβιδοπάθειες αορτής και μιτροειδούς, Πνευμονική εμβολή, Στεφανιαία νόσος, Καρδιακή ανεπάρκεια, Έμφραγμα μυοκαρδίου-αντιμετώπιση, Δυσλιπιδαιμίες και θεραπεία δυσλιπιδαιμιών, Σακχαρώδης διαβήτης, Επείγουσες καταστάσεις ΣΔ, Θεραπευτική αντιμετώπιση αρτηριακής υπέρτασης, Δευτεροπαθής υπέρταση, Παθήσεις επινεφριδίων, Παθήσεις θυρεοειδούς, Λοιμώξεις αναπνευστικού, ουροποιητικού και ΚΝΣ, μη ειδικές Λοιμώξεις, Αλλεργικά νοσήματα, θεραπεία και αντιμετώπιση, Αναφυλακτικό shock, Λεμφαδενοπάθειες, Λευχαιμίες/MDS, Αιμορραγικές διαθέσεις, Αναιμία, Μυελοϋπερπλαστικά σύνδρομα, Αιμορροφιλία-θεραπεία-αντιμετώπιση, Κίρρωση ήπατος-επιπλοκές, Αυτοάνοσες ηπατοπάθειες, Φλεγμονώδη νοσήματα του εντέρου, Νοσήματα χοληφόρων, Νοσήματα στομάχου, Χρόνιες ηπατίτιδες Β,C,D, Οξεία παγκρεατίτιδα, Πολύποδες-καρκίνος παχέος εντέρου, Σηψαιμία, Παθοφυσιολογία-Οξεοβασική ισορροπία, Προσέγγιση νεφροπαθούς, Σπειραματονεφρίτιδες Ι και ΙΙ, Οξεία νεφρική ανεπάρκεια, Χρόνια νεφρικής ανεπάρκεια Ι και ΙΙ, Αρθρίτιδες, Θεραπευτική αντιμετώπιση ρευματολογικών νοσημάτων, ΣΕΛ- Σκληρόδερμα.

- **Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία:** Εσωτερική Παθολογία του Τομέα Παθολογίας. Επιλεγμένα άρθρα από τη διεθνή βιβλιογραφία. Κατευθυντήριες οδηγίες σε επιλεγμένα θέματα της Εσωτερικής Παθολογίας.

- **Αξιολόγηση-Πρόοδος-Εξετάσεις:** Καθημερινή αξιολόγηση των φοιτητών στους θαλάμους. Γραπτές εξετάσεις σε ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής. Προφορική εξέταση της ικανότητας στη διαγνωστική προσέγγιση και θεραπεία, που γίνεται στο θάλαμο. Προφορική εξέταση σε επταμελή επιτροπή.

- **Βιβλιοθήκη:** Πρόσβαση στη βιβλιοθήκη της Β΄ Προπαιδευτικής Παθολογικής Κλινικής.

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** 1) Σιαμάγκα-Παπαδοπούλου Τριανταφυλλιά, τηλ. 992819, 2313 312071.

ΙΒ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

56. Μαιευτική – Γυναικολογία ΙΙ (ΙΑ0296)

Α΄ Μαιευτική – Γυναικολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

Διευθυντής: Βασίλειος Ταρλατζής, καθηγητής, τηλ. 991515.

- **Οργανωτής:** Β. Ταρλατζής, καθηγητής.

- **Συντονιστής:** Β. Ταρλατζής, καθηγητής.

- **Σκοπός:** Η εκπαίδευση των φοιτητών της Ιατρικής Σχολής του Α.Π.Θ. σε βασικά θέματα Γενικής Μαιευτικής και Γυναικολογίας, Εμβρυομητρικής Ιατρικής, Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής, Γυναικολογικής Ογκολογίας και Ουρογυναικολογίας.

- **Επιδιωκόμενοι στόχοι:** Η απόκτηση εκ μέρους των φοιτητών της Ιατρικής των γνώσεων των απαιτούμενων για κάθε ιατρό στα θέματα Γενικής Μαιευτικής και Γυναικολογίας, Εμβρυομητρικής Ιατρικής, Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής, Γυναικολογικής Ογκολογίας και Ουρογυναικολογίας, έτσι ώστε να είναι αυτοί ικανοί σε επείγουσες ή μη καταστάσεις να αναγνωρίσουν, διαγνώσουν και θεραπεύσουν πάσχουσες από αντίστοιχες παθήσεις γυναίκες, καθώς και να προβούν στις ενδεδειγμένες ενέργειες σε έγκυες γυναίκες, ως προς την αντιμετώπιση προβλημάτων της κύησης ή της λοχείας τους.

- **Μορφή εκπαίδευσης:** α) Παρακολούθηση θεωρητικών μαθημάτων από αμφιθεάτρου β) Υποχρεωτική παρακολούθηση φροντιστηριακών ασκήσεων σε αίθουσες διδασκαλίας και στα Τμήματα της Κλινικής γ) Υποχρεωτική παρακολούθηση γενικών εφημεριών της Κλινικής.

- **Διδακτικές μονάδες:** 35.

- **Διδάσκοντες:** Βασίλειος Ταρλατζής, καθηγητής, Ευστράτιος Ασημακόπουλος, καθηγητής, Βασίλειος Παπαμελετίου, καθηγητής, Παναγιώτης Σταματόπουλος, καθηγητής, Απόστολος Αθανασιάδης, αναπλ. καθηγητής, Δημήτριος Βαβίλης, αναπλ. καθηγητής, Διαμαντής Κελλαρτζής, αναπλ. καθηγητής, Φίλιππος Τζεβελέκης, αναπλ. καθηγητής, Γρηγόριος Γκριμπίζης, επίκ. καθηγητής, Δημήτριος Γουλής, επίκ. καθηγητής, Ελένη Μπίλη, επίκ. καθηγήτρια, Γεώργιος Πάντος, επίκ. καθηγητής, Αλέξιος Παπανικολάου, επίκ. καθηγητής, Λεωνίδας Ζεπειρίδης, επίκ. καθηγητής, Θεόδωρος Θεοδωρίδης, επίκ. καθηγητής, Ευστράτιος Κολιμπιανάκης, επίκ. καθηγητής, Αικατερίνη Χατζημελετίου, λέκτορας.

- **Περιεχόμενο:** Παθήσεις κατά τη διάρκεια της κύησης - Αιμορραγίες 3ου τριμήνου - Πολύδυμη κύηση - Φυσιολογικός τοκετός - Πρόωρος τοκετός - Πρόωρη ρήξη των εμβρυϊκών υμένων - Δυστοκία και μαιευτικές επιπλοκές κατά τον τοκετό - Επεμβατικός τοκετός - Λοχεία - Ψυχιατρικά προβλήματα κατά τη διάρκεια της κύησης - Υπερηχογραφία στη Μαιευτική και Γυναικολογία - Ενδομητρίωση - Αδενομύωση - Φλεγμονές του γυναικείου γεννητικού συστήματος - Διαταραχές πυελικού εδάφους - Ακράτεια ούρων - Παθήσεις του αιδοίου και του κόλπου - Παθήσεις του τραχήλου της μήτρας - Παθήσεις της μήτρας και των σαλπίγγων - Παθήσεις των ωοθηκών - Ενδοσκοπήσεις στη γυναικολογία.

- **Αίθουσες διδασκαλίας:** Αμφιθέατρο 350 θέσεων στο Νοσοκομείο Παπαγεωργίου, Αίθουσα Σεμιναρίων στο Νοσοκομείο Παπαγεωργίου, Αίθουσα φροντιστηριακών ασκήσεων στο Νοσοκομείο Παπαγεωργίου, Αίθουσα διδασκαλίας - Βιβλιοθήκη Α' Μαευτικής - Γυναικολογικής Κλινικής Α.Π.Θ.

- **Βιβλιοθήκη:** Α΄ Μαιευτικής - Γυναικολογικής Κλινικής Α.Π.Θ.

- **Ώρες – Διάρκεια διδασκαλίας:** Κλινική άσκηση Μαιευτικής - Γυναικολογίας χειμερινό και εαρινό εξάμηνο. Η άσκηση διαρκεί τρεις (3) εβδομάδες. Η εκπαίδευση γίνεται σε καθημερινή βάση 9:00-14:00 καθ' όλη τη διάρκεια των 3 εβδομάδων και περιλαμβάνει: 1 ώρα διαλέξεως σε αίθουσα διδασκαλίας, 4 ώρες κλινική άσκηση στα Τμήματα της Κλινικής, 3 εξάωρες εφημερίες κατά τις ημέρες γενικής εφημερίας της Κλινικής.

- **Αξιολόγηση – Πρόοδος – Εξετάσεις:** Λήψη παρουσιών στις φροντιστηριακές και κλινικές ασκήσεις, οι οποίες αποτελούν προϋπόθεση για τη συμμετοχή στις εξετάσεις. Προφορική αποτίμηση κατά την διάρκεια των μαθημάτων. Εκπόνηση εκπαιδευτικών εργασιών από φοιτητές, σε θέματα από την εξεταστέα ύλη. Συνολική αποτίμηση - Αξιοποίηση: Γραπτές εξετάσεις, οι οποίες αφορούν στην ανάπτυξη θεμάτων της εξεταστέας ύλης. Προφορικές εξετάσεις, ανά ομάδες φοιτητών, από τα μέλη ΔΕΠ της Κλινικής.

- **Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία:** Βιβλίο: «Βασικές γνώσεις Μαιευτικής και Γυναικολογίας», Ι. Ν. Μπόντης, Θεσσαλονίκη University Studio Press, 2007.

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** Ζαχαρούλα Βαδίνα-Δεμερτζίδου ΕΙΔΙΠ ΙΙ, τηλ. 991507, Βασιλικη Ρατίδου ΕΤΕΠ, τηλ. 991506, Σοφία Λασκούδη-Αθανασάκη κλητήρας, τηλ. 991510. Ώρες λειτουργίας Γραμματείας 9:00-13:00 κάθε εργάσιμη ημέρα του ακαδημαϊκού έτους.

Β΄ Μαιευτική – Γυναικολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ

Διευθυντής: Αριστοτέλης Λουφόπουλος, καθηγητής, τηλ. 2313 312130, 992880.

- **Οργανωτής:** Α. Λουφόπουλος, καθηγητής.

- **Συντονιστής:** Α. Λουφόπουλος, καθηγητής. Δέχεται τους φοιτητές Τρίτη, Τετάρτη, Πέμπτη 11:00-12:00.

- **Σκοπός του μαθήματος:** Η θεωρητική και επί των ασθενών εκπαίδευση των φοιτητών για την απόκτηση βασικών γνώσεων της Μαιευτικής - Γυναικολογίας.

- **Επιδιωκόμενοι στόχοι:** Η εξοικείωση των φοιτητών με την έγκυο - επίτοκο και γυναικολογική ασθενή, η παρακολούθηση κάποιων χειρισμών και επεμβάσεων και η απόκτηση βασικών γνώσεων που είναι απαραίτητες για τη σφαιρική εκπαίδευση του φοιτητή.

- **Μορφή εκπαίδευσης:** α) θεωρητική διδασκαλία επί των θεμάτων που περιλαμβάνονται στη διδακτέα ύλη, β) ο διαχωρισμός των φοιτητών σε μικρές ομάδες και η κυκλική περιφορά τους στα επιμέρους τμήματα της κλινικής: αίθουσα τοκετών, χειρουργείο, εξωτερικά ιατρεία, ειδικά τμήματα (υπογονιμότητος, παθολογίας τραχήλου, εργαστήρια) στα οποία έρχονται σε επαφή με τους ασθενείς, τα προβλήματα και τον τρόπο αντιμετώπισής τους.

- **Διδάσκοντες:** Όλα τα μέλη ΔΕΠ της Κλινικής.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Επιπλοκές στη διάρκεια της κύησης (αποβολές, αιμορραγίες, έκτοπη κύηση), πολύδυμη κύηση, πρόωρος και επεμβατικός τοκετός, υπερηχογραφία, ενδομητρίωση, παθήσεις αιδοίου - κόλπου - τραχήλου - μήτρας - ωοθηκών, ενδοσκοπήσεις στη γυναικολογία, υπογονιμότητα.

- **Αίθουσα Πρόγραμμα και ώρες διδασκαλίας:** Θεωρητική: στην αίθουσα διδασκαλίας της Β΄ Μαιευτικής - Γυναικολογικής Κλινικής στον 4ο όροφο του Α΄ κτιρίου, 12:00-13:00 καθημερινά. Πρακτική εκπαίδευση: 9:00-12:00 καθημερινά στα διάφορα τμήματα της Κλινικής

κυκλικά ανά ομάδες. Υποχρεωτική παρακολούθηση τεσσάρων τετράωρων γενική εφημερίας από 16:00-20:00.

- **Έλεγχος – Πρόοδος – Εξετάσεις:** Επιτρέπονται δυο δικαιολογημένες απουσίες που αναπληρώνονται με παρακολούθηση τετράωρης εφημερίας εκάστη. Οι εξετάσεις του μαθήματος είναι προφορικές και γραπτές (ανάπτυξη θεμάτων και επιλογή πολλαπλών απαντήσεων) σε ημερομηνία που καθορίζεται ύστερα από συνεννόηση με το συντονιστή του μαθήματος.

- **Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία:** 1) «Εξωσωματική γονιμοποίηση και συναφείς μέθοδοι στην υποβοηθούμενη αναπαραγωγή» Ι.Μ. Τζαφέττας. 2) «Μαιευτική», «Γυναικολογία» Α. Καλογερόπουλος.

- **Βιβλιοθήκη:** Κεντρική του Πανεπιστημίου και Βιβλιοθήκη του Ιπποκράτειου Νοσοκομείου.

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** Ώρες γραμματείας: 9:00-14:00 καθημερινά Σδράκα Μαίρη, τηλ. 992880, 992887, e-mail: itzafeta@med.auth.gr

Γ΄ Μαιευτική – Γυναικολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ

Διευθυντής:Δαυίδ Ρούσσο, καθηγητής.

- **Οργανωτής:** Δαυίδ Ρούσσο, καθηγητής.

- **Συντονιστής:** Δ. Ρούσσο. Δέχεται τους φοιτητές, καθημερινά 9:00-13:00.

- **Σκοπός του μαθήματος:** Η θεωρητική και πρακτική εκπαίδευση των φοιτητών για την απόκτηση γνώσεων της Μαιευτικής - Γυναικολογίας.

- **Επιδιωκόμενοι στόχοι:** Η εξοικείωση των φοιτητών με την έγκυο - επίτοκο και γυναικολογική ασθενή, η παρακολούθηση κάποιων χειρισμών και επεμβάσεων και η απόκτηση βασικών γνώσεων που είναι απαραίτητες για τη σφαιρική εκπαίδευση του φοιτητή.

- **Μορφή εκπαίδευσης:** Το σύνολο των φοιτητών του ΙΑ΄ εξαμήνου χωρίζεται σε 3 τρίμηνα και κάθε τρίμηνο σε 4 τριβδόμαδα άσκησης φοιτητών. Η κάθε ομάδα ασκείται για διάστημα 3 εβδομάδων καθημερινά 9:00-13:00 (2 ώρες αμφιθέατρο και 2 ώρες απασχόληση στους θαλάμους, τα χειρουργεία και τα εξωτερικά ιατρεία). Στη διάρκεια της εκπαίδευσής τους παρακολουθούν υποχρεωτικά τρεις εφημερίες εξάωρες σε μέρες γενικής εφημερίας της Κλινικής. Δικαίωμα έχουν μόνο μιας απουσίας στη διάρκεια των τριών εβδομάδων. Επίσης την τελευταία εβδομάδα παρουσιάζουν πτυχιακή εργασία με θέμα που τους έχει δοθεί στην αρχή της άσκησης.

- **Διδακτικές μονάδες:** 35.

- **Διδάσκοντες:** Δ. Ρούσσο καθηγητής, Β. Παλαπέλας, επίκ. καθηγητής, Α. Μαμόπουλος, επίκ. καθηγητής, Γ. Μαυροματίδης, λέκτορας.

- **Αίθουσα:** Αίθουσα Διδασκαλίας Γ΄ Μαιευτικής - Γυναικολογικής Κλινικής, 4ος όροφος Γ.Ν.Θ. «Ιπποκράτειο».

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Ανώμαλος τοκετός και μαιευτικές επιπλοκές κατά τον τοκετό, Ινομυώματα μήτρας, Υπέρηχοι στη Μαιευτική - Γυναικολογία, Εμβρυϊκή πνευμονική ωριμότητα, Η υπογονιμότητα στη γυναίκα, Γυναικεία και ανδρική υπογονιμότητα, Εξωμήτριος εγκυμοσύνη, Προγεννητικός έλεγχος - αγωγή στην κύηση, Ενδομητρίωση - Αδενομύωση, Εμ-

μηνορρυσία και κυκλικές αλλαγές στο γεννητικό σωλήνα, Θεραπεία ορμονικής υποκατάστα σης, Κύηση υψηλού κινδύνου, Αντισύλληψη και οικογενειακός προγραμματισμός, Κακοήθεις παθήσεις του τραχήλου - ενδομητρίου, Σύνδρομο πολυκυστικών ωοθηκών, Παθολογικές επιπλοκές και νοσήματα στην εγκυμοσύνη, Πρόωρη ρήξη των υμένων, Τροφοβλαστική νόσος, Σακχαρώδης διαβήτης και κύηση, Εξωμήτρια εγκυμοσύνη, Σεξουαλικώς μεταδιδόμενα νοσήματα, Συγγενείς ανωμαλίες και γεννητικά νοσήματα- προγεννητική διερεύνηση, Διαταραχές του εμμ/κού κύκλου και ανώμαλη αιμόρροια από τα γεννητικά όργανα, Δυστοκία, Ενδομήτριες λοιμώξεις.

- **Έλεγχος – Πρόοδος – Εξετάσεις:** Λαμβάνονται παρουσίες καθημερινά κατά την προσέλευση των φοιτητών και κατά την αποχώρηση. Εξετάσεις γραπτές και προφορικές κατά τις ημερομηνίες που αναφέρονται στο πρόγραμμα σπουδών της Σχολής.

- **Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία:** 1) «Βασικές γνώσεις Μαιευτικής - Γυναικολογίας» Ι. Ν. Μπόντη. 2) «Πυελικός πόνος» Β. Καραγιάννη (διδακτικό εγχειρίδιο). Βιβλίο καθηγητού Ι. Μπόντη - Μαιευτική - Κεφάλαια 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 21. Γυναικολογία- Κεφάλαια- 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36. Βιβλίο καθηγητού Β. Καραγιάννη Κεφάλαια 9, 10, 17.

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** Ώρες γραμματείας: 11:00-12:00 καθημερινά κ. Τσαμπά Μάγδα, τηλ. 2313 312120, 992950 e-mail: magdacab@med.auth. gr και karagian@med.auth.gr

Δ΄ Μαιευτική – Γυναικολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ

Διευθυντής: Θεόδωρος Αγοραστός, καθηγητής, τηλ. 2313 312140, 992870.

- **Οργανωτής:** Θ. Αγοραστός, καθηγητής.

- **Συντονιστής:** Θ. Αγοραστός, αναπλ. καθηγητής.

- **Σκοπός του μαθήματος:** Η θεωρητική και πρακτική εκπαίδευση των φοιτητών ιατρικής του ΙΒ' εξαμήνου σπουδών σε βασικά θέματα Γενικής Μαιευτικής και Γυναικολογίας, καθώς και σε ειδικότερα θέματα Εμβρυομητρικής Ιατρικής, Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής, Γυναικολογικής Ογκολογίας και Ουρογυναικολογίας.

- **Επιδιωκόμενοι στόχοι:** Η πλέον λεπτομερής, απ' ότι στο Ι' εξάμηνο, απόκτηση γνώσεων αλλά και ειδικότερα εμπειρίας εκ μέρους των φοιτητών της Ιατρικής σε θέματα Γενικής Μαιευτικής και Γυναικολογίας, Εμβρυομητρικής Ιατρικής, Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής, Γυναικολογικής Ογκολογίας και Ουρογυναικολογίας, έτσι ώστε να είναι αυτοί ικανοί να αντεπεξέλθουν σε επείγουσες ή μη καταστάσεις που τυχόν θα προκύψουν και θα απαιτούν από μέρους τους αντιμετώπιση, όπως η πρόληψη, διάγνωση και θεραπεία γυναικολογικών παθήσεων αλλά και η διενέργεια ενδεδειγμένων ιατρικών πράξεων προς αντιμετώπιση προβλημάτων της κύησης, του τοκετού ή της λοχείας.

- **Μορφή εκπαίδευσης:** Τα μαθήματα και η πρακτική εξάσκηση κατανέμονται εξ ίσου σε όλες τις ημέρες της εβδομάδας και περιλαμβάνουν παρακολούθηση θεωρητικών μαθημάτων από αμφιθεάτρου, διδασκαλία στους θαλάμους των εγκύων, επιτόκων, λεχωίδων και ασθενών με γυναικολογικά προβλήματα, διδασκαλία από αμφιθεάτρου ή/και συμμετοχή κατά περίπτωση στα χειρουργεία, άσκηση στα εξωτερικά ιατρεία της Κλινικής, παρακολούθηση ή/και συμμετοχή κατά περίπτωση στην διενέργεια τοκετών και καισαρικών τομών, παρακολούθηση video-προβολών, παρακολούθηση των ενδοκαι διακλινικών μετεκπαιδευτικών μαθημάτων, συμμετοχή στην μεσημβρινή καθημερινή συνάντηση των μελών της Κλι-

νικής, καθώς και υποχρεωτική παρακολούθηση 2 γενικών εφημεριών της Κλινικής. Το σύνολο των φοιτητών του ΙΑ' εξαμήνου χωρίζεται σε 3 τρίμηνα και κάθε τρίμηνο σε 4 σειρές άσκησης διάρκειας 3 εβδομάδων εκάστη. Η άσκηση αρχίζει στις 8:00 με πρακτική άσκηση στα διάφορα τμήματα της Κλινικής, σύμφωνα με το πρόγραμμα κατανομής των φοιτητών ανά τμήμα. Ακολουθεί διάλειμμα (10:30-11:00) και στη συνέχεια μάθημα από αμφιθεάτρου (11:00-12:00). Στη συνέχεια συνέχιση της άσκησης στα διάφορα τμήματα της Κλινικής ή συμμετοχή στα μετεκπαιδευτικά μαθήματα και στην συνάντηση των μελών της Κλινικής. Πέρας της άσκησης κάθε μέρα συνήθως κατά τις 14:00, ή αργότερα. Για την ολοκλήρωση της εκπαίδευσης υποχρεωτική συμμετοχή των φοιτητών τουλάχιστον επί 4ωρο σε δύο γενικές εφημερίες της Κλινικής. Οι ημερομηνίες των γενικών εφημεριών της Κλινικής γνωστοποιούνται στον πίνακα ανακοινώσεων. Μετά το πέρας της εφημερίας χορηγείται βεβαίωση παρακολούθησης από τον υπεύθυνο ιατρό της εφημερίας η οποία προσκομίζεται στο τέλος της άσκησης στη γραμματεία της Κλινικής. Σε κάθε φοιτητή κατά την αρχή της άσκησης ανατίθεται από τον Διευθυντή της Κλινικής ένα θέμα προς μελέτη με την βοήθεια του διαδικτύου. Ένα μέλος ή ένας επιστημονικός συνεργάτης της Κλινικής λειτουργεί ως επιβλέπων για κάθε έναν φοιτητή. Όλα τα θέματα παρουσιάζονται από τους φοιτητές κατά την διάρκεια ειδικής Συνεδρίας των μελών της Κλινικής.

- **Διδακτικές μονάδες:** 35.

- **Διδάσκοντες:** Θ. Αγοραστός, καθηγητής, Ν. Πράπας, καθηγητής Ι. Πράπας, αναπλ. καθηγητής.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Ανατομία και εμβρυολογία του γυναικείου αναπαραγωγικού συστήματος, Γυναικολογικό ιστορικό και εξέταση, Υπερηχογραφία στη γυναικολογία, Μεταβολές του εμμηνορρυσιακού κύκλου (εφηβεία, διαταραχές της ήβης, εμμηνόπαυση), Διαταραχές του κύκλου και της εμμηνορρυσίας, Η σεξουαλική συμπεριφορά της γυναίκας και τα προβλήματά της, Αντισύλληψη, Υπογονιμότητα, Ενδομητρίωση-Αδενομύωση, Φλεγμονές του γυναικείου γεννητικού συστήματος, Διαταραχές πυελικού εδάφους - Ακράτεια ούρων, Παθήσεις του αιδοίου και του κόλπου, Παθήσεις του τραχήλου της μήτρας, Παθήσεις της μήτρας και των σαλπίγγων, Παθήσεις των ωοθηκών, Ο μαστός, Ενδοσκοπήσεις στην γυναικολογία, Ρομποτική Χειρουργική, Νομικά Θέματα στην Μαιευτική και Γυναικολογία.

- **Αίθουσες διδασκαλίας:** Αίθουσα διδασκαλίας 3ου ορόφου Κτιρίου Α' Ιπποκρατείου Γ.Ν.Θ., 8:00-10:00, & Αίθουσα Συνεδριάσεων της Κλινικής 8:0014:00.

- **Έλεγχος – Πρόοδος:** Καταγραφή παρουσιών κατά την προσέλευση των φοιτητών, κατά την διάρκεια των μαθημάτων και ασκήσεων καθώς και κατά την αποχώρηση. Η παρουσία των φοιτητών είναι απαραίτητη και αποτελεί προϋπόθεση για την συμμετοχή στις εξετάσεις. Σημαντικό στοιχείο της εκπαιδευτικής διαδικασίας αποτελεί και η προφορική αποτίμηση της επίδοσης των φοιτητών κατά την διάρκεια των μαθημάτων, της άσκησης και της προφορικής παρουσίασης της εργασίας. Επιτρέπονται μόνον 2 απουσίες. Κάθε απουσία αναπληρώνεται υποχρεωτικά με τουλάχιστον 4ωρη συμμετοχή σε επιπλέον εφημερία.

- **Εξετάσεις:** Προφορικές και γραπτές εξετάσεις, οι οποίες αφορούν στην ανάπτυξη θεμάτων της εξεταστέας ύλης, διεξαγόμενες από τα μέλη ΔΕΠ της Κλινικής στις ημερομηνίες που αντιστοιχούν στο πρόγραμμα σπουδών της Σχολής καθώς και μετά από συνεννόηση με τον Διευθυντή της Κλινικής. Οι ημερομηνίες ανακοινώνονται για την εκάστοτε περίοδο από την Γραμματεία της Κλινικής.

- **Εκπαιδευτικό Υλικό – Βιβλίο:** «Βασικές γνώσεις Μαιευτικής-Γυναικολογίας», εκδ. Ι. Ν. Μπόντης, Θεσσαλονίκη, University Studio Press, 2007.

- **Γραμματειακή Υποστήριξη:** Πληροφορίες: 11:00-12:00 καθημερινά. Γραμματέας: Κίτσου Αναστασία, τηλ. 2313312140, e-mail: agorast@med.auth.gr

57. Παιδιατρική (ΙΑ0323)

Α' Παιδιατρική Κλινική, Νοσοκομείο Ιπποκράτειο

- Διευθυντής: Φώτιος Παπαχρήστου, καθηγητής, τηλ. 2310-992962.

- Υπεύθυνος: Φ. Παπαχρήστου

- Συντονιστές: Φ. Παπαχρήστου, Ν. Γομπάκης, Ε. Φαρμάκη.

- e-mail: apedklin@med.auth.gr

- Ιστοσελίδα: www.ped1.gr

- Σκοπός του μαθήματος: α) να έρθουν οι φοιτητές σε επαφή με το μικρό ασθενή, να εξοικειωθούν με τις ιδιαιτερότητες του και να αποκτήσουν την ικανότητα να προσεγγίζουν τους γονείς και το παιδί, β) να εκπαιδευτούν επικεντρώνοντας το ενδιαφέρον τους στον άρρωστο και όχι στην ασθένεια, γ) να μυηθούν στην σύγχρονη άσκηση της Παιδιατρικής (εκσυγχρονισμός παραδοσιακών τρόπων διδασκαλίας, χρήση της τεχνολογίας, συνδρομή/διασύνδεση των διαφόρων Παιδιατρικών υποειδικοτήτων και άλλων ειδικοτήτων της Ιατρικής).

- Επιδιωκόμενοι στόχοι: α) να αποκτήσουν οι φοιτητές τις βασικές και απαραίτητες για κάθε γιατρό γνώσεις της Παιδιατρικής, ώστε να αναγνωρίζουν και να αντιμετωπίζουν τις επείγουσες αλλά και τις συχνότερες καταστάσεις στα παιδιά, β) να αποκτήσουν εμπειρία και ευαισθησία στη προσέγγιση του μικρού ασθενή, γ) να μυηθούν στην τέχνη της «ιατρικής σκέψης» και της «διαχείρισης της γνώσης» που θα τους κατευθύνει στη σωστή διάγνωση.

- Μορφή εκπαίδευσης – Αίθουσες διδασκαλίας – Ώρες διδασκαλίας: Το μάθημα διδάσκεται από όλα τα μέλη ΔΕΠ και τους ειδικούς του ΕΣΥ που υπηρετούν στην κλινική ή στη Α΄ Νεογνολογική κλινική ή στη ΜΕΘ παίδων του Ιπποκρατείου Νοσοκομείου: 1) Σε αίθουσες διδασκαλίας που είναι εξοπλισμένες με σύγχρονα οπτικοακουστικά μέσα (Η/Υ, video projector, τηλεόραση), 2) Στους θαλάμους επί των αρρώστων, 3) Στα τακτικά εξωτερικά ιατρεία, 4) Στα εξωτερικά ιατρεία σε εφημερίες της Κλινικής.

Συνοπτικά το πρόγραμμα εκπαίδευσης του ΙΑ-ΙΒ εξαμήνου έχει ως εξής: αποστέλλεται εκ των προτέρων στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο των φοιτητών το ενημερωτικό φύλο μαθήματος (ΕΦΜ), το πρόγραμμα των μαθημάτων, ο πίνακας με την ύλη εκπαίδευσης στο θάλαμο και φόρμες σχετικές με τις εφημερίες. Προσέλευση των φοιτητών και υποδοχή τους από τον υπεύθυνο εκπαίδευσης στις 8:30. Από τις 8:30 έως τις 11:30 οι φοιτητές εξετάζουν τους αρρώστους των θαλάμων τους και διδάσκονται από τους ειδικούς παιδιάτρους επ' αυτών.

Επίσης εξασκούνται σε απλές ιατρικές πράξεις και μαθαίνουν πρακτικές γνώσεις απαραίτητες στην καθημέρα κλινική πράξη. Από 11:30-12:00 διάλειμμα. Στις 12:00-14:00 κάθε μέρα θεωρητικό μάθημα βάσει προγράμματος που είναι αναρτημένο στην αίθουσα διδασκαλίας.

Μία φορά την εβδομάδα παρουσιάζουν οι ίδιοι στον Διευθυντή της Κλινικής διαφορική διάγνωση επί νεοεισαχθέντων ασθενών. Μία φορά την εβδομάδα παρακολουθούν και συμμετέχουν στην παρουσίαση ενδιαφερουσών περιπτώσεων καλά μελετημένων ασθενών που γίνεται από το ιατρικό προσωπικό της Κλινικής. Επίσης μία φορά την εβδομάδα παρακολουθούν τα διακλινικά μαθήματα και τις κλινικοεργαστηριακές συναντήσεις. Τέλος συμμετέχουν εκ περιτροπής στις γενικές εφημερίες της Κλινικής και επισκέπτονται τη μονάδα Εντατικής Νοσηλείας Νεογνών.

Η συνολική διάρκεια διδασκαλίας καθημερινά είναι 5½ ώρες (8:30-14:00) με μισή ώρα διάλειμμα (11:30-12:00). Το μάθημα διδάσκεται 165 ώρες το εξαβδόμαδο στην πρωϊνή ζώνη εκπαίδευσης και 33-36 στην απογευματινή στις εξωτερικές εφημερίες. Στις υπόλοιπες προβλεπόμενες ώρες εκπονούν (υπό επίβλεψη) στο σπίτι τους μια επιστημονική γραπτή εργασία παρουσίασης περιστατικού, η οποία υποβάλλεται ηλεκτρονικά (165 ώρες πρωινής εκπαίδευσης, 33-36 εξωτερικής γενικής εφημερίας και 12 ώρες συγγραφής εργασίας). Σύνολο εκπαίδευσης: 210 ώρες ανά εξαβδόμαδο.

- Περιεχόμενο μαθήματος: Προγεννητική διάγνωση, Το παιδί με αμφίβολα γεννητικά όργανα, Αιμοσφαιρινοπάθειες, Εργαστηριακή προσπέλαση αναιμιών, Αιμορραγικές διαθέσεις, Επίκτητες αιμολυτικές αναιμίες, Κυτταροπενίες, Λευχαιμίες, Διαφορική διάγνωση λεμφαδενίτιδας, Λοιμώξεις ανώτερου αναπνευστικού, Αντιμετώπιση παιδιών με δύσπνοια, Μαθησιακά προβλήματα, Το υποτονικό παιδί, Διαγνωστική προσέγγιση ημικρανίας, Επείγοντα νευρολογικά προβλήματα, Σπασμοί (Video-παρουσίαση), Καθυστέρηση σωματικής αύξησης, Σακχαρώδης διαβήτης, Βασική και εξειδικευμένη καρδιοαναπνευστική αναζωογόνηση σε βρέφη και παιδιά (βασική ΚΑΡΠΑ, εξειδικευμένη ΚΑΡΠΑ), Αναπνευστικά προβλήματα νεογνών, Μικρού βάρους γέννησης νεογνά, Συγγενείς λοιμώξεις, Διαγνωστική προσέγγιση στο μεταβολικό νόσημα Ι και ΙΙ, Ιδιοπαθές νεφρωσικό σύνδρομο, Λοιμώξεις ουροποιητικού στα παιδιά, Υπέρταση, Χρόνια νεφρική ανεπάρκεια, Λοιμώδη νοσήματα της εποχής μας, Το παιδί με τις συχνές λοιμώξεις, Παρατεινόμενος πυρετός αγνώστου αιτιολογίας, Αντιμικροβιακά φάρμακα Ι και ΙΙ, Εμβολιασμοί ειδικών ομάδων, Ρευματικά νοσήματα παιδικής ηλικίας Ι και ΙΙ, Διαφορική διάγνωση αρθρίτιδων, Συνήθεις και επείγουσες αλλεργικές καταστάσεις στα παιδιά,, Οξέα και χρόνια κοιλιακά άλγη, Διατροφή και διαταραχές θρέψης, Χρόνια διάρροια στα παιδιά, Ηπατίτιδες, Συγγενείς και επίκτητες καρδιοπάθειες, Οδηγίες συγγραφής επιστημονικής εργασίας, Συνταγογραφία και δοσολογία φαρμάκων, Πρακτική άσκηση δεξιοτήτων.

- Διδακτικές μονάδες: 15.

- Διδάσκοντες: Φ. Παπαχρήστου, Ν. Γομπάκης, Δ. Ζαφειρίου, Μ. Τραχανά, Ε. Φαρμάκη, Μ. Οικονόμου, Β. Δρόσου, Β. Σούμπαση, Ε. Διαμαντή, Κ. Σαραφίδης.

- Αίθουσες διδασκαλίας: 1) Η αίθουσα διδασκαλίας (60 ατόμων) της Α' Παιδιατρικής Κλινικής του Α.Π.Θ. στον 4ο όροφο της παιδιατρικής πτέρυγας «Χ. Κασίμος» του «Ιπποκρατείου» Νοσοκομείου. 2) Η αίθουσα διδασκαλίας (20 ατόμων) του Κέντρου Αναπτυξιακής Παιδιατρικής «Απόστολος Φωκάς» της Α' Παιδιατρικής Κλινικής. 3) Ορισμένες ημέρες και ώρες της εβδομάδας το αμφιθέατρο «Π. Μεταξάς» του «Ιπποκρατείου» Νοσοκομείου.

- Έλεγχος – Πρόοδος – Εξετάσεις: Η αξιολόγηση των φοιτητών κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσής τους γίνεται καθημερινά από τους υπευθύνους των θαλάμων με βάση το ενδιαφέρον τους, την εργατικότητα, το ήθος τους, τη γραπτή εργασία που υποβάλλουν στο τέλος

της άσκησης και με εξέταση των αρρώστων κλινικά. Οι τελικές-πτυχιακές εξετάσεις είναι: α) γραπτές (10 θέματα από τη διδαχθείσα ύλη που περιέχεται στο βιβλίο του μαθήματος) και β) προφορικές εφ' όλης της ύλης σε δύο τριμελείς εξεταστικές επιτροπές από μέλη ΔΕΠ της Κλινικής. Η συνολική αποτίμηση-αξιολόγηση προκύπτει από το βαθμό των τελικών γραπτών, των προφορικών και της καθημερινής τους επίδοσης στο θάλαμο.

- Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία: 1) «Βασική Παιδιατρική» 2η έκδοση (2007), εκδότες: Φ. Κανακούδη-Τσακαλίδου, Γ. Κατζός, συγγραφείς: μέλη ΔΕΠ κυρίως του Τομέα Υγείας Παιδιού, Εκδ. Οίκος: University Studio Press, σελ. 691. 2) «Παιδιατρική», 2η έκδοση (2003), εκδότες: Καίτη Μαλακά, Γ. Κατζός, συγγραφείς: μέλη ΔΕΠ κυρίως του Τομέα Υγείας Παιδιού, Εκδ. Οίκος: University Studio Press, έτος έκδοσης 2003, σελ. 982.

- Γραμματειακή υποστήριξη: Δήμητρα Γούγου, Ε.Τ.Ε.Π, τηλ. 2313 312461, fax 992784.

Β' Παιδιατρική Κλινική, Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ

Διευθύντρια: Φανή Αθανασιάδου-Πιπεροπούλου, καθηγήτρια.

- **Οργανωτής:** Φανή Αθανασιάδου-Πιπεροπούλου, καθηγήτρια.

- **Συντονιστής:** Ισραέλ Ρούσσο. καθηγητής.

- **Σκοπός:** Σκοπός της άσκησης των φοιτητών του ΙΒ΄ εξαμήνου στην Παιδιατρική είναι η συζήτηση και ανάλυση παιδιατρικών νοσημάτων, η πρακτική εξάσκηση στην τρέχουσα παιδιατρική στους θαλάμους των ασθενών και η παρακολούθηση της λειτουργίας των εξωτερικών ιατρείων της Κλινικής, τόσο των τακτικών όσο και εκείνων των επειγόντων περιστατικών.

- **Μορφή εκπαίδευσης:** Στα καθημερινά καθήκοντα των φοιτητών κατά τη διάρκεια της άσκησης, περιλαμβάνονται: α) η παρακολούθηση ασθενών στους θαλάμους, β) η πρακτική άσκηση στα Εξωτερικά Ιατρεία, τακτικά και επείγοντα, γ) η συμμετοχή στη συζήτηση περιπτώσεων καθώς και στη διαφορική τους διάγνωση, δ) η παρακολούθηση μαθημάτων στην αίθουσα διδασκαλίας της Κλινικής, και ε) η παρακολούθηση των Μετεκπαιδευτικών Μαθημάτων της Κλινικής. Γενικά, οι φοιτητές συμμετέχουν σε όλα τα στάδια της διαδικασίας αντιμετώπισης των ασθενών (υποδοχή στην Κλινική, λεπτομερής λήψη ιστορικού και φυσική εξέταση, ανάλυση συμπτωμάτων, σημείων και εργαστηριακών εξετάσεων, διαφορική διάγνωση και θεραπευτική αντιμετώπιση). Ακόμη οι φοιτητές ανά ομάδες παρακολουθούν τις γενικές εφημερίες της Κλινικής, ώστε μέχρι τέλους της άσκησης να έχουν συμμετάσχει σε δύο γενικές εφημερίες. Επιπλέον παρακολουθούν το Πρόγραμμα Μετεκπαιδευτικών Μαθημάτων της Κλινικής κάθε Τρίτη και Πέμπτη 13:00-14:00 καθώς και την καθημερινή επίσκεψη των υπεύθυνων των Τμημάτων και την εβδομαδιαία διδακτική επίσκεψη της Διευθύντριας της Κλινικής (κάθε Παρασκευή). Ανατίθεται ακόμη στους φοιτητές η εκπόνηση εργασίας, ανασκοπικού συνήθως περιεχομένου επί παιδιατρικών θεμάτων, την οποία παρουσιάζουν κατά την τελευταία εβδομάδα της άσκησής τους.

- Διδάσκοντες: Διδάσκοντες είναι το σύνολο των μελών της Κλινικής.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Το σύνολο των κεφαλαίων που αναλύονται στο σύγγραμμα «Βασική Παιδιατρική» (εκδ. Φ. Κανακούδη - Τσακαλίδου - Γ. Κατζός).

- **Διδακτικές ώρες:** 35 ώρες/εβδομάδα (5 ώρες θεωρία/30 ώρες άσκηση).

- **Σύνολο ωρών:** 35 x 6 εβδομάδες = 210.

- **Διδακτικές Μονάδες:** 15.

- **Εξετάσεις:** Οι εξετάσεις σε κάθε εξεταστική περίοδο γίνονται γραπτά και προφορικά σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών της Ιατρικής Σχολής.

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** Μαρίνα Γαλανοπούλου, τηλ. 994801, fax 994803.

Γ' Παιδιατρική Κλινική, Νοσοκομείο Ιπποκράτειο

Διευθυντής: Ιωάννης Τσανάκας, καθηγητής, τηλ. 992987.

- **Οργανωτής:** Ιωάννης Τσανάκας, καθηγητής.

- **Συντονιστές:** Ι. Τσανάκας, καθηγητής, Φ. Κυρβασίλης, επίκ. καθηγητής.

- **Σκοπός:** Η εκπαίδευση των φοιτητών της Ιατρικής Σχολής του ΑΠΘ σε θέματα Παιδιατρικής και η εξοικείωσή τους με τις ιδιαιτερότητες του παιδιατρικού ασθενή.

- **Επιδιωκόμενοι στόχοι:** Η απόκτηση εκ μέρους των φοιτητών της Ιατρικής τις απαιτούμενες γνώσεις σε θέματα Παιδιατρικής ώστε να είναι ικανοί να αναγνωρίσουν, διαγνώσουν και να θεραπεύσουν τα πάσχοντα παιδιά.

- **Μορφή εκπαίδευσης:** Η εκπαίδευση των Στ΄ετών φοιτητών αρχίζει τον Αύγουστο («τρίμηνα»). Τα ονόματα των υπόχρεων φοιτητών για παρακολούθηση για όλο το έτος τα ανακοινώνει ο εκπρόσωπος τους τον Ιούνιο. Κατά την ημέρα προσέλευσης, τους υποδέχονται στην αίθουσα διδασκαλίας της Γ΄ Παιδιατρικής Κλινικής στις 8:30 ο υπεύθυνος της εκπαίδευσης τους και ο Διευθυντής της κλινικής. Χορηγούνται: α) Ο κανονισμός λειτουργίας της Κλινικής (νοσηλευτικό και εκπαιδευτικό έργο), β) Η διδακτέα ύλη για τη Κλινική άσκηση και η οποία θα εξετασθεί προφορικά και στο θάλαμο την τελευταία μέρα του τριμήνου, γ) Το πρόγραμμα των φροντιστηριακών μαθημάτων που γίνονται καθημερινά και αναρτάται στο Πίνακα Ανακοινώσεων της Κλινικής, δ) Πρόγραμμα συμμετοχής τους στις γενικές εφημερίες και στη Μονάδα Εντατικής Νοσηλείας Νεογνών, ε) Θέμα εργασίας (ανά ομάδες θαλάμων) που θα παραδοθεί στην αρχή του τελευταίου μήνα του τριμήνου. Στο τέλος της κάθε περιόδου θα βραβεύονται οι δύο καλύτερες. Τους χορηγείται κλειδί για το ερμάριό τους που το παραδίδουν στη Γραμματεία στο τέλος του τριμήνου και ονομαστική καρτέλα για την ποδιά τους. Θα φέρουν στυλό (μπλε και κόκκινο), μολύβι, σημειωματάριο, στηθοσκόπιο, σφυράκι, γλωσσοπίεστρα, φακό. Οι φοιτητές κατανέμονται στους θαλάμους και αναλαμβάνουν κρεβάτια-αρρώστους. Γι' αυτούς έχουν την ευθύνη για το ιστορικό, τις εξετάσεις, την ενημέρωση του φύλλου νοσηλείας (υπό τον έλεγχο του ειδικευομένου του θαλάμου) και γενικά συμμετέχουν πλήρως στο κλινικό και εκπαιδευτικό έργο. Δικαιολογούνται 2 μέρες απουσίας (για σοβαρούς λόγους). Εάν είναι περισσότερες δεν παίρνουν υπογραφή στο βιβλιάριο. Για κάθε απουσία από αυτές θα παρακολουθούν 2 εφημερίες. Στις Γενικές εφημερίες της Κλινικής οι Στ΄ετείς φοιτητές παρακολουθούν ανά ομάδες ώστε στο τέλος του τριμήνου να έχουν παρακολουθήσει 3 γενικές εφημερίες, (σε ώρες 16:00-20:00 και 20:00-24:00). Στην εφημερία λαμβάνουν ενεργό μέρος (εξέταση, ιστορικό, φάκελο εισαγομένων κ.λπ.) υπό τις

οδηγίες του ειδικευόμενων και του ειδικού. Την επόμενη ημέρα που γίνεται η αναφορά για τις εισαγωγές της εφημερίας (11:00-11:30) θα παρουσιάζουν τις εισαγωγές τους.

- **Διδακτικές Μονάδες:** 15.

- **Διδάσκοντες:** Ι. Τσανάκας, Ε. Ροηλίδης, Π. Καρδαράς, Μ. Παπαδοπούλου, Κ. Κολλιός, Φ. Κυρβασίλης, Χ. Ανταχόπουλος.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Αλλεργίες, Ρευματοειδείς αρθρίτιδες, Λοιμώξεις κατώτερου, αναπνευστικού, Βρογχικό άσθμα, Ανοσοανεπάρκειες, Αντιμικροβιακά φάρμακα, Οξύ νεφριτιδικό σύνδρομο, Ουρολοίμωξη, Ατυχήματα - Δηλητηριάσεις, Ν. ίκτερος, Κυστική ίνωση - χρόνιες πνευμονοπάθειες στα παιδιά, Οξέα αναπνευστικά προβλήματα στα παιδιά, Ζαχαρώδης διαβήτης τύπου Ι, Θέματα Κοινωνικής Παιδιατρικής-Διαταραχές συμπεριφοράς, Το υποτονικό παιδί, Λοιμώξεις ΚΝΣ, Αναιμίες, Λευχαιμίες, Όγκοι στην παιδική ηλικία, Αναπνευστικά προβλήματα νεογνού, Ηπατίτιδες, Βακτηριαιμία σε βρέφη και παιδιά, Λοιμώξεις και δερματικές εκδηλώσεις, Συγγενείς καρδιοπάθειες.

- **Αίθουσες διδασκαλίας:** 1) Αίθουσα διδασκαλίας Γ΄ Παιδιατρικής Κλινικής (60 θέσεων) στο Ιπποκράτειο Νοσοκομείο Θεσσαλονίκη. 2) Θάλαμοι ασθενών Κλινικής.

- **Ώρες διδασκαλίας:** Οι φοιτητές ασκούνται σε μικρές ομάδες 3-4 ατόμων βάσει προγράμματος: θάλαμοι 8:30-11:30 και αμφιθέατρο 12:00-14:30, διάλειμμα 11:30-12:00. Οι φοιτητές του Στ΄ έτους παρακολουθούν όλο το επιστημονικό πρόγραμμα της Κλινικής (παρουσίαση περιστατικών, βιβλιογραφική ενημέρωση, E-learning). Η άσκηση διαρκεί από Δευτέρα έως Παρασκευή για 6 εβδομάδες, σύνολο διδακτικών ωρών 210.

- **Αξιολόγηση – Πρόοδος – Εξετάσεις:** Λήψη παρουσιών στις φροντιστηριακές και κλινικές ασκήσεις οι οποίες αποτελούν προϋπόθεση για τη συμμετοχή στις εξετάσεις. α) Οι φοιτητές στο τέλος της έκτης εβδομάδας γράφουν εξετάσεις σε ύλη που διδάχτηκαν και ο βαθμός συνυπολογίζεται στην τελική βαθμολογία στις εξετάσεις για το πτυχίο, β) Σύμφωνα με το Πρόγραμμα Σπουδών υπάρχουν (4) τέσσερις εξεταστικές περίοδοι από τις οποίες ο φοιτητής επιλέγει τρεις (3). Αυτές είναι Ιανουαρίου, Ιουνίου, Σεπτεμβρίου και Νοεμβρίου. Στις προφορικές και γραπτές εξετάσεις για πτυχίο περιλαμβάνεται όλη η ύλη, δηλαδή το βιβλίο «Παιδιατρική» του Τομέα Υγείας Παιδιού.

- **Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία:** Βιβλίο «Παιδιατρική» του Τομέα Υγεία Παιδιού.

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** Ουραήλογλου Ολυμπία, τηλ. 992981, 992982.

Δ' Παιδιατρική Κλινική, Νοσοκομείο ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

Διευθυντής: Μαρία Εμποριάδου-Πετικοπούλου, καθηγήτρια, τηλ. 991531.

- **Υπεύθυνοι – Συντονιστές:** Μ. Εμποριάδου-Πετικοπούλου, Α. Γαλλή, Ε. Παπαδοπούλου. Κ. Παπαδοπούλου.

- **Σκοπός:** Η θεωρητική κατάρτιση και η πρακτική κλινική άσκηση των φοιτητών της Ιατρικής σε θέματα Παιδιατρικής καθώς και η εξοικείωσή τους με τις ιδιαιτερότητες του παιδιατρικού ασθενούς.

- **Επιδιωκόμενοι στόχοι:** Α) Καθ 'όλη τη φοίτησή του στην παιδιατρική, ο φοιτητής θα πρέπει να αποκτήσει και να χρησιμοποιήσει τη γνώση 1) των μηχανισμών και των διαταραχών της αύξησης και ανάπτυξης 2) των διακυμάνσεων των φυσιολογικών τιμών 3) των εκδηλώσεων μιας νόσου Β) Λήψη ιστορικού από τον ασθενή / κηδεμόνα ΙΙ. Διενέργεια φυσικής εξέτασης νεογνό-νήπιο-παιδί σχολικής ηλικίας- έφηβος ΙΙΙ. Δημιουργία γραπτού αρχείου του ιστορικού και της κλινικής εξέτασης (ιατρικός φάκελος) IV. Ικανότητα δημιουργίας μιας προφορικής παρουσίασης που περιλαμβάνει τα βασικά στοιχεία του ιστορικού του ασθενούς με χρονολογική σειρά και μια περίληψη των ευρημάτων στη φυσική εξέταση. Γ) Αναγνώριση των ιατρικών προβλημάτων κατά τη διάρκεια της λήψης του ιστορικού και της φυσικής εξέτασης Αναγνώριση των νόσων που εμφανίζονται με κοινά συμπτώματα (πχ πυρετό, εμετό, ευερεθιστότητα ή πυρετό και άρνηση βάδισης ή ωχρότητα και πετέχειες κλπ). Αναγνώριση και αξιολόγηση οξέων και επειγόντων παιδιατρικών προβλημάτων. Συνταγογράφηση φαρμάκων προσαρμοσμένων στον παιδιατρικό ασθενή. Εκτέλεση πρακτικών χειρισμών: 1. Μέτρηση Βάρους-ύψους-περιμέτρου κεφαλής και καταγραφή στις ανάλογες εκατοστιαίες θέσεις ανάπτυξης 2. Μέτρηση Αρτηριακής πίεσης, σφύξεων, αναπνοών και καταγραφή στο φύλλο νοσηλείας 3. Διενέργεια φυματινοαντίδρασης (Mantoux) 4. Έλεγχος βιβλιαρίου υγείας(γαλάζιο βιβλιάριο του παιδιού-κάρτα απαγόρευσης φαρμάκων –ουσιών σε ανεπάρκεια G6PD του Ινστιτούτου Υγείας του Παιδιού) 5. Ωτοσκόπηση 6. Εξοικείωση με ιδιαίτερα για την παιδιατρική φάρμακα και τρόπος χορήγησης αυτών (διάφορες σύριγγες - αδρεναλίνη, ενδομυϊκές-υποδόριες ενέσεις, φλεβοκαθετήρες, καθετήρες, υπόθετα για σπασμούς κλπ.) 7. Ηλεκτροκαρδιογράφημα (ΗΚΓ) 8. Χορήγηση οξυγόνου.

Παρακολούθηση: 1. Φλεβοκεντήσεων 2. Ωσφυονωτιαίας παρακέντησης 3. Μυελογράμματος 4. Καθετηριασμού ουρήθρας 5. Υπερηβικής παρακέντησης. Διαφορική διάγνωση για κάθε πρόβλημα ή ομάδα προβλημάτων και περιγραφή του πώς η ηλικία επηρεάζει τη διαφορική διάγνωση. Περιγραφή της χρησιμότητας των εργαστηριακών εξετάσεων που μπορούν να συμβάλλουν, να επιβεβαιώσουν ή να διαψεύσουν την κλινική υπόθεση για την υπό εξέταση νόσο. Σχολιασμός –γνώση για τις μεταβολές των φυσιολογικών τιμών ανάλογα με την ηλικία. Συζήτηση για το κόστος σε σχέση με τη χρησιμότητα. Περιορισμοί και κόστος των διαφόρων μελετών. Ερμηνεία βασικών παρακλινικών εξετάσεων όπως η ακτινογραφία θώρακος. Συζήτηση για το ρόλο, την εμπλοκή και τη συνεργασία συμβούλων ιατρών για τη διαχείριση των ασθενών.

- **Μορφή εκπαίδευσης:** 1) Παρακολούθηση θεωρητικών μαθημάτων από αμφιθεάτρου σε θέματα που περιλαμβάνονται στη διδακτέα ύλη. 2) Ο διαχωρισμός των φοιτητών σε μικρές ομάδες και η κυκλική περιφορά τους στους θαλάμους της κλινικής, όπου διενεργείται η πρακτική κλινική άσκηση. 3) Υποχρεωτική παρακολούθηση γενικών εφημεριών της Κλινικής. Τόσο η θεωρητική διδασκαλία και η κλινική άσκηση όσο και η συμμετοχή στις εφημερίες είναι υποχρεωτικά. 4) Παρακολούθηση επιστημονικών εκδηλώσεων της Κλινικής. 5) Εκπόνηση εργασίας. Η διάρκεια της εκπαίδευσης των φοιτητών των ΙΑ΄ και ΙΒ΄ εξαμήνων είναι 6 εβδομάδες, αρχίζει στις αρχές Αυγούστου και τελειώνει τέλη Μαΐου του επόμενου έτους.

- **Διδακτικές μονάδες:** 15.

- **ECTS μονάδες**: 9,2

- **Διδάσκοντες:** Μ. Εμποριάδου, Α. Ευαγγελίου, Α. Γαλλή, Μ. Φωτουλάκη, Κ. Χαϊδοπούλου, Ε. Παπαδοπούλου, Δ. Τράμμα. Κ.Παπαδοπούλου, Π. Καραγιάννη, Χ. Τσακαλίδης, Γ. Μητσιάκος, Ν. Νικολαϊδης.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Α. ΔΙΑΦΟΡΙΚΗ ΔΙΑΓΝΩΣΗ 1. Κοιλιακών αλγών 2. Παρατεινόμενου πυρετού άγνωστης αιτιολογίας 3. Αρθρίτιδας 4. Εξανθημάτων 5. Αιματουρίας – λευκωματουρίας 6. Σπασμών 7. Λεμφαδενίτιδας 8. Απώλειας συνειδήσεως – λιποθυμίας 9. Αναιμίας (νεογνά – βρέφη – παιδιά) 10. Χρόνιας διάρροιας 11. Διόγκωσης ήπατος – σπλήνα 12. Αιμορραγικής διάθεσης 13. Υποτονίας 14. Κυάνωσης 15. Δύσπνοιας 16. Οιδήματος 17. Κεφαλαλγίας σε παιδί 18. Κώματος 19. Πλευρίτιδας 20. Περικαρδίτιδας.

Β. ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΑ ΣΧΗΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝ ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΩΝ ΠΑΘΗΣΕΩΝ

Γ. ΑΜΕΣΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ (πριν να αποσταλεί στο Νοσοκομείο) ΠΑΙΔΙΟΥ ΜΕ: Σπασμούς, Απώλεια συνείδησης, Οξεία δηλητηρίαση, Υπερπυρεξία, Κώμα..

- **Αίθουσες διδασκαλίας:** Αμφιθέατρο 350 θέσεων στο Νοσοκομείο Παπαγεωργίου, Αίθουσα Διδασκαλίας της Κλινικής περίπου 50 ατόμων στο Νοσοκομείο Παπαγεωργίου.

- **Ώρες διδασκαλίας:** Οι φοιτητές ασκούνται -μετά το διαχωρισμό τους σε μικρές ομάδες 3-4 ατόμων- βάσει προγράμματος: θάλαμοι 8:30-11:30, αμφιθέατρο 12:00-13:00, 11:30-12:00 διάλειμμα, 13:00-14:00 παρακολούθηση των επιστημονικών εκδηλώσεων της Κλινικής (παρουσίαση περιστατικών, βιβλιογραφική ενημέρωση, στρογγυλά τραπέζια κ.λπ.). Η άσκηση διαρκεί από Δευτέρα έως Παρασκευή για 6 εβδομάδες, αυτό αντιστοιχεί σε σύνολο 210 διδακτικών ωρών (ανά εβδομάδα: 5 ώρες θεωρία, 30 ώρες άσκηση).

- **Αξιολόγηση – Πρόοδος – Εξετάσεις:** Η βαθμολογική αξιολόγηση των φοιτητών πραγματοποιείται με γραπτές και προφορικές εξετάσεις, οι οποίες υπολογίζονται ισόποσα (50%) στην τελική βαθμολογία. Η βαθμολογία είναι της κλίμακας 0 μέχρι 10 τόσο για τις γραπτές όσο και για τις προφορικές εξετάσεις. Βαθμολογία ίση ή μεγαλύτερη από 5 (πέντε) στις γραπτές εξετάσεις αποτελεί προϋπόθεση για τη συμμετοχή στις προφορικές εξετάσεις.

1) ΠΡΟΦΟΡΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ: Στο τέλος του εξαβδόμαδου οι φοιτητές εξετάζονται προφορικά στο θάλαμο και η βαθμολογία καταγράφεται στην κάρτα κάθε φοιτητή. Η επίδοση στην εξέταση στο θάλαμο συνυπολογίζεται στον προφορικό βαθμό του μαθήματος. Επίσης στον προφορικό βαθμό συνυπολογίζεται η επίδοση στην προφορική παρουσίαση (power point) και η επίδοση στον εικονικό (ηλεκτρονικό) ασθενή.

2) ΓΡΑΠΤΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ: πραγματοποιούνται ανά δύο εξαβδόμαδα και μέσα στις προβλεπόμενες -από την ιατρική σχολή- εξεταστικές περιόδους. Οι γραπτές εξετάσεις περιλαμβάνουν ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, ερωτήσεις μικρής ανάπτυξης, ερωτήσεις με κλινικές περιπτώσεις, ερωτήσεις σε διαγράμματα και εικόνες. Η ύλη των εξετάσεων είναι προκαθορισμένη και είναι γνωστή στους φοιτητές από την αρχή της εκπαίδευσης, έτσι ώστε να είναι σε θέση να προετοιμασθούν.

- **Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία:** Τα βιβλία που προτείνονται μέσω του συστήματος ΕΥΔΟΞΟΣ είναι:

Βασική παιδιατρική. Κωδικός Βιβλίου στον Εύδοξο: 17138 Έκδοση: 2η έκδ./2007 Συγγραφείς: Κανακούδη - Τσακαλίδου Φλωρεντία, Κατζός Γεώργιος. ISBN: 978-960-12-1598-3 Τύπος: Σύγγραμμα Διαθέτης (Εκδότης): University Studio Press Α.Ε.

Παιδιατρική Κωδικός Βιβλίου στον Εύδοξο: 17469 Έκδοση: 2η έκδ./2003 Συγγραφείς: Μαλακά - Ζαφειρίου Καίτη, Κατζός Γεώργιος ISBN: 978-960-12-0756-8 Τύπος: Σύγγραμμα Διαθέτης (Εκδότης): University Studio Press Α.Ε.

Παιδιατρική και Εφηβική Πρωτοβάθμια Φροντίδα Κωδικός βιβλίου στον Εύδοξο: ISBN: 9789606894343 Έκδοση:2012 Συγγραφέας:Χρυσανθόπουλος Χρύσανθος Τύπος:Σύγγραμμα. Διαθέτης (Εκδότης):Ροτόντα.

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** Ιωάννης Χριστίδης , τηλ.2310 999712, φαξ 2310 991535, e-mail: info@pediatrics.edu.gr.

Α' Νεογνολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ

Διευθύντρια Βασιλική Δρόσου-Αγακίδου, καθηγήτρια, τηλ. 992993.

Β' Νεογνολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

Διευθυντής Νικόλαος Νικολαΐδης, καθηγητής, τηλ. 693350.

58. Κλινική Άσκηση στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας και τη Γενική Ιατρική (ΙΑ0409)

- **Συντονιστής του μαθήματος:** Αλέξιος Μπένος, καθηγητής Κοινωνικής Ιατρικής.

- **Σκοπός του μαθήματος:** Η εκπαίδευση των φοιτητών/τριών στις πραγματικές συνθήκες καθημερινής ιατρικής εκτός νοσοκομείου, η καλύτερη προετοιμασία τους για την άσκηση υπηρεσίας υπαίθρου και γενικά την επιστημονική και κοινωνική συγκρότησή τους μέσα από τη γνωριμία με το εύρος των δραστηριοτήτων της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και της ειδικότητας της Γενικής Ιατρικής.

- **Διδάσκοντες:** Μπένος Α, Παναγοπούλου Ε, Σμυρνάκης Ε, Γαβανά Μ, Γιαννακόπουλος Σ, Κονδύλης Η, Ζδούκος Θ, και οι εκπαιδευτές ιατροί των Κέντρων Υγείας.

- **Επιδιωκόμενοι στόχοι:** Μετά την παρακολούθηση του μαθήματος οι φοιτητές θα πρέπει:
• να αναγνωρίζουν την επιδημιολογική - πληθυσμιακή οπτική των προβλημάτων υγείας στην κοινότητα, να γνωρίζουν τις δυνατότητες πρόληψης της νόσου και προαγωγής της υγείας, μέσα από την επαφή τους με όλο το φάσμα των αντίστοιχων υπηρεσιών και προγραμμάτων

• να έχουν κατανοήσει το εύρος των επιστημονικών και λειτουργικών χαρακτηριστικών της φροντίδας υγείας στην κοινότητα, το οποίο περιλαμβάνει την προαγωγή της υγείας, την πρόληψη της νόσου, τη διάγνωση, τη θεραπεία, την αποκατάσταση και την κοινωνική επανένταξη

• να μπορούν να διακρίνουν τα όρια μεταξύ των βαθμίδων υπηρεσιών υγείας και τη λειτουργία της διασύνδεσης μεταξύ πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας / τριτοβάθμιας φροντίδας υγείας

• να κατανοήσουν καλύτερα τη σχέση μεταξύ βιολογικών, ψυχολογικών και κοινωνικών παραγόντων, όπως και τις προσδοκίες των ασθενών από τους Γενικούς Ιατρούς τους σε θέ-

ματα διάγνωσης και διαχείρισης των προβλημάτων τους ανεξάρτητα από ηλικία, εθνικότητα και φύλο

• να γνωρίσουν το φάσμα των οξέων περιστατικών και χρόνιων ασθενειών που απαντώνται στην κοινότητα, όπως και τους ποικίλους τρόπους αρχικής εμφάνισης της νόσου και να αποκτήσουν εμπειρία στην άμεση θεραπευτική αντιμετώπιση προβλημάτων των ασθενών

• να μπορούν να παρακολουθούν την πορεία της νόσου, από την πρώτη της εμφάνιση μέχρι την τελική έκβαση μέσα από την ολιστική προσέγγιση της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας. (Οδηγός Σπουδών στα Παραρτήματα).

- **Μορφή εκπαίδευσης:** Το μάθημα «Άσκηση στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας και τη Γενική Ιατρική» εντάσσεται ως μάθημα κορμού στο ΙΑ' ή ΙΒ' εξάμηνο σπουδών (με βάση την κυκλική εναλλαγή) με συνολική διάρκεια τέσσερις (4) εβδομάδες. Περιλαμβάνει ένα εισαγωγικό σεμινάριο, άσκηση σε Μονάδες Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και την τελική αξιολόγηση. Η άσκηση στις Μονάδες Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας χωρίζεται στις εξής εκπαιδευτικές ενότητες:

• Τακτικό Ιατρείο Γενικής Ιατρικής στο Κέντρο Υγείας ή το Περιφερειακό Ιατρείο.

• Λειτουργία Μικροβιολογικού & Ακτινολογικού Εργαστηρίου.

• Δραστηριότητες νοσηλευτών, μαιών, επισκεπτών υγείας & κοινωνικών λειτουργών.

• Ιατρείο υποδοχής επειγόντων.

• Τακτικό Ιατρείο άλλων ειδικοτήτων.

• Κατ' οίκον επίσκεψη.

• Δραστηριότητες στην κοινότητα.

• 24ωρη εφημερία στο Κέντρο Υγείας.

• Ομάδες εργασίας.

• Ατομική μελέτη - ανασκόπηση βιβλιογραφίας - εφαρμογές Η/Υ.

Οι ενότητες αυτές καλύπτουν το ημερήσιο πρόγραμμα της άσκησης το οποίο διαρκεί -εκτός της εφημερίας- από τις 8:30 μέχρι τις 13:30 με ημίωρο διάλειμμα μεταξύ 10:30 και 11:00. Οι φοιτητές ασκούνται σε Κέντρα Υγείας που συνεργάζονται για το σκοπό αυτό με το ΑΠΘ.

- **Διδακτικές μονάδες:** 10.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Το μάθημα επικεντρώνει στα παρακάτω αντικείμενα: 1. Κοινωνική Ιατρική: Γνώσεις και δεξιότητες της Κοινωνικής Ιατρικής που είναι απαραίτητες στην ΠΦΥ και τη Γενική Ιατρική. 2. Σχεδιασμός και οργάνωση υπηρεσιών υγείας: Η πληροφορική και αρχές διαχείρισης των υπηρεσιών του Κέντρου Υγείας. 3. Κλινικές δεξιότητες: Κλινικές δεξιότητες στην ΠΦΥ, με επίκεντρο την ικανότητα διάκρισης των ασθενών που χρειάζονται νοσοκομειακή φροντίδα και αυτών που αντιμετωπίζονται στο σπίτι και το Κέντρο Υγείας, βασικοί χειρισμοί επείγουσας ιατρικής, διαγνωστική προσπέλαση και θεραπεία των συχνότερων οξέων και χρονίων νοσημάτων στην κοινότητα και το σπίτι. 4. Ομάδα Υγείας: Η διεπιστημονική ομάδα υγείας (ορισμοί - διάκριση ρόλων), διεπιστημονική - διατομεακή και διεπαγγελματική φροντίδα υγείας του πληθυσμού. 5. Διασύνδεση μεταξύ Πρωτοβάθμιας και

Δευτεροβάθμιας Φροντίδας Υγείας: Κοινή διαχείριση των προβλημάτων των χρόνιων ασθενών (shared care) μεταξύ των γιατρών Γενικής Ιατρικής και των γιατρών νοσοκομειακών ειδικοτήτων, διαδικασίες παραπομπής και απόφαση για παραπομπή. 6. Επικοινωνία: Σχέση γιατρού-αρρώστου, επικοινωνία με ασθενείς, την οικογένεια και φορείς της κοινότητας. 7. Επαγγελματική συμπεριφορά και επιστημονική δεοντολογία: Κώδικας ιατρικής δεοντολογίας, ανάλυση ανθρωποκεντρικού χαρακτήρα της ιατρικής, συνεχιζόμενη εκπαίδευση και αυτομόρφωση.

- **Ώρες – Διάρκεια Διδασκαλίας:** Η άσκηση διαρκεί τέσσερις (4) εβδομάδες. Το μάθημα αποτελείται από 35 ώρες την εβδομάδα άσκηση (σύνολο 140 ώρες το μήνα) σε Κέντρα Υγείας και σε Περιφερειακά Ιατρεία. Η άσκηση γίνεται σε καθημερινή βάση από τις 8:30 μέχρι τις 13:30 -εκτός της εφημερίας- με ημίωρο διάλειμμα μεταξύ 10:30 και 11:00.

- **Ενδεικτικό Πρόγραμμα – Ημερομηνίες εκπαίδευσης:**

1η ημέρα: ΑΠΘ 9:00-14:00.

Εισαγωγικό Σεμινάριο στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας.

Εισαγωγή στην Άσκηση στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας & τη Γενική Ιατρική.

Οργάνωση - Διανομή έντυπου υλικού.

Από την 2η ημέρα της 1ης εβδομάδας, μέχρι και την 3η ημέρα της 4ης εβδομάδας εκπαίδευση στα Κέντρα Υγείας:

• Δύο φορές τη βδομάδα συμμετοχή σε Τακτικά Ιατρεία Γενικής Ιατρικής.

• Δύο φορές τη βδομάδα συμμετοχή ή σε Τακτικό Ιατρείο άλλων Ειδικοτήτων ή στη λειτουργία μικροβιολογικού, ακτινολογικού εργαστηρίου ή στις δραστηριότητες νοσηλευτών, μαιών, επισκεπτών υγείας, κοινωνικών λειτουργών.

• Μία φορά τη βδομάδα συμμετοχή στο Ιατρείο Υποδοχής των Επειγόντων.

• Μία φορά τη βδομάδα συνάντηση της Ομάδας Εργασίας.

• Μία φορά τη βδομάδα σεμινάριο στην ΠΦΥ, που θα έχει τη μορφή είτε παρουσίασης ενδιαφέροντος περιστατικού που συνάντησαν οι φοιτητές κατά τη διάρκεια της βδομάδας, είτε παρουσίασης ενός θέματος από τον κατάλογο προτεινόμενων θεμάτων ΠΦΥ. Οι παρουσιάσεις θα γίνονται από τους φοιτητές και θα ακολουθεί συζήτηση με τους εκπαιδευτές.

• Μία φορά τη εβδομάδα επίσκεψη σε προεπιλεγμένα σπίτια ασθενών.

• Μία φορά τη βδομάδα δραστηριότητες στην κοινότητα (επίσκεψη σε ΚΑΠΗ, σε σχολεία κ.λπ.).

• Μία φορά τη βδομάδα θα δίνεται χρόνος για ατομική μελέτη στη βιβλιοθήκη του Κ.Υ. για ανασκόπηση της βιβλιογραφίας και για εκμάθηση αναζήτησης άρθρων στο διαδίκτυο με τη χρήση Ηλεκτρονικών Υπολογιστών.

• Μία εφημερία τη βδομάδα (από Δευτέρα έως Παρασκευή) από 14:00 έως 20:00. 4η ημέρα της 4ης εβδομάδας: Παρουσίαση εργασιών στο Κέντρο Υγείας. 5η ημέρα της 4ης εβδομάδας: Τελική αξιολόγηση της άσκησης στην Ιατρική Σχολή του ΑΠΘ.

- **Αξιολόγηση:** Με στόχο τη συνεχή βελτίωση της άσκησης η διαδικασία της αξιολόγησης είναι πολλαπλή και περιλαμβάνει τόσο την αξιολόγηση των φοιτητών, όσο και της ίδιας της άσκησης. Ο φοιτητής συμπληρώνει τα έντυπα αξιολόγησης που του δίνονται από την πρώτη ημέρα της άσκησης, με στόχο την αυτογνωσία και την κάλυψη των αδυναμιών του.

1. Αξιολόγηση των φοιτητών

Κάθε φοιτητής στο τέλος της άσκησης παρουσιάζει:

• τον προσωπικό του φάκελο

• την εκτενή παρουσίαση περιστατικού,

• την τελική εργασία.

Στο Κέντρο Υγείας αξιολογείται η ολοκλήρωση του φακέλου με τις εργασίες των φοιτητών και η συμμετοχή τους στο πρόγραμμα και τις εφημερίες. Στο ΑΠΘ γίνεται η τελική αξιολόγηση των φοιτητών με την παρουσίαση του περιστατικού και της επιδημιολογικής εργασίας.

2. Αξιολόγηση της άσκησης από τους εκπαιδευτές και από τους φοιτητές

- **Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία:** Σημειώσεις «Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας & Γενική Ιατρική».

- **Βιβλιοθήκη:** Η χρήση της Βιβλιοθήκης του εργαστηρίου υγιεινής ΑΠΘ, με δυνατότητες αναγνωστηρίου και δανεισμού είναι ελεύθερη στο πρωινό ωράριο εργασίας. Στους φοιτητές θα διατεθεί κατάλογος σχετικών με το αντικείμενο διευθύνσεων του διαδικτύου. Διεύθυνση αναφοράς με όλο το υλικό και το πρόγραμμα; www.healthp.org/courses

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** Γραμματεία Εργαστηρίου Υγιεινής Α.Π.Θ. όλες τις εργάσιμες ημέρες και ώρες. Τηλ 999135, pfyauth@gmail.com

59. Νευρολογία (ΙΑ0301)

Α΄ Νευρολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ

Διευθυντής:Αναστάσιος Ωρολογάς, καθηγητής, τηλ. 994661, 994712.

Κατ' επιλογήν (Ψυχιατρική ή Νευρολογία):

- **Κατά ομάδας:** 3 εβδομάδες ώρα 9:00-15:00.

- **Σύνολο ωρών:** 30 την εβδομάδα.

- **Υπάρχει Ειδικό Διδακτικό Πρόγραμμα συνιστάμενο εις:**

1) 15 διδακτικαί ώραι θεωρητικού μαθήματος Νευρολογίας ως εξής:

1η μέρα: Διαταραχές κινητικότητος εκ του κ. Π. Παππά, Πυραμιδικού Συστήματος, 2η μέρα: Διαταραχές κινητικότητος εκ του κ. Α. Αρναούτογλου, Εξωπυραμιδικού Συστήματος, 3η μέρα: Πολυνευροπάθειες-Ριζοπάθειες κ. Μ. Αρναούτογλου, 4η μέρα: Αγγειακά Εγκεφαλικά Επεισόδια κ. Α. Αρναούτογλου, 5η μέρα: Διαταραχές κινητικότητος εκ της Παρεγκεφαλίδος κ. Ε. Κουτσουράκη, 6η μέρα: Επιληψία κ. Α. Καρλοβασίτου, 7η μέρα: Ηλεκτροεγκεφαλογρά-

φημα κ. Α. Καρλοβασίτου, 8η μέρα: Κεφαλαλγίες-Νευραλγίες κ. Ν. Βλαϊκίδης, 9η μέρα: Όγκοι Εγκεφάλου, 10η μέρα: Απομυελυνωτικά Νοσήματα κ. Α. Ζαφειρόπουλος, 11η μέρα: Εκφυλιστικές Παθήσεις κ. Δ. Ξαφένιας, 12η μέρα: Κώμα και Διαταραχές Συνείδησης κ. Α. Καρλοβασίτου, 13η μέρα: Αφασία - Απραξία - Αγνωσία κ. Β. Κώστα, 14η μέρα: Άνοιες κ. Β. Κώστα, 15η μέρα: Παθήσεις Νωτιαίου Μυελού κ. Δ. Ξαφένιας.

2) 4ωρος πρακτική άσκησις εις τους θαλάμους των ασθενών και 1 ώρα συμμετοχή των φοιτητών εις το μεταπτυχιακόν πρόγραμμα της Κλινικής, το οποίον έχει καταρτισθεί δια τους Ειδικευομένους Ιατρούς ήτοι: βιβλιογραφική ενημέρωσις, παρουσίασις περιστατικού, τομή εγκεφάλου, μάθημα Νευροπαθολογίας, Νευροφαρμακολογίας και Κλινικής Νευρολογίας.

3) 3ωρος διαδακτική επίσκεψις 2 φορές την εβδομάδα εις τους θαλάμους των ασθενών της Κλινικής. Οι φοιτηταί εξετάζονται επί της εργασίας, την οποίαν εκπονούν επί ειδικών θεμάτων Νευρολογίας. Η εργασία αναπτύσσεται ενώπιον του ΔΕΠ της Κλινικής, υποβάλλονται ερωτήσεις και πραγματοποιείται η τελική αξιολόγησις υπό του Διευθυντού και όλων των μελών του ΔΕΠ. Αι καλύτεραι εκ των εργασιών δημοσιεύονται εις ειδικόν τόμον.

Β΄ Νευρολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ

Διευθυντής: Δημήτριος Καρακώστας-Μανουσάκης, Καθηγητής, τηλ. 994682-3

- Συντονιστής: Καρακώστας-Μανουσάκης Δημήτριος, Καθηγητής

- Υπεύθυνος εκπαίδευσης: Καρακώστας-Μανουσάκης Δημήτριος Καθηγητής

- Επιδιωκόμενοι στόχοι: Η απόκτηση της βασικής γνώσης για την αξιολόγηση του νευρολογικού ασθενή και την εξοικείωση με τα συμπτώματα, τα σημεία, την παθοφυσιολογία και τη θεραπεία των νευρολογικών διαταραχών.

- Μορφή εκπαίδευσης: 2ωρη καθημερινή άσκηση ομάδων 8 ατόμων διάρκειας 3 εβδομάδων στους θαλάμους των ασθενών και 2ωρη θεωρητική διδασκαλία στο αμφιθέατρο.

- Διδάσκοντες: Μαυρομάτης Ιωάννης, Καθηγητής, Καρακώστας Δημήτριος, Καθηγητής, Γρηγοριάδης Νικόλαος, Αν. Καθηγητής, Ιωαννίδης Παναγιώτης, Λέκτορας, Παρίσης Δημήτριος, Λέκτορας.

- Διδακτικές μονάδες: 4,6

- Περιεχόμενο μαθήματος: Εισαγωγή στη Νευρολογία – Κλινική Νευροανατομία, Ανώτερες φλοιϊκές λειτουργίες, Πυραμιδικό σύστημα, Παθοφυσιολογία, Αγγειακή ανατομία νευρικού συστήματος, Άνοιες, Εξωπυραμιδικό σύστημα, Αγγειακά νοσήματα, Πολυνευροπάθεια, Μυασθένεια, Μυοπάθεια, Παθήσεις κρανιακών νεύρων.

- Αίθουσες διδασκαλίας: Αίθουσα διδασκαλίας 3ου ορόφου

- Πρόγραμμα – Ώρες διδασκαλίας: Κάθε μέρα 9.00-11.00 Εξέταση ασθενών στους θαλάμους με επίβλεψη του διδάσκοντος, 11.00-13.00Κλινικό φροντιστηρικό μάθημα στην αίθουσα διδασκαλίας

- Αξιολόγηση – Πρόοδος – Εξετάσεις: Προφορικές εξετάσεις για εκτίμηση των κλινικών δεξιοτήτων και της ικανότητας ερμηνείας της νευρολογικής σημειολογίας. Αξιολόγηση με την καθημερινή απόδοση και την ικανότητα στη χρησιμοποίηση της γνώσης της νευρολογίας στην καθημερινή κλινική πράξη.

- Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία: Χρησιμοποιούνται διαφάνειες, εκμαγεία, πίνακες, προβολέας με Η/Υ. Τα κυρίως βιβλία είναι τα συγγράμματα "Νευρολογία" του Ν. Τάσκου και "Νευρολογία" των Ι. Λογοθέτη - Ι. Μυλωνά. Οι φοιτητές ενθαρρύνονται επίσης να χρησιμοποιούν συνοπτικά ξενόγλωσσα εγχειρίδια.

- Βιβλιοθήκη: Λειτουργεί δανειστική βιβλιοθήκη στο χώρο της Κλινικής, καθώς επίσης διαθέσιμη είναι και η βιβλιοθήκη του Νοσοκομείου ΑΧΕΠΑ.

- Γραμματειακή Υποστήριξη: Δημητριάδου Ελένη (συμβ. έργου Α.Π.Θ.), ώρες 8.00-14.00, τηλ. 994683

Γ΄ Νευρολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ

Διευθυντής: Νικόλαος Βλαϊκίδης, καθηγητής, τηλ. 350330.

Κατ' επιλογήν (Ψυχιατρική ή Νευρολογία)

- **Συντονιστής:** Νικόλαος Βλαϊκίδης, καθηγητής.

- **Σκοπός του μαθήματος:** Η διδασκαλία της λειτουργίας του νευρικού συστήματος του ανθρώπου, των νοσημάτων και των δυσλειτουργιών του, καθώς και της αντιμετώπισης των παθολογικών καταστάσεων που προκύπτουν.

- **Επιδιωκόμενοι στόχοι:** Η διδασκαλία στους φοιτητές της κλινικής εικόνας των νευρολογικών νοσημάτων, των προβλημάτων της διαφορικής διάγνωσής τους και της θεραπευτικής αντιμετώπισής τους, ώστε να είναι δυνατή από αυτούς η πρωτοβάθμια αντιμετώπιση των ασθενών με νευρολογική νόσο στο αγροτικό ιατρείο ή στο εξωτερικό ιατρείο του εφημερεύοντος νοσοκομείου.

- **Μορφή εκπαίδευσης:** Το εκπαιδευτικό σχήμα περιλαμβάνει: 1) Φροντιστηριακές ασκήσεις στους θαλάμους των ασθενών. 2) Συμμετοχή των φοιτητών στη λειτουργία των τακτικών και ειδικών εξωτερικών ιατρείων και στις εφημερίες, ειδικές και γενικές, της Γ΄ Νευρολογικής Κλινικής. 3) Συμμετοχή των φοιτητών στα μαθήματα των ειδικευομένων της Κλινικής από μέλη ΔΕΠ. 4) Συμμετοχή των φοιτητών στη λειτουργία των ειδικών εργαστηρίων της Κλινικής. 5) Συμμετοχή των φοιτητών σε εργασίες, ημερίδες και συνέδρια που διοργανώνονται από την Κλινική.

- **Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία:** Χρησιμοποιούνται διαφάνειες, εκμαγεία, πίνακες. Το κυρίως βιβλίο είναι το σύγγραμμα «Νευρολογία» των καθηγητών Μυλωνά-Λογοθέτη και «Κλινική Νευροφυσιολογία» του καθηγητή Α. Δ. Κάζη.

- **Διδάσκοντες:** Νικόλαος Δ. Βλαϊκίδης, καθηγητής, Μαγδαληνή Τσολάκη-Κώστα, καθηγήτρια, Σεβαστή Μποσταντζοπούλου, αναπλ. καθηγήτρια, Ουρανία Αργυροπούλου-Ράκα, επίκ. καθηγήτρια, Βασίλειος Κιμισκίδης, επίκ. καθηγητής.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Νευροανατομία, μέθοδος και ερμηνεία της νευρολογικής εξέτασης, εντοπισμός της βλάβης στο κεντρικό και περιφερικό νευρικό σύστημα, εγκεφαλικά νεύρα, χαλαρά και σπαστική πάρεση ή παράλυση και στάδια κατά τη διαδρομή τους, απομυελινωτικά νοσήματα, αγγειακά εγκεφαλικά επεισόδια, επιληψία, όγκοι εγκεφάλου, αφασία, απραξία, αγνωσία, εξωπυραμιδικές παθήσεις, χορεία, εκφυλιστικά νοσήματα, ανοϊκά σύνδρομα και συγχυτικές καταστάσεις, επεισόδια απώλειας συνείδησης, αταξία, διαταραχές ισορροπίας, ίλιγγος, νευροπάθειες, μυοπάθειες, μυασθένεια και μυασθενικά σύν-

δρομα, κεφαλαλγίες, νευραλγίες, νευροακτινολογία, νευροφυσιολογία (εγκεφαλογράφημα, σωματοαισθητικά, οπτικά και ακουστικά προκλητά δυναμικά), διερεύνηση αγγειακών σχηματισμών με Doppler και Triplex.

- **Αίθουσες διδασκαλίας:** 1) Θάλαμοι Γ΄ Νευρολογικής Κλινικής νοσοκομείου «Γ. Παπανικολάου» 2) Γραφείο Διευθυντή Γ΄ Νευρολογικής Κλινικής.

- **Πρόγραμμα – Ημερομηνίες εκπαίδευσης:** Κατά ομάδες κάθε μέρα 9:0013:30 εξέταση ασθενών στους θαλάμους με επίβλεψη του διδάσκοντος.

- **Αξιολόγηση – Πρόοδος – Εξετάσεις:** Οι φοιτητές αξιολογούνται με δείκτη βαρύτητας την καθημερινή τους παρουσία, τη συμμετοχή και ιδίως την πρωτοβουλία τους στους θαλάμους των ασθενών από το υπεύθυνο μέλος ΔΕΠ και ειδικότερα στο τέλος της πρακτικής άσκησης των τριών εβδομάδων από τον διευθυντή της Κλινικής.

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** Παπαδοπούλου Νικολέττα (μέλος ΕΤΕΠ), τηλ. 992420, 350330, fax 350331.

Εργαστήριο Κλινικής Νευροφυσιολογίας, Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ

Διευθύντρια: Άννα Καρλοβασίτου-Κόνιαρη, καθηγήτρια.

60. Ψυχιατρική (ΙΑ0348)

- **Το μάθημα διδάσκεται** 35 ώρες/εβδομάδα (5 ώρες θεωρία/30 ώρες άσκηση).

- **Σύνολο ωρών εξαμήνου:** 35 x 2 εβδ. = 105.

- **Διδακτικές μονάδες:** 7,5.

- **Εξετάσεις:** Προφορικές.

- **Διδακτικό σύγγραμμα:** 1) Ψυχιατρική, Χ. Ιεροδιακόνου, Χ. Φωτιάδης, Ε. Δημητρίου. 2) Οι Ψυχικές διαταραχές στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα, Γ. Ν. Χριστοδούλου, Β. Αλεβίζος, Β. Μαυρέας. 3) Ψυχιατρικές Γνώσεις για εφαρμογή από κάθε γιατρό, Χ. Σ. Ιεροδιακόνου.

- **Διδάσκοντες:** Μέλη ΔΕΠ του Τομέα Νευροεπιστημών.

- **Υπεύθυνοι κατά Κλινικές:** Α΄ Ψυχιατρική Κλινική, Νοσοκομείο Παπαγεωργίου: Φωκάς Κωνσταντίνος, καθηγητής, τηλ. 991570, Β΄ Ψυχιατρική Κλινική, Δημόσιο Ψυχιατρείο:Γαρύφαλλος Γεώργιος, αναπλ. καθηγητής, τηλ. 992315, Γ΄ Ψυχιατρική Κλινική, Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ: Ιακωβίδης Απόστολος, καθηγητής, τηλ. 994634.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Εισαγωγή - Συνέντευξη με τον ασθενή - Λήψη ιστορικού - Διαταραχές ψυχικών λειτουργιών - Ψυχική διαταραχή στην πρωτοβάθμια περίθαλψη - Ψυχιατρικά προβλήματα σε σωματικές παθήσεις - Συναισθηματικές ψυχώσεις - Σχιζοφρένεια - Παραληρητική Ψύχωση - Νευρώσεις - Ψυχοσωματικές παθήσεις - Ψυχιατρική εφήβου - Ψυχολογική - Ψυχομετρική διερεύνηση - tests - Εξαρτήσεις - Αλκοολισμός - Βιολογικές θεραπείες - Αρχές ψυχολογικής προσέγγισης με τον άρρωστο - Ψυχιατρική παιδιού - Επείγουσα Ψυχιατρική.

ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

1. Εισαγωγή στη Βιοϊατρική Τεχνολογία (ΙΑ0264)

- **Συντονιστής:** Μολυβδά-Αθανασοπούλου Ε., αναπλ. καθηγήτρια, Διευθύντρια Εργαστηρίου Ιατρικής Φυσικής, τηλ. 999223.

- **Υπεύθυνος:** Αναστάσιος Σιούντας, αναπλ. καθηγητής, τηλ. 999253.

- **Σκοπός του μαθήματος:** Η διδασκαλία στους φοιτητές της Ιατρικής των αρχών και του τρόπου λειτουργίας και της χρησιμότητας Τεχνολογιών που εφαρμόζονται στην ιατρική πράξη ή που φαίνεται ότι θα εφαρμοσθούν στο μέλλον.

- **Επιδιωκόμενοι στόχοι:** α) Η σύνδεση μιας Βιολογικής Επιστήμης όπως είναι η Ιατρική με την σύγχρονη Τεχνολογία, β) Η ενημέρωση των φοιτητών για Τεχνολογίες που θα εφαρμόζονται όταν αυτοί θα είναι ώριμοι ιατροί.

- **Μορφή εκπαίδευσης:** Διδασκαλία στο 1ο εξάμηνο από Αμφιθεάτρου, 2 ώρες/εβδομάδα, 26 ώρες το εξάμηνο, διδακτικές μονάδες δύο (2).

- **Διδάσκοντες:** Ελισάβετ Μολυβδά-Αθανασοπούλου, αναπλ. καθηγήτρια, Άννα Γκοτζαμάνη-Ψαρράκου, καθηγήτρια, Αναστάσιος Σιούντας, αναπλ. καθηγητής και προσκαλούμενα μέλη ΔΕΠ άλλων Τομέων.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Νανοτεχνολογία και βιοιατρική, Διεγχειρητική Πυρηνική Ιατρική, Βιολογικές επιδράσεις της μη ιοντίζουσας ακτινοβολίας, Ακουομετρία - Χειρουργικά μικροσκόπια - Ενδοσκόπια - Οστική πυκνομετρία - Τομογραφία ηλεκτρικής αντιστάσεως - Τεχνητός νεφρός - Τεχνητά μέλη - Προσθετικά υλικά - Βαλβίδες καρδιάς - Βηματοδότες – Απινιδωτές,Τηλεϊατρική

- **Πρόγραμμα εκπαίδευσης:** α) Η εκπαίδευση αρχίζει 1/10 και τελειώνει 15/1, β) Το μάθημα διδάσκεται στο αμφιθέατρο, Τετάρτη 18:00-20:00.

- **Εξετάσεις:** Γραπτές υπό τύπου ανάπτυξης μικρών θεμάτων ή εκπόνηση και παρουσίαση εργασίας.

- **Εκπαιδευτικό υλικό:** Σημειώσεις: «Εισαγωγή στη Βιοϊατρική Τεχνολογία» των μελών ΔΕΠ του Εργαστηρίου.

- Γραμματειακή υποστήριξη: Καμία

2. Ξένη Γλώσσα Ι – Αγγλικά (ΙΑ0241)

- **Το μάθημα διδάσκεται:** 2 ώρες/εβδομάδα από αμφιθεάτρου.

- **Σύνολο ωρών εξαμήνου:** 2 x 13 εβδ. = 26.

- **Διδακτικές μονάδες:** 2.

- **Εξετάσεις:** Γραπτές.

- **Διδακτικό σύγγραμμα:** Check up: English Through Medical English.

- **Διδάσκοντες:** Τσιάλης Απόστολος.

- **Υπεύθυνος:** Τσιάλης Απόστολος.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Αγγλική γλώσσα και Ιατρική Ορολογία.

Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

3. Ιατρική πληροφορική ΙΙ (ΙΑ0277)

- **Διευθυντής εργαστηρίου:Νικόλαος Μαγκλαβέρας, καθηγητής.**

- **Υπεύθυνος εκπαίδευσης:** Προπτυχιακή εκπαίδευση: Νικόλαος Μαγκλαβέρας, καθηγητής. Μεταπτυχιακή εκπαίδευση: Νικόλαος Μαγκλαβέρας, καθηγητής.

- **Συντονιστής του μαθήματος:** Νικόλαος Μαγκλαβέρας, καθηγητής.

- **Σκοπός του μαθήματος:** Να δώσει στους φοιτητές τα απαραίτητα στοιχεία γνώσης σε θέματα σχετικά με την χρήση συστημάτων πληροφορικής στην παροχή υπηρεσιών υγείας, που θα τους είναι απαραίτητα στη μετέπειτα άσκηση της ιατρικής. Έτσι έμφαση δίνεται σε θέματα όπως συστήματα τηλεϊατρικής, ηλεκτρονικών φακέλων υγείας και συστημάτων στήριξης απόφασης στην ιατρική. Ιδιαίτερη επίσης αναφορά γίνεται σε θέματα πιστοποίησης ποιότητας υπηρεσιών υγείας τόσο σε περιφερειακό επίπεδο όσο και σε νοσοκομειακό επίπεδο, όπως και στο επίπεδο της κατ' οίκον φροντίδας πάντα μέσα από τη χρήση τεχνολογιών πληροφορικής και τηλεματικής. Τέλος καλύπτονται ειδικότερα θέματα του ευρύτερου πεδίου της σύγχρονης έρευνας στην Ιατρική Πληροφορική.

- **Επιδιωκόμενο αποτέλεσμα:** Με το πέρας του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να: 1) Κατανοούν τις βασικές εκείνες έννοιες που σχετίζονται με τη δομή και λειτουργία σύγχρονων συστημάτων φροντίδας υγείας. 2) Αντιλαμβάνονται τις απαραίτητες ορολογίες και τη σημασία πάνω σε θέματα που άπτονται της τηλεματικής στην υγεία. 3) Περιγράφουν με λογικά βήματα ιατρικές διαδικασίες και προβλήματα σύγχρονων πληροφορικών συστημάτων. 4) Αναγνωρίζουν τη σπουδαιότητα του ηλεκτρονικού φακέλου υγείας και να συζητούν τα σχετικά με αυτόν θέματα. 5) Αντιλαμβάνονται τη σπουδαιότητα της διαχείρισης της ιατρικής πληροφορίας μέσω τηλεϊατρικών συστημάτων και συστημάτων στήριξης απόφασης. 6) Αξιοποιούν τις νέες τεχνολογίες στην εκπαίδευσή τους. 7) Κατανοούν το περιεχόμενο και τη σημασία της ειδικότερων ερευνητικών θεμάτων ιατρικής πληροφορικής.

- **Μορφή εκπαίδευσης:** Θεωρητική διδασκαλία 2 ωρών την εβδομάδα. Πρακτική άσκηση των φοιτητών στη χρήση του Internet, συστημάτων τηλεσυνδιάσκεψης, και ηλεκτρονικών ιατρικών φακέλων.

- **Διδακτικές μονάδες:** 2.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Εισαγωγή, Βασικές έννοιες δόμησης Ηλεκτρονικού Ιατρικού Φακέλου - Φακέλου Υγείας. Τηλεϊατρική και παροχή ιατρικής φροντίδας. Συστήματα κατ' οίκον φροντίδας και παρακολούθησης ασθενή. Συστήματα στήριξης απόφασης - Αξιολόγηση ΣΣΑ στην ιατρική πράξη. Άλλα θέματα σύγχρονης Ιατρικής Πληροφορικής - Ηλεκτρονικής Υγείας. Εργαστήρια: Παραδείγματα φακέλων υγείας. Αξιοποίηση της Ιατρικής Πληροφορίας σε περιβάλλον Διαδικτύου. Τηλεϊατρική. Σύγχρονες Ερευνητικές Εφαρμογές.

- **Αίθουσες διδασκαλίας:** Αμφιθέατρο Ιατρικής - Εργαστήριο Ιατρικής Πληροφορικής για τις εργαστηριακές ασκήσεις χωρητικότητας 15 ατόμων.

- **Ώρες – Διάρκεια διδασκαλίας:** Ανά εβδομάδα 2 ώρες διδασκαλίας στο αμφιθέατρο με θεωρία και πρακτική άσκηση σε εργαστήρια. Σύνολο ωρών εξαμήνου 26.

- **Πρόγραμμα – Ημερομηνίες εκπαίδευσης:** Θεωρητική διδασκαλία στο μικρό αμφιθέατρο (300 θέσεων) της Ιατρικής Σχολής κάθε Δευτέρα 17:0019:00 για τις 13 εβδομάδες του εξαμήνου. Η θεωρία συνδυάζεται με πρακτική άσκηση στο εργαστήριο, σε ομάδες των 15 ατόμων. Η παρακολούθηση των εργαστηρίων είναι υποχρεωτική. Απαιτείται εγγραφή.

- **Αξιολόγηση – Πρόοδος – Εξετάσεις:** Οι τελικές γραπτές εξετάσεις θα αντιστοιχούν στο 70% του τελικού βαθμού. Το υπόλοιπο 30% του βαθμού θα αντιστοιχεί στις αξιολογήσεις των εργαστηρίων. Ο φοιτητής αξιολογείται από τον διδάσκοντα στο τέλος κάθε εργαστηρίου. Ο βαθμός εργαστηρίου ισχύει μόνο για τις εξετάσεις του τρέχοντος ακαδημαϊκού έτους. Για τη συμμετοχή στις εξετάσεις είναι απαραίτητη η συμμετοχή στα εργαστήρια και η εκπόνηση των εργαστηριακών ασκήσεων.

- **Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία:** «Εφαρμογές Ιατρικής Πληροφορικής». Σημειώσεις προπτυχιακού μαθήματος Ιατρικής. Παναγιώτης Μπαμίδης, επίκ. καθηγητής, Νικόλαος Μαγκλαβέρας, καθηγητής, Κωνσταντίνος Παππάς, καθηγητής. Το εργαστήριο Ιατρικής Πληροφορικής διαθέτει ιστοσελίδα

http://lomiweb.med.auth.gr/education/epilegomeno/iatrikipliroforiki2.htm από την οποία οι φοιτητές μπορούν να έχουν πρόσβαση στη διδακτέα ύλη των μαθημάτων και εργαστηρίων.

- **Επιτροπή μαθήματος – Διδάσκοντες:** Παναγιώτης Μπαμίδης, επίκ. καθηγητής, Νικόλαος Μαγκλαβέρας, καθηγητής.

- **Βιβλιοθήκη:** 1) Handbook of Medical Informatics, JH van Bemmel and M. Musen, Edts, Springer, 1997, Digital Logic & Digital Design, M. Mano, Prentice Hall. 2) Artificial Intelligence in Medicine, S. Andreassen et al (Edts), Health Technology and Informatics, vol. 10, IOS Press, 1993. 3) Medical Informatics: Computer Applications in Health Care and Biomedicine/by Edward H. Shortliffe (Editor), Lawrence M. Fagan, Gio Wiederhold, Leslie E., Perreault. Publisher: Springer Verlag; 2nd edition (November 2000). 4) Information Technology for the health professionals, L Burke, B. Weill, Prentice Hall, 2000.

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** Ευφροσύνη Γεωργιάδου μέλος Ε.Ε.ΔΙ.Π. ΙΙ, τηλ.

999272, Μαρία Γιαγά μέλος Ε.Τ.Ε.Π., τηλ. 999272. Το εργαστήριο λειτουργεί καθημερινά 9:00-14:00. Ώρες εξυπηρέτησης φοιτητών: Τρίτη - Τετάρτη

- Παρασκευή 11:00-13:00.

Αικατερίνη Λάζου, μέλος Ε.Τ.Ε.Π. (τεχνική υποστήριξη δικτύου), τηλ. 999273.

Ώρες εξυπηρέτησης: Δευτέρα έως Πέμπτη 11:00-14:00.

4. Ιατρική Ψυχολογία (ΙΑ0280)

- **Υπεύθυνος:** Δ. Κανδύλης, καθηγητής, τηλ. 994636.

- **Το μάθημα διδάσκεται:** 2 ώρες/εβδομάδα από αμφιθεάτρου.

- **Σύνολο ωρών εξαμήνου:** 2 x 13 εβδ. = 26.

- **Διδακτικές μονάδες:** 2.

- **Εξετάσεις:** Γραπτές ή προφορικές.

- **Διδακτικό σύγγραμμα:** «Σημειώσεις Ιατρικής Ψυχολογίας», Α. Καράβατου, Γ. Καπρίνη, Α. Πιτσάβα, Κ. Φωκά, Ε. Διακογιάννη-Ταρλατζή, Α. Παράσχου, Ι. Γκιουζέπα, Ν. Κοκόντζη.

- **Διδάσκοντες:** Μέλη του ΔΕΠ Ψυχιατρικής.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Εισαγωγή, Έμφυτο - Επίκτητο, Ένστικτα - Ανάγκες - Ορμές, Η λειτουργία της Συνείδησης, Εγρήγορση και Καταστολή, Προσοχή και Μνήμη, Μάθηση, Αντίληψη, Ανώτερες Ψυχικές λειτουργίες, Συμβολικές λειτουργίες, Έκφραση - Εντύπωση, Ανθρώπινη Επικοινωνία, Τάσεις και κίνητρα, Προσωπικότητα και Θεωρίες, Βιολογικοί και Κοινωνικοί Παράγοντες, Οι ψυχαναλυτικές Θεωρίες (Freud, Jung, Adler), Θεωρίες συμπεριφοράς, Ψυχομετρική Α΄ και Β΄, Κύκλοι ζωής, Ψυχολογικοί και Κοινωνικοί Παράγοντες, Ειδικά προβλήματα (Παιδική ηλικία, Εφηβεία, Ενήλικη ζωή), Ο άρρωστος και η αρρώστια του, η σχέση γιατρού και αρρώστου, Στοιχεία κοινωνικής ψυχολογίας και πολιτισμικής ανθρωπολογίας.

5. Ξένη Γλώσσα ΙΙ – Αγγλικά (ΙΑ0242)

- **Το μάθημα διδάσκεται:** 2 ώρες/εβδομάδα από αμφιθεάτρου.

- **Σύνολο ωρών εξαμήνου:** 2 x 13 εβδ. = 26.

- **Διδακτικές μονάδες:** 2.

- **Εξετάσεις:** Γραπτές.

- **Διδακτικό σύγγραμμα:** The Language of Medicine in English.

- **Διδάσκοντες:** Τσιάλης Απόστολος.

- **Υπεύθυνος:** Τσιάλης Απόστολος.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Αγγλική γλώσσα και Ιατρική Ορολογία.

6. Φύλο και Υγεία (ΙΑ0357)

- **Προπτυχιακό μάθημα** επιλογής στα πλαίσια του εγκεκριμένου προγράμματος ΕΠΕΑΚ με θέμα «Φύλο και Ισότητα» του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης στο οποίο το Ιατρικό Τμήμα συμμετέχει κατόπιν απόφασης της Γενικής Συνέλευσης.

- **Υπεύθυνοι Εκπαίδευσης:** Αργυροπούλου Παρασκευή, καθηγήτρια, Αλμπάνη Μαρία, καθηγήτρια, Ιεροδιακόνου-Μπένου Ιωάννα, αναπλ.καθηγήτρια, Μπένος Αλέξιος, καθηγητής.

- **Συντονιστής του μαθήματος:** Ιεροδιακόνου-Μπένου Ιωάννα

- **Διδάσκοντες:** μέλη του ΔΕΠ του τμήματος Ιατρικής και διδάσκοντες ΠΔ 407/80.

- **Σκοπός:** Το μάθημα έχει ως σκοπό α) τη διερεύνηση της εξέλιξης της γυναικείας νοσηρότητας ανάλογα με την κοινωνική και οικονομική θέση της γυναίκας στο παρόν και το πρόσφατο παρελθόν, β) τη διερεύνηση αναδυόμενων «παθολογικών» καταστάσεων που στο πρόσφατο παρελθόν δεν αποτελούσαν στόχο για ιατρική παρέμβαση, σε αντίθεση με τις σύγχρονες απόψεις (π.χ. ορμονική υποκατάσταση κατά το κλιμακτήριο κ.λπ.), και γ) την ανάπτυξη της προσέγγισης της ιατρικής ανάλυσης και έρευνας με βάση το φύλο, (Gender-Based Analysis). Γενικότερα σκοπός του μαθήματος είναι η διερεύνηση των ορίων της ιατρικής παρέμβασης στη συγκρότηση της αντίληψης περί του βιολογικού και κοινωνικού φύλου και της αντίληψης που σχετίζεται με την υγεία των φύλων. Επίσης στόχος είναι η καταγραφή νέων κοινοτικών και διεθνών οδηγιών και δεσμεύσεων στα ζητήματα αυτά, με στόχο την ισόρροπη ανάπτυξη των φύλων σε διεθνές επίπεδο.

- **Επιδιωκόμενοι στόχοι:** Στα πλαίσια του προγράμματος για την προαγωγή της ισότητας των φύλων θα επιδιωχθεί η ευαισθητοποίηση των φοιτητών της Ιατρικής, ανδρών και γυναικών, σε θέματα ιστορικής θεώρησης της υγείας σύμφωνα με τις εκάστοτε κρατούσες αντιλήψεις για το φύλο, και πώς αυτές έχουν διαμορφωθεί από το πρόσφατο παρελθόν μέχρι σήμερα. Επίσης στόχο του μαθήματος αποτελεί η ευαισθητοποίηση σε θέματα διαφοροποίησης της υγείας ανάλογα με το φύλο, ενημέρωσης σχετικά με τους παράγοντες που την επηρεάζουν, καθώς και διερεύνηση στα θέματα αυτά, σε παγκόσμιο επίπεδο, ώστε να προωθηθούν έννοιες που αφορούν στην ισότητα των φύλων σύμφωνα με τις επιταγές της Ευρωπαϊκής Ένωσης. - **Μορφή εκπαίδευσης:** Η εκπαιδευτική διαδικασία θα συνίσταται στην από έδρας διδασκαλία των μαθημάτων, και την εκπόνηση εργασιών. Επιλεγμένες εργασίες θα παρουσιαστούν προφορικά στο σύνολο των φοιτητών και στους υπεύθυνους εκπαίδευσης. Εφόσον το μάθημα αποσκοπεί στην ευαισθητοποίηση στα παγκόσμια δεδομένα σε θέματα υγείας και φύλου, θα επιδιωχθεί η παρουσίαση των αντιστοίχων προσπαθειών καταγραφής του προβλήματος στα πλαίσια της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας, των Ηνωμένων Εθνών και αντίστοιχων προγραμμάτων από τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής. Η παρουσίαση των σημαντικότερων εργασιών θα γίνει προφορικά στα πλαίσια των μαθημάτων. Επίσης προβλέπεται δίωρο σεμινάριο με την μορφή στρογγυλής τράπεζας όπου θα παρουσιαστούν παραδείγματα κοινωνικής και πολιτισμικής κατασκευής της ταυτότητας των φύλων και πώς αυτά σχετίζονται με τη διαμόρφωση της εκπαίδευσης, και του δικαίου, και πώς στη συνέχεια επιδρούν στην κοινωνική θέση των γυναικών. Τα θέματα θα παρουσιάσουν ως επισκέπτριες ομιλήτριες, οι συντονίστριες αντιστοίχων μαθημάτων του προγράμματος από τα τμήματα (Παιδαγωγικό, Νομικής, Φιλοσοφικής).

- **Διδακτικές μονάδες:** 2.

- **Αίθουσα διδασκαλίας:** παρέχεται από το πρόγραμμα.

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** παρέχεται από το πρόγραμμα.

- **Περιεχόμενο Μαθήματος:** 1η Ενότητα: Στα μαθήματα αυτά θα γίνει σύντομη ιστορική αναδρομή σε θέματα που αφορούν στην αντίληψη της υγείας του γυναικείου φύλου ανάλογα με την κοινωνική θέση της γυναίκας από τον 18ο στον 21ο αιώνα. Θα αναπτυχθούν παραδείγματα που αναφέρονται στις αντιλήψεις σχετικά με την επίδραση των ορμονικών μεταβολών στη γυναικεία συμπεριφορά και την κοινωνική ένταξη της γυναίκας, καθώς και σε θέματα που αφορούν σε γυναικεία ψυχικά νοσήματα (υστερία) κ.λπ. και στις εφαρμοζόμενες φαρμακευτικές αγωγές. Στόχος της ενότητας είναι η ανάπτυξη, παράλληλα με τα επι-

στημονικά δεδομένα, της έννοιας της υγείας του φύλου ως μιας κοινωνικά διαμορφούμενης έννοιας που δεν παύει να επαναπροσδιορίζεται. 2η Ενότητα: Στην ενότητα αυτή, σε αντίθεση με την προηγούμενη ενότητα, θα παρουσιαστούν παραδείγματα που αφορούν στη διαφοροποίηση των επιδημιολογικών δεδομένων σε θέματα γυναικείας υγείας, που σχετίζονται με τις αλλαγές, τα τελευταία χρόνια, στην κοινωνική και οικονομική θέση των γυναικών καθώς και τη σεξουαλική τους συμπεριφορά. Συγκεκριμένα, θα εξετασθούν μεταβολές σε γυναικεία νοσήματα όπως για παράδειγμα γυναικολογικοί καρκίνοι αλλά και σε νοσήματα που χαρακτηρίζονται ως κατά βάση «ανδρικά νοσήματα» (καρδιολογικά-πνευμονολογικά) στον γυναικείο πληθυσμό. Παράλληλα θα αναπτυχθούν οι αλλαγές στα επιδημιολογικά δεδομένα που σχετίζονται με ψυχογενείς διαταραχές που λαμβάνουν επιδημικές διαστάσεις μεταξύ του γυναικείου πληθυσμού όπως τροφικές ανωμαλίες - anorexia nervosa, και υπερκατανάλωση ψυχοφαρμάκων, φαρμακευτική κατάχρηση σε νεότερη ηλικία και αργότερα. 3η Ενότητα: Η τρίτη ενότητα του μαθήματος αφορά στην κοινωνική διάσταση της διαμόρφωσης της υγείας, και ιδιαίτερα σε ιατρικές παρεμβάσεις π.χ. ορμονικές, κατά τη διάρκεια την εμμηνόπαυσης, και σε σχέση με την οστεοπόρωση. Στην ενότητα αυτή θα συζητηθεί θα παρουσιαστούν εργασίες σχετικά με τον χαρακτηρισμό του Κλιμακτηρίου ως φυσιολογικής ή μη κατάστασης και θα συζητηθούν παραδείγματα σχετικά με τον προβληματισμό στο θέμα, σε διεθνή κλίμακα. Στο μάθημα θα γίνει ιστορική αναδρομή του θέματος της ορμονικής υποκατάστασης κατά την τελευταία 10ετία. Επίσης θα γίνει αναδρομική παρουσίαση σε θέματα ορμονικών παρεμβάσεων που σχετίζονται με τις αναπαραγωγικές τεχνολογίες. 4η Ενότητα: Αφορά στην προσέγγιση της ιατρικής έρευνας με βάση το φύλο. Η προσέγγιση αυτή βασίζεται στην άποψη ότι η διαφοροποίηση των δύο φύλων επιδρά στη μοριακή βάση των νοσημάτων. Θα αναπτυχθούν απόψεις σύμφωνα με τις οποίες η ανάλυση των δεδομένων με βάση το φύλο, προάγει τη διερεύνηση των επιπτώσεων παραγόντων και συμπεριφορών που διαφέρουν μεταξύ ανδρών και γυναικών, όπως η χρήση καπνού, η φυσική άσκηση, κλπ στην υγεία.

- **Πρόγραμμα – Ημερομηνίες εκπαίδευσης:** «Υγεία του φύλου» Το «ασθενές», «αδύναμο» ή «δεύτερο» φύλο; Ιστορική αναδρομή σε ειδικά θέματα της υγείας του γυναικείου φύλου από τον 18ο στον 21ο αιώνα: (4 ώρες) (Σ. Κουίδου και διδάσκοντες με 407). Επιδημιολογικά δεδομένα σε γυναικεία νοσήματα: γυναικολογικοί καρκίνοι και αλλαγές της επιδημιολογικής εικόνας την τελευταία πεντηκονταετία (2 ώρες) (Θ. Αγοραστός). Μεταβολή των επιδημιολογικών δεδομένων σε «ανδρικά νοσήματα» (καρδιολογικά-πνευμονολογικά) στον γυναικείο πληθυσμό (2 ώρες) (Β. Αργυροπούλου). Επιδημιολογία αναδυόμενων κοινωνικών - ψυχογενών νοσημάτων. Τροφικές ανωμαλίες - anorexia nervosa, ψυχικά νοσήματα και κατανάλωση ψυχοφαρμάκων, φαρμακευτική κατάχρηση (4 ώρες) (Α. Μπένος, Διακογιάννη, Ε. Παπακωνσταντίνου). Κοινωνική διαμόρφωση της υγείας, ορμονικές παρεμβάσεις: και κλιμακτήριο (4 ώρες) (Δ. Χατζηχρήστου, Β. Ταρλατζής). Ιατρική ανάλυση και έρευνα με βάση το φύλο (4 ώρες) (Σ. Κουΐδου, Μ. Αλμπάνη). Παρουσίαση εργασιών (2 ώρες) (Σ. Κουΐδου, Α. Μπένος, Β. Αργυροπούλου, Μ. Αλμπάνη). Φύλο, επιστήμη και κοινωνική παρέμβαση (2 ώρες) (Σεμινάριο).

- **Έννοιες – Όροι για συζήτηση:** Biomedical, a constructivist, a public health, and a political economy perspective on health and illness.

- **Αξιολόγηση – Πρόοδος – Εξετάσεις:** Η αξιολόγηση των φοιτητών θα γίνεται με τη συγγραφή εργασιών (50% της συνολικής βαθμολογίας) και γραπτή εξέταση στο τέλος του εξα-

μήνου (50% της συνολικής βαθμολογίας). Οι παρουσία στο μάθημα είναι υποχρεωτική. Η εξεταστέα ύλη θα βασίζεται στην ακόλουθη βιβλιογραφία.

Βιβλιογραφία

1. Catherine K. Riessman (1992) «Women and Medicalization: A New Perspective» in Gill Kirkup and Laurie Smith Keller (eds) Inventing Women. Polity Press.

2. Anne Scott (1999) «Paradoxes of holism: Some problems in developing an anti-oppressive medical practice», Health 3(2): 131-149.

*4. June Lowenberg and Fred Davis, «Beyond medicalisation-demedicalisation: the case of holistic health» in Sociology of Health and Illness 16: 5 (1994) 579-599.

*6. Sarah Nettleton (1996) «Women and the new paradigm of health and medicine», Critical Social Policy, 16(3): 3-31.

*7. N. Daykin and J. Naidoo (1995) «Feminist critiques of health promotion» in R. Bunton, S. Nettleton and R. Burrows (eds) The Sociology of Health Promotion: Critical Analyses of Consumption, Lifestyle and Risk. Routledge.

8. Denise Russell (1995) Women, Madness and Medicine. Polity Press.

9. Ann Oakley (1993) Essays on Women, Medicine and Health. Edinburgh U. P.

10. Thomas Laquer. ((2003). Κατασκευάζοντας το φύλο. Σώμα και κοινωνικό φύλο από τους αρχαίους Έλληνες έως τον Φρόυντ. Εκδόσεις ΠΟΛΥΤΡΟΠΟΝ.

Διαδικτυακοί τόποι:

http://www.lib.depaul.edu/eresource/subject_search_infotype.asp?TopicID=90&SubjectID=45

http://www.hc-sc.gc.ca/emg;ish/women/exploringconcepts_1htm#1

http://nt1.ids.ac.uk/cgi-bin/dgtcgi.exe?RNO=DOC6091&STEXBASE_PATH=d:InetPub

Γ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

7. Ιατρική Εκπαίδευση (ΙΑ0354)

- **Συντονιστής:** Δ. Κούβελας, καθηγητής Φαρμακολογίας.

- **Διδάσκοντες:** Μέλη ΔΕΠ Ιατρικής Σχολής ΑΠΘ μέλη του Γραφείου Εκπαίδευσης.

- **Σκοπός του μαθήματος:** Σκοπός του μαθήματος είναι η υποστήριξη του φοιτητή, ώστε η συμμετοχή του στην εκπαιδευτική διαδικασία να είναι πιο ενδιαφέρουσα και πιο αποδοτική. Παράλληλος σκοπός είναι η εμπλοκή των φοιτητών στη ριζική αναβάθμιση σπουδών και λειτουργιών της Ιατρικής Σχολής ΑΠΘ. Στόχοι του μαθήματος είναι: α) να ενημερώσει το φοιτητή για τις επιμέρους επιδιώξεις της ιατρικής εκπαιδευτικής διαδικασίας, τόσο στην παραδοσιακή, όσο και στη σύγχρονη εκπαίδευση, β) να του ενισχύσει τον πρωταρχικό εκπαιδευτικό στόχο, να μάθει πώς να μαθαίνει, σε σύγκριση με την αποκλειστική συσσώρευση όγκου γνώσεων, γ) να τον κάνει ικανό και διαθέσιμο να αποτιμά τη διαδικασία των Ιατρικών Σπουδών και να συμμετέχει ενεργά σ' αυτήν.

- **Ώρες – Αίθουσες διδασκαλίας:** Το μάθημα θα διδάσκεται στην απογευματινή ζώνη εκπαίδευσης, στο Αμφιθέατρο Α΄ (στο κτίριο της Γραμματείας της Ιατρικής Σχολής), ένα δίωρο την εβδομάδα (Πέμπτη 18:00-20:00). Συνολικά περιλαμβάνει 11 δίωρα φροντιστηριακού μαθήματος και 2 δίωρα διαδικασία αυτομάθησης (13 δίωρα, 26 ώρες, 2 διδακτικές μονάδες).

- **Μορφή διδασκαλίας:** α) Μικρές εισηγήσεις, εκτίμηση της πραγματικότητας και προοπτική, Συζητήσεις, β) Καθοδηγούμενη αυτομάθηση, εκπόνηση εργασιών για μια παράμετρο της εκπαιδευτικής διαδικασίας (2 δίωρα, στο σπίτι ή τη βιβλιοθήκη, ατομικά ή κατά ομάδες), γ) Άσκηση προαιρετική σε μικρές ομάδες (επικοινωνία, Internet, κ.λπ.), δ) εκπόνηση τελικής εργασίας από ομάδες 2-3 φοιτητών, ε) Συνολική παρουσίαση εργασιών, Συζήτηση, Αξιολόγηση.

- **Μορφή αξιολόγησης:** Ενδιάμεση αξιολόγηση (παρακολούθηση, εκπαιδευτικές δοκιμασίες-tests, συμμετοχή στις συζητήσεις, εκπόνηση και παρουσιάσεις εργασιών). Αξιολόγηση γνώσεων (πολλαπλές ερωτήσεις, Σωστό-Λάθος) και ανάπτυξη εκπαιδευτικών σκέψεων-προτάσεων στο τέλος του εξαμήνου. Εκπόνηση και παρουσίαση τελικής εργασίας.

- **Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία – Βοηθήματα:** Φάκελος εκπαιδευτικού υλικού, Ενημερωτικό δελτίο της Ιατρικής Σχολής ΑΠΘ, Βιβλιογραφία. - **Περιεχόμενο μαθήματος:** Ιατρικές σπουδές. Σκοπός και επιδιωκόμενα αποτελέσματα. Το πρόγραμμα και η οργάνωση σπουδών. Η διαδικασία αναβάθμισης σπουδών και λειτουργιών. Οι επιδιώξεις της εκπαιδευτικής διαδικασίας, γνώσεις, δεξιότητες, στάσεις, αξίες. Η εκπαιδευτική μεθοδολογία και μέσα. Επιστημονικές βάσεις Ιατρικής. Φυσικές και Βιολογικές επιστήμες. Εργαστήρια της Σχολής. Φροντιστήριο, άσκηση εργαστηριακή, κλινική. Ερ γαστήριο Κλινικών Δεξιοτήτων. Η καθοδηγούμενη αυτομάθηση. Βιβλία, σημειώσεις, μελέτη, αναζήτηση στο Internet. Η χρησιμοποίηση της υποδομής και των λειτουργιών, εργασίες, παρουσιάσεις. Εναλλακτικές επιλογές. Η αξιολόγηση του φοιτητή, των διδασκόντων, των βιβλίων, της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Η συμμετοχή στη λειτουργία της Σχολής. Η εμπλοκή στις διαδικασίες της έρευνας. Η μετά το πτυχίο εκπαίδευση (ειδικότητες, μεταπτυχιακή, ακαδημαϊκή, συνεχιζόμενη).

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** Ε. Καλογιάννη (γραφείο εκπαίδευσης Ιατρικής Σχολής ΑΠΘ, Π.Γ.Ν. Θεσσαλονίκης ΑΧΕΠΑ, τηλ. 994769, fax 994788, e-mail: edumed@med.auth.gr

8. Ψυχοβιολογία Συμπεριφοράς (ΙΑ0350)

- **Υπεύθυνος:** Ιακωβίδης Απόστολος, καθηγητής, τηλ. 994634.

- **Το μάθημα διδάσκεται:** 2 ώρες/εβδομάδα από αμφιθεάτρου.

- **Σύνολο ωρών εξαμήνου:** 2 x 13 εβδ. = 26.

- **Διδακτικές μονάδες:** 2.

- **Εξετάσεις:** Γραπτές ή προφορικές.

- **Διδακτικό σύγγραμμα:** «Σημειώσεις Ψυχοβιολογίας της Συμπεριφοράς», Ε. Δημητρίου, Ε. Διακογιάννη-Ταρλατζή, Α. Καράβατου, Γ. Καπρίνη, Α. Παράσχου, Α. Πιτσάβα, Α. Τζαβάρα, Κ. Φωκά (επιμέλεια Γ. Καπρίνη).

- **Διδάσκοντες:** Μέλη του ΔΕΠ της Ψυχιατρικής.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Εισαγωγή - Η νευροψυχολογική οργάνωση του εγκεφάλου - Οργάνωση του εγκεφάλου - Αντανακλαστικά - Μνήμη - Μάθηση - Ψυχοβιολογία συγκινήσεων - Η κανονική ροή πληροφοριών στοιχείο απαραίτητο για την ομαλή λειτουργία του εγκεφάλου - Τα όνειρα - Συμπεριφορά της διατροφής - Σεξουαλικότητα - Επιθετικότητα - Λεκτική και μη λεκτική επικοινωνία - Ηθολογία - Κοινωνίες ζώων - Κοινωνίες ανθρώπων.

9. Θέματα Ιστορίας Ιατρικής (ΙΑ0270)

- **Υπεύθυνος εκπαίδευσης:** Δ. Χριστοδούλου, αναπλ. καθηγητής

- **Σκοπός του μαθήματος:** 1) Η προπτυχιακή διδασκαλία του μαθήματος της Ιστορίας της Ιατρικής. Πρόκειται για επιλεγόμενο μάθημα του οποίου η διδασκαλία αποσκοπεί στη μύηση των φοιτητών σε θέματα Ιστορίας της Ελληνικής Ιατρικής και ειδικότερα της Ιπποκρατικής. Δεδομένου ότι σε καμία άλλη Σχολή ή Τμήμα της Ελλάδας δεν διδάσκονται τα ιπποκρατικά κείμενα, θεωρούμε ότι προσφέρουμε ένα μάθημα ιδιαίτερα σημαντικό στους φοιτητές μας.

2) Η διδασκαλία εκπόνησης επιστημονικών εργασιών με την προσέγγιση των αρχαίων ελληνικών ή μεταφράσεων της *Ιπποκρατικής Συλλογής*, των κειμένων που σώζονται με το όνομα του Ιπποκράτη.

3) Η εκπόνηση εργασιών είναι προαιρετική και η βαθμολογία της αποτελεί μέρος της τελικής αξιολόγησης των φοιτητών. Οι εργασίες επίσης αποσκοπούν στην την εκμάθηση α) μεθόδων αποδελτίωσης του υλικού β) την οργάνωση του υλικού γ) τη συγγραφή εργασίας και της βιβλιογραφίας της δ) τον τρόπο της επιστημονικής παρουσίασής της, με ηλεκτρονικά μέσα. ε) και την κατασκευή Posters, ώστε, μετά την διδακτική ολοκλήρωση του γνωστικού αντικειμένου του μαθήματος, οι φοιτητές να διαθέτουν όλες τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες που απαιτούνται, στα πλαίσια της εκτελέσεως του εφαρμοζόμενου προγράμματος σπουδών του Τμήματος Ιατρικής.

- **Επιδιωκόμενοι στόχοι:** Η συνεχώς βελτιούμενη και αναπτυσσόμενη ερευνητική δραστηριότητα των προπτυχιακών φοιτητών. Η συμμετοχή των φοιτητών σε, συνέδρια και άλλες εκδηλώσεις που αφορούν στην Ιστορία της Ιατρικής.

- **Μορφή εκπαίδευσης:** Παρακολούθηση των μαθημάτων: Όχι υποχρεωτική. Προαιρετική εκπόνηση εργασιών: Υποχρεωτική παρακολούθηση των σχετικών σεμιναρίων.

- **Διδακτικές μονάδες:** Δύο (2).

- **Ώρες διδασκαλίας:**

1. Δύο ώρες (2) εβδομαδιαίως: Τρίτη 3.00-5.00 μμ.

2. Δύο ώρες (2) εβδομαδιαίως, σεμινάριο: Εκτός των παραπάνω μαθημάτων, διδάσκονται ειδικά θέματα σε ομάδες φοιτητών και εκπονούνται εργασίες με θέματα ιπποκρατικά.

- **Αίθουσες διδασκαλίας:** Αίθουσα Δ΄ (κάτω από τη Γραμματεία της Σχολής).

- Σύγγραμμα

Εισαγωγή στην Ιπποκρατική Ιατρική. Ειδικά θέματα. Ε. Χριστοπούλου-Αλετρά, Εκδόσεις Σιώκης, Θεσσαλονίκη 2002. Η απόκτηση του συγγράμματος γίνεται με ηλεκτρονική δήλωση στη σχετική ιστοσελίδα της Σχολής.

- **Περιεχόμενο μαθήματος– διδακτέα ύλη:**

Α. Εισαγωγή

1. Προϊστορική Ιατρική
2. Ομηρική Ιατρική
3. Ασκληπιός, Ασκληπιεία
4. Προσωκρατική Ιατρική

Β. Ιπποκράτης ο Κώος

1. Εισαγωγή [Βιογραφία, Ιπποκρατική Φυσιοπαθολογία (θεωρία των τεσσάρων χυμών). Ιπποκρατική Συλλογή - Ιπποκρατικό ζήτημα].
2. Ειδικά θέματα:
3. α) Η σημασία του σωματικού βάρους (χυμοπαθολογία, πρόληψη ασθενειών, Χρόνιες παθήσεις ...)

   β) Θεραπευτικές μέθοδοι

   i. Εγκαύματα
   ii. Καυτηριασμοί
   iii. Ιπποκρατική φαρμακολογία
   iv. Ιπποκρατικές δρόγες

4. Η διαχρονικότητα των ιπποκρατικών απόψεων (λεξικά, υπομνηματισμοί, μεταφράσεις, εκδόσεις)

5. Ιπποκρατική βιβλιογραφία

Πέραν της ύλης του βιβλίου οι φοιτητές διδάσκονται θέματα ιπποκρατικής ηθικής και δεοντολογίας (ένα μάθημα)

- Εγγραφή στο μάθημα

Η εγγραφή στο μάθημα προβλέπεται από τη Σχολή να γίνεται ηλεκτρονικά. Ωστόσο, οι φοιτητές παρακαλούνται να δηλώνουν τη συμμετοχή τους στο μάθημα και έξω από το γραφείο της Ιστορίας της Ιατρικής (γραφείο της κ. Χριστοπούλου-Αλετρά – στο υπόγειο του κτηρίου της Ιατρικής Σχολής)

- **Αξιολόγηση φοιτητών – Εξετάσεις:** Οι φοιτητές εξετάζονται γραπτά στο τέλος του εξαμήνου, επί της διδακτέας ύλης. Για όσους φοιτητές έχουν εκπονήσει εργασίες ο βαθμός των εργασιών συνυπολογίζεται στον τελικό τους βαθμό.

- Σφράγισμα βιβλιαρίων

Τα βιβλιάρια σφραγίζονται από τη διδάσκουσα αφού οι φοιτητές έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς τις εξετάσεις στο μάθημα και μετά από σχετική ανακοίνωση.

- **Βιβλιοθήκη:** Στη βιβλιοθήκη συμπεριλαμβάνονται βιβλία ελληνικά και ξενόγλωσσα σχετικά με την ιπποκρατική ιατρική. Τα βιβλία δανείζονται, με προϋποθέσεις, κυρίως στους φοιτητές που εκπονούν εργασίες.

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** Το μάθημα δεν διαθέτει γραμματειακή υποστήριξη. Με τη διεκπεραίωση διοικητικών και οικονομικών θεμάτων ασχολείται η κ. Ε. Χριστοπούλου-Αλετρά.

- Σφράγισμα βιβλιαρίων

Τα βιβλιάρια σφραγίζονται από τη διδάσκουσα αφού οι φοιτητές έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς τις εξετάσεις στο μάθημα και μετά από σχετική ανακοίνωση.

10. Μεθοδολογία της Έρευνας (ΙΑ0364)

- **Υπεύθυνος:** Αλέξιος Μπένος, καθηγητής, τηλ. 999137, fax 999131 e-mail: benos@med.auth.gr

- **Το μάθημα διδάσκεται:** 2 ώρες/εβδομάδα από αμφιθεάτρου και με επισκέψεις σε υπηρεσίες υγείας.

- **Σύνολο ωρών εξαμήνου:** 2 x 13 εβδ. = 26.

- **Διδακτικές μονάδες:** 2.

- **Εξετάσεις:** Προφορικές ή γραπτές και εργασίες.

- **Διδακτικό σύγγραμμα:** Σημειώσεις.

- **Διδάσκοντες**: Μέλη ΔΕΠ Α. Μπένος, Ε. Παναγοπούλου και επιστημονικοί συνεργάτες Μ. Γαβανά, Ε. Γιαννακόπουλος, Η. Κονδύλης, Ε. Σμυρνάκης.

- **Σκοπός του μαθήματος:** Η εισαγωγή στις βασικές γνώσεις μεθοδολογίας έρευνας στις επιστήμες υγείας ώστε οι εκπαιδευόμενοι να αποκτήσουν τις απαραίτητες γνώσεις, δεξιότητες και στάσεις για την κριτική αξιολόγηση και ανάλυση επιστημονικών εργασιών και το σχεδιασμό, εφαρμογή, ανάλυση και παρουσίαση ερευνητικών εργασιών.

- **Επιδιωκόμενοι στόχοι:** Μετά από συνεχή και ενεργητική συμμετοχή στο μάθημα ο/η φοιτητής/τρια θα πρέπει να μπορεί να διαβάζει και να καταλαβαίνει δημοσιευμένες εργασίες και να εκτιμά τη χρησιμότητα και πιθανή εφαρμογή των αποτελεσμάτων τους. Να γνωρίζει τις βασικές αρχές ερευνητικού σχεδιασμού και να αποκτήσει τις απαραίτητες δεξιότητες για τη συλλογή, ανάλυση και ερμηνεία των δεδομένων. Να είναι ικανός να επιλέγει ποσοτικές και ποιοτικές μεθόδους ανάλυσης, να γνωρίζει να επιλέγει τις απαραίτητες μεθόδους ανάλυσης των δεδομένων και να αποκτήσει οικειότητα στην ανάλυση δεδομένων με τη βοήθεια λογισμικών βιοστατιστικής και συγκεκριμένα το SPSS. Να αναγνωρίζει τη σημασία της δεοντολογικής συνάφειας της έρευνας με τις πραγματικές ανάγκες υγείας του πληθυσμού και να είναι εξοικειωμένος με τις δεοντολογικές αρχές, τη σχετική νομοθεσία και τα πλαίσια της ερευνητικής δραστηριότητας.

- **Εκπαιδευτική διαδικασία:** Εισηγήσεις θεωρητικού πλαισίου - Κριτική παρουσίαση ανάλυση άρθρων - Ατομική μελέτη και προετοιμασία - Λειτουργία ομάδων εργασίας - Τακτική

ανάδραση και αξιολόγηση - Εμπέδωση κλίματος εκπαίδευσης ενηλίκων (υπευθυνότητα, πρωτοβουλία).

- **Περιεχόμενο:** Εισαγωγή στη μεθοδολογία έρευνας - Εισαγωγή στην τεκμηριωμένη ιατρική (evidence based medicine) - Διατύπωση ερευνητικού ερωτήματος - Μεταβλητές - σχέσεις - υποθέσεις - Κριτική ανάλυση επιστημονικών άρθρων - Είδη ερευνών: ποσοτική /ποιοτική - Ποσοτική έρευνα - δείκτες - μέτρα - σχεδιασμός έρευνας - Κριτήρια τεκμηρίωσης και αποδοχής μιας αιτιολογικής υπόθεσης - Δειγματοληψία - διαστρωμάτωση - Σχεδιασμός ερευνητικών εργαλείων - Βιοστατιστική - Κλινική Επιδημιολογία - Ποιοτική έρευνα - Εγκυρότητα, αξιοπιστία και δεοντολογία έρευνας - Αναζήτηση βιβλιογραφικών πηγών. Αξιολόγηση ιατρικών περιοδικών - Η έρευνα στην Ιατρική Σχολή Α.Π.Θ.

- **Αξιολόγηση – Πρόοδος – Εξετάσεις:** Μικρές εργασίες σε κάθε μάθημα για καλύτερη κατανόηση. Τελική εργασία σε επιλεγμένο θέμα.

- **Συνολική αποτίμηση – Αξιολόγηση:** Προφορική και έντυπη αξιολόγηση μαθήματος και διδασκόντων στο τελευταίο μάθημα.

11. Εργαστήριο Κλινικών Δεξιοτήτων (ΙΑ0377)

- **Μορφή μαθήματος:** Επιλεγόμενο, Διατομεακό.

- **Συντονιστές μαθήματος:** Αλέξιος Μπένος, καθηγητής Κοινωνικής Ιατρικής, Εμμανουήλ Σμυρνάκης, διδάσκων ΠΔ 407/80, Κων/νος Τούφας, αναπλ. Προϊστάμενος, ΜΕΘ Νοσ. ΑΧΕΠΑ.

- **Διδάσκοντες:** Μέλη ΔΕΠ και επιστημονικοί συνεργάτες της Ιατρικής Σχολής Α.Π.Θ..

- **Σκοπός του μαθήματος:** Η εισαγωγή των φοιτητών από τα πρώτα έτη σπουδών στις βασικές κλινικές δεξιότητες.

- **Επιδιωκόμενος στόχος:** η ανάπτυξη βασικών κλινικών δεξιοτήτων, με ένα συστηματικό και ασφαλή τρόπο, σε ένα προστατευμένο περιβάλλον, πριν από την επαφή με πραγματικούς ασθενείς και σε συνδυασμό με την Ανατομία και Φυσιολογία (διασυνδεδεμένη διδασκαλία).

- **Αίθουσα – Ώρες διδασκαλίας:** Τα εργαστήρια θα πραγματοποιούνται στην Απογευματινή Ζώνη Εκπαίδευσης, στα Τακτικά Εξωτερικά Ιατρεία του Π.Γ.Ν.Θ. ΑΧΕΠΑ.

- **Μορφή διδασκαλίας:** Μετά τα εισαγωγικά σεμινάρια (2 δίωρα), η εκπαίδευση γίνεται σε μικρές ομάδες των 6 φοιτητών με τη βοήθεια εκπαιδευτικών προπλασμάτων (9 δίωρα). Σε ομάδες ατομικής μελέτης στη διάρκεια του εξαμήνου και πριν τις εξετάσεις δίνεται η δυνατότητα εξάσκησης κλινικών δεξιοτήτων με βάση τις ατομικές ανάγκες των φοιτητών με ταυτόχρονη δυνατότητα χρήσης εκπαιδευτικού υλικού συμπεριλαμβανομένων σύγχρονων οπτικοακουστικών μέσων - CD ROM (2 δίωρα).

- **Το μάθημα διδάσκεται:** 2 ώρες/βδομάδα στο Εργαστήριο Κλινικών Δεξιοτήτων.

- **Σύνολο ωρών εξαμήνου:** 2 x 13 εβδ = 26.

- **Διδακτικές Μονάδες:** 2.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Εισαγωγή στη λήψη ιατρικού ιστορικού (role playing). Κλινική εξέταση (σε «υποδυόμενους» ασθενείς, σε εκπαιδευτικά προπλάσματα συμπεριλαμβανομένου του προπλάσματος της δακτυλικής εξέτασης), Τεχνικές δεξιότητες: Πλύσιμο χεριών, Τοποθέτηση γαντιών, Πρόληψη αιματογενώς μεταδιδομένων λοιμώξεων, Ασφαλής διάθεση απορριμμάτων, Μέτρηση ζωτικών σημείων (θερμοκρασία, σφύξεις, αναπνοές, αρτηριακή πίεση, sat O_2) - Φλεβοκέντηση: τοποθέτηση ορού, λήψη αίματος για εργαστηριακές εξετάσεις - Ενέσεις: ενδοφλέβιες, ενδομυϊκές, υποδόριες - Καθετηριασμός κύστης: σε άνδρα και γυναίκα - Τεστ Παπανικολάου (λήψη τραχηλικού επιχρίσματος) - Χρήση ροόμετρου για Μέτρηση Μέγιστης Εκπνευστικής Ροής - Αεραγωγός - Χορήγηση εισπνεομένων φαρμάκων - Περιποίηση και συρραφή τραύματος - Ερμηνεία εξετάσεων: Τεχνική λήψης Ηλεκτροκαρδιογραφήματος και Αδρή εκτίμηση Ηλεκτροκαρδιογραφήματος Τεχνική εξέτασης ούρων με ταινία - Αδρή εκτίμηση εξέτασης Τεχνική μέτρησης σακχάρου με σακχαρόμετρο - Αδρή εκτίμηση εξέτασης Δεξιότητες επικοινωνίας: Ανακοίνωση διάγνωσης, ανακοίνωση άσχημων νέων, ανακοίνωση θεραπείας, η επικοινωνία με το δύσκολο ασθενή, Γραπτή επικοινωνία: συγγραφή ιατρικού ιστορικού, συμπλήρωση διαγράμματος ασθενούς, συμπλήρωση παραπεμπτικών εξετάσεων, συγγραφή ενημερωτικού και παραπεμπτικού, συγγραφή φαρμάκων, συμπλήρωση πιστοποιητικού θανάτου.

- **Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία:** Σημειώσεις Εργαστηρίου Κλινικών Δεξιοτήτων, CD ROM, με όλες τις παρουσιάσεις και τις σημειώσεις του μαθήματος και ταινίες video μικρού μήκους με την παρουσίαση των δεξιοτήτων.

- **Εξετάσεις:** Η εξέταση στο μάθημα γίνεται με γραπτό τεστ τύπου πολλαπλής επιλογής (μία από τις πέντε η σωστή απάντηση) και με την πρακτική εξέταση κλινικών δεξιοτήτων. Η εξέταση των κλινικών δεξιοτήτων γίνεται με την Αντικειμενικά Δομημένη Εξέταση Κλινικών Δεξιοτήτων (εξέταση OSCE). Κάθε εξέταση OSCE απαρτίζεται από μία σειρά ενδιάμεσων σταθμών εξέτασης, όπου εξετάζονται ποικιλία κλινικών δεξιοτήτων, σε συνθήκες προσομοίωσης με τη συμβολή υποδυόμενων ασθενών και με τη χρήση τυποποιημένων κλιμάκων βαθμολογίας.

- Συνολική αποτίμηση – αξιολόγηση: Ηλεκτρονική «εκτίμηση αναγκών» των εκπαιδευομένων πριν την έναρξη των μαθημάτων. Έντυπη αξιολόγηση μαθήματος και διδασκόντων μετά από κάθε μάθημα. Ηλεκτρονική αξιολόγηση μαθήματος, διδασκόντων και εξετάσεων μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος.

12. Κλινική Εμβρυολογία (ΙΑ0291)

- Διευθυντής του Εργαστηρίου: Λουϊζα Ανδριοπούλου-Οικονόμου,Καθηγήτρια

- Διδάσκοντες: Μέλη ΔΕΠ του Εργαστηρίου Ιστολογίας-Εμβρυολογίας

- Μορφή εκπαίδευσης : Εκπόνηση και παρουσίαση εργασιών

- Διδακτικές μονάδες: 2

- Σκοπός του μαθήματος: Η κατανόηση των μηχανισμών οι οποίοι προκαλούν τις συγγενείς διαμαρτίες και η μελέτη των κλινικών ευρημάτων και συμπτωμάτων που αυτές συνεπάγονται.

- Περιεχόμενο: Αίτια συγγενών ανωμαλιών, κυκλοφορία του αίματος στο έμβρυο, συγγενείς ανωμαλίες (αίτια, διάγνωση, συμπτώματα) όλων των συστημάτων του οργανισμού.

- Τρόπος διεξαγωγής εξετάσεων: Αξιολόγηση από τα μέλη ΔΕΠ του περιεχομένου, του τρόπου και της ευχέρειας παρουσίασης των εργασιών.

- Διδακτικό σύγγραμμα: Η ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΔΙΑΠΛΑΣΗ –ΕΜΒΡΥΟΛΟΓΙΑ ΚΛΙΝΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ, ΚΕΙΤΗ L.MOORE,T.V.N.PERSAUD, Εκδόσεις Π.Χ.Πασχαλίδη, 2009, Αθήνα. Κωδικός βιβλίου **45060**

Δ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

13. Κλινική Βιοχημεία (ΙΑ0290)

- **Διευθύντρια του Εργαστηρίου Βιολογικής Χημείας: Σοφία Κουίδου-Ανδρέου,** καθηγήτρια, τηλ. 999001, fax 999004.

- **Υπεύθυνη μαθήματος:** Σοφία Κουΐδου-Ανδρέου, Καθηγήτρια Βιοχημείας.

- Συντονιστής μαθήματος: Μιχαήλ Καραμούζης, Καθηγητής Κλινικής Βιοχημείας

- **Σκοπός του μαθήματος:** Η διδασκαλία της Βιοχημικής και μοριακής βάσης για ορισμένα συχνά νοσήματα. Επίσης η κλινική σημασία δεικτών και βιοχημικών παραμέτρων σημαντικών στην κλινική εικόνα και πορεία διαφόρων νοσημάτων ή κακοηθειών.

- **Μορφή εκπαίδευσης:** Το μάθημα διδάσκεται στο αμφιθέατρο.

- **Διδακτικές μονάδες:** 2.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Βιοχημεία Σακχαρώδους διαβήτη. Αιμοσφαιριναπάθειες. Κλινικοεργαστηριακή έρευνα των δυσλειτουργιών του Θυρεοειδούς αδένα. Σημασία των εργαστηριακών εξετάσεων στη διάγνωση και αντιμετώπιση του οξέος εμφράγματος του μυοκαρδίου. Μεταβολισμός ασβεστίου και φωσφόρου. Βιοχημικοί δείκτες κακοήθων όγκων. Στοιχεία Βιοχημείας του καρκίνου. Ισοένζυμα-Κλινική σημασία αυτών.

- **Διδάσκοντες:** Τα μέλη του ΔΕΠ: Μ. Καραμούζης, Καθηγητής Κλινικής Βιοχημείας, Γ. Κολιάκος, Καθηγητής Βιοχημείας, Κ. Μακέδου, Επιστ. Συνεργάτης (Λέκτορας υπό διορισμό).

- **Αίθουσα διδασκαλίας:** Αμφιθέατρο Ανατομείου.

- **Ώρες – Διάρκεια διδασκαλίας:** Η διδασκαλία του μαθήματος γίνεται κατά το Δ΄ εξάμηνο και περιλαμβάνει: Διδασκαλία από αμφιθεάτρου 2 ώρες/εβδομάδα, Δευτέρα 10.00-11.00 και Παρασκευή 12.00-13.00.

- Σύνολο ωρών: 2/εβδομάδα /13 εβδ.= 26 ώρες.

- **Πρόγραμμα – Ημερομηνίες εκπαίδευσης:** Όπως προβλέπονται από το αναλυτικό πρόγραμμα της Σχολής.

- **Αξιολόγηση – Πρόοδος – Εξετάσεις:** Η αξιολόγηση γίνεται με γραπτές εξετάσεις στη διδαχθείσα ύλη στο τέλος του εξαμήνου ή με την παρουσίαση εργασιών.

- **Διδακτικό σύγγραμμα:** «Εγχειρίδιο Κλινικής Βιοχημείας», ΔΕΠ του Εργαστηρίου Βιολογικής Χημείας, Εκδόσεις Γιαχούδη-Γιαπούλη» 2009.

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** Εργ. Βιολογικής Χημείας (τηλ. 2310 999118), Χ. Βακουφτσή (τηλ. 2310 999002).

14. Τοπογραφική και Λειτουργική Ανατομική (ΙΑ0355)

- **Συντονιστής:** Κωνσταντίνος Νάτσης, αναπλ. καθηγητής.

- **Σκοπός του μαθήματος:** Η κατανόηση της λειτουργίας των αρθρώσεων και της εμβιομηχανικής που διέπει την κινητικότητα αυτών.

- **Επιδιωκόμενοι στόχοι:** Γνώση της λειτουργίας των αρθρώσεων και της εμβιομηχανικής που διέπει την κινητικότητα αυτών.

- **Μορφή εκπαίδευσης:** Το μάθημα διδάσκεται στο αμφιθέατρο με τη μορφή διαλέξεων.

- Διδακτικές ώρες: Το μάθημα διδάσκεται στο IV εξάμηνο, 2 ώρες/εβδομάδα.

- Διδακτικές μονάδες: 2.

- Διδάσκοντες: Νάτσης Κ., Αποστολίδης Σ., Παρασκευάς Γ., Αναστασόπουλος Ν.

- Περιεχόμενο μαθήματος: Άξονες της κίνησης, ορολογία των κινήσεων, εύρος κίνησης της κάθε άρθρωσης, ανατομικά στοιχεία που συμμετέχουν στην κίνηση.

- Αίθουσες, Πρόγραμμα και ώρες διδασκαλίας: Τα μαθήματα γίνονται στο Αμφιθέατρο του Ανατομείου κάθε Πέμπτη 15:00 – 17:00 μ.μ..

- Έλεγχος, Πρόοδος, Εξετάσεις: Οι γραπτές εξετάσεις γίνονται στο τέλος του εξαμήνου και περιλαμβάνουν ανάπτυξη ερωτήσεων Τοπογραφικής και Λειτουργικής Ανατομικής. Εκπόνηση εργασίας προαιρετικά.

- Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία: Τα συγγράμματα θα αναρτηθούν στην ιστοσελίδα του Εύδοξος

- Σημειώσεις Λειτουργικής Ανατομικής, Συγγραφείς: Μέλη Δ.Ε.Π. Εργαστηρίου Περιγραφικής Ανατομικής.

- Βιβλιοθήκη: Για πηγές μπορείτε να απευθυνθείτε στην βιβλιοθήκη του Εργαστηρίου και στην κεντρική βιβλιοθήκη.

- Γραμματειακή υποστήριξη: 1) κ. Παππά Ρ., τηλ. 2310 999305, Υπεύθυνη για γενικά θέματα, το πρόγραμμα ΣΩΚΡΑΤΗΣ, βαθμολογίας, βεβαιώσεων και μετεγγραφών. 2) κ. Καραθανάση Β., τηλ. 2310 999347, Υπεύθυνη για εγγραφές στο μάθημα και τις εξετάσεις.

15. Εισαγωγή στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας και τη Γενική Ιατρική (ΙΑ0365)

- **Υπεύθυνος – Συντονιστής:** Αλέξιος Μπένος, καθηγητής, τηλ. 999137, fax 999131, e-mail: benos@med.auth.gr

Το μάθημα διδάσκεται 2 ώρες / εβδομάδα από αμφιθεάτρου και με επισκέψεις σε υπηρεσίες υγείας.

- **Σύνολο ωρών εξαμήνου:** 2 Χ 13 εβδ. = 26.

- **Διδακτικές μονάδες:** 2.

- **Εξετάσεις:** Προφορικές ή γραπτές και εργασίες.

- **Διδακτικό σύγγραμμα:** Σημειώσεις.

- **Διδάσκοντες:** Μπένος Α, Παναγοπούλου Ε, Σμυρνάκης Ε, Γαβανά Μ, Γιαννακόπουλος Σ, Κονδύλης Η, Ζδούκος Θ.

- **Σκοπός του μαθήματος:** Η επιστημονική και κοινωνική συγκρότηση των φοιτητών/τριών μέσα από τη γνωριμία με το εύρος των δραστηριοτήτων της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και της ειδικότητας της Γενικής Ιατρικής. Η εκπαίδευση τους σε πραγματικές συνθήκες μέσω της επαφής τόσο με υγιή όσο και ασθενή μέλη της κοινότητας.

- **Επιδιωκόμενοι στόχοι:** Μετά την παρακολούθηση του μαθήματος οι φοιτητές θα πρέπει:

• να αναγνωρίζουν την επιδημιολογική – πληθυσμιακή οπτική των προβλημάτων υγείας στην κοινότητα, να γνωρίζουν τις δυνατότητες πρόληψης της νόσου και προαγωγής της υγείας

• να έχουν κατανοήσει το εύρος των επιστημονικών και λειτουργικών χαρακτηριστικών της φροντίδας υγείας στην κοινότητα, το οποίο περιλαμβάνει την προαγωγή της υγείας, την πρόληψη της νόσου, τη διάγνωση, τη θεραπεία, την αποκατάσταση και την κοινωνική επανένταξη

• να μπορούν να διακρίνουν τα όρια μεταξύ των βαθμίδων υπηρεσιών υγείας και τη λειτουργία της διασύνδεσης μεταξύ πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας / τριτοβάθμιας φροντίδας υγείας

• να κατανοήσουν καλύτερα τη σχέση μεταξύ βιολογικών, ψυχολογικών

και κοινωνικών παραγόντων,

• να εκτεθούν στην προσέγγιση της Γενικής Ιατρικής στην εκτίμηση αναγκών υγείας του πληθυσμού, τη διάγνωση στην κοινότητα και την διαχείριση των προβλημάτων υγείας του πληθυσμού.

- **Μορφή εκπαίδευσης:** Η ανάπτυξη των θεμάτων που αναφέρονται στο πρόγραμμα θα γίνεται με διαδραστικό τρόπο. Στους φοιτητές θα διανέμεται έντυπο υλικό με τη μορφή ασκήσεων ή ερωτήσεων που θα τους προβληματίζει για το επόμενο θέμα ή θα τους βοηθάει να διερευνήσουν το θέμα που έχει ήδη αναπτυχθεί. Θα δοθούν επίσης έντυπα που θα χρησιμοποιηθούν σαν εκπαιδευτικά εργαλεία στις επισκέψεις τους στις δομές του συστήματος υγείας (ΚΑΠΗ, Κέντρα Υγείας, ΤΕΠ).

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Εισαγωγή στην Επιστημολογία της Υγείας, Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας, Υγεία και Κοινωνία, Επιδημιολογικά δεδομένα

- Προσδιοριστές Υγείας, Προαγωγή Υγείας – Βαθμίδες Πρόληψης - Επιλεκτική και ολοκληρωμένη Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας - Διατομεακή και διεπιστημονική συνεργασία - Ομάδα Υγείας - Ο ρόλος του ιατρού Γενικής Ιατρικής, Οργάνωση Συστημάτων Υγείας - Εθνικό Σύστημα Υγείας - Βαθμίδες υπηρεσιών υγείας - Σχεδιασμός, Οργάνωση & Αξιολόγηση υπηρεσιών υγείας - Σύστημα καταγραφής και αξιοποίησης της πληροφορίας - Κάρτα Υγείας

- Συμμετοχή της κοινότητας στον σχεδιασμό των υπηρεσιών ΠΦΥ- Επίσκεψη σε ΚΑΠΗ και σε Μονάδες Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, Επίσκεψη σε Τμήμα Επειγόντων Περιστατικών (ΤΕΠ) εφημερεύοντος νοσοκομείου.

- **Αξιολόγηση – Πρόοδος – Εξετάσεις:** Μικρές εργασίες σε κάθε μάθημα για καλύτερη κατανόηση. Τελική εργασία σε επιλεγμένο θέμα.

- Συνολική Αποτίμηση – Αξιολόγηση: Προφορική και έντυπη αξιολόγηση μαθήματος και διδασκόντων στο τελευταίο μάθημα.

16. Ουσιοεξαρτήσεις (ΙΑ0353)

- Συντονιστής: Ιωάννης Διακογιάννης, αναπληρωτής καθηγητής Ψυχιατρικής Α.Π.Θ

- Διδάσκοντες: μέλη ΔΕΠ Ψυχιατρικής, Φαρμακολογίας, Τοξικολογίας

- Σκοπός του μαθήματος: Η χρήση εξαρτησιογόνων ουσιών αυξάνεται διαρκώς με αποτέλεσμα όλο και μεγαλύτερος αριθμός ατόμων να έρχεται σε επαφή με τις ουσίες με συνέπεια άλλοτε άλλου βαθμού επιπτώσεις. Οι ιατρικές επιπτώσεις συναντούνται στις περισσότερες αν όχι σε όλες τις ειδικότητες, μαζί με τις κοινωνικές κλπ επιπτώσεις. Η απόκτηση βασικών γνώσεων για το πολυδιάστατο πρόβλημα των ουσιοεξαρτήσεων αποτελεί τον σκοπό του μαθήματος

- Επιδιωκόμενοι στόχοι: Οι στόχοι είναι να δοθούν γνώσεις γύρω από το πρόβλημα των ουσιοεξαρτήσεων στους φοιτητές που αργότερα στην άσκηση οποιασδήποτε ειδικότητας θα έρθουν σε επαφή με ουσιοεξαρτημένους και θα πρέπει να γνωρίζουν και τα θέματα συννοσηρότητας, τις επιπτώσεις ,τις θεραπευτικές δυνατότητες και τον τόπο των απαραίτητων παραπομπών για θεραπεία.

- Μορφή μαθήματος: Το μάθημα απευθύνεται σε φοιτητές του 4ου εξαμήνου ή μεγαλύτερους. Οι φοιτητές θα πρέπει να παρακολουθήσουν όλα τα μαθήματα όπως αυτά καθορίζονται από το αναλυτικό πρόγραμμα που θα τους χορηγηθεί . Θεωρείται κρίσιμη η συμμετοχή στη συζήτηση που ενθαρρύνεται από τους διδάσκοντες

- Περιεχόμενο Μαθήματος: Στα μαθήματα δίδονται ορισμοί , η ταξινόμηση των διαφόρων ουσιών και των διαταραχών που σχετίζονται με τη χρήση τους, στοιχεία βασικών γνώσεων για τις δράσεις των εξατησιογόνων ουσιών , τις βασικές επιπτώσεις στα διάφορα συστήματα καθώς και τα συμπτώματα τοξίκωσης και στερητικών συνδρόμων των διαφόρων ουσιών. Αναπτύσονται οι θεωρίες αιτιοπαθογένειας .Περιγράφονται οι τρόποι ανίχνευσης των διαφόρων ουσιών , οι θεραπευτικές τακτικές και τα προγράμματα αντιμετώπισης της σωματικής και ψυχικής απεξάρτησης. Αναφέρονται προβλήματα συννοσηρότητας ουσιοεξαρτήσεων με άλλες ψυχικές διαταραχές και θέματα που αφορούν στην ενημέρωση και στην πρόληψη. Η αντιμετώπιση των επειγόντων προβλημάτων και τα νομικά θέματα που σχετίζονται με τις εξαρτήσεις ολοκληρώνουν των κύκλο των μαθημάτων.

- Αίθουσα Διδασκαλίας: Τα μαθήματα γίνονται στην αίθουσα διδασκαλίας της Γ ψυχιατρικής κλινικής στο νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ

- Ωρες – Διάρκεια Διδασκαλίας: 13 δίωρα μαθήματα

- Πρόγραμμα

Ορισμοί – Ενοχοποιητικοί παράγοντες-Δράσεις διαφόρων ουσιών– τοξίκωση- στερητικό σύνδρομο(1)-Δράσεις διαφόρων ουσιών-τοξίκωση –στερητικό σύνδρομο (2)Αλκοολισμός-Ιστορικό- Αξιολόγηση-Ανιχνεύσεις ουσιών και ιατροδικαστικά θέματα

Θεραπευτική αντιμετώπιση - Σωματική απεξάρτηση-Θεραπευτική αντιμετώπιση - Ψυχική απεξάρτηση (1) -Θεραπευτική αντιμετώπιση - Ψυχική απεξάρτηση(2)-Συννοσηρότητα-Πρόληψη και ενημέρωση-Επείγοντα προβλήματα-Νομικά θέματα

Ε΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

17. Βιοχημεία και Φυσιολογία της Άσκησης (ΙΑ0251)

- Μορφή μαθήματος: Επιλεγόμενο, Διατομεακό.

- Εργαστήριο Πειραματικής Φυσιολογίας – Διευθυντής: Κ. Καλλαράς, καθηγητής.

- Εργαστήριο Φυσιολογίας – Διευθύντρια: Μ. Αλμπάνη, καθηγήτρια.

- Εργαστήριο Βιολογικής Χημείας – Διευθύντρια:Σ. Κουίδου-Ανδρέου, καθηγήτρια.

- Συντονιστές μαθήματος: Δ. Κουτσονικόλας, αναπλ. καθηγητής Φυσιολογίας, Μ. Καραμούζης, καθηγητής Βιοχημείας. Το μάθημα διδάσκεται δύο ώρες/εβδομάδα.

- Σύνολο ωρών εξαμήνου: 20 ώρες.

- Διδακτικές μονάδες: 2,

- Μονάδες ECTS: 2

- Διδακτικά συγγράμματα: 1α) W. D. Mc Ardle, F.I. Katch, V. L. Katch. Exercise Physiology, Ιατρικές Εκδόσεις Π. Χ. Πασχαλίδης, Αθήνα, 2001, Τόμος 2. «Κωδ. Ευδόξου»: 132565052, 1β) Μ. Καραμούζη. Βιοχημεία της Άσκησης. University Studio Press , Θεσσαλονίκη, 1999. «Κωδ. Ευδόξου» 17156.

- Διδάσκοντες:Τα μέλη ΔΕΠ των Εργαστηρίων Πειραματικής Φυσιολογίας, Φυσιολογίας και Βιολογικής Χημείας: Αλμπάνη Μαρία, καθηγήτρια Φυσιολογίας, Ανωγειανάκις Γεώργιος, καθηγητής Φυσιολογίας, Καλλαράς Κωνσταντίνος, καθηγητής Φυσιολογίας, Καραμούζης Μιχαήλ, καθηγητής Βιοχημείας, Καπουκρανίδου Δωροθέα, επίκ. καθηγήτρια Φυσιολογίας, Κοσμίδης Ευστράτιος, λέκτορας Φυσιολογίας, Κοσμοπούλου Ιωάννα, επίκ. καθηγήτρια Βιοχημείας, Κουτσονικόλας Δημήτριος, αν.καθηγητής Φυσιολογίας, Λιαγκούρης Ιωάννης, επίκ καθηγητής Φυσιολογίας, Νταουντάκη Μαρία, επίκ. καθηγήτρια Βιοχημείας, Σπάνδου Ευαγγελία, επίκ. καθηγήτρια Φυσιολογίας, Στεργίου-Μιχαηλίδου Βασιλική, επίκ. καθηγήτρια Φυσιολογίας, Συμεωνίδου Κωνσταντίνα, αναπλ. καθηγήτρια Φυσιολογίας

- Σκοπός του μαθήματος: Η γνώση της λειτουργίας του οργανισμού και των μηχανισμών προσαρμογής κατά τη φυσική άσκηση. Γίνεται ειδική επικέντρωση σε θέματα του βιοχημικού ελέγχου, των μεταβολών της λειτουργίας διαφόρων συστημάτων – μυϊκό, κυκλοφορικό, αναπνευστικό, ανοσοποιητικό, ενδοκρινείς αδένες κατά τη διάρκεια της άσκησης (στους ενήλικες και τα άτομα της τρίτης ηλικίας) και του Doping.

- Επιδιωκόμενοι στόχοι: Κατανόηση των μηχανισμών προσαρμογής της λειτουργίας του οργανισμού κατά την άσκηση.

- Περιεχόμενο μαθήματος: Μυϊκό σύστημα: Μύες και κινητικές μονάδες. Προσαρμογή κατά την άσκηση. Αναπνευστικό σύστημα: Προσαρμογή του αναπνευστικού συστήματος κατά τη φυσική άσκηση. Δομή και λειτουργία των πνευμόνων. Μηχανική της αναπνοής. Όγκοι και χωρητικότητες των πνευμόνων, πνευμονικός αερισμός, αιμάτωση των πνευμόνων και ανταλλαγή αναπνευστικών αερίων – μεταβολές κατά την άσκηση. Ρύθμιση της αναπνοής κατά την άσκηση. Βιοχημικός έλεγχος του μυϊκού ιστού κατά τη φυσική άσκηση. Εισαγωγή. Η κινάση της κρεατίνης ή κρεατινοφωσφοκινάση πρωτοκόλλου – Διαπιστευμένα εργαστήρια (ΔΟΕ). Στάδια εργαστηριακού ελέγχου και ταυτοποίησης (Screening test, RIA, Spot test, GLC, HPLC, GC/MS). Τρόποι και προτάσεις για την αντιμετώπιση του Doping. – Προσαρμογή του κυκλοφορικού συστήματος κατά την φυσική άσκηση. Μηχανικά φαινόμενα της λειτουργίας του κυκλοφορικού και μεταβολές κατά την άσκηση. Αιμάτωση οργάνων και συστημάτων του οργανισμού – επίδραση της άσκησης. Κλινική και εργαστηριακή προσέγγιση της λειτουργίας του κυκλοφορικού κατά την άσκηση. – Παχυσαρκία και άσκηση. Παχυσαρκία. Ιστορική αναδρομή. Παθοφυσιολογία. Παράγοντες που επηρεάζουν την ανάπτυξη υπερβάλλοντος βάρους και παχυσαρκίας. Συνέπειες του υπερβάλλοντος βάρους και της παχυσαρκίας στην υγεία του ανθρώπου. Αντιμετώπιση του υπερβάλλοντος βάρους και της παχυσαρκίας. Σωματική δραστηριότητα και άσκηση. Οφέλη για την υγεία. Ανοσοποιητικό σύστημα, Μεταβολές κατά την άσκηση. Άσκηση και Τρίτη ηλικία.

- Μορφή εκπαίδευσης: Διδασκαλία από Αμφιθεάτρου. Λεπτομερέστερη ανάλυση στους επί μέρους στόχους του μαθήματος αναφέρονται στις ιστοσελίδες: **http://**www.experimentalphysiology.gr και http://physiology.med.auth.gr.

- Αίθουσες και ώρες διδασκαλίας: Αίθουσα Διδασκαλίας Εργαστηρίων Φυσιολογίας και αίθουσα Εργαστηρίου Βιολογικής Χημείας κάθε Τρίτη και ώρες 15:00–17:00.

- Εξετάσεις: Οι εξετάσεις του μαθήματος είναι γραπτές και διεξάγονται σύμφωνα με το εγκεκριμένο από τη Σχολή πρόγραμμα. Η διαδικασία των εξετάσεων διαμορφώνεται ετησίως (στην αρχή του εξαμήνου) κατόπιν συλλογικής αποφάσεως των μελών ΔΕΠ που διδάσκουν το μάθημα.

- Γραμματειακή υποστήριξη: Υπεύθυνοι για φοιτητικά ζητήματα: Θεοδωρίδου Καλλιόπη (Εργαστήριο Πειραματικής Φυσιολογίας), τηλ. 2310999172 και Παπαδήμα Γεωργία (Εργαστήριο Φυσιολογίας), τηλ. 2310999239. Ώρες: 11:00-13:00

18. Εφαρμοσμένη Φυσιολογία (ΙΑ0269)

Εργαστήριο Πειραματικής Φυσιολογίας - Διευθυντής: Κ. Καλλαράς καθηγητής.

Εργαστήριο Φυσιολογίας - Διευθύντρια: Μ. Αλμπάνη, καθηγήτρια.

- Συντονιστής μαθήματος: Κ. Καλλαράς, καθηγητής. Το μάθημα διδάσκεται 2 ώρες/εβδομάδα.

- Σύνολο ωρών εξαμήνου: 2 x 13 εβδ. = 26.

- Διδακτικές μονάδες: 2

- Μονάδες ECTS: 2

- Διδακτικά συγγράμματα: 1. R.G.Carrol. Φυσιολογία Βασιζόμενη σε Κλινικές περιπτώσεις.

Εκδόσεις Ροτόντα. Χαβαλές Α.- Χατζησυμεών Κ.Ο.Ε., Θεσ/νίκη 2011. «Κωδ. Ευδόξου» 12867163, 2. Silbernagl S., Lang F. Εικονογραφημένο εγχειρίδιο Παθοφυσιολογίας, Εκδόσεις Δ.Α. Σιώκης & Σια ΕΕ, Αθήνα, 2002. «Κωδ. Ευδόξου» 5828

- Διδάσκοντες: Μέλη ΔΕΠ των Εργαστηρίων Πειραματικής Φυσιολογίας και Φυσιολογίας. Αλμπάνη Μαρία, καθηγήτρια, Ανωγειανάκις Γεώργιος, καθηγητής, Καλλαράς Κωνσταντίνος, καθηγητής, Δωροθέα Καπουκρανίδου, επίκ. καθηγήτρια, Κοσμίδης Ευστράτιος, λέκτορας, Κουτσονικόλας Δημήτριος, αναπλ. καθηγητής, Κριτής Αριστείδης, επίκ. καθηγητής, Λιαγκούρης Ιωάννης, επίκ. καθηγητής, Σπάνδου Ευαγγελία, επίκ. καθηγήτρια, Στεργίου-Μιχαηλίδου Βασιλική, επίκ. καθηγήτρια, Συμεωνίδου Κωνσταντίνα, αναπλ. καθηγήτρια**.**

- Σκοπός του μαθήματος: Η σύνδεση της Φυσιολογίας με την Κλινική Ιατρική με την εφαρμογή γνώσεων και μεθόδων της Φυσιολογίας σε λειτουργικές δοκιμασίες και διάφορες λειτουργικές εκδηλώσεις του οργανισμού καθώς και με την εφαρμογή παρατηρήσεων της Φυσιολογίας σε πρώτη επαφή με τον άνθρωπο και τον άρρωστο.

- Επιδιωκόμενοι στόχοι: Κατανόηση των μηχανισμών προσαρμογής της λειτουργίας του οργανισμού στις μεταβολές του εσωτερικού και εξωτερικού περιβάλλοντος.

- Περιεχόμενο μαθήματος: Η Εφαρμοσμένη Φυσιολογία ασχολείται με τη μελέτη των αλληλεπιδράσεων της φύσης (δηλ. εσωτερικού και εξωτερικού περιβάλλοντος του οργανισμού) όσον αφορά στις επενέργειές τους στην ανθρώπινη ζωή, αποτελεί δηλ. εφαρμογή της γνώσης της Φυσιολογίας στην καθημερινή ζωή. Βοηθάει στην πρόληψη νοσημάτων με τη γνώση της φυσιολογίας της ανοσίας. Διδάσκει τι είδους άσκηση, πόση, πότε και πώς πρέπει να γίνεται καθώς και την ωφέλεια και τις παρενέργειές της στο σώμα και την ψυχή (Φυσιολογία της Άσκησης). Διδάσκει για τις επιδράσεις των αρωμάτων, των χρωμάτων, της μουσικής, του χορού, κ.ο.κ. στον οργανισμό (Περιβαλλοντική Φυσιολογία). Εξετάζει τις επιδράσεις της κατάστασης του εδάφους, των χημικών και οργανικών λιπασμάτων, των εντομοκτόνων στην συγκομιδή καθώς και τις επιδράσεις τους στην ανθρώπινη ζωή (Περιβαλλοντική Φυσιολογία). Διδάσκει το είδος των ενδυμάτων που βοηθούν το άτομο και πως επηρεάζουν τη ζωή του (Περιβαλλοντική Φυσιολογία). Διδάσκει για τις επιδράσεις του κλίματος, της ηλιακής ακτινοβολίας στο σώμα γενικώς και το όφελος για την υγεία (Περιβαλλοντική Φυσιολογία). Διδάσκει για τις επιδράσεις της γήρανσης, της κύησης και για τον τρόπο επίτευξης καλύτερης υγείας στις περιπτώσεις αυτές (Φυσιολογία της γήρανσης και της κύησης). Δεν είναι συνώνυμη με την **Κλινική Φυσιολογία**, ούτε με την **Παθολογική Φυσιολογία** οι οποίες αποτελούν μικρά τμήματα της **Εφαρμοσμένης Φυσιολογίας.** Στην **Κλινική Φυσιολογία** γίνεται εφαρμογή των γνώσεων της Φυσιολογίας στη διάγνωση, πρόγνωση και θεραπεία των νόσων. Στην **Παθολογική Φυσιολογία** εξετάζονται οι μεταβολές της λειτουργίας του σώματος στη νόσο (Φυσιολογία της νόσου). Πιθανή επικάλυψη μπορεί να υπάρχει σε ορισμένα θέματα (π.χ. υπέρταση, καρδιακή, νεφρική αναπνευστική ή ηπατική ανεπάρκεια, καταπληξία, κλπ.) με την Παθολογική Φυσιολογία, αλλά τα διαπραγματευόμενα θέματα της Εφαρμοσμένης Φυσιολογίας αναπτύσσονται κατά τελείως διαφορετικό τρόπο, όχι κατά νόσημα, με επικέντρωση στον μηχανισμό που οδηγεί από το φυσιολογικό στο παθολογικό και πάντως όχι κατά τον συνήθη τρόπο των εγχειριδίων της Παθολογικής Φυσιολογίας. Λόγω του περιορισμένου των ωρών διδασκαλίας (13 δίωρα) τα αναπτυσσόμενα θέματα είναι:

Διαταραχές παραγωγής ερυθρών αιμοσφαιρίων - Διαταραχές αιμόστασης και πήξης - Δείκτες νεφρικής λειτουργίας - Μηχανισμοί και Τύποι νεφρικής ανεπάρκειας - Μηχανισμοί και

τύποι υπερτάσεως - Μηχανισμοί και τύποι καρδιακής ανεπάρκειας - Μηχανισμοί και τύποι αναπνευστικής ανεπάρκειας- Προσαρμογή οργανισμού σε μεγάλο υψόμετρο και σε υψηλή πίεση (κατάδυση), Διαταραχές του ενδοκρινικού συστήματος, Ηπατική ανεπάρκεια, Εγκεφαλική ισχαιμία, Σύνδρομα δυσαπορρόφησης, Υπερλιπιδαιμία

- Μορφή εκπαίδευσης: Διδασκαλία από Αμφιθεάτρου. Λεπτομερέστερη ανάλυση στους επί μέρους στόχους του μαθήματος αναφέρονται στις ιστοσελίδες: **http://**www.experimentalphysiology.gr και http://physiology.med.auth.gr.

- Αίθουσες και ώρες διδασκαλίας: Αίθουσα διδασκαλίας Εργαστηρίων Φυσιολογίας κάθε Δευτέρα και ώρες 15:00-17:00.

- Εξετάσεις: Οι εξετάσεις του μαθήματος είναι γραπτές και διεξάγονται σύμφωνα με το εγκεκριμένο από τη Σχολή πρόγραμμα. Η διαδικασία των εξετάσεων διαμορφώνεται ετησίως (στην αρχή του εξαμήνου) κατόπιν συλλογικής αποφάσεως των μελών ΔΕΠ που διδάσκουν το μάθημα.

- Γραμματειακή υποστήριξη: Υπεύθυνοι για φοιτητικά ζητήματα: Θεοδωρίδου Καλλιόπη (Εργαστήριο Πειραματικής Φυσιολογίας, τηλ. 2310999172) και Παπαδήμα Γεωργία (Εργαστήριο Φυσιολογίας, τηλ. 2310999239). Ώρες: 11:00-13:00

19. Στοματολογία (ΙΑ0367)

- **Συντονιστές του μαθήματος:** Σ. Τριαρίδης, επίκ. καθηγητής ΩΡΛ, Κ. Μάρκου, επίκ. καθηγητής ΩΡΛ.

- **Διδάσκοντες:** Μέλη Δ.Ε.Π. των Τομέων Αισθητηρίων Οργάνων και Παθολογίας της Ιατρικής Σχολής Α.Π.Θ. και της Οδοντιατρικής Σχολής Α.Π.Θ.

- **Σκοπός – Στόχοι – Επιδιωκόμενα αποτελέσματα:** Η ενημέρωση του φοιτητή στις παθήσεις του στόματος, η απόκτηση δεξιοτήτων στον έλεγχο των παθήσεων και τη διασύνδεσή τους με τη Γενική Παθολογία και Γενική Ιατρική. Η εκπαίδευση του φοιτητή στις δομές, λειτουργίες και παθήσεις του στόματος. Η δεξιότητα να εξετάζει κλινικά την περιοχή και τα επιμέρους όργανα σε συνδυασμό με την εξέταση των παραμέθορίων. Η ευαισθητοποίηση να υποπτεύεται το σοβαρό και επικίνδυνο, το συνδεδεμένο με άλλες παθήσεις, τις εκδηλώσεις.

- **Ώρες και χώρος διδασκαλίας:** Το μάθημα θα διδάσκεται ημέρα Τρίτη στην απογευματινή ζώνη εκπαίδευσης, στο Αμφιθέατρο της Ιατρικής Σχολής, 18:00-20:00. Περιλαμβάνει 12 δίωρα εισηγήσεων, επιδείξεων και φροντιστηρίου. Έναρξη: 23.10.2007. Λήξη: 29.1.2008.

- **Μορφή διδασκαλίας:** Χορήγηση με την έναρξη, διδακτικών σημειώσεων. Εισηγήσεις με επίδειξη διαφανειών κλινικών περιπτώσεων. Άσκηση εθελοντική στην κλινική εξέταση αρρώστων (με συνεννόηση). Καθοδηγούμενη αυτομάθηση και εκπόνηση βιβλιογραφικής εργασίας.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Δομές και λειτουργίες του στόματος, Αλλαγές του στοματογναθικού με την ηλικία, Στοματογναθικό σύστημα και ομιλία, Διαταραχές γεύσης και όσφρησης, Λειτουργία της κατάποσης, Διαταραχές στοματικής φάσης της κατάποσης, Ξηροστομία - Σιαλόρροια, Παθήσεις των μαλακών μορίων, Οδοντογενείς Φλέγμονες και αποστήματα,

Ογκόμορφες αλλοιώσεις του βλεννογόνου του στόματος, Δερματοπάθειες και παθήσεις του βλεννογόνου του στόματος, Παθήσεις των γνάθων και της κροταφογναθικής, Αναθέσεις εργασιών: Θέματα - Βιβλιογραφία, Παρουσίαση κλινικών περιστατικών, Συστηματικές παθήσεις και στόμα, Καρκίνος του στόματος, Παρουσίαση εργασιών - Αξιολόγηση του μαθήματος.

- **Μορφή αξιολόγησης:** Ενδιάμεση αξιολόγηση (παρακολούθηση, εκπαιδευτικές δοκιμασίες - tests) και εκπόνηση εργασίας. Βοηθήματα, Παθήσεις του Στόματος και του Οδοντογναθικού σε σχέση με τη Γενική Ιατρική, Κατάλογος ψηφιακών τόπων (web sites), Κατάλογος άλλης βιβλιογραφίας.

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** Ε. Καλογιάννη, Γραφείο Εκπαίδευσης, Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ, τηλ. 994769, fax 994788, e-mail: edumed@med.auth.gr

20. Τεχνικές Επικοινωνίας και Εκπαίδευσης (ΙΑ0368)

- **Υπεύθυνη:** Ε. Παναγοπούλου, επίκ. καθηγήτρια Υγιεινής.

- **Στόχοι μαθήματος:** Το μάθημα στοχεύει στην:

• Αναγνώριση της σημασίας της επικοινωνίας στην φροντίδα υγείας

• Εισαγωγή στη φύση, τα είδη και τα βασικά μοντέλα επικοινωνίας

• Εκπαίδευση στις βασικές επικοινωνιακές δεξιότητες και στην εφαρμογή τους στην ιατρική κλινική και εκπαιδευτική πράξη

Στο τέλος του μαθήματος ο φοιτητής θα πρέπει:

• Να αναγνωρίζει τη σημασία της επικοινωνίας, και τους τρόπους που αυτή εμπλέκεται στην άσκηση του ιατρικού ρόλου

• Να μπορεί να εφαρμόζει βασικές δεξιότητες επικοινωνίας στην πράξη και συγκεκριμένα στη

ο Συνεργασία εκπαιδευτή-εκπαιδευομένου

ο Συνεργασία επαγγελματιών υγείας

ο Συνεργασία γιατρού ασθενή

ο Συνεργασία πανεπιστημιακής έρευνας και κλινικής πράξης

ο Στο μάθημα συζητούνται θέματα που αφορούν στην ανακοίνωση άσχημων νέων, στην συνεργασία με ιατρικές οδηγίες, στη διαχείριση θυμού, κλπ.

- **Δομή-μεθοδολογία μαθήματος:** Με βάση τις αρχές του PBL, σε κάθε ενότητα παρουσιάζεται στους φοιτητές μία περίπτωση και καλούνται:

• να διερευνήσουν τις συνθήκες που εμποδίζουν την επικοινωνία,

• να αναζητήσουν εναλλακτικές λύσεις.

- **Διδάσκοντες:** Ε. Παναγοπούλου, λέκτορας Υγιεινής, Ευαγγελία Τσίγκα, επιστημονική συνεργάτης Εργαστηρίου Υγιεινής.

21. Παιδοψυχιατρική (ΙΑ0329)

- **Υπεύθυνος:** Γ. Αμπατζόγλου, καθηγητής, τηλ. 994628.

- **Το μάθημα διδάσκεται:** 2 ώρες/εβδομάδα από αμφιθεάτρου.

- **Σύνολο ωρών εξαμήνου:** 2 x 13 = 26.

- **Διδακτικές μονάδες:** 2.

- **Εξετάσεις:** Γραπτές - Προφορικές (με συνεννόηση των φοιτητών με τον υπεύθυνο του μαθήματος).

- **Διδακτικό σύγγραμμα:** «Θέματα Ψυχιατρικής Παιδιού και Εφήβου», Αμπατζόγλου Γ. και Ζηλίκης Ν.

- **Διδάσκοντες:** Γ. Αμπατζόγλου, καθηγητής και Ν. Ζηλίκης, καθηγητής.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Φυσιολογική ανάπτυξη κατά την βρεφική, παιδική και εφηβική ηλικία - Φυσιολογικό και παθολογικό στην παιδική ηλικία - Κλινική προσέγγιση - Διαγνωστική εκτίμηση - Ζητήματα ταξινόμησης - Θέματα ψυχοπαθολογίας της παιδικής και εφηβικής ηλικίας - Ψυχοκοινωνικά προβλήματα - Παιδί και σχολείο - Οικογένεια - Θεραπευτικές προσεγγίσεις.

* Σημείωση: το μάθημα διδάσκεται στο χειμερινό εξάμηνο και απευθύνεται στους φοιτητές που φοιτούν από το Στ΄ Εξάμηνο και πάνω (μέχρι το ΙΒ΄).

22. Νευροφυσιολογία των Αισθητηρίων Οργάνων (ΙΑ0378)

- Το επιλεγόμενο μάθημα «Νευροφυσιολογία των αισθητηρίων οργάνων» γίνεται στο Ε΄ εξάμηνο, σε 13 δίωρα, από μέλη Δ.Ε.Π. του Τομέα Αισθητηρίων Οργάνων, Φυσιολογίας και Νευροεπιστημών της Ιατρικής Σχολής του Α.Π.Θ.

- **Συντονιστές του μαθήματος:** Α. Ψηφίδης, καθηγητής Ωτορινολαρυγγολογίας.

- **Σκοπός του μαθήματος:** Η ενημέρωση του φοιτητή στις γενικές αρχές της φυσιολογίας, στη σύγχρονη γνώση και αντίληψη για τους ειδικούς νευροφυσιολογικούς μηχανισμούς που διέπουν τη λειτουργία των αισθητηρίων οργάνων και τις σύγχρονες μεθόδους μέτρησης και εκτίμησης των διαταραχών τους. Τα μαθήματα λαμβάνουν χώρα στην αίθουσα διδασκαλίας της Α΄ Ωτορινολαρυγγολογικής Κλινικής (Κέντρο Ακοής και Ομιλίας). Για το έτος 2008-2009 έχουν προγραμματισθεί ως εξής:

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Σύγχρονα δεδομένα της ακουστικής λειτουργίας,

Αισθήσεις και νευροψυχική δόμηση - Πλαστικότητα του εγκεφάλου, Κεντρική ακουστική λειτουργία. Κεντρικές ακουστικές διαταραχές, Σύγχρονες ηλεκτροφυσιολογικές μέθοδοι διάγνωσης της βαρηκοΐας, Η ηλεκτροφυσιολογική και νευροφυσιολογική βάση λειτουργίας των ακουστικών βαρηκοΐας και των κοχλιακών εμφυτευμάτων, Η λειτουργία της όρασης, Νευροφυσιολογία της όρασης. Σύγχρονες αντιλήψεις στη διαμόρφωση της Οπτικής οξύτητας, Α. Οφθαλμικές εκτροπές, Β. Ευαισθησία αντιθέσεως, Φυσιολογία της χρωματικής όρασης, Ο νευροφυσιολογικός έλεγχος της όρασης, Η λει τουργία της ισορροπίας, Περιφερικό και κεντρικό αιθουσαίο σύστημα, Σύγχρονες μέθοδοι εκτίμησης των διαταραχών της ισορ-

ροπίας, Η λειτουργία της όσφρησης, Νευροφυσιολογία της όσφρησης. Οσφρησιομετρία. Διαταραχές της όσφρησης, Η λειτουργία της γεύσης. Γευσιομετρία. Διαταραχές της γεύσης, Η λειτουργία του δέρματος και της αφής.

- **Αξιολόγηση των φοιτητών:** Παρακολουθήσεις, συμμετοχή, ενδιάμεση αξιολόγηση (tests), εκπόνηση εργασίας.

- **Βοηθήματα:** Σημειώσεις της Επιτροπής Μαθήματος (εισηγήσεις, περιγράμματα). Φάκελος ειδικού εκπαιδευτικού υλικού.

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** Α. Ακριτίδου, τηλ. 994762, fax 994916.

23. Εισαγωγή στις Νευροεπιστήμες** (ΙΑ0404)

Διασυνδεδεμένο επιλεγόμενο μάθημα

- **Υπεύθυνοι εκπαίδευσης:** (αναφέρονται στο πρόγραμμα).

- **Συντονιστής του μαθήματος:** Κωνσταντίνος Ν. Φουντουλάκης, Επικ. Καθ. Ψυχιατρικής, Γ΄ Πανεπιστημιακής Ψυχιατρικής Κλινικής Α.Π.Θ.

- **Σκοπός του μαθήματος:** Το διασυνδεδεμένο μάθημα «Εισαγωγή στις Νευροεπιστήμες» στοχεύει στη δημιουργική σύνθεση της διδασκαλίας πολλών διαφορετικών πεδίων με κοινή συνιστώσα τη μελέτη του Κεντρικού Νευρικού Συστήματος. Τα πεδία αυτά περιλαμβάνουν τόσο τις βασικές επιστήμες (Εμβρυολογία, Ανατομία, Φυσιολογία) όσο και τις κλινικές (Νευρολογία, Ψυχιατρική, Νευροχειρουργική). Στα πλαίσια του προγράμματος προπτυχιακών σπουδών είναι αναγκαίο να διδάσκεται η φύση και ο τρόπος λειτουργίας του ανθρώπινου εγκεφάλου, καθώς είναι το σημαντικότερο βιολογικό σύστημα επεξεργασίας πληροφοριών που απαντάται στη φύση

- **Επιδιωκόμενοι στόχοι:** Το μάθημα στοχεύει να δώσει όχι τόσο συγκεκριμένες γνώσεις ανατομίας και φυσιολογίας του ανθρώπινου ΚΝΣ (παρότι θεωρείται ότι μια στοιχειώδης γνώση τους είναι απολύτως απαραίτητη) αλλά να δώσει μια εικόνα του τρόπου οργάνωσης και λειτουργίας του ανθρώπινου εγκεφάλου, με τρόπο που να οδηγεί στη σύνθεση της γνώσης και στη βαθύτερη κατανόηση της λειτουργίας και της νόσησής του.

- **Μορφή εκπαίδευσης:** Μέγιστος αριθμός φοιτητών: 40 Το μάθημα απευθύνεται σε φοιτητές Ε΄ εξαμήνου ή μεγαλύτερους.Οι φοιτητές θα πρέπει να παρακολουθήσουν όλα τα μαθήματα, όπως αυτά καθορίζονται στο αναλυτικό πρόγραμμα που θα τους χορηγηθεί. Κρίσιμη θεωρείται η συμμετοχή στη συζήτηση την οποία θα ενθαρρύνει ο υπεύθυνος του μαθήματος και η οποία στόχο έχει να εντοπίσει και να ικανοποιήσει απορίες ώστε να επιτευχθούν καλύτερα οι στόχοι του μαθήματος

- **Διδακτικές μονάδες:** 13.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Το μάθημα θα περιλαμβάνει διδασκαλία τόσο των βασικών επιστημών όσο και των κλινικών ειδικοτήτων που σχετίζονται με το κεντρικό νευρικό σύστημα, και περιλαμβάνουν διδασκαλία ΕμβρυολογίαςΙστολογίας, Ανατομίας, Φυσιολογίας, Λειτουργικής Παθολογίας, Φαρμακολογίας, Νευροψυχολογίας, Νευρολογίας, Ψυχιατρικής και Νευροχειρουργικής.

- **Αίθουσες διδασκαλίας:** Τα μαθήματα θα γίνουν σε αίθουσες που θα καθοριστούν από τους διδάσκοντες.

- **Ώρες – Διάρκεια διδασκαλίας:** Εμβρυολογία-Ιστολογία του ΚΝΣ (1 ώρα) Ανατομία του ΚΝΣ (2 ώρες) - Φυσιολογία του ΚΝΣ (2 ώρες) - Λειτουργική Παθολογία του ΚΝΣ (1 ώρα) - Φαρμακολογία του ΚΝΣ (2 ώρες) - Νευροψυχολογία (1 ώρα) - Ο εγκέφαλος που νοσεί-Νευρολογία (2 ώρες) - Ο εγκέφαλος που νοσεί-Ψυχιατρική (2 ώρες) - Ο εγκέφαλος που νοσεί-Νευροχειρουργική (2 ώρες).

- **Αξιολόγηση – Πρόοδος – Εξετάσεις:** Οι φοιτητές που θα επιλέξουν το μάθημα θα πρέπει απαραιτήτως να έχουν λογαριασμό ηλεκτρονικής αλληλογραφίας (e-mail) τον οποίο να ελέγχουν συχνά. Καθώς το μάθημα είναι διασυνδεδεμένο, η επαρκής επικοινωνία απαιτεί και ηλεκτρονική διασύνδεση ώστε η ενημέρωση να είναι άμεση.

Δε θα γίνουν εξετάσεις αλλά θα ζητηθεί απο τους φοιτητές να παραδώσουν εργασία το θέμα της οποιας θα καθοριστεί από ενα ή περισσότερους (ενθαρρύνεται το δεύτερο) διδάσκοντες.

Οι εργασίες μπορεί να είναι τύπου ανασκόπησης ή και συλλογής νέων δεδομένων (ερευνητικές). Θα πρέπει να παραδίδονται σε ηλεκτρονική μορφή στο μέλος ΔΕΠ που επιβλέπει την εργασία και ενδεχομένως να ζητηθεί και παρουσίασή της ή περαιτέρω εξέταση του φοιτητή πάνω στην εργασία, κατά την κρίση του επιβλέποντος.

Αν οι εργασίες δεν κριθούν επαρκείς για να περάσει το μάθημα ο φοιτητής, τότε ο διδάσκων είτε μπορεί να δώσει δεύτερη ευκαιρία στο ίδιο θέμα, να δώσει διαφορετικό θέμα ή να ζητήσει ανάθεση νέας εργασίας από τριμελή επιτροπή στην οποία οπωσδήποτε θα είναι και ο ίδιος μέλος.

- Συνολική Αποτίμηση – Αξιολόγηση: Συνολική αποτίμηση της αξιολόγησης του φοιτητή, που προκύπτει από τα διάφορα στάδια αξιολόγησής του, π.χ. πρόοδος, προφορικές εξετάσεις, γραπτές εξετάσεις, κλπ, καθώς και ο δείκτης βαρύτητας της κάθε επιμέρους αξολόγησης..

- **Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία:** Ως συγγράμματα θα χρησιμοποιηθούν τα αντίστοιχα εκπαιδευτικά συγγράμματα του ΑΠΘ των αντιστοίχων μαθημάτων.

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** Γραμματεία Ιατρικής Σχολής, τηλ. 999283.

ΣΤ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

24. Ανθρώπινη Αναπαραγωγή (ΙΑ0246)

- **Υπεύθυνος:** Ταρλατζής Βασίλειος, καθηγητής

- **Διδάσκοντες:** Μέλη ΔΕΠ των Μαιευτικών - Γυναικολογικών Κλινικών και της Ουρολογικής Κλινικής.

- **Σκοπός:** Η γνώση της φυσιολογίας και της παθολογίας, της ανθρώπινης αναπαραγωγής και η αντιμετώπιση των παθολογικών καταστάσεων.

- **Μορφή εκπαίδευσης:** μαθήματα από αμφιθεάτρου, Παρακολούθηση σχετικών επιστημονικών συγκεντρώσεων που οργανώνουν οι Μαιευτικές-Γυναικολογικές κλινές και η Ουρολογική Κλινική.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Εμβρυολογία και ανατομία του γεννητικού συστήματος της γυναίκας - Ωοθηκική λειτουργία και νευροενδοκρινικός άξονας της γυναίκας - Γονιμοποίηση - Εμφύτευση - Σεξουαλική συμπεριφορά της γυναίκας - Διερεύνηση και αιτιολογική ταξινόμηση της γυναικείας υπογονιμότητας - Διαταραχές ωοθυλακιορρηξίας - Σύνδρομο πολυκυστικών ωοθηκών - Ο παράγοντας τράχηλος - μήτρα στη γυναικεία υπογονιμότητα - Ενδομητρίωση - Εξωσωματική γονιμοποίηση - Διερεύνηση της γυναικείας υπογονιμότητας με υπερηχογραφικές μεθόδους - Φυσιολογία ήβης - Διαταραχές - Διαταραχές διαφοροποίησης του φύλου - Αντισύλληψη Εμμηνόπαυση - Ανατομία και φυσιολογία του γεννητικού συστήματος του άνδρα - Γεννητικός άξονας του άνδρα και σπερματογένεση - Κλινική εκτίμηση του υπογόνιμου άνδρα - Εργαστηριακή διερεύνηση και αιτιολογική ταξινόμηση του υπογόνιμου άνδρα - Αιτιοπαθογένεια υπογονιμότητας στον άνδρα: περιβαλλοντολογικά, ιατρογενή, φάρμακα και παράγοντες (ακτινοθεραπεία - χημειοθεραπεία) - Κιρσοκήλη - Αζωοσπερμία αποφρακτική, Λοίμωξη- υπογονιμότητα: Εμπειρική θεραπεία, Δυσλειτουργία του στυτικού μηχανισμού, Διαταραχές στύσης: επιδημιολογία - φυσιολογία-αιτιοπαθογένεια, Διαταραχές στύσης: Διαγνωστική προισέγγιση - θεραπεία, Εκσπερμάτιση: Φυσιολογία-παθοφυσιολογία-διάγνωση-θεραπεία, Οι σύγχρονες μέθοδοι υποβοηθούμενης αναπαραγωγής στη θεραπεία της ανδρικής υπογονιμότητας.

- **Αίθουσα διδασκαλίας:** Αμφιθέατρο Β΄ κτιρίου Ιπποκρατείου

- **Ώρες διδασκαλίας – Διάρκεια διδασκαλίας:** 13 εβδομάδες, 2 ώρες/εβδομάδα, Σύνολο ωρών: 26, Η ημέρα και η ώρα καθορίζονται στην αρχή του ακαδημαϊκού έτους.

- **Αξιολόγηση:** Γραπτές εξετάσεις.

- **Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία:** Εγχειρίδιο «Ανθρώπινη Αναπαραγωγή» των μελών ΔΕΠ των Μαιευτικών - Γυναικολογικών Κλινικών και της Ουρολογικής Κλινικής.

- **Βιβλιοθήκη:** Η βιβλιοθήκη του Ιπποκράτειου Νοσοκομείου (Δώμα του κτιρίου Α΄) με πρόσβαση στο διαδίκτυο. Ανοικτή κατά το πρωινό ωράριο, εκτός από τις αργίες.

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** Α΄ Μαιευτική - Γυναικολογική κλινική: Άρτεμις Παπαδοπούλου-Ταμιωλάκη, Ζαχάρω Βαδίνα-Δεμερτζίδου, Σοφία Αθανασάκη, Βασιλική Ρατίδου, ώρες λειτουργίας: 8:30-14:00.

25. Φυσική Ιατρική Αποκατάσταση (ΙΑ0341)

- **Υπεύθυνος:** Π. Σελβιαρίδης, καθηγητής.

- **Το μάθημα διδάσκεται:** 2 ώρες/εβδομάδα από αμφιθεάτρου.

- **Σύνολο ωρών εξαμήνου:** 2 x 13 εβδ. = 26.

- **Διδακτικές μονάδες:** 2.

- **Εξετάσεις:** Γραπτές ή προφορικές.

- **Διδακτικό σύγγραμμα:** «Σημειώσεις Φυσικής Ιατρικής και Αποκατάστασης» επιμέλεια, Γ. Φόρογλου.

- **Διδάσκοντες:** Μέλη ΔΕΠ του Τμήματος.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Φυσική Ιατρική και Αποκατάσταση, Κοινωνικοοικονομική διάσταση ανικανότητας, Μέθοδοι Φυσικής Ιατρικής, Εργαστήρια - εξοπλισμός, Αναπνευστικό σύστημα, Φυσική αποκατάσταση υπερηλίκων, Αγγειακή εγκεφαλική προσβολή, Εγκεφαλική παράλυση (κλινική εικόνα, αίτια, αποκατάσταση), Λειτουργική αποκατάσταση του τραυματία, Φυσική αποκατάσταση μετά από ολικές αντικαταστάσεις των αρθρώσεων (του ισχίου και του γόνατος), Η φυσική αποκατάσταση των καρδιοπαθών, Διαταραχές επικοινωνίας αποκατάστασης, Ανακουφιστικές φροντίδες, Η αποκατάσταση των ναρκομανών, Αποκατάσταση νευρολογικών και νευροχειρουργικών παθήσεων, Τραυματικές βλάβες σπονδυλικής στήλης και νωτιαίου μυελού, Ψυχο - Ογκολογία.

26. Αθλητιατρική (ΙΑ0370)

- **Διευθυντής:** Κ. Νάτσης, αναπλ. καθηγητής.

- **Συντονιστής:** Κ. Νάτσης, αναπλ. καθηγητής.

- **Σκοπός:** Η ενημέρωση του φοιτητή για την Αθλητιατρική. Η απόκτηση γνώσεων σχετικά με τις ευεργετικές επιδράσεις αλλά και τις επιπτώσεις της άσκησης στον ανθρώπινο οργανισμό. Η ενημέρωση του φοιτητή για: 1. τον αρχικό και περιοδικό έλεγχο των ατόμων που ασχολούνται με άσκηση, κλινικούς ελέγχους και εξετάσεις πριν τη συμμετοχή σε αθλητικές δραστηριότητες και αγώνες, καθώς και την παροχή ιατρικής βοήθειας σε αθλητές κάθε αθλήματος, 2. την πρόληψη χρόνιων νοσημάτων που προκαλούνται από την καθιστική ζωή, 3. την αποκατάσταση μετά από αθλητικές κακώσεις, 4. την διατροφή των αθλουμένων, τα συμπληρώματα διατροφής, τα φάρμακα, τον έλεγχο χρήσης απαγορευμένων ουσιών και εξακρίβωση φύλου με τα περίπλοκα ηθικά, νομικά και ιατρικά ζητήματα που αυτή συνεπάγεται, 5. ειδικά ιατρικά θέματα που αφορούν αθλητές που συμμετέχουν σε διεθνείς αθλητικές διοργανώσεις, συμπεριλαμβανομένων των αναπήρων αθλητών ή των ΑΜΕΑ αθλητών όπως και οι επιπτώσεις των μετακινήσεων και του εγκλιματισμού, 6. Την άσκηση ατόμων με χρόνιες παθήσεις όπως το βρογχικό άσθμα, σακχαρώδη διαβήτη και άλλες, 7. τη μεγιστοποίηση της αθλητικής απόδοσης και επιστημονική βάση ελέγχου της προπόνησης και 8. την αρχική επιλογή ταλέντων και τον αθλητικό προσανατολισμό των νέων

- Στόχοι: Η εκπαίδευση του φοιτητή στη λειτουργία, φυσιολογία, παθολογία, χειρουργική και αποκατάσταση των αθλουμένων.

- Μορφή διδασκαλίας: Εισηγήσεις με επίδειξη διαφανειών κλινικών περιπτώσεων, πρακτική άσκηση σε προπλάσματα. αλλά και μεταξύ των διδασκομένων στην αίθουσα του Ανατομείου. Καθοδηγούμενη αυτομάθηση και εκπόνηση βιβλιογραφικής εργασίας, Πρόθεση για χορήγηση CD με «περιπτώσεις ασθενών» («άτλαντα»).

- Μορφή Εκπαίδευσης-Διδακτικές μονάδες: Διδάσκεται στο VI εξάμηνο κάθε Δευτέρα 15:00-17:00 μμ στο Αμφιθέατρο του Ανατομείου και είναι διατομεακό επιλεγόμενο μάθημα. Διδακτικές μονάδες 2.

- Διδάσκοντες: μέλη ΔΕΠ όλων των τομέων της Ιατρικής Σχολής του Α.Π.Θ: Κ. Νάτσης, Α., Αποστολίδης Σ., Αναστασόπουλος Ν., Χριστοδούλου, Π. Παπαδόπουλος, Β. Καραμπατάκης, Τρ. Διδάγγελος, Γ. Καπετάνος, Ν. Γαλάνης, Β. Βασιλικός, Κ. Πορπόδης, Γ. Δημητριάδης, Χρ. Τσονίδης, Ν. Ράϊκος.

- Περιεχόμενο Μαθήματος: Λειτουργική Ανατομική της Άσκησης, Φυσιοπαθολογία της Άσκησης, Εφαρμοσμένη Υγιεινή στην Άσκηση, Οξείες και Χρόνιες Αθλητικές Κακώσεις, πρώτες βοήθειες στον αγωνιστικό χώρο, Φαρμακοδιέγερση (Doping) – Τοξικολογία, Καρδιολογία της Άσκησης, Πνευμονολογία της Άσκησης, Ουρολογία της Άσκησης, Κρανιοεγκεφαλικές κακώσεις, Κακώσεις προσώπου και οφθαλμών, Επείγουσα Ιατρική – Αναισθησιολογία – Καρδιοπνευμονική Αναζωογόνηση, Απεικονιστική Συμπεριφορά των παθήσεων και των κακώσεων των αθλουμένων, Επίδραση της Άσκησης στα παιδιά, Σακχαρώδης Διαβήτης και άσκηση, Παχυσαρκία και άσκηση.

- Μορφή αξιολόγησης: Ενδιάμεση αξιολόγηση (παρακολούθηση, εκπαιδευτικές δοκιμασίες). Εξετάσεις υπό μορφή πολλαπλών ερωτήσεων. Εκπόνηση εργασίας προαιρετικά.

- Συγγράμματα: Τα συγγράμματα θα αναρτηθούν στην ιστοσελίδα του Εύδοξος, Σημειώσεις Αθλητιατρικής, Συγγραφείς: Μέλη Δ.Ε.Π. Ιατρικής Σχολής.

- Βιβλιοθήκη: Για πηγές μπορείτε να απευθυνθείτε στη βιβλιοθήκη του Εργαστηρίου και στην Κεντρική βιβλιοθήκη.

- Γραμματειακή υποστήριξη: 1. Παππά Ρ., τηλ.: 2310 999305, Υπεύθυνη για Γενικά Θέματα, το πρόγραμμα Σωκράτης, βαθμολογίας, βεβαιώσεων και μετεγγραφών. 2. Καραθανάση Β. τηλ. 2310 999347 υπεύθυνη για εγγραφές στο μάθημα και τις εξετάσεις.

27. Ψυχιατρική εφήβου – νέου ενηλίκου (ΙΑ0363)

- **Υπεύθυνος:** Ν. Ζηλίκης, καθηγητής, τηλ. 994629, e-mail: zilikis@ med.auth.gr

- **Το μάθημα διδάσκεται:** 2 ώρες/εβδομάδα από αμφιθεάτρου.

- **Σύνολο ωρών εξαμήνου:** 2 x 13 = 26.

- **Διδακτικές μονάδες:** 2.

- **Εξετάσεις:** Γραπτές - Προφορικές (με συνεννόηση των φοιτητών με τον υπεύθυνο του μαθήματος).

- **Διδακτικό σύγγραμμα:** «Θέματα Ψυχιατρικής Παιδιού και Εφήβου», Αμπατζόγλου Γ. και Ζηλίκης Ν.

- **Διδάσκοντες:** Ν. Ζηλίκης, αναπλ. καθηγητής και Γ. Αμπατζόγλου, καθηγητής.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Φυσιολογική ανάπτυξη εφηβικής και μετεφηβικής ηλικίας - πέρασμα στην ενηλικίωση - Φυσιολογικό και παθολογικό στην εφηβεία - Κλινική προσέγγιση - Διαγνωστική εκτίμηση - Ζητήματα ταξινόμησης - Θέματα ψυχοπαθολογίας της εφηβείας και της μετεφηβικής περιόδου Νευρώσεις - Ψυχώσεις - Διαταραχές προσωπικότητας - Κατάθλιψη και απόπειρες αυτοκτονίας - Διαταραχές με σωματική έκφραση και διαταραχές συμπεριφοράς - Ψυχοπαθολογία και σεξουαλικότητα - Ο έφηβος με σωματικό νόσημα - Ψυχοκοινωνικά προβλήματα - Θεραπευτικές προσεγγίσεις.

* **Σημείωση:** το μάθημα διδάσκεται στο εαρινό εξάμηνο και απευθύνεται στους φοιτητές που φοιτούν από το Στ΄ Εξάμηνο και πάνω (μέχρι το ΙΒ΄).

28. Περιβάλλον και Υγεία (ΙΑ0379)

- **Συντονιστής μαθήματος:** Νίκος Παπαδάκης, αναπλ. καθηγητής, τηλ. - fax 999158, e-mail: npapad@med.auth.gr.

- **Διδάσκοντες:** Μέλη ΔΕΠ Ιατρικής Σχολής και σχετικών πανεπιστημιακών τμημάτων.

- **Σκοπός του μαθήματος:** Η απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων για το φυσικό, το ανθρωπογενές και το εργασιακό περιβάλλον, τις δραστηριότητες και τις ουσίες που αλλάζουν τις φυσικοχημικές σταθερές και ανατρέπουν την ισορροπία των οικοσυστημάτων και τις επιπτώσεις των παραπάνω αλλαγών στην υγεία του ανθρώπου. Η εκπαίδευση τους σε πραγματικές συνθήκες σε παραγωγικές μονάδες και χώρους προστασίας του περιβάλλοντος.

- **Επιδιωκόμενοι στόχοι:** Μετά την παρακολούθηση οι φοιτητές θα πρέπει: Να γνωρίζουν τη σχέση του ανθρώπου με το φυσικό, το ανθρωπογενές και το εργασιακό περιβάλλον. Να έχουν κατανοήσει τη σχέση ανάπτυξης και προστασίας του περιβάλλοντος, τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις των ανθρωπίνων δραστηριοτήτων και την έννοια της αειφόρου βιώσιμης ανάπτυξης. Να γνωρίζουν τις επιδημιολογικές και κλινικές επιπτώσεις της περιβαλλοντικής κρίσης στον ανθρώπινο οργανισμό. Να συνδέουν τα παγκόσμια περιβαλλοντικά προβλήματα με τα δημογραφικά δεδομένα και την ποιότητα της ζωής. Να παίρνουν θέση στις ασκούμενες πολιτικές σε παγκόσμιο, ευρωπαϊκό και ελληνικό επίπεδο, τα αποτελέσματα των πολιτικών αυτών και των πιθανών διεξόδων από την κρίση. Να συνδέουν την περιβαλλοντική εκπαίδευση με την αγωγή υγείας σαν συντελεστών της δια βίου εκπαίδευσης των γιατρών και στοιχείων της καθημερινής τους δράσης και του τρόπου ζωής τους.

- **Μορφή εκπαίδευσης:** Στους φοιτητές θα διανέμεται έντυπο υλικό με τη μορφή ασκήσεων ή ερωτήσεων που θα τους προβληματίζει για το επόμενο θέμα ή θα τους βοηθάει να διερευνήσουν το θέμα που έχει ήδη αναπτυχθεί. Θα δοθούν επίσης έντυπα που θα χρησιμοποιηθούν σαν εκπαιδευτικά εργαλεία στις επισκέψεις τους στους χώρους εκτός πανεπιστημίου.

- **Σύνολο ωρών εξαμήνου:** 2 x 13 εβδομάδες = 26 ώρες.

- **Διδακτικές μονάδες:** 2.

- **Περιεχόμενο – Ενότητες του μαθήματος:** Περιβάλλον, Υγεία και Ποιότητα ζωής, Αειφόρος Ανάπτυξη, Κλιματικές αλλαγές, Αειφορία και Δημόσια Υγεία, Παγκόσμια Περιβαλλοντικά Προβλήματα, Το Ελληνικό Οικοσύστημα, Παγκόσμια-Ευρωπαική-Ελληνική Περιβαλλοντική Πολιτική και Υγεία, Στρατηγικές διαχείρισης και προστασίας εδάφους, νερών, αέρα και ενέργειας, Μακροπεριβάλλον και Υγεία, Περιβάλλον και Καρκίνος, Επιπτώσεις στον άνθρωπο από έκθεση σε χημικές ενώσεις και ακτινοβολία, Διαχείριση Τροφίμων (διατροφικές κρίσεις, υβρίδια, μεταλλαγμένα κ.λπ.), Περιβαλλοντικές επιπτώσεις στο ανώτερο και κατώτερο αναπνευστικό σύστημα και στο Δέρμα, Περιβαλλοντικοί Παράγοντες στα νεοεμφανιζόμενα και επανεμφανιζόμενα λοιμώδη νοσήματα, Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και Αγωγή Υγείας, Επισκέψεις σε χώρους (βιομηχανίες, ΧΥΤΑ, βιολογικούς καθαρισμούς, υπηρεσίες περιβάλλοντος κ.λπ.).

- **Αίθουσα διδασκαλίας:** Αίθουσα Εργαστηρίου Υγιεινής (100 φοιτητές).

- **Ώρες – Διάρκεια διδασκαλίας:** Ένα απογευματινό δίωρο κάθε εβδομάδα (17:00-19:00 κάθε Τρίτη).

- **Αξιολόγηση – Πρόοδος – Εξετάσεις:** Μικρές εργασίες σε κάθε μάθημα για καλύτερη κατανόηση. Τελική εργασία ατομική ή συλλογική σε επιλεγμένο θέμα.

- **Συνολική αποτίμηση – Αξιολόγηση:** Προφορική και έντυπη αξιολόγηση μαθήματος και διδασκόντων στο τελευταίο μάθημα.

- **Εκπαιδευτικό Υλικό – Βιβλία:** Σημειώσεις μαθήματος, έντυπα και ηλεκτρονικά (cd), βιβλιογραφία και κατάλογος σχετικών με το αντικείμενο διευθύνσεων στο διαδίκτυο.

- **Βιβλιοθήκη:** Βιβλιοθήκη Εργαστηρίου Υγιεινής της Ιατρικής Σχολής του Α.Π.Θ. Η χρήση της βιβλιοθήκης με δυνατότητες αναγνωστηρίου και δανεισμού είναι ελεύθερη στο πρωινό ωράριο εργασίας.

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** Ελπινίκη Κουρίδου-Τζεβελέκη, τηλ. 999142, fax 999701.

29. Αιμοδυναμική Παθοφυσιολογία των Αγγειακών Παθήσεων (ΙΑ0411)

- **Οργανωτής:** Αστέριος Κατσαμούρης, καθηγητής Αγγειοχειρουργικής.

- **Υπεύθυνος Μαθήματος:** Αστέριος Κατσαμούρης.

- **Σύνολο ωρών εξαμήνου:** 2 x 13 εβδ. = 26 ώρες.

- **Διδακτικές Μονάδες:** 2.

- **Μορφή διδασκαλίας:** Θεωρία και πρακτικές εφαρμογές.

- **Χώροι διδασκαλίας:** Αίθουσα διδασκαλίας και νοσηλευτικοί θάλαμοι της Α' Προπαιδευτικής Χειρουργικής Κλινικής του Α.Π.Θ., η οποία στεγάζεται στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ (2ος όροφος).

- **Στόχοι:** Η κατανόηση της εφαρμογής των βασικών αρχών της ρευστοδυναμικής στην προεγχειρητική, διεγχειρητική και μετεγχειρητική εκτίμηση των αγγειοχειρουργικών, και γενικότερα των αγγειολογικών ασθενών, καθώς και η εξοικείωση με τις αναίμακτες μεθόδους που χρησιμοποιούνται σήμερα για τη διάγνωση των αγγειακών παθήσεων και την εκτίμηση των αποτελεσμάτων των διαφόρων θεραπειών.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** 1. Βασικές έννοιες της ρευστοδυναμικής. 2. Ροή υγρού σε σωλήνα κυκλικής διατομής (είδη ροής, διαχωρισμός ροής, παλμική ροή). 3. Ροή υγρού σε ελαστικούς σωλήνες, δομικές ιδιότητες ελαστικών υλικών, δυναμική των αγγειακών τοιχωμάτων, ο νόμος του σωλήνα. 4. Η αιμοδυναμική βάση της αθηρωμάτωσης. 5. Η Αιμοδυναμική συμπεριφορά της αρτηριακής στένωσης - Κρίσιμη στένωση - Κρίσιμη ισχαιμία. 6. Η αιμοδυναμική των ανευρυσμάτων. 7. Η αιμοδυναμική συμπεριφορά των αρτηριακών μοσχευμάτων. 8. Στοιχεία αιμοδυναμικής παθοφυσιολογία των φλεβικών παθήσεων. 9. Η ερμηνεία των συμπτωμάτων και σημείων των αρτηριακών και φλεβικών παθήσεων από αιμοδυναμική άποψη. 10. Αγγειοδιαγνωστικά εργαλεία και κλινικές εφαρμογές. 11. Η αιμοδυναμική θεώρηση των αναίμακτων αγγειοδιαγνωστικών μεθόδων.

- **Διδασκαλία:** Διαλέξεις, επίδειξη αγγειοχειρουργικών περιστατικών, επίδειξη αγγειοδιαγνωστικών μέσων και τεχνικών, καθώς και προσομοιωτών (υποχρεωτική παρακολούθηση των 4/5 των Δ.Ω.).

- **Διδάσκοντες:** Α. Κατσαμούρης και προσκεκλημένοι ομιλητές.

- **Βοήθημα:** 1. Το βιβλίο «Αιμοδυναμική των Αγγειακών Παθήσεων». Συγγραφείς: Α. Κατσαμούρης και Πατέρας Ν. Χατζηνικολάου, Εκδόσεις Σταμούλης (Αθήνα) και 2. Σημειώσεις των διδασκόντων.

- **Εξετάσεις:** Γραπτές ή και προφορικές. Η πλήρης παρακολούθηση του μαθήματος βαθμολογείται με το 30% της συνολικής βαθμολογίας.

- **Γραμματεία:** ΕΤΕΠ της Α' Προπαιδευτικής Χειρουργικής Κλινικής του Α.Π.Θ..

Ζ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

30. Εντατική Θεραπεία – Ανάνηψη – Θεραπευτική του Πόνου (ΙΑ0271)

Οργανωτής : Δημήτριος Βασιλάκος, Καθηγητής

Υπεύθυνος: Βασίλειος Γροσομανίδης, Επ. Καθηγητής

Συντονιστής: Ολυμπία Θωμαρέις, Επ. Καθηγήτρια

Κωδικός Eudoxus: ΙΑ0271

Σκοπός του μαθήματος: Η κατανόηση εννοιών και παθοφυσιολογικών μηχανισμών που σχετίζονται με τον βαριά πάσχοντα ασθενή, την αναζωογόνηση και τον πόνο.

Επιδιωκόμενοι στόχοι: Εξοικείωση με την αναγνώριση και αντιμετώπιση του βαριά πάσχοντα ασθενή Προνοσοκομεικά, στο Τμήμα Επειγόντων και στη Μονάδα Εντατικής Θεραπείας. Εκπαίδευση σε μέσα και τεχνικές που χρησιμοποιούνται στη Βασική και Εξειδικευμένη υποστήριξη της ζωής. Ευαισθητοποίηση στην αντιμετώπιση του οξέος και χρόνιου πόνου.

Μορφή Εκπαίδευσης: Από Αμφιθεάτρου (Α), Φροντιστήρια (Φ), Κλινική (Κ).

Διδάσκοντες – Διδακτικές Μονάδες: Καθηγητές (1), Αν. Καθηγητές (1), Επ. Καθηγητές (3), Λέκτορες (1), ΕΕΔΙΠ ΙΙ (1). Α (26) , Φ (4), Κ (10).

Περιεχόμενο μαθήματος:

Αντιμετωπιση του τραυματια. Φυσιοπαθολογια βαρεως πασχοντος. Μαζικες καταστροφες – ΕΚΑΒ. Αναγνωριση βαρεως πασχοντος. Διακομιδη βαρεως πασχοντος. Εγκαυματα-εισπνοη καπνων πυρκαγιας. Υποθερμια–υπερθερμια. Κωμα. Δηλητηριαση απο χημικες ουσιες.ΤΕΠ. ΜΕΘ (οργάνωση , λειτουργία). Μηχανικος αερισμος.Στοιχεία οξεοβασικης ισορροπιας και ερμηνεια των αεριων αιματος. Εγκεφαλικος θανατος. Ηθικα διλημματα στη ΜΕΘ. Φυσιολογια πονου. Αντιμετωπιση πονου καλοηθους αιτιολογιας. Βελονισμος - tevs - φυσικοθεραπεια- μη επεμβατικες τεχνικες στην αντιμετωπιση του πονου.

Αίθουσα:1. Αμφιθέατρο ΑΝΑΤΟΜΕΙΟΥ ώρα : 15:00 – 17:00 Διάρκεια: 2 ώρες

2. Αίθουσα Διδασκαλίας Αναισθησιολογίας Διάρκεια : 4 ώρες

3. Άσκηση στο Χειρουργείο Διάρκεια : 4 ώρες

Πρόγραμμα – Ημερομηνίες Εκπαίδευσης:

Αμφιθέατρο: 1.10 έως 15.1

Φροντιστήριο: 1.10 έως 15.1

Κλινική: 1.10 έως 15.1

Έλεγχος, Πρόοδος, Εξετάσεις:

1. Εξεταστικές Περίοδοι (Φεβρουαρίου - Σεπτεμβρίου) γραπτές εξετάσεις

2. Για τους Στ΄ ετείς και επί πτυχίω φοιτητές (γραπτές ή προφορικές εξετάσεις)

Εξεταστικές Περίοδοι (Φεβρουαρίου, Ιουνίου, Σεπτεμβρίου.

Διδάσκοντες: Δ.Βασιλάκος, Καθηγητής-Διευθυντής, Χ. Σκούρτης, Αν. Καθηγητής, Ολυμπία Θωμαρέις, Επ. Καθηγήτρια, Κ. Καρακούλας, Επ. Καθηγητής, Β. Γροσομανίδης, Επ. Καθηγητής, Αικ. Αμανίτη Λέκτορας, Ε. Βαγάνωφ, Ε.Ε.ΔΙ.Π.ΙΙ.

Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία:

1. Ο ΠΟΝΟΣ ΚΑΙ Η ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥ. Δ. Βασιλάκος (Εκδόσεις ΕΦΥΡΑ Α.Ε. 2008, Ιωάννινα). Κωδικός Eudoxus: 2629

2. ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΙΑΤΡΙΚΗ Δ. Βασιλάκος (Εκδόσεις ΕΦΥΡΑ Α.Ε. 2009, Ιωάννινα). Κωδικός Eudoxus: 5916

Γραμματειακή υποστήριξη:

Ζαφειρή Πασχαλίδου – Σάκκου (ΕΕΔΙΠ ΙΙ) ΤΗΛ.: 994862 FAX: 994860

31. Μοριακή Φαρμακολογία (ΙΑ0299)

Α΄ Εργαστήριο Φαρμακολογίας,

- Διευθυντής: Γεώργιος Καρακιουλάκης, καθηγητής.

- Υπεύθυνος εκπαίδευσης: Γεώργιος Καρακιουλάκης, καθηγητής

- Συντονιστής του μαθήματος: Αντώνιος Γούλας, επίκ. καθηγητής

Β΄ Εργαστήριο Φαρμακολογίας

- Διευθυντής: Δημήτριος Κούβελας, καθηγητής.

- Υπεύθυνος εκπαίδευσης: Δημήτριος Κούβελας, καθηγητής

- Συντονιστής του μαθήματος: Ελένη Παπακωνσταντίνου, αναπλ. καθηγήτρια

- Σκοπός του μαθήματος: Η διδασκαλία των μηχανισμών δράσης των φαρμάκων σε μοριακό επίπεδο.

- Επιδιωκόμενοι στόχοι: Ο στόχος του μαθήματος είναι ο φοιτητής να εμβαθύνει στους βασικούς μηχανισμούς λειτουργίας του κυττάρου σε μοριακό επίπεδο, σε φυσιολογικές και παθολογικές συνθήκες και τις δυνατότητες φαρμακολογικών παρεμβάσεων στα διάφορα μόρια που μετέχουν στις λειτουργίες αυτές. Επίσης, διδάσκεται τις επιδράσεις των φαρμά-

κων σε μοριακό κυτταρικό επίπεδο και ενημερώνεται για τα διάφορα κομβικά σημεία των μοριακών μηχανισμών λειτουργίας του κυττάρου, τα οποία αποτελούν στόχους έρευνας για μελλοντική εκλεκτική φαρμακολογική παρέμβαση.

- Μορφή εκπαίδευσης: 1) Διδασκαλία στο αμφιθέατρο. Η παρακολούθηση των μαθημάτων είναι υποχρεωτική. 2) Συνεργασία των μελών ΔΕΠ με τους φοιτητές/τριες για τη συγγραφή βιβλιογραφικών εργασιών που άπτονται σε θέματα της Μοριακής Φαρμακολογίας.

- Διδακτικές μονάδες: 2. ECTS: 2,0 units

- Περιεχόμενο μαθήματος: Υποδοχείς των φαρμάκων στο κύτταρο, μετάδοση του σήματος από την κυτταρική μεμβράνη προς τα ενδότερα του κυττάρου, μηχανισμοί διακίνησης των ιόντων ασβεστίου σε κυτταρικό επίπεδο. Οι δίαυλοι του καλίου της κυτταρικής μεμβράνης. Ο ρόλος του ενδοθηλίου. Οξειδωτικό στρες και αθηρωμάτωση. Φαρμακολογικοί στόχοι. Απόπτωση του κυττάρου. Προοπτικές φαρμακολογικών παρεμβάσεων. Οξειδωτικοί παράγοντες. Μοριακή φαρμακολογία της φλεγμονής. Ακουαπορίνες. Μοριακή Φαρμακολογία της εξάρτησης.

- Αίθουσες διδασκαλίας: Αμφιθέατρο Ανατομείου, Ιατρικής Σχολής.

- Σύνολο ωρών διδασκαλίας ανά φοιτητή: 2/εβδομάδα x 13 εβδομάδες = 26 ώρες.

- Πρόγραμμα - Ημερομηνίες εκπαίδευσης: Όπως προβλέπονται από το αναλυτικό πρόγραμμα της Σχολής.

- Αξιολόγηση - Πρόοδος - Εξετάσεις: Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται με εξετάσεις όπως προβλέπεται από το πρόγραμμα σπουδών. Εναλλακτικά, οι φοιτητές μπορεί να κριθούν με βάση βιβλιογραφική εργασία, με τη μορφή άρθρου ανασκόπησης, την οποία εκπονούν σε θέμα της Μοριακής Φαρμακολογίας το οποίο επιλέγουν από σχετικό κατάλογο που καταρτίζεται από τα μέλη ΔΕΠ. Κάθε βιβλιογραφική εργασία γίνεται από κάθε φοιτητή ατομικά. Οι φοιτητές συνεργάζονται με το μέλος του ΔΕΠ το οποίο έδωσε το θέμα και το οποίο τους κατευθύνει στη διαμόρφωση του κειμένου.

-Διδάσκοντες: Αντώνιος Γούλας, επίκ. καθηγητής, τηλ.: 2310-999342, goulas@med.auth.gr, Γεώργιος Καρακιουλάκης, καθηγητής, τηλ.: 2310-999304, gkaraki@med.auth.gr, Δημήτριος Κούβελας, καθηγητής, τηλ.: 2310-999335, kouvelas@med.auth.gr, Μαρία Μυρωνίδου-Τζουβελέκη, καθηγήτρια, τηλ.: 2310-999345, mmyronid@auth.gr, Γεώργιος Παπαζήσης, λέκτορας,τηλ.: 2310-999365, gpapaz@med.auth.gr, Παρασκευή Παπαϊωαννίδου, καθηγήτρια, τηλ.: 2310-999314, ppap@med.auth.gr, Ελένη Παπακωνσταντίνου, αναπλ. καθηγήτρια, τηλ.: 2310-999367, epap@med.auth.gr, Χρυσάνθη Σαρδέλη, επικ. καθηγήτρια, τηλ.: 2310-999353, sardeli@med.auth.gr.

- Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία: Προτεινόμενα συγγράμματα: 1ο «Θέματα μοριακής Φαρμακολογίας», Β. Κόκκας, Εκδόσεις University Studio Press 2010

- Γραμματειακή υποστήριξη: 2ος όροφος, τηλ. 2310 999357 κατά τις ώρες 09:00 π.μ. - 13:00 μ.μ. κάθε Δευτέρα. FAX Εργαστηρίου: 2310-999303.

32. Θρομβοεμβολικές Παθήσεις (ΙΑ0272)

- Υπεύθυνος: Απόστολος Χατζητόλιος, καθηγητής, τηλ. 993480.

- **Το μάθημα διδάσκεται:** 2 ώρες/εβδομάδα με θεωρητικά μαθήματα στο αμφιθέατρο και επίδειξη περιστατικών στο θάλαμο.

- **Σύνολο ωρών εξαμήνου:** 2 x 13 εβδ. = 26.

- **Διδακτικές μονάδες:** 2.

- **Εξετάσεις:** Γραπτές.

- **Διδακτικό σύγγραμμα:** «Θρομβοεμβολικές Παθήσεις», Α.Ι. Χατζητόλιου & συνεργατών.

- **Διδάσκοντες:** Μέλη ΔΕΠ και επιστημονικοί συνεργάτες.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Ενδοθηλιακή δυσλειτουργία και αθηροσκλήρωση, Παράγοντες κινδύνου αθηροθρομβωτικών εκδηλώσεων, Οξέα στεφανιαία σύνδρομα, Παθοφυσιολογία των ισχαιμικών αγγειακών εγκεφαλικών επεισοδίων (Σακχαρώδης Διαβήτης, Αρτηριακή Υπέρταση, Κάπνισμα, Παχυσαρκία, Δυσλιπιδαιμία, Μεταβολικό Σύνδρομο), Κλινική εικόνα και αντιμετώπιση των αγγειακών εγκεφαλικών επεισοδίων, Περιφερική αρτηριακή νόσος Φλεβική θρόμβωση - πνευμονική εμβολή, Θρομβοφιλικές παθήσεις Ασυνήθεις εκδηλώσεις θρομβοφιλίας (καθ' έξιν αποβολές, θρόμβωση σηραγγωδών κόλπων, θρόμβωση μεσεντερίων, κ.ά.), Αιματολογικά νοσήματα και θρόμβωση, Μικροαγγειοπαθητικές αιμολυτικές αναιμίες, Συστηματικά ανοσολογικά/ρευματολογικά νοσήματα και θρομβοεμβολικές παθήσεις, Νεοπλασματικά νοσήματα και θρόμβωση, Αντιαιμοπεταλιακή αγωγή, Αντιπηκτική αγωγή, Θρομβόλυση στα ισχαιμικά αγγειακά εγκεφαλικά επεισόδια και νέες κατευθύνσεις στην έρευνα της θρομβολυτικής θεραπείας, Ο ρόλος των αντιοξειδωτικών και των συμπληρωμάτων διατροφής στην πρόληψη και αντιμετώπιση θρομβοεμβολικών νοσημάτων.

33. Επιχειρηματικότητα – Καινοτομία (ΙΑ0361)

Διατμηματικό μάθημα επιλογής του Α.Π.Θ. (14 τμήματα).

- **Οργανωτής Οικονομικό Τμήμα.** Γ. Ζιώτος, καθηγητής.

- **Υπεύθυνη για την Ιατρική Σχολή:**.

- **Σκοπός του μαθήματος:** Ο σχεδιασμός, η οργάνωση και η υλοποίηση ενός σχεδίου-προγράμματος «Επιχειρηματικότητας και Καινοτομίας» που θα συμβάλλει στην καλλιέργεια στους φοιτητές και στις φοιτήτριες, καινοτόμου επιχειρηματικής σκέψης και δράσης, με την ευρεία έννοια του όρου.

- **Επιδιωκόμενοι στόχοι:** Η έννοια της επιχειρηματικότητας διευρύνθηκε και προσαρμόσθηκε στον κοινωνικά ευαίσθητο ρόλο του ιατρού. Συγκεκριμένα, επιδιώκεται η απόκτηση από τους φοιτητές ενός κατάλληλου ψυχονοητικού υπόβαθρου γνώσεων και δεξιοτήτων που θα τους στηρίζουν και θα τους ενθαρρύνουν μετά το πέρας των σπουδών τους - για ίδρυση μιας υγιούς μικρής ή μεσαίου μεγέθους επιχειρηματικής μονάδας ή - για τη δημιουργία ατομικής επαγγελματικής δραστηριότητας, αυτοαπασχόληση (ιδιωτικό ιατρείο). Ταυτόχρονα διαμορφώνεται ένα υγιές ανταγωνιστικό πνεύμα για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των πασχόντων και του περιβάλλοντός τους.

- **Διάρκεια μαθήματος:** 13 εβδομάδες Χ 3/ώρες εβδομαδιαίως.

- **Διδακτικές μονάδες:** 3.

- **Περιεχόμενο του μαθήματος:** α) Η απόκτηση των απαραιτήτων γνώσεων- δεξιοτήτων και η ενίσχυση των προσωπικών τους χαρακτηριστικών με σκοπό την ενθάρρυνση και στήριξη καινοτόμων επιχειρηματικών δράσεων, επιδιώκεται με ειδικά σχεδιασμένο εκπαιδευτικό υλικό, το οποίο προάγει την διαδραστική μάθηση (interactive learning). Το εκπαιδευτικό υλικό είναι: α. έντυπο και β. ηλεκτρονικό (Cd- ιστοσελίδα). Διάρκεια: 7 εβδομάδες, β) Ο σχεδιασμός, η οργάνωση και πραγματοποίηση δραστηριοτήτων που θα αποσκοπούν στη σύνδεση της εκπαίδευσης-διδασκαλίας με την πράξη. Οι Φοιτητές απασχολούνται σε εργαστηριακά μαθήματα με την εκπόνηση επιχειρησιακών σχεδίων, με την χρήση λογισμικού επιχειρησιακού σχεδιασμού ή και εικονικών επιχειρήσεων. Διάρκεια 4 εβδομάδες, γ) Η καλλιέργεια ουσιαστικής επαφής των φοιτητών-τριών με τον κόσμο του « επιχειρείν». Η επιλογή των επιχειρήσεων γίνεται με βάση την καινοτομία που αυτές προσφέρουν στο χώρο της παροχής υπηρεσιών Υγείας με επισκέψεις επιχειρήσεων με διάφορα γνωστικά αντικείμενα της Ιατρικής Επιστήμης. Διάρκεια 2 εβδομάδες.

- **Εξετάσεις:** Οι παρουσίες είναι υποχρεωτικές. Στο τέλος οι φοιτητές εκπονούν ένα επιχειρησιακό σχέδιο (business plan), με αντικείμενο την ανάπτυξη νέας επιχειρηματικής δραστηριότητας που θα επιλέξουν με βάση το οποίο βαθμολογούνται. Στο τέλος διοργανώνεται Ημερίδα στην οποία: συμμετέχουν με εισηγήσεις μέλη ΔΕΠ, παρουσιάζονται τα αποτελέσματα αξιολόγησης του μαθήματος από τους φοιτητές, βραβεύεται το καλύτερο σχέδιο-εργασία οικονομικά-ηθικά. Σε περίπτωση που συγκεντρώνει στοιχεία ωριμότητας θα προωθείται για χρηματοδότηση από άλλες δράσεις- προγράμματα του 3ου Κ.Π.Σ.

34. Νευροψυχολογία (ΙΑ0371)

- **Οργανωτής:** Γ΄ Πανεπιστημιακή Ψυχιατρική Κλινική.

- **Συντονιστής:** Ι. Αλ. Νηματούδης, καθηγητής Ψυχιατρικής.

- **Σκοπός του μαθήματος:** Η εκπαίδευση του φοιτητή στο επιστημονικό πεδίο της Νευροψυχολογίας και ειδικότερα στη σχέση των ανώτερων γνωστικών λειτουργιών με τις εγκεφαλικές δομές και τα νευρωνικά κυκλώματα που εμπλέκονται στην οργάνωση και απαρτίωσή τους.

- **Επιδιωκόμενοι στόχοι:** Η εκπαίδευση του φοιτητή: 1) στην οργάνωση των ανωτέρων γνωστικών λειτουργιών, στον νευροψυχολογικό τους έλεγχο και στις κλινικές εκδηλώσεις των διαταραχών των γνωστικών λειτουργιών. 2) στις δομές του εγκεφάλου με έμφαση στα νευρωνικά κυκλώματα που εμπλέκονται τόσο στην απαρτίωση των γνωστικών λειτουργιών, όσο και στην εκδήλωση των διαταραχών τους. 3) στις νευροψυχολογικές δοκιμασίες που χρησιμοποιούνται στην καθημερινή κλινική πράξη, αλλά και στην έρευνα, για τη διερεύνηση των γνωστικών λειτουργιών σε νευρολογικές και ψυχοπαθολογικές διαταραχές. 4) στην ευαισθητοποίηση των φοιτητών σε μια ολιστική προσέγγιση κατανόησης του τρόπου λειτουργίας του εγκεφάλου συνδυάζοντας γνώσεις από την ανατομία, την φυσιολογία, την νευρολογία και τη ψυχιατρική.

- **Μορφή εκπαίδευσης:** 1) Θεωρητική διδασκαλία από αμφιθεάτρου με χρήση εποπτικού κλινικού υλικού (χρήση πολυμέσων και διαφανειών). 2) Φροντιστηριακή - κλινική διδασκαλία παρουσίασης κλινικών περιστατικών με τη χρήση πολυμέσων και τη μορφή της ανάπτυ-

ξης του περιστατικού με στόχο την τελική διάγνωση. 3) Συμμετοχή των φοιτητών με την εκπόνηση βιβλιογραφικών κυρίως εργασιών.

- **Διδάσκοντες – Διδακτικές μονάδες:** Μέλη ΔΕΠ του Τομέα Νευροεπιστημών της Ιατρικής Σχολής Α.Π.Θ. καθώς και ΔΕΠ άλλων Τομέων ή Τμημάτων για ανάπτυξη ειδικών θεμάτων. 2 ώρες ανά εβδομάδα, σύνολο ωρών 26, διδακτικές μονάδες 2.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Η ανάπτυξη - παρουσίαση των ανωτέρω γνωστικών λειτουργιών όπως αυτές εκδηλώνονται μέσω της συμπεριφοράς και η σύνδεσή τους με τις αντίστοιχες εγκεφαλικές δομές. Οι νευροψυχολογικές δοκιμασίες που χρησιμοποιούνται για τον έλεγχο και τη διερεύνηση των διαταραχών των ανωτέρω γνωστικών λειτουργιών. Εισαγωγή - Ιστορική εξέλιξη της Νευροψυχολογίας. Η λειτουργική οργάνωση του εγκεφάλουΑνώτερες φλοιϊκές λειτουργίες - Πλαγίωση λειτουργιών Μνήμη και μάθηση - Συγκέντρωση - προσοχή. Εκτελεστικές λειτουργίες - Εργαζόμενη μνήμη - Λειτουργίες του λόγου. Αφασίες - μαθησιακές διαταραχές - Αγνωσίες προσωποαγνωσία - Απραξίες. Ακαλκουλία - αμουσία - Νευροψυχολογία και Νευροαπεικόνιση. Νευροψυχολογία και ψυχικές διαταραχές.

- **Αίθουσα – Ώρα – Διάρκεια:** Το μάθημα θα διδάσκεται 2 ώρες εβδομαδιαίως στην απογευματινή ζώνη εκπαίδευσης στη Γ΄ Πανεπιστημιακή Ψυχιατρική Κλινική ή στο Παλαιό Αμφιθέατρο του ΑΧΕΠΑ. Κάθε 2ωρο θα περιλαμβάνει 1 ώρα θεωρητικό μάθημα και 1 ώρα φροντιστηριακή - κλινική διδασκαλία παρουσίασης περιστατικού με τη χρήση πολυμέσων.

- **Έλεγχος – Πρόοδος – Εξετάσεις:** Οι εξετάσεις του μαθήματος θα είναι γραπτές (με τη μορφή των πολλαπλών απαντήσεων - επιλογών) και θα διενεργούνται 2 φορές το χρόνο. Προβλέπεται μοριοδότηση της προαιρετικής συμμετοχής των φοιτητών στο ερευνητικό έργο της κλινικής και του Νευροψυχολογικού Εργαστηρίου τόσο ως προς τις εξετάσεις του μαθήματος, όσο και για μεταγενέστερη συμμετοχή των φοιτητών στα μεταπτυχιακά εκπαιδευτικά προγράμματα της κλινικής.

- **Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία:** 1) Χορήγηση διδακτικών σημειώσεων. 2) Θα χορηγηθεί κατάλογος συνιστώμενης βιβλιογραφίας και κατάλογος διαδικτυακών ψηφιακών τόπων (web sites).

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** Νούτσου Βαρβάρα, τηλ. 993176, e-mail: psythegr@med.auth.gr

35. Διαταραχές Επικοινωνίας (ΙΑ0261)

- **Τομείς:** Αισθητηρίων Οργάνων και Νευροεπιστημών.

- **Διατομεακό, φροντιστηριακό μάθημα:** 26 ωρών (2 δ.μ.). Προσφέρεται από το 7ο εξάμηνο.

- **Συντονιστές:** Α. Πρίντζα επίκ. καθηγήτρια, Ι. Μπένου-Ιεροδιακόνου αναπλ. καθηγήτρια

- **Διδάσκοντες:** Μέλη Δ.Ε.Π. του Τομέα Αισθητηρίων Οργάνων (Ωτορινολαρυγγολόγοι και Οφθαλμίατροι και Μέλη του Τομέα Νευροεπιστημών (Ψυχίατροι και Νευρολόγοι) και ειδικοί συνεργάτες.

- **Σκοπός:** Η ενημέρωση του φοιτητή για τις διαταραχές επικοινωνίας που προκαλούνται από προβλήματα στις ανωτέρω ειδικότητες και η καθοδήγηση της έγκαιρης και σωστής α-

ντιμετώπισής τους. Επιμέρους επιδιωκόμενοι στόχοι του μαθήματος είναι: Η γνώση από το φοιτητή των διαταραχών επικοινωνίας σε προβλήματα ακοής, όρασης, ψυχιατρικής και νευρολογίας. Η κατανόηση των αιτίων και των μηχανισμών που προκαλούν τα προβλήματα αυτά. Η απόκτηση δεξιότητας για την έγκαιρη και σωστή εκτίμηση του προβλήματος. Η ενημέρωση για τις θεραπευτικές και εκπαιδευτικές δυνατότητες στην αντιμετώπιση των προβλημάτων αυτών. Η ευαισθητοποίηση στις κοινωνικές παραμέτρους των προβλημάτων αυτών.

- **Εκπαιδευτική διαδικασία:** Δεκατρία δίωρα μαθήματα με εισηγήσεις, παρουσιάσεις και συζήτηση.

- **Αίθουσες διδασκαλίας:** Αμφιθέατρο Νοσ/μείου ΑΧΕΠΑ. (Απογευματινή Ζώνη Εκπαίδευσης).

- **Περιεχόμενο –Ύλη:** Από το άτομο στην ομάδα. Η ανάγκη της επικοινωνίας. Η επικοινωνία στον άνθρωπο: α) Λεκτική Επικοινωνία, β) Μη Λεκτική επικοινωνία. - Ο ρόλος της ακοής στην ανάπτυξη της ομιλίας. Ανατομικο-φυσιολογία της λεκτικής επικοινωνίας. Λεκτικά και μη λεκτικά στοιχεία της ομιλίας. (Προσωδία). Μη λεκτική επικοινωνία. Η γλώσσα του σώματος. Στοιχεία παθολογίας ομιλίας-λόγου και φωνής. Παθολογία της λεκτικής επικοινωνίας. Διαταραχές της εγκεφαλικής οργάνωσης του λόγου. Αφασίες. Παθολογία της λεκτικής επικοινωνίας. Διαταραχές φώνησης οργανικής αιτιολογίας. Διαταραχές επικοινωνίας λαρυγγεκτομημένων. Παθολογία της λεκτικής επικοινωνίας. Διαταραχές άρθρωσης. Παθολογία της λεκτικής επικοινωνίας. Διαταραχές φώνησης και ομιλίας ψυχογενούς αιτιολογίας. Παθολογία της λεκτικής επικοινωνίας. Βαρηκοΐα (μορφές-αντιμετώπιση). Παθολογία της λεκτικής επικοινωνίας. Βαρηκοΐα και κεντρικές ακουστικές διαταραχές επεξεργασίας. Η σημασία της έγκαιρης διάγνωσης. Διαταραχές της επικοινωνίας και της μάθησης σε άτομα με οφθαλμικές παθήσεις. Διαταραχές επικοινωνίας και μαθησιακές διαταραχές. Διαταραχές επικοινωνίας και νοητική υστέρηση αυτισμός - ADHD. Λόγος και ομιλία ως εκφραστές συναισθηματικής κατάστασης (το διπλό μήνυμα). Η επικοινωνία μέσα στην οικογένεια και οι διαταραχές της. Η λεκτική και μη λεκτική επικοινωνία στη σχέση αρρώστου-ιατρού.

- **Αξιολόγηση:** Ενδιάμεση αξιολόγηση από τις παρακολουθήσεις, συζητήσεις και δοκιμασίες και από την εκπόνηση και παρουσίαση εργασιών, και αποτίμηση γνώσεων στο τέλος του εξαμήνου.

- **Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία:** Διδακτικές Σημειώσεις - περίγραμμα από το Δ.Ε.Π. των ανωτέρω ειδικοτήτων.

36. Αρχές Κλινικής Διατροφής και Διατροφικής Θεραπευτικής (ΙΑ0400)

Επιλεγόμενο διατομεακό μάθημα.

- **Υπεύθυνος του μαθήματος:** Δημήτριος Κούβελας, καθηγητής Κλινικής Φαρμακολογίας, Δημήτριος Βασιλάκος, καθηγητής Αναισθησιολογίας (αναπλ. υπεύθυνος μαθήματος).

- **Συντονιστής του μαθήματος:** Μιχάλης Χουρδάκης, λέκτορας ΠΔ 407/80.

- **Διδάσκοντες:** Δημήτριος Βασιλάκος, καθηγητής, Δημήτριος Κούβελας, καθηγητής, Παναγιώτης Καρδαράς, αναπλ. καθηγητής, Γεώργιος Παπαζήσης, λέκτορας Χουρδάκης Μιχάλης, Θρασύβουλος Τζέλλος, ΠΔ 407/80.

- **Σκοπός του μαθήματος:** Η γνώση του ρόλου της διατροφής στην άσκηση της ιατρικής επιστήμης, της ιατρικής έρευνας, της προαγωγής της υγείας και στην πρόληψη νοσημάτων.

- **Επιδιωκόμενοι στόχοι:** 1) Να εξηγηθεί ο ρόλος της διατροφής στην πρόληψη, στην πρόκληση, στην πρόγνωση και στη θεραπεία των νοσημάτων. 2) Να εξηγηθεί ο ρόλος της διατροφής στη βελτίωση της υγείας καθόλο τον κύκλο της ζωής. 3) Να μπορεί ο φοιτητής να λάβει και να κατανοήσει ένα πλήρες διατροφικό ιστορικό από τον ασθενή. 4) Να εξηγηθούν οι τύποι τροφίμων που αποτελούν πλήρη, περιορισμένη και ενισχυμένη δίαιτα. 5) Να ενημερώνει υγιείς και ασθενείς σχετικά με την επάρκεια της δίαιτάς τους. 7) Να μπορεί να αξιολογεί τις «παράδοξες» δίαιτες και τις δημοφιλείς διατροφικές πρακτικές. 8) Να μπορεί να απαντά συνήθεις διατροφικές ερωτήσεις των ασθενών.

- **Αίθουσες – Ώρες διδασκαλίας:** Το μάθημα διδάσκεται 2 ώρες εβδομαδιαίως κατά την απογευματινή ζώνη και πραγματοποιείται 17:00-19:00 στο Β' Αμφιθέατρο της Ιατρικής Σχολής (300 θέσεων). Στο πρόγραμμα περιλαμβάνονται 13 δίωρα μαθήματα.

- **Μορφή διδασκαλίας:** 1) Προφορικές εισηγήσεις με συζήτηση. 2) Παρουσίαση, ανάλυση και επίλυση κλινικών προβλημάτων. 3) Καθοδηγούμενη αυτομάθηση. 4) Εκπόνηση εργασιών και παρουσίασή τους. 5) Χορήγηση επιστημονικού συγγράμματος, σημειώσεων, βιβλιογραφίας (και σε ηλεκτρονική μορφή).

- **Αξιολόγηση:** Αξιολόγηση φοιτητών: Εθελοντική εκπόνηση-παρουσίαση εργασιών, εναλλακτικά συμμετοχή σε εξετάσεις. Αξιολόγηση από τους φοιτητές: Ανώνυμη αξιολόγηση του μαθήματος και των διδασκόντων μέσω ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Βασικές Αρχές Διατροφής (ομάδες τροφίμων, διατροφική/ανθρωπομετρική αξιολόγηση, λήψη διατροφικού ιστορικού, εκτίμηση κατάστασης θρέψης), Διατροφή σε Υγιείς-1 (ενήλικες, υπερήλικες, νεογνά, παιδιά, έφηβοι, γυναίκες προ/μετά εμμηνόπαυση, κύηση, θηλασμός), Διατροφή στο Σακχαρώδη Διαβήτη, (Τύπου Ι, ΙΙ, ινσουλινοαντίσταση, διατροφική επιμόρφωση διαβητικού ασθενούς, διαχείριση υπερ/υπογλυκαιμιών), Διατροφή σε Καρδιαγγειακά Νοσήματα (αθηρωμάτωση, αρτηριακή υπέρταση, δυσλιπιδαιμίες, πρόληψη, μεσογειακή δίαιτα), Διατροφή και Παχυσαρκία (διατροφική διαχείριση, οδηγίες πρόληψης, στρατηγικές αντιμετώπισης), Αλληλεπιδράσεις Φαρμάκων και Διατροφής (επίδραση του φαρμάκου στην πρόσληψη, στην απορρόφηση, στο μεταβολισμό, απέκκριση θρεπτικών ουσιών, καθώς και της τροφής στην απορρόφηση, απέκκριση, διαθεσιμότητα και μεταβολισμό του φαρμάκου), Διατροφή σε παθήσεις του ΓΕΣ-1 (ήπαρ, πάγκρεας, χοληδόχος κύστη, νεφρική ανεπάρκεια, έλκη, κοιλιοκάκη, κολίτιδα, Ca ΓΕΣ, διάρροια, δυσκοιλιότητα. ΣΕΕ) και νεφρών. Διατροφή σε Νεοπλάσματα (ως παράγοντας έκλυσης ή πρόληψης του καρκίνου, στρατηγικές διατροφικής υποστήριξης), Διατροφή σε Μεταβολικό Στρες (σήψη, τραύμα, έγκαυμα, χειρουργείο, εντερική - παρεντερική διατροφή.), Διατροφή σε ειδικές καταστάσεις (βουλιμία, ανορεξία, μεταβολικά νοσήματα, νευρολογικά νοσήματα, αλλεργίες, δυσανεξίες, μεταμοσχεύσεις).

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** Λάσκαρη Στέλλα, τηλ./fax 999335, e-mail: stellalaskari@gmail.com, Β' Εργαστήριο Φαρμακολογίας, 3ος όροφος.

37. Ανοσοαιματολογία (ΙΑ0402)

- **Υπεύθυνος:** Ζ. Γιαννόπουλος, αναπλ. καθηγητής, τηλ. 994618.

- **Το μάθημα διδάσκεται** δύο (2) ώρες ανά εβδομάδα. Σύνολο Ωρών: δύο (2) ώρες x δεκατρείς (13) εβδομάδες = είκοσι έξι (26) ώρες.

- **Διδακτικά συγγράμματα:** Σημειώσεις Ανοσοαιματολογίας των Μεταγγίσεων.

- **Εξετάσεις:** Γραπτές ή προφορικές ή γραπτή εργασία.

- **Διδάσκοντες:** Μέλη ΔΕΠ ανά ειδικότητα.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** 1) Περί Μεταγγίσεων - Επισκόπηση. Ιστορία Της Μετάγγισης. 2) Κυτταρολογία Έμορφων Στοιχείων Αίματος. Ανοσολογία και Σχέσεις Μεταγγίσεων Αίματος. 3) Ομάδες Αίματος. 4) Δομή και Βιοσύνθεση των Αντιγόνων Ομάδων Αίματος του Αίματος. Αντιγόνα Αιμοπεταλίων. Συστατικά Πλάσματος. 5) Αντιγόνα και Αντισώματα Λευκών Αιμοσφαιρίων - HLA. Βιοχημεία - Βιολογική Αξιολόγηση. Πρωτεΐνες Ορού. 6) Μεταβολισμός Ερυθροκυττάρων και η Σχέση τους με τη Συντήρηση του Αίματος. 7) Όγκος Αίματος. Μάζα Ερυθρών. Χρόνος Ζωής. Ολιγαιμία. 8) Αυτοαντισώματα Ερυθρών. Πολυσυγκολιτίνες. Ασυμβατότητα Ερυθρών, Λεκίνες και Πολυσυγκολιτίνες. 9) Χρήση Συλλεκτικών Μηχανών. Συλλογή Ολικού Αίματος. 10) Διαχωρισμός των Στοιχείων Αυτού. 11) Τράπεζες Αίματος - Πλασμαφαίρεση. 12) Παράγωγα Αίματος για Θεραπεία των Διαταραχών Πηκτικότητας. 13) Μετάγγιση Λευκών. Μετάγγιση Ερυθρών. Μετάγγιση Αιμοπεταλίων. 14) Μυελική Μεταμόσχευση. Μετάγγιση και Μεταμόσχευση. 15) Νοσήματα Μεταδιδόμενα με τις Μεταγγίσεις-Έλεγχος. 16) Ασκήσεις.

Η΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

38. Ιατρική Εργασίας (ΙΑ0274)

- **Οργανωτής – Συντονιστής:** Κωνσταντίνος Ζαρογουλίδης, καθηγητής, τηλ.992433.

- **Σκοπός του μαθήματος:** Απόκτηση γνώσεων σε ένα τομέα που παρουσιάζει αυξανόμενο ενδιαφέρον.

- **Διδάσκοντες:** Μέλη Δ.Ε.Π. του Ιατρικού Τμήματος του ΑΠΘ.

- **Διδακτικές Μονάδες:** 2

- **Μορφή Εκπαίδευσης:** Θεωρητική εξάσκηση: Γιατρός εργασίας: Αρμοδιότητες και ευθύνες – Βασικές αρχές τοξικολογίας - Αρχές επιδημιολογίας στην ιατρική εργασίας - Υγιεινή της εργασίας - Πρόληψη ατυχημάτων - Ψυχολογία της εργασίας - Η αναπνοή και η κυκλοφορία του αίματος κατά την εργασία - Επαγγελματικό βρογχικό άσθμα, εξωγενείς κυψελιδίτιδες βυσσίνωση - Επαγγελματικός καρκίνος - Επαγγελματικές δερματοπάθειες - Παθήσεις του αίματος από επαγγελματικά αίτια - Επαγγελματική βαρυκοΐα - Επαγγελματική ηπατοπάθεια - Επαγγελματική νεφροπάθεια - Επαγγελματική καρδιοπάθεια - Παθήσεις των ματιών κατά την εργασία, φωτισμός και υγεία - Επαγγελματικές παθήσεις και κακώσεις του μυοσκελετικού συστήματος - Εργονομία - Οργάνωση Α’ βοηθειών σε εργασιακούς χώρους - Νομοθεσία για την υγιεινή και ασφάλεια της εργασίας - Πνευμονοκονιάσεις - Διεθνής ταξινόμηση με βάση την ακτινογραφία θώρακα - Η διάγνωση των επαγγελματικών πνευμονοπαθειών και η συμβολή σε αυτήν της ακτινολογικής εξέτασης. Πρακτική εξάσκηση: Επίσκεψη σε χώρο εργασίας (περιβάλλον της εργασίας, προδιαγραφές ασφαλείας, ιατρική υπηρεσία στο χώρο εργασίας).

- **Αίθουσα διδασκαλίας:** Αμφιθέατρο Ιατρικής (κάτω από τη γραμματεία). Τετάρτη 14:00 16:00.

- **Διάρκεια διδασκαλίας:** 13 x 2 = 26 ώρες.

- **Εξετάσεις:** Γραπτές.

- **Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία:** Ιατρική της Εργασίας (αναθεωρημένη έκδοση) University Studio Press 2002.

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** Δεν υπάρχει (επιθυμητή).

39. Κλινική Μικροβιολογία (ΙΑ0292)

Α΄ Εργαστήριο Μικροβιολογίας

Διευθυντής: Νικόλαος Μαλισιόβας, καθηγητής.

- **Υπεύθυνοι εκπαίδευσης:** Προπτυχιακά: Α. Παπά-Κονιδάρη, Μεταπτυχιακά: Τ. Βυζαντιάδης, Διδακτορικά: Ν. Μαλισιόβας.

- **Συντονιστής μαθήματος:** Ν. Μαλισιόβας.

- **Σκοπός του μαθήματος:** Σκοπός του μαθήματος είναι η εκμάθηση από τους φοιτητές: των βακτηρίων, ιών και παρασίτων που προκαλούν λοιμώξεις στον άνθρωπο ανά σύστημα, της κλινικής εικόνας και της εργαστηριακής διάγνωσης των λοιμώξεων αυτών.

- **Επιδιωκόμενοι στόχοι:** Οι στόχοι του μαθήματος είναι η συσχέτιση των λοιμώξεων των διαφόρων συστημάτων με τα αίτια που τις προκαλούν.

- **Μορφή εκπαίδευσης:** Εκπόνηση και παρουσίαση εργασιών.

- **Διδακτικές μονάδες:** 2.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Μικροβιολογία στην κλινική πράξη - Διαταραχές αιματολογικών παραμέτρων στις λοιμώξεις - Εισαγωγή στην κλινική ανοσολογία - Πυρετός αγνώστου αιτιολογίας - Λοιμώξεις γαστρεντερικού συστήματος - Λοιμώξεις ουροποιητικού συστήματος - Λοιμώξεις Κ.Ν.Σ. - Ανοσολογικό σύστημα και AIDS - Συγγενείς λοιμώξεις από ιούς - σχιζομύκητες και παράσιτα - Εργαστηριακή διερεύνηση ιογενών ηπατιτίδων - Συστηματικές μυκητιάσεις.

- **Διδάσκοντες:** Όλα τα Μέλη ΔΕΠ του Α΄ Εργαστηρίου Μικροβιολογίας του Τομέα Βιολογικών Επιστημών και Προληπτικής Ιατρικής.

- **Αίθουσες διδασκαλίας:** Αίθουσες του Α΄ Εργαστηρίου Μικροβιολογίας.

- **Πρόγραμμα – Ώρες διδασκαλίας:** Η διδασκαλία του μαθήματος γίνεται κατά το Η΄ εξάμηνο και περιλαμβάνει: Απασχόληση στο εργαστήριο 2 ώρες/εβδομάδα. Σύνολο ωρών εξαμήνου: 2 x 13 εβδ. = 26 ώρες.

- **Αξιολόγηση – Πρόοδος – Εξετάσεις:** Οι φοιτητές αξιολογούνται από τα μέλη ΔΕΠ αναλόγως της ποιότητας του θέματος που ανέλαβαν και του τρόπου και της ευχέρειας παρουσίασης.

- **Διδακτικό σύγγραμμα:** Δεν χορηγείται.

- **Βιβλιοθήκη:** Στο εργαστήριο υπάρχουν μικροβιολογικά περιοδικά και βιβλία.

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** Ελισάβετ Μαυρομιχάλη, τηλ. 999129.

40. Κλινική Φαρμακολογία (ΙΑ0293)

Α΄ Εργαστήριο Φαρμακολογίας

- **Διευθυντής:** Γεώργιος Καρακιουλάκης, καθηγητής.

- Υπεύθυνος εκπαίδευσης: Γεώργιος Καρακιουλάκης, καθηγητής

- Συντονιστής του μαθήματος: Μαρία Μυρωνίδου, καθηγήτρια

Β΄ Εργαστήριο Φαρμακολογίας

- Διευθυντής: Δημήτριος Κούβελας, καθηγητής.

- Υπεύθυνος εκπαίδευσης: Δημήτριος Κούβελας, καθηγητής

- Συντονιστής του μαθήματος: Γεώργιος Παπαζήσης, λέκτορας

- Σκοπός του μαθήματος: Η μεταφορά των θεωρητικών φαρμακολογικών γνώσεων στην κλινική πράξη.

- Επιδιωκόμενοι στόχοι: Ο στόχος του μαθήματος είναι ο φοιτητής να διδαχτεί την κλινική εφαρμογή της Φαρμακολογίας. Μεταξύ άλλων, διδάσκεται τις ενδείξεις και τους τρόπους χορήγησης των φαρμάκων, τα οφέλη και τους δυνητικούς κινδύνους από τη χορήγησή τους, καθώς και τους καταλληλότερους συνδυασμούς των φαρμάκων στις διάφορες κατηγορίες ασθενών. Οι γνώσεις αυτές συνδυαζόμενες με τις εμπειρίες που ο φοιτητής αποκτά κατά την κλινική άσκηση, του δίνουν τη δυνατότητα να επιλέγει εύστοχα φάρμακα, δόσεις, φαρμακομορφές και να σχεδιάζει θεραπευτικά σχήματα, προσαρμοσμένα στον ασθενή.

- Μορφή εκπαίδευσης: 1) Διαλέξεις στο αμφιθέατρο. Η παρακολούθηση των μαθημάτων αυτών είναι υποχρεωτική. 2) Συνεργασία των φοιτητών με τα μέλη ΔΕΠ για τη συγγραφή βιβλιογραφικών εργασιών που άπτονται σε θέματα Κλινικής Φαρμακολογίας.

- Διδακτικές μονάδες: 2. ECTS: 2,0 units

- Περιεχόμενο μαθήματος: Θεραπευτική αντιμετώπιση της υπέρτασης. Φαρμακευτική αγωγή σε ειδικές ομάδες ασθενών. Αλληλεπιδράσεις φαρμάκων. Στρατηγική σχεδιασμού της θεραπευτικής αγωγής. Φάρμακα σε οξέα καρδιακά επεισόδια. Θεραπευτική αντιμετώπιση των λοιμώξεων. Φαρμακευτική αγωγή σε γυναικολογικές παθήσεις. Αντιμετώπιση δηλητηριάσεων. Θεραπευτική αντιμετώπιση του σακχαρώδους διαβήτη. Θεραπευτική αγωγή στη ΧΑΠ και το βρογχικό άσθμα. Φάρμακα στην αναισθησία και τον πόνο

- Αίθουσες διδασκαλίας: Αμφιθέατρο Ανατομείου, Κτίριο Ιατρικής Σχολής.

- Σύνολο ωρών διδασκαλίας ανά φοιτητή: 2/εβδομάδα x 13 εβδομάδες = 26 ώρες.

- Πρόγραμμα - Ημερομηνίες εκπαίδευσης: Όπως προβλέπονται από το αναλυτικό πρόγραμμα της Σχολής.

- Αξιολόγηση - Πρόοδος - Εξετάσεις: Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται με εξετάσεις όπως προβλέπεται από το πρόγραμμα σπουδών. Εναλλακτικά, οι φοιτητές μπορεί να κριθούν με βάση βιβλιογραφική εργασία με τη μορφή άρθρου ανασκόπησης, την οποία εκπονούν σε θέμα της Κλινικής Φαρμακολογίας το οποίο επιλέγουν από σχετικό κατάλογο που καταρτίζεται από τα μέλη ΔΕΠ. Η βιβλιογραφική εργασία γίνεται από τον κάθε φοιτητή ατομικά. Οι φοιτητές συνεργάζονται με το μέλος του ΔΕΠ το οποίο έδωσε το θέμα και το οποίο τους βοηθά στην αναζήτηση της βιβλιογραφίας και στη σύνταξη του κειμένου.

- Διδάσκοντες: Γεώργιος Καρακιουλάκης, καθηγητής, τηλ.: 2310-999304, gkaraki@med.auth.gr, *Δημήτριος Κούβελας*, καθηγητής, τηλ.: 2310-999335, kouvelas@med.auth.gr, Μαρία Μυρωνίδου-Τζουβελέκη, καθηγήτρια, τηλ.: 2310-999345, mmyronid@auth.gr, *Γεώργιος Παπαζήσης*, λέκτορας, τηλ.: 2310-999365, gpapaz@med.auth.gr, Παρασκευή Παπαϊωαννίδου, καθηγήτρια, τηλ.: 2310-999314, ppap@med.auth.gr, *Χρυσάνθη Σαρδέλη*, επικ. καθηγήτρια, τηλ.: 2310-999353, sardeli@med.auth.gr.

- Εκπαιδευτικό υλικό - Βιβλία: Προτεινόμενα συγγράμματα: **1ο** «Βασική Κλινική Φαρμακολογία»τόμοι1και 2, Bertnam G. Katzung Εκδόσεις Πασχαλίδη 2009 **2ο** των G. Fuelgraff, D. Palm «Pharmakotherapie» σε επιμέλεια του Ι. Στ. Παπαδόπουλου, και με τον τίτλο «Φαρμακοθεραπεία-Κλινική Φαρμακολογία», εκδόσεις Παρισιάνου Α.Ε., 2005., και **3ο** το σύγγραμμα «Κλινική Φαρμακολογία» J.Reid, P. Rubin, B. Whiting Εκδόσεις Παρισιάνου 1996

- Γραμματειακή υποστήριξη: 2ος όροφος, τηλ. 2310 999357 κατά τις ώρες 09:00 π.μ. - 13:00 μ.μ. κάθε Δευτέρα. FAX Εργαστηρίου: 2310-999303.

41. Νευροφυσιολογία και Κλινικές Εφαρμογές (ΙΑ0304)

Μορφή μαθήματος: Επιλεγόμενο, Διατομεακό.

Εργαστήριο Πειραματικής Φυσιολογίας – Διευθυντής: Κ. Καλλαράς, καθηγητής.

Εργαστήριο Φυσιολογίας – Διευθύντρια: Μ. Αλμπάνη, καθηγήτρια.

- Εργαστήριο Κλινικής Νευροφυσιολογίας, Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ- Διευθύντρια: Α. Καρλοβασίτου-Κόνιαρη

- Συντονιστές: Μ. Αλμπάνη. Το μάθημα διδάσκεται: 2 ώρες/εβδομάδα από αμφιθεάτρου.

- Σύνολο ωρών εξαμήνου: 2 x 13 εβδ. = 26.

- Διδακτικές μονάδες: 2

- Μονάδες ECTS: 2

- Διδακτικά συγγράμματα: 1) D. Purves, G. Augustine, D. Fitzpatrick, W. Hall. Νευροεπιστήμη». Επιστημονικές Εκδόσεις Γ. Παρισιάνου. **2) R. Barker,S.Barasi.** «Νευροεπιστήμες με μια ματιά». Επιστημονικές Εκδόσεις Γ. Παρισιάνου. **3) E. Kandel, J.H.Schwartz, T.M. Jessel**. «Νευροεπιστήμη και συμπεριφορά». Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.

- Διδάσκοντες: Μέλη ΔΕΠ των Εργαστηρίων Φυσιολογίας και Πειραματικής Φυσιολογίας (Αλμπάνη Μαρία, καθηγήτρια, Ανωγειανάκις Γεώργιος, καθηγητής, Καλλαράς Κωνσταντίνος, καθηγητής, Δωροθέα Καπουκρανίδου, επίκ. καθηγήτρια, Κοσμίδης Ευστράτιος, λέκτο-

ρας, Κουτσονικόλας Δημήτριος, αναπλ. καθηγητής, Κριτής Αριστείδης, επίκ. καθηγητής, Λιαγκούρης Ιωάννης, επίκ. καθηγητής, Σπάνδου Ευαγγελία, επίκ. καθηγήτρια, Στεργίου-Μιχαηλίδου Βασιλική, επίκ. καθηγήτρια, Συμεωνίδου Κωνσταντίνα, αναπλ. καθηγήτρια) καθώς και του Εργαστηρίου Κλινικής Νευροφυσιολογίας.

- Σκοπός του μαθήματος: Η γνώση της λειτουργίας των αισθητηρίων οργάνων, των ανώτερων εγκεφαλικών λειτουργιών και των νευροφυσιολογικών τεχνικών που χρησιμοποιούνται για τη διάγνωση νευροπαθειών.

- Επιδιωκόμενοι στόχοι: Η σύνδεση της φυσιολογίας του νευρικού συστήματος με την εργαστηριακή διαγνωστική των νευροπαθειών.

- Περιεχόμενο μαθήματος: Ηλεκτροεγκεφαλογράφημα **(**ΗΕΓ) - Προκλητά Δυναμικά - Λειτουργικές Απεικονίσεις - Χαρτογράφηση Εγκεφάλου, Όραση, Όσφρηση, Γεύση, Ακοή, Μνήμη – Μάθηση, Λόγος – Ομιλία – Προσοχή. Νευροφυσιολογικός Έλεγχος Ν.Σ. (Κλινικές εφαρμογές), Ηλεκτροεγκεφαλογράφημα (Κλινικές εφαρμογές επιληψίας), *Ηλεκτροεγκεφαλογράφημα του ύπνου* (Πολυ-υπνογράφημα, Φυσιολογία και Παθοφυσιολογία του ύπνου), *Νευροφυσιολογικός έλεγχος του Περιφερικού Νευρικού συστήματος (*Κλινικές εφαρμογές Πολυνευροπάθειες – Ριζοπάθειες – Μυελοπάθειες – Μυοπάθειες – Μυασθένεια, Νευρογράφημα, Μυογράφημα, Έλεγχος της Νευρομυϊκής σύναψης, Έλεγχος του Α.Ν.Σ.), *Προκλητά δυναμικά (*Κλινικές εφαρμογές, Οπτικά προκλητά δυναμικά, Αμφιβληστροειδογράφημα – Κορημετρία, Σωματοαισθητικά προκλητά δυναμικά, Διακρανιακός μαγνητικός ερεθισμός, Ενδογενή ή γνωσιακά προκλητά δυναμικά)

- Μορφή εκπαίδευσης: Διδασκαλία από Αμφιθεάτρου. Λεπτομερέστερη ανάλυση στους επί μέρους στόχους του μαθήματος αναφέρονται στις ιστοσελίδες: **http://**www.experimentalphysiology.gr και http://physiology.med.auth.gr

- Αίθουσες και ώρες διδασκαλίας: Αίθουσα διδασκαλίας Εργαστηρίων Φυσιολογίας και Εργαστήριο Κλινικής Νευροφυσιολογίας, Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ (Διευθύντρια: Α. Καρλοβασίτου-Κόνιαρη), κάθε Δευτέρα και ώρες 15:00-17:00.

- Εξετάσεις: Οι εξετάσεις του μαθήματος είναι γραπτές και διεξάγονται σύμφωνα με το εγκεκριμένο από τη Σχολή πρόγραμμα. Η διαδικασία των εξετάσεων διαμορφώνεται ετησίως (στην αρχή του εξαμήνου) κατόπιν συλλογικής αποφάσεως των μελών ΔΕΠ που διδάσκουν το μάθημα.

- Γραμματειακή υποστήριξη: Υπεύθυνοι για φοιτητικά ζητήματα: Θεοδωρίδου Καλλιόπη (Εργαστήριο Πειραματικής Φυσιολογίας, τηλ. 2310999172) και Παπαδήμα Γεωργία (Εργαστήριο Φυσιολογίας, τηλ. 2310999239). Ώρες: 11:00-13:00

42. Μεταβολικές Παθήσεις των Οστών (ΙΑ0407)

- Οργανωτής: Γ’ Ορθοπαιδική Κλινική, Γενικό Νοσοκομείο «Παπαγεωργίου».

- Διευθυντής: Καπετάνος Γεώργιος, καθηγητής.

- Συντονιστές: Καπετάνος Γεώργιος, καθηγητής, Ποτούπνης Μιχαήλ, επίκ. καθηγητής

- Σκοπός του μαθήματος: Η απόκτηση βασικών γνώσεων σε ένα εντυπωσιακά αναπτυσσόμενο γνωστικό αντικείμενο, τις μεταβολικές παθήσεις των οστών. **- Επιδιωκόμενοι στόχοι:**

Η κατανόηση των μηχανισμών λειτουργίας του μυοσκελετικού συστήματος, της σημασίας του οστικού μεταβολισμού, της ποιοτικής υφής των οστών και των μηχανικών τους ιδιοτήτων. Υπηρετεί και προάγει το συναφές γνωστικό αντικείμενο της Ορθοπαιδικής.

- Μορφή εκπαίδευσης: Προαιρετική με κλινικά μαθήματα.

- Διδάσκοντες – Διδακτικές μονάδες: Γ. Καπετάνος καθηγητής, Ι. Κύρκος καθηγητής, , Ν. Γαλάνης επίκ. καθηγητής, , Δ. Γουλής επίκ. καθηγητής, Ι. Ιακώβου επίκ. καθηγητής, Β. Κιμισκίδης επίκ. καθηγητής, Κ. Μάρκου επίκ. καθηγητής Φ. Σάιεχ επίκ. καθηγητής, Μ. Ποτούπνης επίκ. καθηγητής, Ι. Σαρρής επίκ. καθηγητής, , Κ. Παπαβασιλείου επιμελητής Β΄.

- Περιεχόμενο μαθήματος: Κύτταρα οστίτη ιστού, Οστική παραγωγή και ρύθμισή της, Οστική ανακατασκευή, Οστική πυκνότητα – Κορυφαία οστική πυκνότητα, Κλινική αξιολόγηση των διαταραχών του οστικού μεταβολισμού, Νόσος Paget, Μεταβολικές και αναπτυξιακές παθήσεις στον αναπτυσσόμενο σκελετό, Οστεοπόρωση: ορισμός, επιδημιολογικά στοιχεία, Παθογένεια οστεοπόρωσης, Παράγοντες κινδύνου για την εμφάνιση οστεοπόρωσης, Κλινική εικόνα οστεοπόρωσης, Διάγνωση οστεοπόρωσης (Απεικονιστικές μέθοδοι, Βιοχημικοί οστικοί δείκτες), Θεραπεία οστεοπόρωσης – Σύγχρονες απόψεις, Οστεοπορωτικά κατάγματα – Αντιμετώπιση, Προληπτικός έλεγχος, αξιολόγηση, Ανδρική οστεοπόρωση, Παροδική οστεοπόρωση, Άσκηση και μεταβολικές παθήσεις, Παθήσεις ΚΝΣ και οστικός μεταβολισμός, Εκδηλώσεις μεταβολικών παθήσεων των οστών από την περιοχή της κεφαλής και του τραχήλου.

- Αίθουσα διδασκαλίας: Αμφιθέατρο Ιατρικής Σχολής Ώρα: 15:00-17:00. Διάρκεια: 28 διδακτικών ωρών.

- Πρόγραμμα – Ημερομηνίες Εκπαίδευσης: Η' εξάμηνο, ημέρα Τετάρτη.

- Έλεγχος, Πρόοδος, Εξετάσεις: Ερωτήσεις Multiple Choice.

- Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία: 1. "ΜΕΤΑΒΟΛΙΚΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΟΣΤΩΝ" Γεωργίου Καπετάνου, University Studio Press, 2. "ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ" Γεωργίου Καπετάνου, University Stuidio Press.

- Γραμματειακή υποστήριξη: κ. Μαριάνθη Καμίδου. Καθημερινά από 8:30 - 14:00. Τηλέφωνα για την εξυπηρέτηση των φοιτητών: 2313323702, fax 2310991564 e-mail: mkamidou@gmail.com, g-ortho@otenet.gr http: www.ortho-auth.gr

43. Ιατρική βασισμένη στην τεκμηρίωση (ΙΑ0410)

- **Υπεύθυνος μαθήματος:** Δ. Κούβελας, καθηγητής.

- **Συντονιστές μαθήματος:** Δ. Κούβελας, καθηγητής, Απ. Τσάπας, επίκ. καθηγητής.

- **Σκοπός και στόχοι:** Σκοπός του μαθήματος είναι η εισαγωγή του φοιτητή στις αρχές της Ιατρικής βασισμένης στην τεκμηρίωση. Στόχοι του μαθήματος είναι ο φοιτητής/φοιτήτρια:

• Να μπορεί να αντιλαμβάνεται και χρησιμοποιεί βασικούς όρους της κλινικής επιδημιολογίας (επίπτωση, επιπολασμός).

• Να μπορεί να αξιολογήσει και να επιλέξει την πλέον κατάλληλη διαγνωστική δοκιμασία, με βάση την ευαισθησία και την ειδικότητα.

• Να μπορεί να θέτει προτεραιότητες στην επιλογή θεραπευτικών σχημάτων με βάση το προσδοκώμενο όφελος.

• Να μπορεί να μετασχηματίσει κλινικά περιστατικά σε ορθά διατυπωμένα ερευνητικά ερωτήματα.

• Να μπορεί να αναζητήσει πρωτογενή και δευτερογενή τεκμήρια.

• Να μπορεί να κάνει κριτική θεώρηση των στοιχείων.

- **Μορφή διδασκαλίας:** Το όλο εκπαιδευτικό πρόγραμμα περιλαμβάνει 13 δίωρες παρακολουθήσεις υπό τη μορφή διαλέξεων και φροντιστηριακών μαθημάτων. Την 1η ώρα θα πραγματοποιείται διάλεξη και τη 2η ώρα φροντιστηριακό μάθημα με τη μορφή άσκησης, επίδειξης περιστατικών και/ή πρακτικής εξάσκησης στη χρήση των εννοιών που παρουσιάσθηκαν στην πρώτη ώρα. Στη διάρκεια του φροντιστηριακού μαθήματος θα παροτρύνεται η συμμετοχή των φοιτητών υπό τη μορφή συζήτησης. Στο χώρο υπάρχει η δυνατότητα χρήσης διαφόρων εποπτικών μέσων (επιδιαφανοσκόπειο, συσκευή προβολής διαφανειών, μηχάνημα πολυμέσων).

- **Μορφή αξιολόγησης:** Γραπτή αξιολόγηση στο τέλος του εξαμήνου με τη μορφή εξετάσεων (πολλαπλές ερωτήσεις, ασκήσεις, κριτική θεώρηση εργασιών)/εργασία.

- **Βοηθήματα:** Βιβλίο: Evidence-based medicine, 3rd edition, Sharon Strauss et al, Elsevier. Σημειώσεις: Διδακτικές σημειώσεις.

- **Περιεχόμενο – Ύλη:** Τι είναι η Ιατρική βασισμένη στην τεκμηρίωση. Αρχές στατιστικής. Είδη μελετών – Αξιολόγηση τεκμηρίων. Διατύπωση ερευνητικού ερωτήματος. Αναζήτηση πρωτογενών και δευτερογενών τεκμηρίων. Μελέτες διάγνωσης και screening. Μελέτες πρόγνωσης. Μελέτες θεραπείας. Μελέτες βλαπτικής επίδρασης.

- Διδάσκοντες: Κούβελας Δημήτριος, Τσάπας Απόστολος, Ταρλατζής Βασίλειος, Τούλης Κωνσταντίνος, Κολυμπιανάκης Ευστράτιος, Γαρύφαλλος Αλέξανδρος, Γουλής Δημήτριος, Γουλής Ιωάννης.

- **Γραμματεία:** Στέλλα Λάσκαρη.

44. Στοματική Γναθοπροσωπική Χειρουργική (ΙΑ0381)

- **Συντονιστής μαθήματος:** Κωνσταντίνος Αντωνιάδης, καθηγητής Οδοντιατρικής Σχολής.

- **Διδάσκοντες:** μέλη ΔΕΠ της Στοματικής και Γναθοπροσωπικής Χειρουργικής της Οδοντιατρικής Σχολής.

- **Γραμματεία:** Π. Ευσταθιάδου, τηλ. 999651, fax 999451.

- **Σκοπός – Στόχοι – Επιδιωκόμενα αποτελέσματα:** Σκοπός: Η γνωστοποίηση του αντικειμένου και των δυνατοτήτων της ειδικότητας της Στοματικής και Γναθοπροσωπικής Χειρουργικής. Στόχοι: Να ενημερώσει το φοιτητή το φάσμα των παθήσεων που ανήκουν στην ειδικότητα της Στοματικής και Γναθοπροσωπικής Χειρουργικής. Να του ενισχύσει τη γνώση στις παθήσεις της στοματικής και γναθοπροσωπικής περιοχής. Να τον κάνει ικανό να αποτιμά τις κακώσεις, τις φλεγμονές, τις δυσπλασίες και τις νεοπλασίες του στόματος και της γναθοπροσωπικής χώρας.

- **Αίθουσες – Ώρες διδασκαλίας:** Το μάθημα διδάσκεται στην Απογευματινή Ζώνη εκπαίδευσης σε αμφιθέατρο της Οδοντιατρικής Σχολής, ένα δίωρο την εβδομάδα. Συνολικά περιλαμβάνει 10 δίωρα φροντιστηριακού μαθήματος και 3 δίωρα διαδικασία αυτομάθησης, παρουσίαση κλινικών περιπτώσεων (13 δίωρα, 26 ώρες, 2 διδακτικές μονάδες).

- **Μορφή διδασκαλίας:** Χορήγηση βιβλίου, βιβλιογραφία με την έναρξη. Εισηγήσεις, συζητήσεις και παρουσιάσεις εργασιών (10 δίωρα). Καθοδηγούμενη αυτομάθηση, εκπόνηση εργασιών στους τομείς του γνωστικού αντικειμένου της ειδικότητας (1 δίωρο). Παρουσίαση κλινικών περιπτώσεων, συζήτηση (2 δίωρα).

- **Μορφή αξιολόγησης:** Ενδιάμεση αξιολόγηση (παρακολούθηση, εκπαιδευτικές δοκιμασίες, tests) και εκπόνηση εργασίας ή προφορική δοκιμασία.

- **Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία:** Βιβλίο: «Μαθήματα Στοματικής και Γναθοπροσωπικής Χειρουργικής», Κ. Αντωνιάδης, καθηγητής.

- **Περιεχόμενα – Ύλη:** Δυσπλασίες προσώπου, Οδοντογενείς λοιμώξεις, Κύστεις γνάθων, Έγκλειστα δόντια, Εμφυτεύματα και διατατική οστεογένεση, Πόνος στο πρόσωπο, Κατάγματα σπλαχνικού κρανίου, Καρκίνος του στόματος, Οδοντογενείς όγκοι, καλοήθεις όγκοι, Ορθογναθική χειρουργική, Χειλεογναθοϋπεριώιο σχιστία, Βιοϋλικά στη στοματογναθοπροσωπική χειρουργική.

45. Πυρηνική Ιατρική (ΙΑ0335)

Α΄ Εργαστήριο Πυρηνικής Ιατρικής Γ.Ν.Θ. Ιπποκράτειο

Διευθυντής: Κωνσταντίνος Γ. Καρακατσάνης, καθηγητής.

Β΄ Εργαστήριο Πυρηνικής Ιατρικής Γ.Ν.Θ. ΑΧΕΠΑ

Διευθύντρια: Άννα Γκοτζαμάνη-Ψαρράκου, αναπλ. καθηγήτρια.

Γ΄ Εργαστήριο Πυρηνικής Ιατρικής Γ.Ν.Θ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

Διευθυντής: Νικόλαος Δ. Καρατζάς, καθηγητής.

- **Σκοπός του μαθήματος:** Η ενημέρωση των τελειοφοίτων φοιτητών της Ιατρικής για τις διαγνωστικές και θεραπευτικές εφαρμογές της Πυρηνικής Ιατρικής. Περαιτέρω, παρέχονται οι απαραίτητες γνώσεις, ώστε ο γενικός ιατρός να είναι σε θέση να εφαρμόσει τον πλέον κατάλληλο διαγνωστικό αλγόριθμο για την επίλυση των καθημερινών διαγνωστικών προβλημάτων. Οι διαγνωστικές εφαρμογές καλύπτουν σήμερα ένα ευρύτατο φάσμα ασθενειών μεταξύ των οποίων ιδιαίτερη θέση κατέχουν οι καρδιολογικές και ογκολογικές εφαρμογές, οι οποίες μάλιστα είναι μη επεμβατικές και επομένως κατάλληλες για ευαίσθητες ομάδες ασθενών, όπως οι ηλικιωμένοι και οι παιδιατρικοί ασθενείς.

- **Διδάσκοντες:** Στο Α΄ Εργαστήριο ο Κ. Καρακατσάνης, καθηγητής. Στο Β΄ Εργαστήριο η Άννα Γκοτζαμάνη-Ψαρράκου, αναπλ. καθηγήτρια. Στο Γ΄ Εργαστήριο ο Ν. Καρατζάς, καθηγητής, ο Γ. Άρσος, αναπλ. Καθηγητής, ο Αργύριος Δούμας, επίκ. καθηγητής και ο Ιωάννης Ιακώβου, , επίκ. Καθηγητής.

- **Εξάμηνο διδασκαλίας:** Το επιλεγόμενο μάθημα μπορούν να το δηλώνουν φοιτητές από το 8ο έως και το 12ο εξάμηνο. Το μάθημα διδάσκεται κατά το εαρινό εξάμηνο. Ιδανικά, οι φοι-

τητές θα πρέπει να έχουν παρακολουθήσει και εξετασθεί επιτυχώς στα βασικά κλινικά μαθήματα (Παθολογία, Χειρουργική, Παιδιατρική) -αλλά και στο μάθημα της Απεικονιστικής Διαγνωστικής προκειμένου να είναι σε θέση να κατανοήσουν τις κλινικές εφαρμογές του μαθήματος αυτού.

- **Αίθουσες – Πρόγραμμα διεξαγωγής του μαθήματος:** Οι φοιτητές οι οποίοι εγγράφονται στο Α΄, Β΄ και στο Γ΄ Εργαστήριο Πυρηνικής Ιατρικής μπορούν να επικοινωνούν για πληροφορίες με τον Κ. Καρακατσάνη τηλ. 2313 312091, την Άννα Γκοτζαμάνη-Ψαρράκου τηλ. 994748 και τον Ν. Καρατζά τηλ. 991599, αντιστοίχως. Όσον αφορά ιδιαίτερα στο Α΄ Εργαστήριο Πυρηνικής Ιατρικής, οι ανακοινώσεις για τις ημέρες, τις ώρες και τον τόπο των φροντιστηριακών μαθημάτων αναρτώνται έγκαιρα τόσο στον πίνακα ανακοινώσεων στο Εργαστήριο (υπόγειο Α΄ κτιρίου στο Γ.Ν.Θ. «Ιπποκράτειο») όσο και στην ιστοσελίδα της Γραμματείας της Σχολής μας (http://gram.med.auth.gr, ανακοινώσεις Εργαστηρίων). Συνιστάται με έμφαση όπως οι φοιτητές παρακολουθούν τα φροντιστηριακά μαθήματα, διότι με τον τρόπο αυτόν και ο σκοπός του μαθήματος εκπληρούται και η επίδοση στις τελικές εξετάσεις είναι καλύτερη και επιτυγχάνεται με μικρότερο κόπο. Στα φροντιστηριακά μαθήματα παρουσιάζονται συγκεκριμένα περιστατικά ασθενών και επεξηγείται η διαγνωστική συνεισφορά των μεθόδων της Πυρηνικής Ιατρικής. Η εγγραφή των φοιτητών γίνεται σε κάθε ένα από τα προαναφερθέντα τρία νοσοκομεία μετά από ανακοίνωση των αντίστοιχων Εργαστηρίων. Για τις ημέρες και ώρες παρακολούθησης των φροντιστηριακών μαθημάτων λαμβάνεται υπόψη και η επιθυμία των φοιτητών. Στο «Ιπποκράτειο» Νοσοκομείο τα μαθήματα γίνονται κάθε Πέμπτη 15:00-17:00 και 17:00-19:00.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Η διδασκόμενη ύλη του μαθήματος έχει ως εξής: Παθήσεις της καρδιάς, των νεφρών, ενδοκρινών αδένων, του ΚΝΣ, του μυοσκελετικού συστήματος, των πνευμόνων, των εν τω βάθει φλεβών, του γαστρεντερικού συστήματος, των λεμφαγγείων, μελέτη των φλεγμονών, Θεραπευτική Πυρηνική Ιατρική, ογκολογία και υπολογισμός ποσοτικών παραμέτρων με μεθόδους Πυρηνικής Ιατρικής (μάζα ερυθρών αιμοσφαιρίων, GFR κ.λπ.).

- **Εξετάσεις – Βαθμολογία:** Οι εξετάσεις είναι γραπτές στο τέλος του εξαμήνου, ενώ, για όσους επιθυμούν είναι δυνατόν να υπάρξουν και προφορικές εξετάσεις. Στους φοιτητές διανέμεται με την έναρξη του εξαμήνου φυλλάδιο με ερωτήσεις, οι οποίες καλύπτουν, κατά το μέλλον, την εξεταστέα ύλη του μαθήματος. Όσοι φοιτητές έχουν τη διάθεση και το χρόνο να εκπονήσουν, συγγράψουν και παρουσιάσουν εργασία στο τέλος του εξαμήνου -υπό την επίβλεψη κάποιου μέλους ΔΕΠ- θα έχουν, επιπροσθέτως του βαθμού του γραπτού τους δοκιμίου, 1-3 μονάδες, ανάλογα με την ποιότητα και την επιτυχία στην παρουσίαση της εργασίας τους.

- **Διδακτικό σύγγραμμα:** Στους φοιτητές διανέμεται, στην αρχή του εξαμήνου, το εγκεκριμένο διδακτικό σύγγραμμα «Πυρηνική Ιατρική» των συγγραφέων (μελών ΔΕΠ) Κ. Καρακατσάνη, Ν. Καρατζά, Ά. Γκοτζαμάνη-Ψαρράκου και Γ. Άρσου, από το βιβλιοπωλείο «Εκδόσεις Ζήτη», Αρμενοπούλου 27, Θεσσαλονίκη 546 35, τηλ. 203720.

46. Βασικές Αρχές της Πειραματικής Ιατρικής (ΙΑ0403)

Επιλεγόμενο διατομεακό και διατμηματικό

Μάθημα Προπτυχιακής Εκπαίδευσης

- Συντονιστής του μαθήματος: Β. Καραμπατάκης, αναπλ. καθηγητής Πειραματικής Οφθαλμολογίας.

- **Διδάσκοντες:** Μέλη ΔΕΠ της Ιατρικής, της Νομικής και της Κτηνιατρικής Σχολής του Α.Π.Θ.

- **Γραμματεία:** Εργαστήριο Πειραματικής Οφθαλμολογίας, κτίριο Διοίκησης, τηλ. 999924, e-mail: karophth@auth.gr

- **Σκοπός – Στόχοι – Επιδιωκόμενα αποτελέσματα:** Σκοπός του μαθήματος είναι η αρτιότερη εκπαίδευση των προπτυχιακών φοιτητών της Ιατρικής Σχολής ώστε να μπορούν να ανταποκριθούν στις σύγχρονες ανάγκες μιας πειραματικής έρευνας. Στόχοι του μαθήματος είναι: να ενημερωθεί ο φοιτητής για την ιστορία, την εξέλιξη και τις βασικές αρχές της Πειραματικής Ιατρικής - να εκπαιδευτεί ώστε να μπορεί να σχεδιάζει και να υλοποιεί μια πειραματική έρευνα - να αποκτήσει τις απαραίτητες γνώσεις που αφορούν στις υποδομές για τη χρήση των πειραματοζώων στην ιατρική έρευνα - να γνωρίσει τα βασικά στοιχεία της οργάνωσης ενός πειραματικού εργαστηρίου - να ενημερωθεί για το νομικό καθεστώς που διέπει τις πειραματικές έρευνες - να αποκτήσει μια σφαιρική άποψη για το χειρισμό και τη φροντίδα των πειραματοζώων και τη λήψη βιολογικών και ιστολογικών δειγμάτων - να ενημερωθεί για την αναλγησία, την αναισθησία και την μικροβιολογική και γενετική τυποποίηση των πειραματοζώων- να αποκτήσει μια σφαιρική γνώση για τις κατευθύνσεις και τους στόχους που έχει σήμερα η πειραματική έρευνα σε διάφορες ιατρικές ειδικότητες.

- Αίθουσες – Ώρες διδασκαλίας: Το μάθημα θα διδάσκεται στην Απογευματινή Ζώνη Εκπαίδευσης, στο Αμφιθέατρο Α’ ή όποιο άλλο υποδειχτεί ανάλογα με τις ανάγκες της συγκεκριμένης μέρας. Συνολικά, περιλαμβάνει 13 δίωρα (26 ώρες), 2 διδακτικές μονάδες.

- **Μορφή διδασκαλίας:** Χορήγηση σημειώσεων - εισηγήσεων και βιβλιογραφίας - διαλέξεις από τους διδάσκοντες με παρουσίαση διαφανειών και βίντεο συζήτηση με κάθε διδάσκοντα σε κάθε διδακτική ενότητα - πρακτική άσκηση στο Εργαστήριο.

- **Μορφή αξιολόγησης:** Σύνταξη ενός σύντομου πειραματικού πρωτοκόλλου.

- **Βοηθήματα:** Σημειώσεις. Βιβλίο: «Εγχειρίδιο μελέτης ζώων εργαστηρίου»

Θ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

47. Αγγειοχειρουργική (ΙΑ0240)

- **Υπεύθυνος:** Νικόλαος Σαρατζής, αναπλ. καθηγητής τηλ. 2310 991589

- **Συντονιστής:** Κ. Τρυγόνης, αναπλ. καθηγητής.

- **Σκοπός του μαθήματος:** Βασικές γνώσεις Αγγειοχειρουργικής.

- **Επιδιωκόμενοι στόχοι:** Εξοικείωση με την παθοφυσιολογία των νόσων των

αγγείων τη διάγνωση και τις θεραπευτικές μεθόδους (συντηρητικές ενδαγγειακές, χειρουργικές).

- **Μορφή εκπαίδευσης:** Θεωρία.

- **Διδάσκοντες – Διδακτικές μονάδες:** Τα μέλη ΔΕΠ Αγγειοχειρουργοί του Τομέα Χειρουργικής 26 ώρες (2 ώρες εβδομαδαίως επί 13 εβδομάδες).

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Κλινική και παρακλινική διερεύνηση αγγειακών παθήσεων. Οξεία αρτηριακή απόφραξη. Εγκεφαλική ισχαιμία. Παθήσεις θωρακικής αορτής και αορτικού τόξου. Αορτολαγόνια απόφραξη (Leriche)-Νεφραγγειακή υπέρταση. Αθηροσκληρωτική αποφρακτική νόσος περιφερικών αγγείων. Νόσος του Burger και Διαβητική Αγγειοπάθεια. Ανευρύσματα κοιλιακής αορτής. Περιφερικά και σπλαχνικά ανευρύσματα. Σπλαχνικά αγγειακά σύνδρομα. Λειτουργικές παθήσεις αρτηριών και συγγενείς δυσπλασίες. Σύνδρομο άνω θωρακικού στομίου. Σύνδρομα συμπίεσης αρτηριών.

- **Αίθουσα διδασκαλίας:** Αμφιθέατρο Νοσοκομείο Παπαγεωργίου. Ώρα: 2 ώρες εβδομαδιαίως. Διάρκεια: 13 εβδομάδες.

- **Πρόγραμμα – Ημερομηνίες Εκπαίδευσης:** Θεωρία. Τρίτη, ώρα 14:0016:00.

- **Έλεγχος – Πρόοδος – Εξετάσεις:** Γραπτές εξετάσεις.

- **Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία:** 1. Βιβλίο Χειρουργικής του Τομέα Χειρουργικής. 2. «Αρχές Σύγχρονης Αγγειοχειρουργικής», Δ. Α. Κισκίνη-Κ. Δ. Κτενίδη.

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** ΕΤΕΠ Κλινικής.

48. Ακτινοθεραπευτική Ογκολογία (ΙΑ0382)

- Υπεύθυνος: Κυριακή Πιστεύου – Γομπάκη καθηγήτρια Τηλ. 994727

- Σκοπός του Μαθήματος: Η απόκτηση από τον φοιτητή βασικών γνώσεων Ογκολογίας και η κατανόηση του αντικειμένου και των δυνατοτήτων της ειδικότητας της Ακτινοθεραπευτικής Ογκολογίας

- Επιδιωκόμενοι στόχοι: Η μετάδοση, στους φοιτητές, γνώσεων που αφορούν την πρόληψη, την διάγνωση, τη σταδιοποίηση, την αντιμετώπιση των κακοήθων νεοπλασιών και την παρακολούθηση και υποστηρικτική αγωγή των Ογκολογικών ασθενών. Η κατανόηση των ραγδαίων εξελίξεων της Ακτινοθεραπευτικής Ογκολογίας την τελευταία 10ετία, που οφείλονται στην αλματώδη πρόοδο της Ακτινοφυσικής, της Πληροφορικής και Η/Υ, καθώς και της Μοριακής Ογκολογίας.

- Μορφή Εκπαίδευσης: Χορήγηση βιβλιογραφίας με την έναρξη του μαθήματος. Εισηγήσεις με χρήση πολυμέσων και συζήτηση κλινικών περιπτώσεων (φροντιστήριο) στο τέλος της εισήγησης. Επίδειξη χώρων και μονάδων Ακτινοθεραπείας σε λειτουργία. Επαφή με τους Ογκολογικούς ασθενείς και τη θεραπεία τους, σε τρεις φάσεις:

Προ του σχεδιασμού θεραπείας: (Κλινική εκτίμηση / Σταδιοποίηση – Σκοπός θεραπείας (ριζικός ή ανακουφιστικός) – Επιλογή θεραπείας (μόνο Ακτινοθεραπεία ή συνδυασμός με εγχείρηση και χημειοθεραπεία ή και τα δύο)

Ακτινοθεραπευτικό πλάνο θεραπείας: Προσδιορισμός δόσης ακτινοβολίας και όγκου προς ακτινοθεραπεία σύμφωνα με ανατομία, ιστολογικό τύπο, στάδιο, κ.α και φυσιολογικών ιστών στη περιοχή / Μέθοδος ακινητοποίησης ασθενούς / Απεικόνιση σχεδιασμός όγκου στόχου – τοποθέτηση δεδομένων στον εξομοιωτή και στο computerizing πλάνο θεραπείας / Επιλογή τεχνικής, τροποποίηση δεσμών ακτινοβολίας / Εκτίμηση με computer της κατανομής της δόσης ακτινοβολίας σε συνεργασία με Ακτινοφυσικό

Χορήγηση Ακτινοθεραπείας στο Ακτινοθεραπευτικό μηχάνημα: Περιγραφή συνολικής δόσης / Εφαρμογή θεραπείας στο κρεββατι θεραπείας / Πιστοποίηση ακρίβειας σχεδιασμού όγκου με εντοπιστικά film / Έναρξη χορήγησης ακτινοβολίας / Αναφορά θεραπείας / Εκτίμηση έκβασης θεραπείας

- Διδάσκοντες–Μελη ΔΕΠ Τμήματος Ακτινοθεραπευτικής Ογκολογίας: Κυριακή Πιστεύου – Γομπάκη καθηγήτρια, Ιωάννης Τζιτζίκας επικ. καθηγητής, καθώς και Κλινικοί Ιατροί μέλη ΔΕΠ διαφόρων ειδικοτήτων ανάλογα με τις ανάγκες του διασυνδεδεμένου μαθήματος

- Διδακτικές μονάδες: Το μάθημα διδάσκεται 6 ώρες εβδομαδιαίως

- Σύνολο ωρών εξαμήνου: 6 Χ 13 εβδ. = 78 ώρες

- Διδακτικές μονάδες: 6 (έξι)

- Περιεχόμενο Μαθήματος:

Α) Γενικό μέρος: « Ακτινοπροστασία – Αρχές Ακτινοφυσικής », «Γενικές Αρχές Ακτινοβιολογίας και Αικτινοθεραπείας»

Β) Ειδικό Μέρος: « Ανάπτυξη των νεοπλασιών κατά σύστημα », [Επιδημιολογία, Ογκοπαθογένεια, Κλινική Εικόνα, Διάγνωση, Σταδιοποίηση, Στρατηγική Θεραπείας, Παρενέργειες Θεραπείας, Πρόγνωση, Παρουσίαση Κλινικών Περιπτώσεων]

- Προτεινόμενα Ξενόγλωσσα συγγράμματα: 1. Rubin Philip Clinical Oncology – A multidisciplinary Approach for Physicians and Students and CD –ROM **SAWNDERS** 0721674968, **2a.** Peter Hoskin Radiotherapy in Practice – External Beam Therapy **OXFORD UNIVERSITY PRESS** 0198529295, **2b.** Peter Hoskin Radiotherapy in Practice – Brachytherapy **OXFORD UNIVERSITY PRESS** 0198529406, **3.** Hanna-Crosby-MacBeth Practical Clinical Oncology **CAMBRIDGE UNIVERSITY PRESS** 0521618169, **4.** Perez/Brady Principles and Practical of Radiation Oncology **J.B. LIPPINCOTT COMPANY** 078176369X

- Ωρα & Χώρος Διδασκαλίας: Το μάθημα θα διδάσκεται στο Θ΄Εξάμηνο σπουδών, στην πρωϊνή ζώνη εκπαίδευσης στο Αμφιθέατρο Νευροεπιστημών (5όροφο κτίριο του Παν. Γεν. Νοσοκομείου ΑΧΕΠΑ) και στο χώρο Ακτινοθεραπείας του Πανεπιστημιακού Ακτινοθεραπευτικού Τμήματος ανά ομάδες φοιτητών. Περιλαμβάνει συνολικά δεκατρία (6 Χ 13) δίωρα εισηγήσεων – πρακτικής – φροντιστηριακής άσκησης (6 διδακτικές μονάδες)

- Μορφή αξιολόγησης: Ενδιάμεση αξιολόγηση. Παρακολούθηση προαιρετική συμμετοχή σε εκπαιδευτικές δοκιμασίες – tests, εκπόνηση βιβλιογραφικής εργασίας. Γραπτές εξετάσεις για όσους το επιθυμούν, δεν συμμετείχαν ή δεν απέδωσαν στην προηγούμενη αξιολόγηση.

- Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία: «Αρχές Ακτινοθεραπευτικής Ογκολογίας» Κ. Πιστεύου – Γομπάκη, Ι. Τζιτζίκας, University Studio Press, Θεσσαλονίκη, Κατάλογος ψηφιακών τόπων (Web sites), Κατάλογος βιβλιογραφίας

- Αξιολόγηση Μαθήματος: Αξιολόγηση από το φοιτητή του μαθήματος, της εκπαιδευτικής διαδικασίας και των διδασκόντων.

- **Γραμματειακή Υποστήριξη:** Καλλιόπη Κούσκουρα ΕΤΕΠ Εργαστηρίου Ακτινοθεραπευτικής Ογκολογίας, Παν. Γεν. Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ, ώρες 09:00 – 14:00, τηλ.: 2310994723 / 993420 FAX: 2310994722

49. Πλαστική Χειρουργική (ΙΑ0333)

- Τύπος του Μαθήματος: Επιλεγόμενο

- Επίπεδο του Μαθήματος: Προπτυχιακό

- Αριθμός απονεμόμενων πιστωτικών μονάδων: 2

- Υπεύθυνη μαθήματος: Δεμίρη Ευτέρπη, Διευθύντρια της Κλινικής, αναπλ. καθηγήτρια.

- Διδάσκοντες: Ε. Δεμίρη αναπλ. καθηγήτρια, Α. Διονυσόπουλος αναπλ.καθηγητής, Π. Φόρογλου επίκ. καθηγητής, Λ. Παυλίδης λέκτορας, Δ. Διονυσίου λέκτορας, Γ.Α. Σπυροπούλου λέκτορας

- Αντικειμενικοί στόχοι του μαθήματος: Εκμάθηση των βασικών αρχών της Πλαστικής, Επανορθωτικής και Αισθητικής Χειρουργικής, π.χ. δυνατότητα διάγνωσης χειρουργικών παθήσεων του δέρματος και μαλακών μορίων, εκμάθηση των βασικών αρχών χειρουργικής χειρός και των κακώσεων του προσώπου, καθώς και της βασικής αντιμετώπισης του εγκαυματία. Εξοικείωση με χειρουργικά- εργαλεία, επιδεσμολογία καθώς και συρραφή και περιποίηση των τραυμάτων.

- Περιεχόμενο του μαθήματος (Syllabus Περιεχόμενο μαθήματος): βασικές αρχές Πλαστικής Χειρουργικής, ελεύθερη και μισχωτή μεταμόσχευση, επούλωση, χειρουργική ογκολογία δέρματος και μαλακών μορίων, εγκαυματική νόσος, κρανιοπροσωπική χειρουργική, χειρουργική χειρός, επανορθωτική μικροχειρουργική, συγγενείς διαμαρτίες περί τη διάπλαση, στοιχεία αισθητικής πλαστικής χειρουργικής, αποκατάσταση μαστού μετά μαστεκτομή, νέες μέθοδοι αποκατάστασης στην επανορθωτική χειρουργική (καλλιέργειες ιστών, υποκατάστατα δέρματος κ .λ. π.), εμφυτεύσιμα υλικά, φωτοδυναμική χειρουργική (LASER)

- Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη: Προτεινόμενα συγγράμματα: 1) «Βασικές αρχές Πλαστικής Χειρουργικής», Ε. Δεμίρη, 2) «Τρέχουσα Πλαστική Χειρουργική», Φ. Μαντινάος, 3) «Πλαστική, Επανορθωτική και Αισθητική Χειρουργική», Όθων Παπαδόπουλος

- Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι: Μαθήματα από αμφιθεάτρου (θεωρητικά), Φροντιστηριακά μαθήματα (θεωρητικά και πρακτικά), Παρακολούθηση - συμμετοχή σε κλινικές δραστηριότητες (ΤΕΠ, σηπτικό χειρουργείο, χειρουργικές επεμβάσεις).

- Μέθοδοι αξιολόγησης/βαθμολόγησης: Γραπτές εξετάσεις (ερωτήσεις πολλαπλών επιλογών) . Προαιρετική εκπόνηση εργασίας.

50. Τεκμηριωμένη Συνταγογράφηση – Θεραπευτική (ΙΑ0356)

Β' Εργαστήριο Φαρμακολογίας – Διευθυντής: Γεώργιος Καρακιουλάκης, καθηγητής.

- **Υπεύθυνος εκπαίδευσης:** Δημήτριος Κούβελας, καθηγητής.

- **Συντονιστής του μαθήματος:** Γεώργιος Παπαζήσης, λέκτορας.

- **Σκοπός του μαθήματος:** Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση των απαραίτητων γνώσεων, για τη συγγραφή συνταγής βασιζόμενης στην τεκμηριωμένη ιατρική, από τον μέλλοντα γιατρό.

- **Επιδιωκόμενοι στόχοι:** Στόχος του μαθήματος είναι ο μέλλων ιατρός, εκτός από τις βασικές και απαραίτητες γνώσεις για τις θεραπευτικές ουσίες ή συνδυασμό ουσιών, να αποκτήσει γνώσεις για τις οδούς χορήγησης, τις φαρμακοτεχνικές μορφές και τη δοσολογία των φαρμάκων. Επίσης, μέριμνα λαμβάνεται ώστε ο φοιτητής να μάθει να αξιολογεί με αναγνωρισμένους δείκτες τη δραστικότητα, ασφάλεια και ευχρηστία ανάλογων φαρμάκων και ουσιωδώς όμοιων φαρμάκων, να καταρτίζει προσωπική λίστα φαρμάκων και να είναι σε θέση να αντιλαμβάνεται με βάση τις αρχές της Τεκμηριωμένης Ιατρικής τα προβλήματα της φαρμακοθεραπείας στην πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας. Ο φοιτητής διδάσκεται όλα τα παραπάνω καθώς και τη δεξιότητα συγγραφής συνταγής, όπως προβλέπει η Διεθνής, Ευρωπαϊκή και Ελληνική νομοθεσία.

- **Μορφή εκπαίδευσης:** Διδασκαλία στο αμφιθέατρο και καθοδηγούμενη αυτομάθηση. Η παρακολούθηση των μαθημάτων είναι υποχρεωτική.

- **Διδακτικές μονάδες:** 2.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Μεθοδολογία λήψης απόφασης για τη θεραπεία - Συνταγή (ορισμοί, μέρη συνταγής, όροι, σύμβολα) - Ειδικές ομάδες ασθενών (Ρύθμιση αγωγής και δόσης) - Είδη και σημασία των φαρμακομορφών και της οδού χορήγησης - Επιλογή δραστικού συστατικού (Απόλυτη ένδειξη και αντενδείξεις, ανεπιθύμητες δράσεις, αλληλεπιδράσεις) - Συνολική ποσότητα φαρμάκου - Διάρκεια θεραπείας - Διεθνής, Ευρωπαϊκή και Εθνική κοινωνικοοικονομική πολιτική φαρμάκων - Δικαιώματα παραγωγής και διάθεσης νέων φαρμάκων, Αντίγραφα φαρμάκων - Αναγραφή οδηγίας - Εκπαίδευση και συμμόρφωση του ασθενούς.

- **Αίθουσες διδασκαλίας:** Αμφιθέατρο ανατομείου. Κτίριο Ιατρικής Σχολής.

- **Ώρες διδασκαλίας ανά φοιτητή:** 2/εβδομάδα x 13 εβδομάδες = 26 ώρες.

- **Πρόγραμμα – Ημερομηνίες εκπαίδευσης:** Όπως προβλέπονται από το αναλυτικό πρόγραμμα της Σχολής.

- **Αξιολόγηση – Πρόοδος – Εξετάσεις:** Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται με προφορική ή γραπτή εξέταση και συγγραφή Συνταγής.

- **Διδάσκοντες:** Δημήτριος Κούβελας, καθηγητής, Χρυσάνθη Σαρδέλη, επίκ. καθηγήτρια, Γεώργιος Παπαζήσης, λέκτορας, Χρυσούλα Πουρζιτάκη, λέκτορας ΠΔ 407/80, Μιχάλης Χουρδάκης, λέκτορας ΠΔ 407/80, Θρασύβουλος Τζέλλος ΠΔ 407/80.

- **Εκπαιδευτικό υλικό – Προτεινόμενα συγγράμματα:** 1ο «Ορθολογική Συνταγογράφηση και Τεκμηριωμένη Φαρμακοθεραπεία», Δ. Κούβελας, Γράφημα, 2009. 2ο «Ιατρική Φαρμακολογία», Μ. Μαρσέλος, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, 2007.

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** Λάσκαρη Στέλλα, τηλ./fax 999335, stellalaskari@gmail.com, Β' Εργαστήριο Φαρμακολογίας, 3ος όροφος.

51. Γηριατρική (ΙΑ0259)

- **Υπεύθυνος:** Απόστολος Τσάπας, επίκ. καθηγητής τηλ. 2310 992737.

- **Το μάθημα διδάσκεται:** 2 ώρες/εβδομάδα από αμφιθεάτρου.

- **Σύνολο ωρών εξαμήνου:** 2 x 13 εβδ. = 26.

- **Διδακτικές μονάδες:** 2.

- **Εξετάσεις:** Γραπτές ή προφορικές.

- **Διδακτικό σύγγραμμα:** «Βασικές αρχές της Γηριατρικής», R.D.T. Cape, R.M. Coe and I. Rossman.

- **Διδάσκοντες:** Μέλη ΔΕΠ του Τμήματος.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Εισαγωγή - Βασικές αρχές - Ορισμοί, Ο ιατρός ως γηρίατρος, Παθοφυσιολογία γήρανσης, Θεωρίες γήρανσης, Θεραπεία λοιμώξεων στους υπερήλικες, Βασικές αρχές διαγνωστικής των γηριατρικών παθήσεων, Καρδιακή ανεπάρκεια υπερηλίκων. Αντιμετώπιση, Διαταραχές από το αιμοποιητικό, Αντιμετώπιση του καρκίνου στους υπερηλίκες, Διαταραχές του δέρματος στους υπερήλικες, Η διατροφή του υπερήλικα, Αγγειακά εγκεφαλικά επεισόδια, Ψυχιατρικές διαταραχές γήρατος. Οργανικά ψυχοσύνδρομα, Βασικές αρχές θεραπευτικής των γηριατρικών παθήσεων. Ιατρογενής νόσος υπερηλίκων, Εισπνοθεραπεία υπερηλίκων, Χειρουργικά προβλήματα υπερηλίκων, Διαταραχές ύπνου στους υπερήλικες, Μεταβολές στη νεφρική λειτουργία στα ηλικιωμένα άτομα, Διαταραχές του Ουροποιητικού. Ακράτεια στους υπερηλίκους, Λειτουργία ενδοκρινών αδένων κατά την γήρανση, Διαταραχές μυοσκελετικού συστήματος. Αρθροπάθειες - Σπονδυλοαρθροπάθειες υπερηλίκων, Ανοσολογικά προβλήματα ηλικιωμένων ατόμων, Χρόνια αποφρακτική πνευμονοπάθεια, Βαθμίδες περίθαλψης ηλικιωμένων, Οικογενειακή φροντίδα ηλικωμένων.

52. Παθήσεις του Κόγχου και των Παραμεθορίων (ΙΑ0372)

- **Συντονιστής:** Ι. Κωνσταντινίδης, καθηγητής Ωτορινολαρυγγολογίας.

- **Διδάσκοντες:** Μέλη ΔΕΠ της Ιατρικής Σχολής Α.Π.Θ., Επιστημονικοί Συνεργάτες και μέλη ΕΣΥ.

- **Σκοπός:** Εισαγωγή των προπτυχιακών φοιτητών στις παθήσεις που εξορμώνται από ή επινέμονται τον οφθαλμικό κόγχο, στις συστηματικές παθήσεις με εκδηλώσεις από τον κόγχο, και στη διαγνωστική προσπέλαση και τη χειρουργική τους αντιμετώπιση.

- **Επιδιωκόμενοι στόχοι:** Η υπενθύμιση και διασύνδεση γνώσεων και κλινικών δεξιοτήτων που αποκτήθηκαν τόσο σε προκλινικό (Ανατομία, Φυσιολογία) όσο και σε κλινικό επίπεδο

(ΩΡΛ, Οφθαλμολογία, Νευρολογία, Νευροχειρουργική). Η επικέντρωση στα ίδια διαγνωστικά προβλήματα και θεραπευτικά διλήμματα μέσα από την οπτική γωνία διαφορετικών ειδικοτήτων που εμπλέκονται στην περιοχή του κόγχου και των παραμεθορίων. Η συνειδητοποίηση της δυνατότητας συνεργασίας συναφών ειδικοτήτων σε πεδία που δεν ανήκουν αμιγώς στην μία ή την άλλη, της αναγκαιότητας αλλά και των αυξημένων εγχειρητικών δυνατοτήτων μιας συνδυασμένης ιατρικής παρεμβατικής πράξης. Η απόκτηση γνώσεων για την πρώτη αντιμετώπιση των τραυματισμών της περιοχής του κόγχου και των παραμεθορίων. Η ευαισθητοποίηση των φοιτητών στην έγκαιρη επισήμανση του καρκίνου της περιοχής. Η εγκυκλοπαιδική γνώση των δυνατοτήτων διαγνωστικής προσπέλασης και θεραπευτικής παρέμβασης των εμπλεκομένων ειδικοτήτων για τη σωστή καθοδήγηση - παραπομπή του ασθενή.

- **Εκπαιδευτική διαδικασία:** Εισηγήσεις, δυνατότητα πρακτικής άσκησης σε παρασκευάσματα. Επιδείξεις εκπαιδευτικού υλικού και video επεμβάσεων. Επιδείξεις εγχειρητικών προσπελάσεων και κλινικών περιπτώσεων. Μελέτη εκπαιδευτικού υλικού (βιβλιογραφίας, μονογραφία κόγχου).

- **Εκπαιδευτικό υλικό:** Σύγγραμμα - μονογραφία στις παθήσεις του κόγχου και των παραμεθορίων. Συλλογή άρθρων - βιβλιογραφία για δυνατότητα περαιτέρω εμβάθυνσης (προαιρετική).

- **Αξιολόγηση:** Παρακολούθηση - προαιρετική συμμετοχή σε εκπαιδευτικές δοκιμασίες (test). Παρουσίαση βιβλιογραφικής ανασκόπησης. Γραπτές εξετάσεις για όσους το επιθυμούν, δεν συμμετείχαν ή δεν απέδωσαν στην προηγούμενη αξιολόγηση (test, βιβλιογραφικής ανασκόπησης).

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Τοπογραφική και Χειρουργική Ανατομική του Οφθαλμικού Κόγχου και των παραμεθόριων περιοχών, Οφθαλμολογικά συμπτώματα παθήσεων του κόγχου και εξεταστικές μέθοδοι, Απεικονιστικές μέθοδοι παθήσεων οφθαλμικού κόγχου, Συγγενείς δυσπλασίες οφθαλμικού κόγχου, Τραυματολογία οφθαλμικού κόγχου, Φλεγμονώδεις παθήσεις οφθαλμικού κόγχου, Φλεγμονώδεις παθήσεις των παραμεθόριων περιοχών που επεκτείνονται στον κόγχο, Όγκοι οφθαλμικού κόγχου, Θυρεοειδική οφθαλμοπάθεια, Ο ρόλος του ρινοχειρουργού στην αντιμετώπιση παθήσεων του οφθαλμικού κόγχου.

- **Αξιολόγηση μαθήματος:** Αξιολόγηση από τους φοιτητές του μαθήματος, της εκπαιδευτικής διαδικασίας και των διδασκόντων.

53. Βασικές Αρχές της Χειρουργικής Ογκολογίας (ΙΑ0401)

- **Οργανωτής:** Α΄ Πανεπιστημιακή Χειρουργική Κλινική.

- **Συντονιστής:** Κωνσταντίνος Τρυγόνης, αναπλ. καθηγητής Χειρουργικής.

- **Σκοπός του μαθήματος:** Βασικές γνώσεις στη Χειρουργική Ογκολογία.

- **Επιδιωκόμενοι στόχοι:** Η απόκτηση από τους φοιτητές βασικών γνώσεων, που σχετίζονται με την επιδημιολογία, αιτιολογία, βιολογία, διάγνωση και την χειρουργική θεραπεία των συμπαγών όγκων.

- **Μορφή εκπαίδευσης:** Θεωρία, με τη χορήγηση κατάλληλης βιβλιογραφίας και επίδειξη περιπτώσεων.

- **Διδάσκοντες:** Τα μέλη ΔΕΠ της Α΄ Χειρουργικής Κλινικής και ορισμένα μέλη ΔΕΠ άλλων τομέων.

- **Διδακτικές μονάδες:** 2.

- **Ώρες διδασκαλίας:** 2 ώρες εβδομαδιαίως επί 13 εβδομάδες. Σύνολο 26 ώρες.

- **Περιεχόμενο μαθήματος: Γενικό Μέρος:** Επιδημιολογία, Ανίχνευση (screening), Αιτιολογία, Μοριακή βιολογία, Ογκογονίδια στους όγκους. Διάγνωση (ενδοσκόπηση, σύγχρονες απεικονιστικές μέθοδοι). Το φαινόμενο της μετάστασης. Σταδιοποίηση. Νεοπλασματικοί δείκτες. Βασικές αρχές Χειρουργικής Ογκολογίας, Βασικές αρχές ακτινοθεραπείας και Χημειοθεραπείας των συμπαγών όγκων, Βασικές αρχές στοχευμένης θεραπείας και θεραπείας με βιολογικούς τροποποιητές. Πρόληψη του καρκίνου. **Ειδικό μέρος:** Διάγνωση και Θεραπεία των πιο συχνών νεοπλασμάτων στη Γεν. Χειρουργική (Επιθηλιώματα, Σαρκώματα, Καρκίνος του μαστού, του παχέος εντέρου ήπατος και παγκρέατος).

- **Εξετάσεις:** Γραπτές.

- **Εκπαιδευτικό Υλικό και Διδακτικό βιβλίο:** Χειρουργική Ογκολογία Χρ. Σέμογλου, Surgical Oncology εγχερίδιο του M.D. Anderson Hospital.

- **Αίθουσα διδασκαλίας:** Μεγάλο Αμφιθέατρο Νοσοκομείου Παπαγεωργίου. Παρασκευή 14:00-16:00.

- **Γραμματειακή Υποστήριξη:** ΕΤΕΠ κλινικής.

54. Τροπικά Νοσήματα – Νοσοκομειακές Λοιμώξεις (ΙΑ0412)

- **Οργανωτής:** Γ' Παθολογική Κλινική Α.Π.Θ..

- **Υπεύθυνοι Μαθήματος:** Κωνσταντίνος Παλέτας**,** καθηγητής, Σπύρος Μυγιάκης, λέκτορας.

- **Διδάσκοντες:** Μυγιάκης Σπύρος, λέκτορας, Χριστίνα Τρακατέλλη, λέκτορας.

- **Σκοπός του μαθήματος:** Είναι η ενημέρωση των φοιτητών σχετικά με τα νοσήματα των λεγόμενων τροπικών περιοχών της γης. Η συνεχώς αυξανόμενη μετανάστευση και η παγκοσμιοποίηση του εμπορίου έχουν μεταφέρει τα νοσήματα αυτά και στις χώρες της Ευρώπης και των ΗΠΑ και επομένως είναι αναγκαία η γνώση της διάγνωσης και της θεραπείας τους, η οποία στις περισσότερες περιπτώσεις επιφέρει την ίαση. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι περίπου 1.500.000 άνθρωποι, κυρίως παιδιά, χάνουν τη ζωή τους κάθε χρόνο από την ελονοσία. Μία νόσος που θεραπεύεται με τη χορήγηση λίγων φτηνών και αποτελεσματικών φαρμάκων και μάλιστα η ίαση επιτυγχάνεται σε σύντομο χρονικό διάστημα.

- **Επιδιωκόμενοι στόχοι:** Η πλήρης και αναλυτική ενημέρωση των φοιτητών στα αίτια, στην επιδημιολογία, στα συμπτώματα, στη διάγνωση, στην πρόληψη και στη θεραπεία των νόσων αυτών.

- **Μορφή εκπαίδευσης:** Το μάθημα θα διδάσκεται αποκλειστικά από αμφιθεάτρου με τη βοήθεια πολλών εικόνων.

- **Περιεχόμενο του μαθήματος:** Νοσήματα οφειλόμενα σε πρωτόζωα. Νοσήματα οφειλόμενα σε έλμινθες. Νοσήματα οφειλόμενα σε ιούς. Νοσήματα οφειλόμενα σε άλλα αίτια.

- **Αίθουσες διδασκαλίας:** Αμφιθέατρο νοσοκομείου ΑΧΕΠΑ.

- **Ώρες και διάρκεια διδασκαλίας:** Δευτέρα 10:00-17:00 στη διάρκεια του θερινού εξαμήνου.

- **Εκπαιδευτικό υλικό:** Το σύγγραμμα του καθηγητή Μ. Σιών: Τροπικά νοσήματα έκδοσης 2010. Βοηθητικά συγγράμματα υπάρχουν στη βιβλιοθήκη της Γ' Παθολογικής Κλινικής.

55. Θωρακοχειρουργική (ΙΑ0373)

- **Υπεύθυνος και συντονιστής της διδασκαλίας του μαθήματος:** Κυριάκος Αναστασιάδης, αναπλ. καθηγητής

- **Σκοπός του μαθήματος:** Η παρουσίαση των σύγχρονων αρχών στη διάγνωση και στη χειρουργική αντιμετώπιση των παθήσεων του θώρακα, με βάση τις αρχές της ιατρικής που είναι βασισμένη σε ενδείξεις. Παρουσιάζονται ακόμη συνοπτικά οι ελάχιστα επεμβατικές τεχνικές, οι τεχνολογικές εξελίξεις και οι μελλοντικές προοπτικές στη Χειρουργική Θώρακα. Η επιδίωξη είναι η απόκτηση των βασικών γνώσεων από το νέο ιατρό για τη διάγνωση και τις σύγχρονες ενδείξεις για εφαρμογή χειρουργικής θεραπείας στις σημαντικότερες παθήσεις που αφορούν τη Θωρακοχειρουργική, όπως ο καρκίνος του πνεύμονα, το πνευμονικό εμφύσημα, οι παθήσεις της υπεζωκοτικής κοιλότητας, οι παθήσεις του μεσοθωρακίου, των μεγάλων αεραγωγών και του θωρακικού τοιχώματος, καθώς και τα τραύματα του θώρακα. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην προβολή video μικρής διάρκειας για καλύτερη κατανόηση του μαθήματος και της ειδικότητας της Θωρακοχειρουργικής..

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Στοιχεία ανατομίας του θώρακα. Στοιχεία φυσιολογίας του αναπνευστικού συστήματος. Διαγνωστική προσέγγιση των παθήσεων του θώρακα. Απεικονιστικές και ενδοσκοπικές διαγνωστικές τεχνικές. Εκτίμηση της λειτουργικής επάρκειας των πνευμόνων. Προεγχειρητική προετοιμασία. Αναισθησία στη Θωρακοχειρουργική. Προσπελάσεις των θωρακοχειρουργικών επεμβάσεων. Είδη πνευμονικών εκτομών. Θωρακοσκοπική χειρουργική. Μεσοθωρακοσκόπηση και προσθία μεσοθωρακοτομία. Αμεση μετεγχειρητική παρακολούθηση. Τραύματα του θώρακα (πλην καρδιάς και μεγάλων αγγείων). Τραυματικός αιμοθώρακας. Κατάγματα πλευρών και ασταθής θώρακας. Κακώσεις των αεροφόρων των οδών. Θλάση του πνεύμονα. Παθήσεις του μεσοθωρακίου: Μεσοθωρακίτιδα, Όγκοι και κύστεις του μεσοθωρακίου. Μυασθένεια Gravis, σύνδρομο άνω κοίλης φλέβας. Παθήσεις της τραχείας και των βρόγχων: Τραχειοστομία - επιπλοκές τραχειοστομίας. Όγκοι της τραχείας και ενδοβρογχικοί όγκοι. Βρογχεκτασίες. Τραχειοβρογχικοί νάρθηκες (stents) και κλινικές εφαρμογές αυτών. Παθήσεις της υπεζωκοτικής κοιλότητας: Αυτόματος πνευμοθώρακας, πλευριτικές συλλογές, εμπύημα του θώρακα, βρογχοπλευρικό συρίγγιο, χυλοθώρακας, Παχυπλευρίτιδα και αποφλοίωση πνεύμονα. Κακοήθεις πλευριτικές συλλογές. Μεσοθηλίωμα του υπεζωκότα. Χειρουργική αντιμετώπιση του πνευμονικού εμφυσήματος. Αερώδεις κύστεις πνεύμονα. Πνευμονικό απόστημα. Εχινόκοκκος κύστη πνεύμονα. Παθήσεις του θωρακικού τοιχώματος: Καρινοειδές και σκαφοειδές στέρνο, σύνδρομο άνω θωρακικού στομίου, νεοπλάσματα θωρακικού τοιχώματος. Καρκίνος του πνεύμονα: Διαγνωστική προσέγγιση. Ιστολογικοί τύποι - Σταδιοποίηση - Προεγχειρητική προετοιμασία και ε-

κτίμηση. Ενδείξεις χειρουργικής αντιμετώπισης. Χειρουργικές τεχνικές στον καρκίνο του πνεύμονα. Εκτεταμένος λεμφαδενικός καθαρισμός μεσοθωρακίου. Αποτελέσματα. Εισαγωγική χημειοθεραπεία - ακτινοθεραπεία. Συμπληρωματικές θεραπείες. Μετεγχειρητική παρακολούθηση από το γενικό Ιατρό. Μονήρης πνευμονικός όζος. Πνευμονικές μεταστάσεις. Καλοήθεις χειρουργικές παθήσεις και όγκοι των πνευμόνων. Πνευμονικό απόλυμα. Χειρουργικές παθήσεις του οισοφάγου και χειρουργικές παθήσεις του διαφράγματος. Βηματοδότηση του διαφράγματος.

- **Το μάθημα διδάσκεται:** από αμφιθεάτρου, 2 ώρες ανά εβδομάδα, στο Θ΄ εξάμηνο σπουδών και άνω

- **Σύνολο ωρών εξαμήνου:** 26 (2 ώρες x 13 εβδομάδες). Το μάθημα διδάσκεται κάθε Δευτέρα και ώρα 14:00-16:00, στην αίθουσα διδασκαλίας της Α΄ Κλινικής Θώρακος-Καρδιάς και Μεγάλων Αγγείων, στο Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ. Υπάρχει η δυνατότητα επίσκεψης στους θαλάμους της Κλινικής και συζήτησης περιστατικών, καθώς και η δυνατότητα παρακολούθησης εγχειρήσεων θώρακα στο χειρουργείο.

- **Διδακτικές μονάδες:** 2.

- **Διδάσκοντες:** είναι τα μέλη ΔΕΠ της Α΄ Κλινικής Θώρακος-Καρδιάς και Μεγάλων Αγγείων: Κυριάκος Αναστασιάδης, Αναπληρωτής Καθηγητής, Διευθυντής, Πασχάλης Τόσιος, Επίκουρος Καθηγητής, Χριστόφορος Φορούλης, Επίκουρος, Πολυχρόνης Αντωνίτσης, Λέκτορας.

- **Εξετάσεις:** Οι εξετάσεις είναι γραπτές και περιλαμβάνουν ερωτήσεις πολλαπλών επιλογών (multiple choice). **Για την εξέταση απαιτείται η παρακολούθηση τουλάχιστον 9 εκ των 12 μαθημάτων**.

- **Διδακτικό σύγγραμμα:** Θωρακοχειρουργική

- **Πληροφορίες και δηλώσεις συμμετοχής για το μάθημα**: Γραμματεία Α΄ Κλινικής Θώρακος, Καρδιάς και Μεγάλων Αγγείων Α.Π.Θ., Π.Γ.Ν.Θ. «ΑΧΕΠΑ», 2^{ος} όροφος

- **Τηλέφωνα**: 2310 993931, 2310 993872, 2310 994874

E- mail: cardiothorax.auth@gmail.com

Ι΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

56. Καρδιοχειρουργική (ΙΑ0288)

- **Υπεύθυνος και συντονιστής της διδασκαλίας του μαθήματος:** Κυριάκος Αναστασιάδης, αναπλ. καθηγητής

- **Σκοπός του μαθήματος:** Είναι η παρουσίαση των σημαντικότερων χειρουργικών παθήσεων της καρδιάς και των μεγάλων αγγείων, ιδίως της θωρακικής αορτής και των αγγείων του αορτικού τόξου, όπως η στεφανιαία νόσος, οι βαλβιδοπάθειες, τα ανευρύσματα και οι διαχωρισμοί της θωρακικής αορτής και των ενδείξεων για τη χειρουργική αντιμετώπιση των παθήσεων με βάση τις αρχές της Ιατρικής που είναι βασισμένη σε ενδείξεις. Γίνεται επίσης συνοπτική παρουσίαση των νέων πεδίων εξέλιξης της καρδιοχειρουργικής, όπως είναι η χειρουργική των αρρυθμιών και η χειρουργική της ανεπαρκούσης καρδιάς. Ταυτόχρονα γίνεται αναφορά στην εξέλιξη των χειρουργικών τεχνικών, όπως η επαναιμάτωση του μυο-

καρδίου χωρίς χρήση εξωσωματικής κυκλοφορίας, η ελάχιστα επεμβατική καρδιοχειρουργική, η διαδερμική και υβριδική αντιμετώπιση των ανευρυσμάτων και διαχωρισμών της αορτής με τη βοήθεια ανοιχτών χειρουργικών τεχνικών και χρήση ενδοαυλικών μοσχευμάτων. Ακόμη γίνεται αναφορά στην αντιμετώπιση ορισμένων βαλβιδοπαθειών με ελάχιστα επεμβατικές ή διαδερμικές τεχνικές. Αναφορά γίνεται επίσης στις τεχνολογικές εξελίξεις που αφορούν τη σύγχρονη καρδιοχειρουργική, όπως οι συσκευές υποστήριξης της αριστερής κοιλίας.

- **Περιεχόμενο του μαθήματος:** Στοιχεία ανατομίας της καρδιάς, διαγνωστική προσέγγιση των παθήσεων της καρδιάς από την πλευρά του χειρουργού. Στοιχεία φυσιολογίας της καρδιάς και του κυκλοφορικού συστήματος, αναισθησία στην καρδιοχειρουργική, άμεση μετεγχειρητική παρακολούθηση. Εξωσωματική κυκλοφορία, προστασία του μυοκαρδίου κατά τη διάρκεια καρδιοχειρουργικών επεμβάσεων, ελάχιστα επεμβατική εξωσωματική κυκλοφορία, ρομποτική καρδιοχειρουργική, ECMO. Συγγενείς καρδιοπάθειες - χειρουργική αντιμετώπιση των συχνότερων συγγενών καρδιοπαθειών. Μεσοκοιλιακή και μεσοκολπική επικοινωνία, ανοιχτός Βοτάλλειος πόρος, στένωση του ισθμού της αορτής. Επίπλοκες συγγενείς καρδιοπάθειες. Τετραλογία Fallot, μετάθεση των μεγάλων αγγείων, σύνδρομο υποπλαστικής αριστερής κοιλίας. Στεφανιαία νόσος, ενδείξεις χειρουργικής αντιμετώπισης και αποτελέσματα. Είδη μοσχευμάτων. Επανεγχειρήσεις για στεφανιαία νόσο. Επεμβάσεις χωρίς εξωσωματική κυκλοφορία. Μηχανικές επιπλοκές του οξέος εμφράγματος του μυοκαρδίου. Συνδυασμένη αντιμετώπιση στεφανιαίας νόσου και άλλων νοσημάτων. Απώτερη παρακολούθηση των ασθενών μετά στεφανιαία παράκαμψη. Παθήσεις της αορτικής, μιτροειδούς και τριγλώχινας βαλβίδας. Χειρουργική αντιμετώπιση. Διόρθωση και αντικατάσταση. Είδη προσθετικών βαλβίδων, αντιπηκτική αγωγή και επιπλοκές. Ενδοκαρδίτιδα προσθετικής βαλβίδας. Παρακολούθηση των ασθενών με αντικατάσταση και διόρθωση των βαλβίδων της καρδιάς. Χειρουργική αντιμετώπιση των αρρυθμιών, καρδιακή βηματοδότηση, αυτόματοι απινιδωτές, μυοκαρδιοπάθειες. Χειρουργική αντιμετώπιση της καρδιακής ανεπάρκειας. Μηχανική υποστήριξη της καρδιακής λειτουργίας: ενδοαορτικός ασκός, συσκευές υποστήριξης της αριστερής κοιλίας και τεχνητή καρδιά. Μεταμόσχευση καρδιάς. Παθήσεις της θωρακικής αορτής (ανευρύσματα και διαχωρισμοί). Τραύματα της καρδιάς, του περικαρδίου και των μεγάλων αγγείων. Όγκοι της καρδιάς και του περικαρδίου.

- **Το μάθημα διδάσκεται:** 2 ώρες/εβδομάδα από αμφιθεάτρου στο Ι΄ εξάμηνο σύνολο ωρών εξαμήνου: 26 (2 ώρες x 13 εβδομάδες), κάθε Δευτέρα και ώρα 14:00-16:00, στην Αίθουσα διδασκαλίας της Α΄ Κλινικής Θώρακος-Καρδιάς και Μεγάλων Αγγείων, στο Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ. Υπάρχει η δυνατότητα επίσκεψης στους θαλάμους της Κλινικής και συζήτησης περιστατικών και η δυνατότητα παρακολούθησης εγχειρήσεων καρδιάς στο χειρουργείο, σε ομάδες των δύο ατόμων ανά αίθουσα χειρουργείου.

- **Διδακτικές μονάδες:** 2.

- **Εξετάσεις:** Οι εξετάσεις είναι γραπτές και περιλαμβάνουν ερωτήσεις πολλαπλών επιλογών (multiple choice). **Για την εξέταση απαιτείται η παρακολούθηση τουλάχιστον 9 εκ των 13 μαθημάτων**.

- **Διδακτικό σύγγραμμα:** Καρδιοχειρουργική.

- **Διδάσκοντες:** Είναι τα μέλη ΔΕΠ της Α΄ Κλινικής Θώρακος-Καρδιάς και Μεγάλων Αγγείων: Κυριάκος Αναστασιάδης, αναπλ. καθηγητής, Πασχάλης Τόσιος, Επίκουρος Καθηγητής, Χριστόφορος Φορούλης, Επίκουρος Καθηγητής, Πολυχρόνης Αντωνίτσης, Λέκτορας.

57. Νεογνολογία (ΙΑ0300)

- **Διευθύντρια της Α΄ Νεογνολογικής Κλινικής του Α.Π.Θ., Ιπποκράτειο**

Γ.Ν.Θ.: Βασιλική Δρόσου-Αγακίδου, καθηγήτρια Νεογνολογίας.

- **Υπεύθυνος εκπαίδευσης:** Δρόσου-Αγακίδου Βασιλική.

- **Συντονιστές μαθήματος:** Σούμπαση-Γρίβα Βασιλική, αναπλ. καθηγήτρια Νεογνολογίας.

- **Σκοπός του μαθήματος:** Να εξοικειωθεί ο φοιτητής με τα ειδικά προβλήματα των πασχόντων νεογνών που χρειάζονται εντατική νοσηλεία, την παθοφυσιολογία και τον τρόπο αντιμετώπισής τους. Το μάθημα συμπληρώνει τις γνώσεις Νεογνολογίας που αποκτά ο φοιτητής στα πλαίσια της διδασκαλίας του μαθήματος «Παιδιατρική».

- **Μορφή εκπαίδευσης:** Διδασκαλία από αμφιθεάτρου. Ο φοιτητής ασκείται στη Νεογνολογική Κλινική κατά τη διάρκεια της κλινικής του άσκησης στην Παιδιατρική κατά το ΙΑ΄ εξάμηνο. Προαιρετικά, ο φοιτητής μπορεί να παρακολουθήσει το τακτικό μετεκπαιδευτικό πρόγραμμα της Νεογνολογικής Κλινικής, όπως αυτό περιγράφεται στον κανονισμό της Κλινικής, να μετέχει στις εφημερίες της Κλινικής υπό την επίβλεψη των ειδικών νεογνολόγων της Κλινικής, καθώς και το Σεμινάριο Νεογνολογίας που οργανώνεται κάθε χρόνο.

- **Διδακτικές μονάδες:** 2.

- **Σύνολο ωρών εξαμήνου:** 26.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Ιστορικό και κλινική εξέταση νεογνού. Ανάνηψη νεογνού. Νεογνικές κακώσεις. Νεογνά κυήσεων υψηλού κινδύνου. Πρόωρα νεογνά. Αναπνευστικά προβλήματα νεογνών. Συγγενείς λοιμώξεις. Νεογνικές λοιμώξεις. Νευρολογικά προβλήματα νεογνού. Νεογνικός ίκτερος. Αιματολογικά προβλήματα. Μεταβολικά νοσήματα νεογνού. Νεογνική Χειρουργική.

- **Αίθουσες διδασκαλίας:** Αμφιθέατρο «Π. Μεταξάς» Ιπποκράτειο Νοσοκομείο.

- **Αξιολόγηση:** Γραπτές εξετάσεις.

- **Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία:** Υπάρχει το σύγγραμμα «Νεογνολογία», που έχουν συγγράψει τα μέλη ΔΕΠ του τομέα Υγείας του Παιδιού που διδάσκουν το μάθημα, το οποίο ανανεώνεται συχνά και καλύπτει τις εκπαιδευτικές ανάγκες του φοιτητή. Για περαιτέρω μελέτη συστήνονται τα συγγράμματα: α) Fanaroff AA and Martin RJ. Neonatal - Perinatal Medicine. Diseases of the fetus and infant β) Polin RA and Fox WW. Fetal and Neonatal Physiology.

- **Βιβλιοθήκη:** Υπάρχει η βιβλιοθήκη της Νεογνολογικής Κλινικής Α.Π.Θ. του Ιπποκρατείου με γενικά και ειδικά Νεογνολογικά συγγράμματα.

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** Η εξυπηρέτηση των φοιτητών γίνεται από τη Γραμματεία της Κλινικής κ. Τσατσιάδου Ευγενία κατά τις ώρες 8:00 μέχρι 14:00.

58. Παιδιατρική Καρδιολογία (ΙΑ0326)

- **Υπεύθυνος:** Γιαννόπουλος Ανδρέας, επίκ. καθηγητής τηλ. 2310 994736

- **Το μάθημα διδάσκεται:** 2 ώρες/εβδομάδα από αμφιθεάτρου.

- **Σύνολο ωρών εξαμήνου:** 2 x 13 εβδ. = 26.

- **Διδακτικές μονάδες:** 2.

- **Εξετάσεις:** Γραπτές ή προφορικές.

- **Διδακτικό σύγγραμμα:** «Σημειώσεις Παιδιατρικής Καρδιολογίας», Σ. Καραμπέρη.

- **Διδάσκοντες:** Μέλη του ΔΕΠ της Παιδιατρικής.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Κυκλοφορικό σύστημα, Το νεογνό με καρδιοπάθεια, Το παιδί με φύσημα, Συγγενείς καρδιοπάθειες, Μη κυανωτικές καρδιοπάθειες με διαφυγή από αριστερά προς τα δεξιά, Αποφρακτικές ανωμαλίες, Κυανωτικές ανωμαλίες, Σπανιότερες ανωμαλίες, Ρευματικές βαλβιδοπάθειες, Σηπτική (μικροβιακή) ενδοκαρδίτιδα, Μυοκαρδίτιδες, Περικαρδίτιδες, Πρόπτωση της μιτροειδούς, Μυοκαρδιοπάθειες, Όγκοι της καρδιάς, Επίκτητες παθήσεις των στεφανιαίων, Αρτηριακή υπέρταση, Διαταραχές του καρδιακού ρυθμού.

59. Παιδιατρική Νευρολογία (ΙΑ0327)

- **Υπεύθυνος:** Ζαφειρίου Δημήτριος, αναπλ. καθηγητής τηλ. 2319 992963

- **Διδάσκοντες:** Μέλη Δ.Ε.Π. των Τομέων Υγείας του Παιδιού και Νευροεπιστημών., Δημ. Ζαφειρίου, αναπλ. καθηγητής, Παν. Καρδαράς, αναπλ. καθηγητής, Νικ. Αρτέμης, καθηγητής.

- **Σκοπός του μαθήματος:** Η εκτενέστερη ανάπτυξη θεμάτων παιδιατρικής νευρολογίας και η ανάπτυξη πρακτικής προσέγγισης από το φοιτητή.

- **Επιδιωκόμενοι στόχοι:** Η απόκτηση πρακτικής ιατρικής σκέψης του φοιτητή στο πεδίο της παιδιατρικής νευρολογίας σε συνδυασμό με την εμβάθυνση στη θεωρητική του κατάρτιση.

- **Μορφή εκπαίδευσης:** Διδασκαλία από αμφιθεάτρου με συνδυασμό επίδειξης ασθενών (video, εξέταση, τυπικές παθήσεις). Κυρίως ενισχύεται ο διάλογος και η έκφραση ερωτήσεων από το φοιτητή.

- **Διδακτικές μονάδες:** Το μάθημα διδάσκεται 2 ώρες/εβδομάδα. Σύνολο ωρών εξαμήνου = 26 ώρες Διδακτικές μονάδες 2.

- **Περιεχόμενα του μαθήματος:** Ανάπτυξη του εγκεφάλου, νευρολογική εξέταση νεογνού, βρέφους, παιδιού. Νευροφυσιολογική εξέταση, προκλητά δυναμικά. Δυσπλασίες-δυσραφίες εγκεφάλου και μυελικού σωλήνα. Λοιμώξεις Κ.Ν.Σ. Νευροδερματικά σύνδρομα. Υποτονία, νευρομυϊκά νοσήματα. Κεφαλαλγία-ημικρανία. Όγκοι εγκεφάλου. Αγγειακές παθήσεις. Δυσλεξία. Υπερκινητικό παιδί, νοημοσύνη, ψυχομετρικά τεστ. Εγκεφαλική παράλυση. Επιληψία-επιληπτικά σύνδρομα.

- **Αίθουσες διδασκαλίας:** Αίθουσα διδασκαλίας Α΄ Παιδιατρικής (Ιπποκράτειο Γεν. Νοσοκομείο Θεσαλονίκης, Κτίριο παιδιατρικής (Δ), 4ος όροφος).

- **Εξετάσεις:** Γραπτές ή προφορικές.

- **Διδακτικό σύγγραμμα:** Πρακτική Παιδιατρική Νευρολογία, Χρ. Παντελιάδης.

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** Υπεύθυνος μαθήματος

60. Συμβουλευτική Γενετική (ΙΑ0336)

- **Οργανωτής:** Βασιλική Σούμπαση, καθηγήτρια Νεογνολογίας

- **Συντονιστής:** Βασιλική Σούμπαση Νεογνολογική Κλινική , « ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ» Νοσοκομείο ,Α.Π.Θ.

Το μάθημα είναι κλινικό, διδάσκεται στο εαρινό εξάμηνο και ανήκει στον Τομέα Υγείας του Παιδιού

- Περιεχόμενο του μαθήματος: Το μάθημα «ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΓΕΝΕΤΙΚΗ» έχει ως αντικείμενο πληροφορίες και συμβουλές σχετικά με γενετικά νοσήματα(κληρονομικά και συγγενή).

Αναλυτικότερα τα επί μέρους κεφάλαια αναπτύσσονται με βάση την παρακάτω δομή:

1. Ακριβή περιγραφή του νοσήματος (κλινικά ευρήματα, επιπλοκές, πρόγνωση, θεραπεία).

2. Ειδικές εξετάσεις για εργαστηριακή επιβεβαίωση του νοσήματος και για διερεύνηση των πασχόντων και των φορέων.

3. Τρόπος κληρονομικότητας.

4. Κίνδυνος επανάληψης του νοσήματος στην ίδια οικογένεια ή συγγενείς του πάσχοντα.

5. Προσφερόμενες επιλογές αναπαραγωγής για αποφυγή του νοσήματος.

6. Ανάλυση του κόστους του νοσήματος(φυσικού ,συναισθηματικού, οικονομικού)στον ίδιο τον πάσχοντα ,την οικογένειά του, την κοινωνία.

7. Προγεννητική διάγνωση.

- Επιδιωκόμενοι στόχοι: α)Να επιλεγεί από ορισμένους φοιτητές στο μέλλον σαν ειδικότητα διότι οι σύμβουλοι γενετιστές παγκοσμίως αριθμητικά είναι λίγοι και δεν επαρκούν για να διαχειριστούν όλες τις γενετικές πληροφορίες, β) να αποκτήσουν ανθρωπιστικά αισθήματα για τα ανίατα νοσήματα.

- Μορφή της εκπαίδευσης: Το μάθημα διδάσκεται με διαλέξεις των μελών Δ.Ε.Π. σε χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή.

- Διδάσκοντες: Σούμπαση Β. καθηγήτρια, Διαμαντή Ε. επίκ. καθηγήτρια, Νικολαϊδης Ν. καθηγητής, Καραγιάννη Π. λέκτορας, Σαραφίδης Κ. επίκ. καθηγητής, Φιδάνη Λ. επίκ. καθηγήτρια, Δρόσου-Αγακίδου Β. καθηγήτρια, Γκουγκούδη Ε. λέκτορας, Οικονόμου Μ. λέκτορας, Χατζηστυλιανού Μ. καθηγήτρια, Παπαδοπούλου Μ. αναπλ. καθηγήτρια, Τράμμα Δ. λέκτορας, Μητσιάκος Γ. λέκτορας, Τσακαλίδης Χ. επίκ. καθηγητής, Παύλου Ε. επίκ. καθηγητής, Λαμπρόπουλος Α. αναπλ. καθηγητής.

- Διδακτικές μονάδες: 2 ή 3/μάθημα

- Αίθουσα διδασκαλίας: Η αίθουσα διδασκαλίας (60 ατόμων) της Α'Παιδιατρικής Κλινικής του Α.Π.Θ. στον 4ο όροφο της παιδιατρικής πτέρυγας «Χ.Κασίμος» του «ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟΥ» Νοσοκομείου.

- Ώρες διδασκαλίας: 2 ώρες /εβδομάδα

- Σύνολο ωρών εξαμήνου : 26 ώρες

- Αξιολόγηση των φοιτητών: Η αξιολόγηση των φοιτητών κατά την διάρκεια της εκπαιδεύσεώς τους γίνεται με παρουσίες και προφορική αποτίμηση. Οι τελικές εξετάσεις είναι γραπτές, με 10 θέματα από τη διδαχθείσα ύλη που περιέχεται στο βιβλίο του μαθήματος.

- Συνολική Αποτίμηση-Αξιολόγηση: προκύπτει από τον βαθμό των τελικών γραπτών και την καθημερινή τους επίδοση.

- Εκπαιδευτικό υλικό: Από την έναρξη της διδασκαλίας του μαθήματος υπάρχει βιβλίο – σημειώσεις με τίτλο: «ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΓΕΝΕΤΙΚΗΣ» 6η έκδοση 2012(σελίδες 260) Επιμέλεια : Β. Σούμπαση, Χ.Χατζησεβαστού-Λουκίδου . Έκδοση :Ηλεκτρονικό βιβλίο

- Γραμματειακή υποστήριξη: Όλες οι ανακοινώσεις του μαθήματος αναρτώνται στην ιστοσελίδα της Σχολής : www.med.auth.gr

61. Χειρουργική των Μεταμοσχεύσεων (ΙΑ0347)

- Υπεύθυνος εκπαίδευσης: Βασίλειος Παπανικολάου, αν.καθηγητής, Διευθυντής, τηλ. 992811.

- Συντονιστής Μαθήματος: Ιωάννης Φούζας, επικ. καθηγητής, 992889-

- Διδάσκοντες: Μέλη του ΔΕΠ της Χειρουργικής Κλινικής Μεταμοσχεύσεων, συνεπικουρούμενα από τους ειδικούς ιατρούς του ΕΣΥ.

- Το μάθημα διδάσκεται: 2 ώρες/εβδομάδα από αμφιθεάτρου.

- Σύνολο ωρών εξαμήνου: 2 x 13 εβδ. = 26.

- Διδακτικές μονάδες: 2.

- Περιεχόμενο μαθήματος: Σύντομη ιστορική αναδρομή των Σταθμών στις Μεταμοσχεύσεις οργάνων, Εφαρμοσμένη ανοσολογία στις Μεταμοσχεύσεις οργάνων, Ιστοσυμβατότητα - Ανοσοκαταστολή, Δότες Μοσχευμάτων (Ζώντες, Πτωματικοί), Συντήρηση Μοσχευμάτων, Μεταμόσχευση Νεφρού (Υποψήφιοι Λήπτες Νεφρικών Μοσχευμάτων, Αγγειακή ή περιτοναϊκή προσπέλαση για χρόνια αιμοκάθαρση ή χρόνια περιτοναϊκή κάθαρση, Αντενδείξεις και προετοιμασία υποψηφίων Ληπτών Νεφρικών Μοσχευμάτων) Μεταμόσχευση Νεφρού (Εγχειρητική Τεχνική, Μετεγχειρητική παρακολούθηση, Επιπλοκές, Αποτελέσματα), Μεταμόσχευση Παγκρέατος και νησιδίων, Μεταμόσχευση Ήπατος (Ενδείξεις, Προετοιμασία Λήπτη, Εγχειρητική Τεχνική), Μεταμόσχευση Ήπατος (Παιδιατρικές Μεταμοσχεύσεις, Μετεγχειρητική παρακολούθηση, Επιπλοκές, Αποτελέσματα), Μεταμόσχευση Καρδιάς - Πνευμόνων, Μεταμόσχευση Λεπτού Εντέρου, Συνδυασμένες Μεταμοσχεύσεις πολλών οργάνων, Μεταμόσχευση Ενδοκρινικών Αδένων, Διαγνωστική και Παρεμβατική Ακτινολογία στις Μεταμοσχεύσεις Οργάνων, Ηθική των Μεταμοσχεύσεων.

- Εξετάσεις: Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται προφορικά μετά το τέλος των διαλέξεων. Η πλήρης παρακολούθηση του μαθήματος βαθμολογείται με το 30% της συνολικής βαθμολογίας.

- Διδακτικό σύγγραμμα: Βασικό σύγγραμμα θεωρείται το βιβλίο «Γενικής Χειρουργικής» τόμοι Α΄ και Β΄ του Χειρουργικού Τομέα και σημειώσεις των μελών ΔΕΠ που αναρτώνται στην ιστοσελίδα της κλινικής (http://transplantauth.gr), καθώς και της Ελληνικής Εταιρείας Μεταμοσχεύσεων (http://www.hsot.gr) .

- Γραμματεία: 231085566, 892068, transpl@med.auth.gr

62. Παιδιατρική Αναπτυξιολογία και Κοινωνική Παιδιατρική (ΙΑ0324)

- **Υπεύθυνος:** Δημήτριος Ζαφειρίου, αναπλ. καθηγητής, τηλ. 992963.

- **Το μάθημα διδάσκεται:** 2 ώρες/εβδομάδα από αμφιθεάτρου.

- **Σύνολο ωρών εξαμήνου:** 2 x 13 = 26.

- **Διδακτικές μονάδες:** 2.

- **Εξετάσεις:** Γραπτές ή προφορικές.

- **Διδακτικό σύγγραμμα:** «Σημειώσεις Αναπτυξιακής και Κοινωνικής Παιδιατρικής», Ι. Τσίκουλα.

- **Διδάσκοντες:** Μέλη του ΔΕΠ της Παιδιατρικής.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Περιεχόμενο και στόχοι της Αναπτυξιακής Παιδιατρικής, Αύξηση και ανάπτυξη του παιδιού, Ανάπτυξη κεντρικού νευρικού συστήματος, Διατροφή και ανάπτυξη εγκεφάλου, Αίτια μειονεκτικότητας και αντιμετώπιση, Εκπαίδευση του μειονεκτικού παιδιού, πρώιμη διάγνωση αναπτυξιακών διαταραχών, Τα τεστ νοημοσύνης και ο παιδίατρος, Εγκεφαλική παράλυση, Αισθητήρια και αισθητηριακές διαταραχές, Νοητική υστέρηση, Σχολική αποτυχία και δυσχέρεια στη μάθηση, Διαταραχές συμπεριφοράς, Προβλήματα ύπνου, Προβλήματα υιοθεσίας, Σεξουαλική ταυτότητα και συμπεριφορά, Διαζύγιο. Επιπτώσεις στα παιδιά, Κακοποίηση και παραμέληση του παιδιού, Εφηβική ηλικία: σωματικές και ψυχικές αλλαγές - προβλήματα - αυτοκτονίες, Το παιδί στον κόσμο μας σήμερα, Εισαγωγή στην Κοινωνική Παιδιατρική - Πρόληψη - Προαγωγή και Αγωγή Υγείας, Πρόνοια για το μειονεκτικό παιδί, Το παιδί στο Νοσοκομείο, Κρίση στην οικογένεια και στο παιδί, Δηλητηριάσεις - Ατυχήματα στα παιδιά, Ναρκωτικά - Αλκοόλ - Κάπνισμα, Παιδιά και Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, Παιδιά Μεταναστών - Παιδιά με νέα πατρίδα.

63. Εφαρμοσμένη Οφθαλμολογία (ΙΑ0268)

64. Παρεμβατική Ακτινολογία (ΙΑ0330)

- **Υπεύθυνος:** τηλ. 994734.

- **Το μάθημα διδάσκεται:** 2 ώρες/εβδομάδα από αμφιθεάτρου.

- **Σύνολο ωρών εξαμήνου:** 2 x 13 εβδ. = 26.

- **Διδακτικές μονάδες:** 2.

- **Εξετάσεις:** Γραπτές ή προφορικές.

- **Διδακτικό σύγγραμμα:** Σημειώσεις «Παρεμβατικής Ακτινολογίας», Κ. Γιαβρόγλου. - **Διδάσκοντες:** Μέλη ΔΕΠ του Εργαστηρίου Ακτινολογίας.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Βασικές αρχές - υλικά που χρησιμοποιούνται, οι ενδείξεις, οι αντενδείξεις, οι εφαρμογές, Διάφορες μέθοδοι και τεχνικές.

65. Επαγγελματικός Προσανατολισμός – Επιλογή Ειδικότητας (ΙΑ0374)

- **Οργανωτής:** Ε΄ Χειρουργική Κλινική. Κτίριο «Αγία Σοφία» 3ος όροφος – Νοσοκομείο «Ιπποκράτειο»

- **Συντονιστής:** Χαράλαμπος Σπυρίδης, καθηγητής, Διευθυντής Ε΄ Χειρουργικής Κλινικής.

- **Σκοπός:** Η διαμόρφωση εκ μέρους των φοιτητών μιας σφαιρικής και πλήρους εικόνας των Ιατρικών Ειδικοτήτων και η επιλογή εξ αυτών της πλέον κατάλληλης.

- Επιδιωκόμενοι στόχοι: Η παροχή γνώσεων και πληροφοριών: α) για όλες τις ειδικότητες που σήμερα υπάρχουν στην Ελλάδα, β) για τη διαδικασία που απαιτείται προκειμένου ένας πτυχιούχος να ξεκινήσει και να αποκτήσει την ειδικότητα που επιθυμεί, γ) για τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα κάθε ειδικότητας και δ) για τον υγειονομικό χάρτη της χώρας.

- **Μορφή εκπαίδευσης:** Από αμφιθεάτρου διδασκαλία, παρουσίαση των στοιχείων κάθε ειδικότητας και συζήτηση.

- Διδάσκοντες: Μέλη ΔΕΠ της Ιατρικής Σχολής του Α.Π.Θ.

- Περιεχόμενο μαθήματος: Επισυνάπτεται στο πλήρες πρόγραμμα μαθημάτων με τον διδάσκοντα κάθε μαθήματος.

- Αίθουσα: Αμφιθέατρο «Π. Μεταξάς» Κτίριο Δ. Ιπποκράτειο Νοσοκομείο.

- Ώρα: Κάθε Τετάρτη 17:00-19:00.

- Διάρκεια: Από 1 Μαρτίου έως 31 Μαΐου και αφορά φοιτητές των Ι΄, ΙΑ΄, ΙΒ΄ εξαμήνων της Ιατρικής Σχολής του Α.Π.Θ.

- Έλεγχος – Πρόοδος – Εξετάσεις: Με την ανάθεση εργασιών και απαντήσεων σε ερωτηματολόγιο ελέγχεται η γνώση που αποκομίζουν οι φοιτητές.

- Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία: Σημειώσεις που παρέχονται από τον εκάστοτε διδάσκοντα.

- Γραμματειακή υποστήριξη: Τηλ. 2313 312162.

66. Η διασύνδεση της Νευροχειρουργικής με τις άλλες ειδικότητες (ΙΑ0377)

Διευθυντής Κλινικής και του Ομώνυμου Εργαστηρίου: Τσονίδης Χρήστος**,** καθηγητής.

- **Υπεύθυνος Προπτυχιακής Εκπαίδευσης και Συντονιστής Μαθήματος:**

Ι. Αναγνωστόπουλος, επίκ. καθηγητής (δέχεται κάθε Παρασκευή 12:0013:00).

- **Σκοπός του μαθήματος:** Είναι η εισαγωγή του φοιτητή στο αντικείμενο της Νευροχειρουργικής και στη συνέχεια η ανάπτυξη των νευροχειρουργικών βλαβών και η συνάφεια τους με τα άλλα συστήματα του οργανισμού, από πλευράς διαγνωστικής προσέγγισης, ενδείξεων θεραπείας, θεραπευτικής αντιμετώπισης και παρακολούθησης. Η αλληλεπίδραση του εγκεφάλου με τα υπόλοιπα συστήματα και οι αμφίδρομες επιδράσεις τους αναλύονται και αποτελούν τη βάση ανάπτυξης και ερμηνείας των παθοφυσιολογικών, κλινικών και θεραπευτικών προσεγγίσεων.

- **Επιδιωκόμενοι στόχοι:** 1) η ανάπτυξη της παθοφυσιολογίας, των κλινικών εκδηλώσεων και των θεραπευτικών προσεγγίσεων των νευροχειρουργικών παθήσεων υπό το πρίσμα της συνάφειάς τους με τα άλλα συστήματα και όργανα του ανθρώπινου οργανισμού και το πλαίσιο συνεργασίας του νευροχειρουργού με ιατρούς άλλων ειδικοτήτων, και 2) η εμπέδωση του πνεύματος συνεργασίας των διαφόρων ειδικοτήτων σε όλο το φάσμα αντιμετώπισης ενός ευρέως φάσματος παθήσεων (τραύμα, αγγειακές βλάβες, κληρονομικά νοσήματα, δυσπλασίες, ψυχιατρικές νόσοι, νεοπλασίες, φλεγμονές, εκφυλιστικά νοσήματα κ.λπ.).

- **Μορφή εκπαίδευσης:** Θεωρητική διδασκαλία από αμφιθεάτρου με ανάπτυξη των νευροχειρουργικών παθήσεων που είτε αντιμετωπίζονται από νευροχειρουργό με την συνεργασία ιατρών άλλων ειδικοτήτων, είτε από τους τελευταίους και φέρουν την ένδειξη νευροχειρουργικής παρέμβασης (για διάγνωση και θεραπεία). Η εκπαίδευση απαρτιώνεται στο αμφιθέατρο με την χρήση πολυμέσων. Η θεωρητική ανάπτυξη συμπληρώνεται με την παρουσίαση κλινικών περιπτώσεων. Μέγιστος αριθμός φοιτητών 200.

- **Διδάσκοντες:** Διδάσκοντες μέλη ΔΕΠ της κλινικής: Χ. Τσονίδης, καθηγητής, Κ. Νανάσης, αναπλ. καθηγητής, Ι. Αναγνωστόπουλος, επίκ. καθηγητής, Π. Τσιτσόπουλος εκλεγμένος, λέκτορας, Σ. Γρηγοριάδης εκλεγμένος, λέκτορας, Δ. Μαρινόπουλος, άμισθα επιστημονικά συνεργαζόμενος, Ν. Σκούλιος άμισθα επιστημονικά συνεργαζόμενος, Α. Πλούμης επίκ. καθηγητής ΙΣ Ιωαννίνων και λοιπά μέλη ΔΕΠ από τις εμπλεκόμενες (διασυνδεδεμένες) ειδικότητες.

- **Διδακτικές μονάδες:** Το μάθημα διδάσκεται 2 ώρες εβδομαδιαίως, από αμφιθεάτρου (1 ώρα θεωρητικό μάθημα, 1 ώρα παρουσίαση περιπτώσεων υπό τον τύπον της ανάπτυξης του περιστατικού και στη συνέχεια της καθιέρωσης της διάγνωσης και του καθορισμού της ένδειξης αντιμετώπισης). Σύνολο υποχρεωτικών ωρών εξαμήνου: 26.

- **Διδακτικές μονάδες:** 15.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Αμφιθέατρο: ανάπτυξη 1) νευροχειρουργικών παθήσεων που είτε διαγιγνώσκονται και αντιμετωπίζονται από νευροχειρουργό με την συνεργασία και εμπλοκή ιατρών άλλων ειδικοτήτων, και 2) ανάπτυξη διαφόρων παθήσεων που αντιμετωπίζονται από ιατρούς διαφόρων ειδικοτήτων και φέρουν και την ένδειξη νευροχειρουργικής παρέμβασης.

- **Αίθουσες και ώρες διδασκαλίας:** Αμφιθέατρο Γ΄ Κτιρίου (Ι. Γαγανάκη) Ιπποκράτειου Νοσοκομείου. Το μάθημα διδάσκεται στους φοιτητές του Ι΄ και ΙΒ΄ εξαμήνου κάθε Τετάρτη 19:00-21:00 και διαρκεί όσο διαρκεί το εαρινό εξάμηνο.

- **Αξιολόγηση – Εξετάσεις:** Οι εξετάσεις του μαθήματος είναι γραπτές (20 ερωτήσεις πολλαπλών επιλογών) και διενεργούνται δύο φορές το χρόνο στα αμφιθέατρα των 300 και 500

θέσεων του Ιατρικού Τμήματος σε ημέρες που ανακοινώνονται. Προβλέπεται ενδιάμεση αξιολόγηση των συμμετεχόντων φοιτητών (Test) και μοριοδότηση της προαιρετικής συμμετοχής των φοιτητών στο ακαδημαϊκό και ερευνητικό έργο της κλινικής, αξιοποιούμενη στην συνέχεια στη μεταγενέστερη συμμετοχή των φοιτητών στα μεταπτυχιακά εκπαιδευτικά προγράμματα της Κλινικής. (Υπεύθυνος Μεταπτυχιακής Εκπαίδευσης, αναπλ. καθηγητής κ. Χ. Τσονίδης).

- **Διδακτικά συγγράμματα:** 1α) «Νευροχειρουργική - Κριτική και Πρακτική Προσέγγιση» Φ. Τσιτσόπουλος, Εκδόσεις Παρισιάνου 2009 και συνοδευτικό εγχειρίδιο, 1β) «Αξιολόγηση του νευροεπιστήμονα. Από το εργαστήριο και τη Κλινική στη νευροεγχειρητική και την έρευνα» Εκδόσεις Παρισιάνου, Αθήνα 2008. Προτεινόμενα επικουρικά συγγράμματα: «Greenberg M.S. Handbook of Neurosurgery» Greenberg Graphics, Inc. Lakeland, Florida, 6th Edition 2010.

- **Βιβλιοθήκη:** Βιβλιοθήκη Καθηγητού Γ. Ταυρίδη, Βιβλιοθήκη Β΄ Νευροχειρουργικής Κλινικής (Υπεύθυνη: κ. Β. Χρηστίδου).

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** Β. Χρηστίδου, (ΕΕΔΙΠ ΙΙ), τηλ. 992942. Η γραμματεία δέχεται τους φοιτητές καθημερινά 11:00-12:00.

67. Παθολογική Ογκολογία (ΙΑ0376)

- **Υπεύθυνος εκπαίδευσης:** Γεώργιος Φούντζηλας, καθηγητής.

- **Συντονιστής του μαθήματος:** Ε. Τιμοθεάδου, λέκτορας.

- **Σκοπός του μαθήματος:** Το μάθημα διδάσκεται με σκοπό την εξοικείωση του φοιτητή με βασικές έννοιες της Ογκολογίας. Με την ολοκλήρωση της διδασκαλίας στόχος είναι ο φοιτητής να είναι σε θέση να συνοψίσει τους κύριους μηχανισμούς ογκογένεσης, να έχει βασικές γνώσεις για την επιδημιολογία και πρόληψη του καρκίνου, να είναι σε θέση να διαγνώσει τα συχνότερα επείγοντα και χρόνια προβλήματα των ογκολογικών ασθενών, να παρέχει βασικές γνώσεις Ογκολογίας που θα χρησιμεύσουν στην άσκηση και να μπορεί να αναγνωρίσει τις καταστάσεις στις οποίες ενδείκνυται η συμμετοχή γιατρών άλλων ειδικοτήτων.

- **Επιδιωκόμενος στόχος:** Τελικός στόχος του μαθήματος είναι να παρέχει βασικές γνώσεις Ογκολογίας, που χρησιμεύσουν στην άσκηση της κλινικής ιατρικής γενικότερα και όχι μόνο στα πλαίσια της ειδικότητας της Παθολογικής Ογκολογίας.

- **Πρόγραμμα διδασκαλίας:** Το μάθημα διδάσκεται στο θερινό εξάμηνο και περιλαμβάνει 20 διδακτικές ώρες. Οι παραδόσεις γίνονται κάθε Τετάρτη 15:00 – 17:00 στο Αμφιθέατρο Δ΄ της Ιατρικής Σχολής. Για την συμμετοχή στις εξετάσεις είναι υποχρεωτική η παρακολούθηση του μαθήματος, τουλάχιστον για επτά από τα δέκα δίωρα διδασκαλίας. Σε έκτακτη περίπτωση που ο φοιτητής έχει μόνο έξι παρουσίες, πρέπει να αναπληρώσει με κλινική άσκηση δύο εβδομάδων στην Κλινική Παθολογικής Ογκολογίας σε συνεννόηση με την Συντονίστρια του μαθήματος. Σε περίπτωση περισσότερων από τέσσερεις απουσίες ο φοιτητής θα πρέπει να επαναλάβει το μάθημα εξαρχής για να μπορεί να δώσει εξετάσεις. Πιθανόν να υπάρξουν περιορισμένες τροποποιήσεις στη σειρά με την οποία θα διδαχθούν οι παρακάτω ενότητες.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Επιδημιολογία - Καταγραφή, Πρόληψη, Ογκογονίδια, Ανοσολογία του καρκίνου, Βασικές αρχές χημειοθεραπείας, Τοξικότητα χημειοθεραπείας, Επείγοντα προβλήματα στην Ογκολογία, Παρανεοπλασματικά σύνδρομα, Σταδιοποίηση - Καρκινικοί δείκτες, Ιάσιμα νοσήματα, Υποστηρικτικά φάρμακα, Καρκίνος και εγκυμοσύνη, Θεραπείες Μοριακής Στόχευσης, Αντιμετώπιση ασθενούς τελικού σταδίου, Αντιμετώπιση του πόνου.

- **Διδάσκοντες:** Δ. Βασιλάκος, Αικ. Αμανίτη, Ε. Γιαννακόπουλος, Μ. Δανιηλίδης, Β. Καραβασίλης, Χ. Καρανικιώτης, Δ. Κρικέλης, Α .Λαμπρόπουλος, Α. Παπανικολάου, Ε. Τιμοθεάδου, Γ. Φούντζηλας

- **Διδακτικό σύγγραμμα – Εξετάσεις:** Για το μάθημα θα χρησιμοποιηθεί το διδακτικό σύγγραμμα «Εισαγωγή στην Παθολογική Ογκολογία», το οποίο οι φοιτητές μπορούν να προμηθεύονται από τη Γραμματεία της Κλινικής Παθολογικής Ογκολογίας, Νοσοκομείο «ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ», 3ος όροφος, καθημερινά 10:00-13:00. Οι εξετάσεις θα περιλαμβάνουν 60 ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής.

- **Πληροφορίες:** Για οτιδήποτε αφορά το μάθημα οι φοιτητές μπορούν να απευθύνονται στην κ. Τιμοθεάδου, στην Κλινική Παθολογικής Ογκολογίας, Νοσοκομείο «Παπαγεωργίου», τηλ. 2313323959 στη Γραμματεία της Κλινικής στο τηλέφωνο τις εργάσιμες ώρες κ. Δαλλίδου.

68. Νευροπαθολογία (ΙΑ0303)

Επιλεγόμενο Διατομεακό υπό την ευθύνη της Γενικής Παθολογίας και Παθολογικής Ανατομικής.

- **Συντονιστής μαθήματος:** Γεώργιος Καρκαβέλας, καθηγητής.

- **Σκοπός του μαθήματος:** Η διδασκαλία στους φοιτητές της Ιατρικής του Ι΄ και μεγαλυτέρων εξαμήνων των ιστολογικών αλλοιώσεων παθολογικών και νεοπλασματικών καταστάσεων του κεντρικού και περιφερικού νευρικού συστήματος σε συνδυασμό με την κλινική εικόνα των ασθενών.

- **Επιδιωκόμενοι στόχοι:** Η διδασκαλία του μαθήματος έχει ως στόχο την απόκτηση των απαραίτητων γνώσεων από τον προκλινικό φοιτητή που θα του επιτρέψει αργότερα να κατανοήσει καλύτερα τα κλινικά μαθήματα της νευρολογίας και νευροχειρουργικής καθώς και της νευροακτινολογίας.

- **Μορφή εκπαίδευσης:** Η εκπαίδευση των φοιτητών της Ιατρικής στην νευροπαθολογία πραγματοποιείται με θεωρητικά μαθήματα και κλινικοπαθο-λογοανατομικές συζητήσεις περιστατικών.

- **Διδακτικές μονάδες:** 2.

- **Περιεχόμενο μαθήματος:** Λοιμώδεις παθήσεις, Αγγειακές αλλοιώσεις, Τραύματα, Εκφυλιστικές αλλοιώσεις, Νεοπλάσματα κεντρικού και περιφερικού νευρικού συστήματος.

- **Αίθουσες διδασκαλίας:** Η διδασκαλία του επιλεγόμενου μαθήματος της Νευροπαθολογίας πραγματοποιείται στις αίθουσες ασκήσεων του εργαστηρίου στον πρώτο όροφο.

- **Διδάσκοντες:** Το ΔΕΠ του εργαστηρίου Γενικής Παθολογίας και Παθολογικής Ανατομικής. Ν. Τάσκος, Β΄ Νευρολογική Κλινική.

- **Ώρες – Διάρκεια διδασκαλίας:** Το μάθημα της νευροπαθολογίας διδάσκεται καθόλη τη διάρκεια του θερινού εξαμήνου, κάθε Τρίτη και Πέμπτη 14:0015:00.

- **Αξιολόγηση – Εξετάσεις:** Η αξιολόγηση των φοιτητών πραγματοποιείται με γραπτές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου. Οι εξετάσεις αποτελούν ένα συνδυασμό ερωτήσεων πολλαπλών επιλογών και μικρών θεμάτων προς ανάπτυξη.

- **Εκπαιδευτικό υλικό – Βιβλία:** Στους φοιτητές που παρακολουθούν το μάθημα της Νευροπαθολογίας χορηγούνται σημειώσεις του μαθήματος.

- **Βιβλιοθήκη:** Στο εργαστήριο Γενικής Παθολογίας και Παθολογικής Ανατομικής λειτουργεί βιβλιοθήκη με μεγάλο αριθμό ξένων βιβλίων και σημαντικό αριθμό ξενόγλωσσων περιοδικών. Υπάρχει η δυνατότητα φωτοτύπησης άρθρων μετά από συνεννόηση με τη γραμματεία του εργαστηρίου.

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** Η γραμματειακή υποστήριξη για τα φοιτητικά ζητήματα καλύπτεται από δύο άτομα. Αικατερίνη Μπακόλα, Ρούλα Αναστασίου, τηλ. 999228, fax 999229). Οι φοιτητές μπορούν να επικοινωνήσουν με τη γραμματεία από τις 12:00 έως τις 14:00.

69. Επείγουσα Προνοσοκομειακή Ιατρική (ΙΑ0408)

Διατομεακό μάθημα επιλεγόμενο

- **Υπεύθυνοι εκπαίδευσης:** Δημήτριος Κούβελας, καθηγητής, Δημήτριος Βασιλάκος, καθηγητής.

- **Συντονιστές μαθήματος:** Βασίλης Γροσομανίδης, Επ. Καθηγητής, Αικατερίνη Αμανίτη Λέκτορας.

- Κωδικός Eudoxus: ΙΑ0408

- **Σκοπός:** Η προνοσοκομειακή αντιμετώπιση δυνητικά θανατηφόρων καταστάσεων αποτελεί το πρώτο βήμα στην αντιμετώπιση του βαριά πάσχοντα ασθενή και πολλές φορές καθορίζει την έκβαση. Συχνά ο νέος γιατρός καλείται να αντιμετωπίσει παρόμοιες καταστάσεις μόνος του και μακριά από οργανωμένους υγειονομικούς σχηματισμούς. Στόχος του μαθήματος είναι να εκπαιδευτεί ο φοιτητής στην ορθή χρήση φαρμάκων για την αντιμετώπιση δυνητικά θανατηφόρων καταστάσεων.

- **Μορφή εκπαίδευσης:** Διδασκαλία από αμφιθεάτρου. Η παρακολούθηση θα είναι υποχρεωτική.

- **Φροντιστήριο:** Εκπαίδευση στην εξειδικευμένη υποστήριξης της ζωής και την χρήση απινιδωτή. Κλινικά σενάρια αναγνώρισης και αντιμετώπισης επειγόντων περιστατικών. Σεμινάρια (προαιρετικώς): Πιστοποιημένο σεμινάριο (του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Αναζωογόνησης) Βασικής Υποστήριξης της Ζωής και Αυτόματης Εξωτερικής Απινίδωσης (BLS/AED), Πιστοποιημένο σεμινάριο (της Ελληνικής Εταιρείας Διαχείρισης Αεραγωγού) σε βασικούς χειρισμούς του αεραγωγού.

- **Περιεχόμενο του μαθήματος:** 1) Κλινική εκτίμηση του βαριά πάσχοντα ασθενή. 2) Φάρμακα που χρησιμοποιούνται στην επείγουσα ιατρική και χαρακτηριστικά τους. 3) Οξέα στεφανιαία σύνδρομα. 4) Βαριά κρίση άσθματος. 5) Αλλεργική Αντίδραση. 6) Status Epilepticus. 7) Πνιγμός. 8) Ηλεκτροπληξία, κεραυνοπληξία. 9) Εξειδικευμένη υποστήριξη της ζωής. 10) Διαταραχές ρυθμού. 11) Προνοσοκομειακή αντιμετώπιση πολυτραυματία. 12) Αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο. 13) Επείγουσες παθολογικές καταστάσεις σε ακραίες κλιματολογικά συνθήκες. 14) Επείγουσες παθολογικές καταστάσεις από ακραίες βαρομετρικές συνθήκες. 15) Κώμα αγνώστου αιτιολογίας. 16) Λαρυγγίτιδες - croup. 17) Χρήση τοξικομανιογόνων ουσιών. 18) Διακομιδή του βαριά πάσχοντα. 19) Προνοσοκομειακή χορήγηση υγρών. 20) Επείγουσες μεταβολικές καταστάσεις.

- Διδάσκοντες – Διδακτικές Μονάδες : Καθηγητές (1), Αν. Καθηγητές (1), Επ. Καθηγητές (2), Λέκτορες (1), ΕΕΔΙΠ ΙΙ (1). Α (26) , Φ (4), Κ (10).

- **Αίθουσες διδασκαλίας:** Αμφιθέατρο Π.Γ.Ν.Θ. ΑΧΕΠΑ.

- **Ώρες διδασκαλίας:** Κάθε Τρίτη δύο ώρες 15:00-17:00.

- **Πρόγραμμα – Ημερομηνίες εκπαίδευσης:** Όπως προβλέπεται από το αναλυτικό πρόγραμμα της Σχολής.

- **Αξιολόγηση:** Η αξιολόγηση των φοιτητών θα είναι προφορική και θα αφορά εξέταση σε διάφορα κλινικά σενάρια.

- Διδάσκοντες: Δ.Βασιλάκος, Καθηγητής-Διευθυντής, Χ. Σκούρτης, Αν. Καθηγητής, Κ. Καρακούλας, Επ. Καθηγητής, Β. Γροσομανίδης, Επ. Καθηγητής, Αικ. Αμανίτη Λέκτορας.

- **Εκπαιδευτικό υλικό:**

1. ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΙΑΤΡΙΚΗ .Δ. Βασιλάκος (Εκδόσεις ΕΦΥΡΑ Α.Ε. 2009, Ιωάννινα). Κωδικός Eudoxus: 5916

2. ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ. Δ. Βασιλάκος (Εκδόσεις University Studio Press 2001 Θεσσαλονίκη). Κωδικός Eudoxus: 17255

- **Γραμματειακή υποστήριξη:** Ζαφειρή Πασχαλίδου – Σάκκου (ΕΕΔΙΠ ΙΙ) ΤΗΛ.: 994862 FAX: 994860.

- **Προαπαιτούμενο** για την παρακολούθηση του μαθήματος είναι ο φοιτητής να έχει περάσει επιτυχώς την Αναισθησιολογία και τη Φαρμακολογία.

- **Περιορισμοί συμμετοχής:** Επειδή το μάθημα περιλαμβάνει πολλές ώρες φροντιστηριακής άσκησης σε μικρές ομάδες ο αριθμός των φοιτητών δεν θα υπερβαίνει τους 60.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ, ΚΛΙΝΙΚΕΣ, ΜΟΝΑΔΕΣ ΚΑΤΑ ΤΟΜΕΙΣ

ΤΟΜΕΑΣ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗΣ

Εργαστήρια

1. Ανατομείου (Περιγραφικής Ανατομικής)

2. Ανατομικού Μουσείου

3. Ιστολογίας - Εμβρυολογίας και Ανθρωπολογίας

4. Ιστολογίας - Εμβρυολογίας και Ανθρωπολογίας (της πρώην εκτάκτου αυτοτελούς έδρας)

5. Γενικής Παθολογίας και Παθολογικής Ανατομικής

6. Ιατροδικαστικής και Τοξικολογίας

7. Εγκληματολογικού Μουσείου

8. Παθολογοανατομίας (ΑΧΕΠΑ), στο εργαστήριο Γεν. Παθολογίας και Παθολογικής Ανατομικής

9. Κυτταρολογίας (ΑΧΕΠΑ).

ΤΟΜΕΑΣ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑΣ - ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑΣ

Εργαστήρια

1. Πειραματικής Φυσιολογίας

2. Φυσιολογίας

3. Νευροφυσιολογίας στο εργαστήριο Πειραματικής Φυσιολογίας (το υπ'. αριθμ. 1)

4. Α' Εργαστήριο Φαρμακολογίας

5. Β' Εργαστήριο Φαρμακολογίας.

ΤΟΜΕΑΣ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ

Εργαστήρια

1. Γενικής Βιολογίας

2. Γενικής Βιολογίας (της πρώην εκτάκτου αυτοτελούς έδρας)

3. Βιολογικής Χημείας

4. Μικροβιολογίας Α΄ και Β΄

5. Υγιεινής

6. Μικροβιολογίας (Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ)

7. Βιοχημείας (Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ)

ΤΟΜΕΑΣ ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΑΣ, ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

Εργαστήρια

1. Ιατρικής Φυσικής
2. Ακτινολογίας - Ακτινοδιαγνωστικής, Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ
3. Ακτινοθεραπευτικής Ογκολογίας
4. Ιατρικής Πληροφορικής
5. Α. Πυρηνικής Ιατρικής, Νοσοκομείο Ιπποκράτειο
6. Β. Πυρηνικής Ιατρικής, Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ
7. Γ. Πυρηνικής Ιατρικής, Νοσοκομείο ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ
8. Εργαστήριο Επεμβατικής Ακτινολογίας, Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ

ΤΟΜΕΑΣ ΑΙΣΘΗΤΗΡΙΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ

Κλινικές και Εργαστήρια

1. Α’ Ωτορινολαρυγγολογική Κλινική και ομώνυμο Εργαστήριο, Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ
2. Β’ Ωτορινολαρυγγολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ
3. Εργαστήριο Φωνιατρικής και Λογοπαιδείας στην Ωτορινολαρυγγολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ
4. Μονάδα ακοής - ομιλίας στην Ωτορινολαρυγγολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ
5. Α’ Οφθαλμολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ
6. Β’ Οφθαλμολογική Κλινική, Νοσοκομείο Παπαγεωργίου
7. Εργαστήριο Πειραματικής Οφθαλμολογίας, Κτήριο Βασικών Επιστημών ΑΧΕΠΑ.

ΤΟΜΕΑΣ ΥΓΕΙΑΣ ΠΑΙΔΙΟΥ

Κλινικές και Εργαστήρια

1. Α’ Παιδιατρική Κλινική και ομώνυμο Εργαστήριο, Νοσοκομείο ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ
2. Β’ Παιδιατρική Κλινική και ομώνυμο Εργαστήριο, Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ
3. Γ’ Παιδιατρική Κλινική, Νοσοκομείο ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ
4. Δ’ Παιδιατρική Κλινική, Νοσοκομείο ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ
5. Α’ Παιδοχειρουργική Κλινική και ομώνυμο Εργαστήριο Νοσοκομείο Γ. ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ
6. Β’ Παιδοχειρουργική Κλινική, Νοσοκομείο ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ
7. Α’ Νεογνολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ

8. Β' Νεογνολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

ΤΟΜΕΑΣ ΝΕΥΡΟΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Κλινικές και Εργαστήρια

1. Α' Ψυχιατρική Κλινική και ομώνυμο Εργαστήριο, Νοσοκομείο ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

2. Β' Ψυχιατρική Κλινική και ομώνυμο Εργαστήριο, ΔΗΜΟΣΙΟ ΨΥΧΙΑΤΡΕΙΟ

3. Γ' Ψυχιατρική Κλινική και ομώνυμο Εργαστήριο, Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ

4. Ιατροπαιδαγωγικός Σταθμός

5. Α' Νευρολογική Κλινική και ομώνυμο Εργαστήριο, Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ

6. Β' Νευρολογική Κλινική και ομώνυμο Εργαστήριο, Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ

7. Γ' Νευρολογική Κλινική και ομώνυμο Εργαστήριο, Νοσοκομείο ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ

8. Α' Νευροχειρουργική Κλινική και ομώνυμο Εργαστήριο, Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ

9. Β' Νευροχειρουργική Κλινική και ομώνυμο Εργαστήριο της πρώην εκτάκτου αυτοτελούς έδρας, Νοσοκομείο ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ

10. Εργαστήριο Κλινικής Νευροφυσιολογίας, Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ.

ΤΟΜΕΑΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ

Κλινικές και Εργαστήρια

1. Α' Χειρουργική Προπαιδευτική Κλινική και ομώνυμο Εργαστήριο Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ

2. Β' Χειρουργική Προπαιδευτική Κλινική και ομώνυμο Εργαστήριο Νοσοκομείο ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ

3. Α' Χειρουργική Κλινική και ομώνυμο Εργαστήριο Νοσοκομείο ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

4. Β' Χειρουργική Κλινική και ομώνυμο Εργαστήριο, Νοσοκομείο Γ. ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ

5. Γ' Χειρουργική Κλινική και ομώνυμο Εργαστήριο, Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ

6. Δ' Χειρουργική Κλινική και ομώνυμο Εργαστήριο, Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ

7. Ε' Χειρουργική Κλινική και ομώνυμο Εργαστήριο, Νοσοκομείο ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ

8. Α' Κλινική Θώρακος - Καρδιάς και Μεγάλων Αγγείων, Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ

9. Χειρουργική Κλινική Μεταμοσχεύσεων Νεφρών, Νοσοκομείο ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ

10. Εργαστήριο Εγχειρητικής στην Α' Χειρουργική Προπαιδευτική Κλινική Νοσοκομείο ΑΧΕ-ΠΑ

11. Κλινική Αναισθησιολογίας και Εντατικής Θεραπείας, Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ

12. Α’ Κλινική Ουροποιητικών Οργάνων και ομώνυμο Εργαστήριο, Νοσοκομείο Γ. Γεννηματά

13. Β’ Κλινική Ουροποιητικών Οργάνων, Νοσοκομείο ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

14. Α’ Ορθοπαιδική Κλινική, Νοσοκομείο Γ. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ

15. Β’ Ορθοπαιδική Κλινική, Νοσοκομείο Γ. ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ

16. Γ’ Ορθοπαιδική Κλινική, Νοσοκομείο ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

17. Α’ Μαιευτική - Γυναικολογική Κλινική και ομώνυμο Εργαστήριο, Νοσοκομείο ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

18. Β’ Μαιευτική - Γυναικολογική Κλινική και ομώνυμο Εργαστήριο Νοσοκομείο ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ

19. Γ’ Μαιευτική - Γυναικολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ

20. Δ’ Μαιευτική - Γυναικολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ

21. Ειδική μονάδα Ανθρώπινης Αναπαραγωγής στην Α’ Μαιευτική - Γυναικολογική Κλινική

22. Ειδική Μονάδα Ενδοκρινολογίας της Αναπαραγωγής στην Α’ Μαιευτική Γυναικολογική Κλινική

23. Εργαστήριο Ραδιοϊσοτόπων, τμήμα IN VITRO στην Α’ Μαιευτική - Γυναικολογική Κλινική

24. Μονάδα Εντατικής Θεραπείας, Νοσοκομείο Γ. ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ

25. Μονάδα Εντατικής Θεραπείας, Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ

26. Κλινική Πλαστικής Χειρουργικής, Νοσοκομείο ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ.

ΤΟΜΕΑΣ ΠΑΘΟΛΟΓΙΑΣ

Κλινικές και Εργαστήρια

1. Α’ Παθολογική Κλινική και ομώνυμο Εργαστήριο, Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ

Μονάδα Τεχνητού Νεφρού

Μονάδα Περιτοναϊκής Κάθαρσης

Μονάδα Ειδικών Λοιμώξεων

Μονάδα Ασήπτου Νοσηλείας

Διαβητολογικό Κέντρο

2. Β’ Παθολογική Κλινική και ομώνυμο Εργαστήριο, Νοσοκομείο ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ

3. Γ’ Παθολογική Κλινική, Νοσοκομείο Γ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

4. Δ’ Παθολογική Κλινική και ομώνυμο Εργαστήριο, Νοσοκ. ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ

5. Α’ Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική και Ειδική Νοσολογία και ομώνυμο

Εργαστήριο, Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ

6. Β' Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική και Ειδική Νοσολογία και ομώνυμο Εργαστήριο, Νοσοκομείο ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ

7. Α' Καρδιολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ

8. Β' Καρδιολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ

9. Γ' Καρδιολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ

10. Πνευμονολογική - Φυματιολογική Κλινική και ομώνυμο Εργαστήριο Νοσοκομείο Γ. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ

11. Α' Κλινική Αφροδισίων και Δερματικών Νόσων και ομώνυμο Εργαστήριο Νοσοκομείο ΑΦΡΟΔΙΣΙΩΝ και ΔΕΡΜΑΤΙΚΩΝ ΝΟΣΩΝ

12. Β' Κλινική Αφροδισίων και Δερματικών Νόσων, Νοσοκομείο ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

13. Νεφρολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ

14. Μονάδα Αναπνευστικής Ανεπάρκειας, Νοσοκομείο Γ. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ

15. Εργαστήριο Κλινικής Ενδοκρινολογίας στην Α' Παθολογική Κλινική

16. Εργαστήριο Παθολογικής Ογκολογίας, Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ.

ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΑ ΚΑΙ ΑΙΘΟΥΣΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Σύνολο θέσεων 4000 (περίπου)

ΚΤΙΡΙΟ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ

Πανεπιστημιούπολη, Αγίου Δημητρίου και Στίλπωνος Κυριακίδη, απέναντι από το Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ.

Κεντρικά Αμφιθέατρα Θέσεις

Αμφιθέατρο Α΄	500
Αμφιθέατρο Β΄	300
Αμφιθέατρο Γ΄ **Αποκλειστική χρήση νέου προγρ. μεταπτυχιακών σπουδών**	115
Αμφιθέατρο Δ΄	105
Αμφιθέατρο Ε΄	75
Αμφιθέατρο Στ΄	85

ΚΤΙΡΙΑ ΒΑΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Πανεπιστημιούπολη

Αμφιθέατρο Ανατομείου	300

Αίθουσες διδασκαλίας

Εργαστήριο Ανατομικής (τρεις αίθουσες)

Αίθουσα Α΄	100
Αίθουσα Β΄	45
Αίθουσα Γ΄	45
Εργαστήριο Βιολογίας	35
Εργαστήριο Ιατρικής Φυσικής	20

Εργαστήριο Ιατροδικαστικής – Τοξικολογίας	48
Εργαστήριο Ιστολογίας – Εμβρυολογίας	70
Εργαστήριο Βιολογικής Χημείας	
Αίθουσα Α΄	32
Αίθουσα Β΄	20
Εργαστήριο Υγιεινής (δύο αίθουσες)	
Αίθουσα Α΄	50
Αίθουσα Β΄	40
Εργαστήριο Παθολογικής Ανατομικής	
Αίθουσα Α΄	25
Αίθουσα Β΄ (Μικροσκοπίων)	90
Εργαστήριο Φαρμακολογίας	30
Εργαστήριο Φυσιολογίας	90
Α΄ Εργαστήριο Μικροβιολογίας	30
Β΄ Εργαστήριο Μικροβιολογίας	24

ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΑΧΕΠΑ

Πανεπιστημιούπολη, Στίλπωνος Κυριακίδη 1.

Αμφιθέατρα Θέσεις

Εξωτερικών ιατρείων	300
Νευροεπιστημών	300

Υπόγειο κτιρίου Νευροεπιστημών (νέα πτέρυγα) είσοδος και από την «Αγίου Δημητρίου»

Αίθουσες διδασκαλίας

Χειρουργείων (1ος όροφος)	60
Αναισθησιολογίας (1ος όροφος)	50
Α΄ Παθολογικής Κλινικής (Ισόγειο)	50
Α΄ Προπαιδευτικής Χειρουργικής Κλινικής (2ος όροφος)	30
Α΄ Χειρουργικής Κλινικής (1ος όροφος)	30
Β΄ Προπαιδευτικής Παθολογικής Κλινικής (1ος όροφος)	30
Α΄ και Δ΄ Παιδιατρικής Κλινικής (Υπόγειο)	40
Εργαστηρίου Ακτινολογίας	20
Γ΄ Χειρουργικής Κλινικής (Ισόγειο Νέας Πτέρυγας)	30

ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ «Γ. ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ»

Εθνικής Αμύνης 41 και Αγίου Δημητρίου.

Αμφιθέατρο	150

ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ

Αλ. Παπαναστασίου 50 και Κωνσταντινουπόλεως	49

Αμφιθέατρα Θέσεις

Γ΄ Κτήριο	150
Δ΄ Κτήριο	150

Αίθουσες Διδασκαλίας

Δ΄ Παθολογικής Κλινικής (1ος όροφος)	40

Β΄ Προπαιδευτικής Παθολογικής Κλινικής (2ος όροφος)	30
Α΄ και Γ΄ Μαιευτικής - Γυναικολογικής Κλινικής (4ος όροφος)	40
Β΄ και Γ΄ Μαιευτικής - Γυναικολογικής Κλινικής (3ος όροφος)	40
Β΄ Χειρουργικής Κλινικής (5ος όροφος)	50
Β΄ Παθολογικής Κλινικής (Β΄ Κτήριο)	40
Α΄ Παιδιατρικής Κλινικής (4ος όροφος)	40
Γ΄ Παιδιατρικής Κλινικής (4ος όροφος)	40
Νοσηλευτών	30

ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ Γ. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ

Εξοχή

Αμφιθέατρο	100
Αίθουσες διδασκαλίας	
Γ΄ Παθολογικής Κλινικής	20-25
Δ΄Χειρουργικής Κλινικής	40-45
Αίθουσα Νοσοκομείου	50
Αίθουσα Πνευμονολογικής Κλινικής	30

ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΑΦΡΟΔΙΣΙΩΝ ΚΑΙ ΔΕΡΜΑΤΙΚΩΝ ΝΟΣΩΝ

Χαλκιδικής 51 και Αναλήψεως

Αίθουσες διδασκαλίας	150

ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ

Σταυρούπολη, Κωνσταντινουπόλεως 36.

Αίθουσες διδασκαλίας

Α΄ Ψυχιατρικής Κλινικής	70
Β΄ Ψυχιατρικής Κλινικής	70
Αίθουσα Νοσοκομείου	200

ΜΕΛΗ ΔΕΠ ΙΣΑΠΘ

ΤΟΜΕΑΣ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗΣ

Εργαστήριο Ιστολογίας-Εμβρυολογίας

1. Ανδριοπούλου-Οικονόμου Λουίζα, καθηγήτρια, Διευθύντρια	2310 999141
2. Μάνθος Αναστάσιος, καθηγητής	2310 999043
3. Αλβανού-Αχπαράκη Αθανασία, καθηγήτρια	2310 999048
4. Εμμανουήλ-Νικολούση Ελπίδα, καθηγήτρια	2310 999148
5. Καϊδόγλου-Αναγνωστοπούλου Αικατερίνη, καθηγήτρια	2310 999047
6. Κουζή-Κολιάκου Κοκκώνα, καθηγήτρια	2310 999076
7. Σιόγκα-Ράπτη Αντωνία, καθηγήτρια	2310 999046
8. Μηλιαράς Δημοσθένης, αναπλ. καθηγητής	2310 999073
9. Μεδίτσκου-Ευθυμιάδου Σουλτάνα, επίκ. καθηγήτρια	2310 999039
10. Παπαμήτσου Θεοδώρα, επίκ. καθηγήτρια	2310 999075

Ιστορία Ιατρικής

1. Χριστοδούλου Δημήτριος, αναπλ. καθηγητής	2310 999098

Εργαστήριο Ιατροδικαστικής και Τοξικολογίας

1. Βασιλειάδης Νικόλαος, αναπλ.καθηγητής, Διευθυντής	2310 999201
2. Τσούγκας Ματθαίος, καθηγητής	2310 999203
3. Ράϊκος Νικόλαος, επίκ. καθηγητής	2310 999206
4. Κοβάτση Λήδα-Καλλιόπη, επίκ. καθηγήτρια	2310 999222
5. Χατζηνικολάου Φώτιος, λέκτορας	

Εργαστήριο Γενικής Παθολογίας και Παθολογικής Ανατομικής

1. Καρκαβέλας Γεώργιος, καθηγητής, Διευθυντής	2310 999204
2. Βρεττού Ελένη, καθηγήτρια	2310 999214
3. Κωστόπουλος Ιωάννης, καθηγητής	210 999244
4. Τζιούφα Βαλεντίνη, καθηγήτρια	2310 999234
5. Χυτίρογλου Πρόδρομος, καθηγητής	2310 999218
6. Ζαραμπούκας Θωμάς, αναπλ. καθηγητής	2310 999205
7. Καλούτση Βασιλική, αναπλ. καθηγήτρια	2310 999215
8. Κωτούλα Βασιλική, επίκ. καθηγήτρια	2310 999096

Εργαστήριο Περιγραφικής Ανατομικής

1. Νάτσης Κωνσταντίνος, αναπλ. καθηγητής, Διευθυντής	2310 999681
2. Αποστολίδης Στυλιανός, επίκ.καθηγητής	2310 999366
4. Παρασκευάς Γεώργιος, επίκ. καθηγητής	2310 999330
5. Αναστασόπουλος Νικόλαος, λέκτορας	2310 999354

ΤΟΜΕΑΣ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑΣ - ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑΣ

Εργαστήριο Πειραματικής Φυσιολογίας

1. Καλλαράς Κωνσταντίνος, καθηγητής, Διευθυντής	2310 999065
2. Ανωγειανάκις Γεώργιος, καθηγητής	2310 999054
3. Κουτσονικόλας Δημήτριος, αναπλ. καθηγητής	2310 999064
4. Στεργίου-Μιχαηλίδου Βασιλική, επίκ. καθηγήτρια	2310 999056

5. Λιαγκούρης-Λιαγκουρίδης Ιωάννης, επίκ. καθηγητής 2310 999067

6. Σπάνδου Ευαγγελία, επίκ. καθηγήτρια 2310 999049

7. Συμεωνίδου Κωνσταντίνα, επίκ. καθηγήτρια 2310 999058

Εργαστήριο Φυσιολογίας

1. Αλμπάνη Μαρία καθηγήτρια, Διευθύντρια 2310 999326

2. Καπουκρανίδου Δωροθέα, επίκ. καθηγήτρια 2310 999328

3. Κριτής Αριστείδης, επίκ. καθηγητής 2310 999007

4. Κοσμίδης Ευστράτιος 2310999240

5. Χατζησωτηρίου Αθανάσιος 2310999693

Α' Εργαστήριο Φαρμακολογίας

1. Καρακιουλάκης Γεώργιος, καθηγητής, Διευθυντής 2310 999324

2. Μυρωνίδου-Τζουβελέκη Μαρία, καθηγήτρια 2310 999345

3. Παπαϊωαννίδου Παρασκευή, καθηγήτρια 2310 999314

4. Κουγιουμτζής Ανδρέας, αναπλ. καθηγητής 2310 999323

5. Γούλας Αντώνιος, επίκ. καθηγητής 2310 999342

6. Παπαδημητρίου Νικόλαος, λέκτορας 2310 999301

Β' Εργαστήριο Φαρμακολογίας

1. Κούβελας Δημήτριος καθηγητής, Διευθυντής 2310 999304

2. Παπακωνσταντίνου Ελένη, αναπλ. καθηγήτρια 2310 999367

3. Παπαζήσης Γεώργιος, λέκτορας	2310 999335
4. Σαρδέλη Χρυσάνθη, λέκτορας	2310 999353

ΤΟΜΕΑΣ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ

Εργαστήριο Υγιεινής

1. Αρβανιτίδου-Βαγιωνά Μαλαματένια, καθηγήτρια, Διευθύντρια	2310 999146
2. Μπένος Αλέξης, καθηγητής	2310 999137
3. Δαρδαβέσης Θεόδωρος, αναπλ. καθηγητής	2310 999145
4. Παπαδάκης Νικόλαος, αναπλ. καθηγητής	2310 999158
5. Τσουμπάρης Παράσχος, αναπλ. καθηγητής	2310 999147
6. Πηγαδάς Άλκης, επίκ. καθηγητής	2310 999133
7. Παναγοπούλου Εύχαρις, επίκ. καθηγήτρια	2310 999154
8. Τυροδήμος Ηλίας, επίκ. καθηγητής	2310 999132
9. Χάιδιτς Άννα-Μπετίνα, λέκτορας	2310 999133

Α΄ Εργαστήριο Μικροβιολογίας

1. Μαλισιόβας Νικόλαος, καθηγητής, Διευθυντής	2310 999061 2310 999081
2. Κονιδάρη-Παπά Άννα, επίκ. καθηγήτρια	2310 999006
3. Βυζαντιάδης Τιμολέων-Αχιλλέας, λέκτορας	2310 999027
4. Σκούρα Λεμονιά, λέκτορας	2310 999156

Β΄ Εργαστήριο Μικροβιολογίας

1. Μαλισιόβας Νικόλαος, καθηγητής, Διευθυντής	2310 999061 2310 999081

2. Γκιούλα Γεωργία, επίκ. καθηγήτρια 2310 999121

3. Εξηντάρη Μαρία, επίκ. καθηγήτρια 2310 999031

Εργαστήριο Μικροβιολογίας, Παν/μιακού Νοσοκομείου ΑΧΕΠΑ

1. Δίζα-Ματαυτσή Ευδοξία, καθηγήτρια, Διευθύντρια 2310 999108

Εργαστήριο Βιολογικής Χημείας

1. Κουίδου-Ανδρέου Σοφία, καθηγήτρια, Διευθύντρια 2310 999001

2. Καστρουνή-Αρναούτογλου Ελένη, αναπλ. καθηγήτρια 2310 999096

3. Καβουκόπουλος Ευάγγελος, αναπλ. καθηγητής 2310 999107

4. Καραμούζης Μιχαήλ, αναπλ. καθηγητής 2310 999109

5. Κολιάκος Γεώργιος, καθηγητής 2310 999123

6. Χαΐτογλου Κωνσταντίνος, αναπλ. καθηγητής 2310 999127

7. Κοσμοπούλου Ιωάννα, επίκ. καθηγήτρια 2310 999126

8. Νταουντάκη-Φούζα Μαρία, επίκ. καθηγήτρια 2310 999167

9. Τζημαγιώργης Γεώργιος, επίκ. καθηγητής 2310 999122

10. Ηλιάδης Σταύρος, λέκτορας 2310 999176

Εργαστήριο Γενικής Βιολογίας

1. Κρίτση-Ιακωβίδου Ζαφειρούλα, καθηγήτρια, Διευθύντρια 2310 999015

2. Κουράκης Αναστάσιος, αναπλ. καθηγητής 2310 999018

3. Γκουγκουστάμου-Μυρτσιώτη Δέσποινα, επίκ. καθηγήτρια 2310 999023

4. Φιδάνη-Γούλα Στυλιανή, επίκ. καθηγήτρια 2310 999165

5. Κατωπόδη Θεοδώρα

Εργαστήριο Γενικής Βιολογίας (έκτακτη αυτοτελής)

1. Κρίτση-Ιακωβίδου Ζαφειρούλα, καθηγήτρια, Διευθύντρια 2310 999014

ΤΟΜΕΑΣ ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΑΣ, ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

Εργαστήριο Ιατρικής Πληροφορικής

1. Μαγκλαβέρας Νικόλαος, καθηγητής Διευθυντής 2310 999281

2. Μπαμίδης Παναγιώτης, επίκ. καθηγητής 2310 999310

Εργαστήριο Ιατρικής Φυσικής

1. Μολυβδά-Αθανασοπούλου Ελισάβετ, αν.καθηγήτρια, Διευθύντρια 2310 999233

2. Σιούντας Αναστάσιος, αναπλ. καθηγητής 2310 999253

Εργαστήριο Ακτινολογίας, Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ

1. Δρεβελέγκας Αντώνιος, καθηγητής, Διευθυντής 2310 994731

2. Χαριτάντη-Κουρίδου Αφροδίτη, καθηγήτρια 2310 994737

3. Καλογερά-Φούντζηλα Άννα, επίκ. Καθηγήτρια 2310 993907

4. Κούσκουρας Κωνσταντίνος, επίκ. καθηγητής 2310 993907

5. Χρυσογονίδης Ιωάννης, επίκ. καθηγητής 2310 994702

6. Κελέκης Αναστάσιος, λέκτορας

Α΄ Εργαστήριο Πυρηνικής Ιατρικής, Νοσοκομείο Ιπποκράτειο

1. Καρακατσάνης Κων/νος, καθηγητής, Διευθυντής 2310 992801

Β΄ Εργαστήριο Πυρηνικής Ιατρικής, Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ

1. Γκοτζαμάνη-Ψαρράκου Άννα, καθηγήτρια, Διευθύντρια 2310 994748

Γ΄ Εργαστήριο Πυρηνικής Ιατρικής, Νοσοκομείο ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

1. Καρατζάς Νικόλαος, καθηγητής, Διευθυντής 2310 991599

2. Άρσος Γεώργιος, αναπλ. καθηγητής 2310 992808

2. Δούμας Αργύριος, επίκ. καθηγητής 2310 991492

3. Ιακώβου Ιωάννης, επίκ. καθηγητής 2310 991491

Εργαστήριο Ακτινοθεραπευτικής Ογκολογίας

1. Πιστεύου-Γομπάκη Κυριακή, καθηγήτρια, Διευθύντρια 2310 994727

2. Τζιτζίκας Ιωάννης, επίκ. καθηγητής 2310 994678

ΤΟΜΕΑΣ ΑΙΣΘΗΤΗΡΙΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ

Α' Ωτορινολαρυγγολογική Κλινική Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ

1. Βιτάλ Βίκτωρ, καθηγητής, Διευθυντής 2310 994761

2. Τσαλιγόπουλος Μιλτιάδης, αναπλ. καθηγητής 2310 994885

3. Μάρκου Κωνσταντίνος, επίκ. καθηγητής 2310 994925

4. Τριαρίδης Στέφανος, επίκ. καθηγητής 2310 994828

5. Ψύλλας Γεώργιος, λέκτορας 2310 994768

Β' Ωτορινολαρυγγολογική Κλινική Νοσοκομείο Παπαγεωργίου

1. Κωνσταντινίδης Ιωάννης, καθηγητής , Διευθυντής 2313323854

2. Μεταξάς Σπυρίδων-Αρμόδωρος, αναπλ. καθηγητής 2310 991556

3. Θεμελής Χρήστος, αναπλ. καθηγητής 2310 991464

4. Ψηφίδης Ανέστης, καθηγητής 2310 991469

5. Νικολαΐδης Βασίλειος, επίκ.καθηγητής 2310 991552

6. Πρίντζα Αθανασία, επίκ. καθηγήτρια 2310 991553

Α' Οφθαλμολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ

1. Οικονομίδης Παναγιώτης, καθηγητής, Διευθυντής 2310 994754

2. Αλεξανδρίδης Αλέξανδρος-Κωνσταντίνος, καθηγητής 2310 994751

3. Ζιάκας Νικόλαος, αναπλ. καθηγητής 2310 994756

4. Κακαβούτη-Δούδου Αγγελική, αναπλ. καθηγήτρια 2310 994740

5. Κώνστας Αναστάσιος, αναπλ. καθηγητής 2310 994774

6. Μπραζιτίκος Περικλής, αναπλ. καθηγητής 2310 994909

7. Μόσχου Βάγια, αναπλ. καθηγήτρια 2310 994745

8. Τσάτσος Ιωάννης, αναπλ. καθηγητής 2310 994752

9. Τοπούζης Φώτιος, επίκ. Καθηγητής 2310 994920

Β' Οφθαλμολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

1. Δημητράκος Σταύρος, καθηγητής, Διευθυντής 2310 991550

2. Τσινόπουλος Ιωάννης, επίκ. καθηγητής 2310 693715

3. Ματαυτσή Ασημίνα, λέκτορας 2310 693940

Γ' Οφθαλμολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ

1. Λάκε Λάκη-Συμεών, καθηγητής, Διευθυντής 2310 994740

Εργαστήριο Πειραματικής Οφθαλμολογίας

Κτήριο Βασικών Επιστημών

1. Καραμπατάκης Βασίλειος, αναπλ. καθηγητής, Διευθυντής 2310 999151

ΤΟΜΕΑΣ ΥΓΕΙΑΣ ΠΑΙΔΙΟΥ

Α' Παιδιατρική Κλινική, Νοσοκομείο ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ

1. Παπαχρήστου Φώτιος, καθηγητής, Διευθυντής 2310 992961
2. Γομπάκης Νικόλαος, καθηγητής 2310 992969
3. Ζαφειρίου Δημήτριος, αναπλ. καθηγητής 2310 992963
4. Τραχανά Μαρία, επίκ. καθηγήτρια 2310 999721
5. Φαρμάκη Ευαγγελία, λέκτορας 2310 999271
6. Οικονόμου Μαρίνα, λέκτορας

Β' Παιδιατρική Κλινική, Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ

1. Αθανασιάδου-Πιπεροπούλου Φανή, καθηγήτρια, Διευθύντρια 2310 994804
2. Ρούσσο Ισραέλ, καθηγητής 2310 994812
3. Χίτογλου-Μακέδου Αρετή, καθηγήτρια 2310 994809
4. Χατζηστυλιανού Μαρία, αναπλ. καθηγήτρια 2310 994807
5. Γιαννόπουλος Ανδρέας, επίκ. καθηγητής 2310 994811
6. Σαμαράς Κωνσταντίνος, επίκ. καθηγητής 2310 994736
7. Παύλου Ευάγγελος, λέκτορας 2310 994815
8. Χατζηπαντελής Εμμανουήλ, λέκτορας 2320 994810

Γ' Παιδιατρική Κλινική, Νοσοκομείο ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ

1. Τσανάκας Ιωάννης, καθηγητής, Διευθυντής 2310 992987
2. Ροηλίδης Εμμανουήλ, καθηγητής 2313 312444

3. Καρδαράς Παναγιώτης, αναπλ. καθηγητής	2310 992988
4. Παπαδοπούλου Μαρία, αναπλ. καθηγήτρια	2310 992781
5. Κολλιός Κωνσταντίνος, επίκ. καθηγητής	2313 312462
6. Ανταχόπουλος Χαράλαμπος, λέκτορας	2310 992833
7. Κυρβασίλης Φώτιος, επίκ. καθηγητής	2313 312462

Δ' Παιδιατρική Κλινική, Νοσοκομείο ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

1.Εμποριάδου-Πετικοπούλου Μαρία, καθηγήτρια, Διευθύντρια	2310 991531
2. Ευαγγελίου Αθανάσιος, επίκ. καθηγητής	2310 693920
3. Γαλλή Ασημίνα, επίκ. καθηγήτρια	2310 991537
4. Φωτουλάκη Μαρία, επίκ. καθηγήτρια	2310 991538
5. Χαϊδοπούλου Αικατερίνη, επίκ. καθηγήτρια	2310 991595
6. Παπαδοπούλου-Αλατάκη Ευφημία, λέκτορας	2310 991594
8. Τράμμα Δήμητρα, λέκτορας	2310 991484
8. Παπαδοπούλου Κυριακή, λέκτορας	

Α' Νεογνολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ

1. Δρόσου-Αγακίδου Βασιλική, καθηγήτρια, Διευθύντρια	2310 992991
2. Σούμπαση-Γρίβα Βασιλική, καθηγήτρια	2310 992953
3. Διαμαντή Ελισάβετ, επίκ. καθηγήτρια	2310 992951
4. Σαραφίδης Κοσμάς, επίκ. καθηγητής	2310 992993

Β' Νεογνολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

1. Νικολαΐδης Νικόλαος, καθηγητής, Διευθυντής	2310 991539
2. Καραγιάννη Παρασκευή, επικ καθηγήτρια	2310 693350

3. Τσακαλίδης Χρήστος, επικ καθηγητής 2310 693350

4. Μητσιάκος Γεώργιος, λέκτορας

Α' Παιδοχειρουργική Κλινική, Νοσοκομείο Γ. ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ

1. Καλλέργης Κωνσταντίνος,, καθηγητής, Διευθυντής 2310 992531

2. Γκουγκούδη Ευαγγελία, λέκτορας 2310 992600

3. Κουτσούμης Γεώργιος, λέκτορας 2310 992530

Β' Παιδοχειρουργική Κλινική, Νοσοκομείο ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

1. Μιχαλόπουλος-Φιλιππόπουλος Αντώνιος, αν.καθηγητ,Διευθυντής 2310 991562

2. Σπυριδάκης Ιωάννης, επίκ. καθηγητής 2310 693887

3. Μαυρουδή Αντιγόνη, λέκτορας 2310 992896

4. Ξυνιάς Ιωάννης, λέκτορας 2313 312488

ΤΟΜΕΑΣ ΝΕΥΡΟΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Α' Νευρολογική Κλινική Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ

1. Ωρολογάς Αναστάσιος, καθηγητής, Διευθυντής 2310 994661

2. Αρναούτογλου Αθανάσιος, καθηγητής 2310 994713

3. Παππά-Οικονομίδου Περσεφόνη, καθηγήτρια 2310 994718

4. Κώστα Βασιλική, αναπλ. καθηγήτρια 2310 994679

5. Αρναούτογλου Μαριάνθη, λέκτορας 2310 994713

6. Κουτσουράκη Ευφροσύνη, λέκτορας 2310 994604

7. Τέγος Θωμάς, λέκτορας 2310 994604

Β' Νευρολογική Κλινική Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ

1. Καρακώστας- Μανουσάκης Δημήτριος, καθηγητής, Διευθυντής 2310 994681

2. Μαυρομάτης Ιωάννης, καθηγητής 2310 994676

3. Γρηγοριάδης Νικόλαος, αν. καθηγητής 2310 994665

4. Ιωαννίδης Παναγιώτης, λέκτορας 2310 994667

5. Παρίσης Δημήτριος, Λέκτορας

Γ' Νευρολογική Κλινική Νοσοκομείο Γ. Παπανικολαου

1. Βλαϊκίδης Νικόλαος, καθηγητής, Διευθυντής 2310 992391

2. Τσολάκη-Κώστα Μαγδαληνή, καθηγήτρια 2310 992356

3. Μποσταντζοπούλου-Καμπούρογλου Σεβαστή αναπλ. καθηγήτρια 2310 992358

4. Αργυροπούλου-Ράκα Ουρανία, επίκ. καθηγήτρια 2310 992459

5. Κιμισκίδης Βασίλειος, επίκ. καθηγητής 2310 992359

Εργαστήριο Κλινικής Νευροφυσιολογίας Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ

1. Καρλοβασίτου-Κόνιαρη Άννα, καθηγήτρια, Διευθύντρια 2310 994671

Α' Νευροχειρουργική Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ

1. Πολυζωΐδης Κωνσταντίνος, καθηγητής, Διευθυντής 2310 994704

2. Σελβιαρίδης Παναγιώτης, καθηγητής, 2310 994704

3. Αντωνιάδης Χρήστος, επίκ. καθηγητής 2310 994707

4. Μάγρας Ιωάννης, επίκ. καθηγητής	2310 994693
5. Πατσαλάς Ιωάννης, επίκ. καθηγητής	2310 994612
6. Φόρογλου Νικόλαος, επίκ. καθηγητής	2310 994693

Β' Νευροχειρουργική Κλινική Νοσοκομείο Ιπποκράτειο

1. Τσονίδης Χρίστος, καθηγητής Διευθυντής	2310 992946
2. Νανάσης Κίμων, αναπλ. καθηγητής	2310 992949
3. Αναγνωστόπουλος Ιωάννης, αναπλ. καθηγητής	2310 992247

Α' Ψυχιατρική Κλινική, Νοσοκομείο ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

1. Φωκάς Κωνσταντίνος, καθηγητής, Διευθυντής	2310 991573 2310 693139
2. Πιτσάβας Αστέριος, αναπλ. καθηγητής	2310 991574
3. Αθανασιάδης Λουκάς, λέκτορας	2310 991579
4. Κώνστα Αναστασία, λέκτορας	2310 991578
5. Μποζίκας Παντελεήμων-Βασίλειος, λέκτορας	2310 991575
6. Μπόντη Ελένη, λέκτορας	2310 991575

Β' Ψυχιατρική Κλινική, Δημόσιο Ψυχιατρείο

1. Γαρύφαλλος Γεώργιος, αναπλ. καθηγητής, Διευθυντής	2313 324148
2. Λαυρεντιάδης Γρηγόριος, επίκ. καθηγητής	2313 324222

Γ' Ψυχιατρική Κλινική, Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ

1. Ιακωβίδης Απόστολος, καθηγητής, Διευθυντής	2310 994630

2. Αμπατζόγλου Γρηγόριος, καθηγητής	2310 994628
3. Ζηλίκης Νικόλαος, καθηγητής	2310 994629
4. Κανδύλης Δημήτριος, καθηγητής	2310 994636
5. Νηματούδης Ιωάννης, καθηγητής	2310 994633
6. Ιεροδιακόνου-Μπένου Ιωάννα, αναπλ.. καθηγήτρια	2310 994637
7. Διακογιάννης Ιωάννης, επίκ. καθηγητής	2310 994635
8. Ηλιάδου Βασιλική-Μαρία, λέκτορας	2310 994739
9. Καπρίνης Στέργιος, λέκτορας	2310 994622
10. Φουντουλάκης Κωνσταντίνος, λέκτορας	2310 994622

ΤΟΜΕΑΣ ΠΑΘΟΛΟΓΙΑΣ

Α΄ Παθολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ

1. Νικολαΐδης Παύλος, καθηγητής, Διευθυντής	2310 994611
2. Δανιηλίδης Μιχαήλ, καθηγητής	2310 994613
3. Γιώβος Ιωάννης, καθηγητής	2310 994614
4. Λαζαρίδης Αναστάσιος-Γεώργιος, καθηγητής	2310 994616
5. Πλιάκος Χριστόδουλος, καθηγητής	2310 994653
6. Καπούλας Στέργιος, αναπλ. καθηγητής	2310 994881
7. Ζεμπεκάκης Παντελής, επίκ. καθηγητής	2310 994630
8. Παπαϊωάννου Μαρία, επίκ. καθηγήτρια	2310 994825

9. Λιακόπουλος Βασίλειος, λέκτορας 2310 994825

Μονάδα Τεχνητού Νεφρού

Μονάδα Περιτοναϊκής Κάθαρσης

Μονάδα Ειδικών Λοιμώξεων

Μονάδα Ασήπτου Νοσηλείας

Διαβητολογικό Κέντρο

Β' Παθολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ

1. Μπούρα Παναγιώτα, καθηγήτρια, Διευθύντρια 2310 992850

2. Ιωαννίδου-Παπαγιαννάκη Ελισάβετ, καθηγήτρια 2310 992805

3. Κουντουράς Ιωάννης, καθηγητής 2310 992798

4. Μαγούλα-Παπαδοπούλου Ιφιγένεια, καθηγήτρια 2310 992818

5. Ορφανού-Κουμερκερίδου Ελένη, καθηγήτρια 2310 992826

6. Τσάπας Απόστολος, επίκ. καθηγητής 2310 992937

Γ' Παθολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

1. Παλέτας Κωνσταντίνος, καθηγητής, Διευθυντής 2310 991533

2. Κώτσης Βασίλειος, λέκτορας 2310 992437

3. Μυγιάκης Σπυρίδων, λέκτορας

4. Τρακατέλλη Χριστίνα-Μαρία, λέκτορας 2310 992437

Δ' Παθολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ

1. Γαρύφαλλος Αλέξανδρος, καθηγητής, Διευθυντής 2310 992825

2. Ακριβιάδης Ευάγγελος, καθηγητής 2310 992828

3. Γουλής Ιωάννης, επίκ. καθηγητής 2310 992820

4. Μανδαλά Ευδοκία, επίκ. καθηγήτρια 2310 992866

5. Χολόγκιτας Ευάγγελος, λέκτορας

Α' Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ

1. Χατζητόλιος Απόστολος, καθηγητής Διευθυντής 2310 994772

2. Βασιλειάδης Θεμιστοκλής, επίκ. καθηγητής

3. Διδάγγελος Τριαντάφυλλος, επίκ. καθηγητής 2310 994789

4. Σαββόπουλος Χρήστος, επίκ. καθηγητής 2310 993480

5. Αδαμίδου Αλεξάνδρα, λέκτορας 2310 994772

6. Ηλιάδης Φώτης, λέκτορας

7. Καϊάφα Γεωργία, λέκτορας 2310 994770

8. Περιφάνης Βασίλειος, λέκτορας

9. Τζιόμαλος Κωνσταντίνος, λέκτορας

Β' Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ

1. Καραγιάννης Αστέριος, καθηγητής, Διευθυντής 2310 992837

2. Γαρυπίδου-Βρατσκίδου Βασιλεία, καθηγήτρια 2310 992839

3. Μαργάρη-Παπανικολάου Παρασκευή, αναπλ. καθηγήτρια 2310 992847

4. Δούμα Στέλλα, αναπλ. καθηγήτρια 2313 312078

5. Άθυρος Βασίλειος, επίκ. καθηγητής 2310 992888

6. Βακαλοπούλου Σοφία, επίκ. καθηγήτρια 2313 312049

7. Πετίδης Κωνσταντίνος, λέκτορας 2313 312049

8. Δούμας Μιχαήλ, λέκτορας 2313 312049

Νεφρολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ

1. Ευστρατιάδης Γεώργιος, καθηγητής, Διευθυντής 2310 992858

2. Παπαγιάννη Αικατερίνη, αναπλ. καθηγήτρια 2310 992852

Α' Καρδιολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ

1. Στυλιάδης Ιωάννης, καθηγητής, Διευθυντής 2310 994839

2. Γιαννόγλου Γεώργιος, καθηγητής 2310 994837

3. Καρβούνης Χαράλαμπος, καθηγητής 2310 994838

4. Βασιλικός Βασίλειος, αναπλ. καθηγητής 2310 994832

5. Χατζημιλτιάδης Σταύρος, αναπλ. καθηγητής 2310 993589

6. Ευθυμιάδης Γεώργιος, επίκ. καθηγητής 2310 993569

7. Ζιάκας Αντώνιος, επίκ. καθηγητής 2310 994830

8. Σιάνος Γεώργιος, επίκ. Καθηγητής

Β' Καρδιολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ

1. Κανονίδης Ιωάννης, καθηγητής, Διευθυντής 2313 312349

2. Μπουντόνας Γεώργιος, καθηγητής 2313 312247

Γ' Καρδιολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ

1. Βασιλικός Βασίλειος, αναπλ. καθηγητής, Διευθυντής 2310 994835
2. Σκέμπερης Βασίλειος, λέκτορας
3. Φραγκάκης Νικόλαος, λέκτορας

Πνευμονολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ

1. Ζαρογουλίδης Κωνσταντίνος, καθηγητής, Διευθυντής 2310 992433
2. Κυριαζής Γεώργιος, καθηγητής 2310 992441
3. Βαμβακοπούλου Βασιλοπούλα, επίκ. καθηγήτρια 2313 307276
4. Κοντακιώτης Θεόδωρος, επίκ. καθηγητής 2313 307289
5. Κιουμής Ιωάννης, επίκ. καθηγητής 2313 307974
6. Παπακώστα Δέσποινα, επίκ. καθηγήτρια 2313 307258
7. Μανίκα Αικατερίνη, λέκτορας
8. Σπυράτος Διονύσιος, λέκτορας

Μονάδα Αναπνευστικής Ανεπάρκειας, Νοσοκομείο ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ

1. Αργυροπούλου-Πατάκα Παρασκευή, καθηγήτρια, Διευθύντρια 2313 307251
2. Στανόπουλος Ιωάννης, επίκ. καθηγητής 2313 307178
3. Πίτσιου Γεωργία, λέκτορας 2313 307178
4. Πατάκα Αθανασία, λέκτορας

Κλινική Παθολογικής Ογκολογίας, Νοσοκομείο ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

1. Φούντζηλας Γεώργιος, καθηγητής, Διευθυντής 2310 693959
2. Καραβασίλης Βασίλειος, λέκτορας 2310 693140
3. Τιμοθεάδου Ελένη, λέκτορας 2310 693142

Α΄ Δερματολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΔΕΡΜΑΤΙΚΩΝ και ΑΦΡΟΔΙΣΙΩΝ ΝΟΣΩΝ

1. Ιωαννίδης Δημήτριος, καθηγητής, Διευθυντής	2310 992275
2. Παπαγαρυφάλλου Ιωάννης, αναπλ. καθηγητής	2310 992258
3. Σωτηρίου Ελένη, λέκτορας	2310 992273
4. Λαζαρίδου Ελισάβετ, λέκτορας	2310 992256

Β΄ Δερματολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

1. Σωτηριάδης Δημήτριος, καθηγητής, Διευθυντής	2310 991472
2. Τρακατέλλη Μυρτώ-Γεωργία, επικ. καθηγήτρια	2310 991471
3. Καλαμπαλίκης Δημήτριος, επίκ. καθηγητής	2310 991482
4. Πατσατσή Αικατερίνη	2310 991583

ΤΟΜΕΑΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ

Α' Προπαιδευτική Χειρουργική Κλινική, Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ

1. Μπασδάνης Γεώργιος, καθηγητής, Διευθυντής	2310 994793
2. Κατσαμούρης Αστέριος, καθηγητής	2310 994844
3. Προυσαλίδης Ιωάννης, καθηγητής	2310 994922
4. Μιχαλόπουλος Αντώνιος, αναπλ. καθηγητής	2310 994914
5. Παπαπολυχρονιάδης Κωνσταντίνος, αναπλ. καθηγητής	2310 994798
6. Παπαγεωργίου Αθανάσιος, επίκ. καθηγητής	2310 994923
7. Παπαδόπουλος Βασίλειος, επίκ. καθηγητής	2310 994924

Εργαστήριο Εγχειρητικής

Υπεύθυνος Μπασδάνης Γεώργιος, καθηγητής 2310 994795

Β' Προπαιδευτική Χειρουργική Κλινική, Νοσοκομείο ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ

1. Σακαντάμης Αθανάσιος, καθηγητής, Διευθυντής 2310 992931
2. Καρβουνάρης Δημήτριος, καθηγητής 2310 992339
3. Παυλίδης Θεόδωρος, αναπλ. καθηγητής 2310 992861
4. Μπαλλάς Κωνσταντίνος, επίκ. καθηγητής 2310 992934

Α' Χειρουργική Κλινική, Νοσοκομείο ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

1. Μαράκης Γεώργιος, καθηγητής, Διευθυντής 2310 991580
2. Γήτας Χρηστάκης, καθηγητής 2310 991585
3. Οικονομόπουλος Δημήτριος, αναπλ. καθηγητής 2310 991588
4. Τρυγόνης Κωνσταντίνος, αναπλ. καθηγητής 2310 991586
5. Μηλιαράς Σπυρίδων, αναπλ. καθηγητής 2310 991590
6. Σαρατζής Νικόλαος, αναπλ. καθηγητής 2310 991589
7. Κτενίδης Κυριάκος, επίκ. καθηγητής 2310 991576
8. Γιαννούλης Κλεάνθης, λέκτορας 2310 991493
9. Λαζαρίδης Ιωάννης, λέκτορας 2310 991495
10. Σπανός Κωνσταντίνος, λέκτορας 2310 991590

Β' Χειρουργική Κλινική, Νοσοκομείο Γ. ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ

1. Μακρής Ιωάννης, καθηγητής, Διευθυντής 2310 992561
2. Ατματζίδης Κωνσταντίνος, καθηγητής 2310 992567
3. Παπαδημητρίου Δημήτριος, καθηγητής 2310 992564

4. Χριστόπουλος Δημήτριος, αναπλ. καθηγητής	2310 992565
5. Γαλάνης Ιωάννης, επίκ. καθηγητής	2310 992527
6. Παπαζιώγας Βασίλειος, επίκ. καθηγητής	2310 992562
7. Κουτελιδάκης Ιωάννης, λέκτορας	2310992532
8. Πιτούλιας Γεώργιος, λέκτορας	2310 992565

Γ' Χειρουργική Κλινική, Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ

1. Παπαβραμίδης Σπυρίδων, καθηγητής, Διευθυντής	2310 994647
2. Κουλούρης Νικόλαος, αναπλ. καθηγητής	2310 994645
3. Τζιρής Νικόλαος, αναπλ. καθηγητής	2310 994646
4. Κεσίσογλου Ισαάκ, επίκ. καθηγητής	2310 994602

Δ' Χειρουργική Κλινική, Νοσοκομείο ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ

1. Λαζαρίδης Χαράλαμπος, καθηγητής, Διευθυντής	2310 992571
2. Κανέλλος Ιωάννης, καθηγητής	2313 307131
3. Δημητριάδης Χαράλαμπος, καθηγητής	2313 307131
4. Τσαλής Κωνσταντίνος, καθηγητής	2313 307294
5. Χριστοφορίδης Εμμανουήλ, αναπλ. καθηγητής	2313 307029
6. Αγγελόπουλος Σταμάτης, επίκ. καθηγητής	2313 307294
7. Μαντζώρος Ιωάννης, λέκτορας	

Ε' Χειρουργική Κλινική Νοσοκομείο ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ

1. Σπυρίδης Χαράλαμπος, καθηγητής Διευθυντής	2310 992883
2. Τσαντήλας Δημήτριος, καθηγητής	2310 992884
3. Παπάζογλου Κωνσταντίνος, επίκ. καθηγητής	2310 992885
4. Καμπαρούδης Απόστολος, επίκ. καθηγητής	2310 999216

Κλινική Αναισθησιολογίας και Εντατικής Θεραπείας, Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ

1. Βασιλάκος Δημήτριος, καθηγητής	2310 994865
2. Θωμαρέις Ολυμπία, αναπλ. καθηγήτρια	2310 999341
3. Σκούρτης Χαρίσιος, αναπλ. καθηγητής	2310 993267
4. Καρακούλας Κωνσταντίνος, επίκ. καθηγητής	2310 994865
5. Γροσομανίδης Βασίλειος, λέκτορας	2310 994865

Χειρουργική Κλινική Μεταμοσχεύσεων, Νοσοκομείο ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ

1. Παπανικολάου Βασίλειος, καθηγητής, Διευθυντής	2310 992928
2. Γιακουστίδης Δημήτριος, επίκ. καθηγητής	2313 312167
3. Φούζας Ιωάννης, επίκ. καθηγητής	2313 312167
4. Αντωνιάδης Νικόλαος, λέκτορας	2313 312167

Α' Κλινική Θώρακος - Καρδιάς και Μεγάλων Αγγείων Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ

1. Αναστασιάδης Κυριάκος, αναπλ. καθηγητής, Διευθυντής	2310 994874
2. Φορούλης Χριστόφορος, λέκτορας	2310 994705

Α' Ουρολογική Κλινική Νοσοκομείο Γ. ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ

1. Κατσίκας Βασίλειος, καθηγητής, Διευθυντής	2310 992545
2. Τζάκας Κωνσταντίνος, αναπλ. καθηγητής	2310 992544
3. Δημητριάδης Γεώργιος, επίκ. καθηγητής	2310 992546
4. Βακαλόπουλος Ιωάννης, λέκτορας	2310 992546
5. Ιωαννίδης Σταύρος, λέκτορας	2310 992546

Β' Ουρολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

1. Ιωαννίδης Ευάγγελος-Ισαάκ, καθηγητής, Διευθυντής	2310 991541
2. Χατζηχρήστου Δημήτριος, καθηγητής	2310 991542
3. Αποστολίδης Απόστολος, λέκτορας	2310 991543
4. Χατζημουρατίδης Κωνσταντίνος, λέκτορας	2310 991543

Α' Ορθοπαιδική Κλινική, Νοσοκομείο ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ

1. Χριστοδούλου Αναστάσιος, καθηγητής, Διευθυντής	2313 307681
2. Πετσατώδης Γεώργιος, καθηγητής	2313 307584
3. Χατζώκος Ιπποκράτης, καθηγητής	2313 307651
4. Γκιβίσης Παναγιώτης, επίκ. καθηγητής	2313 307672
5. Παπαδόπουλος Περικλής, επίκ. καθηγητής	2313 307651
6. Λίτσιος Κωνσταντίνος, λέκτορας	

Β’ Ορθοπαιδική Κλινική, Νοσοκομείο Γ. ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ

1. Χριστοφορίδης Ιωάννης, καθηγητής, Διευθυντής	2310 992522
2. Μπεσλίκας Θεόδωρος, επίκ. καθηγητής	2310 992528
3. Γιγής Ιωάννης, λέκτορας	2310 992528

Γ’ Ορθοπαιδική Κλινική, Νοσοκομείο ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

1. Καπετάνος Γεώργιος, καθηγητής, Διευθυντής	2310 991563
2. Κύρκος Ιωάννης, καθηγητής	2310 991561
3. Γαλάνης Νικηφόρος, επίκ. καθηγητής	2310 991558
4. Λαλιώτης Νικόλαος, επίκ. καθηγητής	
5. Ποτούπνης Μιχαήλ, επίκ. καθηγητής	2310 991558
6. Σάιεχ Φάρες, επίκ. καθηγητής	2310 991557
7. Σαρρής Ιωάννης, επίκ. καθηγητής	2310 991559

Α’ Μαιευτική Γυναικολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

1. Ταρλατζής Βασίλειος, καθηγητής, Διευθυντής	2310 991519
2. Ασημακόπουλος Ευστράτιος, καθηγητής	2310 991521
3. Παπαμελετίου Βασίλειος, καθηγητής	2310 991513
4. Σταματόπουλος Παναγιώτης, καθηγητής	2310 991512
5. Βαβίλης Δημήτριος, αναπλ. καθηγητής	2310 991523
6. Κελλαρτζής Διαμαντής, αναπλ. καθηγητής	2310 991511

7. Λαμπρόπουλος Αλέξανδρος, αναπλ. καθηγητής	2310 991480
8. Τζεβελέκης Φίλιππος, αναπλ. καθηγητής	2310 991522
9. Αθανασιάδης Απόστολος, αναπλ.. καθηγητής	2310 991524
10. Γκριμπίζης Γρηγόριος, επίκ. καθηγητής	2310 693695
11. Γουλής Δημήτριος, επίκ. καθηγητής	2310 693384
12. Μπίλη Ελένη, επίκ. καθηγήτρια	2310 991525
13. Πάντος Γεώργιος, επίκ. καθηγητής	2310 991526
14. Παπανικολάου Αλέξιος, επίκ. καθηγητής	2310 693359
15. Ζεπειρίδης Λεωνίδας, επίκ. καθηγητής	2310 991525
16. Θεοδωρίδης Θεόδωρος, επίκ. καθηγητής	2310 991525
17. Κολυμπιανάκης Ευστράτιος, επίκ. καθηγητής	2310 693374
18. Χατζημελετίου Αικατερίνη, λέκτορας	2310 991525

Β' Μαιευτική - Γυναικολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ

1. Λουφόπουλος Αριστοτέλης, καθηγητής, Διευθυντής	2310 992956
2. Γιαννούλης Χαράλαμπος, αναπλ. καθηγητής	2310 992908
3. Ταντανάσης Θεοχάρης, αναπλ. καθηγητής	2310 992943
4. Δίνας Κωνσταντίνος, λέκτορας	2310 992865

Γ' Μαιευτική - Γυναικολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ

1. Ρούσσο Δαυΐδ καθηγητής, Διευθυντής	2310 992911

2. Πράπας Νικόλαος, καθηγητής 2310 992876

3. Πράπας Ιωάννης, καθηγητής 2310 992879

4. Μαμόπουλος Απόστολος, επίκ. καθηγητής 2310 992799

5. Παλαπέλας Βασίλειος, επίκ. καθηγητής 2310 992919

6. Μαυροματίδης Γεώργιος, λέκτορας 2310 992842

Δ' Μαιευτική - Γυναικολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ

1. Αγοραστός Θεόδωρος, καθηγητής, Διευθυντής 2310 992872

Κλινική Πλαστικής Χειρουργικής, Νοσοκομείο ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

1. Δεμίρη Ευτέρπη, αναπλ. καθηγήτρια, Διευθύντρια 2310 991569

2. Διονυσόπουλος Αλέξανδρος, αναπλ. καθηγητής 2310 991499

3. Φόρογλου Περικλής, επίκ. καθηγητής 2310 991568

4. Διονυσίου Δημήτριος, λέκτορας

5. Παυλίδης Λάζαρος, λέκτορας

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΙΣΑΠΘ

Τηλεφωνικό Κέντρο	2310 999900
Φαξ	2310 999293

Προϊσταμένη Γραμματείας

Γαζοπούλου - Τσουφλίδου Θεοδώρα	2310 999269 2310 999283 2310 999287

Προσωπικό

1 Βορεάδης Γεώργιος	Αρχείο	2310 999291
2 Γεωργιάδης Παύλος	ΔΕΠ – Τομείς	2310 999220
3 Ελευθεριάδου Πελαγία	ΔΕΠ – Τομείς	2310 999183
4 Καλπακίδου Χρύσα	ΔΕΠ – Τομείς	2310 999211
5 Καραμούζη Ευθυμία	Πρακτικά	2310 999267
6 Κάτση Μαρία Ελένη	Πρακτικά	2310 999008
7 Μαργαρίτης Γεώργιος	Μηχανογράφηση	2310 999264
8 Μαστραντώνης Ιωάννης	Αρχείο	2310 999291
9 Μιχαηλίδου Στυλιανή	ΔΕΠ - Τομείς	2310 999268
10 Ναλμπάντη Ελένη	Συγγράμματα	2310 999220
11 Νεράντζης Δημήτριος	Φοιτητικά	2310 999227
12 Νικηφορίδου Γαρυφαλλιά	ΔΕΠ - Τομείς	2310 999288
13 Παπαδόπουλος Χρίστος	Κλητήρας	2310 999266
14 Παπαδοπούλου Ευαγγελία	Πρακτικά	2310 999008
15 Πεχλιβάνης Παύλος	Διδακτορικά	2310 999184
16 Πήτα Γλυκερία	ΔΕΠ - Τομείς	2310 999295
17 Ρετζέπης Νικόλαος	Κλητήρας	2310 999274
18 Τσακίρης Θεόδωρος	Πρωτόκολλο	2310 999285
19 Τσίφνα Μαρία	Φοιτητικά	2310 999052
20 Χατζηχαριστός Αστέριος	Μηχανογράφηση	2310 999057
21 Χριστοπούλου Ευγενία	Διδακτορικά	2310 999125
Γραμματέας Προέδρου Καρακόλη Μαρία		2310 999261 2310 999286

Η Γραμματεία της Σχολής στεγάζεται στο κτήριο Αμφιθεάτρων, απέναντι από την Κεντρική είσοδο του Νοσοκομείου ΑΧΕΠΑ και δέχεται τους φοιτητές τις εργάσιμες ημέρες από 12:00-13:30.

Οι φοιτητές θα πρέπει να συμβουλεύονται:

- Τη Γραμματεία της Σχολής για κάθε θέμα σχετικά με το Πρόγραμμα και τον κανονισμό Σπουδών.

- Τη Γραμματεία ή τον υπεύθυνο του οικείου μαθήματος (βλ. περιεχόμενο μαθημάτων) σχετικά με τις πληροφορίες που αφορούν στις δηλώσεις παρακολούθησης μαθημάτων, εργαστηρίων, ασκήσεων και φροντιστηρίων, στις ημερομηνίες διεξαγωγής των εξετάσεων και στη χορήγηση των συγγραμμάτων.

Επίσης για την πληρέστερη και έγκαιρη ενημέρωσή τους θα πρέπει να παρακολουθούν και τις ανακοινώσεις οι οποίες αναρτώνται σε ειδικούς πίνακες στη Γραμματεία της Σχολής καθώς και στις Γραμματείες των επί μέρους Εργαστηρίων και Κλινικών.

ΜΕΛΗ ΕΤΕΠ, ΕΕΔΙΠ ΙΙ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΚΑΤΑ ΤΟΜΕΙΣ

ΤΟΜΕΑΣ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗΣ

Εργαστήριο Ιστολογίας - Εμβρυολογίας

ΕΤΕΠ

1. Παπουτσάκη-Μπάτζιου Όλγα	2310 999077
2. Τουπαδάκης Στέλιος	2310 999077
3. Δρακούση-Ρετζέπη Φωτεινή	2310 999066
4. Σακκά Γεωργία, ΠΔ 407/80	2310 999066

ΕΕΔΙΠ ΙΙ

1. Μουλά-Χατζή Αναστασία	2310 999068
2. Μυγδαλιάς Γεώργιος	2310 999073

Εργαστήριο Ιατροδικαστικής και Τοξικολογίας

ΕΤΕΠ

1. Γουγουτσάς Ευάγγελος, Γραμματεία Ιατροδικαστικών θεμάτων	2310 990202

Εργαστήριο Γενικής Παθολογίας και Παθολογικής Ανατομικής

ΕΤΕΠ

1. Μπακόλα-Γασπαράτου Αικατερίνη	2310 999228
2. Αβραμίδου Μάρθα	2310 999036
3. Αλεξανδρή Στέλλα	
4. Χαλβατζόγλου-Μακρή Νικολίνα	

ΕΕΔΙΠ ΙΙ

1. Ιωσηφίδου Γεωργία	2310 999207

2. Θεολόγου Αικατερίνη 2310 999209

3. Αγγελοδήμου Σωτηρία

Εργαστήριο Περιγραφικής Ανατομικής

ΕΤΕΠ

1. Εμμανουηλίδου-Καραθανάση Βασιλική 2310 999347

ΕΕΔΙΠ ΙΙ

1. Νεραντζίδου-Ξανθίππη 2310 999337

Ρωμαλέα Παππά Π.Δ. 407/80 2310 993505

ΤΟΜΕΑΣ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑΣ - ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑΣ

Εργαστήριο Πειραματικής Φυσιολογίας

ΕΤΕΠ

1. Κουϊμτζή-Πασσιά Παρασκευή 2310 999185

ΕΕΔΙΠ ΙΙ

1. Θεοδωρίδου Καλλιόπη 2310 999185

2. Οικονομίδου Όλγα 2310 999185

3. Φαρδή Δήμητρα 2310 999174

Εργαστήριο Φυσιολογίας

ΕΕΔΙΠ ΙΙ

1. Αγγελίδου Ελένη 2310 999230

2. Παπαδήμα Γεωργία 2310999239

Α΄ Εργαστήριο Φαρμακολογίας

ΕΕΔΙΠ ΙΙ

Β΄ Εργαστήριο Φαρμακολογίας

ΤΟΜΕΑΣ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ

Εργαστήριο Υγιεινής

ΕΕΔΙΠ ΙΙ

Α΄ Εργαστήριο Μικροβιολογίας

ΕΤΕΠ

1. Κοτσίνου Σοφία 2310 999091

ΕΕΔΙΠ ΙΙ

1. Ζάικου- Τσακιροπούλου Μαρία 2310 999114

Βαρνά Αλεξάνδρα, διοικητικός υπάλληλος 2310 999178

Μαυρομιχάλη Ελισάβετ, διοικητικός υπάλληλος 2310 999113

Στυλιανοπούλου Βασιλεία, διοικητικός υπάλληλος

Β΄ Εργαστήριο Μικροβιολογίας

ΕΤΕΠ

1. Βούλτσου Ευαγγελία 2310 999101

Εργαστήριο Βιολογικής Χημείας

ΕΤΕΠ

1. Βακουφτσή Χρυσούλα 2310 999002

ΕΕΔΙΠ ΙΙ

1. Γεωργακούδη Ευαγγελία 2310 999157

2. Λάμπου Γιαννούλα 2310 999032

Εργαστήριο Γενικής Βιολογίας

ΕΕΔΙΠ ΙΙ

1. Βασιλειάδου Κρινούλα	2310 999033
2. Δημηκιώτου Μαρία	2310 999009

ΤΟΜΕΑΣ ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΑΣ, ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ Εργαστήριο Ιατρικής Πληροφορικής

ΕΤΕΠ

1. Γιαγά Μαρία	2310 999272
2. Λάζου Αικατερίνη	2310 999273
3. Χαραλαμπίδης Γεώργιος	2310 999273
4. Παπάζογλου Γρηγόριος	2310 999273

ΕΕΔΙΠ ΙΙ

1. Γεωργιάδου Ευφροσύνη	2310 999272

Εργαστήριο Ιατρικής Φυσικής

ΕΤΕΠ

Εργαστήριο Ακτινολογίας Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ

Εργαστήριο Πυρηνικής Ιατρικής, Νοσοκομείο Ιπποκράτειο

Τμήμα Ακτινοθεραπευτικής Ογκολογίας, Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ

ΕΤΕΠ

Κούσκουρα Καλλιόπη	2310 994723

ΤΟΜΕΑΣ ΑΙΣΘΗΤΗΡΙΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ

Α΄ Ωτορινολαρυγγολογική Κλινική Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ

ΕΕΔΙΠ ΙΙ

1. Ακριτίδου-Γιογκατζή Διαμαντένια	2310 994762
Καρακολτζίδης Δημήτριος, κλητήρας	2310 993451

Β΄ Ωτορινολαρυγγολογική Κλινική Νοσοκομείο ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

Α΄ Οφθαλμολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ

1. Γιαννακοπούλου Αλεξάνδρα, Διοικητική Υπάλληλος	2310 994741
2. Κεραμιδάς Σωτήριος, Διοικητικός Υπάλληλος	2310 994756

ΕΕΔΙΠ ΙΙ

1. Χατζηκωνσταντίνου Αγλαΐα,	2310 994742

Β΄ Οφθαλμολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

Εργαστήριο Πειραματικής Οφθαλμολογίας

Κτήριο Βασικών Επιστημών – ΑΧΕΠΑ	2310 999115

ΤΟΜΕΑΣ ΥΓΕΙΑΣ ΠΑΙΔΙΟΥ

Α΄ Παιδιατρική Κλινική, Νοσοκομείο ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ

ΕΤΕΠ

1. Γούγου Δήμητρα	2313 312471
2. Ζαφειρίου Ευστράτιος	
3. Χαταηελευθερίου Γεώργιος Κλητήρας	2310 992782 2310 892408

ΕΕΔΙΠ ΙΙ

1. Τσιρώνα-Πάντου Μαρία

Β΄ Παιδιατρική Κλινική, Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ

ΕΤΕΠ

1. Παρίση Κυριακή 2310 999485

Γ΄ Παιδιατρική Κλινική, Νοσοκομείο ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ

ΕΕΔΙΠ ΙΙ

1. Ουραήλογλου Ολυμπία 2310 992982

Δ΄ Παιδιατρική Κλινική Νοσοκομείο ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

Χριστίδης Ιωάννης, ΔΥ 2310 999712

Α΄ Νεογνολογική Κλινική Νοσοκομείο ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ

Β΄ Νεογνολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

Α΄ Παιδοχειρουργική Κλινική, Νοσοκομείο Γ. ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ

Β΄ Παιδοχειρουργική Κλινική, Νοσοκομείο ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

ΤΟΜΕΑΣ ΝΕΥΡΟΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Α΄ Νευρολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ

ΕΤΕΠ

Λαζαρίδης Πέτρος 2310 994712

Β΄ Νευρολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ

Γ΄ Νευρολογική Κλινική Νοσοκομείο Γ. Παπανικολάου

ΕΤΕΠ

1. Παπαδοπούλου Νικολέτα 2310 992420

Α΄ Νευροχειρουργική Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ

1. Δούσκα Άννα, διοικητικός υπάλληλος 2310 994692

Β΄ Νευροχειρουργική Κλινική Νοσοκομείο Ιπποκράτειο

ΕΕΔΙΠ ΙΙ

1. Χρηστίδου Βιργινία 2310 992942

Εργαστήριο Κλινικής Νευροφυσιολογίας, Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ

ΕΤΕΠ

1. Γιαντσελίδης Χαράλαμπος 2310 994671

Α΄ Ψυχιατρική Κλινική, Νοσοκομείο ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

ΕΤΕΠ

1. Στογιάννη Πηνελόπη 2310 991571

Β΄ Ψυχιατρική Κλινική, Δημόσιο Ψυχιατρείο

ΕΤΕΠ

Γ΄ Ψυχιατρική Κλινική, Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ

ΤΟΜΕΑΣ ΠΑΘΟΛΟΓΙΑΣ

Α΄ Παθολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ

ΕΤΕΠ

1. Βόκοτα-Ανεστίδου Ελένη 2310 994657

2. Τσαούση Αικατερίνη 2310 994657

ΕΕΔΙΠ ΙΙ

1. Ζητηρίδου Μάρθα 2310 994613

2. Χερσονίδου-Ναλμπάντη Αναστασία 2310 994733

Β΄ Παθολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ

ΕΤΕΠ

1. Δαμγκαλή Μαρία 2310 992815

Γ΄ Παθολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

Δ΄ Παθολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ

Εργαστήριο Παθολογικής Ογκολογίας, Νοσοκομείο ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

Α΄ Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ

ΕΤΕΠ

1. Σμυρλή-Ζαφάρα Ιωάννα 2310 994770

Β΄ Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ

ΕΤΕΠ

1. Σιαμάγκα-Παπαδοπούλου Τριανταφυλλιά 2310 992819

Νεφρολογική Κλινική Νοσοκομείο ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ

ΕΤΕΠ

1. Λαχακλιώτου Κυριακή 2310 992852

Α΄ Καρδιολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ

Β΄ Καρδιολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ

Γ΄ Καρδιολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ

Πνευμονολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ

Πανταζίδου Στέλλα ΙΔΑΧ 2310 992402

Μονάδα Αναπνευστικής Ανεπάρκειας, Νοσοκομείο ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ

Α΄ Δερματολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΔΕΡΜΑΤΙΚΩΝ και ΑΦΡΟΔΙΣΙΩΝ ΝΟΣΩΝ

Β΄ Δερματολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

ΤΟΜΕΑΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ

Α΄ Προπαιδευτική Χειρουργική Κλινική, Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ

ΕΤΕΠ

1. Τραπεζανλίδου Σοφία 2310 994793

Β΄ Προπαιδευτική Χειρουργική Κλινική Νοσοκομείο ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ

Φιλώνη Φιλίτσα, διοικητικός υπάλληλος 2310 992933

Α΄ Χειρουργική Κλινική, Νοσοκομείο ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

Β΄ Χειρουργική Κλινική, Νοσοκομείο Γ. ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ

ΕΤΕΠ

1. Γαϊτάνη Βασιλική 2310 992569

2. Κουρκλίδου Μαρία 2310 992569

Γ΄ Χειρουργική Κλινική, Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ

ΕΤΕΠ

1. Κανάκης Γεώργιος 2310 994642

Εργαστήριο 2310 994649

Δ΄ Χειρουργική Κλινική, Νοσοκομείο Γ. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ

ΕΤΕΠ

1. Κανδυλάκη-Τέγιου Αγγελική 2310 992410

Ε΄ Χειρουργική Κλινική, Νοσοκομείο ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ

Κλινική Αναισθησιολογίας και Εντατικής Θεραπείας, Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ

ΕΕΔΙΠ ΙΙ

1. Βαγάνωφ Ευμορφία 2310 993262

2. Πασχαλίδου-Σάκκου Ζαφειρή 2310 994862

Χειρουργική Κλινική Μεταμοσχεύσεων, Νοσοκομείο ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ

Α΄ Κλινική Θώρακος - Καρδιάς και Μεγάλων Αγγείων, Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ

Α΄ Ουρολογική Κλινική Νοσοκομείο Γ. ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ

Β΄ Ουρολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

Α΄ Ορθοπαιδική Κλινική, Νοσοκομείο ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ

ΕΕΔΙΠ ΙΙ

1. Παζαρλόγλου Σοφία 2310 992381

Β΄ Ορθοπαιδική Κλινική, Νοσοκομείο Γ. ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ

ΕΤΕΠ

1. Δημόπουλος Θεόδωρος 2310 992522

Γ΄ Ορθοπαιδική Κλινική, Νοσοκομείο ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

ΕΤΕΠ

1. Τριανταφυλλίδου Θεοδώρα 2310 994648

Α΄ Μαιευτική Γυναικολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

ΕΤΕΠ

1. Ρατίδου Βασιλική	2310 991508
2. Χατζή Μαρία	2310 991527

ΕΕΔΙΠ ΙΙ

1. Βαδίνα-Δεμερτζίδου Ζαχαρούλα	2310 991507

Β΄ Μαιευτική - Γυναικολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ

ΕΤΕΠ

1. Αλεξίου-Καρύδη Αγγελική	2310 992869

Γ΄ Μαιευτική - Γυναικολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ

ΕΤΕΠ

1. Τσαμπά Μαγδαληνή	6937 844416

Δ΄ Μαιευτική - Γυναικολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ

Κλινική Πλαστικής Χειρουργικής Νοσοκομείο ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Προοίμιο....5
Ομότιμοι Καθηγητές....6
Διατελέσαντες Καθηγητές....8
Όργανα Διοίκησης Ιατρικής Σχολής....10
Τομείς της Ιατρικής Σχολής....11
ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ /....14
ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΕΞΑΜΗΝΟΥ....14
Οδηγίες....14
ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ (ECTS)....17
ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΟΥ ΑΠΘ ΠΡΟΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ....19
Επιτροπή Κοινωνικής Πολιτικής και Υγείας....19
Η Επιτροπή Εθελοντισμού....20
Παρατηρητήριο της Ακαδημαϊκής Πορείας Φοιτητών που ανήκουν σε Ευαίσθητες Κοινωνικές Ομάδες του ΑΠΘ.....20
Επιτροπή Συμβουλευτικής και Ψυχολογικής Υποστήριξης....20
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ....22
ΠΡΌΓΡΑΜΜΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΑΠΘ ΤΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΈΤΟΥΣ 2012-2013....26
Ενημερωτικό Φύλλο Μαθήματος (ΕΦΜ)....41
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ....41
Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ....41
1. Ιατρική Βιολογία....41
2. Ιατρική Φυσική....43
3. Ιατρική Στατιστική....44
4. Ιατρική Πληροφορική Ι....45
5. Εισαγωγή στη Βιολογική Χημεία....48
6. Γενική Ανατομική....49
Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ....50
7. Ιατρική Γενετική....50
8. Βιολογική Χημεία Ι....52
9. Γενική Φυσιολογία....53
10. Ιστορία Ιατρικής....54
11. Περιγραφική Ανατομική Ι....56
Γ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ....57
12. Βιολογική Χημεία ΙΙ....57
13. Περιγραφική Ανατομική ΙΙ....58
14. Φυσιολογία Ι....60
15. Ιστολογία – Εμβρυολογία Ι....61
16. Ξενόγλωσση Ιατρική Ορολογία Ι....63
Δ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ....64
17. Φυσιολογία ΙΙ....64

18. Ιστολογία – Εμβρυολογία ΙΙ 65
19. Περιγραφική Ανατομική ΙΙΙ 67
20. Ξενόγλωσση Ιατρική Ορολογία ΙΙ 69
Ε΄ ΕΞΑΜΗΝΟ 69
21. Γενική Παθολογία και Παθολογική Ανατομική 69
22. Μικροβιολογία Ι 70
23. Υγιεινή 72
24. Ιατρική Νομολογία και Δεοντολογία 73
25. Εισαγωγή στην Παθολογική Φυσιολογία 75
ΣΤ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ 76
26. Ειδική Παθολογική Ανατομική Ι 76
27. Κοινωνική Ιατρική 78
28. Χειρουργική Ι 79
29. Μικροβιολογία ΙΙ 88
30. Φαρμακολογία Ι 90
31. Παθολογία Ι 91
Ζ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ 98
32. Χειρουργική ΙΙ 98
33. Αναισθησιολογία 107
34. Ουρολογία 108
35. Φαρμακολογία ΙΙ 109
36. Ορθοπαιδική 111
Η΄ ΕΞΑΜΗΝΟ 115
37. Ψυχιατρική 115
38. Απεικονιστική Διαγνωστική Ι 116
39. Κλινική Ανοσολογία 118
40. Νευρολογία 119
41. Ωτορινολαρυγγολογία 123
Θ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ 125
42. Απεικονιστική Διαγνωστική ΙΙ 125
43. Πνευμονολογία 126
44. Καρδιολογία 127
45. Οφθαλμολογία 129
46. Παθολογία ΙΙ 131
47. Δερματολογία 139
Ι΄ ΕΞΑΜΗΝΟ 140
48. Παιδιατρική Ι 140
49. Παιδοχειρουργική 145
50. Μαιευτική – Γυναικολογία Ι 148
51. Ιατροδικαστική και Τοξικολογία 152
52. Επείγουσα Ιατρική – Πρώτες Βοήθειες 154
53. Νευροχειρουργική 155

ΙΑ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ 158
54. Χειρουργική 158
55. Παθολογία 168
ΙΒ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ 174
56. Μαιευτική – Γυναικολογία ΙΙ 174
57. Παιδιατρική 180
58. Κλινική Άσκηση στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας και τη Γενική Ιατρική 187
59. Νευρολογία 190
60. Ψυχιατρική 193
ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ 194
Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ 194
1. Εισαγωγή στη Βιοϊατρική Τεχνολογία 194
2. Ξένη Γλώσσα Ι – Αγγλικά 194
Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ 195
3. Ιατρική πληροφορική ΙΙ 195
4. Ιατρική Ψυχολογία 196
5. Ξένη Γλώσσα ΙΙ – Αγγλικά 197
6. Φύλο και Υγεία 197
Γ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ 200
7. Ιατρική Εκπαίδευση 200
8. Ψυχοβιολογία Συμπεριφοράς 201
9. Θέματα Ιστορίας Ιατρικής 202
10. Μεθοδολογία της Έρευνας 204
11. Εργαστήριο Κλινικών Δεξιοτήτων 205
12. Κλινική Εμβρυολογία 206
Δ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ 207
13. Κλινική Βιοχημεία 207
14. Τοπογραφική και Λειτουργική Ανατομική 208
15. Εισαγωγή στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας και τη Γενική Ιατρική 208
16. Ουσιοεξαρτήσεις 210
Ε΄ ΕΞΑΜΗΝΟ 211
17. Βιοχημεία και Φυσιολογία της Άσκησης 211
18. Εφαρμοσμένη Φυσιολογία 212
19. Στοματολογία 214
20. Τεχνικές Επικοινωνίας και Εκπαίδευσης 215
21. Παιδοψυχιατρική 216
22. Νευροφυσιολογία των Αισθητηρίων Οργάνων 216
23. Εισαγωγή στις Νευροεπιστήμες** 217
ΣΤ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ 218
24. Ανθρώπινη Αναπαραγωγή 218

25. Φυσική Ιατρική Αποκατάσταση 219
26. Αθλητιατρική 220
27. Ψυχιατρική εφήβου – νέου ενηλίκου 221
28. Περιβάλλον και Υγεία 222
29. Αιμοδυναμική Παθοφυσιολογία των Αγγειακών Παθήσεων 223
Ζ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ 224
30. Εντατική Θεραπεία – Ανάνηψη – Θεραπευτική του Πόνου 224
31. Μοριακή Φαρμακολογία 225
32. Θρομβοεμβολικές Παθήσεις 226
33. Επιχειρηματικότητα – Καινοτομία 227
34. Νευροψυχολογία 228
35. Διαταραχές Επικοινωνίας 229
36. Αρχές Κλινικής Διατροφής και Διατροφικής Θεραπευτικής 230
37. Ανοσοαιματολογία 231
Η΄ ΕΞΑΜΗΝΟ 232
38. Ιατρική Εργασίας 232
39. Κλινική Μικροβιολογία 233
40. Κλινική Φαρμακολογία 234
41. Νευροφυσιολογία και Κλινικές Εφαρμογές 235
42. Μεταβολικές Παθήσεις των Οστών 236
43. Ιατρική βασισμένη στην τεκμηρίωση 237
44. Στοματική Γναθοπροσωπική Χειρουργική 238
45. Πυρηνική Ιατρική 239
46. Βασικές Αρχές της Πειραματικής Ιατρικής 241
Θ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ 241
47. Αγγειοχειρουργική 241
48. Ακτινοθεραπευτική Ογκολογία 242
49. Πλαστική Χειρουργική 244
50. Τεκμηριωμένη Συνταγογράφηση – Θεραπευτική 245
51. Γηριατρική 246
52. Παθήσεις του Κόγχου και των Παραμεθορίων 246
53. Βασικές Αρχές της Χειρουργικής Ογκολογίας 247
54. Τροπικά Νοσήματα – Νοσοκομειακές Λοιμώξεις 248
55. Θωρακοχειρουργική 249
Ι΄ ΕΞΑΜΗΝΟ 250
56. Καρδιοχειρουργική 250
57. Νεογνολογία 252
58. Παιδιατρική Καρδιολογία 253
59. Παιδιατρική Νευρολογία 253
60. Συμβουλευτική Γενετική 254
61. Χειρουργική των Μεταμοσχεύσεων 255
62. Παιδιατρική Αναπτυξιολογία και Κοινωνική Παιδιατρική 256

63. Εφαρμοσμένη Οφθαλμολογία 256
64. Παρεμβατική Ακτινολογία 256
65. Επαγγελματικός Προσανατολισμός – Επιλογή Ειδικότητας 257
66. Η διασύνδεση της Νευροχειρουργικής με τις άλλες ειδικότητες 257
67. Παθολογική Ογκολογία 259
68. Νευροπαθολογία 260
69. Επείγουσα Προνοσοκομειακή Ιατρική 261
ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΑ ΚΑΙ ΑΙΘΟΥΣΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ 268
ΜΕΛΗ ΔΕΠ ΙΣΑΠΘ 273
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΙΣΑΠΘ 299
ΜΕΛΗ ΕΤΕΠ, ΕΕΔΙΠ ΙΙ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΚΑΤΑ ΤΟΜΕΙΣ 301